

༡༡། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་
 གཞན་ཡང་བསྐྱེད་ཚོགས་ཁག་ཅིག་
 ཕྱོགས་བསྐྱེད་ས་བཀྲགས་སོ།།

ཆ། རྒྱ་ཡིག་ཤེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གསུངས་པ།

མཛད་པ་པོ། བཅ་ཆེན་ལྷོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་མཛད།

རྒྱུད་སྐྱེད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

GYUDMED LIBRARY LITERATURE VOLUME (22)

རྒྱུད་སྒྲུབ་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དེབ་ཐེང་། ༩༣༣༽

དཔར་ཐེངས་དང་པོ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣

First Edition 2023
(500 Copies)

Copyright © GYUDMED LIBRARY 2023

Published by :

GYUDMED LIBRARY

Post Gurupura, Hunsur Taluk, Mysore District,

Karnataka State-571105 INDIA

Email: gyudmedtus@yahoo.co.in

༩ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་

རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོའི་ས་བཅད།

(མཛད་པ་པོ། ལཔ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བཤད་པ་ལ་བྱག

- ༡ སྐྱབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། 39
- ༢ དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་གོང་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན། 40
- ༣ གང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། 41
- ༤ རི་ལྷར་སྐྱབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག 41
- ༥ དེ་ལ་བསྐྱབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད། 162
- ༦ མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། 162

བཞི་པ་རི་ལྷར་སྐྱབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི།

- ༡ དང་པོའི་སྐྱར་བ། 41
- ༢ དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོན། 143
- ༣ ལས་རྒྱལ་མཆོན། 150
- ༤ བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་རི་ལྷར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཚུལ། 161

དང་པོ་དང་པོའི་སྐྱར་བ་ལ་གཉིས།

- ༡ མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱར་བའི་ཡན་ལག 41
- ༢ མངོན་རྟོགས་དངོས། 81

དང་པོ་མངོན་ཉིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ།

- ༡ རོག་མར་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ། 42
- ༢ མཐུན་ཀྱིན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྒྲོམ་པ་སོགས་བཟུང་བ། 62
- ༣ འགལ་ཀྱིན་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ། 73

དང་པོ་རོག་མར་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ་ལྔ།

- ༡ རྫོང་བྲིལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། 42
- ༢ རྣང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། 49
- ༣ སྒྲོན་འགོ་གཏོར་མ་བྱེད་ཚུལ། 55
- ༤ བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། 58
- ༥ རྫོང་རྫོང་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བརྒྱས་བྱེད་ཚུལ། 61

རྫོང་བྲིལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ལ་གཉིས།

- ༡ བསངས་སྐྱུངས་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། 42
- ༢ མཆོན་དོན་བྱ་བའི་སྒྲོན་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། 42

གཉིས་པ་རྣང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ལྔ།

- ༡ བསང་བ། 49
- ༢ སྐྱུང་བ། 50
- ༣ བསྐྱེད་བ། 50
- ༤ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དངོས། 53
- ༥ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དགོས་པ་བཤད་བ། 55

བཞི་བ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དངོས་ལ་གསུམ།

༡ སྤྱང་བ།	53
༢ རྟོགས་བ།	54
༣ སྤྱང་བ།	54

མཆོད་པ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན།

༡ མཆོད་པའི་ཡན་ལག་	64
༢ བྱག་འཆམ་པའི་ཡན་ལག་	64
༣ བཤགས་པའི་ཡན་ལག་	66
༤ ཡི་རང་དང་བསྟོ་པའི་ཡན་ལག་	67
༥ སྐབས་འགྲོའི་ཡན་ལག་	67
༦ སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལམ་གྱི་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་	68
༧ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོམ་པ་བཟུང་པའི་ཡན་ལག་	69

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་དངོས་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡ འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྲེར་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ།	81
༢ བར་དོ་མོངས་སྐྱར་འབྲེར་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ།	114
༣ སྐྱེ་བ་སྤྱལ་སྐྱར་འབྲེར་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ།	120
༤ དེ་འབྲེར་པའི་སྐྱེ་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཛོལ་བར་བསྟན་པའི་བྱིར་ རིག་མ་འདུ་བྱ་བ།	138

དང་པོ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྲེར་བའི་རྣམ་འབྱོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ གང་དུ་འཆང་བྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པ། 81
- ༢ དེར་འཆང་བྱ་བའི་བརྟེན་པ་ལྷ་སྐྱེད་པ། 97
- ༣ རི་ལྷར་འཆང་བྱ་ཚུལ་ལྷ་ག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱེད་པ། 109

དང་པོ་གང་དུ་འཆང་བྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ སྣོད་སྤྲ་མ་ཞིག་སྟོངས་པའི་བསྐྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒོམ་པ། 81
- ༢ སྣོད་ཕྱི་མ་ཞིག་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྩོམ་པ་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒོམ་པ། 88

དང་པོ་སྣོད་སྤྲ་མ་ཞིག་སྟོངས་པའི་བསྐྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒོམ་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ ཆོས་མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ། 82
- ༢ ཆོས་མཐུན་ཚུལ་བཤད་པ། 83

གཉིས་པ་ཆོས་མཐུན་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ། 84
- ༢ སྟོང་ཉིད་རི་ལྷར་སྒོམ་པའི་ཚུལ། 85
- ༣ སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། 87

གཉིས་པ་སྣོད་ཕྱི་མ་ཞིག་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྩོམ་པ་བསྐྱེད་ནས་

གཞལ་ཡས་ཁང་སྒོམ་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ ཆོས་མཐུན་ཡུལ། 88

༡ ཆོས་མཐུན་སྐྱར་བ་དངོས།	90

གཉིས་བ་དེར་འཆང་རྒྱ་བའི་བརྟེན་པ་ལྟ་སྦྱེད་པ་ལ་གསུམ།

༡ ལྟ་ག་མོས་ཀྱི་ལྟ་དགོད་བ།	97

༡ ལྟ་ག་མོས་ཀྱི་མཛད་བ།	107

༡ ལྟ་ག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བ།	108

དང་པོ་ལྟ་ག་མོས་ཀྱི་ལྟ་དགོད་པ་ལ་གསུམ།

༡ འགོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྟ་བསྦྱེད་པའི་ཚུལ།	98

༡ དེ་དང་མཐུན་པར་ལྟ་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན།	101

༡ བསྦྱེད་རིམ་གྱིས་སྐྱར་གཞི་སྦྱོར་བའི་དོན་བཤད་བ།	105

གཉིས་བ་བར་དོ་མངས་སྐྱར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ སྐྱར་གཞི་བར་དོའི་རྣམ་གཞག་	114

༡ དེ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྦྱེད་ཚུལ།	115

གསུམ་བ་སྦྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡ སྐྱར་གཞི་མངལ་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་བཤད་བ།	120

༡ སྦྱོར་བྱེད་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་བ།	122

༡ ལུས་དཀྱིལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་བ།	125

༡ སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་	

བཅེགས་བྱ་བ་བཤད་བ།	129

བཞི་པ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་སེམས་དབང་སྤུམ་བཞེགས་བྱ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ སྐྱ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ། 129

༢ སེམས་དབང་སྤུམ་བཞེགས་སྒོམ་ཚུལ། 134

དང་པོ་སྐྱ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་བཞི།

༡ སྐྱ་བྱིན་བརྒྱབ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་སྤྱན་འབྲེན་པ། 130

༢ ངག་བྱིན་བརྒྱབ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་སྤྱན་འབྲེན་པ། 131

༣ ཐུགས་བྱིན་བརྒྱབ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་སྤྱན་བྲང་པ། 132

༤ སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་པ། 133

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ དངོས། 143

༢ རོགས་པ་དབྱེད་པ། 145

གཉིས་པ་རོགས་པ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ།

༡ ལྷའི་སྤྱད་ཆོག་གཙོ་བོ་འཕོ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ལ་རོགས་པ་དབྱེད་པ། 146

༢ ཞལ་ཐུག་ལ་རོགས་པ་དབྱེད་པ། 148

༣ ལྷའི་གངས་ལ་རོགས་པ་དབྱེད་པ། 149

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་གཉིས།

༡ ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར། 150

༢ ཐུན་མཚམས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར། 156

དང་པོ་ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལྷ།

༡ སྒྲིག་གི་ནལ་འབྱོར།	150
༢ བཟུང་བའི་ནལ་འབྱོར།	151
༣ ལྷ་བ་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་བའི་རོང་བཞེངས་པ།	154
༤ དེ་ལ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་ཅི་ལྟར་བ།	154
༥ ཉེ་བར་བསྐྱུ་བའི་ཆོ་ག།	155

གཉིས་པ་བཟུང་བའི་ནལ་འབྱོར་ལ་གཉིས།

༡ ཡིད་བཟུང་དོ་རྩེ་བཟུང་པ།	151
༢ ངག་གི་བཟུང་པ།	152

གཉིས་པ་ངག་གི་བཟུང་པ་ལ་ལྟ།

༡ དམ་ཆོག་གི་བཟུང་པ།	152
༢ རོ་ལེའི་བཟུང་པ་ལམ་སྒྲིགས་ཀྱི་བཟུང་པ།	152
༣ ཁྲོས་པའི་བཟུང་པ།	152
༤ ཁྲོ་བོའི་བཟུང་པ།	152
༥ གོང་བུའི་བཟུང་པ།	153

ཞར་ལ་སྐྱུ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཆིངས་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ་ལྟ།

༡ བསྟེན་སྐྱུ་བ་བཞི།	158
༢ ནལ་འབྱོར་བཞི།	158
༣ ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ།	158
༤ དེ་ཉིད་ཞེ་དགུ།	158
༥ རོ་རྩེ་བཞིའི་ཆིངས།	160

ཕྱ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམ་དག་དེམ་ལྷ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་སྒྲིབ་པོའི་

གནད་ཀྱན་བསྐྱས་པ་ཐབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མའི་ས་བཅད།

(མཛད་པ་པོ། ལཔཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན།)

རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་འཆད་པ་ལ་བྱག

༡ རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག 165

༢ འདུས་པའི་ཆེ་བརྗོད། 173

༣ དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་བ། 174

༤ འཕགས་སྒྲོང་གྱི་གཞུང་གངས། 174

༥ དེའི་མན་ངག་པོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ། 175

༦ གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན། 175

དང་པོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ།

༡ སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཆན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱང་ཚུལ། 166

༢ མཆན་དོན་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ། 166

༣ ཐབས་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ། 170

གཉིས་པ་མཆན་དོན་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།

༡ དོགས་བ། 166

༢ ལན། 166

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས།

༡ གཞན་ལུགས་དགག་བ། 166

༡ རང་ལུགས་བཞག་བ། 167

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས།

༡ གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་དོན། 167

༡ ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་དོན་བཤད་བ། 168

གཉིས་པ་ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྩི་མེད་འོད་ལས་གསུངས་ཚུལ། 168

༡ གྲུང་ལས་གསུངས་ཚུལ། 168

གཉིས་པ་གྲུང་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡ གཞན་ལུགས་དགག་བ། 168

༡ རང་ལུགས། 169

གསུམ་པ་ཐབས་རྒྱད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཐབས་རྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་བ། 170

༡ འདུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ། 170

གཉིས་པ་འདུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཅ་རྒྱད་དང་རྒྱད་བྱེ་མའི་དོན་བཤད་བ། 171

༡ བཤད་རྒྱད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཤད་ཚུལ་བསྟན་བ། 172

དྲུག་པ་གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས།

༡ ལམ་སྤྱི་ལ་བསྟན་ཚུལ། 175

༡ གྲེ་བྲག་ཏུ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	175

གཉིས་པ་གྲེ་བྲག་ཏུ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་བཞི།

༡ རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོད་རུང་བྱ་བ།	176

༡ སྒྲོད་རུ་རུང་ནས་དམ་ཆེག་དང་སྒྲོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ།	176

༣ དམ་ཆེག་དང་སྒྲོམ་པ་དག་པར་བྱས་ནས་ལམ་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པ།	176

༥ བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བྱ་ཇི་ལྟར་འཐོབ་ཚུལ།	284

གསུམ་པ་དམ་ཆེག་དང་སྒྲོམ་པ་དག་པར་བྱས་ནས་ལམ་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ།

༡ རིམ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ།	177

༡ རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་ཚུལ།	177

༣ རིམ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྲིན་པའི་སྒྲོད་པ།	279

གཉིས་པ་རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡ བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་ཚུལ།	177

༡ རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་ཚུལ།	178

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡ གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ།	178

༡ ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ།	184

དང་པོ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་བཞི།

༡ ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ།	178

༡ སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ།	178

༣ ལུས་སེམས་སྤྱན་མོང་བའི་གནས་ཚུལ། 178

༤ ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 179

བཞི་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ ཚ་བཤད་པ། 179

༢ རྒྱང་བཤད་པ། 182

༣ ཐེག་ལེ་བཤད་པ། 183

གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་རིམ་སྒྲིམ་ཚུལ་ལ་གསུམ།

༡ རྫོགས་རིམ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཤི་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ། 184

༢ དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 185

༣ གྱི་བྲག་ཏུ་རྒྱད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ། 195

དང་པོ་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཤི་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

༡ ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཤི། 184

༢ ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཀྱི་ཨེ་ཤི། 185

༣ འཕྲོད་བྱེད་ཏྲགས་ཀྱི་ཨེ་ཤི། 185

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཤི་བཤད་པ། 185

༢ བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཤི་བཤད་པ། 188

༣ དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཏྲགས་ཀྱི་ཨེ་ཤི་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྟན་
དགོས་པར་བསྟན་པ། 192

དང་པོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཨེ་ཤྲི་བཤད་བ་ལ་གསུམ།

༡ སྟོང་བ་བཤད་བ།	185
༢ བདེ་བ་བཤད་བ།	186
༣ བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བཤད་བ།	187

གསུམ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱད་འདྲིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་བ་ལ་གསུམ།

༡ མན་ངག་ལ་བཅར་ཤིང་གཙོད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་བ་བཤད་བ།	195
༢ ལྷ་མ་སྤྲུལ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་ཡང་དེ་དང་བསྟུན་དགོས་བ།	195
༣ རྫོགས་རིམ་དངོས་བཤད་བ།	196

གསུམ་བ་རྫོགས་རིམ་དངོས་བཤད་བ་ལ་གསུམ།

༡ རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ།	196
༢ གོ་རིམ་དང་གྲངས་ངེས།	197
༣ བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན།	198

དང་པོ་རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།

༡ དབྱེ་བ་དངོས།	196
༢ རིམ་ལྔར་སྟོར་བྲག་འདུ་ཚུལ།	196

གསུམ་བ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས།

༡ དཔེན་བ་གསུམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	198
༢ བདེན་བ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	247

དང་པོ་དཔེན་བ་གསུམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།

༡ ལུས་དབེན་སྐྱོད་མེད་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	198
༢ ངག་དབེན་གསུང་དོ་མེད་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	207
༣ སེམས་དབེན་བྱུགས་དོ་མེད་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ།	234

དང་པོ་ལུས་དབེན་སྐྱོད་མེད་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་བྱུག

༡ ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དབྱེད་པ།	199
༢ བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ།	199
༣ ལུས་དབེན་གྱི་ངོས་འཛིན།	200
༤ ལུས་དབེན་གྱི་རབ་དབྱེ།	200
༥ དེ་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ།	202
༦ ལུས་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལོན་ཚུལ།	203

བཞི་པ་ལུས་དབེན་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ་བཞི།

༡ དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན།	200
༢ དེ་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན།	202
༣ གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན།	202
༤ གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན།	202

བྱུག་པ་ལུས་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལོན་ཚུལ་ལ་གསུམ།

༡ ལྷ་མོ་བསྐྱོམས་པས་རྒྱུད་འདུ་ལུགས།	203
༢ དེ་ལས་ཁྱུ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ།	205
༣ སྐྱེས་པའི་ཆེ་མཉམ་ཇེས་སུ་སྐྱོད་ཚུལ།	206

གཉིས་པ་ངག་དབེན་གསུང་རྩོམ་ཅིང་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དུག

- ༡ ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱི་གོ་རིམ། 208
- ༢ ངག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། 208
- ༣ ངག་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ། 208
- ༤ ལྷགས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ། 217
- ༥ ངག་དབེན་སློག་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། 222
- ༦ ངག་དབེན་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། 223

གསུམ་པ་ངག་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་བདུན།

- ༡ རྒྱུད་ལྷགས་རྩོམ་ཅིང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་དོན། 208
- ༢ རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་མཁས་ཀྱི་སློན་ཡོན། 209
- ༣ རྒྱུད་གི་ནམ་པར་དབྱེ་བ། 209
- ༤ རྒྱུད་པ་སོ་སོའི་དོན། 210
- ༥ རྒྱུད་ནམས་ཇི་ལྟར་འཕོ་བའི་ཚུལ། 214
- ༦ རྒྱུད་ནམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ། 216
- ༧ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ། 217

བཞི་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་གསུམ།

- ༡ ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྷའི་དོན་བཤད་པ། 210
- ༢ ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྷའི་དོན་བཤད་པ། 213
- ༣ རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་བཤད་པ། 213

བཞི་པ་ལྷགས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་ཡང་ལྷ།

༡ ལྷགས་བདུ་བ།	217
༢ ལྷགས་ཀྱི་བད།	219
༣ ལྷགས་ཀྱི་དོན།	219
༤ ལྷགས་ཀྱི་དོན་དམ་བ།	219
༥ ལྷགས་ཀྱི་ཅ་བ་ཨ་མུང་བཤད་བ།	220

བྱག་པ་ངག་དབེན་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གསུམ།

༡ སློག་ཚུལ་གསུམ་སྒྲིམ་བའི་རིམ་བ་བཤད་བ།	223
༢ རྟོང་བཟུངས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བ་བཤད་བ།	228
༣ སློག་ཚུལ་བསྒྲིམས་བས་ཉམས་སུ་བྱེད་བའི་རིམ་བ་བཤད་བ།	231

དང་པོ་སློག་ཚུལ་གསུམ་སྒྲིམ་བའི་རིམ་བ་བཤད་བ་ལ་གསུམ།

༡ སྟོང་གའི་སྒྲ་ཅེར་ལྷགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སློག་ཚུལ།	223
༢ གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སློག་ཚུལ།	225
༣ གསང་བའི་སྒྲ་ཅེར་ཐུས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སློག་ཚུལ་སྒྲིམ་ཚུལ།	227

དང་པོ་སྟོང་གའི་སྒྲ་ཅེར་ལྷགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སློག་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡ ལྷགས་ཐིག་ཉི་ཆེ་བ་སྒྲིམ་བ།	224
༢ ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་བ།	225

གཉིས་པ་རྟོང་བཟུངས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བའི་བྱེད་ལས་བཤད་བ་ལ་གཉིས།

༡ རྟོང་བཟུངས་ཀྱིས་སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བར་བསྟན་བ།	228
༢ སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བ་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བའི་གཙོ་བོར་བསྟན་བ།	229

གསུམ་བ་སྟག་ཚེལ་བསྟོམས་བས་ཉམས་སྟོང་སྟེ་བའི་རིམ་བ་བཤད་བ་ལ་གཉིས།

- ༡ སྟོང་གར་མི་ཤིགས་བ་བསྟོམས་བས་ཉམས་སྟོང་ངེ་ལྟར་སྟེ་བ། 231
- ༢ སྟག་ཚེལ་ལྟག་མ་བསྟོམས་བས་ཉམས་སྟོང་ངེ་ལྟར་སྟེ་བ། 231

གཉིས་བ་སྟག་ཚེལ་ལྟག་མ་བསྟོམས་བས་ཉམས་སྟོང་ངེ་ལྟར་སྟེ་བ་ལ་གསུམ།

- ༡ རྟོར་བཟུམ་བྱས་བས་ཟླ་བ་སོ་སོ་ལ་སྟོང་བ་སྟེ་ལུགས། 231
- ༢ རྟོར་བཟུམ་གྱིས་རྟུང་རྟུང་ཁྲིམ་བར་བྱེད་བ། 232
- ༣ གཏུམ་མོ་འབར་བར་བྱེད་ཚུལ། 233

གསུམ་བ་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྟོ་རྟེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐབ་བ་ལ་ལ།

- ༡ སེམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། 234
- ༢ སེམས་དེའི་ངང་ཚུལ་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ། 235
- ༣ སེམས་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེ་མེད་གྱི་
རྒྱད་ཡིན་པར་བསྟན་བ། 235
- ༤ རྒྱད་གྱི་དོན་སྣང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་བསྟན་བ། 236
- ༥ དེ་ངེ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དཔྱིགས་དང་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་བསྟན་བ། 247

བཞི་བ་རྒྱད་གྱི་དོན་སྣང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ སྣང་བ་བཤད་བ། 236
- ༢ རང་བཞིན་བཤད་བ། 239
- ༣ སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཚུལ་བཤད་བ། 244

དང་སོ་སྣང་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ ལྷང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། 236

༡ ལྷང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། 239

དང་པོ་ལྷང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་གཉིས།

༡ བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། 236

༡ གླ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། 237

གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས།

༡ བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོའི་རྫོགས་རིམ། 248

༡ བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ། 273

དང་པོ་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོའི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས།

༡ གྲུན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ། 248

༡ རོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ། 265

དང་པོ་གྲུན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས།

༡ སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས། 248

༡ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ། 259

དང་པོ་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་ལ་གཉིས།

༡ ཉན་པ་པོ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། 248

༡ འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་པ། 250

གཉིས་པ་འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།

༡ སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ཐོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། 250

༡ སྐྱ་ལུས་ཀྱི་རིམ་བཞི་བཤད་པ། 251

གཉིས་པ་སྐྱ་ལུས་ཀྱི་རིམ་བཞི་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ སྐྱ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞི་རིམ་བཞི་བཤད་པ། 251

༡ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་བཤད་པ། 253

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་རིམ་འབྱུང་བ་བཤད་པ། 253

༡ སྐྱབ་ཚུལ་གིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། 256

གཉིས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ གདམས་པ་འེ་ཁུངས་བཤད་པ། 259

༡ གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ། 262

གཉིས་པ་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ གཉིད་དང་མི་ལམ་དང་བསྟེ་བ། 262

༡ འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྟེ་བ། 263

དང་པོ་གཉིད་དང་མི་ལམ་དང་བསྟེ་བ་ལ་གཉིས།

༡ གཉིད་དང་བསྟེ་བ། 262

༡ མི་ལམ་དང་བསྟེ་བ། 263

གཉིས་པ་མི་ལམ་དང་བསྟེ་བ་ལ་གཉིས།

༡ མི་ལམ་རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ། 263

༡ འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ། 263

གཉིས་པ་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྐྱེ་བ་ལ་གསུམ།

- ༡ བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བའི་བསྐྱེ་བ། 263
- ༢ སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་བསྐྱེ་བ། 264
- ༣ བསྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུ་བསྟན་པ། 264

གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཚྲོགས་རིམ་ལ་གཉིས།

- ༡ རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྟུས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། 265
- ༢ རྒྱད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། 273

དང་པོ་རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྟུས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་སྟོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ། 265
- ༢ དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ། 267
- ༣ རིམ་པ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་འོང་ཚུལ། 269

གཉིས་པ་དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་གཉིས་བཤད་པ། 267
- ༢ དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ། 267
- ༣ མིང་གི་རྣམ་གངས་ཆེད་བརྗོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། 269

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚྲོགས་རིམ་ལ་གཉིས།

- ༡ རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྟུས་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་བཤད་པ། 273
- ༢ རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་བཤད་པ། 278

དང་པོ་རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྐྱུས་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྩི་བ།	273
༢ ལན།	274

གཉིས་པ་ལན་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡ རྩི་བ་གཉིས་པའི་ལན།	274
༢ གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་ལན།	276
༣ དང་པོའི་ལན།	277
༤ བཞི་པ་དང་དྲུག་པའི་ལན།	278

གསུམ་པ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྱེན་གྱི་ཐབས་སྟོད་པ་ལ་གཉིས།

༡ སྟོད་པ་སྟེའི་ནམ་གཞག།	279
༢ ལྷ་མེད་ཀྱི་སྟོད་པ་བྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	281

གཉིས་པ་ལྷ་མེད་ཀྱི་སྟོད་པ་བྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ སྟོད་པའི་ནམ་དབྱེ་དང་མཚན་ཉིད།	281
༢ སྟོད་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཚོ་ག།	282

གཉིས་པ་སྟོད་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཚོ་ག་ལ་གཉིས།

༡ སྟོད་པ་དང་པོ་གཉིས་སྟབ་ཚུལ།	282
༢ ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོད་པ་སྟབ་ཚུལ།	283

ཕྱ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་བྱ་མཆོད་སྟོན་པོ། 287

(མཛད་པ་པོ། ཞོག་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་དབལ་བཟང་པོ།)

ཕྱ དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་དེ་མ་ལྷ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པོ། 335

(མཛད་པ་པོ། ཞོག་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་དབལ་བཟང་པོ།)

ཕྱ དབལ་གསང་བ་འདུས་ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིན་ཅི་མ་ལོ་ག་པའི་གསལ་བྱེད་
དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་གི་ས་བཅད།

(མཛད་པ་པོ། ལྒྱལ་བ་དབེན་ས་བ་ཆེན་མོ།)

དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

༡ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆད་བཤད་པ། 363

༢ གྲོས་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་ཚུལ། 364

དང་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆད་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ ལྷའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ། 363

༢ སྤྱན་བདག་གི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ། 363

གཉིས་པ་གྲོས་བསྐྱེད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ འོད་ཟེང་ནས་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་བཤད་པ། 364

༢ གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་བཤད་པ། 268

གཉིས་པ་རྟ་བབས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ ཀ་བ་བཤད་པ།	366
༢ ལྷམ་བྱ་བཤད་པ།	367
༣ རྒྱན་བཤད་པ།	367

གཉིས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་བཤད་པ་ལ་བདུན།

༡ འདོད་ལྷམ་བཤད་པ།	368
༢ མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་བཤད་པ།	368
༣ ཅིག་པ་བཤད་པ།	369
༤ བ་གྲུ་བཤད་པ།	369
༥ རྟེ་རགས་བཤད་པ།	369
༦ རོག་འབྱུབས་ལྷགས་བཤད་པ།	370
༧ གདན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	373

བྱག་པ་རོག་འབྱུབས་ལྷགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རོག་འབྱུབས་ལྷགས་བཤད་པ།	370
༢ རོ་བྱང་ནང་མའི་རོག་འབྱུབས་ལྷགས་བཤད་པ།	372

དང་པོ་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རོག་འབྱུབས་ལྷགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ ཀ་བ་བཤད་པ།	370
༢ གདུང་བཤད་པ།	370
༣ ལྷམ་བཤད་པ།	371

གཉིས་པ་ཐོ་བྲང་ནང་མའི་ཐོག་འབྲུབས་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།

- ༡ ཀ་བ་བཤད་པ། 372
- ༢ གཏུང་བཤད་པ། 372
- ༣ རྒྱ་ཐིབས་འབྲུབས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། 373

༤ རྒྱ་བཟང་བཀའ་འབྲུག་ལས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དཔར་བྲིད་ཀྱི་ཞིང་པོ་འི་

མན་དག་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་གི་ས་བཅད།

(མཛད་པ་ཐོ། ལྒྱལ་བ་དབེན་ས་བ་ཆེན་མོ།)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་བ་ལྗེའི་བྲིད་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ རྫོན་འགོ། 375
- ༢ དངོས་གཞི། 376

དང་པོ་རྫོན་འགོ་ལ་གཉིས།

- ༡ རྫོན་མོང་བ། 375
- ༢ རྫོན་མོང་མིན་བ། 376

དང་པོ་རྫོན་མོང་བ་ལ་གཉིས།

- ༡ ལྷ་མའི་ནལ་འབྱུང། 375
- ༢ རྫོ་རྫོ་སེམས་དཔའི་བསྐྱོམ་བསྐྱུས། 375

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གསུམ།

- ༡ གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། 376

༡ ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ། 376

༢ ལབས་བྱ་མཛོན་བྱ་བྱེད་ཚུལ། 391

གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་གསུམ།

༡ དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཚྭ་གས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ། 376

༢ བདེན་པ་གཉིས་གྱི་དེ་ལ་སློབ་ཚུལ། 386

༣ དབྱེར་མེད་བྱང་འདུག་གི་དེ་ལ་སློབ་ཚུལ། 390

དང་པོ་དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཚྭ་གས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།

༡ ལུས་དབེན་སྐྱོད་ཇོ། 376

༢ ངག་དབེན་གསུང་ཇོ། 381

༣ སེམས་དབེན་བྱུགས་ཇོ་ཇེའི་ཚྭ་གས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ། 385

གཉིས་པ་ངག་དབེན་གསུང་ཇོ་ཇེའི་ཚྭ་གས་རིམ་ལ་གསུམ།

༡ སྒྲིང་ཁའི་སྒྲ་ཅེར་སྒྲ་གས་གྱི་ཐིག་ལེ་བསློམ་པའི་ཚུལ། 381

༢ གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་གྱི་ཐིག་ལེ་བསློམ་པའི་ཚུལ། 383

༣ གསང་བའི་སྒྲ་ཅེར་ཇུས་གྱི་ཐིག་ལེ་བསློམ་པའི་ཚུལ། 384

གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་ཚྭ་གས་རིམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡ ཀུན་རྒྱུ་མའི་ཚྭ་གས་རིམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ། 386

༢ དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཚྭ་གས་རིམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ། 389

༥ ཡལྱོ་བཟང་བཀའ་འབྱུང་ལས་ལྷ་མ་དོ་རྩེ་འདི་གས་བྱེད་ཀྱི་རྩོག་ས་དི་མ་གྱི་

མན་འག་གི་ལྷིང་པོ་དངོས་བྱུང་ཀྱན་འབྱུང་གི་ས་བཅད།

(མཛད་པ་པོ། ཡལྱལ་བ་དཔེན་ས་བ་ཆེན་མོ།)

དཔལ་དོ་རྩེ་འདི་གས་བྱེད་ཀྱི་རྩོག་ས་དི་མ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་དེ་དེ་ས་བ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་གཉིས།

༡ ལྷོན་འགྲོ། 393

༢ དངོས་གཞི། 393

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གསུམ།

༡ གཞི་དངོས་པོ་དེ་གནས་ཚུལ། 393

༢ ལམ་བསྐྱོད་པའི་དེ་ས་བ། 395

༣ འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ། 404

དང་པོ་གཞི་དངོས་པོ་དེ་གནས་ཚུལ་ལ་གསུམ།

༡ ལུས་སེམས་སོ་སོ་དེ་གནས་ཚུལ། 394

༢ ལྷན་མོང་པའི་གནས་ཚུལ། 394

༣ ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 394

དང་པོ་ལུས་སེམས་སོ་སོ་དེ་གནས་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡ ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། 394

༢ སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། 394

གཉིས་པ་ལས་བཟོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

- ༡ རྒྱང་དབུ་མར་སྤྱད་པའི་རིམ་པ། 395
- ༡ བསྐྱས་ནས་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ། 401

དང་པོ་རྒྱང་དབུ་མར་སྤྱད་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ སྤྲགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར། 395
- ༡ བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར། 401

དང་པོ་སྤྲགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ལ་གཉིས།

- ༡ ལྷ་བར་རྗེས་གཞིག་གི་ནལ་འབྱོར། 395
- ༡ སྤྲགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་དངོས་བཤད་པ། 399

གཉིས་པ་སྤྲགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ བུམ་པ་ཅན། 399
- ༡ རྩོམ་པ་བཞུགས་པ། 400

གཉིས་པ་བསྐྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ དབྱིབས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར། 401
- ༡ རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར། 403
- ༡ དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་གི་ནལ་འབྱོར། 403

༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་རྒྱལ་གྱི་ས་བཅད།

(མཛད་པ་པོ། ལྷུལ་བ་དག་འདུན་གྱི་མཚོ།)

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ་བཞི།

- ༡ འདུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆེ་བ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ། 407
- ༡ ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱད་པོས་གཟུང་བ། 408
- ༢ དེའི་དགོངས་འགྲེལ་བྱུང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ། 409
- ༣ ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། 410

བཞི་པ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ། 410
- ༡ རྩོགས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ།

དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གཉིས།

- ༡ རྩོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་དུ་བསྐྱེད་རིམ་འགོ་དགོས་པ། 410
- ༡ བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཉིད་བཤད་པ། 412

གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གཉིས།

- ༡ མདོན་རྩོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བའི་ཡན་ལག 412
- ༡ མདོན་རྩོགས་དངོས་ལ་སློབ་ཚུལ། 433

དང་པོ་མངོན་ཆོག་གི་སྒྲིབ་བའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ།

- ༡ རོག་མར་བྱ་བའི་རིམ་བ། 412
- ༢ མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོག་ས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྒྲོམ་བ་གཟུང་བ། 417
- ༣ འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ། 427

དང་པོ་རོག་མར་བྱ་བའི་རིམ་བ་ལ་གསུམ།

- ༡ སྒྲོན་འགོ་གཏོར་མ་རི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ། 413
- ༢ བདག་སྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་བ་བྱིན་རྒྱབ་ས་བྱེད་པའི་ཚུལ། 414
- ༣ རོ་རྩེ་སེམས་དབའི་སྒྲོམ་བརྒྱས་བྱེད་པའི་ཚུལ། 415

གཉིས་པ་བདག་སྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་བ་བྱིན་རྒྱབ་ས་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

- ༡ བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་དངོས། 414
- ༢ དེ་ཉིད་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡུལ་གང་ལ་འབྱུང་བ། 415

གཉིས་པ་མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོག་ས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྒྲོམ་བ་གཟུང་བ་ལ་བཞི།

- ༡ ཆོག་ས་ཞིང་སྒྲུན་འབྲེན་བ། 417
- ༢ དེ་ལ་མཆོད་བ་འབྱུང་བ། 418
- ༣ དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་བ། 419
- ༤ སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་བ་གཟུང་བ། 421

བཞི་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་བ་གཟུང་བ་ལ་བཞི།

- ༡ ལྷོག་པ་བཤགས་ཞིང་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྒྲོམས་པའི་སྒྲོ་ནས་དགེ་ཅ་
ཟླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྒྲོ་བའི་ཚུལ། 422

༡ སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ།	422
༢ ཐུན་མོང་བའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་ནས་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ།	424
༣ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བའི་ཚུལ།	424

གཉིས་པ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།

༡ སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ།	422
༢ ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ།	423
༣ དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ།	423

གསུམ་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་ནས་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡ ཐུན་མོང་བའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བ།	424
༢ ལམ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ།	424

བཞི་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།

༡ སྒྲིམ་པ་གཟུང་བའི་སྒྲིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ།	424
༢ སྒྲིམ་པ་བཟུང་བ་དངོས།	425
༣ མཐུག་བསྐྱུས་ཏེ་དམ་བཅའ་བ།	426

གཉིས་པ་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བ་དངོས་ལ་ལྔ།

༡ རྣམ་སྒྲུང་གི་དམ་ཆེག	425
༢ མི་བསྐྱེད་པའི་དམ་ཆེག	425
༣ རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆེག	425
༤ འོད་དཔག་མེད་གྱི་དམ་ཆེག	425

༥ རོན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཆེག་དང་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ། 426

གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི།

༡ རྟེན་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པ། 427

༢ བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ། 428

༣ བགོགས་ལ་སྤར་བྱ་གདབ་པ། 430

༤ ཁོར་ཡུག་ར་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱུང་འཁོར་བསྒྲིམ་པ། 433

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།

༡ ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གདན་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། 428

༢ ལྷ་དངོས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། 428

གཉིས་པ་ལྷ་དངོས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡ གཙོ་བོ་དོ་རྩེ་འཆང་བསྐྱེད་ཚུལ། 428

༢ དེ་ཞེ་སྤང་དོ་རྩེར་བསྐྱེད་ནས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་སྒྲོ་བའི་ཚུལ། 429

གསུམ་པ་བགོགས་ལ་སྤར་བྱ་གདབ་པ་ལ་གཉིས།

༡ གཞོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒྲོ་བའི་སྒྲོ་ནས་བགོགས་དགྲུག་པ། 430

༢ བགོགས་བཀྲུག་པ་ལ་སྤར་བྱས་བཏབ་པའི་ཚུལ། 431

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་དངོས་ལ་གཉིས།

༡ མངོན་རྟོགས་ཉེ་བར་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་ས་བཤད་པ། 433

༢ མངོན་རྟོགས་བསྒྲིམ་ཚུལ། 437

དང་པོ་མངོན་རྟོགས་ཉེ་བར་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་ས་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡ བསྐྱེད་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆིངས།	433
༢ རྣམ་འབྱོར་བཞིའི་ཆིངས།	436
༣ ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས།	436
༤ དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་ཆིངས་བཤད་པ།	436

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་དངོས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།

༡ དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ།	437
༢ དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ།	470
༣ ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ།	474

དང་པོ་དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡ འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་འབྲེར་ལྷག་མོས་བཤད་པ།	438
༢ བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་འབྲེར་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་ དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ།	452
༣ རྒྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་འབྲེར་བའི་ལམ་འབྲེར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱེ་དོར་སེམས་སུ་ བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་ཅིང་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ སྒོ་ནས་སེམས་དབང་གསུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ་བཤད་པ།	455
༤ རྒྱ་གསུམ་སྐྱར་དུ་འགྱུབ་པའི་ཐབས་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་བཤད་པ།	468

དང་པོ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་འབྲེར་ལྷག་མོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་གཞུང་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ།	438
༢ དེར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ།	446
༣ རི་ལྷར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ།	448

དང་པོ་གང་དུ་འཆང་བྱ་བའི་རྟེན་གཞུང་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ སྟོང་ཕྱ་མ་སྟོང་ས་བའི་བསྐྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ས་བསྐྱེད་ཚུལ། 438

༡ སྟོང་ཕྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྟོ་རྟེན་ས་བསྐྱེད་པའི་སྟོ་ནས་གཞུང་ཡས་
ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱེད་ཚུལ། 442

དང་པོ་སྟོང་ཕྱ་མ་སྟོང་ས་བའི་བསྐྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡ ཆོས་མཐུན་ཡུལ་སྟོང་ཕྱ་མ་སྟོང་ས་བའི་ཚུལ། 438

༡ དེ་དང་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་ཚུལ། 441

གཉིས་པ་སྟོང་ཕྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྟོ་རྟེན་ས་བསྐྱེད་པའི་སྟོ་ནས་

གཞུང་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡ འོག་གཞི་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་
རྟོ་རྟེན་ས་བསྐྱེད་ཚུལ། 442

༡ སྟོང་གི་རི་སྒྲིང་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཞུང་ཡས་ཁང་
གདན་བཅས་བསྐྱེད་ཚུལ། 445

དང་པོ་འོག་གཞི་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་

རྟོ་རྟེན་ས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡ ཆོས་མཐུན་ཡུལ་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་ཚུལ། 443

༡ དེ་དང་མཐུན་པར་རྟོ་རྟེན་ས་བསྐྱེད་ཚུལ། 443

གཉིས་པ་དེར་འཆང་བྱ་བའི་བརྟེན་པ་སྟོ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་ཚུལ།	446
༡ ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་མཛད་པ།	447
༣ ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པ།	448

གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འཁྱེད་བའི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་བྱང་ལྷ་ལས་

དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ མཛོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ།	452
༡ དེ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འཁྱེད་བའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བཤད་པ།	453

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འཁྱེད་བའི་ལམ་འཁྱེད་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱོང་ར་སེམས་སུ་

བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་ཅིང་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བའི་སྒོ་ནས་

སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡ དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱོང་ར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ།	455
༡ དེའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་བའི་ཚུལ།	456
༣ སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བའི་ཚུལ།	459
༥ སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ་བཤད་པ།	465

གཉིས་པ་དེའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡ ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒོམ་ཚུལ།	457
༡ བརྟེན་པ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོམ་ཚུལ།	458

གསུམ་པ་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡ སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ།	460

༡ སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། 465

དང་པོ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་མོ་མོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསུམ།

༡ སྐྱ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། 460

༡ གསུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། 462

༢ ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། 463

བཞི་བ་སྐྱ་གསུམ་སྐྱར་དུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་རིག་མ་འདུག་པ་སོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ རིག་མ་རི་ལྟར་འདུག་པའི་ཚུལ། 468

༡ དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་མཆོད་པ་དང་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་

ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ཚུལ། 469

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ དངོས། 470

༡ དེ་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ། 472

གཉིས་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་ལ་གསུམ།

༡ ལྷ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ། 472

༡ ལྷའི་ཞལ་གངས་སོགས་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ། 473

༡ ལྷ་གངས་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ། 473

གསུམ་པ་ལྷ་གངས་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་ལ་གཉིས།

༡ དེ་ལྟར་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ། 473

༡ བྱང་གིས་བསྐྱབ་པ་གཉིས། 473

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་འཛིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ ཐུན་དངོས་གཞི། 474
- ༡ ཐུན་མཆོམས་དང་འབྲེལ་བའི་ནལ་འབྱོར། 482

དང་པོ་ཐུན་དངོས་གཞི་ལ་ལྟ།

- ༡ ལྷ་མོའི་ནལ་འབྱོར། 474
- ༡ བརྒྱས་པའི་ནལ་འབྱོར། 476
- ༣ ལུ་བ་སྐྱུས་བསྐྱལ་བའི་རོ་པོར་བཞེངས་པ། 478
- ༤ བསྟོད་ནས་མཆོད་ཅིང་བདུད་ཅི་ལྷང་པའི་ཚུལ། 479
- ༥ ཉེ་བར་བསྐྱུས་པ། 482

གཉིས་པ་བརྒྱས་པའི་ནལ་འབྱོར་ལ་གཉིས།

- ༡ ལྷ་མོ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་བརྒྱས་པའི་ནལ་འབྱོར་ནི་ནོ་རྗེའི་བརྒྱས་པ། 476
- ༡ ངག་གི་བརྒྱས་པ། 476

གཉིས་པ་ངག་གི་བརྒྱས་པ་ལ་བཞི།

- ༡ དམ་ཆོག་གི་བརྒྱས་པ། 476
- ༡ ཁྱོགས་ཀྱི་བརྒྱས་པ། 477
- ༣ ཁྱོ་པོའི་བརྒྱས་པ། 477
- ༤ གོང་བུའི་བརྒྱས་པ། 478
- ༥ བར་བྱང་ཕྱོག་ཆེན་གྱི་བརྒྱས་པ། 484

༡། །དགེ་ལེགས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གནས། །དེ་མེད་སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་ཁང་བཟང་ཅེར། །
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་པའི་དབལ་ཡོན་ཅན། །དབལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

༡༡། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་རྩོད་པ་ཡ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཙ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུལ་
དམ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྤྱི་བ་བྲལ་ལྟན་སྦྱེས་དགའ་བའི་དངོས། །
རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་ཀུན་གྱི་གཙོ། །ཁྲུ་བ་དག་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་། །དབྱེར་མེད་སྤྲུལ་མའི་
ཞབས་བརྟུང་ནས། །ཐུབ་པའི་ལེགས་བཤད་ཀུན་གྱི་མཆོག་ །འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་
ཆེན་གཅིག་ །དཔལ་ལྷན་གསང་བ་འདུས་པ་ཡི། །རིམ་པ་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་བཤད།།

དེ་ལ་འདིར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བཤད་པ་ལ་བྱུག་ སྦྱབ་པ་པོ་རྟེན་
གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་རྩོགས་རིམ་གྱི་གོང་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། གང་
དུ་བསྦྱབ་པའི་གནས་གྱི་མཚན་ཉིད། རི་ལྟར་སྦྱབ་པའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་
བསྐྱབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད། མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྦྱབ་པའི་རྣམ་
གཞག་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྦྱབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་)ནི། རྩོད་ཀྱི་འབྲེང་བ་ལས། སྦྱབ་པ་ཡོན་ཏན་གང་ལྟན་
ན། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སྤྲགས་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
གང་ཟག་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་དགོས་ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་དུ། དད་ཅིང་སྤྲུལ་
མ་ལ་ཡང་གྲུས། །རྟག་དུ་དག་པའི་ལམ་ལ་གནས། །རྟོག་པ་དན་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །

ལུང་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །གསོད་པ་དང་ནི་འཆེ་བ་སྤངས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་
གདོན་པའི་སྒོས། །ཀྱན་ཏུ་བཙོན་དང་ཡང་དག་ལྟ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ། །
དད་པ་ཆེན་པོའི་སྒོ་བ་མ་བཟང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོད་རུང་དང་པོ་ལམ་སྐྱོན་མོང་
བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྤངས་པ་དང་། སྟོད་རུང་གཉིས་པ་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་
ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྗེ་ཐེངས་བཤམས། ཐོག་མར་སྒོ་བ་མ་གང་གི་ཆོ། །སྟོ་ལྟན་ཡང་
དག་དབང་བསྐྱར་ན། །རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །དེ་ཡི་ཆེན་སྟོད་དུ་འགྱུར། །
ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་གྱིས་དབེན་ན། །སྐྱབ་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང་། །སྒོ་བ་དཔོན་
སྒོ་བ་མ་མཚུངས་པར་ནི། །མི་བཟད་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་གོང་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སྒོ་བ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི། དེ་ལྟར་དབང་
ཐོབ་ནས་ཀྱང་། དབང་དུས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་
བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་པ་ཡལ་བར་དོར་ནས་རིམ་པ་གཉིས་སྒོ་བ་པ་ལ་
རི་ཅམ་འབད་ཀྱང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོམ་འབྱུང་ལས།
རི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྐྱར་བ་བཞིན། །ཕྱི་ནས་དམ་ཆེག་སྟོད་པར་བཙོན། །སྟོད་སུ་བྱས་པའི་
རྒྱན་ལས་ནི། །འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་སྟོམ་རིམ་གྱི། །ཡང་དག་མན་ངག་སྐྱོན་ཆོགས་
གྱིས། །འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དམ་
ཆེག་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ་དེས་རིམ་གཉིས་སྒོ་བ་པའི་སྟོན་དུ་རིམ་གཉིས་སྒོ་བ་
ཚུལ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་མཐའ་ཆོད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་
ཏེ། གྱི་རྗེར་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་སྤྱི་ཉིག་སྤངས་བཤམས། སྒོ་གོས་མེད་ལ་ཐོས་མེད་མ་ཐོས་པ་
ལའང་བསམ་པ་མེད། །གཉིས་བྲལ་རྣལ་འབྱོར་མེད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་བྲལ་ལའང་དངོས་
གྲུབ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་

མཁས་པར་བྱས་ནས་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་། །རྫོགས་པའི་
རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་
ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་དང་། སྦྱོད་བསྐྱས་ལས་ཀྱང་། གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་
པའི་བསམ་པ་ལ་ལོབས་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་གསར་བ་དན་པ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཇིན་ལ་བསྐྱབ་པོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(གང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་)ནི། དགོན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་མེ་
ཏོག་དང་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་སྦྱེ་བོའི་འདུ་འཛིན་དཔེན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་
གནས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལེན་བཅུ་གཉིས་པར། དགོན་པ་ཆེན་པོའི་
ས་སྤྱོགས་སུ། །མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན། །རི་བོ་དཔེན་པའི་ས་སྤྱོགས་སུ། །
དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་བསྐྱབ། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། མདོར་བྱས་སུ་ཡང་དེ་
ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་(རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་མདོན་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་)ལ་བཞི། དང་པོའི་སྦྱར་བ། དཀྱིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ ལས་རྒྱལ་མཆོག་ བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་རི་ལྟར་
སྐྱོམ་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(དང་པོའི་སྦྱར་བ་)ལ་གཉིས། མདོན་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱར་བའི་ཡན་ལག་དང་། མདོན་
རྫོགས་དངོས་སོ།

དང་པོ་(མདོན་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱར་བའི་ཡན་ལག་)ལ་གསུམ། ཐོག་མར་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ།
མཐུན་ཆེན་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྦྱོམ་པ་སོགས་བཟུང་བ། འགལ་ཆེན་

བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པའོ།།

དང་པོ་(ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་)ལ་ལྟ། རྟོན་བྱིས་བྱིས་བསྐྱེད་པ། རང་མཆོད་
བྱིས་བྱིས་བསྐྱེད་པ། སྒྲོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བྱེད་ཚུལ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིས་བྱིས་
བསྐྱེད་པ། རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བསྐྱེད་བྱེད་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(རྟོན་བྱིས་བྱིས་བསྐྱེད་པ་)ནི། རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་རྟོ་རྟེ་རྟེ་བསྐྱེད་ནས་རྟོན་བྱིས་བྱིས་
བྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་ཐབས་སྒྲོམ་པའི་ཐོག་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་དམ་
ཆོག་གསུམ་པོ་དེ་དང་མ་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རང་ཞེ་སྤང་རྟོ་རྟེ་ཡུམ་བཅས་སུ་སྐྱེད་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་གསལ་འདེབས་པ་དང་།
རྟོན་བྱིས་བྱིས་སྒྲོམ་པ་ནི་རྟོ་རྟེ་དང་བྱིས་བྱིས་ཆོག་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །
རྟོན་བྱིས་བྱིས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། བསངས་སྐྱེད་ནས་བྱིས་བྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་།
མཆོན་དོན་བྱིས་བྱིས་སྒྲོམ་ནས་བྱིས་བྱིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(བསངས་སྐྱེད་ནས་བྱིས་བྱིས་བསྐྱེད་པ་)ནི། དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་ལུགས་
ཡིན་ཞིང་། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་བསྐྱེད་བྱིས་བྱིས་བསྐྱེད་བྱེད་རྟོན་
བྱིས་བྱིས་ཕྱི་རྟོན་བྱིས་མཆོན་བྱེད་ཉགས་ཀྱི་རྟོན་བྱིས་རྣམས་དོན་གཅིག་ཁ་ཅིག་རྟོན་
བྱིས་ཅེ་ལྟ་པ་ནང་གི་རྟོན་བྱིས་དང་། ཅེ་དགུ་པ་ཕྱི་རྟོན་བྱིས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་
གཉིས་ཀ་ཕྱི་རྟོན་བྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་མཆོན་བྱེད་དཔའི་རྟོན་བྱིས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་རྟོན་བྱིས་ལ་སྐྱས་བརྟེན་རིགས་ཀྱི་སྒྲོམ་ནས་དབྱེ་ན། མཆོན་བྱེད་
ཉགས་ཀྱི་རྟོན་བྱིས་དང་། མཆོན་བྱེད་དོན་ཀྱི་རྟོན་བྱིས་གཉིས་ཡོད། རྟོ་རྟེ་ལ་དབྱེ་ན། ཅེ་
གཅིག་པ། ཅེ་གསུམ་པ། ཅེ་ལྟ་པ། ཅེ་དགུ་པ། སྒྲོམ་གསལ་རྟོ་རྟེ། རྒྱན་གྱི་རྟོ་རྟེ་རྣམས་སུ་
ཡོད། ཅེ་མོ་གཅིག་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་ལ་ནོ་ཞིང་གཤེདས་པའི་ཅེ་མོ་ཅན་གྱི་ཁྱོ་བོའི་རྟོ་

རྗེ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ཞི་བའི་རྗེ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད། ལྷ་ཆོགས་རྗེ་རྗེ་ལའང་ཅེ་
མོ་གསུམ་པ་དང་། ལྷ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུ་གྱི་རྗེ་རྗེ་ནི་རྒྱུ་གྱི་ཅི་མཛེས་སུ་བྱས་
པའི་རྗེ་རྗེ་ཅེ་གསུམ་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། ཡེ་ཤེས་སམ་རྗེ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་དེའི་བྱ་དང་། དཔའ་བོའི་དེའི་བྱ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེའི་བྱ་རྣམས་སུ་
ཡོད། དང་པོ་ལ་ཅེ་དགུ་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་ཀྱང་ཅེ་ལྷ་པའང་ཡོད་ཅིང་། རྒྱགས་ནི་བ་
ལང་ཁའི་ལྷ་ཉིག་ཐེང་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྗེ་རྗེའི་ཐེང་བས་བསྐྱོར་བའོ། །དཔའ་དེའི་ནི་བ་
བ་བ་ཐེང་གྱི་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེའི་བྱ་ལ་རྣམ་སྒྲུང་ནས་དོན་
གྲུབ་ཀྱི་དེའི་བྱའི་བར་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཅེ་ལྷ་པ་ངས་གཟུང་ཅན་རིམ་པ་བཞིན་
འཁོར་ལོ། རིན་པོ་ཆེ། བསྐྱེད་རིམ་ཐེང་བས་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྗེ་དེའི་
ལ་དབྱེ་ན། དམ་ཆོག་གི་རྗེ་དེའི་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེ་དེའི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཅེ་ལྷ་
པ་དང་། གཉིས་པ་ཅེ་དགུ་པ་ལ་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་རྗེ་དེའི་ལ་དབྱེ་ན། ཅེ་མོ་གཅིག་པ་
ནས་སྒྲོང་གི་བར་ཡོད་དེ། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཅེ་དགུ་ཅེ་མོ་གཅིག་པ་དང་། ཅེ་
ལྷ་ཅེ་མོ་གསུམ་པ་ཅན། །དེ་ལྟར་ལ་སོགས་དེའི་བྱ་ཆེ། ཅེ་མོ་སྒྲོང་གི་བར་དུ་འོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱེད།

འོ་ན་རྗེ་རྗེ་དང་དེའི་བྱས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཀུན་རྗེ་བ་ལྷ་
དང་སྐྱུར་ན། སྐབས་གསུམ་སྐྱོང་ར་གཤམ་པ་རྗེ་རྗེའི་ལྷེ་བས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། ལྷང་
རྩ་ལྷས་རྣམ་སྒྲུང་སོགས་རིགས་ལྷ་དང་། ལྷང་གི་པད་འདབ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཕགས་ལམ་
བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱམས་པ་སོགས་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་མཚོན་ཏེ། སྐྱུ་ཁར། དབྱུས་
སུ་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་དགོད། །འཁར་དུ་མི་བསྐྱེད་དེ་བཞིན་ཡང་། །རིན་ཆེན་སྒྲོ་ཡི་རྩ་ལ་འོ། །
འོད་དཔག་མེད་ནི་བྱུ་ཏུ་དགོད། །བྱང་དུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ། །རྩ་ལྷ་རྣམས་ནི་ལྷ་ཉིད་

དོ། །བརྒྱ་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་བརྒྱད། །ཅེས་སོགས་དང་། དབུས་སུ་སྐབས་གསུམ་སྟོ་
 ང་ལ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོག་རུ་ལྷས་མཁའ་འགོ་
 ལྷ་ལྷ་དང་། འོག་གི་པད་འདབ་བརྒྱད་གྱིས་སྟོ་མ་བཞི་དང་། སྐལ་བྱེད་མ་སོགས་བཞི་སྟེ་
 བརྒྱད་མཚོན་ཏེ། རུ་ལ་མཁའ་འགོ་མ་ལྷ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རིལ་བྱ་ཆ་གསུམ་
 གྲུ་གནས་པས་ཁམས་གསུམ་དང་། བྱང་ཁོང་སྟོང་དུ་ཡོད་པས་ཁམས་གསུམ་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོངས་པ་མཚོན་ཏེ། རྟོ་རྟེ་མཁའ་འགོ་ལས། དབུས་ཀྱི་ཁོག་པ་ཟབ་པ་དང་། །ཐམས་
 ཅད་དག་བྱེད་བཅུད་ཀྱི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱུག་གྲུས་རང་བཞིན་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན། ཡེ་
 ཤེས་དེ་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ནི་བདུད་ཅི་བྱམ་པས་མཚོན། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེར་བྱིན་མའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་གྱིས་མཚོན། བརྒྱ་ལ་
 གནས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱད་གྱིས་ཡུམ་བཞི་དང་ཁོར་རྒྱན་མ་སོགས་བཞི་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ན་རྟོ་རྟེ་ས་ཐབས་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་དང་། རིལ་བྱས་ཤེས་རབ་རྟོ་རྟེ་དབྱིངས་
 ཀྱི་དབང་བྱུག་མ་མཚོན། རྟོར་རིལ་པན་ཚུན་འཁྱུད་པས་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་གྱི་
 ལོངས་སྐྱེ་མཚོན། རིལ་བྱའི་སྐྱས་ལོངས་སྐྱས་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་མི་
 འཆད་པར་སྐྱོར་བ་དེ་མཚོན་ནོ། །རྟོར་རིལ་གྱིས་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་།
 དེ་འཕྲིན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་མཚོན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྟོ་རྟེ་ས་ཐབས་སྐྱབ་
 པ་སོ་དང་དེའི་གསང་བའི་རྟོ་རྟེ་གཉིས་ཀ་མཚོན། རིལ་བྱས་ཤེས་རབ་བྱུག་རྒྱ་དང་དེའི་
 ལྷ་ག་གཉིས་ཀ་མཚོན། རྟོ་རྟེའི་ལྷེ་བས་ཡབ་ཀྱི་རྟོ་རྟེའི་རྒྱ་རྒྱའི་མར་སྒྲ་དང་། ལྷེ་བ་བྱར་
 བརྒྱད་དུ་ཡོད་པས་ཁོར་བྱའི་དབུས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་པའི་ཅ་འཁོར་མཚོན། རིལ་བྱའི་
 ལྷེས་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱའི་མར་སྒྲ་མཁའ་འགོ་གཤོང་དང་། རིལ་ལྷེ་བྱར་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པས་སྐས་

པ་ནང་གི་ཙུང་འདབ་བརྒྱད་མཆོན། རྟོ་རྩེ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་གསོར་བ་དང་། རྩེ་བུ་ཕྱེ་
ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་ནས་དགོལ་བས་སྐྱབ་བ་པའི་རྟོ་རྩེ་ཞོར་བས་ཕྱག་རྒྱའི་རྩུ་རྩྱའི་
མར་སྒྲ་ཁ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐས་པ་ནང་གི་ཙུང་བརྒྱད་བསྐྱོད་པ་དེ་མཆོན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། སྐྱུ་ཏར། གནས་ནི་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་མན་སྟེར། རྩེ་
བུའི་ནང་གི་ཕྱོགས་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཕྱེ་བསྐྱོད་ཅིང་དགོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་
ཙུང་བརྒྱད་བསྐྱོད་པ་མཆོན་པའི་དོན་དུ་ཕྱེ་བྱུང་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོ་རྩེའི་ལྷོ་བ་ཡང་ཆ་
བརྒྱད་པའོ། །ལྷགས་ཀྱི་ཕྱེ་གང་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་མཁའ་འགྲོ་གདོང་མཆོན་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བུའི་སྟེང་དུ་རྟོ་རྩེ་ཕྱེད་པས་མཆོན་པས་ནི་ཡབ་ཡུམ་སྟོན་པས་
འབྲུག་པ་དེ་མཆོན། རྟོར་རྩེ་པན་ཚུན་དུ་འབྲུད་པའི་ཚུལ་བས་པས་ནི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩུ་
རྩྱའི་མར་སྒྲ་གཉིས་སྟངས་རྒྱང་གཉིས་འབྲེས་ཏེ་འཁོར་ལོ་བཞིར་འབར་འཇག་བྱེད་
པ་མཆོན། དེའི་ཆེ་གཏུམ་མོའི་མེ་འབར་བ་ནི་རྟོ་རྩེ་དང་རྩེ་བུའི་ཉི་གདན་གྱིས་མཆོན།
གཏུམ་མོ་འབར་བའི་ཀླུ་ལྷ་བུའི་བྱང་སེམས་ཁུ་བ་ནི་རྩེ་གདན་གྱིས་མཆོན། འཁོར་ལོ་དུག་
གི་ཙུང་འདབ་ནི་རྟོ་རྩེ་དང་རྩེ་བུའི་བརྒྱས་མཆོན། འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷགས་འབྱུང་
ལྷགས་ཐོག་གི་དགའ་བ་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ནི་རྟོ་རྩེའི་ལྷོ་བ་དང་རྩེ་བུའི་སྟེང་ཕྱིར་
བརྒྱད་གྱིས་མཆོན་ཏེ། སྐྱུ་ཏར། ནང་གི་ཡེ་ཤེས་དབྱུག་གྱུ་ནི། །ཐམས་ཅད་སྟོ་ཞིང་སྟེད་
པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྷ་བུའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དེ་ལ་ཐོག་པས་བྱེ་ན་ཡེ་ཤེས་ལྷར་ཡོད་པ་ནི་རྩ་
ལྷས་མཆོན། རྩ་དེ་རྣམས་ཚུ་སྤྱོད་ཁ་ནས་ཐོན་པས་སྤྱིང་རྩེས་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བ་དང་།
བརྒྱའི་སྟངས་ལོག་གི་རིན་ཆེན་སྟངས་བ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་རི་མོས་གདུག་བུའི་རེ་བ་སྐྱོང་བའི་
འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་མཆོན་ཏེ། རྟོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དབུས་ཀྱི་ཁོག་བ་ཟབ་པ་དང་། །ཐམས་

ཅད་དག་བྱེད་བཅུད་ཀྱི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད། གཞན་ཡང་། རྩོམ་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲུགས་དང་། ཞལ་དང་ས་བོན་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་བྲིལ་བྱས་
ལུས་དང་། སྟོང་ཉིད་སྟོག་པའི་བྲིལ་བྱའི་སྤྲུལ་གསུང་མཆོན་ནོ། །མདོར་ན་དེ་གསུམ་ག་
དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པས་རྩོམ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་
བདག་ཉིད་ཏུ་བཟུང་གོས་ཏེ། མན་སྟེར། རྩོམ་སྤྲུགས་དང་བྲིལ་བྱ་སྟེ་དེའི་སྤྲུགས་
ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད།

དེ་ལྟར་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ངེས་དོན་གྱི་རྩོམ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ངེས་དོན་གྱི་བྲིལ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། ངེས་དོན་གྱི་རྩོམ་བྲིལ། བདག་རྩོམ་བྲིལ། མཆོན་བྱ་
དོན་གྱི་རྩོམ་བྲིལ་རྣམས་དོན་གཅིག་ ངེས་དོན་གྱི་རྩོམ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ལ་དབྱེ་ན་ལམ་ལྔ་ཡོད་དེ། ཁ་སྐྱོར་ལས། རྩོམ་སྟོང་བྲིལ་བ་ཡིས། རྩོམ་སེམས་
ཅན་འཁོར་བ་སྟོལ། རྩོམ་དགུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྩོམ་རེངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
རིག་ །ཐུན་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ། །རྣམ་ཤེས་མར་མེ་དང་ལྟན་ཅིག་ །ཡེ་ཤེས་རྩོམ་
གཞོམ་པར་བྱ། །སྤང་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐོབ་པ་ཡི། རྩོམ་སྤྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ། རྩོམ་
བདག་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཆུལ་དངོས་ཀྱི་
སྤྲུགས་དང་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་ཏུ་དང་གྲུར་ལས་གསུངས་སོ། །རྩོམ་འཛིན་
པའི་སྤྲུགས་དོན་ཡང་གཞན་ཏུ་ཡོད་དེ། ཞི་ལ་ཡི་གེ་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་ཡོད་པས། སྤྲུགས་
སྤྲུགས་རྩོམ་སོ་སོར་མཆོན། ཨ་ལ་ཁུ་བཅུག་པས་ཨོར་སོང་། དེ་ལ་མ་ཡིག་ཐིག་
ལེར་བྱིན་པས་ཞི་ཡིག་གཅིག་ཏུ་གྲུར་པས་ན་སྤྲུགས་སྤྲུགས་ཀྱི་རྩོམ་གསུམ་དབྱེར་མི་
བྱེད་པ་མཆོན་པ་ཡིན་པའི་བྱེད། མཆོན་དོན་དེ་བཞིན་པའི་སྟོན་པ་ཞི་ཞེས་ལན་གཅིག་བརྩོད་
པས་གྲང་བསོད་རྣམས་དབག་ཏུ་མེད་པ་ལེན་པས་ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྤྲུགས་ཞེས་བརྩོད་

བ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་རྒྱུ་རྩེ་ཅེ་མོ་ལས། ཡོ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། །མཆོག་དང་ནོར་སྟར་
 དཔལ་དང་གཡང་། །སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྡན་དང་། །དམ་བཅའ་བ་དང་བཟ་གིས་
 རོན། །ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྤྲུགས་སུ་བརྟེན། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སམ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་
 བེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། སི་རྩི་ནི་གྲུབ་པ། བཟ་ནི་རྩོ་རྩེ། ས་མ་ཡ་ནི་དམ་
 ཆོག་ ཉིལ་ནི་མཛོས་པའི་བརྟན་པ། ཨེ་ཤ་སྤྱི་རྩ་ར་ཡུ་མི་ནི་འདི་བདག་གིས་གཟུང་བར་
 བགྱི། ཉི་ལྷས་ཡེ་གེས་ལྷ་དང་། རྩྱ་གསུམ་གྱིས་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྩོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་
 མི་བྱེད་པ་མཆོན། བཟ་ནི་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱུ་ནི་སྤྱིག་པ་འཛོམས་པ་
 དང་། དགོ་བ་འཕེལ་བ་སོགས་གྱི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པས་དབུགས་འབྱེན་པ་སྟེ། ཅེ་མོ་
 ལས། སྤྱུ་ཞེས་ནི་ཅི་ཡིན་བརྟེན། །སྤྱིག་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་ཅིང་། །དགོ་བའི་ཆོགས་
 བེ་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་། །སྤྱིག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
 འཛོམས་པའི་མཆོག་ །ཅེས་གསུངས། མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 གྲུབ་པ་རྩོ་རྩེའི་དམ་ཆོག་འདི་བརྟན་པར་གཟུང་བར་བགྱི། དེ་གང་ཞེ་ན། རྩོ་རྩེ་སེམས་
 དཔའི་རང་བཞིན་ཡེ་གེས་ལྷའི་བདག་ཉིད་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་བདེ་བ་ཆེན་
 བའི་ཡེ་གེས་དེའོ། །ཞེས་པའོ། །དེའི་བུ་འཛིན་པའི་སྤྲུགས་དོན་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
 བཟ་རྩྱ་རྩྱ་ །ཞེས་པའི་བཟ་རྩྱ་རྩྱ་ནི་རྩོ་རྩེ་དེའི་བུ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་མཉམ་
 པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་གེས་རབ་ནི་དེའི་བུ་འཛིན་པའི་དེས་དོན་ཡིན་ལ། མཆོན་དོན་དེ་བཟ་པའི་སྟོ་
 བས་དེའི་བུ་དཀོལ་ཞིང་། དེའི་སྤྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་པས་བསམ་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། རྩྱ་གིས་ཡེ་གེས་ལྷ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་མཆོན་ཞིང་། མཆོན་དོན་དེ་བཟ་པའི་
 སྟོ་ནས་ལན་ཅིག་བརྟེན་པས་ཀྱང་སྤྱིག་བསྐྱེད་རྩྱ་བཅས་གཙོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོ་རྩེ་ཅེ་མོ་
 ལས། ཡི་གེ་རྩྱ་ནི་ཅི་ཡིན་བརྟེན། །སྤྱིག་བསྐྱེད་འཛོམས་ཤིང་འཛོམས་པར་བྱེད། །གདུག་

བ་སྒྲགས་གྱིས་གསོད་བྱེད་ཅིང་། །སྲིད་པའི་ཞགས་བ་གཅོད་པར་བྱེད། །རྩྱ་ནི་མཆོག་
 ཏུ་ཐོན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་རྗེས་སུ་རྩོམ་གྱི་མཆོན་དོན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
 མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དེ། རྩོམ་སྐྱོད་པའི་ལོ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱའོ་སྒྲུབ་དུ་སེམས་ཤིང་བརྗོད་ནས་རྩྱ་ཐུག་ཐང་བར་བྱའོ། །རྩོམ་
 གསོར་བའི་དགོས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སེམས་ཅན་སྒྲིངས་པ་འབྲལ་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་
 སྒྲོ་བ་གཅིག་བྱུང་། འདིའི་དོན་ནི། དེས་དོན་གྱི་རྩོམ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཆོས་ཅན། གསོར་བ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ནི་མཛེས་པ་སྟེ་བཟང་པོ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིངས་པ་མ་རིག་པ་འབྲལ་བར་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 ལས་རྣམ་པར་ཐར་བར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱས་པའང་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནང་གི་རྩོམ་དང་། དེ་མཆོན་པའི་རྩོམ་
 སྒྲོ་བ་དང་བཅས་པས་གཟུང་རིགས་ཏེ། རྩྱ་མཆོན་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རྩོམ་
 རྩོམ་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར། རྩྱ་ཐུག་དང་ཉོགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱི་ལོ་༡༣༣༣ ལོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཕྱི་ནས་སྒྲོ་ལྟར་ཡང་དག་གང་ལ། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩྱ་ཐུག་གིས་རྩོམ་གསུམ་པན་ཚུན་དབྱེར་མེད་པ་མཆོན། ཉོགས་
 གསུམ་གྱིས་རྩོམ་ལྟར་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་མཆོན།
 རྩོམ་སྐྱོད་པའི་དགོས་པ་དང་དགོས་ཚུལ། ཞི་བཟང་རྣམས་ཀྱི་ཉོགས་སོགས་གྱིས་བསྟན།
 འདིའི་དོན་ཡང་གཞིགས་ཏུ་ཡོད་དེ། ཞི་ནི་སྤར་བཞིན། བཟང་ནི་རྩོམ་སྐྱོད་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་
 མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཅེ་མོ་ལས། སྤར་ཞིང་སྤྱོད་པོ་ཁོང་སྟོང་མེད། །བསྐྱེད་ཏུ་མེད་ཅིང་གཅད་
 དུ་མེད། །གཞིགས་ཏུ་མེད་ཅིང་གཞོམ་མེད་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་རྩོམ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཅི་ཆོས། ར་ཁྱི་ཏ་ནི་སྒྲིག་པ། བ་ར་ཁྱི་ཏ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲིག་པ། སྐ་
 བ་ར་ཁྱི་ཏ་ནི་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲིག་པ། སམ་བུ་རྣམ་ཅི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད། ཁྱེ་ཏ་ནི་ཞིང་།
 བ་ཅ་ལེ་ནི་གཡོ་བ། བརྒྱ་བ་ར་མི་ཏུ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ལྷ་དཔེ་སྤྱུ་སྤྱུ་
 ལྷ་བ་ནི་རང་བཞིན། བརྒྱ་སྤྱུ་ནི་རྩོམ་མཁས་དཔལ། སྤེ་ད་ཡ་ནི་ཐུགས། སུཉ་པ་ནི་ཀུན་
 ཏུ་དགེས་པ། སྤྱི་གསུམ་དང་ཉོ་གསུམ་དང་སྤྱུ་ནི་སྤར་བཞིན། མདོར་བསྟུན། སྤོང་བ་
 ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་སྒྲིག་རབ་ཏུ་སྒྲིག་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲིག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་
 གཡོ་བར་བྱེད་པའོ། །གང་གིས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱི་རང་བཞིན་
 གྱིས་སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། རྩོམ་མཁས་དཔལའི་ཐུགས་དགེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 དུའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་རབ་འབྲིང་
 ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་རྩོམ་མཁས་དཔལའི་ཐུགས་དགེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 བྱས་པས་སེམས་ཅན་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་འཁོར་བའི་ཐུག་བསྟེན་ལས་གྲོལ་བར་
 བྱའོ་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་མར་དོར་བྲིལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དོར་བྲིལ་གྱི་མཆོན་དོན་བདེ་སྤོང་
 དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་ཀྱི་སྒྲིག་དམ་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ལྟ། བསང་བ། སྤྱང་བ། བསྐྱེད་བ། བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པ་དངོས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་(བསང་བ་)ནི། ཐོག་མར་ནང་མཆོད་བསངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་
 མཆོད་ཀྱི་སྤྱོད་གཞི་ཆང་སོགས་ལ་བགལ་གནས་ནས་སྤྱོད་པ་པོ་ལ་བར་གཅོད་ཚུལ་
 སྤྱིད་པས་དེ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བགལ་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་
 གྱིས་བསང་དགོས་ཏེ། བགལ་མཐར་བྱེད་དེ་སྤྱོད་པས་འདིར་ལས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷགས་བརྗོད་པའི་ཆེ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་ཞེ་སྤང་རྟོ་
རྟོ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཁྲོ་བོ་བགེགས་མཐར་བྱེད་གྱི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
སྒྲོས་ཏེ་ནང་མཆོད་གྱི་སྐྱབ་གཞི་སོགས་ལ་གནས་པའི་བགེགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་
བསམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(སྤང་བ)ནི། ལྷ་ཐུ་ཏུའི་ལྷགས་གྱིས་སྤང་བ་ཡིན་ལ། རི་ལྷར་སྤང་བའི་ཚུལ་
ཡང་ཡོད་དེ། བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྷ་ཐུ་ཏུའི་ལྷགས་དོན་ཡིན་པས་ནང་མཆོད་
གྱི་སྐྱབ་གཞི་སོགས་བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་གྱི་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱུག་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་
ཞེན་སྤང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(བསྐྱེད་པ)ནི། བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་གྱི་ངང་ལས་ཡི་རྩ་གཉིས་ལས་རྒྱུང་མའི་
དགྱིལ་འཁོར་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདུད་ཅི་སྤྱང་རྟོགས་སྤང་གསུམ་བྱེད་པ་
ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། སྤང་དང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་དང་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། ཡི་རྩ་གཉིས་རྒྱུ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་གཉིས་
གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་རྟོ་རྟོ་བརྒྱུན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གཉིས་དང་རྟོ་རྟོ་གཉིས་གྱིས་
ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོན་པས་ས་བོན་གཉིས་དང་དགྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་བདག་
ཉིད་དུ་མོས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་སྤྱང་དུ་ཨོ་ཨུལ་ལས་མི་མགོའི་སྤྱང་
དུ་གསུམ་སྤྱང་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྤངས་ནས་རྟོ་
རྟོ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
བྱིར། དེའི་སྤྱང་དུ་ཨུལ་ལས་སྤང་བའི་ཐོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཨུལ་ཟབ་
མོ་སྤྱང་པ་ཉིད་མཆོན་པས། སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟུང་རྣམ་ཐོད་པའི་རྣམ་
པར་ཤར་བར་མོས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་ནང་དུ་ཨུལ་ལས་བསྐྱེད་པར་མོ་ཟེ་འབྲུ་

ལ་ལྷུངས་མཆན་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ལྷུངས་བྱུང་བའི་བརྒྱའི། །དེ་
ཡི་འོག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱས་རྣམས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཐོད་པའི་སྐད་དོད་ཀ་སྒ་
ལ་ཞེས་བ་བདེ་བ་སྐྱོང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐོད་པའི་ཕྱི་དཀར་བས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
དང་ནང་དམར་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོན། དེ་གཉིས་ཐོད་པ་གཅིག་ལ་ཆང་བས་བདེ་
སྐྱོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པས་རྒྱས་རྣམས་བདེ་སྐྱོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ངོ་བོར་རྒྱུད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་དུ་ལྷུངས་བརྒྱ་བསྐྱེད་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷུངས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཆོན། བརྒྱས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་
པས་བརྒྱ་ལྷུང་དང་བཅས་བ་བདེ་སྐྱོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཟེའུ་འབྲུ་ལ་ལྷུངས་མཆན་བ་བསྐྱེད་
པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིར་བསྐྱར་
བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ནས་ཤལ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་སྐྱབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་
བཅུ་དྲུག་པ་ལས། སྤང་པོའི་ཤ་དང་རྟ་ཡི་ཤ། །ཤ་ཆེན་དག་ནི་བཟའ་བྱ་ཞིང་། །ལྷ་རྣམས་
ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མགོན་པོ་མཉེས། །ཞེས་ཤལ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་
སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལོངས་སྐྱོད་ཅིང་ལྷ་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་གསུངས་ནས། སྤང་
ཡང་སྤང་རྟོགས་སྤང་གསུམ་བྱེད་ཚུལ་དང་། བཟའ་ཚུལ་རྣམས་ངེས་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་ལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། བདུད་ཅི་ལྷ་རྣམས་ངི་ལྟར་བཟའ། །དེ་བཞིན་དཔལ་
པོ་ལྷ་གང་ལགས། །ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ། ཐ་མལ་ལུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ནི། །ངི་མ་ལྷ་རྣམས་
སྤང་བ་ནི། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡིས་བྱིན་བརྒྱབས་པས། །བདུད་ཅི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །

སྤར་དང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྤར་བར་བྱ་དང་གཟུགས་སྤར་ལ། །སྤགས་གྱི་ལུས་
སྤར་བ་སྤྱོད་བས། །བདུད་ཅི་ལྟ་ནི་བཟའ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྫོང་ཆེ་འཕྲེང་བ་
ལས་ཀྱང་ཤ་ལྟ་དང་བདུད་ཅི་ལྟ་འོས་འཛིན་སྤྱོད་ཐབས་བཞིན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་
པའི་བྱིར། ཤ་ལྟ་དང་བདུད་ཅི་ལྟ་འོས་འཛིན་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་། བདུད་ཅི་ལྟ་པའི་
འོས་འཛིན་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་རང་ལུགས་ཤིང་ཆེན་ལ་འོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་ཆེ་ཕྱེང་
བ་ལས། དེ་བཞིན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཤིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བདུད་ཅི་ལྟ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མི་ཡིག་གིས་མཆོན་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། མི་གྱིས་མཆོན་
པའི་བདུད་ཅི་ནི། །དེ་ཡི་འོག་དུ་གཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་
པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་བདུད་ཅི་མང་པོར་སྤར་ཞིང་སྤེལ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཤ་ལྟ་དང་བདུད་ཅི་ལྟ་འགོད་ཚུལ་ལ། སྤྱིར་རྣམས་བཅུ་པོ་དེ་དབུས་དང་
ཕྱོགས་བཞིར་འགོད་པ་དང་། ཤ་ལྟ་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་བཀོད་ནས་བདུད་ཅི་ལྟ་དབུས་
དང་མཆོམས་བཞིར་བཀོད་པ་དང་། བདུད་ཅི་ལྟ་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་བཀོད་ནས་ཤ་
ལྟ་དབུས་དང་མཆོམས་བཞིར་འགོད་ཚུལ་གསུམ་ལས། སྐབས་འདིར་ནི་དང་པོ་ལྟར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་རྣམས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ནས་གཤེགས་པ་ལྟར་རེ་རེ་འོ་བོར་སྤྱེད་པ་གང་
ཞིག་གཤེགས་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་འགོད་པ་
ཡིན་གྱི། མཆོམས་བཞིར་འགོད་པ་མི་རིགས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཛིགས་བྱེད་
སོགས་གྱི་ལུགས་དང་། གསུམ་པ་ནི་བདེ་མཆོག་སོགས་གྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཤ་ལྟ་
དང་བདུད་ཅི་ལྟ་གཤེགས་པ་ལྟའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་སྤར་ཡང་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་
མཆོན་པར་བྱས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམས་བཅུ་པོ་དེ་ཡི་ཤེས་ལྟའི་བདག་
ཉིད་ལས་བྱུང་ཞིང་སྤར་ཡང་ཡི་གེ་ཤེས་ལྟའི་བདག་ཉིད་ལས་མ་འདས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་

བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེ་ལྷ་བདུད་ཅིའི་རྣམ་སྲུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་
ལྷ་སྤྱང་རྟོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ནས་སྤྱབ་པ་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་ཅིང་ལྷག་
པའི་ལྷ་ལ་བྱུང་བས། དངོས་བྱུང་སྤྱང་ཏུ་འགྲུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱུ་ལྷ་དང་། དངོས་བྱུང་
གསལ་བར་བྱེད་པས་སྟོན་མ་ལྷ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རི་རྒྱ་སོགས་ལྷ་པོ་ཡང་བདུད་ཅིའི་
རྣམ་སྲུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྷ་སྤྱང་རྟོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ནས་སྤྱབ་པ་པོ་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་ཅིང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་བྱུང་བས། འཆི་མེད་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་
བྱུང་སྤྱང་ཏུ་འགྲུབ་པས་དེ་ལྷར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དངོས་)ལ། ཡང་སྤྱང་རྟོགས་སྤར་གསུམ་ལས།

དང་པོ་(སྤྱང་བ་)ནི། དེ་དག་གི་སྤྱང་གི་བར་སྤང་ལ་ཉི་མའི་དགྱེས་འཁོར་གྱི་སྤྱང་དུ་རྩྱ་
ཡིག་ལས་སྤྱེས་པའི་རྩྱ་རྩེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་ལྷེ་བ་ལ་རྩྱ་གིས་མཚན་བ་སྟོམ་དགོས་ཏེ།
རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། རྩྱ་རྩེ་རྩྱ་ལས་བྱུང་བ་ནི། །བར་སྤང་ལ་གནས་བསམ་བར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་བསྟོམ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་རྣམས་ཀྱི་
ཁ་དོག་རི་རོ་རུས་པའི་སྟོན་སྤྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩྱ་གིས་དེ་ལྷ་བྱའི་རུས་པའི་
སྟོན་སྤྱང་རུས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྩྱ་དེ་ཐུགས་རྩྱ་རྩེའི་ས་པོན་གང་ཞིག་ཐུགས་རྩྱ་རྩེ་བདེ་
སྤྱང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། མ་དག་པའི་སྤང་ཞེན་སྤྱང་བའི་ཐབས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྩྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྩྱ་རྩེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་ལྷེ་བ་ལ་རྩྱ་གིས་མཚན་
བ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། རྒྱང་གཡོས་མེ་སྤར། ཐོད་པའི་ནང་གི་རྣམ་རྣམས་ཁྱེ་ཞིང་ཁོས་
བའི་ནང་དུ་རྩྱ་རྩེ་ཉི་གདན་དང་བཅས་པ་ལྷུང་ནས་དགྲུགས་པས་རྩྱ་རྩེ་དང་རྣམ་རྣམས་རོ་
མཉམ་དུ་གྱུར། རི་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས། ཤེས་ལྷར་དག་བར་བསམ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཉིད་ལས། སྤར་དང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྤང་བར་བྱ་དང་། ཞེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱས་

བཤད་དུ། རྩོམ་པ་མཉམ་སྦྲུང་བས། །འབར་བས་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་པར་བྱ། །ཤེལ་དང་
མཚུངས་པར་སྒྲུང་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(རྟགས་པ་)ནི། དེའི་འོག་ཏུ་རྟགས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བརྒྱ་ལྷུང་དང་བཅས་
པ་ཁྱེད་བས་ཉི་མ་ལྟར་འབར་བའི་འོད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རོ་བོར་རྟགས་པ་སྟེ་
སྦྲུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཟུགས་སྒྲུང་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ། ཡེ་ཤེས་ཉི་
མ་གཉིས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷུངས་བདུད་ཅིར་རྟགས་པ་སྟེ། སྦྲུང་
བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷུང་གསུང་རྩོམ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་གང་ཞིག་གསུང་རྩོམ་
འོད་དཔག་མེད་དེ་འཆི་མེད་ཆེའི་བདུད་ཅི་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་ལྟ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
བཞག་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(སྒྲུང་པ་)ནི་དེ་ནས་སྦྲུང་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཨོ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་ལྷགས་
ཀྱུ་ལྟ་བུས་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བཀྱག་
ནས་བསྒྲུབ་པས་མང་པོར་སྦྲུང་ཞིང་སྟེལ་བར་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷགས་
རྣམས་ཀྱན་གྱི་ཡི་གེ་ཨོ། །བསྐྱོམས་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབར། །ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱས་བཤད་
དུ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་ཀྱི། །མཚོན་ཆ་མཚོག་གིས་བྲངས་ནས་ནི། །
བདུད་ཅི་དེ་དུ་པལ་ནས་ཀྱང་། །བཟའ་བའི་སྦྲུང་བས་བཟའ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། ཨོ་ཡིག་གིས་བདུད་ཅི་མང་པོར་སྦྲུང་ཞིང་སྟེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཨོ་སྦྱོར་རྩོམ་
རྣམས་སྦྲུང་གི་ས་བོན་གང་ཞིག་སྦྱོར་རྩོམ་སྦྲུང་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་གཉིས་དག་པའི་
གཟུགས་སྦྲུང་གི་རོ་བོར་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་བྱིར། མདོར་ན་ཡི་གེ་གསུམ་ལས་
བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལན་གསུམ་མཇུག་ཅི་རིགས་བརྗོད་པའི་སྦོ་ནས་སྦྲུང་རྟགས་སྦྲུང་
གསུམ་བྱེད་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། ཡིག་གསུམ་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་བྱ། །གཞན་དུ་

དེ་ནི་འགྲུབ་མི་འགྲུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། རང་མཆོད་བྱིན་བརྒྱབ་ངེས་དོན་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོ་དང་སྦྱར་ཚུལ་ཡང་
ཡོད་དེ། ལྷ་ཐུ་ཏཱ་འི་ཐུགས་ཚན་བྱུག་དང་། སྤར་ཡང་གསུམ་དུ་བཅད་པས་ནང་གི་རྒྱུན་
རྩོད་བརྒྱས་དང་། རྩོམ་ཉི་གདན་དང་བཅས་པ་ཐོད་པར་སྦྱང་ནས་དགྲུགས་པས། བྱིའི་
རྒྱུན་རྩོམ་པར་སྦྱས་པ་དང་། སྦྱང་དང་མེད་ཀྱིས་གཉིས་ཀྱིས། བྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་
ཀྱིས་རྒྱ་ཏཱ་འི་ནང་དུ་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་ཞུགས་ཏེ་གཏུམ་མོ་འབར་བ་དང་། མེད་ཀྱིས་གྱི་
སྦྱང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་སྤང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་དང་།
སྦྱེད་བུ་གསུམ་གྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་རིམ་བུ་གསུམ་པའི་སྤང་བའི་སྦྱ་
མའི་སྦྱ་དང་། ཐོད་པས་རིམ་བུ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་དང་། ཤ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷས་བྱུང་
འདུག་གི་སྐབས་ཀྱི་དག་པའི་སྦྱ་ལུས་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཅི་རིགས་པ་མཆོན་ཞིང་།
བྱིས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱ་གསུམ་ཡང་མཆོན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ལྷ་བ་(བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་)ནི། རང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་
ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤམ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྦྱབ་པ་སོ་
རང་ཉིད་བཟའ་བའི་དམ་ཆོག་བསྟེན་པ་དང་། བདུད་ཅི་རིལ་བུ་སྦྱབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་
དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མཆོད་གཏོར་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། རང་མཆོད་
གྱིས་བསང་གཏོར་བྱེད་པ་རུས་ལྷན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷ་བ་སྦོ་ལྷན་གྱིས།
བེ་ལུ་མ་ར་འདི་ལེགས་བཀའ། །བགེགས་ཀྱན་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་།
རྩིར་བ་པས། དེ་རྩིས་ཡི་གེ་གསུམ་ཐུགས་ཀྱིས། །མངོན་པར་བསྐྱགས་པའི་དམ་ཆོག་
ཚུས། །མཆོད་རྩིས་རྣམས་ལ་བསང་གཏོར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(སྦྱོར་འགྲོ་གཏོར་མ་བྱེད་ཚུལ་)ནི། སྦྱོར་འགྲོ་གཏོར་མ་བྱེད་པ་འཕགས་པ་ལ་བ་

སྤྲུལ་གྱིས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་མ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་དུ་ཡོད་
 བ་ལྟར་བྱ་རིགས་ཏེ། བི་བྱུ་ཏས་བདེ་མཆོག་དང་། བྱ་བ་ཆེན་མཆོ་སྤྲུལ་གྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་
 དང་། ལྷ་ལི་ཏས་འཛིགས་བྱེད་ལ་སྤྲོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། མཁའ་འགྲོ་
 རྒྱ་མཆོ་ལས་ཞིང་སྤྲོད་ལ་སྤྲོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག དེ་དག་གི་
 རིགས་པ་སྦྱར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། གང་ལ་དབུལ་བའི་ཡུལ་ནི་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་སྤྲོད་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ནག་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ཕྱོགས་
 སྤྲོད་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སྤྲོད་རྣམས་
 ལ་རྩི་རྩེ་མཆོན་ཆ་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ལ་སྤྲོན་
 སྤྲོན་པ་རྩི་རྩེ་འཆང་གིས་དབང་བསྐྱར་དུས་ཀྱི་གསང་མཆོན་གྱི་སྤྲོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྤྲོད་རྣམས་སྤྲོན་འབྲེན་ཚུལ་དང་། ཕྱོགས་མཆོམས་སུ་འགོད་ཚུལ་
 དང་། སྤྲོ་མདོག་བྱ་བ་མཆོན་སོགས་རྩི་རྩེ་མས་སྐབས་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མན་སྟེ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྤྲོད་རྣམས་རང་རིགས་ཀྱི་ལྟར་
 སྤྲོད་པ་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤྲོད་ཚུལ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱ་
 བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པའི་ལྷ་ཤེས་རབ་མ་དང་བཅས་པའི་སྦྱར་སྤྲོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱོགས་སྤྲོད་རྣམས་བདེ་སྤྲོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱུག་ནས་རྩི་རྩེ་འཆང་དུ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་སྤྲོད་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྲང་ཞེན་སྤྲང་བ་དང་།
 དེ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆུ་བཞི་ཉར་སྤྲོད་རྩི་
 མོ་དང་བཅས་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་། གཏོར་མ་ནང་མཆོད་ལྟར་
 བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། སྤྲོན་དུ་ཆུ་བཞི་འབུལ་བ་ནི། རྒྱ་གར་དུ་ཟས་ལ་ལོངས་
 སྤྲོད་པའི་སྤྲོན་དུ་ཁྱུས་བྱས་ཏེ་གཙང་སྤྲུལ་གནས་པ་དང་སྤྲོ་བསྐྱེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་

ནོ། །ཕུ་བཞི་འབྲུལ་བའི་སྤྲུགས་དོན་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཐོག་མཐའི་ཨོྭ་ཨུ་ཏུ་གསུམ་
 བེ་དོ་ཇེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་དང་། རྩིས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མཆོན། བ་ནི་རབ།
 ལྷ་ར་ནི་མཆོག་ཏུ། སད་ཀྱ་རྩི་ནི་བསྟེན་བཀྱར་བ། ཨཱྀ་ནི་མཆོད་ཡོན། བ་དྲི་རྩི་སོ་སོར་
 བཞེས། སྤྲུ་དབྲུགས་འབྱིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཏོར་མ་འབྲུལ་ཚུལ་དངོས་ལ་
 རང་རང་གི་དམ་ཆོག་གི་བྲུག་ཀྱི་བསྟེན་ནས་འབྲུལ་བ་དང་། དོ་ཇེ་ཐལ་མོ་ཁ་བྱེ་ནས་འབྲུལ་
 བ་དང་། དོ་ཇེ་གསོར་བེལ་བྱ་དགོལ་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་བན་པར་བྱས་
 ཏེ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་གསུམ་ལས། འདིར་ནི་བྱི་མ་ལྟར་བྱས་ལ། ཨོྭ་ཨུ་ཏུ་གསུམ་སྦྱེས་
 པ་ཀུན་དང་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་། དུས་གསུམ་སྦྱེས་པ་ཀུན་དང་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁའི་
 ཁམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མཐར་ཐུག་པའི། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱས་པའི་སྦོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་
 གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འདུ་ཞིང་། ཐ་སྙད་དུ་པན་ཚུན་
 ལྟོས་ནས་བྱུབ་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཅམ་དུ་བསྟན། དུས་གསུམ་སྦྱེས་པ་ཞེས་
 པ་ནས། ས་ཡི་ལྷ་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཏོར་མ་གྲོན་ངོས་
 བཟུང་། མེ་རྟོག་དག་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱད་ནས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་དངོས་བསྟན། བདག་གི་དབྱིག་གསེར་ནོར་འབྲུ་ལང་ཆོ་ཆོ། །ཞེས་
 པ་ནས། རྣམ་པར་འཛིག་པར་མཛོད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་སྒྲིམ་པ་
 སོགས་ལ་བགལས་ཀྱི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་འབྱིན་ལས་འཆོལ་ཚུལ་དེ་བསྟན། བདག་
 ལ་དབྱིག་གསེར་ནོར་འབྲུ་ལང་ཆོ་ཆོ། །ཞེས་པ་ནས། བསྐྱང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཧྲུ་
 སྤྲུ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་སྒྲིམ་པའི་མཐུན་ཀྱིན་དང་། གཞན་

ཡང་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་བར་དུ་སྒྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་
ཚུལ་བསྟན་བཤིན་ནོ།

འོན་ཏེ་རྗེ་མཉམ་པར་གཏོར་སྒྲགས་ཀྱིས་འབྲུལ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྱུན་
མེད་དེ། འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་གཏོར་སྒྲགས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བཤིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་དུས་གསུམ་སྒྲེས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་རྣམས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་
སྤེལ་བཤིན་པ་ཡོད་དེ། མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་རྣེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
ཅན་གྱི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་ཁྱི་སྤར་བཞེན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཆུ་གཉིས་དང་སོ་རྩེ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་
མཆན་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་དུ་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཁུས་བྱེད་ཅིང་སོ་རྩེ་སྤྱོད་
པ་དང་སྒྲོ་བསྟན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད། ཡི་
གེ་བརྒྱ་པ་བརྒྲས། འོངས་པ་བཟོད་པར་གསོལ་ནས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བཤིན་ལ། གཞན་
རྣམས་ནི་གོ་སྤྲོ་ཞིང་། མཆོད་པའི་སྒྲགས་དོན་ཨོ་ནི་བཤད་ཟེ། དཔལ་དེ་གཞི་ཕྱོགས་
བཅུ། ལོ་ཀ་སྤུ་ལ་ནི་འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་བ། ས་བ་རི་སྤུ་ར་ནི་འཁོར་དང་བཅས་པ། དུལྱི་ནི་
མེ་ཏོག་སྤྱག་མ་ནི་སྤར་བཤད་ཟེན་པས་དོན་བསྟུ་ན། ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་བ་
འཁོར་དང་བཅས་པས་མེ་ཏོག་སོ་སོར་བཞེས་ཞེས་པ་སྟེ་བདུག་སྒྲོས་སོགས་ལའང་དེ་
བཞེན་དུ་སྤྱར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐོག་མར་སྤོན་འགྲོ་གཏོར་མ་ཕུལ་བཤིན་ཆོས་ཅན། དགོས་
པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་ཐབས་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་པ་ལ་བགཏགས་ཀྱི་བར་ཆད་བརྒྱུག་པ་དང་། མཐུན་
རྒྱུན་སྤུན་སུམ་ཆོག་ས་སྒྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞེས་པ་(བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་)ནི། བསང་བའི་བགཏགས་ལ། མཆོད་
ཡོན་ལ་རྒྱ་ལྟར་གཡོ་བའི་བགཏགས། མེ་ཏོག་ལ་འཛིག་རྟེན་མེ་ཏོག་ བདུག་སྒྲོས་ལ་ནག་

པོ། མར་མེ་ལ་ཅེ་མོ་ཅན། དེ་ཆབ་དང་ལྷ་བཤོས་ལ་ཟས་སུ་དེ་བ་བ་དང་། གཏོར་མ་བ་
 བ། རོལ་མོ་ལ་སྒྲོས་གར་མཁན་ཞེས་བྱ་བའི་བགེགས་གནས་པས་བསང་དགོས་ཏེ། དཔུང་
 བཟང་ལས། གཡོ་ཞིང་འགྲུལ་བ་ཞེས་ནི་བྱ་བའི་བགེགས། །ཚུ་ནང་སྐྱེས་བྱ་འབྱུང་བའི་
 ཆེ་ན་འཛིན། །དེ་ནི་ལུས་ཀྱང་སྟོམ་ཞིང་གཉིད་ཀྱང་ཆེ། །དེ་བཞིན་ལུས་སྡི་མཆོག་ཏུ་
 ཁོ་བར་འགྱུར། །མེ་ཏོག་འབྲུལ་ཆེ་མེ་ཏོག་ཆེར་བཀོད་པ། །རང་གི་གནས་སྐབས་ཉིད་
 ནས་ལུས་ལ་འཇུག །རིམས་དང་ཆམ་པ་ལུས་ཆོགས་ན་བ་དང་། །སྒྲིགས་པོ་དག་དང་
 རྣམ་པར་འབྲལ་བར་བྱེད། །ནག་པོའི་ལུས་ཅན་ས་ནི་བརྟོལ་ནས་སུ། །བདུག་པ་རབ་ཏུ་
 འབྲུལ་བའི་ཆེ་ན་འཇུག །འཇུངས་དང་གཡོ་སྐྱེ་ཆེ་ཞིང་མི་བསུན་ལ། །འདོད་ཆགས་ཆེ་
 ཞིང་རབ་གཏུམ་ཁུ་བ་འཇོག །མར་མེ་གཙུག་ཕུད་གཅིག་པ་བགེགས་བྱེད་དེ། །སྦྱང་གར་
 ཆེ་ཞིང་གཟེར་ཐབས་སེམས་ཉམས་བྱེད། །འགྲེང་བའི་ཆེ་ན་གཙུག་འཆང་འཇུག་འགྱུར་
 ཏེ། །རིམས་དང་འབྲུ་སྐྱུག་བྲག་པོས་འདེབས་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་དེ་བ་ཞེས་ནི་བྱ་བའི་
 བགེགས། །དེ་ནི་དེ་འབྲུལ་ཆེ་ན་ལུས་ལ་འཇུག །ཡུལ་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིན་དང་ནོར་ལ་
 སེམས། །སྟོམ་ཞིང་བུད་མེད་དག་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་བསང་སྒྲུང་སྒར་ལྟར་བྲས་ནས། ཞུལ་ས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་
 བ་རྣམས་སྐྱེད་བ་ཡིན་ཞིང་། མཆོད་རྩིས་ཀྱི་སྟོན་ཞུལ་ས་བསྐྱེད་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། ཞུལ་ས་པོས་དོན་སྟོན་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ལས་རང་འབྲས་དག་པའི་སྟོན་རྣམས་སྐྱེད་བ་
 དེ་མཆོན་པ་ཞེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་ནང་དུ་མཆོད་རྩིས་རྣམས་སྐྱེད་བ་ཡིན་
 ལ། སྐྱེད་ཚུལ་ལ་ཡང་། སྐྱེད་འབྲུལ་བ་བར་ཞུལ་ས་སྐྱེད་བ་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། སྐྱ་
 ཆོགས་རྩྱུ་ལས་རྫོགས་པ་དང་། །ཞེས་རྩྱུ་ལས་སྐྱེད་བ་དང་། སྐྱེད་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་རང་
 གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་པ་ལས་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས།

འདིར་བྱི་མ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 མཆོད་ཇུས་རྣམས་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།
 མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་གྱི་མཆོད་ཇུས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་གསུམ་ལྟར་དུ་
 བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རོ་སོའི་བྱད་པར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ། རྣམ་
 པའི་བྱད་པར་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་ཇུས་སོ་སོའི་རྣམ་པར་ཤར་བ། བྱེད་ལས་
 གྱི་བྱད་པར་མགྲོན་རྣམས་གྱི་དབང་སོ་དུག་སོ་སོའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་ཟག་བ་མེད་པའི་བདེ་
 བ་བྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པའི་བྱད་པར་དང་ལྟན་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 ཚུལ་དངོས་ནི། ཡིག་འབྲུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་མཆོད་ཡོན་སོགས་གྱི་མིང་སྤྲུགས་སྤེལ་བ་
 ཨོྩ་རྒྱ་ལྷ་མྱུ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་
 དང་མཆོད་ཇུས་སོ་སོའི་མིང་སྤྲུགས་སྤེལ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཆོད་ཇུས་
 རྣམས་རྩི་རྩེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འབྲས་
 དུས་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་རྩི་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་མོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོན་
 དུ་མཆོད་ཇུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་མ་དང་དཀྱིལ་
 འཁོར་པའི་ལྷ་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པ་སོ་རང་ཉིད་གྱིས་འདོད་ཡོན་གྱི་
 རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སྟོན་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོངས་སྟོན་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་འབྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བྱེད་བྱད་པར་ཅན་དུ་འབྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། མགོན་པོའི་མདོར་བྱས་ལས། འདོད་པ་ལྡན་ཡོངས་སྤངས་ནས། །དཀའ་
 སྐྱབ་གྱིས་ནི་གདུང་མེད་པར། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྩིས་འབྲངས་ལ། །བདེ་བས་བྱང་ཚུབ་
 བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ལྷ་བ་(རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བརྒྱས་བྱེད་ཚུལ་)ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བརྒྱས་བྱས་
 བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་པའི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུ་
 སེལ་བ་དང་། སྤྲིག་ལྟར་གི་འཕེལ་ཁ་གཙོ་དེ་ཅིང་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་སྤྱོད་བའི་ཐབས་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པོ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་སྤྱུ་གཅིག་ལྟ། །པད་
 དཀར་རྒྱ་བའི་དབུས་གནས་ཤིང་། །རྡོ་རྗེ་བྱེད་པུ་རྒྱས་པའི། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
 ལེགས་དམིགས་ཤིང་། །ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་ཆོ་ག་བཞིན། །ཉི་ཤུ་ཅ་ནི་ར་ར་བརྒྱས། །ལྟར་
 སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་འགྱུར་བས། །འཕེལ་བ་རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས། །གྲུབ་པ་མཆོག་
 རྣམས་གྱིས་བཤད་པས། །ཐུན་མཆོམས་སུ་ནི་སྤྱོད་པར་བྱ། །འབྲུམ་ཐག་ཏུ་ནི་བརྒྱས་
 གྱུར་ན། །རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོམ་ཚུལ་ནི་སྤྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་སྤྲགས་དོན་ལ།
 ཞི་ནི་སྤྱུ་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་ཡིན་ཞིང་། མཆོན་དོན་ནི་སྤར་བཞིན། བརྒྱ་སྟུ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་
 དཔའ། ས་མ་ཡ་ནི་དམ་ཆོག་མ་རུ་སྤ་ལ་ཡ་ནི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་ས། བརྒྱ་སྟུ་ཏེ་ལོ་བ་ནི་རྡོ་
 རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་གྱིས་ཉེ་བར། ཉིལ་ནི་གནས་པར་མཛོད། འི་རྡོ་ནི་བརྟན་པ། མེ་ནི་
 བདག་ རྩ་མ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད། སུ་ཏོ་ཕྱོ་མེ་རྩ་མ་ནི་བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་
 དགེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད། ཨ་རུ་རྟོ་མེ་རྩ་མ་ནི་བདག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རང་
 བཞིན་དུ་མཛོད། སུ་པོ་ཕྱོ་མེ་རྩ་མ་ནི་བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་དགེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད།
 སར་སི་རྩེ་མེ་བྲ་ཡ་རྩེ་ནི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། སར་ཀམ་སུ་ཙ་
 མེ་ནི་བདག་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་སྦྱལ་དུ་གསོལ། ཙཱ་ལྷོ་ཡི་ཤུ་རུ་ནི་སེམས་ཀྱི་དབལ་དུ་
 མཛོད། དབལ་དེ་རྗེ་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། རྩེ་ནི་སྤྲགས་རྡོ་རྗེའི་ས་བོན་དང་། ཏ་བཞི་ཏོ་དང་ལྷས་
 ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོན། རྩ་ག་མར་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས། སར་ཏ་སྤ་ག་ཏ་ནི། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། བཟོ་ནི་དོ་རྩེ། མ་མེ་ནི་བདག་སྤྱུ་ནི་མ་འདོར་ཅིག་བཟོ་
 ཟླ་མ་ནི་དོ་རྩེ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན། མཉུ་ས་མ་ཡ་སུ་ནི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ།
 ལྷ་ནི་གསུང་དོ་རྩེའི་ས་བོན་ཡིན་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཆོན། ཏྲུ་གིས་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན། བཅུ་གིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་བྱེད་
 ཅིང་། དེའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་འཛོམས་པར་བྱེད་དེ། བཅུ་ནི་འཛོམས་བྱེད་སྤྱི་ཡོན་ཏེ། ཤོགས་
 དང་བཅས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད། ཁེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་དོ་རྩེ་སེམས་
 དཔའི་སྒྲོམ་བཞུས་ལ་སྤྲིག་པའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ།
 སྐབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཉེན་གྱི་སྟོབས། སྒྲོམ་བཞུས་དངོས་ཀྱིས་གཉེན་
 པོ་ཀུན་ཏུ་སྐྱེད་པའི་སྟོབས། མངོན་བརྗོད་ནས་གསུངས་པའི། བདག་ནི་མི་ཤེས་སྒྲོངས་
 པ་ཡིས། ཁེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སུན་འབྲེན་པའི་སྟོབས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཉེས་
 པ་ལས་སྦྱར་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉེས་པ་མཐུན་ཆེན་བསྟན་པའི་བྱིར། ཆོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྒྲོམ་པ་སོགས་བཟུང་
 བ་ནི། སྐྱེར་བ་ཆོགས་གསོག་གི་རྣམ་གཞག་མགོན་པོས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། དཔལ་
 ལྷན་ཆུ་བས་དོར་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མཆོད་པའི་སྒྲ་
 རོལ་ཏུ་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་མི་བསྐྱེད་དོ་རྩེར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་མ་དག་པའི་སྤང་ཞེན་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་སྐྱངས་
 པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བར་བྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱལ་བ་མཆོད་པའི་
 འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཅིས་ཟེན་དགོས་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་མཆོད་པའི་འཁོར་
 གསུམ་པོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅིས་ཟེན་པ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་
 བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཨ་མུ་ཀ་ར་དང་། ཟླ་བ་ཀའི་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་བཞུ་དང་ཉི་མའི་

སྤྱི་དུ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་བསྒྲིམ་པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་རྩྱུ་ཡིག་སྔོན་པོ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་
མཆོན་ཡོད་དེ། རྩྱུ་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་ཞིག་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་མི་བསྐྱེད་པ་
སྔོན་པོར་སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲི་བསྐྱེད་ནས་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་སྐྱེན་འབྲེན་པ་
གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་གི་སྤྱི་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་དང་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་མཆོན་པའི་
བསྐྱེད་དང་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་
མཆོན་པའི་རྩྱུ་སྔོན་པོའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྐྱེན་འབྲེན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདི་དང་འོག་ཏུ་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་སུ་བྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་ལས་འོད་
ཟེར་དང་མཆོད་ལྷ་སོགས་སྒྲི་ཞིང་དེ་དག་སྤར་ཡང་སྤྱི་གའི་རྩྱུ་ཡིག་ལ་བསྐྱེད་དགོས་
ཏེ། ཅ་རྒྱད་ལས། བརྗོད་ནས་རྩི་རྩི་སྒྲི་བ་ནི། །རྩི་གས་ནས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་བར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རིམ་བ་གཉིས་པའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་
སྤྱི་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱེད་པའི་དགོ་ཅ་སྤྱིན་བྱེད་བྱང་
པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་མངོན་བརྗོད་དང་སྤྱི་ལྷུང་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་སྤར་ཡང་ཆོག་ཞིང་དུ་སྐྱེན་འབྲེན་དགོས་ཏེ། ཐེག་པ་འདིར་སྤར་པ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཞིང་སྤར་ན་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤར་པ་སྐྱེན་འབྲེན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷ་བ་
པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱབ་ཐབས་གཙུག་ལོར་ལས་སྤར་པ་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་དུར་ཁྲོད་དུ་སེང་
གའི་ཁྲིའི་སྤྱི་ན་བཞུགས་པ་དེ་སྐྱེན་འབྲེན་པའི་ཚུལ་ཞིག་དང་། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྩིར་
སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་གི་ཚུལ་དུ་སྐྱེན་འབྲེན་པ་དང་། གཙོ་བོ་
དང་ཐུ་མི་དད་པར་སྐྱེན་འབྲེན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས། འདིར་བྱི་མ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གང་ནས་སྐྱེན་འབྲེན་ན། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྐྱེན་འབྲེན་ཞིང་། འདི་ལ་ཡང་ཆོས་

སྐྱ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་གཟུགས་སྐྱའི་རྣམ་པར་སྐྱན་འབྱེན་པ་དང་། མོངས་སྐྱ་ལས་སྐྱལ་
 སྐྱའི་རྣམ་པར་སྐྱན་འབྱེན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། མངོན་བརྗོད་ལས། སྔོན་གྲུབ་པ་ནི་བསྐྱལ་
 རས་སུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོག་མིན་སོགས་ནས་སྐྱན་འབྱེན་པ་ནི་གནས་བྱེ་
 བག་པ་ནས་སྐྱན་འབྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱན་བངས་ནས་ཕྱག་མཆོད་སོགས་བྱེད་པའི་
 རིམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 མཆོད་པ་དང་ཐོར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཆོད་པ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་ལས།

དང་པོ་(མཆོད་པའི་ཡན་ལག་)ནི། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཡང་རྩས་སྒྲགས་ཕྱག་རྒྱ་ཏིང་
 རེ་འཛིན་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་སྟེ་བྱུང་པར་ལྷ་ལྷན་དུ་བྱ་དགོས་ཤིང་། འབྲུལ་བའི་སྒྲགས་
 བེ་རྩེ་རྩེ་སྤང་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲགས་དོན་ནི། ཨྱི་ནི་བཤད་ཟེན། སྐར་ཏ་སྒྲ་ག་
 ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། སུལྷེ་ནི་མེ་ཏོག་སྤྱུ་རྩེ་ནི་མཆོད་པ། མེ་ལྷ་ནི་སྤྱི་ན།
 ས་སྤྱུ་བའི་རྒྱ་མཆོ། སྤྱར་ཏ་འཕྲོ་བ། ས་མ་ཡ་དམ་ཆོག་གི་ཡེ་བཞིན་དུ་བཞེས། ལྷ་དང་
 རྩྱི་ནི་གསུང་དང་སྒྲགས་ཀྱི་ས་ཐོན་ཡིན། དོན་བྱིལ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་མེ་ཏོག་གི་མཆོད་པ་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱིན་འཕྲོ་བ་དམ་ཆོག་བཞིན་དུ་བཞེས་ཞེས་པ་སྟེ་ལྷ་ག་
 མ་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲགས་བརྗོད་པའི་ཆེ་དམིགས་པ་ཡོད་ལ་བྱེད་
 པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཨྱི་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་མཆོད་རྩས་
 དེ་དང་དེ་དག་འཛིན་པའི་ལྷ་མོ་དཔག་དུ་མེད་པ་སྟོས། མཆོད་པ་ཕུལ་བས་ཆོགས་ཞིང་
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲགས་རྒྱུད་ལ་ཐག་པ་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་བྱུང་པར་ཅན་སྤྱིས་པར་བསམ་ཞིང་།
 རྩྱི་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། རྩེ་རྩེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཞིང་ལྷ་མོ་རྣམས་སྤྱིང་གའི་རྩྱི་ཡིག་ལ་
 བསྐྱུས་པར་སེམས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་ལ། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས་བཤད་པའི། གང་

ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞེས་སོགས་བྱང་། འདིའི་དོན་ནི།
 སྐྱབ་བ་པོས་གང་ཞིག་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཡུལ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་རྩོལ་རྩོལ་འཆང་དང་སྤངས་རྩོགས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་འདུ་ཞིང་། སྐྱབ་
 གཉིས་སྤངས་པའི་ཐབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྟའི་འཁོར་
 ཁོར་ཤར་བ་དེ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་
 ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བྱང་པོ་ལྷ་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་རིགས་ལ། སྐྱེ་མཆེད་དུག་རྣམ་པར་དག་པ་རྩོལ་མ་ལྷ་དང་ཀུན་བཟང་སྟེ་དུག་ མིག་
 སོགས་དབང་པོ་དུག་རྣམ་པར་དག་པ་ས་སྟོང་། ཕྱག་རྩོལ། ཉན་སྟོང་། འཛིག་ཉེན་དབང་
 ཕྱག་སྐྱབ་སེལ། བྱམས་བ་སྟེ་དུག་དང་། ས་རྒྱ་མེད་དང་རྒྱུད་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལྷ་པོ་
 ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡུམ་བཞི་དང་འཇམ་དབལ་ཉེ་ལྷ་དང་། གཉི་ལྷག་རྣམ་པར་
 དག་པ། རྣམ་སྤང་གི་རིགས་གཤིན་རྩོལ་གཤེད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་རྒྱལ་རྣམ་པར་
 དག་པ་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་དང་བཅས་
 པ་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་རྟ་མགིན་དང་། རྩོལ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་
 ཀྱི་བགོགས་མཐར་བྱེད་རྣམས་སོ།།

དེ་རྣམས་རྩོལ་འཆང་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཆན་སྟོན་པ་ལ། རིག་པའི་སྦྱར་བ་ལས་བྱང་
 ཉག་ཏུ་རབ་འབྲེལ་བ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
 ལ་འགོད་བྱའི་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རྩོལ་རྩོལ་འཆང་དང་སྤངས་
 རྩོགས་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་
 དང་ཉག་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཆོས་ཅན་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བའི་དངོས་པོའི་རྣམ་རིལ་དུ་ཤར་

བའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩི་རྩེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་
བྱའི་ལྷ་ལྷག་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཚུལ་སྟོན་བ་ལ། སྤྱད་དང་ཞེས་སོགས་བྱང་། ལྷ་ལྷག་མ་
ལ་ཕྱག་འཆལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱད་དང་ཞེས་པས་འདོད་རྒྱལ་དང་། དགའ་དང་ཞེས་པས་
དབྱུག་སྟོན་ཅན་དང་། རྣམ་པ་ཞེས་པས་སྟོབས་པོ་ཆེ། མི་འགྱུར་ཞེས་པས་མི་གཡོ་བ།
རྒྱ་ཞེས་པས་རྒྱ་ལམ་གྱི་ཆོས་འོག་ཏུ་གནས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་གཞོན་མཛེས་དང་།
འབྲས་བུ་ཞེས་པས་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཅེ་མོར་གནས་པ་དང་རང་བཞིན་མཚུངས་
པའི་གཙུག་ཏྱར་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་སུ་
རྩིས་ཐོགས་ཆོས་ཞེས་པས་སྟངས་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་
བོར་བསྟན་ཏོ། །མྱོངས་དང་ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་པ་རྩི་རྩེ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས།
ཁྲོ་བོ་ལྷག་མ་དུག་གི་རིགས་ངོས་འཛིན་བ་ཡིན་ཏེ། མྱོངས་དང་ཞེས་པས་མི་གཡོ་བ་རྣམ་
སྤང་དང་། ཞེ་སྤང་ཞེས་པས་སྟངས་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་
ཞེས་པས་དབྱུག་སྟོན་ཅན་འདོད་དཔག་མེད་དང་། སྐྱེ་བ་པ་ཞེས་པས་འདོད་རྒྱལ་རིན་འབྱུང་
དང་། རྩི་རྩེ་ཞེས་པས་སྟོབས་པོ་ཆེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་སུ་སྟོན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་
དག་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་མའི་འགྲེལ་པར་རྒྱ་རོ་པས་བཤད་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་སྟོན་བ་ལ། གང་ཞིག་ཐོག་མེད་སྟོན་པའི་ཆུ་ལྷང་
དུ། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དེ་ཡང་ཆོགས་བཅད་འདི་དག་འཕགས་པ་
ཡབ་སྐུ་ཀྱིས་མ་གསུངས་ཀྱང་། འཇམ་རྟེན་གྱི་སྐུ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་།
རི་ལྟར་བཤགས་པའི་ཆུལ་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གནས་སྟོན་པའི་ཆུ་
ལྷང་དུ་ཀྱར་སྒྲོང་དུག་གསུམ་མ་ལུས་པའི་ཀྱན་རྟོག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་བསགས་
པའི་ངོ་བོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས། ཡུལ་ཕྱགས་རྩི་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་

པའི་སྒྲ་མ་དང་དགྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྦྲར། རྣམ་པ་རེ་རེ་ཅམ་མ་
ཡིན་པར་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས། ཚུལ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཚོ་
ག་བཞིན་དུ། སྟོབས་བཞི་ཚང་ཞིང་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཟེན་པའི་སྟོ་ནས་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་ཡི་རང་དང་བསྟོ་བའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་ལ། རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གཅིག་བྱང་། འདིའི་དོན་ནི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་། འཕགས་
པ་ལས་གཞན་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ཀུན་གྱིས་དགེ་བ་གང་མཛད་པ་དེ་དག་ཀུན་ལ་ཡང་དག་
པར་དགའ་བས་ཡི་རང་ཞིང་། རང་གི་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་
སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བགྱི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་དགེ་ཙམ་
འཕེལ་བ་དང་། མི་ཟད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྷ་བ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་ལ། ཡིད་ཀྱི་རོལ་བ་ངི་མེད་སྒྲ་འབྲས་བསྐྱབས། །
ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གསུམ་བྱང་། སྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཡོད་
དེ། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་དུས་ཉག་ཏུ་ལམ་སྟོན་པ་པོར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་སྟོ་ནས་སྐྱབས་
སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་
ཞེ་ན། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱད་པར་བྱན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་
ཏེ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རོལ་བའམ་བཞོད་པ། གཉིས་
སྤང་གི་ངི་མ་མེད་པ་སྒྲ་བ་དང་འབྲས་བར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བསྐྱབས་པའི་
གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དམ་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཐབས་
རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པས་འབྲས་བུའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་ཐམས་ཅད་

དུས་གཅིག་ཏུ་རང་གི་ཡིད་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གནས་པར་གྱུར་བ་ཡི་ཁྱད་པར་དང་
ལྡན་པའི་ཕྱིར།

དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཉིས་སྤང་གི་རྟོག་པ་མ་ལུས་
བ་ལས་ས་རང་དུས་ན་ངེས་པར་གྲོལ་ཞིང་། སེམས་དཔའ་དམ་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་
བ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་
མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་ལམ་བདེན་དང་། ཆོས་ཅན་སྤྲོ་ཆོག་པ་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པའི་
བདེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་པའི་ཆོས་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་ཐོབ་བྱུང་ཁས་བླངས་པའི་སློ་ནས་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་རང་རང་གི་ངོ་སྤྲེལ་གྱི་འཆིང་བ་
ཀྱན་ལས་ཡང་དག་པར་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིང་། སྤྱིང་རྩེ་མཆོག་གི་མ་མས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་
པའི་སློ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་སོ་སྤྱིའི་བྱང་སེམས་ལས་དབང་པོ་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོག་པ་རྣམས་ལམ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་ཁས་བླངས་པའི་སློ་ནས་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལམ་གྱི་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་ལ། བསམ་དང་རྣམ་
པར་སྟོན་པ་དག་གྱུར་པས། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་བྱུང་། འདིའི་དོན་ནི། སྐྱབ་པ་པོའི་
སེམས་ནི་ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པར་བགྱི་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
གཞན་དོན་ལ་ལྟག་པར་མོས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་སློ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་སྤྱི་པའི་བསམ་པ་སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེའི་

རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པས་སྤྲོབ་པ་ཀུན་གྱི་བག་
 ཆགས་ཡང་དག་པར་འབྲིན་རུས་པ་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། བདེ་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྐྱོད་པའི་ལམ་གཅིག་ལུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་། སྤྲོན་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 བ་དུག་གི་ཉམས་ལེན་དང་། དཀར་པོའི་ལས་ལམ་བཅུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་
 དག་པར་དཀོན་གནས་པར་བསྐྱོའོ་སྟམ་དུ་དམ་འཆའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་ཚུལ་ཡང་
 བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ལམ་དུས་སུ་ཡང་པར་ཕྱིན་
 དུག་གི་ཉམས་ལེན་མ་ལུས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དག་གི་རོ་བོར་མོས་པ། འབྲས་
 བུ་ལམ་བྱེད་གྱི་སྒོས་བསྐྱབ་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་སྐྱབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་
 གི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

བདུན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲོམ་པ་བཟུང་བའི་ཡན་ལག་སྟོན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན། །ཞེས་སོགས་བྱང་། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་སྤྲགས་སྤྲོམ་
 བཟུང་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྲགས་སྤྲོམ་སྤྲར་མེད་གསར་དུ་སྤྱེ་བ་དང་། ཉམས་པ་
 སོར་ཆུད་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། སྤྲར་ཡོད་བརྟན་པ་དང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་ཞིང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཆོགས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པའི་
 མཆོད་པར་འགྱུར་བས་ཆོགས་གཉིས་སྤྲར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོར་སྤྲགས་སྤྲོམ་ལེན་པའི་ཡུལ། ལེན་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལེན་པའི་དུས་མཆོམས་
 རྣམས་སྟོན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་ལྟ་
 བྱང་། སྤྲགས་སྤྲོམ་འཛིན་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་སྐྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་
 དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་སྒྲི་ག་གཅིག་བྱང་།

རིགས་ལྔ་མོ་སའི་དམ་ཆེག་དང་སྒྲོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་རྣམ་སྤང་གི་
 རིགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་དང་སྒྲོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །
 ཞེས་སོགས་སྟོྂ་ཀ་གཉིས་བྱུང་། རོན་ནི། སངས་རྒྱལ་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་
 དམ་ཆེག་དང་སྒྲོམ་པ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུག་མོང་དང་ལུག་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་
 སྐྱོད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དེའི་དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། དེའི་སེམས་ཅན་དོན་
 བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སྟོབ་པ་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། ལུག་མོང་དང་ལུག་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ་དམ་ཆེག་བྱག་
 བོ་དེ། ཉན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་སྟེ་དུས་བྱག་ཏུ་སྟོབ་པར་ཡི་དམ་འཆང་ཞིང་ཁས་
 ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

རྟོ་རྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་དང་སྒྲོམ་པ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དེ་སྟོན་པ་
 ལ། །རྟོ་རྟེའི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་སྟོྂ་ཀ་གཉིས་བྱུང་། རོན་ནི། མི་
 བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་དང་སྒྲོམ་པ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བའི་བྱགས་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གསང་བའི་རྟོ་རྟེ་ཡིན་ལ། དེ་བཞུག་པའི་སྟོན་པ་ཆ་ཆད་དང་
 ལུག་པའི་རྟོ་རྟེ་འཛིན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་རྟོ་རྟེའི་དམ་ཆེག་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་གསང་བའི་བྲིལ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་བཞུག་པའི་སྟོན་པ་ཆ་ཆད་དང་ལུག་པའི་བྲིལ་བུ་
 འཛིན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་བྲིལ་བུའི་དམ་ཆེག་དང་། སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་
 སོགས་ལྟའི་སྐྱ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྐྱེམས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་དང་འབྱུང་པ་ལས་བྱུང་
 བའི་བདེ་སྟོང་སྤྱད་ནས་སྟོམ་པ་ལས་མི་འདའ་བ་བྱག་རྒྱའི་དམ་ཆེག་དང་། རང་ལ་དབང་
 བསྐྱར་བས་མཆོན་པའི་རྟོ་རྟེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྟག་པའི་ལྟའི་སྐྱ་
 གསུང་བྱགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟས་ཏེ་བསྟན་བཀུར་བའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་

མི་འདའ་བ་སློབ་དཔོན་གྱི་དམ་ཚིག་སྟེ། དམ་ཚིག་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་སྟེ་དུས་དྲུག་ཏུ་སློབ་པར་ཡི་དམ་འཆའ་ཞིང་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

རིན་འབྲུང་གི་རིགས་གྱི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། རིན་ཆེན་རིགས་མཆོག་ཅེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་བྱུང་། རྟོན་ནི། རིན་འབྲུང་གི་རིགས་གྱི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཟང་ཟེང་གི་སྒྱིན་པ། ཆོས་གྱི་སྒྱིན་པ། དུམ་ས་པ་ཆད་མེད་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་དུམ་ས་པའི་སྒྱིན་པ། བཏང་སྒྲོམ་ས་ཆད་མེད་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་མི་འཛིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་སྟེ་དམ་ཚིག་བཞི་པོ་དེ་དུས་དྲུག་ཏུ་སྐྱོང་བ་ལས་མི་འདའ་བ་རིན་འབྲུང་གི་རིགས་གྱི་དམ་ཚིག་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟེ་དུ་ཡི་དམ་འཆའ་ཞིང་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

འོད་དཔག་མེད་གྱི་རིགས་གྱི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་བྱུང་། རྟོན་ནི། འོད་དཔག་མེད་གྱི་རིགས་གྱི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་ཡོད་དེ། བྱི་བྱ་སྐྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་སྟེ་ཐེག་པ་གསུམ་སྟེ། མདོར་ན་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་དྲུག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་རིགས་གྱི་དམ་ཚིག་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དུས་དྲུག་ཏུ་འཛིན་པར་ཡི་དམ་འཆའ་ཞིང་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་གྱི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཅེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་བྱུང་། རྟོན་ནི། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་གྱི་དམ་ཚིག་དང་

སྒྲོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲགས་སྒྲོམ་བརྒྱུད་ནས་ལས་སུ་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཅི་ན། སྒར་བརྒྱུད་བའི་རྣམ་སྒྲུང་ནས་འོད་དཔག་མེད་གྱི་བར་གྱི་དམ་ཚིག་བཙུ་བྱག་པོ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་དུས་བྱུག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། སྒྲ་མ་དང་དགྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ལ་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཆོད་པ་དུས་བྱུག་ཏུ་འབྱུལ་བ་ལས་མི་འདའ་བ་དོན་གྱུབ་གྱི་རིགས་གྱི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་དེ་གཉིས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡི་དམ་འཆའ་ཞིང་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

དོན་བསྐྱུས་ཏེ་རིགས་ལྷ་ཐུན་མོང་བའི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱང་བ་བཞི་བྱུང་། དོན་ནི། རིགས་ལྷ་ཐུན་མོང་བའི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེའི་བྱིར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་རིགས་ལྷ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡི་དམ་འཆའ་ཞིང་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲགས་སྒྲོམ་བརྒྱུད་ནས་ལས་སུ་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ཅི་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱང་བ་བཞི་བྱུང་། དོན་ནི། སྒྲགས་སྒྲོམ་བརྒྱུད་ནས་རི་ལྷར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལས་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་དེ་ལས་བསྐྱལ་བ་དང་། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་སྤྱི་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དེ་ལས་དགྲོལ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་དབུགས་མ་བྱིན་པའི་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ལ་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། མཐུག་ཏུ་ཆོག་གས་ཞིང་ངེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་
སྐྱེད་ས་ནས་མི་དམིགས་པར་བསམ་བ་དང་། སྤྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རང་ལ་བསྟེན་
བ་དང་། རང་གནས་སུ་གཤེགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས། འདིར་སྤྱི་མ་ལྟར་བྱེད་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིན་ཏེ། སྤྱལ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་སྤྱོད་བྱངས་བ་དེ་དག་ཅ་བའི་ལོངས་སྤྱིའི་གནས་སུ་གཤེགས་
པར་བསམ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་གས་ཞིང་མཆོད་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་བ་ཡོད་
དེ། སྤྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་སྟོན་པའི་མཐུན་ཤིན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་
རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་བ་འགལ་ཤིང་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་འཁོར་སྟོན་བ་ནི། ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་
འཁོར་གྱི་སྟོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ལན་གཉིས་བསྟོན་མས་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེའི་སྟོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
སྟོན་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྟོན་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཞི་ལ་སྟོང་སྤྱི་
མ་ཞིག་སྟོངས་པའི་བསྐྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱིར་བའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་བ་ཡིན་ལ།
བསྐྱེད་འཁོར་སྟོན་པའི་སྤྱི་རྣམ་དུ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་བ་ནི་བསྐྱེད་འཁོར་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་
ཞེན་སྐྱེད་ས་ནས་དེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་རྣམ་དུ་འཆར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཅིབས་བརྩ་བ་སྟོན་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཅ་རྒྱུད་
དང་འཕགས་བ་ཡབ་སྤྱིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་
དེ། དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཀྱན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་
ནི། ཅིབས་བརྩ་དེ་དབུས་རྣམ་པར་བསྟོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོ་མཐོགས་པར་འཁོར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཁོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་
སྤྱིགས་མཆོམས་བསྐྱེད་པའི་མཆོམས་མི་ཐེན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ་ཁོ་བོ་མི་གཡོ་

ཞིང་འཁོར་ལོ་འཁོར་བར་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་
 འཁོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་བསྐྱེད་འཁོར་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་ཨ་ཟླ་ལྷ་ག་
 རས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷ་
 ལྷ་མའི་སྒྲགས་བརྗོད་ཅིང་། སྒྲགས་དོན་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་
 གསུམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ལྷ་ལྷ་མའི་སྒྲགས་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཨོ་ནི་བཤད་ཟེ། ལྷ་ལྷ་མ་གཉིས་ནི་རང་
 བཞིན་གཉིས། རྒྱུ་གཉིས་ནི་དག་པ་གཉིས། སམ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པས་
 བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད། ལྷ་ལྷ་ཀོ་ནི་བདག་ཉིད། ཨ་ཏི་ནི་རའོ་མྱེ། མདོར་ན་གཞུང་
 བ་དང་འཛིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ་
 རའོ་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོང་པའི་རང་ལས་པོ་ལས་སྣ་ཆོགས་བསྐྱེད་དང་། ལྷ་ལས་
 ཉི་མའི་སྟོང་དུ་སྒྱུ་ལས་འཁོར་ལོ་སེར་བོ་གཡམས་སྒོར་དུ་མཁྱེགས་པར་འཁོར་བ་ཅིབས་
 བཅུ་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཅིབས་ཀྱི་སྟོང་དུ་ཁྱོ་བོ་བཅུ་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས།
 ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། །ཅིབས་བཅུ་དེ་དབུས་རྣམ་པར་བསྒོམ། །ཅིབས་ཀུན་
 ལ་ནི་ཁྱོ་བོ་བཅུ། །ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བཅུ་ལས་བྱུང་། །འགོག་པའི་དོ་རྩེ་བསྒོམ་བྱ་ཞིང་། །
 མཚོག་དུ་མཛེས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ། །དོ་རྩེ་འབར་བའི་སྤྲིན་སྤྲོས་པས། །མི་གཡོ་བ་དང་
 མཚུངས་པར་འཁོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འཁོར་ལོའི་དབྱིབས་མདུང་སོ་གཉིས་མཐུག་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱར་མཚམས་ནས་ཕྱོགས་
 མཚམས་ཀྱི་ཅིབས་རྣམས་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་སྒོམ་པ་ཡིན་
 ལ། ལྟེ་བའི་སྐྱབས་སྟོང་གི་ནང་དུ་གཙོ་བོ་དོ་རྩེ་འཆང་དགའ་བོ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེན་བཙོ་
 ལྷ་པ་ལས། རྣམ་པར་སྐྱང་མཛད་འོད་འབྱ་ཞིང་། །དོ་རྩེ་སེམས་དབའ་རྒྱལ་བོ་ཆེ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག རྗེ་རྗེ་འཆང་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
 བ་བཤད་ཟེར་ཡང་ཨ་ཟླ་ཡུ་ཀ་རས་བཤད་བ་ལྟར་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བྱེད་བ་
 ལེགས་ཏེ། མདོ་བསྟེ་ལས། གཙོ་བོ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་རྗེ་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་བསྐྱེད་བ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེར་བསྐྱར་བར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། གཙོ་བོ་ཡུམ་བཅས་སྐྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། སྤང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པས་ཡང་དག་པར་འབྱེན་པར་མཛད་པའོ། །ཞེས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་
 མངལ་འབྱེན་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མར་བྱབ་བ་
 དབལ་གྱིས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོར་བསྒྲོམ་པར་བྱ་ཞིང་། རྗེ་རྗེ་འཆང་
 སྐྱ་མདོག་དཀར་པོ་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེར་བསྐྱར་བ་ན། ཡུམ་རེག་བྱ་རྗེ་རྗེ་མར་བསྐྱར་དགོས་
 ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་དང་མཉམ། །ཞེས་བ་ནི་བདག་པོའི་
 འོད་དང་འབྲ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱར་འཁོར་གྱི་རྗེ་རྗེ་འཆང་དེ་སེམས་
 དབལ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དང་། དེའི་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་འགོད་བ་ནི། རྒྱད་
 ཕྱི་མ་ལས། འོངས་སྐྱོད་བཞི་དང་ཡང་དག་ལྟ། །རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་རྗེ་རྗེ་ཅན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་བ་ཡིན་ཏེ། རིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་རྗེ་རྗེ་ཅན་ནི་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབལ་བཞི་དང་ལྟན་བ་ལ་
 འོངས་སྐྱོད་བཞི་དང་ལྟན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

བསྐྱར་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་རྗེ་རྗེ་འཆང་འོངས་སྐྱ་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོར་བསྒྲོམས་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་སྐྱ་སྐྱ་མའི་སྐགས་དོན་ལྟར་སྐྱོང་ཉིད་སྒྲོམ་བ་ཚས་སྐྱའི་ལམ་
 འཁྱར་དང་། སྐབས་འདིར་འོངས་སྐྱ་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོར་བསྒྲོམ་བ་འོངས་སྐྱའི་ལམ་འཁྱར་
 དང་། འོག་ཏུ་མི་བསྐྱེད་བ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེར་བསྐྱར་བ་སྐྱལ་སྐྱའི་ལམ་འཁྱར་དུ་བྱས་ཏེ།

བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་རྣམ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ལམ་འཁོར་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གྱི་ཁྱོ་བོ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་ ཁྱོ་བོ་རྣམས་ལ་མངལ་འབྱེན་
 བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། ཁྱོ་བོ་བཅུ་ནི་སྟོ་བར་བྱ། །ཞེས་ཁྱོ་བོ་
 རྣམས་མངལ་དུ་བསྐྱེད་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀར་བྲངས། ཕྱིར་སྐྱེས་སྟེ་སྟོ་བར་བཤད་ཅིང་།
 ཁྱོ་བོ་རང་གི་གདན་ལ་སྐྱེད་པ་ཅམ་ལ་སྟོ་བའི་དོན་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཁྱོ་བོ་
 རྣམས་ལ་ཆོ་ག་གསུམ་སྐྱེད་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། ཁྱོ་བོ་ཞེ་སྤང་གནས་ལས་
 སྐྱེས། །ཞེས་དང་། མདོར་བྱས་ལས། ཉི་མ་ལ་གནས་རྩྱི་ལས་བྱུང་། །གཡོན་བརྒྱུད་པ་
 ཡི་གནས་པས་གནས། །ཞེས་ཁྱོ་བོ་རྣམས་རྩྱི་ཅམ་ལས་བསྐྱེད་ནས་ཉི་མའི་སྤང་དུ་གཡོན་
 བརྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་བསྐྱེད་པ་ཡུམ་གྱི་
 མངལ་དུ་བསྐྱེད། རང་གི་ཐུགས་ཀར་བྲངས། ཕྱིར་སྟོས་སྟེ་སྟོས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་ནས་
 རྩེ་རྩེ་འཆང་ལ་བཅུག་སྟེ་ཞེ་སྤང་རྩེ་རྩེར་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་གྱི་ཁྱོ་བོ་
 རྣམས་ལ་བཀའ་བསྟོན་བ་དང་། དྲག་པོའི་ལས་ཉི་བར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བཞེན་དུ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་སྟེ་སྟོས་ཀྱི་
 མཛད་པ་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་
 སོགས་པའི་གདོན་འཛུམས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ ཁྱོ་བོ་རྣམས་གདན་ལ་བཀོད་ནས་དེའི་
 རོག་ཏུ་མཛད་པ་རྣམས་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ཞེ་སྤང་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའ་སུམ་
 བཅེགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་རོག་གི་གཞོད་མཛེས་ལ་བལྟས་པས། དེས་སྐྱེལ་པའི་
 གཞོད་མཛེས་གཉིས་པ་དེ་འོངས་ནས་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཀའ་འོད་པ་ལ། ཨོ་སུམ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟོན་བ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་རྩེ་བྲང་བ་ལས། བགེགས་ཀྱན་རྣམ་པར་གཞིག་

པའི་ཕྱིར། །གཞོན་མངོས་བཀའ་སྩལ་ཕྱར་བྱས་གདབ། །ཨོ་སུམྟ་ནི་སུམྟ་རྩྱ། གྱིཾ་གྱིཾ་
 རྩྱ། གྱིཾ་སྤ་ཡ་གྱིཾ་སྤ་ཡ་རྩྱ། ལྷ་ན་ཡ་རྟོ་རྩ་ག་ལྷན་བེད་རྩ་རྩྱ་པའ། ཅེས་གསུངས་སོ། །
 ལྷགས་དོན་ནི། ཨོ་ནི་བཤད་ཟེན། སུམྟ་ཞེས་པ་དེས་པར་འདུལ་བ། ནི་སུམྟ་ནི་དེས་པར་
 མ་ལུས་པར་འདུལ་བ་ཞེས་པ་སྟེ་གཞོན་མངོས་ལ་བོད་པའོ། །རྩྱ་ནི་དོན་དེ་གསལ་བར་
 བྱེད་པ་དང་། གྱི་ཏ་ན་གྱི་ཏ་ན་ཞེས་པ་ནི་བྱངས་བྱངས་ཞེས་པ་སྟེ་གང་ན་གཞོན་བྱེད་བློས་
 པ་བྱངས་བྱངས་ཞེས་པའོ། །གྱི་ཏ་ན་སྤ་ཡ་གྱི་ཏ་ན་སྤ་ཡ་ནི་འཛིན་དུ་ཆུག་འཛིན་དུ་ཆུག་
 ཅེས་པ་སྟེ། གང་ན་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་དུ་ཆུག་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅེས་པ་དང་། རྩྱ་ནི་དོན་
 དེ་དག་བསྐྱལ་བའོ། །ལྷ་ན་ཡ་རྟོ་རྩ་ག་ལྷན་ནི། གྱི་བཙམ་ལྷན་འདས་ཁྱག་ཅིག་པའོ། །
 བེད་རྩ་རྩྱ་པའི་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གཞོན་མངོས་ལ་དབུགས་འབྱེན་པའོ། །རྩྱ་པའི་
 གསོད་པའི་ཕྱིར་སྤར་ཡང་བསྐྱལ་བའོ། །

མདོར་ན་དེས་པར་འདུལ་བ་དེས་པར་མ་ལུས་པར་འདུལ་བ་ཞེས་བོས་ཏེ། གྱི་བཙམ་
 ལྷན་འདས་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གཞོན་མངོས་ལ་དབུགས་སྤར་ནས། གཞོན་བྱེད་འབྲོས་
 པ་བྱངས་བྱངས་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་དུ་ཆུག་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཀའ་
 བསྐྱོས་པས་གཞོན་མངོས་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་དོ་རྩེ་དེ་དོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱང་བསྐྱར་ནས་བགེགས་
 ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུའི་སྟོང་ག་ནས་ལྷགས་ཀྱས་བབྱང་། མགྱིན་པ་ནས་ཞགས་
 པས་བཅིངས་ཏེ་བཀྱག་ནས་ཁྱོ་བོ་བཅུ་ལ་གཏད་པར་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས།
 ཁྱོ་བོའི་གཟུགས་ཅན་འདི་ཡིས་ནི། །བགེགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཉིད་བཀྱག་ནས། །སྐོ་དང་
 ལྷན་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིས། །ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཕྱར་བྱས་གདབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བཀྱག་པའི་བགེགས་རྣམས་ཁྱོ་བོ་བཅུའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁྱོན་པ་འབྲུབ་ཁྱང་གི་རྣམ་པ་ཅན་
 རྣམས་སུ་བཅུག་པར་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ནག་པོ་དམ་ཆོག་དོ་རྩེས་བཤད་པའི་

བཀའ་ཉོན་ཅིག་པའོ། །སཐ་བེལྷུན་ནི་བགོགས་ཐམས་ཅད། ཀྲ་ཡ་ལྷ་ཀ་ཅིཌ་ནི་ལུས་
 ངག་ཡིད་གསུམ་སྟེ། བགོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་པའི་དགསུམ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་
 པར་གྱིས་ཤིག་པའོ། །རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་པའ་པའ་ནི་གསོད་པའི་དོན་དུ་སྦྲར་ཡང་བསྐྱལ་བའོ། །
 མདོར་ན་གསོད་བྱེད་རྩེ་རྩེ་ཕུར་བྱ་ཞེས་བོས་ནས། རྩེ་རྩེ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ལ་མ་རུངས་
 པ་སྟེག་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་པའི་དགསུམ་ཕུར་བྱས་ཐོབ་ལ་གཡོ་
 འགྲུལ་མེད་པར་གྱིས་ལ་ཆོམས་ཤིག་པའོ། །དེ་ལྟར་བགོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོ་བོ་ནས་རྒྱང་
 མཐིལ་གྱི་བར་དུ་ཕུར་བྱས་བཏབ་པས་ལུས་པའི་དགསུམ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་བདེ་
 སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་པར་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསམས་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བགོགས་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྦྲང་ཞེན་སྦྲང་བ་དང་། དེ་རྣམས་
 ལ་པན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སྤྲགས་དེ་ལ་འགོ་ན་ཨོྲ་དང་། མཐའ་
 ན་སྤྲུ་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་བཏུས་པ་དང་། འགོ་ན་ཨོྲ་ཡོད་ཅིང་
 མཐའ་ན་སྤྲུ་མེད་པའི་མཐའ་མེད་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པའི་སྤྲགས་ལ་འགོ་མེད་ཅེས་དབྱེ་བ་
 བཞིར་བཤད་པ་ལས་འདིའི་སྤྲགས་ཆན་གཉིས་པོ་ལ་མིང་མཐའ་མེད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། ཚུལ་
 འདི་སྐབས་གཞན་དུ་འདེམས་པར་བྱའོ། །

སྦྲར་ཡང་ཁྱོ་བོ་དང་ཕུར་བྱ་ལས་རྩེ་རྩེའི་མེ་འོད་རབ་ཏུ་འབར་བ་སྤྱགས་བརྩར་འཕྲོས་
 པས་འཁོར་གྱི་བགོགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཆོག་པས་པན་ཚུན་དུ་བྲོས་པར་བསམ་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། གདུག་པ་ཆོག་ནས་པན་ཚུན་དུ། །བྲོས་པར་གྱུར་
 པ་རྣམ་པར་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོ་རོལ་ཏུ་རྩེ་རྩེའི་
 རུ་གུར་ས་གཞི་སོགས་སྦྱོམ་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། སྤྱགས་བརྩར་ཕུར་བྱ་བཏབ་
 ནས་ནི། །སྟེང་འོག་ཡང་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། འགྲི་རྩྱུ་རྩེ་ཞེས་བརྗོད་ནས་ཁོ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
 ལྷགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་སྒོན་པོ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་གསང་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་ཆུང་བའི་རྩལ་སྤྲ་
 རབ་ཀྱིས་བར་མཆོམས་མེད་པར་གཏམས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དོ་རྩེའི་རུ་བ་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
 རེགས་མ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བའི་ཆུའི་རུ་བ། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བགེགས་
 རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་བ་ཅམ་ཡང་མི་རྒྱས་པའི་ཁ་དོག་སྤྲ་ལཱའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་
 གཡས་སྒྲོར་དུ་འབྲེལ་བའི་མེའི་རུ་བ། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཚུབ་ཅིང་འཐོར་བ་དག་པོའི་ཕྱར་
 སྒྲ་དང་བཅས་བ་མེའི་རུ་བ་དང་མཐུན་པར་འགོ་བའི་ཆུང་གི་རུ་བ་རྣམས་བསྒྲོམ་པར་
 དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་ཀྱི་རུ་བའི་སྤྲང་དུ་དོ་རྩེའི་
 གྲར་མཆོད་ཉེན་ལྷ་བྱ། གྲར་གྱི་འོག་རུ་བའི་སྤྲང་དུ་དོ་རྩེའི་སྒྲ་རེ། འོག་གཞི་རྩྱུ་ལས་དོ་
 རྩེའི་ས་གཞི། ཕྱིའི་ཕྱོགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་དོ་རྩེ་ཅེ་ལུ་བའི་རྣམ་པ་ཅན། སྤྲང་འོག་
 ཕྱོགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒྲོལ་མར་སྒྲོག་ལྷར་འབྲུག་པའི་མདའི་བ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་འཕྲོ་བ་དང་བཅས་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རུ་གྲར་གྱི་དབྱིབས་
 བེ་བདེ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་བྱ་བཞིར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་རྒྱུ་པོར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་
 དཔངས་ཀྱི་ཆད་ནི། ཨ་རྒྱ་ཡས་སྤྲང་འོག་མིན་ནས་རྒྱང་དཀྱིལ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དང་། ལུ་
 བ་པས་སྤྲང་ཆངས་པའི་འཛིག་ཉེན་ནས། འོག་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་པའི་བར་དང་།
 རྒྱར་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་ཕྱིའི་ལྷགས་རི་སུ་ཁྱུང་ལ་ཐུག་པའི་བར་བཞེད་པས། རང་ལྷགས་
 སྐྱབ་པ་པོས་རི་ཅམ་ཕྱོགས་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དོ་རྩེའི་རུ་གྲར་སོགས་
 སྒྲོམ་པ་ནི་གནས་བསྐྱང་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གོ་ཆ་
 འགོད་པ་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡེ་ཤེས་པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
 དང་ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པས་བདག་བསྐྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་

ལས། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གོ་ཆ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་སྔོན་དུ་
སྔོང་ཉིད་སྒྲིམ་པ་དོན་དམ་པའི་བསྐྱེད་བ་དང་། བསྐྱེད་འཁོར་དངོས་གཞི་སྒྲིམ་པ་ཀུན་རྫོབ་
པའི་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་སྒྲིམ་པའི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་འཁོར་
བསྒྲིམས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
བགོགས་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་
གསུམ་པ་ལས། བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དམ་བཅས་པས། །གནས་གང་དུ་ནི་ཡང་དག་
སྟེ། །བསམ་གཏན་སྒྱུར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མངོན་ཆོགས་དངོས་བཤད་པ་ལ་བཞི། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱོར་བའི་རྣལ་
འབྱོར་བཤད་པ། བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་
འབྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ། དེ་འབྲེལ་བའི་སྐྱ་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་གྱི་ཆོས་གྱིས་
འཐོབ་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདུ་བྱ་བའོ།

དང་པོ་(འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་
གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པ། དེར་འཆང་རྒྱ་བའི་བཏེན་པ་ལྷ་སྐྱེད་པ། ཇི་ལྟར་འཆང་
རྒྱ་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྟེད་པའོ།

དང་པོ་(གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས། སྔོན་སྔ་མ་ཞིག་སྔོངས་
པའི་བསྐྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་སྒྲིམ་པ། སྔོན་ཕྱི་མ་ཞིག་འཆགས་པ་
དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྫོ་རྫེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒྲིམ་པའོ།

དང་པོ་(སྔོན་སྔ་མ་ཞིག་སྔོངས་པའི་བསྐྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་སྒྲིམ་པ་)ལ་

གཉིས། ཆོས་མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་ཚུལ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ཆོས་མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་)ནི། སྣང་གི་འཛིག་ཏེན་སྟོངས་པ་ལ་བརྟུང་གི་སེམས་
 ཅན་སྟོངས་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་ཡང་། བརྟུང་གི་སེམས་ཅན་སྟོངས་
 པའི་ཆེ་མཉན་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གསར་སྐྱེ་མེད་ཅིང་། སྐྱེས་ཟེན་པའི་ཆེ་དང་ལས་ཟད་
 པ་རྣམས་བདེ་འགོར་སྐྱེ། ལས་མ་ཟད་པ་རྣམས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་མཉན་
 མེད་དུ་སྐྱེས་ནས་འཛིག་ཏེན་འདིའི་མཉན་མེད་པ་རྣམས་སྟོངས། དེའི་རྗེས་སུ་ཆ་དཔྱལ་
 གཞན་བདུན་དང་། བྱང་དཔྱལ་བརྒྱད། ཉི་ཆེ་ཉི་འཁོར་བ་རྣམས་མས་རིམ་བཞིན་དུ་
 སྟོངས། དེའི་རྗེས་སུ་ཙུ་བའི་གནས་དང་། སྤངས་ན་གནས་པའི་ཡི་དྲགས་དང་། དུད་འགོ་
 རྣམས་མས་རིམ་ནས་སྟོངས། དེའི་རྗེས་སུ་ཇ་སྐྱ་སྤྱིང་པའི་མི་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་གྱི་
 སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྐྱེས། དེས་ཀྱང་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་
 དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ཐོས་པས་རྒྱེན་བྱས་ནས་གཞན་རྣམས་
 གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྐྱེས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་
 ནས་ཇ་སྐྱ་སྤྱིང་པའི་མི་རྣམས་སྟོངས་པར་འགྱུར། དེའི་རྗེས་སུ་ཤར་དང་རུབ་དང་བྱང་སྐྱ་
 མི་སྟན་པ་རྣམས་རྣམ་སྤྱོན་གྱི་སྐྱེ་བ་པ་ཤས་ཆེས་པས་ཏེན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བས། འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་པོ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་ཏེ།
 སྐྱ་མི་སྟན་པའི་བར་དུ་སྟོངས། དེའི་རྗེས་སུ་ལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་
 ཉིད་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་སྐྱེས་ནས་དབེན་
 པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བའོ། །ཞེས་བརྗོད་པས། དེ་གཞན་རྣམས་
 གྱིས་ཐོས་པས་རྒྱེན་བྱས་ཏེ། གཞན་རྣམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞི་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་སྟོངས། དེའི་རྗེས་སུ་སུམ་ཅུ་

ཅ་གསུམ་པ། འཐབ་བྲལ་བ། དགའ་ལྡན་པ། འབྲུལ་དགའ་བ། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་
པའི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རིམ་བཤ་བཞིན་དུ་སྟོངས་པར་འགྱུར།

དེ་རྗེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྦྱེས་པས། དེས་ཀྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་པའི་
དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བའོ། །ཞེས་བརྗོད་པས། དེ་གཞན་གྱིས་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོབས་འདུག་སྦྱེས་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་
པར་སྦྱེ་བ་སྦྱངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་རྣམས་སྟོངས། དེ་དག་གི་ཡུན་
ལ་བར་བསྐྱལ་བཅུ་དགའོ། །དེ་ནས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྟོངས་པས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
ཆར་འབབས་པ་མེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ད་ལྟའི་ཉི་མ་འདི་རབ་དུ་ཆ་བར་གྱུར་ནས་ཅི་ཤིང་
ནགས་ཆལ་རྣམས་སྦྱེམས། དེ་ནས་རབ་དུ་ཆ་བའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་ཤར་ནས་ཚུ་སྟན་ལྷང་ཀ་
མཆོ་རྒྱུང་རྣམས་སྦྱེམས། དེ་ནས་རབ་དུ་ཆ་བའི་ཉི་མ་གསུམ་པ་ཤར་ནས་ཚུ་བོ་བཞི་མ་
གཏོགས་པའི་ཚུ་རྒྱུང་རྣམས་སྦྱེམས། དེ་ནས་རབ་དུ་ཆ་བའི་ཉི་མ་བཞི་པ་ཤར་ནས་ཚུ་བོ་
བཞི་དང་མཆོ་མ་དྲུག་པ་ཡང་སྦྱེམས། དེ་ནས་ཉི་མ་ལྔ་པ་ཤར་ནས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་བོ་ཡང་
སྦྱེམ་པར་བྱེད། དེ་ནས་ཉི་མ་དྲུག་པ་ཤར་ནས་རི་རབ་ལས་ཀྱང་དུ་བ་འབྲུལ། དེ་ནས་ཉི་
མ་བདུན་པ་ཤར་ནས་སྦྱིང་བཞི་དང་རི་རབ་ཀྱང་མེ་ལྷེ་གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་བྱེད་དུ་འབར་
བས་འཐབ་བྲལ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་མན་ཆད་བསྐྱེད་ནས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཡུན་ཆད་
ལ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་སྟེ་ཉི་ཤུའོ།

གཉིས་པ་(ཆོས་མཐུན་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་
མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ། སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་

པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི་ཁ་ཅིག་རིམ་
བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་ཕྱགས་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ཙམ་ཞིག་སྒྲོམ་པ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཕྱགས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོམ་པ་མིན་ཏེ། སྟོང་ཕྱགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་ཡེ་ཤེས་གྱི་སའི་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་འདི་ནི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་སྒྲོམ་པའང་
མིན་ཏེ། དག་པའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་བ་འཆར་བ་ལ་མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་གྱི་སྒྲུབ་བ་
དགག་དགོས། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་ཐུ་རྒྱ་འཛུགས། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒྲོམ་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་
བརྗོད་ནས་སྟོང་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་
འདོད་པ་དེ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ། རང་གི་ཁས་སྒྲུབ་དང་འགལ། ལུང་དང་འགལ་
པའི་སྟོན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཆད་མས་བྱུ་བ་པའི་སྟོང་བཅུད་
མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་སྒྲུབ་འདེབས་དང་ཆད་ལྟ་བ་པའི་ཕྱིར། ཁས་སྒྲུབ་དང་ཡང་
འགལ་ཏེ། སྟོང་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་སྒྲོམ་པ་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུབ་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་འདོད་པ་
གང་ཞིག་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་དེ་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུབ་ཞེན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་ཡང་
འགལ་ཏེ། སྟོང་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་མཐའ་དག་དང་། ལུང་པར་སྐབས་འདིར་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྒྲོམ་པར་རྒྱུད་དང་བྱུ་བ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱུ་ཁའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་རྣམ་བསམས་ནས། །ལུས་
ཅན་རྣམས་གྱི་བྱི་མ་བཟུ། །ཞེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་གྱིས། །བརྟལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་སྟོས་པ་བསྟོས། །སྟོས་པ་མི་ལམ་ལྟར་བྱས་ནས། །
སྟོས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟོས་མེད་བྱ། །ཞེས་དང་། མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་། དམ་པའི་དོན་དུ་
དངོས་པོ་རྣམས། །སྟོང་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟོས། །དངོས་པོ་མེད་པས་སྒྲོམ་

བ་མེད། །བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་སྐྱོམ་པ་མེན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། །སྐྱོམ་པ་
དམིགས་སུ་མེད་པ་འོ། །ཆེགས་བཅད་འདི་ཡིས་རྒྱ་མི་རྒྱའི། །བདག་ཉིད་ཆེ་རྣམས་སྟོང་
པར་བསྐྱོམ། །ཆོ་གའི་སྦྱར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །ཡེ་ཤེས་ས་གཞིར་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ། །ཅེས་
ཆེགས་བཅད་འདིའི་དོན་བསམས་ནས་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་
པོ་མེད་པར་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་ཀྱི། །སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཅང་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པར་མ་
གསུངས་པའི་བྱིར། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་
སྟེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་བསྐྱོམས་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོའི་གཟུང་
རྣམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྤང་སྟོང་སྦྱ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་
ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། །སྦྱབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་ལས། །ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱན་ལས་གཞན་
པ་ཡི། །སྤྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞན་ཅིའང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་
གྱུར་པའི་སེམས། །འདི་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་
ཡི་བདག་ཉིད་ཅན། །གང་ཡིན་དེར་ནི་ཀྱན་རྟོག་སྤང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། །རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་གང་སྐྱོམ་རྫོགས་རིམ་དུ་འདོད་པ་དང་། །ཡིད་ངོར་
སྐྱོམ་པའི་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུའི་ལྷའི་སྦྱ་སྦྱ་ལུས་སུ་འདོད་པའང་
ལེགས་པར་ཞེགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(སྟོང་ཉིད་རི་ལྟར་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་)ནི། །ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆེགས་བཅད་བརྗོད་ནས། །དེའི་ཡིག་དོན་གྱིས་སྟོང་བཅུད་མཐའ་
བཞི་དང་བྲལ་བར་བསྐྱབ་ཅིང་། །སྤྱི་དོན་གྱིས། །རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱབ་
པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྐྱོམ་པ་ཡིན་པས། །ཐོག་མར་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་ན། །ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། །སྟོང་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ན་མ་རྟེན་པ་དེ། །སྟོང་བཅུད་

མེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲིམ་པ་མེད་དེ། དེ་
ལྟར་ན་སྒྲིམ་པ་པོ་དང་བསྒྲིམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སྒྲིམ་པ་འདྲ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་རུང་བར་མཐོང་
སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རུང་ཟད་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བར་
འདོད་ན། ཚུལ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིམ་པ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་
གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུལ་ལས། ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། །སྒྲིམ་པ་
འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་ན་བསྒྲིམ་
བྱ་སྒྲིམ་བྱེད་དང་སྒྲིམ་པ་པོ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་
བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོག་ཟེན་ལྟར་བསྒྲིམ་པའི་ཡིག་དོན་ནོ།།

འདིའི་སྒྱུ་དོན་གྱི་བཤད་དོན་གང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ངས་ཀྱང་། བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་བལྟས་ནས་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲིམ་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་
སྒྲིམ་པ་དེ་གསལ་མི་རུང་གི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུལ་ལས། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་
ལྟ་བུ། །དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲིམ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །བསྒྲིམ་པར་བྱ་བ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་
བྱ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཟུང་ནས་སྒྲིམ་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིམ་པ་མིན་ཏེ། མཐའ་བཞི་
སྒྱུ་འགོག་གི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་
པའི་ཕྱིར། འདིས་མཆོད་མེད་སྒྲིམ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ཤེས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་
གཞན་པའི་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་སྟོན་པར་བྱ་བ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ།

སྒོན་བྱ་སྒོན་བྱེད་སྒོན་བ་པོ་གསུམ་རིགས་བ་ཡང་དག་གིས་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་
 ཆེ་མི་ཉིད་པའི་བྱིར། འདིས་སྒོན་མེད་སྒོམ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་སྒོམ་བ་པོ་གསུམ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་
 ཉོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་དག་ནི་མདོ་སྔགས་གཉིས་དང་། ལྷ་མེད་གྱི་
 བསྐྱེད་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོས་སྤུང་མོང་དུ་ཉམས་སུ་ལྷང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྤྱིའི་
 དོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྔོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་རྗེས་གཞིག་གི་རིམ་པས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་
 ཏེ། དུལ་ཅན་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དབྱེར་མེད་
 དུ་མོས་ནས་སྒོམ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྒོམ་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒོམ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞི་ལ་སྔོན་སྔ་མ་ཞིག་སྟོངས་པའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་དེས། སྔོན་
 བྱི་མ་ཞིག་འཆགས་པའི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་
 གྲང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་བ་(སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་བ་)ནི། སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་
 བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་སྔར་མ་ཉོགས་པ་གསལ་དུ་ཉོགས་པ་དང་།
 ཉོགས་ཟེན་བརྟན་པ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྦྱང་བ་དང་། སྔར་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་ཟེན། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པས་ཆོགས་
 གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
 རྣམས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་རིམ་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
 རིམ་དུ་འཆར་བའི་དགོས་པ་དུག་ཡོད་པར་རྫོང་རྗེས་བཤད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་
 འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་

འཛིན་གྱི་གཉིན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། རོན་དམ་པའི་བསྐྱེད་བ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞི་
ལ་འཛིག་ཉེན་ཞིག་པའི་རྗེས་ཀྱི་སྟོངས་པའི་བསྐྱེད་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྐྱུར་བ་དང་། ལམ་
རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དཔེ་རོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སྟོན་གྱི་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་
བུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་ཆོས་སྐྱུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་
དུ་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིང་།

གཉིས་པ་(སྟོང་གྱི་མ་ཞིག་འཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྫོང་མེད་པ་བསྐྱེད་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་
སྟོན་པ་)ལ་གཉིས། ཆོས་མཐུན་ཡུལ་དང་། ཆོས་མཐུན་སྐྱུར་བ་དངོས་སོ།།

དང་པོ་(ཆོས་མཐུན་ཡུལ་)ནི། སྟོང་སྒྲ་མ་ཞིག་སྟོངས་པའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་གི་ཡུན་
ཚད་ལ་བར་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་ནི་སྟོངས་བསྐྱེད་ཞེས་གྲང་བརྒྱད་དོ། །སྟོང་
འཆགས་པའི་འགོ་ཚུལ་པ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ནས་རྒྱུད་འོག་ཏུ་ཅུང་ཟད་
བབས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་ཡས་རིམ་ནས་ཆགས།
དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ནས་རྒྱུད་ཅུང་ཟད་འོག་ཏུ་བབས་པས་འདོད་ལྟ་གོང་
མ་རྣམས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམས་ཡས་རིམ་གྱིས་ཆགས། དེ་ནས་སྟོང་འཆགས་པའི་
སྒྲ་ལྟས་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུད་དལ་བུ་དལ་བུས་གཡོས་པ་འཕེལ་ནས་ཁམས་སྣ་ཆོག་གས་
པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔངས་སུ་དཔག་ཚད་ས་ཡ་དང་འབྲུམ་སྟག་
དུག་རྒྱུར་དཔག་ཚད་འབྲུམ་སྟག་གངས་མེད་གཅིག་ཡོད་པ་ཚན་པོ་ཆེའི་རྫོང་རྗེས་གྲང་
གཞིག་པར་མེ་རུས་པ་ཞིག་ཆགས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་སྐྱེ་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་
གསེར་གྱི་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཅན་བབས་པ་ཡུན་རིང་དུ་
བསགས་པས། རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱི་སྟེང་དུ། དཔངས་སུ་དཔག་ཚད་འབྲུམ་སྟག་བཅུ་གཅིག་
དང་སྟོང་སྟག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་རྒྱུད་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱུད་དཀྱིལ་འཁོར་

དེ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 འོ་མ་སྒྲོལ་བ་ལས་སྤྱིས་མ་ཆགས་པ་ལྟར། གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔངས་སུ་དཔག་
 ཆད་འབྱམ་ཐག་གསུམ་དང་སྟོང་ཐག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ལ་
 སྟོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི། །ཞེས་པ་ནས། ལྷག་མ་དག་ནི་གསེར་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐད་ཀར་དཔག་ཆད་འབྱམ་ཐག་
 བཅུ་གཉིས་དང་སྟོང་ཐག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཐག་ཕྱེད་དང་ལྷ་ཡོད་ཅིང་། མཐའ་སྐྱོར་དུ་དེ་
 སུམ་འགྱུར་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། རྒྱུད་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །ཞེས་པ་ནས།
 ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་སུམ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་དུས་འཁོར་
 ལུགས་ལ་མ་གཏོགས་མེད་ཀྱིལ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། འབྱུང་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གོ་ས་
 ར་མེ་རུལ་བག་ལ་ཞ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པས་ཆོས་མཐུན་ཡུལ་མ་ཆང་བའི་སྟོན་མེད་
 རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལས་ནམ་མཁའ་ལ་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པའི་
 སྟོན་ཆགས་ཏེ། དེ་ལས་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པའི་ཆར་བབ་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསགས་པ་ལས་
 གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་སོ། །དེ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་
 ལས་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་གིས་བསྐྱབས་པ་ལས་ཁམས་རབ་ལས་རི་རབ་དང་། ཁམས་
 འབྲིང་ལས་གསེར་གྱི་རི་བདུན་དང་། ཁམས་ཐ་མ་ལས་གླིང་བཞི་གླིང་ཐན་བརྒྱད་ལུགས་
 རི་ལུ་ཁྱུད་དང་བཅས་པ་ཆགས་སོ། །རི་རབ་ཀྱི་ཤར་དཔུལ། ལྷ་བླ་རྒྱུ། ལུབ་པརྒྱ་རྩ་ག་
 བྱང་གསེར་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གསེར་གྱི་རི་བདུན་གྱི་ནང་གི་རོལ་མཆོའི་རྒྱ་རྣམས་
 ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ནང་གི་རྒྱ་མཆོ་ཡིན་ལ། ལུ་ཁྱུད་འཛིན་
 པན་ཆད་གྱི་མཆོ་ནི་བ་ལྟ་ཅན་གྱི་ཕྱིའི་རྒྱ་མཆོ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གླིང་བཞི་གླིང་ཐན་བརྒྱད་
 རྣམས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་རྣམ་གཞག་རིམ་པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་(ཆོས་མཐུན་སྐྱར་བ་དངོས་)ནི། སྐད་ཅིག་གིས་དོ་རྩེའི་ས་གཞི། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་དོ་རྩེའི་ས་གཞི་རྩ་གྲུང་སྒྲ་བྱེ་མེ་རི་དང་བཅས་པ་སྒྲོམ་པ་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་བཤད་པས་དེ་རྣམས་སྒྲོམ་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྣམས་སྒྲོམ་པ་ཨ་ལྷ་ཡས་དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་འཕྲུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་ན། བྱི་བྱ་ལ་དོ་རྩེ་རྩ་བ་མེ་རི་དང་བཅས་པ་བྱི་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་མི་འཐད་ན་སྐྱ་བྱང་གིས་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་མཐའ་ནས་ལུབ་མཐའི་བར་གྱི་ཐིག་སྐྱད་ལ་ཆ་རྒྱུད་གོ་བྱུག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ།།

བསྐྱར་འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་ཆོས་འབྱུང་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། སྐད་གཞི་དང་། ལེའུ་གསུམ་པའི། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱས་གནས་པར། ཞེས་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པའི། རྣམ་མཁའ་དོ་རྩེའི་དབྱས་སུ་བསམ། ཞེས་པས་ཆོས་འབྱུང་སྒྲོམ་དགོས་པར་བསྟན་པར་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་ཅིང་། རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། ཆོས་འབྱུང་བ་ནི་རི་ལྟར་བསྒྲོམ། ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་དུ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། བྱ་གསུམ་དུ་ནི་རྣམ་པར་བསྒྲོམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྒྲ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་སྐྱ་བྱང་གིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དོ་རྩེའི་རྩ་གྲུང་ཆོས་འབྱུང་པ་སྒྲ་རྣམས་སྒྲོམ་པ་ལ་གཞི་ལ་ཆོས་མཐུན་སྐྱར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ལམ་རྒྱུགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྐྱ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོ་རྩེའི་རྩ་གྲུང་། ཆོས་འབྱུང་པ་སྒྲ་རྣམས་དངོས་གནས་ལ་སྐྱལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། དེའི་དགེ་ཅ་སྒྲིན་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་འབྱུང་བསྒྲོམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་བདེ་སྙིང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཆོན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་འབྱུང་ཁ་དོག་དཀར་

བས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། ཟུར་གསུམ་གྱིས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་།
 ཟླ་གའི་དབྱིབས་ཅན་གྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་མཆོན། དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་
 འབྱུང་གཅིག་ལ་ཆང་བས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་མཆོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
 འབྱུང་གི་ནང་དུ་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཚུད་པར་བསྒྲུབས་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྲས་དུས་ཀྱི་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་ཚུད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་ཆོས་འབྱུང་དཀར་པོ་ཟུར་གསུམ་པ་གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་ཁྱེན་དུ་སྒྲིགས་ཤིང་ཅེ་
 མོ་སྤྲ་བ་ཐུར་དུ་བྱུག་པ་བསྒྲུབས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལས་དང་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་
 ཡོན་ཏན་སྤྲ་ཞིང་། མོས་སྦྱོད་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་གོང་མ་རྣམས་སུ་ཡོན་ཏན་རྩེ་རྒྱས་སུ་འགྱུར་
 བ་དེ་མཆོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་གས་བསྐྱེད་སྟེ་དུ་འབྱུང་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་
 པར་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞི་
 ལ་འབྱུང་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་རིམ་གྱིས་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། རྩོགས་རིམ་
 གྱི་སྐབས་སུ་སྐབ་པ་པོའི་རྒྱུད་ལ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འབྲེན་པའི་ཐབས་ཕྱིའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་
 ཅན་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་མཆོན་ཞིང་། རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ན་རྒྱུད་དགྲིལ་གྱིས་མཉམ་གནས་
 དང་། མེ་དགྲིལ་གྱིས་ཁྱེན་རྒྱ་དང་། རྒྱ་དགྲིལ་གྱིས་སྒོག་འཛིན་དང་། ས་དགྲིལ་གྱིས་
 ཐུར་སེལ་རྣམས་མཆོན་པའི་ཕྱིར། ཡི་རྩི་བུ་ལོ་བཞི་ལས་འབྱུང་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་བཞི་དགྲིལ་འཁོར་བཞིའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གཉིས་ནི་ཐུགས་རྩི་རྩེའི་ས་བོན་དང་། རྩི་རྩེ་གཉིས་ནི་ཐུགས་རྩི་རྩེ་
 མཆོན་བྱེད་ཡིན་པས། རྒྱ་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་རྩི་རྩེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་བཞིའི་དགྲིལ་
 འཁོར་རེ་རེ་ནས་རྒྱུད་པར་བསྒྲུབས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དགྲིལ་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་བདེ་

སྒྲོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བ་བཞི་པོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལས་སྣ་ཆོག་གས་དོ་རྗེར་བསྐྱེད་
 དགོས་ཏེ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། ཞི་བ་དོ་རྗེ་འཛིན་འདོད་ན། །བསྐྱེད་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ། །
 ཞེས་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་མདོ་བསྟེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལས་སྣ་ཆོག་གས་དོ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། རྗེ་གས་རིམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོས་ཕྱིའི་རྒྱུན་བརྒྱ་ཅན་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་དང་། ཉང་གི་རྒྱུན་ཅ་བའི་རྒྱུད་བཞི་ལ་དོར་བརྒྱས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེ་གས་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་
 བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ། ལེའུ་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལས།
 དོ་རྗེའི་སྟོན་ནི་འཕྲོ་བསྐྱེད་པ། །དེ་རུ་ཡི་གེ་རྩྱུ་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩྱུ་
 ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞི་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྐྱང་
 གཞི་མ་དག་པའི་སྟོན་གྱི་འཛིན་ཉེན་དེ་ཕྱང་པོ་ལྟེ་ནང་ནས་གཟུགས་ཕྱང་གི་ནང་དུ་
 འདུ་བས། དེ་སྐྱོང་བྱེད་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་གཟུགས་ཕྱང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྐྱང་གི་
 བདག་ཉིད་དུ་མོས་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྣ་ཆོག་གས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྟོམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རིམ་
 པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས་པ་དེ་མཆོན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆོད་རིམ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟེ་སྟོན་ནས་བཞག་པ་ནི།
 ལེའུ་བཞི་པར་ཐུགས་དཀྱིལ་ཁྱུ་བརྒྱ་གཉིས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱག་པར་སྐྱེ་དཀྱིལ་ཁྱུ་བརྒྱ་བྱག་
 པ་དང་གསུང་དཀྱིལ་ཁྱུ་ཉི་ལྔ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ལས་ཀྱང་། དོ་རྗེ་ཅན་
 གྱི་ཁྱུ་གསུམ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྱུ་བཞི་པ། །ཁྱུ་ལྔ་པ་ནི་སྐྱང་བྱེད་ལའོ། །

གར་དབང་ཕྱག་གི་ཁྱ་ཕྱག་དང་། །རྟ་ཡི་རྒྱལ་པོའི་ཁྱ་བདུན་པ། །ཞེས་རིགས་སོ་སོའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་ངེས་ཅན་དུ་གསུངས་ལ། །གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ།
དགྱིལ་ཆོག་རྫོང་ཐོང་ལས། །མཁས་པས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ཡི། །སེམས་རྣམས་ཡང་དག་
བལྟས་ནས་ནི། །འདོད་པས་ཆད་ནི་བྱས་ན་ཡང་། །ཉེས་པ་རྩལ་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
དང་། ལྷ་བྱང་གིས་ཀྱང་། །སྒྲགས་པས་སློབ་མའི་རྒྱས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་བསྐྱུན་ནས་
དགྱིལ་འཁོར་དེ། །ཁྱ་གང་པ་ནས་བརྩམས་བྱས་ནས། །ཁྱ་སྟོང་བར་དུ་བྱི་བར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ཡང་གངས་གྱི་ངེས་པ་ལ་དགའ་བའི་ངོ་དང་བསྐྱུན་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་གྱི།
དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་དང་བསྐྱོམ་པའི་དོན་ལ་ཆད་སོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་
དེ། །མར་མེ་མཛད་གྱིས། །སེམས་ཅན་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཆད་ལ་སོགས་པ་ངེས་
བཤད་གྱི། །ཐབས་ཤེས་ལས་འབྱུང་དངོས་གྲུབ་ལ། །ཆད་སོགས་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱ། །
ཞེས་དང་། །ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། །དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཅམ་དུ། །འཁོར་ལོའི་དགྱིལ་
འཁོར་བསྐྱོམས་བྱས་ནས། །ཞེས་དང་། །དཔག་ཆད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཅམ་དུ། །བྲུ་བཞི་ཤིན་
ཏུ་མཛེས་པ་ཡི། །མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་སྣ་བཞི་པ། །གསལ་ཞིང་རང་བཞིན་དྲི་མ་མེད། །
ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱིབས་སོགས་བྱི་བ་དང་སྐྱོམ་ཚུལ་རི་
ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། །མདོར་བྱས་ལས། །ཟུར་བཞི་དང་ནི་སྐྱོ་བཞི་དང་། །རྟ་བབས་བཞི་ཡིས་
མཛེས་བྱས་པ། །ཐིག་བཞི་དང་ནི་ཡང་དག་ལྟ། །ཀ་བ་བརྒྱད་གྱིས་ཉེ་བར་མཛེས། །
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། །འོད་འཕྲང་གི་བྱི་མཐའ་
ནས་བྱི་མཐའི་བར་ལ་སྐྱོ་ཆད་ཉེར་བཞི། །དེ་བཞིན་དུ་རྫོང་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ལ་སྐྱོ་ཆད་

ཉེར་གཉིས། བད་རའི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་ལ་སློ་ཆད་ཉེར་གཅིག་ བརྒྱའི་ལྷེ་བའི་མཐའ་
ནས་མཐའ་དང་། ལྷ་ཆོག་སྔོན་རྩེའི་ར་ཅེ་ནས་ར་ཅེའི་བར་ལ་སློ་ཆད་ཉི་ཤུ། ཅིག་པའི་
ནང་མཐའ་ནས་ནང་མཐའི་བར་ལ་སློ་ཆད་བརྒྱད་དང་། སྔོ་བྱང་ནང་མའི་ནང་མཐའ་ནས་
ནང་མཐའི་བར་ལ་སློ་ཆད་བཞི་རྣམས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དཔངས་ལ་ཆ་ཐུན་བཅུ་དྲུག་དེའི་སྟེང་གི་མདའ་ཡབ་གྱི་དཔངས་
ལ་ཆ་ཐུན་གཅིག་སྟེ་ཆ་ཐུན་བཅུ་བདུན་ཡོད་དེ། ཏྲ་བབས་གྱི་དཔངས་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ཏྲ་བབས་གྱི་མདའ་ཡབ་དང་ཕྱི་བྱ་སྟེ་ཏྲ་བབས་གྱི་མདའ་ཡབ་གཉིས་ཐད་མཉམ་
པའི་ཕྱིར། ཕྱི་བྱ་སྟེ་ཏྲ་བབས་གྱི་ཐོག་ལས་སྔོ་བྱང་ནང་མའི་ཐོག་སློ་ཆད་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱིས་
མཐོ། དེ་ལས་རྒྱ་ཕེབས་གྱི་ཐོག་སློ་ཆད་ལྷག་ཙམ་གྱིས་མཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་བྱང་ནང་མའི་
འོག་གཞི་ཕྱི་བྱ་སྟེ་ཏྲ་བབས་གྱི་ཐོག་གཞི་ལས་སློ་ཆད་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱིས་མཐོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཙོ་བོའི་འོག་ཏུ་གཞོད་མཛེས་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མེ་རི་ནི་ཁ་དོག་སླ་ཆོག་སྟེ།
བསྐྱལ་བ་འཛིག་པའི་དུས་མཐའི་མེ་ལྷ་བྱར་འབར་བ་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་སློས་གང་སྟོགས་
སུ་བསློམ་པར་བྱ་ཞིང་། བྱི་བྱ་ལ་སློ་ཆད་གཅིག་ དེའི་ནང་གི་རྩི་རྩི་བསྐྱང་འཁོར་གྱི་
སྐབས་ལྟར་རྒྱུ་པོར་བསློམ་ལ་བྱི་བྱ་ལ་ཆ་ཐུན་གཉིས་སོ། །ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་སླ་ཆོག་སྟེ།
བརྒྱ་སྟོམ་པ་ནི་སླ་ཆོག་སྔོན་རྩེ་བརྟེན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། སླ་ཆོག་སྔོ་བྱང་ལྷེ་བའི་རྒྱ་
ཏྲ་བབས་སློ་ཆད་གཅིག་མའི་ཕྱགས་ལ་སློ་ཆད་བཅུ་དྲུག་ སློ་ཆད་གསུམ་མའི་ཕྱགས་ལ་
སློ་ཆད་ཉི་ཤུ། དེ་གཉིས་ཀའི་ཕྱགས་ལ་འདབ་མ་ལ་ཆ་ཐུན་གཉིས། གེ་སར་སེར་པོ་ལྷེ་
བ་ལྷང་གྲུ་འདབ་མ་ཁ་དོག་སླ་ཆོག་སྟེ། དེའི་སྟེང་དུ་སླ་ཆོག་སྔོན་རྩེ་བའི་རྒྱ་
ཆད་ལ། ཏྲ་བབས་སློ་ཆད་གཅིག་མ་དང་། གསུམ་མ་གཉིས་ཀའི་ཕྱགས་ལ་སློ་ཆད་བཅུ་
གཉིས། རྩ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིད་ལ་ཏྲ་བབས་སློ་ཆད་གཅིག་མའི་ཕྱགས་ལ་སློ་ཆད་གཉིས། གསུམ་

མའི་ལུགས་ལ་སློ་ཆད་བཞི། དེ་གཉིས་ཀའི་དབུས་རྩའི་དབུས་ཀྱི་སློམས་ལ་སློ་ཆད་གཅིག
གཡས་གཡོན་གྱི་རྩའི་དབུས་ཀྱི་སློམས་ལ། ཆ་ཐན་གསུམ་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། གཡས་
གཡོན་གྱི་རྩའི་དབུས་རྩའི་ཅེར་ཆ་ཐན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་མ་སྐྱེ་བ་པ་ནི་ཆ་ཐན་གཉིས་
གྲག་པའི་ཆ་ལ་སོང་བ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲ་ཆོགས་དྲོ་ཇེའི་ཉླ་བ་ཁ་དོག་སྒྲོན་སོ། རྩ་རྣམས་ཕྱོགས་མདོག་བྱེད་ན་ཤར་དཀར།
སྒྲ་སེར། ལུབ་དམར། བྱང་ལྗང་བ། རྩ་ཁ་བྱེད་ན་དབུས་ཀྱི་རྩ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་ གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་རྣམས་རང་རང་གི་སྒྲོ་དག་གི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་མདོག་ འོག་གི་རྩ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱབ་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོག་
དང་། སྒྲེང་རྩ་རྣམས་གཙོ་བོའི་མདོག་ཅན་ནོ། །རྩ་རྣམས་ཀྱི་འཛོན་མཆམས་ནི། ཕྱོགས་
བཞིའི་རྩ་རྣམས་ཏྲ་བབས་སློ་ཆད་གསུམ་མའི་ལུགས་ལ། སྒྲ་ཆོགས་དྲོ་ཇེའི་ཉླ་བའི་བྱི་
མཐའ་ནས་ནང་དུ་སློ་ཆད་བཞི་འོངས་པའི་མཆམས་ནས་འཛོན་ལ། སློ་ཆད་གཅིག་མའི་
ལུགས་ལ་སྒྲ་ཆོགས་དྲོ་ཇེའི་ཉླ་བའི་བྱི་མཐའ་ནས་ནང་དུ་སློ་ཆད་བྱེད་དང་ལྔ་འོངས་པའི་
མཆམས་ནས་འཛོན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ཆོགས་དྲོ་ཇེ་བསྐྱོམས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། སློ་བཞི་སོ་སོའི་མདུན་དུ་ཏྲ་བབས་
འདེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲེགས་བྱ་བྱ་བཞི་པའི་སྒྲེང་དུ་བུམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཀ་བ་ཞིང་ལ་ཆ་
ཐན་གཅིག་དཔངས་སུ་ཆ་ཐན་ལྔ་པ་ཕྱོགས་རེ་རེར་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་བཞི་བཅུགས་
པའི་སྒྲེང་དུ་སྒྲུམ་བྱ་རྣམས་གཅིག་སྒྲེང་དུ་གཅིག་བཅེགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། སྒྲུམ་བྱའི་
གངས་ཏྲ་བབས་གཉིས་ཀ་ལ་བཅུ་གཅིག་དུ་ངེས་སོ། །ཏྲ་བབས་སློ་ཆད་གཅིག་མ་ལ་འདེགས་
བྱེད་ཀྱི་ཀ་བ་ཆ་ཐན་ལྔ་དང་ཆ་ཆེན་ལ་སྒྲུམ་བྱ་བཅུ་གཅིག་དུ་བགོས་པ་ལྔ་མཉམ་གསུམ་

གསུམ་མཉམ་ཡིན་ཞིང་། དཔངས་ཀྱང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལས་ཆས་དམའོ། དེ་ལྟ་བུའི་
 ཏྲ་བབས་དང་། རྫོ་སྤེང་གི་བར་དུ་བྱི་བྱ་ལ་སྤྱན་སྤམ་བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱོམ་
 བྱ་ལ་ཆ་སྤན་གཅིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་ཟེར་བ་ལས།
 རྫོ་ཡི་བྱམས་དང་ཏྲ་ར་ཏ། །ཤིན་ཏུ་གཅིག་ཉིད་མི་བྱ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཏྲ་
 བབས་རྫོ་ཆད་གསུམ་མཉམ་ལུགས་ལ། འདེགས་བྱེད་ཀྱི་ཀ་བ་ཆ་སྤན་ལ། སྤམ་བྱ་བཅུ་
 གཅིག་ལ་ཆ་སྤན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་གཉིས་མཉམ་དགུ་མཉམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 རྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཏྲ་བབས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དཔངས་ཆད་ཡིན། ཞེང་ལ་དེའི་གཞལ་ཡས་
 ཁང་དང་དཔངས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་ཆ་གསལ་དོ་རྫོང་སྤེང་དུ་ཅིག་པའི་ཞེང་ལ་ཆ་སྤན་
 གཅིག་དཔངས་སུ་ཆ་སྤན་བཅུ་གསུམ། དེའི་སྤེང་གི་བ་གྲུ་ལ་ཆ་སྤན་གཅིག་བ་བ་བྱེད་ལ་
 ཆ་སྤན་གཉིས་ཏེ་ཆ་སྤན་བཅུ་བྱུག་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་དཔངས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་
 སྤེང་དུ་མདའ་ཡབ་བྱ་བུའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཆ་སྤན་གཅིག་སྟེ། ཆ་སྤན་བཅུ་བདུན་གཞལ་
 ཡས་ཁང་གི་བྱིའི་དཔངས་ཆད་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་ཐོག་འབྲུགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྫོ་བཞི་སོ་སོའི་རྩ་བྱིག་དང་ཆངས་བྱིག་
 འཕྲད་མཆམས་ནས་ནང་དུ་རྫོ་ཆད་གཅིག་བྱིན་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་རྒྱུད་ལྷ་ལྷ་
 སོང་བའི་སར་ཞེང་ལ་ཆ་སྤན་གཅིག་དང་། དཔངས་སུ་ཆ་སྤན་བཅུ་བྱུག་ཡོད་པའི་ཀ་བ་
 གཉིས་གཉིས་ཏེ་ཀ་བ་བརྒྱད་བཅུགས་པའི་སྤེང་དུ་ཕྱོགས་བཞིའི་གདུང་བཞི་མིག་མང་
 རིས་སུ་བྲེས་པ་ལ་ལྷམ་སྟེ་ནང་མ་རྣམས་བཀལ། ལྷམ་སྟེ་བྱི་མ་རྣམས་གསེར་གྱི་སྐྱར་གསེར་
 ལ་བཀལ་ནས་བྱིའི་བྱམས་བྱ་བཞི་བ་འབྲུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དབྱས་སུ་གར་བྱ་དཔངས་
 སུ་རྫོ་ཆད་གཅིག་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ། དབྱིབས་རྒྱུ་སོ་མཁའ་ཁ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ། ཐད་ཀར་
 རྫོ་ཆད་བཞི་ཡོད་པའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ། རྫོ་རྫོ་ཅེ་གསུམ་པ་དཔངས་ཆ་སྤན་གཅིག་པས་རྒྱམ་

པོར་བསྐྱོར་བའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུད་མཆོམས་ནས། ཀ་བ་ཕྱོགས་རེ་ནས་གཉིས་གཉིས་
 གིས་བཀྲེག་པའི་སྟེང་དུ་གདུང་བཞི་མིག་མང་རིས་སུ་བྲེས་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ཀ་ཚུང་གསེགས་
 ཀ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་རེར་གཉིས་གཉིས་ཅེ་མོ་ནང་དུ་དུད་པ་ལ་རྩོུ་རྩོུ་གདུང་བཀལ་བར་ལྷམ་
 སྟེ་ནང་མ་དང་། ཀ་ཚུང་བྲེ་ལུལ་དང་བཅས་པ་ལ་གནས་པའི་གདུང་གི་སྟེང་དུ་ལྷམ་སྟེ་ཕྱི་
 མ་རྣམས་བཀལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཅེ་མོ་རྩོུ་རྩོུ་རྩོུ་རྩོུ་ལོ་ཆེའི་ཉོག་གིས་སྒྲིས་པའི་རྒྱ་
 ཐེབས་འགོལ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་མཆོན་དོན་བྲན་པའི་སྟོན་སྟེ་ལོ་མོས་ཀྱི་རྟེན་
 གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་གསལ་བཀྲེག། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་དུ་བལྟས་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྟོན་པ་
 ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་མ་དག་པའི་སྟོང་གྱི་
 འཇིག་རྟེན་ལ་འོངས་སྟོང་འགྲུར་གྱི་རུས་པ་སྟོང་བར་བྱེད། ལམ་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་
 སུ་དག་མ་དག་གི་སྒྲུ་ལུས་པ་གཉིས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲུང་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་
 ཁང་དངོས་གནས་ལ་སྒྲུལ་པའི་དགོ་ཅ་སྟེན་བྱེད་དུ་འགྲུར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
 རང་ཉིད་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལྷུར་དུ་འགྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་
 བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྲུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེར་འཆང་རྒྱ་བའི་བརྟེན་པ་ལྟ་སྟེད་པ་)ལ་གསུམ། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པ། ལྷག་
 མོས་ཀྱི་མཛད་པ། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའོ།།

དང་པོ་(ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དགོད་པ་)ལ་གསུམ། འགྲོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་
 ཚུལ། དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་སྟེད་པའི་རྒྱ་མཆོན། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྒྲུང་གཞི་སྟོང་བའི་
 དོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(འགྲོ་བ་གང་དང་མཐུན་པར་སྣ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་)ནི། དེ་ཡང་ཆོས་མཐུན་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ན། ཐོག་མར་སྣོད་ཆགས་ནས་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་འཆགས་པའི་ཚུལ་ནི། བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ནས་ལྷའི་བྱ་ཞིག་ཆེ་འཕོས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་རྣམས་འཆགས། ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་སྣ་རིགས་བྱུག་དང་།
སྤྱིང་བཞི་པའི་མི་དང་། ཅ་བའི་གནས་ན་གནས་པའི་ཡི་དྲུགས། འྱིངས་ན་གནས་པའི་
དུད་འགྲོ། གང་དཔྱལ་བརྒྱད། ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད། ཉི་ཆེ་ཉི་འཁོར་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་
ཡས་རིམ་ནས་འཆགས་སོ། །དེའི་ཆེ་མཉམ་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པ་དང་བསྐྱལ་
བ་འཆགས་པའི་མཚུག་རྫོགས་པ། གནས་པའི་འགོ་ཚུལ་པ་གསུམ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་དུ་
འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཆགས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ། འཛིག་པ་ལ་ཉི་ཤུ། གནས་པ་
ལ་ཉི་ཤུ། སྟོངས་པ་ལ་ཉི་ཤུ་དང་བཅས་པའི་བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་བསྐྱལ་ཆེན་གཅིག་
ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་རྩ་སྤྱིང་པའི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རྣམས་རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བ། ཆེ་
ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐབ་པ། དབང་པོ་ཀུན་ཆང་བ། ལུས་རང་འོད་གྱིས་ཁྲབ་པ། མཆོན་
དཔེ་རྗེས་མཐུན་པས་བརྒྱན་པ། དགའ་བའི་ཟས་ཟ་བ། རྩུ་འབྱུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་
བུས་པ་སྟེ་ཆོས་བདུན་དང་ལྷན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་སའི་སྟེང་དུ་བཅུད་ལུན་སུམ་
ཆོགས་པ་རོ་སྤྱང་ཅི་མ་སྟོལ་བ་ལྟ་བུ། ཁ་དོག་མར་གསར་པའི་ཁ་དོག་ལྟ་བུས་ཁྲབ་པ་ཞིག་
བྱུང་སྟེ། དེ་ཁམ་ཟས་ལ་སྟེད་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་ཞིག་གིས་མཛུབ་མོའི་ཅིར་སྤངས་
ཏེ་མུང་བར་བྱས་སོ། །གཞན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དེ་མཐོང་ནས་སྤངས་ཏེ་ཐོས་པས་འོད་དང་
རྩུ་འབྱུལ་རྣམས་ཉམས་ནས་ལུན་པ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འདུས་ནས་མུང་ན་
བྱས་པས་ཉི་མ་དང་ཆུ་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཉིན་ཞག་དང་དུས་ཆོགས་སོགས་གྱི་

རྣམ་གཞག་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་སའི་བཅུད་ཆེར་ཟོས་པ་རྣམས་ནི་མདོག་ངན་ལ་
 ཉུང་དུ་ཟོས་པ་རྣམས་མདོག་བཟང་བས་ང་ནི་བཟང་ལ་ཁྱོད་ནི་ངན་ནོ་ཞེས་བྱད་གསོད་
 བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཅུད་དེ་ཡང་རྒྱབ་སོ། །ཡང་སའི་སྟེང་དུ་ཞག་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་
 པ་རོ་སྤྱང་ཅི་མ་སྒོལ་བ་ལྟ་བུ། མདོག་དོང་ཁའི་མེ་ཉོག་ལྟ་བུས་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་ལ། དེ་
 ཡང་ཟོས་པ་ནས་རྒྱབ་པའི་བར་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཡང་སའི་སྟེང་དུ་སྤྱ་གྱའི་ཆལ་ཕྱན་སྲུང་
 ཆོགས་པ་རོ་སྤྱ་མ་ལྟ་བུ་ལ་མདོག་ཀ་དམ་སྤྱ་ཀའི་མེ་ཉོག་ལྟ་བུས་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་ལ།
 དེ་ཡང་ཟོས་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཡང་སའི་སྟེང་དུ་མ་ཚོས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་ས་
 ལུ་སྤྱན་པ་དང་ཕྱན་པ་མེད་པ། རྩ་བ་སོར་བཞིའི་ཆད་ཅམ་ཡོད་པ། ནང་བཟས་ན་ནང་
 སྟེ། རྒྱབ་བཟས་ན་རྒྱབ་སྟེ། བཟས་པ་མི་མདོན་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ལོངས་སྤྱད་པས་དེ་ནི་ཁ་ཟས་རགས་པ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སྟིགས་མ་རྣམས་བཤད་
 གཅིར་གྱུར་ཏེ་འདོན་པའི་སྟོ་ཕོ་མའི་དབང་པོ་སོགས་དོད་དོ། །

དེ་ནས་སྤར་གྱི་འཁྲིག་པའི་བག་ཆགས་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ལོག་པར་ཞྭགས་པ་ལ། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ས་འཐོར་བ་སོགས་བྱེད་ཅིང་མི་རིགས་
 པ་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་མི་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྲིམ་འབྲུབས་
 པ་སོགས་བྱས་པས་བྲིམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡང་དེ་ནས་བྱུང་ངོ་། །དེའི་ཆེ་འབྲས་ས་ལུ་དེ་ནང་
 རེ་བཞིན་ལེན་པ་ལས། སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་ཉིན་ཞག་གཉིས་ཀའི་ཟས་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཏུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལོ་དང་ཆུ་བའི་བར་གྱི་ཟས་
 དུས་གཅིག་ཏུ་སྤངས་ཏེ་གསོག་འཛོག་བྱས་པས་འབྲས་མ་ཚོས་པ་སྟེ་འཕྲོ་ཆད་དེ། ས་
 བོན་བཏབ་ནས་སྤྱད་དགོས་པ་བྱུང་། དེ་ལ་མི་འགའ་ཞིག་གིས། རང་གི་ས་ལུས་ཆོག་
 མ་ཤེས་པར། གཞན་གྱི་ས་ལུ་ནས་འཕྲོག་པ་དང་། རྩ་བ་སོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།

པན་ཚུན་འཐབ་བ་དང་། ཚེད་བ་དང་། མཆང་འབྲུ་བ་སོགས་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་རྣམས་
 རིམ་ཅན་དུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཏེ། །མི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སློ་གཟུ་བོ་རང་བཞིན་བཟང་བ་
 ཞིག་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་ཏེ། དེས་ཀྱང་ཁྱིམ་ས་དང་ཆད་པ་ཚུལ་བཞིན་བཅད་ཅིང་། དེ་ལ་
 སྟོན་ཐོག་གི་དྲུག་ཆས་བསྟབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ། མང་པོས་བཀྱར་
 བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྲ་ལ། །ལྷ་ཀྱེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་དེ་ནས་བྱུང་ངོ་།།

དེ་འབྲུ་བའི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རྩུས་ཏེ་སྤྱེ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་
 སྤྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། སྐད་ཅིག་གིས་ལྷག་པར་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེས་ན་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ས་བོན་ཕྱག་མཆན་སོགས་ལས་མི་སྤྱེད་པར་སྐད་ཅིག་
 གིས་སྤྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྲས་ལས། ཆོ་ག་རི་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །དེ་ལྷར་ལྷག་
 པར་མོས་བསམས་ནས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཟིལ་གཞོན་རྩོམ་སྤྱོད་དོན་དུ་བཤད་པས་ཀྱང་
 དེ་ལྷར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་རྣམས་ཕྱོགས་གང་དང་གང་དུ་བཞུགས་པ་ཡང་སྦྱབ་ཐབས་
 ལྷར་བྲ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྲས་ལས། བདག་ཉིད་ཕྱག་རྒྱར་ལྷན་པ་ནི། །ཞལ་གསུམ་
 ཕྱག་དྲུག་ལྷ་བྲ་ལ། །ཨི་རྩ་རྩེ་ལའི་འོད་མཉམ་པ། །དཀྱིལ་འཁོར་དབྱས་སུ་བསྐྱོམ་པར་
 བྲ། །རྣམ་སྤང་མཛད་པ་རིན་ཆེན་དང་། །ཞེས་པ་ནས། གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་
 ཡང་། །དེ་བཞིན་སྤེད་དུ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐུའམ་སུ་གཙོ་བོ་རིགས་སོ་སོའི་དབྱེ་བས་མ་དེས་ལ།
 ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིགས་དྲུག་པ་རྩོམ་པ་ཁོ་ནར་དེས་ཏེ། མདོར་བྲས་
 སུ་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྩོམ་པར་མཉམས་དང་། མདོ་བསྐྱེད་དང་རྩོམ་པའི་སྐུའམ་སུ་
 དེའི་གཙོ་བོ་རྩོམ་པར་ཁོ་ན་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སོ་སོའི་
 རྣམ་པར་སྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཁ་

ཟས་རགས་པ་བསྟེན་པས་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་དང་ཆོས་
མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མིའི་སྐྱེ་བ་སོགས་དང་ལྷག་མོས་གྱི་ལྷའི་སྐྱེད་
ཚུལ་སོགས་འབྲ་བའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་སྦྱང་གཞི་སྦྱང་བྱེད་དུ་
སྦྱར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི། ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་སྐྱེད་པ་བསྐྱལ་པ་
དང་པོའི་མི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོག་དུ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་
དུ་སྐྱེད་པ་ནི། རྩ་སྐྱེད་པའི་མི་ཁམས་དུག་ལྷན་པ་ཞིག་འཆི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ནས་
སྒྲོམ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ལ་དེའི་སྦྱར་དུ་འཆི་བ་སོ་དང་འབྲ་བའི་རྟེན་དགོས་
པས། དེའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་དང་འབྲ་བར་ལྷག་མོས་གྱི་རྟེན་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་ཁོ་ན་དང་སྦྱར་ཅི་དགོས་ཏེ། འཆི་བ་
སོ་གང་ཡང་བྱད་པ་དང་སྦྱར་བས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་ཁོ་ན་དང་
ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པ་སྦྱོད་ཆོགས་པ་དང་
ཆོས་མཐུན་པ་ལྟར། དེའི་ནང་དུ་ལྷ་སྐྱེད་པ་ཡང་བཅུད་གྱི་མི་སོག་མར་ཆགས་པ་ལྟར་སྒྲོམ་
རིགས་པ་གང་ཞིག རྩ་སྐྱེད་གི་མི་ཆགས་པའི་སོག་མ་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་ཡིན་པ་བཞིན་
དུ། གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་སོག་མ་ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་
སྦྱར་རིགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཆི་རིམ་ཡང་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མིའི་འཆི་རིམ་དང་བསྐྱུན་ནས་
བསྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་རང་ལ་འོང་རྒྱའི་འཆི་བ་སྦྱང་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མིས་ཁ་ཟས་རགས་པ་བསྟེན་པས་རིམ་གྱིས་ཐ་
མལ་པར་གྱུར་པར་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་གསུངས་པ་གང་ཞིག དེ་འབྲ་བའི་མི་དེ་འཆི་བ་
དང་། ད་ལྟའི་ཁམས་དུག་ལྷན་གྱི་མི་འཆི་བ་གཉིས་རགས་པ་ཉེར་ལྷ་ཐེམ་རིམ་མཚུངས་

པས་གཉིས་ཀ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་བྱེད། འོན་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོའི་ཆོས་མཐུན་
 རྣམས་རྩ་སྤྱོད་པའི་མི་ཁོ་ན་དང་སྦྱར་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། བོད་གྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྐྱེ་གནས་བཞི་སྦྱར་
 བྱེད་དུ་ལྟའི་སྐྱེད་ཆོག་བཞི་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒོར་སྐྱེས་གྱི་སྦྱར་བྱེད་དུ་སྒྲ་བར་དཀར་
 དམར་རམ། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱར་གྱི་དབུས་སུ་ས་བོན་ཚུད་བ་ལས་སྐྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་
 བརྩོན་ཟེ་མར། སྒོར་སྐྱེས་སྤྱི་མེད་བ་སྟེ། །སྒྲ་དང་སྒྲ་མིན་སྤངས་བ་འོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱེད། མངལ་སྐྱེས་སྦྱར་བྱེད་དུ་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་བ་ཡིན་
 ཏེ། མངལ་སྐྱེས་སྤྱི་ཡི་སྦྱར་བ་ཡིས། །སྒོམ་བ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག། །ཅེས་ཞུ་བ་
 སྤྱི་བསྐྱེད་ཏེ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་བྱེད། རྩོད་གཤེར་སྐྱེས་སྦྱར་བྱེད་དུ་ས་བོན་ལས་
 སྐྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པར། ཟླ་བ་དང་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་གནས་རྩོད་
 གཤེར་ལས་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད། རྩས་སྐྱེས་སྦྱར་བྱེད་དུ་སྒྲ་ཅིག་གིས་
 དགྲོང་སྐྱེད་བྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། རོ་རྩེ་རིལ་བུ་བས། རྩས་ཏེ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་བཞིན། །
 ས་བོན་མེད་པར་རྣམ་སྤང་བསྒོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད།

དེས་ན་འདིར་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རྩས་སྐྱེས་གྱི་སྐྱེ་གནས་སྦྱར་བའི་བྱེད་ལྟ་ག་མོས་
 གྱི་ལྟ་དགྲོང་སྐྱེད་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྒོམ་འབྱུང་
 ལེའུ་གཉིས་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྦྱར་གཞི་འཆད་བ་ན། སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་ནི། །མི་
 རྣམས་གྱིས་རབ་མི་ཤེས་ཏེ། །ཞེས་བ་ནས། ཞུ་བ་ཁྲག་དཔེ་དབུས་སུ་ནི། །ཐིག་ལའི་
 གཞུགས་གྱིས་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་མི་མངལ་སྐྱེས་གྱི་སྐྱེ་བའི་རིམ་བ་གསུངས་ནས།
 དཔེ་སྦྱར་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་བ་ན། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པར་ཞུ་བ་སྤྱི་བསྐྱེད་མེད་པ། བྱེད་
 གྱིས་སྒོར་སྐྱེས་སྦྱར་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་སྐྱེད་ཆོག་གསུངས་པ་འགྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། མངལ་སྐྱེས་སྦྱང་བྱེད་ལ་ཁྱེ་བ་སྐྱེས་སྐྱལ་དགོས་པར་འདོད་པའང་ལུང་དང་རང་གིས་
ཁས་སྦྱངས་པ་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་ཏེ། འོག་ཏུ་སྐྱལ་སྐྱེད་རིམ་སྐྱེད་པ་མངལ་
སྐྱེས་སྦྱང་བྱེད་དུ་རྣམ་གཞག་ལས་གསུངས་ཤིང་། བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་སྦྱངས་
པའི་ཕྱིར། ལྷག་མོས་གྱི་སྐྱེས་སྐྱེད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་རྣམས་སྐྱེས་སྦྱང་
བྱེད་དུ་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མིའི་སྐྱེ་བ་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་
སོང་བ་དེ་སྦྱང་ཡང་མི་ཐུབ་ཅིང་སྦྱངས་པ་ལ་དགོས་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུང་དེ་
རྣམས་གྱི་དོན་རིམ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལུང་དང་པོ་གཉིས་གྱི་དོན་
ནི། ལྷའི་སྐྱེད་ཆོག་གཉིས་པོ་དེ་སྐྱེ་གནས་གཉིས་པོ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་འབྲ་བ་ཅམ་ལ་
དགོངས་ཤིང་། བྱེད་བྱེད་ཞེས་ཀྱི་ལུང་དེ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་འོད་གསལ་ལས་སྐྱེ་མའི་
སྐྱེར་ལྡང་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དཀྱིང་སྐྱེད་དང་སྐྱེར་བ་དོན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་སྐྱེད་ཆོག་རྣམས་ཇ་སྐྱེ་སྦྱང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་
དུག་ལྷན་པ་ཁོ་ན་དང་སྦྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། འདས་པ་
དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
སྲིད་པར་ཞུགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པ་དང་ལྷན་
པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དེས་ན་མིའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སྐྱེས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་
རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཇ་སྐྱེ་སྦྱང་པའི་མིའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་སྐྱེས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཉམས་སུ་སྦྱངས་ནས་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་
ཐུང་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཇ་སྐྱེ་སྦྱང་པའི་མི་ཡིན་པས་ཁྱབ་

སྟེ། གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུས་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་ཆེན་ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱས་
ཡིང་། ཆེ་སྟོང་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཆེ་སྟོང་ལ་སློན་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་འདྲ་བའི་
རྟེན་དེ་ཐུག་སྒྲིང་པའི་རྟེན་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བ་གང་གི་ཡང་རྟེན་ལ་མེད་པའི་བྱིར།
རྟགས་དང་པོ་བྱུ་བ་སྟེ། སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། བདེ་བ་དེ་ཡང་རྒྱུད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྒྲགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས་
བྲངས་པའི་སྒྲན་སྒྲིས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཡིན་ཞིང་། དེ་མཆན་ཉིད་ཆང་བའི་སེམས་དབེན་མཐར་
ཐུག་གི་འོད་གསལ་འབྱེད་པ་ལ་བྱི་ནང་གི་རྒྱུ་གཉིས་ལས། བྱིའི་རྒྱུ་བྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་
པ་གཅིག་ངེས་པར་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་ཀྱན་བརྟུས་ལས། སྒྲགས་དང་
བྱག་རྒྱས་མཛོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྟོ་རྟེ་དང་བསྒྲུ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་གསུམ་ཉི་བར་མཆོན་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེས་ནི། བྱག་རྒྱ་དང་
མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་ན་སེམས་དབེན་གྱི་སྦྱང་བ་གསུམ་ཆེ་དེ་ལ་མི་སྦྱེ་བར་གསུངས་
ཡིང་། ཡང་ན་ག་དང་མིང་ག་ཡང་དག་པར་སྦྱར་མི་རུས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་མི་རྙེད་དོ། །ཞེས་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་བ་མེད་པར་འདོད་ཡོན་ལམ་བྱེད་ཀྱི་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱུ་མའི་སྦྱུ་ཆེ་དེ་ལ་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟགས་
གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་ཡང་མེད། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་ཡང་མེད།
སྒྲིང་གཞན་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་ཡང་མེད། ངན་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་
བྱུ་བ་སྟེ། དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་ལ་བརྟེན་པའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་མེད་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་བྱུ་བ་སྟེ། དེ་ན་པོ་མའི་དབང་པོ་ཅན་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱུ་བ་སྟེ།
སྒྲིང་དེ་གསུམ་ན་ཁམས་ཀྱི་འདུ་འཕྲོད་ཡོད་ཀྱང་བདེ་ཆེན་ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་དབང་
པོ་རྟོ་བ་མེད་ཅིང་། ཆེ་སྟོང་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཆེ་སྟོང་ལ་སློན་རུས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ།

དེ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་ས་བ་ཡིན་གྱི་ལས་གྱི་ས་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོམ་འབྱུང་ལས།
 ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་བ་ལང་སྤྱོད། །དེ་བཞིན་བྱང་གི་སྤྲོ་མི་སྟན། །སྤྲོང་གསུམ་པོ་ཡི་མི་
 རྣམས་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་ཡང་དག་འཛོ། །རྣམ་ཏྲོག་མེད་ཅིང་རྣམ་དཔྱོད་མེད། །
 ལྷན་མོངས་བྱེ་བྲག་མི་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། རྩ་སྤྲོང་རྣམས་ལེགས་སྤྲོས་པའི། །ལས་
 གྱི་ས་བར་རབ་ཏུ་གྲགས། །ལེགས་བྲས་དང་ནི་ཉེས་བྲས་ལས། །མཆོག་དང་འབྲིང་
 དང་ཐ་མ་ཡི། །སྤྱེ་བ་སྤྲ་མའི་རྣམ་སྤྲོན་འདིར། །སྤྱེ་བོ་ཀུན་ལ་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། །དེ་དག་ལམ་སྤྲོམ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
 །དེས་ན་སྤྲགས་སྤྲ་མེད་གྱི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་རྩ་སྤྲོང་པའི་མིའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་བ་ལ་
 །དགོངས་ནས། །ཡུལ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིའི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་རྩ་སྤྲོང་ཁོ་ནར་
 །བཞུགས་ནས་སྤྲབ་བ་པའི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་དང་། །ལམ་སྤྲབ་པའི་གྲོགས་མཛད་པར་
 །རྩི་ཆེ་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་བ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱང་གཞི་སྤྱང་བའི་དོན་ནི། །ཁ་ཅིག་རིམ་གཉིས་གྱི་སྤྱང་
 གཞི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱེ་བ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱང་གཞི་དང་འཆི་བ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱང་གཞི་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། །སྤྱེ་བ་ཞེས་བྱ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། །འཆི་བའི་
 མིང་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན། །རིམ་གཉིས་འདི་དག་སྤྲ་མའི་བྱིན་གྱིས་ནི། །རྟེན་པ་
 འདི་ནི་མ་ལོངས་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །འོ་ན། །བསྐྱེད་
 རིམ་ཁོ་ནས་སྤྱེ་བ་མ་ལུས་བ་དང་རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནས་འཆི་བ་མ་ལུས་བ་སྤྱོད་རུས་པར་
 ཐལ། །བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སྤྱང་གཞི་སོ་སོ་བ་གང་ཞིག་སྤྱེ་བ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱང་གཞི་
 དང་། །འཆི་བ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་
 རེ་རེ་བ་ཁོ་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྤྲབ་རུས་པར་ཐལ་ལོ། །རང་ལུགས། །བསྐྱེད་

རྫོགས་གཉིས་ཀ་སྤྱད་གཞི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྤྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་ཞི་
 བར་དོ་གསུམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྤྱད་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞིའི་སྐྱ་གསུམ་ལམ་གྱི་
 སྐྱ་གསུམ་གྱིས་སྤྱདས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱའི་སྐྱ་གསུམ་སྤྱད་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་བསྐྱས་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཆེ་འདིར་སྤྱད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བའི་
 སེམས་དབེན་པ། ཆའི་དུས་བྱེད་པ་ན། ཐ་མལ་པ་ལ་འོང་རྒྱའི་འཆི་བ་ནི་དོན་དམ་བདེན་
 པ་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཆར་ཞིང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་བར་དོའི་དོད་གྱི་སྐྱ་
 བ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱ་མའི་སྐྱར་ལྡང་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རིམ་གཉིས་འདི་དག་
 ཅེས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱང་འཆི་བ་དང་བར་དོར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་འོད་གསལ་དང་སྐྱ་ལུས་
 སུ་བསྐྱར་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱད་འཁོར་ཆོགས་ཞིང་། རིག་མ་འདུ་བྱ་
 བ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སོགས་མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་སྤྱད་གཞི་དང་ཆོས་
 མཐུན་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་བ་ནི་འདྲ་ཆོས་སྤྱིག་པ་ཅམ་གཙོ་
 བོར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱད་གཞི་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་ཞིག་སྒྲོམ་པ་སྐབས་འདིར་
 བསྟན་གྱི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་སྒྲོམ་པ་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་
 པའི་བར་གྱི་སྤྱད་གཞིར་མ་འདུས་པའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱད་གཞི་གཞན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་སྤྱད་གཞིའི་གཙོ་བོ་ནི་མ་དག་པའི་སྤྱོད་བཅུད་གཉིས་
 སུ་ངེས་ལ། སྤྱད་གཞི་སྤྱོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་སྒྲོམ་པ་ནས་ལྷག་མོས་གྱི་རྟེན་
 སྤྱོད་པའི་བར་གྱི་སྤྱད་གཞིར་འདུས། བཅུད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་སྒྲོམ་པ་ནས་
 རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་བར་གྱི་སྤྱད་གཞིར་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བཅུད་གྱི་སྤྱད་གཞིའི་གཙོ་བོ་ནི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ འཆི་བ་ནི་ལྷག་
 མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་དང་། བར་དོ་ནི་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་

བ་དང་། སྐྱེ་བ་ནི་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱར་བསྐྱར་བ་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་
འདེབས་པའི་བར་གྱི་སྤྱང་གཞིར་འདུས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཡབ་སྐུ་གིས་མངོན་
རྟོགས་ལྷག་མ་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱོད་ཚུལ་མ་གསུངས་སོ། །ལྷག་མོས་གྱི་འཁོར་ལ་རིགས་
བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་ཤིང་གཙོ་བོ་ལ་རྒྱས་མི་འདེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཙོ་
བོ་རྩེ་མཚའ་གི་སྤྱོད་ཚུལ་རྩེ་གས་བ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་རྩེ་གས་བ་ལ་བསྟོས་པས།
སྤྱོད་ཚུལ་མ་རྩེ་གས་བར་དུ་རྒྱས་འདེབས་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་རྣམས་
གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་རྩེ་གས་བ་དེ་ལ་མི་བསྟོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་(ལྷག་མོས་གྱི་མཛད་པ་)ནི། ལྷག་མོས་གྱི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ལ། རང་གི་སྤྱུགས་
ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་ལྷག་མོས་གྱི་མཛད་པ་
སྤྱོད་ཐབས་གསུམ་དང་རྣམ་གཞག་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས་རྒྱ་གར་བ་དང་བོད་
འགའ་ཞིག་མི་མཛད་ཀྱང་། དེས་བར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་གྱི་ཟེལ་གཞོན་རྩེ་མཚའི་སྤྱོད་
རྟོན་གྱི་སྟོན་གསལ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཛད་པ་རིམ་མཛད་པའི་ཚུལ་
ཡོད་དེ། རང་གི་སྤྱུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྲལ་
སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ། རྩེ་མཚའི་སེམས་དཔའི་
འཇུག་པས་ཞུགས་པ་ལ། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་བར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་འོད་
ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་གྱི་བདེ་བ་དང་
ཡོད་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ། རྩེ་མཚའི་སེམས་དཔར་གྱུར་ནས་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་
པར་བསམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པའི་འཁོར་དུ་འཇུག་ཚུལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྟོན་
འཇུག་པ་སྟོབ་མའི་འཇུག་ཚུལ། སྟོང་ནས་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་འཇུག་ཚུལ།
འོག་ནས་འཇུག་པ་རྩེ་མཚའི་སྤྱུགས་གྱི་འཇུག་ཚུལ། ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་

བ་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་འབྲུག་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 དབང་བསྐྱར་བ་འདི་སྤྱད་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱོར་ཡང་སྟོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་
 བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྦངས་བ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པའི་འབྲས་བུ་
 ལམ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་གདགས་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་མ་འོངས་པའི་
 གདུལ་བྱར་བསྐྱར་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱབ་བ་)ནི། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱབ་བ་སྟོན་བ་ལ། རང་གི་
 ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་སྟོན་པའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེ་ཡང་བྱི་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ལ་འགོད་བ་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། དེ་ནས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་བ་མི་བསྐྱེད་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་རྣམ་པར་སྦང་
 མཛད་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩོམ་རྩེའི་ཐུགས་ལ་ཞུགས་སོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཤིང་། མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་། སྤྱིང་ཡང་ཁ་སྐྱར་སྦྱོར་བ་ཡིས། །
 རང་གི་ལུས་ལ་དེ་རྣམས་གཞུག །ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རྩོགས་སངས་རྒྱས། །རིམ་བཤེ་
 བཞིན་ཡང་དག་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་
 ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ལུས་ལ་བསྐྱབ་བ་དེ་ལུས་དཀྱིལ་དུ་སྟོན་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ལུས་
 ལ་ལྷ་འགོད་བ་ཅམ་སྟོན་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་རྣམས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྟོན་གསལ་
 ལས་གསུངས་བ་ལྟར། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་སྟོན་པའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 གྱིས་རྣམ་སྤང་ནས་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྐྱུན་བྲངས་ཏེ། རང་གི་སྦྱི་བོ་ལ་
 སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་བཀོད་ནས་གཞུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་བ་དང་ངོ་བོ་

དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་ཁ་སྦྱར་གྱི་དོན་ཡང་གཞག་
ཏུ་ཡོད་དེ། བསྟན་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་རང་གི་ཕུང་པོ་སོགས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རི་ལྟར་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྟེང་བ་)ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་
རྣམ་སྤང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆང་དེ། མདོར་བྱས་ལས། དོན་དམ་པ་ཡི་འཁོར་ལོ་
ཡིས། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་བྱས་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་བསད་ན། །
དངོས་བྱུང་རབ་མཆོག་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་
ཕུང་དང་སྦྱར་བ་ན། མདོ་བསྟེ་ལས། དམ་ཆོག་ཁུ་ཕུང་ཆོག་བཞིན། །འབྲས་བུ་འདོད་
པས་བརྟུང་བར་བྱ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་བསད་ན། །དངོས་བྱུང་རབ་མཆོག་
འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་སྦྱར་དོ། །འོ་ན་གཞུང་འདི་སྦྱོན་གསལ་དུ་བར་དོར་
འཆང་རྒྱ་བ་ལ་སྦྱར་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ཕུང་སྦྱོན་ལས། ཆོག་གཅིག་
ལ་ཡང་སྣ་ཆོགས་དོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འོད་གསལ་དུ་
སྟེང་པའི་རྒྱལ་ནི། རང་གི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་
པར་བསམ་བཤང་མ་ཡིན། དེགས་ལྗེའི་སྤེ་ཆན་སོ་སོར་ཐེམ་པར་བསམ་བཤང་མ་ཡིན་གྱི།
སྦྱབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཛད་པ་ནི། གཞི་ལ་མི་མངལ་སྦྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་པ་
འཆི་བ་ན། ཕུང་པོ་ལྷ། ཁམས་བཞི། སྦྱེ་མཆེད་དུག་ལུལ་ལྷ། གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྟེ་
རགས་པ་ཉེར་ལྗེའི་ཐེམ་རིམ་དང་མཐུན་པར་དོ་རྩེ་འབྲང་བར་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱོམ་པ་ཡིན་
ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། འདི་ནི་དོ་རྩེ་འབྲང་བ་ལས། །གསལ་བར་རི་བཞིན་རྣམ་བྱེ་སྟེ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མི་ཐ་མལ་པ་འབྱུང་བ་རིམ་པས་བསྟན་ཏེ་འཆི་བའི་ཆོ།
ཐོག་མར་གཞུགས་ཕུང་། གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས། ས་ཁམས། མིག་གི་

དབང་པོ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཐེམ་པ་རྣམས་འབྱུང་། དེའི་ཕྱི་རྟགས་ནི། གཟུགས་ཕྱང་
 ཐེམ་དུས་ལུས་ཉམས་ཆུང་ཞིང་ཕྱ་རུ་འགོ་བ་དང་། གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཐེམ་དུས་
 མིག་མི་གསལ་ཞིང་རབ་རིབ་ཅན་དང་། ས་ཁམས་ཐེམ་དུས་ལུས་ཤུགས་ཆེར་བསྐྱམས་ཤིང་
 ས་འོག་ཏུ་བྱིང་བ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་དབང་ཐེམ་དུས་མིག་འབྱེད་འཇུག་མེ་ཤེས་པ་དང་། རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཐེམ་དུས་ལུས་ཀྱི་མདངས་ཡལ་ཅིང་ཉམས་སྟོབས་ཆུང་བ་དང་། བང་
 རྟགས་སུ་སྒྲིག་སྒྱུ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་སྤང་ནས་
 ཁྱོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་བར་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། གཟུགས་
 ཕྱང་རྟགས་དང་མེ་ལོང་དང་། །ས་ཁམས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། །གཟུགས་དང་རྣམ་
 ལྟར་གྱུར་བ་སྟེ། །ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་
 སུ་ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ། བཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། རྣ་བའི་དབང་པོ། རྒྱུ་ཁམས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྒྲ་ཐེམ་པ་རྣམས་འབྱུང་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིའི་རྟགས་ལ། ཆོར་ཕྱང་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་
 དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་མི་ངན། གཞིའི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཐེམ་པའི་རྟགས་
 སུ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་རྣམས་མི་ངན། རྒྱུ་ཁམས་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་
 ཁ་ཆུ་རྟག་ཁྲག་རྣམས་བསྐྱམས། རྣ་བའི་དབང་པོ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་རྣ་བས་སྒྲ་མི་ཐོས།
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་རྣ་བའི་ནང་གི་འུར་སྒྲ་མི་འབྱུང་ལ། དེ་དག་གི་ནང་
 རྟགས་སུ་དུ་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རིན་འབྱུང་ནས་ཁྱོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་བར་
 དུ་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོར་ཕྱང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
 དང་། །རྒྱ་ཁམས་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། །སྒྲ་དང་རྣམ་ལྟར་གྱུར་བ་སྟེ། །ཁྱོ་བོ་གཉིས་
 དང་ཡང་དག་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་འདུཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ། སོར་
 རྟག་ཡེ་ཤེས། མེའི་ཁམས། རྒྱུ་ཁམས་ཀྱི་དེ་ཐེམ་པ་རྣམས་འབྱུང་། དེ་དག་

གི་ཕྱི་རྟགས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་ཉི་དུ་སོགས་ཀྱི་དོན་མི་བླ། སོར་
 རྟག་ཡེ་ཤེས་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་ཉི་དུ་སོགས་ཀྱི་མིང་མི་བླ། མེ་ཁམས་ཐེམ་པའི་རྟགས་
 ལུས་ཀྱི་མེ་དྲོད་ཡལ་ནས་བཟའ་བརྟུང་སོགས་མི་འདྲ། ལྷའི་དབང་པོ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སྣ་
 སྟོན་སྣ་རྒྱུ་ཕྱིར་བྲག་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་ནང་དུ་སྤྱད་དཀའ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སྣས་
 དེ་མི་ཆོར་ཞིང་། དེ་དག་གི་ནང་རྟགས་མཁའ་སྣང་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
 འོད་དཔག་མེད་ནས་ཁྲོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་བར་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པར་སྟོམ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། འདུ་ཤེས་སོ་སོར་རྟག་པ་དང་། །ཁྱིན་ཟ་སྣ་ཡི་དབང་པོ་དང་། །དེ་དང་རྣམ་ལྟར་
 གྱུར་བ་སྟེ། །ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེའི་རྗེས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ། བྱ་བྱལ་ཡེ་ཤེས། རྒྱུད་གི་ཁམས། ལྷའི་དབང་
 པོ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་ཐེམ་ལ། དེ་དག་གི་ཕྱི་རྟགས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ཐེམ་པའི་རྟགས་
 ལུས་སྣལ་སྟོར་མི་རུས། གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་བྱལ་ཡེ་ཤེས་ཐེམ་པའི་རྟགས་ཕྱི་ནང་གི་བྱ་བ་དང་
 དགོས་པ་རྣམས་མི་བླ། རྒྱུད་ཁམས་ཐེམ་པའི་རྟགས་རྒྱུད་བཅུ་རང་གནས་ནས་འཕོ། ལྷེ་
 དབང་ཐེམ་པའི་རྟགས་ལྷེ་སྟོམ་ཞིང་སྤང་ལྷེ་ཅ་སྟོན་པོར་འགྱུར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་ཐེམ་པའི་
 རྟགས་ལྷེས་རོ་མི་ཆོར། རང་རྟགས་མར་མེ་ལྟར་འབར་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། དོན་
 གྲུབ་ནས་ཁྲོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་བར་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པར་སྟོམ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདུ་
 བྱེད་བྱ་བ་བྱལ་བ་དང་། །རྒྱུད་ཁམས་ལྷེ་ཡི་དབང་པོ་དང་། །རྣམ་ལྟར་གྱུར་གྱུར་བ་སྟེ། །
 །ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱུད་སྣང་བ་ལ་
 ཐེམ་པའི་སྣང་བ་རང་དུས་སུ་སྟོན་གནས་གཡའ་དག་པ་ལ་ཆེ་འོད་ཀྱིས་བྱལ་བ་ལྟ་བུའི་
 དཀར་ལམ་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་ལ། སྣང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐེམ་པའི་མཆེད་པ་རང་དུས་སུ་སྟོན་
 གནས་གཡའ་དག་པ་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱལ་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་སང་དམར་ལམ་པའི་སྣང་བ་

འབྱུང་། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐེམ་པའི་ཉེར་ཐོབ་རང་དུས་སུ་སྟོན་གནས་གཡའ་དག་པ་
 ལ་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲག་འབྲུག་པོས་བྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་ནག་ལམ་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་།
 ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་པའི་རང་དུས་སུ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་
 རངས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་རང་མདོག་རིམ་བུའི་སྣང་བ་འབྱུང་སྟེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་འཆར་
 བ་བཞིན་དུ། སྟེང་འོག་གི་ཁོ་བོ་གཉིས་འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པར་
 སྒྲམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟེང་འོག་ཁོ་བོར་ཤིན་ཏུ་བཅས། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྣང་བ་ཉིད། །རྣམ་
 ཤེས་ཕྱང་ཐོར་ཞུགས་པ་སྟེ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལ་གཞིའི་ཆོས་སྐྱེད་དང་། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། ཀྱུན་
 སྟོང་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། སྤྱང་ན་འདས་བཅས་ཀྱུན་སྟོང་དང་། །
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་
 ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་ལའང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཆོས་སྐྱེད་ཞེས་
 སོགས་སྟེར་རིགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྐྱབ་པ་པོའི་ལུས་ཀྱི་ཆལས་སོ་གཉིས་དང་ལྟ་སོ་
 གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ནས་གཉིས་སྣང་གི་སྟོས་པ་ཞི་བར་གནས་པའི་རྣམ་
 འབྱོར་ཡིན་པས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཞི་གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ལུང་སྟོན་ལས། མི་བསྐྱེད་
 ལ་སོགས་གངས་བཞིན་དུ། །བཏགས་པ་དག་ནི་ཞི་གནས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་ལྷ་ཏུ་འཕྲུལ་སྤྲུལ་སྟེ་ཕྱགས་བརྗོད་ཅིང་། སྤྲུལ་
 འོད་ལུས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ལུས་ཅན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་
 པའི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཆོས་སྐྱེད་བདག་ཉིད་དེ་ངོ་སྟོན་དུ་ང་རྒྱལ་བཏན་པར་བྱས་ནས་
 སྒྲམ་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། བཏན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི། །གསང་སྤྲུལ་འདི་
 ནི་བརྗོད་པར་བྱ། །ཨོ་ལྷ་ཏུ་འཕྲུལ་བཟོ་སྤྲུལ་ལྷ་མོ་ཉིད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱགས་འདིའི་དོན་ལ་བྲང་ངེས་གཉིས་ལས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་སྒར་བཤད་བ་ལྟར་
 གྱི་བྲང་དོན་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་ངེས་ངོར་སྒྲོས་བ་མེད་ཅིང་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པའི་དོན་དམ་བདེན་བ་དང་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པར་མོས་
 བས་དོན་དམ་བདེན་བ་དང་། འདིར་བསྟན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལོངས་
 སྐྱ་དང་པོའི་མགོན་པོ་དངོས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། འབྲས་བུའི་ལོངས་སྐྱ་བརྒྱད་ནས་འབྱུང་བས།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འབྱུང་གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། མདོར་བྲས་ལས། འདི་ནི་དོན་
 དམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། །སྤང་བ་མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་མེད། །དོན་དམ་བདེན་བ་ཞེས་བྱ་བ། །
 དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ཀྱན་གྱི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་
 ཚུལ་སྒྲ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པའང་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཕྱང་སོགས་དང་དབྱེར་
 མེད་དུ་མོས་པའི་ལྷ་རྣམས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྤྱད་ནས་ཅིག་ཅར་འོད་དུ་ཞུ་ནས་སྟོང་
 གར་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་ཅིང་། མཐར་རང་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་བ་ཡང་རིལ་འཛིན་
 གྱི་སྤྱད་རིམ་གྱིས་སྟོང་གར་བསྐྱས་ནས་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་
 ཐེམ་པར་བསམས་ལ། ལྷ་ཅུ་ལྷའི་རྒྱགས་དོན་བྲན་པར་བྲས་ཏེ་སྒྲོམ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདི་ལྟར་བསྒྲོམས་པ་ལ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞིའི་འཆི་
 རིམ་དང་རྣམ་བཤས་མཐུན་ཞིང་སྐྱབ་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་འཆི་བ་སྦྱོང་བར་བྱེད།
 ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་རྣམ་བཤས་མཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟ་
 བུའི་འོད་གསལ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་དགེ་ཆ་སྟོན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། འབྲས་བུ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་རྣམ་བཤས་མཐུན་ཞིང་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་
 བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྲས་ནས་བསྒྲོམས་པས། དེ་འབྲས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱར་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

སྤྲུལ་པ། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་བཞིན། །རྣམ་མང་བཤད་པའི་རྒྱལ་ས་
གྱི་འཕྲེང་འཕྲུག་ཅིང་། །ཟབ་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས་ཡོངས་གང་བའི། །ལེགས་བཤད་
འདི་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདྲ། །

གཉིས་པ་བར་དོ་ཡོངས་སྤྱར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱང་གཞི་
བར་དོའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(སྤྱང་གཞི་བར་དོའི་རྣམ་གཞག)ནི། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱང་
གིས་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གྲས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛུལ་བྱ་གྲིང་
པའི་མིར་སྤྱེ་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་རྒྱང་གི་ལུས་ཅན་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཕྱང་པོ་རྟིང་
པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་དེ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་
དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྷོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྤྲིག་རྒྱུའི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་
ལ། འཆི་བ་འོད་གསལ་འགགས་པ། བར་དོ་གྲུབ་པ། ལུགས་ལྷོག་གི་ཉེར་ཐོབ་སྤྲིས་པ་
གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །བར་དོ་དེ་ཡང་དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་བ། ཡན་ལག་དང་
ཉིང་ལག་ཅིག་ཅར་རྫོགས་པ། རི་རུ་བ་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགོ་རུས་པ། ལས་ཀྱི་
རྩ་འབྲུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་མི་རུས་ཏེ། བརྟེན་ལས། དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་
ཐོགས་མེད་རྒྱ། །ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ལུགས་དང་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིང་
གི་རྣམ་གྲངས། ཅི་ཟ། སྤྱིད་པ་བར་མ། ཡིད་ལས་བྱུང་། སྤྱིད་ཆོལ། ཅི་ཟའི་སེམས་ཅན་
ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེའི་ནང་ནས་རྩ་གྲིང་པའི་མིར་སྤྱེ་བའི་བར་དོ་ནི་གྲིས་པ་ལོ་ལྷ་
དུག་ལོན་པའི་བོངས་ཆོད་དུ་མཛོད་འགེལ་ལས་གསུངས། ངན་འགོའི་བར་དོ་ནི་མཆོན་
མོ་ལྷན་ནག་གིས་བྲབ་པ་ལྟ་བུ། བདེ་འགོའི་བར་དོ་ནི་མཆོན་མོ་རྩོད་ཀྱིས་བྲབ་པ་ལས་
སྤྲུལ་བྱ་དཀར་པོ་བརྒྱུངས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས། དེ་

ཡང་དཔལ་བར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་ནི་སྤང་དུམ་ཆེག་པ་ལྟ་བུ། ཡི་དྲགས་གྱི་བར་དོ་ནི་
 རྩ་ལྟ་བུ། དུང་འགྲོའི་བར་དོ་ནི་དུ་བ་ལྟ་བུ། འདོད་པའི་ལྷ་མིའི་བར་དོ་ནི་གསེར་ལྟ་བུ།
 གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་ནི་དཀར་པོར་མངལ་འཇུག་ལས་གསུངས། གཞུགས་
 མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་གནས་གཞན་དུ་སྐྱེ་ན་བར་དོ་འབྱུང་ངོ་། །
 ངན་འགྲོའི་བར་དོ་སྐྱེ་བོ་ཆུགས་སུ་ཐུར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མིའི་བར་དོ་ཐད་ཀ ལྷའི་བར་དོ་
 རྩེད་དུ་འགྲོ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་སོ། །ཆེ་ཆད་ཞག་བདུན་རེ་དང་། དེའི་
 བར་དུ་སྐྱེ་གནས་ཆེད་ན་སྐྱེ་བ་ལེན་ཞིང་། མ་ཆེད་ན་བདུན་པ་ལ་རེ་ནས་འཆི་ལ། ཡང་
 ལུས་རེ་གྲུབ་སྟེ་བདུན་པ་བདུན་ཆུན་ལ་སྐྱེ་བ་ངེས་པར་ལེན་ལ། བདུན་པ་ལ་རེའི་བར་
 དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡང་ཡོད་པས་བར་འདའ་བ་ཡང་ཁས་ལེན་ཞིང་། བར་དོའི་རྟེན་ལ་འཆི་
 རྩེད་རི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་བར་སྲིད་རང་དུ་བསྐྱེ་ལ། སྲིད་པ་བཞི་ནི་འཆི་བ་དང་། སྐྱེ་བ་
 གཉིས་གྱི་བར་དུ་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་ནི་བར་སྲིད། སྐྱེས་ནས་འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱགས་
 པའི་བར་ནི་སྤྲོད་དུས་གྱི་སྲིད་པ། འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་དུས་ནི་འཆི་སྲིད།
 ཉིང་མཆམས་སྐྱར་ནས་མ་བཅས་པའི་བར་ནི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་བྱེད་པའོ། །རྟེན་ངན་པའི་བར་
 དོ་གྲུབ་ནས་རྟེན་བཟང་པོར་མི་སྡོག་པར་མངོན་ལས་གསུངས་ཀྱང་། ཀྱན་ལས་བདུས་
 སུ། ཅི་སྟེ་ན་སྒྲོག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཁས་སྒྲུང་ངོ་། །བར་དོ་བ་དེས་རང་གི་
 སྤྲོ་མའི་ལུས་རྟེན་རྩེད་པ་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལས་སྟོབས་ཀྱིས་ཆད་
 པས་འཇུག་འདོད་ཀྱི་སྒོ་མི་སྐྱེ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་བར་དོ་རིགས་
 མཐུན་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་བར་མངོན་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(དེ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་)སྟོན་པ་ལ། གདན་དབུས་མའི་
 རྩེད་དུ་རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལྟར་སྟོན་

དགོས་པ་ནི་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོའི་དམ་ཆོག་འབྱུང་བ་དོན་ཅིང་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་
བརྩ་གཅིག་པའི། དོན་ཅིང་གསུམ་ཡིག་སྟགས་ཀྱི་མཆོག་ །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་སྟོན་པ། །
བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་དོན་ཅིང་དག་གིས་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མདོ་བསྟེན་དང་དོན་ཅིང་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་འོངས་སྒྲུབ་དང་པོའི་མགོན་པོ་མངོན་བྱང་ལྗེ་སྟོན་པས་བསྐྱེད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། འོད་གསལ་བར་ནི་རབ་ཞུགས་ནས། །ལྗང་བ་
ཡང་ནི་བརྟག་པར་བྱ། །སྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལྗོངས་པ་ཡིས། །ལྟ་ཡི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་
བྱ། །རྣམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། །ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྟོན་པར་བྱ། །
སྟགས་པས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟེང་དུ། །ཆོ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམ། །དེ་ཡང་བསྟོན་
འདབ་མ་བརྒྱད། །ཁ་དོག་དམར་པོ་བསྟོན་པར་བྱ། །བསྟོན་སྟེང་དུ་སྟགས་ཆེན་པོ། །ཡི་
གེ་གསུམ་ཡང་བསྟོན་པར་བྱ། །སྟགས་དང་བསྟོན་ཉི་མ་དང་། །ཆོ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
ཞུགས་པས། །ཆོ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀུན་རྫོགས་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྣམ་པར་བརྟག་ །
རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་བསམ་ཞིང་། །བརྟན་པར་བྱ་བའི་དོན་
དུ་ནི། །གསང་སྟགས་འདི་ནི་བརྟོན་པར་བྱ། །ཨོྩྭ་ཨྩྭ་ཨྩྭ་ཨྩྭ་ཨྩྭ་ཨྩྭ་ཨྩྭ་ཨྩྭ་ཨྩྭ་ །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལྟག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་
ཆུབ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། མངོན་བྱང་ལྟག་མ་ལས་སྐྱེད་ཆུལ་སྦྱིར་སྟོན་པ་ལ། འོད་
གསལ་བར་ནི་རབ་ཞུགས་ནས། །ཞེས་པ་ནས། །ལྟ་ཡི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པར་བྱ། །
ཞེས་པའི་བར་གསུངས། །ཆོ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟོན་པ་ལ། །རྣམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་
དབྱུས་གནས་པར། །ཞེས་པ་ནས། །ཨྩྭ་ཨྩྭ་ཨྩྭ་ །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། །སྟགས་དོན་

གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སྤྲོད་ཞིང་། རྒྱ་ཏུ་ནི་དབྱེངས་སམ་ཁམས་ཏེ་མཐར་གཏུགས་པའི་ཙ་པའི་
 རོན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལ་དམིགས་པ། རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད་བརྟན་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷགས་དོན་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་
 རྒྱང་སེམས་ཙམ་རྒྱ་བར་སྤང་བ་དེ་ངའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིན་
 ཏུ་སྤྲོ་བའི་རྒྱང་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་དེ་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ཡང་
 ཡིན་ཏེ། རྟོ་རྩེ་སྤང་བ་ལས། སྤྱི་དང་གནས་དང་འཛིག་པ་དང་། །སྤྱིད་པ་བར་མར་གནས་
 པ་སྟེ། །རྩེ་སྤྱིད་འཛིག་རྟོན་གྱིས་བཏགས་པ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱང་གི་རྣམ་འབྱུང་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟ་བུའི་མངོན་བྱང་དང་པོ་གཉིས་རྣམ་འབྱོར་དང་། ལྷག་མ་རྩེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་
 དུ་བརྟན་ནས། རྒྱ་བའི་དབྱུས་སུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བྱར་བརྟོན་པའི་ཆུལ་དུ་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་བའི་
 ཡི་གེ་གསུམ་སྒྲོམ་པ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ལྟར་སྦྱར་
 བ་དམིགས་ནས་ནི། །རྩེས་སུ་སྦྱོར་བ་བཅུམ་པར་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཡིག་གསུམ་
 ཡང་། །རྒྱ་བའི་དབྱུས་སུ་རྣམ་པར་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཡི་གེ་དེ་
 ལས་འོད་འཕྱོས། ཕྱོགས་བཅུ་ནས་རིགས་ལྔ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་
 བྱངས། དེ་ལ་ཐིམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྟོ་རྩེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྔ་པ་སྟེ་བ་ལ་ཨོ་ཨུཾ་ཧྱུ་
 གིས་མཆན་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་ཕྱག་མཆན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་
 ཡིག་གསུམ་ལས་བྱང་བ། །ཀུན་རྒྱ་བ་དཀར་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་མ་ཟད་འགྲེལ་བ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་བཤད་པ་སྦྱབ་ཐབས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཕྱག་
 མཆན་གྱིས་རྟོ་རྩེ་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་ཡང་གཞག་དགོས་ཏེ། མདོ་བསྟེ་ལས། རྟོ་རྩེ་ང་རྒྱལ་དེ་
 ལས་བྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོ་རྩེ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་

རང་ཉིད་དང་པོའི་མགོན་པོར་སྐྱེད་པ་ནི་སྐྱེད་མཁས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་
བྱས་ལས། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསམས་ནས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་
ན་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱེད་པའི་ཆེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་མེས་མ་ཙམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱར་ཤར་
བའི་ལོངས་སྐྱོད་རྗེ་འཆང་དངོས་དེ་དངོས་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་ལྷགས་ཅན་སྒྲོམ་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པ་ལ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་
ཉེ། གཞི་ལ་འཇུག་སྤྱིང་པའི་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་འོངས་
པའི་བར་དོ་སྤྱིང་བར་བྱེད། ལམ་རྒྱུགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་ལུས་གཉིས་
དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་དེ་གཉིས་སྐྱར་དུ་འབྱུང་པའི་དགོ་ཅ་སྤྱིན་བྱེད་བྱང་པར་ཅན་དུ་འབྱུང་།
འབྲས་བུ་ལོངས་སྐྱོད་རྒྱུགས་པའི་སྐྱེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་
བྱེད་ཀྱི་ཆུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲོམས་པས་ལོངས་སྐྱེ་སྐྱར་དུ་འབྱུང་པའི་ཐབས་མཁས་བྱང་
པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤྱིང་པའི་ངང་ལས་ཆེ་ཉི་པད་
གསུམ་སྒྲོམ་པ་ནི། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སྤང་བའི་སྤང་བ་གསུམ་པོ་
དང་ཆོས་མཐུན། ཆེ་ཉི་པད་གསུམ་སྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། བསྐྱེད་ཐེན་པའི་སྟེང་དུ་
བཀོད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ་སུམ་ཆུན་གཉིས་ནི། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དཔེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱུ་གསུམ་དང་། རང་དུས་ཀྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་
ཏུ་འབྲས་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་མེས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་དང་
ཆོས་མཐུན། དེ་ལས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཐམས་ཅད་ལོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་གཅིག་ཏུ་
གྱུར། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་སྐྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཏེ་རྒྱ་བ་ལ་ཐིམ་པས་ནི། ཤིན་ཏུ་
སྤྲ་བའི་རྒྱུ་མེས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་དེ་སྐྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པ་
དེ་མཆོན། རྒྱ་བའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལས་སྐྱོ་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དང་། དེ་

ལས་རྩི་རྩི་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྒྲིམ་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། བར་དོའི་
 དག་དང་། བྱ་བ་དང་། ཡིད་དང་། ལུས་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་དེ་དག་གི་སྦྱང་བྱེད་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟླ་ཉི་ཤད་གསུམ་ནི་དཔེ་
 རོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལངས་པའི་སྤང་བ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན། ཡི་
 གོ་སུམ་ཆོན་གཉིས་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་གསུམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་བཞོན་
 པའི་རྒྱུད་དང་ཆོས་མཐུན། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་དག་མ་དག་གི་སྦྱ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་གནས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཟླ་བའི་སྟང་
 ཏུ་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གོ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ། སྦྱ་ལུས་
 པ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་དང་། མཛད་པ་དང་། ཐུགས་དང་། སྦྱ་གྲུབ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་
 དེ་རྣམས་སྤྱར་ཏུ་འགྲུབ་པའི་དགེ་ཅ་སྟོན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཏྲགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟླ་ཉི་ཤད་གསུམ་ཡི་གོ་དང་བཅས་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 ས་ན་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མེད་
 གྱུར་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྤང་བ་གསུམ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་
 བཅས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་གསུམ་འབྲས་པ་ལས་ཟླ་བའི་རྣམ་པར་འཤར་བ་ནི། འབྲས་ཏུས་
 ཀྱི་འོད་གསལ་རྒྱུད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཟླ་བའི་སྟང་ཏུ་ཡི་གོ་གསུམ་
 སོགས་སྒྲིམ་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཆོས་མཐུན།
 རྩི་རྩི་ཅེ་ལྷ་པས་འབྲས་ཏུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ལྡོག་པས་བྱེན་ཡེ་ཤེས་ལྱར་གནས་པ་དང་། རྩི་
 རྩི་དེ་ཉིད་ལ་ཡི་གོ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པས་རྩི་རྩི་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་མཆོན་ཞིང་། དེ་
 རྣམས་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་ཏུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་བྱས་ནས་བསྒྲིམས་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
 པའི་སྦྱ་སྤྱར་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ॥

སྤྲུལ་པ། བ་མལ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོའི་སྤང་ཞེན་སོགས། །མ་དག་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་
རྒྱུན་བཅད་དེ། །སྐྱ་གསུམ་གཞལ་མེད་པོ་བྱང་ཉམས་དགའ་བར། །འཇུག་པའི་ཐབས་མཁས་
མཆོག་འདི་ཨེ་མ་མཛར། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐྱར་འཁྱར་བའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྤང་གཞི་མངལ་
དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ། སྤྱིང་བྱེད་ཆོས་མཐུན་སྤྱིར་ཚུལ་བཤད་པ། ལུས་དཀྱིལ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་བཅེགས་བྱེ་
བ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(སྤང་གཞི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། ཟེལ་གཞོན་དོན་མེ་སྤྲུལ་དོན་དུ་བཤད་
པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤང་གཞི་སྟོན་པ་ལས། དེ་ཡང་བར་དོ་མངལ་
དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆོ་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་ཉེས་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཏེ། མོ་ནད་
མེད་ཅིང་རྒྱ་མཆོན་དང་ལྡན་པ། ཇི་ཟ་ཉེ་བར་འཁོར་བ། པོ་མོ་གཉིས་ཆགས་ཤིང་འཕྲད་
པ་ནི་དང་པོ་དང་། ཁུ་ཁག་སྤྱིར་བབས་པའམ་རུལ་བ། མའི་མངལ་གྲོག་མའི་ཞེད་
པ་ལྟ་བུ། ར་མོང་གི་ཁ་ལྟ་བུ། རས་ཀྱི་འབྲུ་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་ཟ་དེས་པོ་མོ་གཉིས་པ་མར་
འགྱུར་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་ཟ་དེ་བྱར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་པ་ལྟ་བུའི་ཉེས་
པ་གསུམ་དང་བྲལ་དགོས་པར་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་
འགལ་རྒྱུན་གཉིས་དང་བྲལ་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བའི་བར་དོ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ན། པོ་མོ་གཉིས་
སྟོམས་འཇུག་གི་ཆོ་བར་དོ་ཤི་བའི་རྒྱང་སེམས་པའི་ཁའམ་སྤྱི་བོ་ནས་འཇུག་སྟེ། རྣམ་གཞག་
རིམ་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལྟར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྟོར་ཁྱགས་ཏེ། ཞེས་
པ་དང་། སྟོམ་འབྱུང་ལས་ཀྱང་། དང་པོ་པ་མའི་ཀུན་སྤྱིར་ལས། །སྲིད་པའི་སྐྱེ་བོ་ཅན་དུ་
མཛོང་། །ཤིན་ཏུ་དེས་པར་ཀུན་དགའི་སྟོབས། །ཁ་ཡི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག །ཅེས་དང་།

རྟོག་ཐེང་ལས་ཀྱང་། རྟོན་ལས་རྒྱུད་གི་རྣམ་ཤེས་ནི། །བརྒྱ་ལ་གང་ཆེ་འགྲོ་འགྱུར་ན། །པ་
ཡི་ཁ་ལ་མཚུངས་པར་ལྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞུགས་ཏེ་ཅ་སྟོང་ཕྲག་
དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འབབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འགྲོགས་ནས་པོར་སྐྱེ་ན་མ་
ལ་ཆགས་ཤིང་པ་ལ་སྤང་བའི་སེམས་དང་། མོར་སྐྱེ་ན་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་ཆགས་སྤང་གི་
བསམ་བསམ་བར་དོ་ཤི་བའི་རྒྱུད་སེམས་མའི་མངལ་དུ་འཇུག་ཅིང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་
དུ་སྒྲིག་སྒྲུ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་ཉགས་རྣམས་འབྱུང་ལ། འོད་གསལ་འགགས་པ་
དང་བར་དོའི་རྒྱུད་སེམས་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བྲངས་པ་དང་། ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་སྐྱེས་
པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཞིང་། དེ་ནས་མཆེད་པ་ནས་སྒྲིག་རྒྱུའི་བར་གྱི་ཉགས་རྣམས་ཀྱང་
འབྱུང་ལ། མངལ་དུ་ཁམས་དཀར་པོ་འཕེལ་རིམ་ལ། མེར་མེར་པོ། ལྟར་ལྟར་པོ། གོར་
གོར་པོ། མཐུང་གྱུར། ཀྱང་ལག་འགྱུས་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་དང་པོ་ནི་སྤྲིས་མ་ལྟ་བུ་
དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ། གཉིས་པ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཞོ་ལྟར་བསྐྱེད་བ། གསུམ་པ་ཤར་གྱུར་ཀྱང་
མནན་མི་བཟོད་བ། བཞི་པ་ཤར་གྱུར་ཅིང་མནན་བཟོད་བ། ལྟ་པ་འབྱར་པོ་ལྟ་དོད་
པའོ། །དེ་རྣམས་རིགས་ལྟ་དང་སྦྱོར་བ་ན་རིམ་པ་བཞིན་མི་བསྦྱོད་པ། རིན་འབྱུང་།
འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ། རྣམ་སྤང་རྣམས་དང་སྦྱོར་ལ། ཁམས་དམར་པོ་འཕེལ་
རིམ་ཀྱང་། ཞུ་བ། དམར་པོ། གོང་བ། མཐུང་གྱུར། ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་དང་ལྟ། དེ་
རྣམས་ཀྱང་མི་བསྦྱོད་པ། འོད་དཔག་མེད། རིན་འབྱུང་། དོན་གྲུབ། རྣམ་སྤང་རྣམས་དང་
རིམ་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། དེ་ལ་མེར་མེར་པོ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་དག་རིགས་ལྟ་དང་སྦྱོར་བ་ནི་སྐབས་དེ་རྣམས་རིགས་
ལྟའི་སྤང་གཞིར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། མངལ་དུ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འཕེལ་རིམ་ལྟ་ཡོད་

བ་བཞིན་དུ། དེ་སྐྱོད་བྱེད་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་རིགས་ལྗེའི་རིགས་ཅན་ལས་མི་
འདའ་ཞིང་། མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་ལུས་གྲུབ་པའི་ཐོག་མ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འཕེལ་
རིམ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་པོ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་
ལས་མི་འདའ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།།

ཁྱད་པར་འཕེལ་རིམ་དང་པོ་མེར་མེར་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་སྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
དེ། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྐྱོད་པོ་མས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཆེ། དང་པོའི་མགོན་པོ་མི་
བསྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་པོར་སྐྱེ་
ན་མའི་རྒྱབ་ལ་ཁ་སྐྱོགས། དཀྱ་གཡས་ལ་བཞེན། མོར་སྐྱེ་ན། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་གནས་སོ།།
ཞག་བདུན་པ་པོ་ལྗེའི་ནང་དུ་བྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་རྣམས་རྫོགས།
བ་སྐྱ་སེན་མོ་སོགས་ལུས་དང་། དག་སྐྱ་བའི་གནས་ལྟེ་རྒྱན་དང་། ཡིད་ཤེས་ལྷལ་ལ་
འཇུག་པའི་བྲན་བ་རྣམས་རྫོགས་ཏེ། བདུན་པ་པོ་དྲུག་པ་ལ། བྱིར་འབྱུང་འདོད་སྐྱེ།
སོ་བདུན་པ་ལ་མངལ་ལ་བྱི་མི་ཞིམ་ཞིང་མི་གཙང་བའི་སྒོ་འབྱུང་། སོ་བརྒྱད་པ་ལ་ལས་
རྒྱང་གིས་མགོ་མཇུག་ལྷོག་ནས་བྱིར་བཙས་ཏེ་མིག་ཤེས་གྱི་ལྷལ་དུ་གྱུར་ནས། བྱིས་པ།
གཞོན་ནུ། དར་བབ། རྒན་པོའི་སྐབས་རྣམས་འབྱུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་སྐྱོད་བྱེད་དང་ཆོས་མཐུན་སྐྱོར་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་
ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྐྱོད་སྐྱར་ཚུལ་མདོ་བསྟེན་མི་གསལ་
ཞིང་། མདོར་བྱས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་བསྐྱར་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་
པ་ལ། རབ་ཏུ་སྐྱོན་གསལ་དང་། འགེལ་བ་རིན་ཐོང་དང་། དམ་ཆིག་དོ་རྗེ་རྣམས་གྱིས།
རང་གི་སྐྱོང་ག་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་སྐྱོས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཚུར་འདུས་རང་ལ་ཐེམ་
པས་རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པར་སྐྱར་བར་བཞེད་ལ། བོད་གྱི་སྤྱི་བྱི་མང་པོ་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་

ཡང་། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། བར་དོ་ཁྱུ་ཁྱེད་གི་དབུས་སུ་འཇུག་གི་ཁྱུ་ཁྱེད་བར་དོ་ལ་པར་
 འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་དོ་པ་མའི་ཁྱུ་ཁྱེད་ལ་འཇུག་གི་རང་ལས་འབྱུང་བའི་
 ཁྱུ་ཁྱེད་ལ་འཇུག་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟེལ་གཞོན་རྩོམ་ཡིག་དོན་དུ་བཤད་
 པས་ཁ་བསྐྱེད་བ། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུ་ལ་སྐུ་རྩོར་སེམས་སུ་སྐུར་བའི་རིམ་པ་འདི་ལ་སྐྱེ་
 བ་སྐུ་ལ་སྐུར་འབྱེད་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྲ་སྟེ། གཞི་ལ་བར་དོ་རྩ་སྤྱིར་པའི་མངལ་སྐྱེས་
 ཁམས་དུག་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་
 སྐྱེ་བ་སྦྱོར་བར་བྱེད། ལམ་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་ལུས་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་ལམ་དུས་ཀྱི་སྤྲ་རགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྐུ་འཛིན་པ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་དེ་ལྟ་བུའི་དག་
 ཅ་སྤྱོད་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ལོངས་སྦྱོད་རྩོགས་
 པའི་སྐུ་འདོད་པ་ཁམས་ལ་སོགས་པར་སྤྲ་རགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྐུ་འཛིན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
 ཞིང་། ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོམས་པས་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱུར་དུ་
 འགྱུབ་པའི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་བྱུབ་
 སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཡུམ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་པ་མ་གཉིས་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ཆོས་མཐུན།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུབ་པའི་མི་བསྐྱོད་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་
 པ་ནི་གཞི་ལ་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ཞུ་བས་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་སྦྱོར་སྤྲུག་དོན་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་གང་བ་དང་ཆོས་མཐུན། དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཟག་
 པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་འདོགས་པའི་གཞི། པ་མ་
 གཉིས་ཀྱི་སྤྲ་སོགས་བདེ་བས་བརྒྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན། མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞུལ་
 ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཅིག་དུ་འབྲེས་པ་ནི་ཁྱུ་ཁྱེད་མངལ་དུ་འབྲེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན།

དེ་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞུགས་པ་ནི་བར་དོ་ཞི་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་
 མཐུན། ལུས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་མ་གཏོགས་
 གཞི་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། བརྟེན་བ་ལྟ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཕྱང་པོ་ལྷ་རིགས་ལྷར་སྒྲོམ་
 པ་ནི་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་གྲུབ་པ་དང་། ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞིར་སྒྲོམ་པ་
 ནི་དེའི་ཁམས་བཞི་གྲུབ་པ་དང་། མིག་སོགས་སེམས་དཔར་སྒྲོམ་པ་ནི་དེའི་མིག་སོགས་
 དཔར་པོ་ལྷ་གྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་ལྷ་དོ་རྩེ་མ་ལྷར་སྒྲོམ་པ་ནི་དེའི་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་
 གྲུབ་པ་དང་། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་སྒྲོམ་པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་
 མཐུན། སྐྱེ་བྱིན་རྒྱལ་ས་ནི་དེའི་སྐྱ་སྐྱ་སེན་མོ་སོགས་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་རྫོགས་པ་དང་།
 གསུང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ནི་དེའི་རག་སྐྱ་བའི་གནས། བྱེད་བ་སྟེ་ཀར་གྲུབ་པ་དང་། ཐུགས་བྱིན་
 རྒྱལ་ས་ནི་དེའི་ཡིད་ཤེས། ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་བྲན་བ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པ་དང་སེམས་དཔར་
 སུམ་བཅེགས་སྒྲོམ་པ་ནི་དེའི་རགས་པ་གནས་སྐྱབས་པ་དང་། སྤ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་
 གྲུབ་པ་དང་། རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་ཕྱིར་བཅས་པ་
 དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱབས་འདིར་སྟོན་གྱི་འགོས་ལུགས་པ་ཁ་ཅིག་སེམས་
 དཔར་སུམ་བཅེགས་མངལ་ནས་ཕྱིར་བཅས་པ་དང་སྦྱོར། བུ་ལུགས་པ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་
 བྱིན་རྒྱལ་ས་བཅས་པ་དང་སྦྱོར་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། ལེའུ་དང་པོའི་དམ་ཆོག་
 འབྱུང་བ་དོ་རྩེ་བར་དོན་དུ་བཤད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་སྤྱགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 དེ་ཉིད་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ཞལ་
 གསུམ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པ་མངལ་ནས་ཕྱིར་བཅས་པ་དང་སྦྱོར་བར་རྣམ་གཞག་རིམ་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་རིགས་འགྲེལ་སྦྱར་རྟེ་ཤེས་

པར་བྱའོ། །བསྐྱེད་རིམ་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་དང་སྤྱལ་སྤྱོད་ར་སེམས་གཉིས་ལ་ཕྱ་རགས་
མེད་ཀྱང་སྒྲོས་སྒྲ་མ་ལས་བྱི་མ་རགས་པར་སྒྲོམ་བ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱལ་བ། སྐད་དང་འཆི་སོགས་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་མའི་སྒྲོ། །ཉིང་མཆམས་སྤྱར་བའི་བྲི་མ་
ཀྱན་བསལ་ཏེ། །གང་འདུལ་ཇི་བཞིན་སྤྱལ་བ་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱིས། །གང་མཛད་ནལ་འབྱོར་
མཆོག་དེ་སྤྱལ་བ་བཟང་། །

གསུམ་བ་(ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ཐག་ཏུ་བཤད་བ་)སྟོན་བ་ལ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་དང་།
ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་སྟོབ་དཔོན་རྟོ་རྟེ་བྲིལ་བུ་བས། འགྲོ་བ་
འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས། །བྱུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་གདོད་མ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཡོད་བ་ལ་
ཡོད་པར་ངོ་མཁེས་བ་དེ། ངོ་མཁེས་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱར་ཡོད་གསལ་འདེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སྒྲོམ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཆས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བདེན་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གདོད་མ་ནས་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་བྱུབ་ནས་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་ཡིན་ན། རྟོ་རྟེ་འཆང་དུ་གདོད་
མ་ནས་བྱུབ་པས་བྱུབ་པར་ཐལ། དེའི་ལུས་ཡིན་ན་གདོད་མ་ནས་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་བྱུབ་པས་བྱུབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འགྲོ་བའི་ལུས་ཀྱི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས། འགྲོ་བའི་
ལུས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འདོད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་མི་འདོད་པས་
སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལུས་དཀྱིལ་དང་གྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་བཅས་མ་བཅས་
དང་ཐབ་མི་ཐབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ཅུང་ཐད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། གྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་
ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་དབྱེར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ལུང་

དེའི་དོན་ནི། ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྐྱབ་གཞི་ནི་ཕྱག་མཆན་ས་བོན་
 སོགས་རིམ་མཁན་གྱིས་གསར་དུ་བཙུགས་པས། དེ་ལས་བསྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལའང་
 བཙུགས་མ་ཞེས་བྱ་ལ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབ་གཞི་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་རྣམས་ནི། རང་
 གྱིས་ཙམ་ནས་རྫོགས་པར་ཡོད་པས་གསར་དུ་མ་བཙུགས་པས། དེ་ལས་བསྐྱབས་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལའང་མ་བཙུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱབ་ཆེན་བྲིལ་བྱ་པས། རིམ་གནས་
 པའི་ལས་དང་ནི། ཐེག་ལས་ཆོན་དཀྱའི་རིམ་བ་བསྟན། །འཕྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་
 གྱིས། །བྱབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ། །བཙུགས་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་། །དེ་
 ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་ཡིན། །མཁས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཡིན་ཏེ། །ཡང་དག་དོན་མཐོང་
 གྲོལ་བྱུང་རོ། །ཞེས་མཁས་པས། སྐྱབ་གཞི་བཙུགས་མའི་ཕྱི་དཀྱིལ་གཉིས་ལས། ལུས་
 དཀྱིལ་མཆོག་ཏུ་གཟུང་རིགས་ཏེ། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་བསྐྱོམས་པས་ཡང་དག་
 པའི་དོན་མཐོང་སྟེ་གྲོལ་བར་གསུངས་པའི་བྱུང་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་རིམ་པས་རང་
 ལྷར་སྐྱོམ་པའི་ཆེ་ལྷ་དངོས་གནས་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་ཡིན་ན་སྟོང་འོག་གཤེས་སུ་འགྱུར་
 བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་བྱུང་། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པ་ཅིང་པོ་སྟེ། འོ་ན་
 ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྷ་བྱའི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་
 སྐྱོམ་པའི་ཆོ། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་དངོས་གནས་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་
 ན་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་བ་གཅིག་གིས་ལམ་བསྐྱོམས་པས་
 སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། །མ་ཡིན་ན། དེ་ལྷར་བསྐྱོམས་
 པའི་སྟོང་ཆོས་ཙན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་རུང་བར་ཐལ། འོག་གཤེས་ཡིན་པའི་བྱུང་། འཁོར་
 གསུམ། ཁ་ཅིག་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་དེ་དང་དེར་མོས་པའམ་དོད་

ཐུབ་ཅམ་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་དོན་རྗེ་སྤེང་བ་ལས། ལུས་ནི་གཞལ་
ཡས་ཁང་དུ་གྱུར། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡང་དག་རྟེན། །ཞེས་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་
དངོས་སུ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་དང་དེར་ལྷ་སོ་
གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་བཀོད་ནས་ལྷ་འི་ངོ་བོར་མོས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ལྷ་འི་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པ་
འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། ལྷོ་
མིག་དུ་བཀོད་ནས་ནི། །ས་ཡི་སྤྱང་སོ་རྣམ་པར་བསྒྲོམ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཅ་རྒྱུད་
ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། ལུ་མའི་དབུས་བར་སྤྱི་གཙུག་མཐའ་ཡི་བར། །ཆོ་གཤེས་བས་
ཡང་ན་རྒྱུད་པའི་བར། །ལྷེ་བ་རྟེན་པ་གསང་བར་རྒྱལ་བའི་སྐུ། །རིགས་ལྔ་རྣམས་ནི་
དགོད་པར་རབ་དུ་བྱ། །ཞེས་བས་ལུས་དཀྱིལ་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེད་ལས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

སྐུ་མ་ཁ་ཅིག་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་སྤྱང་བ་བསྐུས་ནས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒྲོམ་
པ་དང་། ཡང་སྐུ་མའི་མདུན་དུ་སྒྲོམ་པ་དང་། བེ་ནང་དུ་བེ་བཙུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་
སོགས་འདོད་ཀྱང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་ལུགས་སྤྱར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྤྱང་
བ་དེ་ཉིད་མ་བསྐུས་པའི་ངང་ནས་རིམ་བཞིན་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་
རྣམས་དང་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་འཕྲད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཐུབ་པར་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱམ་བུ་དང་རྒྱ་སྤྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བ་འཕྲད་པ་བཞིན་དུ་
རང་གི་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱུ་དང་གཡས་གཡོན་བཞི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཟུར་བཞི་ཞེས་
པའི་ཆེ་ཕྱི་དཀྱིལ་རང་དགའ་བའི་ཟུར་བཞི་སོ་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་བཞི་སོ་དེ་དང་འཕྲད་ནས་
འདྲེས་པ་ལས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཟུར་བཞིར་མོས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལུས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས། རིན་

ཆེན་སྒྲ་བཞིའི་མཆོད་རྟེན་ལ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། ལུས་གྱི་ཆ་ཤས་གང་དང་
གང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་གང་དང་གང་དུ་བསྐྱོམ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྒྲེང་བ་ལས། ཟུར་བཞི་
བ་ཡི་མདུན་རྒྱབ་དང་། །གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་བ་ནས། ལུང་སོ་
ལྷ་ནི་ཡང་དག་པར། །རྣམ་གཞག་ཁ་དྲོག་ལྷ་ཡིས་བྱེད། །དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་
བསྐྱོམ། །ཞེས་པའི་བར་སྐབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྐྱོམ་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་
ཤེས་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་རེ་རེར་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་
མེད་དེ། ལུས་གྱི་སྐྱེད་ལས་གསུངས་པ་ཞེས་བཤེས་བ་ལ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཤེས་བ་རྣམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་དུ་མ་བསགས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བརྟེན་
བ་ལྟ་རྣམས་ལུས་གྱི་ཆ་ཤས་གང་ལས་སྐྱོམ་བ་ཡང་གཞག་དུ་ཡོད་དེ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་
བདུན་བ་ལས། མདོར་ན་ཕྱང་སོ་ལྷ་རྣམས་ནི། །སངས་རྒྱས་ལྷར་ནི་རབ་དུ་བསྐྱགས། །
ཞེས་དང་། ས་ནི་སྐྱེན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ལེའུ་བདུན་བ་ལས་
ཀྱང་། གཟུགས་སྐྱ་བྱི་སོགས་སྐྱགས་བ་ཡིས། །ལྷ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་དུ་བསྐྱོམ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་གྱི་གནས་གང་དུ་སྐྱོམ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྒྲེང་བ་ལས། རྡོ་རྗེ་སྐྱོབ་
དཔོན་ལུས་འདི་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཅིང་།
མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་། དེ་ནས་ཕྱང་སོ་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་བ་ནས། གཞོད་མཛེས་
རྒྱལ་སོ་བསམ་བ་ནི། །རྒྱུ་བ་གཉིས་ལ་དགོད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།
དེ་ཡང་རང་གི་སྐྱེ་སོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སོ་གཉིས་སུ་ཨོ་ལ་སོགས་པའི་ས་སོན་སོ་
གཉིས་འགོད་པ་གཟུགས་གྱི་ཕྱང་སོ་ལ་སོགས་པ་ལུས་གྱི་ཆ་ཤས་སོ་གཉིས་དང་དོ་སོ་
དབྱེར་མེད་དུ་བྱས། དེ་ནས་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་བསྐྱོམ་

པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་
 འིན་གྱིས་ཆོབ་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་དག་གི་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་རྣམས་ལས་རུང་དུ་བྱས་
 པའི་སྐོ་ནས་རྒྱུད་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་སྤྱང་གར་བསྐྱུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྫོགས་རིམ་
 གྱི་རྫོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྤྱིན་གྱི་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ལྷ་སོ་
 གཉིས་སྤྱར་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་
 པར་ཡུལ་ལྗེ་རྩེ་མ་ལྗེ་དང་། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྐྱོམ་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་
 ཡང་ཡོད་དེ། མིག་སོགས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལྗེ་འགྱུར་ཅིང་ཡུལ་སྤྱང་བདེ་ཆེན་གྱི་རྣམ་རོལ་
 དུ་འབར་བ་དང་། བགོགས་ཀྱི་བར་གཅོད་མི་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

སྤྱས་པ། མ་དག་སྤང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱུར། །སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ལྷ་ཡི་རྣམ་
 རོལ་དུ། །རྒྱུད་གྱེད་གསེར་འགྱུར་ཅི་ཡི་མཆོག་ངེ་བཞིན། །ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་འདིག་
 ཉེན་རིན་ཆེན་གཅིག །

བཞི་པ་(སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་འིན་གྱིས་ཆོབ་ཅིང་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་བྱ་བ་བཤད་པ་)ལ་སྐོ་
 གསུམ་འིན་གྱིས་ཆོབ་པ་དང་། སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་སྐོམ་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(སྐོ་གསུམ་འིན་གྱིས་ཆོབ་པ་)སྟོན་པ་ལ། རང་གི་སྤྱི་བོར་ཨོ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་སྐོ་གསུམ་འིན་བརྒྱབ་རྩེ་ཆོ་མས་སྐྱབ་
 ཐབས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྐོ་གསུམ་འིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་རེ་རེ་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་
 ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། རྩེ་རྩེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར། །རྩྱུ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་
 ཏུ་བསྐྱོམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱན་འབྲེན་ཚུལ་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེད་ལས་གསུངས་པ་
 ལྟར་སྤྱན་བྱངས། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་
 གསོལ་བ་བཏབ། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོགས་བཅད་རེ་རེས་བརྟན་པར་བྱས།

ལེའུ་བྱག་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྲུག་གིས་ང་རྒྱལ་གཞུང་བར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གིས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ན་སྒྲོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱ་བྱིན་བརྒྱབ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས་ཡུལ་སྐྱ་འཛེན་པ་ནི། རང་གི་སྐྱ་བོར་ཨོ་ལས། ཞེས་བ་ནས། སྐྱ་མ་དང་
སྐྱར་བའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་པར་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། མདོར་བྲས་
ལས། རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་དག་ཇོགས། །ཞེས་བ་ནས། བདག་གྲང་དེ་ཡི་མདུན་
གནས་ལ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མོ་སྒྲོས་ནས་སྐྱ་འཛེན་པ་རྒྱད་ནས་
མ་བཤད་ཀྱང་། མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་སྐྱ་འཆང་བ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་
གཉིས་ཏེ། ཆོགས་བཅད་དང་པོས་གཙོ་བོ་རྣམ་སྤང་དང་། གཉིས་པས་འཁོར་རྣམས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ། གང་གིས་བདེ་ཆེན་སྟེར་བའི་སྐྱ་མ་ཕྱག་རྒྱར་
ལྷན་པས་དཔལ་ལྷན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ན་
སྐྱ་འཆང་བ། ཞེས་རྣམ་སྤང་ལ་བོས་ནས་དོ་ཤེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དོ་ཤེ་འཆང་དུ་བསྒོམས་
པའི་སྐྱབ་པ་པོ་བདག་དེང་སྟེ། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཚུལ་རི་ལྟར་
ན། བདག་གི་ལུས་སྐྱ་དོ་ཤེ་རྣམ་སྤང་གི་ངོ་བོར་མཛད་དུ་གསོལ། ཡང་ཕྱོགས་བཅུར་
བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བོས་ནས་ལྷག་མ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་
བ་བཏབ་ནས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་སྒོམ་ཚུལ་ནི་དོ་ཤེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་གསལ་
བར་གསུངས་པ་ལྟར། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཞེས་བ་ནས། སྐྱའི་དབང་ཕྱག་ཐོབ་
པར་གྱུར། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། མདོར་བྲས་ལས། སྐྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷན་པ་ཡི། །
རྣམ་པར་སྤང་མཛད་བསམས་ནས་སུ། །དེ་བཅུག་ནས་ནི་བྱིན་བརྒྱབས་ཏེ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱའི་དབང་ཕྱག་ཐོབ་པར་བསམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱའི་སྤྱལ་བ་བྱེ་བ་
 ཐེང་འབྲས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཅུས་པར་གྱུར་བ་སྟོམ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་བརྟན་
 པར་བྱ་བ་ནི། ལེའུ་བདུན་པར་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་སྐྱ་གང་ཡིན། ཞེས་
 སོགས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ་འདྲིའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་
 པའི་རྣམ་སྤང་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་སྤྱལ་བའི་སྐྱ་གང་ཡིན་པ་
 རྟུན། སྐྱབ་པ་པོ་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་སྐྱའི་ངོ་པོ་རྣམ་སྤང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་
 ཞོག་ཅེས་བ་སྟེ། འགོས་འགྱུར་ལས། ཕྱང་པོ་ལྔ་ཡིས་རབ་ཏུ་རྒྱས། ཞེས་འབྲུང་བ་རྟུན་
 ལེགས་སོ། །ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྤྲུགས་དོན་ལ་ཨོ་བཤད་ཟིན། སུ་ཐེ་ཐམས་ཅད། ཉ་
 སྤྱ་ག་ཉ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཀྲ་ཡ་ནི་སྐྱའམ་ལུས། བརྩ་ནི་དོ་རྩེ། སྤྱ་སྤྱ་མ་ནི་རང་
 བཞིན། ལྷན་ཀ་ནི་བདག་ཉིད། ཨ་ཉི་ནི་རའོ་ཞེས་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྐྱ་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་རའོ། ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་དག་གི་བརྒྱུ་བརྒྱུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ལུལ་སྐྱུན་འཛེན་པ་ནི། རང་གི་ལྷའི་
 དབྲས་སུ་ཞེས་པ་ནས། མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་པར་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།
 གསོལ་འདེབས་ཀྱི་དོན་ནི། གོས་དཀར་མོ་ཕྱག་རྒྱར་ལྷན་པས་ན་དཔལ་ལྷན། ཆོས་ནི་
 འོད་དཔག་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་ངོ་པོ་ཡིན་པས་གསུང་
 ལམ་མོ། །ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་ནི་སྐྱ་དོ་རྩེ་དང་གསུང་དོ་རྩེ་བརྩེ་བ་མ་གཉོགས་སྤར་
 བཞིན་ནོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བའི་ཚུལ་ཡང་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་རྩེ་སྤྱ་
 མས་སྐྱབ་ཐབས་ལས་བཤད་པ་རྟུན་བྱ་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། གོས་དཀར་མོ་
 དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །རང་གི་གཙོ་བོར་ཡང་དག་ལྷན། །སྤེལ་ཞུགས་པར་རབ་བསམས་
 བས། །གསུང་གི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བ་ཙམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུང་གི་དབང་

ཐུག་ཀྱང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུངས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རང་རང་གི་སྐད་དང་མཐུན་པར། འདྲི་བ་ཀུན་ལ་ན་ཅིག་ཅར་དུ་འདེབས་པར་རྒྱས་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། རྫོང་ཆོས་ཀྱི་གསུང་
 གང་ཡིན། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དོན་ནི། རྫོང་ཆོས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གསུང་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་ཆོག་གིས་མཆོན་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་
 པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པས་སྤྲོ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་ཡིན་ལ། བདག་གི་ཆོག་ཀྱང་འོད་དཔག་
 མེད་ཀྱི་གསུང་དེ་དང་འབྲེལ་བར། བདག་ཆོས་འཛིན་པ་འོད་དཔག་མེད་དེ་དང་འབྲེལ་བར་
 ཞོག་ཅེས་པའོ། །དེ་ནས་ཨོ་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ཏ་སོགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་གཟུང་བ་ཡིན་ལ། སྤྲུགས་
 དོན་ནི། སྤྲ་ཀ་ཞེས་པ་གསུང་ངམ་ངག་ཡིན་ལ། སྤྲུག་མ་རྣམས་སྤར་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཐུགས་བྱིན་བརྒྱབ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་སྤྲོ་བར་བ་ནི། རང་གི་སྤྲོ་
 གར་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི། ཞེས་པ་ནས། རང་ཉིད་གནས་པར་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་
 བསྟན་པར་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་ལ། གསོལ་བ་ཏུ་བྱེད་ནི། སྤྲ་མ་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་
 ལྷན་པས་ན་དཔལ་ལྷན། མཆོན་མའི་སྒྲོས་པས་མི་བྱེད་པ། མི་གནས་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་
 འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐུགས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ན་རྫོང་ཆོས་ཐུགས་
 འཆང་བའོ། །སྤྲུག་མ་ནི་ཐུགས་རྫོང་ཆོས་པ་བཞེ་བ་མ་གཏོགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ནི་རྫོང་སེམས་ཀྱི་སྤྱབ་ཐབས་བཞིན་རྫོང་མས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་
 དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། སྤྲ་མ་གྱི་ཆོགས་མ་ལུས་པ། རྫོང་ཆོས་དང་ཡང་དག་
 ལྷན། །སྤྲོད་གར་ཡང་ནི་བཅུག་ནས་སྤྲ། །ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཙམ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཐུག་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་མཛོན་སྤྲོ་བ་ལྟེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེ་ནས་བརྟན་པར་བྱ་བ་ནི། གུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐུགས་གང་ཡིན། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་
ག་གཅིག་སྟེ། དོན་ནི་གསང་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་གསང་བའི་བདག་པོ། །སྒྲོ་རིག་བྱ་དོན་རྩལ་ཐུག་རྒྱར་
ལྡན་པས་ན་སྒྲོ་ལྡན་པའོ། །གུན་ཏུ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟང་ཞིང་བྱི་མ་དང་བྲལ་བས་
ན་གུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་མི་བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་གང་ཡིན་པ་ལྟར། བདག་གི་
སེམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །དེ་ནས་ཨོ་སྒྲ་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་སོགས་ཀྱིས་ང་
རྒྱལ་གཟུང་བ་ཡིན་ལ། ཐུགས་དོན་ནི། ཅི་ཉ་ཞེས་པ་སེམས་སམ་ཐུགས་ཡིན་ལ། ལྷག་
མ་ཐམས་ཅད་སྒར་བཞིན་ནོ། །དོན་བསྐྱེད་ན་རང་གི་གནས་གསུམ་ནས་རིགས་གསུམ་གྱི་
ལྷ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་པར་སྒྲོས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་རྩལ་གསུམ་གྱི་ལྷ་མོ་གསུམ་ནས་མཁའ་
གང་བ་སྐྱེན་བྱངས། རྣམ་མཁར་བཞུགས་པའི་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ལ་རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་
བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རང་གིས་སྒྲོས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་།
སྐྱེན་བྱངས་པའི་དོན་རྩལ་གསུམ་གྱི་ལྷ་མོ་གསུམ་རྣམས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བདུད་ཅི་འོད་
ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཞུ་བ། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཞུགས་པས།
རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་རེ་རེ་བ་དང་ཐུན་མོང་བ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྩལ་རེ་
རེ་བ་དང་དོན་རྩལ་ཐུན་མོང་བ་དང་རོ་གཅིག་པ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདག་
ཉིད་དུ་མོས་ནས་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་གཟུང་དགོས་ཏེ། ཐུགས་གཞན་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱེན་བྱངས་
ཏེ་གཞུག་པའི་དོད་ཀྱང་འདི་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་(སྐྱེད་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་པ་)ནི། རང་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་རྩལ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དོན་རྩལ་འཆང་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་
གྱུར། ཅེས་བཟྍ་དེ་ཅིང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པའི། བྱིད་

གྱིས་སེམས་ལུས་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་རྟོག་སེམས་གྱི་སྒྲིབ་
 ཐབས་ལས་གསུངས་ཤིང་། མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རིགས་གསུམ་དབྱེ་བ་ཡིས། །སོ་
 སོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ནི། །སྟོ་དང་ལྟན་པས་གསང་སྟགས་འདིས། །སྒྲུང་ཡང་
 ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བྱ། །མི་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་ཀླ་ཡ་སྐྱ་ག་ཅི་ཏ་བཟླ་སྐྱ་མ་ལྷ་སྐྱ་གོ་ཉི་ཏི།
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བྱ་ཞེས་བ་ནི་དོ་རྩེ་གསུམ་སོ་ཐམས་ཅད་དབྱེར་
 མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་ར་རྒྱལ་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་
 སྟོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་སྟོ་གསུམ་ཐ་
 མལ་གྱི་སྒྲུང་ཞེན་སྒྲུང་བ་དང་། རང་དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་རྟུས་ལྟན་དུ་
 བྱ་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་རྩོགས་རིམ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའི་སྐབས་གྱི་དོ་རྩེ་
 གསུམ་སྒྲུང་དུ་འབྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(སེམས་དཔལ་ལྷན་བཅེགས་སྟོན་ཚུལ་)ནི། རང་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ་འདྲོ་རྩེ་འཆང་
 སྟོན་སོར་གསལ་བའི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། རྣམ་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱན་ལྟན་པ། །སྒྲུ་གསུང་བྱགས་
 གྱི་དོ་རྩེ་ཅན། །སྟོང་གར་ཡེ་ཤེས་དམ་ཆོག་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པར་མདོ་
 བསྟེ་དང་རྟོག་སེམས་གྱི་སྒྲིབ་ཐབས་ལས་གསུངས་ཤིང་། མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་། དེ་
 ལྟར་བདག་ཉིད་བྱིན་བརྒྱབས་ནས། །ཆོ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པའི། །མཆོན་
 མ་དུག་དང་ཡང་དག་ལྟ། །དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ་འདྲོ་སྟོན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། མཆོན་མ་དུག་ནི་བྱག་མཆོན་དུག་གོ། །དེ་ཡང་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ་འདྲོ་
 རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་འདྲོ་བ་བཀུག་
 མའི་ལུས། ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་སེམས་ངོ་སོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་

དང་ཚེས་མཐུན། ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའི་སེམས་དང་ཚེས་མཐུན་
ནོ། །སྐབས་འདིའི་སྤྱལ་སྤྱོད་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དམ་ཚིག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ལ་ངེས་ཚིག་གིས་བཤད་པས། ས་
མ་ཉི་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བ་དང་། སྤྱི་ཉི་འདུ་བ་ལ་འདུག་པས་ཡེ་ཤེས་བ་རྣམས་ཡང་
དག་པར་འགྲོ་བ་དང་འདུ་བའི་གནས་ཡིན་པས་དམ་ཚིག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་
པས་སེམས་དཔའ། ཡང་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་གདགས་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མན་སྟེ་ལས། ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་འགྲོ་འདུའི་ཞེས་བ་དམ་ཚིག་གོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐབས་འདིའི་སྤྱལ་སྤྱོད་རྩེ་སེམས་ལ་
དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྩེ་སེམས་ཀྱི་སྤྱབ་ཐབས་ལས། དམ་ཚིག་འབྱུང་
བ་རྩེ་རྩེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་དགོས་ཉེ། མདོར་བྱས་ལས། སྙིང་
གའི་དབྱས་ན་གནས་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །ཉིང་འཛིན་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི། །ཡི་གེ་རྩྱུ་ཅི་དེ་རུ་དགོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
རེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དམར་པོར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་རང་
འདུའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་
ཐམས་ཅད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་པར་འདུས་པའི་ཅ་
བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་གང་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཞན་

འགའ་ཞིག་ལས་རང་འབྲེལ་ཡི་ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་དང་
ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའ་གཉིས། མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་རིགས་ཅན་དུ་འབྲེལ་
སོགས་ཀྱིས་རང་འབྲེལ་གསུངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་འབྲེལ་དོན་སྐྱེ་མདོག་
བྱག་མཚན་སོགས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་འབྲེལ་བ་དགོས་ན། སྐབས་འདིའི་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའི་
ལུས་ལ་ཡང་ལྟ་སོ་གཉིས་འགོད་དགོས་པར་ཐལ། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་སྐྱེ་རྗེ་
སེམས་དཔའ་ལ་དེ་ལྟར་འགོད་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་འབྲེལ་བ་དགོས་
པའི་བྱིར། དོན་གྱིས་འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་འཇིགས་བྱེད་ལ་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའ་
འཇམ་དཔལ་སེར་པོ་དང་། གཤེད་དམར་ལ་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའ་དབྱུག་པ་དཀར་པོ་
མི་མགོ་སེར་པོས་མཚན་པ་དང་། བདེ་མཚོག་ཁ་ཅིག་ལ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་སྡོན་
པོ་ལ་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའ་དཀར་པོ་བྱེད་པ་ཚད་ལྡན་དུ་མས་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་
པར་ཐལ་ལོ།

དེས་ན་རང་ལུགས། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་རྗེ་རྗེ་འཆང་སྡོན་པོར་གསལ་བའི་
ཐུགས་ཀར་སྒྲ་ཚོགས་པར་དང་ཆེ་བའི་གདན་ལ་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་མདོག་དམར་
པོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་རྗེ་དང་བྲེལ་བུ་འཇིན་པས་རང་སྒྲུང་གི་ཤེས་རབ་མ་
ལ་འབྱུང་བ། ཁ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱོར་བས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཟླ་བུ་
ཀའི་དང་། ཨ་ཟླ་ཡུ་ཀ་རས་མཛད་པའི་མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་
ལྡན་ཆེ་བའི་རྗེར་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཀྱང་། དེའི་སྒྲིང་གར་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའ་
བྱག་གཉིས་པ་མདོག་དམར་པོ་ཁ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱོར་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་
བསམས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ལ་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་གའི་དབུས་སུ་ཕྱ་མོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་གསལ་ལས། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཕྱ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་
 དཔའ་རྩྱུ་ཡིག་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། རྟོན་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། ཅ་རྒྱུད་ལཱ་བཙུ་བ་
 ལས། ཡི་གེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོག །ཅེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བཞིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་འདི་ལ་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཆོག་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་
 རས་སྒྲུབ་པ་སོ་ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་སྦྱོར་བས་དེ་ལྟར་བཞིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་བསྒྲོམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 གཞིའི་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་ཀྱི་བྱི་མ་སྤངས་ཏེ། ལམ་གྱི་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་
 སུ་བསྐྱར་ནས། འབྲས་བུའི་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་སུར་དུ་འབྲལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ནས་རིགས་བདག་སྒྲོམ་པ་མདོར་བྱས་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྗེ་སྤྲེལ་ས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པར་བསྒྲོམ་དགོས་ཏེ། ལཱ་བཙུ་གཉིས་པའི། དབུ་རྒྱན་དོ་རྗེ་མཆོག་
 འཛིན་པ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་ལས། དབུ་རྒྱན་ཏེ་སྦྱི་གཙུག་གི་གནས་སུ་
 རོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ། རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་དང་འབྲ་བའི་
 བདུད་ཅི་འཛིག་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པ་ཆོམ་ཞིང་མཉེས་པར་འགྱུར་བར་བསམ་མོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱ་མདོག་དཀར་སོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་ཐུགས་རྗེ་དཔལ་ཞབས་
 གྱིས་བཤད་དོ། །

སྤྲེལ་པ། གཞི་ཡི་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བྱི་མའི་ཆོས། །ལམ་གྱི་སེམས་དཔའ་

གསུམ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས། །སྤངས་པས་འབྲས་བུའི་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་གསུམ། །མདོན་
བྱ་འགྱུར་ཞེས་ཟབ་མོའི་གཏམ་འདི་བསྒྲགས། ། །

བཞི་པ་(དེ་འདྲ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་བྱེད་རིག་
མ་འདུ་བྱ་བ་)སྟོན་པ་ལ། རང་གི་སྟོང་ག་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་མ་ལུང་། ཞེས་སོགས་
གསུངས། དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཀྱང་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་ནས་གདུལ་
བྱ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྟོང་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ལ་ས་དང་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པའི་སྟོང་པ། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྟོང་པ་སྟེ། རྣམ་པ་
གསུམ་བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ནང་ནས་འཕྲིན་ལས་བྱི་མ་དང་མཐུན་པ་དང་།
ཁྱད་པར་སྟོན་བྱུང་ལ་རྒྱད་གསུངས་པའི་ཐོག་མར་གཟུངས་དཀྱིལ་སྐུལ་ཏེ་བདེ་ཆེན་
འབྲེན་པའི་བཀོད་པ་མཛད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་སྟོས། སྤྱི་སྟོས་
གྱི་མཛད་པ་མཛད་པ་ཁོ་ན་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྟོམ་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་
གོ་འཕང་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་བྱེད་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། མདོ་བསྟེ་ལས། རི་ལྷར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་གྱི་གོ་འཕང་ནི་འདོད་
ཆགས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་བྱིར། ལེའུ་དང་པོར་འདོད་ཆགས་ཆེན་
པོའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་མཛད་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་
བཞིན་པ་ལ་གནས་པས་དང་པོ་སྦྱར་བ་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
གྱི་འདོད་པས་ཐར་པ་རབ་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།
མདོར་ན་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་
མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་མ་འདུ་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་
དེ་སྟོས། སྤྱི་སྟོས་གྱི་མཛད་པ་མཛད་པར་སྟོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་མཛད་པ་དང་

རྣམ་པ་མཐུན། དེ་ནས་ཕྱ་མོ་སྒྲོམ་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་ལ་བཞུགས་
 པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་ཐུགས་བརྒྱ་བ་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་མཛད་པ་དང་ཆོས་
 མཐུན། དེ་ནས་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ནི་ཞིང་དེར་སྐྱེད་པའི་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 རྣམ་ཐུང་ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་ཆད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོ་གྱུར་
 པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་ཁུ་བ་སྐྱུས་བསྐྱུལ་ཏེ་བཞེངས་པ་ནི། སྤར་ཡང་ཐུགས་རྒྱུད་ཆད་མེད་
 བཞིས་བསྐྱུལ་ཏེ་ཞིང་གཞན་དུ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེད་མཛད་པ་སྟོན་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་
 བསྟོད་པ་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་
 མཐུན། དེ་ནས་མཆོད་པ་ནི་ཞིང་དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ཕྱུལ་བ་བདག་གིར་
 མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་བྱིར། དེས་ན་དགོས་པ་དེའི་བྱིར་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ཡིན་
 ཞིང་། འདུ་བྱ་རྒྱུའི་རིག་མ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐབས་ཀྱི་རྩོ་
 རྩེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ལ་རྒྱས་གདབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 བརྟག་གཉིས་ལས། རྩོ་རྩེ་འདིས་ནི་གདབ་བ་ཡིས། །དེས་ན་ཕྱག་རྒྱར་བཟོད་པར་བྱ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྒྲས་བཟོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲ་དང་རུ་མར་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་ལས་རྒྱ་
 ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་ཡང་ལས་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སམ། མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་རིགས་ལྔའི་
 སྐྱབ་པ་པོ་སོ་སོས་གཙོ་བོར་བསྟན་བུའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་སྟེ་ཤ་ཅན། བཙོ་སྒྲག་མཁན། བྲང་
 རྒྱུད་མཁན། གར་མཁན། བཙོ་བྱེད་མཁན་གྱི་བུ་མོ་དང་ལྔ་ཡོད། རྒྱ་རྒྱུའི་མར་སྒྲུའི་དབྱིབས་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་བརྒྱ་ཅན་སོགས་རིགས་བཞི། ལམ་མཐོ་དམན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་ཐུགས་
 རྒྱེས། ཞིང་རྒྱེས། ལྡན་རྒྱེས་ཀྱི་པོ་ཉ་མོ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཉིད།

ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱས་པ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་
 ཅིང་བྱང་སེམས་འཕོ་མེད་དུ་པཎ་ཡིག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་རྒྱས་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་འདོད་པའི་སྐྱུ་ཅལ་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ཤེས་པས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་ལ་མཁས་
 པ་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། སྤེལ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ། །བྱ་མོ་ལྷུང་ལ་མཐིང་ཁའི་
 མདོག་མེག་ཡངས་དམ་པ་རྟེན་ནས་ནི། །མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསྐྱབས། །
 སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྐྱུ་ཅལ་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ནི། རྫོང་མཁའ་འགྲོའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ཡང་འབྱུང་བ་དང་། འོ་
 བྱེད་པ་དང་། སེན་མོ་འདེབས་པ་དང་། སོ་འདེབས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱོད་པ་དང་།
 སིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱོག་པ་དང་། སྐྱེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྟིང་ན་འདུག་པ་དང་བརྒྱད་ནི།
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བྱེད་པར་ཀྱིས་བརྒྱད་བརྒྱད་དུག་ཅུ་ཅ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །བྱག་རྒྱར་མ་ཟད་སྐྱབ་པ་པོ་ཡང་རྫོང་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་
 དགོས་ཀྱི། དེ་ལྷ་མིན་ན་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཏེ་རུ་ཀ་མདོན་འབྱུང་ལས། རྣལ་འབྱོར་
 མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་ཆོས། །བྱག་རྒྱ་ལ་ནི་བཟོད་འགྱུར་དང་། །ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཡེ་
 ཤེས་ཚུལ། །དཔྱལ་བར་འགྲོ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཡུལ་
 རྟེན་གཉིས་ཀ་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཏེ།
 རྫོང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། ཡང་ན་སྟིང་ག་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་མདོན་པར་སྐྱལ་ཏེ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། སྟིང་གར་གནས་
 པའི་ལྷ་མོ་ཆེ། །རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་འབེབས་བྱེད་མ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་
 སྦྱེད་མ། །རྫོང་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་མོར་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་མི་
 བསྦྱོད་པའི་སྐྱབ་པ་པོས་ཐོག་མར་སྤེལ་ཅན་ནམ་གདོལ་པའི་བྱ་མོའི་རྣམ་པར་སྟིང་ག་

ནས་འབྱེན་དགོས་ཏེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། བསམ་བསམ་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཚུ་སྟོ་
 བའམ་ཡང་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་བྱ་ཚུ་སྟོ་སྒྲངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་
 གཉིས་ཅི་ཡིན་ཀྱང་སྐྱབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུས་ལ་ལྟ་ཉེར་དགུ་འགོད་དགོས་
 ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། ཨོྫེ་སྤྱི་བོར་བསམ་བར་བྱ། ཞེས་པ་ནས། ཞང་པ་གཉིས་ལ་
 ས་ཡི་ནི། །ས་འཛིན་ལྟ་མོ་གཞག་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། འཇམ་
 དབལ་སོགས་ལྟ་གསུམ་ཡུམ་གྱི་ལུས་ལ་མི་འགོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ལ་
 ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱད་གང་དུ་ཡང་ཡུམ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་དགོས་
 ཏེ། བྱིན་གྱིས་སྟོབ་ཚུལ་གསལ་བར་མདོར་བྱས་དང་རྟོག་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་གཉིས་
 ཀ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཅ་རྒྱད་ལེན་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། དབང་བོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྲུང་
 བས། །སངས་རྒྱས་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཡི་གེ་རྩྱ་དང་ཨོྫེ་དག་དང་། །ལྷ་ཅད་
 བཅུ་ཀྱང་རབ་བཏག་བྱ། །འོད་ཟེར་སྒྲ་ལྷས་ཁབ་པ་ཡི། །པརྟོ་རྟོ་རྟོ་བསྟོམ་པར་བྱ། ཞེས་
 བ་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོན་བྱུང་གི་རྣམ་འབྱུང་ལྟར་རྗེས་
 ཆགས་ཀྱི་ཆེ་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་རྟོག་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་གསུངས་
 ཤིང་། མདོར་བྱས་ལས་ཀྱང་། དེ་འོག་སྐྱབ་པ་བཅུ་པར་བྱ། །ཨོྫེ་སྦྲ་ཏ་སྦྲ་ག་ཏ་ཨ་ཏུ་
 རྩ་ག་ཏ་བཟླ་སྦྲ་སྦྲ་ཨ་ལྷ་ལྷ་ཀོལ་ཏྟོ། རྟོ་རྟོ་འཛིན་པའི་ང་རྒྱལ་ལེགས་འཆང་སྟེ། །རྩྱ་གི་སྦྲ་
 ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྟོད་པར་བྱ། །རང་གི་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཉིད་བྱུང་བའི་ཆེ། །དེས་ནི་བཅུ་ཀྱི་
 གསང་སྒྲགས་བརྟོད་པར་བྱ། ཞེས་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བཟུང་བའི་འོག་ཏུ་རྟོ་རྟོ་འཆང་
 གི་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྩྱ་སྦྲ་སྒྲངས་ཏེ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། སྒྲགས་དོན་
 ཨ་ཏུ་རྩ་ག་ཏ་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་སྦྲར་བཞིན་ནོ།།

པོ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཉོན་མོངས་ལམ་བྱེད་དང་འདོད་ཡོན་ལམ་བྱེད་གི་གཙོ་བོར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་འབྲེན་པའི་སློན་བྱེད་ཆེན་མོ་དཔ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལམ་གྱི་སྤྱིང་བོར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ལ་དང་པོའི་སྦྱར་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱབ་པ་པོའི་སྤྱོད་ཤིང་གསུམ་སྦྱངས་ནས་སྦྱ་གསུམ་དང་དང་བོར་སྦྱར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །

སྦྱས་པ། རྟོན་པོའི་དྲུག་གིས་འཆོ་བའི་སློག་སྟེར་ཞིང་། །འབར་བའི་མེ་ཡིས་ཆེ་ལྟར་བསིལ་བ་ལྟར། །མི་བཟད་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་ཡིས་སྦྱ་གསུམ་གྱི། །འདོད་དགའི་མཆོག་སྦྱོན་ལམ་འདི་མད་དུ་བྱུང་། །

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྟོགས་པ་དབྱེད་པའོ།

དང་པོ་(དངོས་)སྟོན་པ་ལ། དུམ་གྱི་བརྒྱར་བབས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད། ཅེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་བསྐྱེད་ལས་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་དང་པོ་སྦྱར་བར་བཤད་ནས་མི་བསྐྱེད་པ་འབྲེན་པ་མན་ཆད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ལུ་ཏུ་དང་པོའི་སྦྱོན་གསལ་ལས་མི་བསྐྱེད་པ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྤང་རྩོུ་རྩོ་སྦྱར་བ་དང་པོ་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་སྦྱར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་གྱི་འཁོར་སྦྱོམ་པ་འགལ་ཡང་དེ་གཉིས་གྱི་གཙོ་བོ་སྦྱོམ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་བསྐྱེད་པ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྤང་རྩོུ་རྩོ་སྦྱར་བ་དེ་དང་པོ་སྦྱར་བའི་གཙོ་བོ་གང་ཞེ་ག དེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཡང་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དེ་གྱུ་རྩོུ་རྩོ་མ་སོགས་ལྷ་ལྷག་མ་སོ་གཅིག་འབྲེན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། ཞེ་སྤང་རྩོམ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་
 རེག་བྱ་རྩོམ་སོགས་འབྲེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། ཞེ་སྤང་རྩོམ་ཉིང་
 འཛིན་གནས། །དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྟོབ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་
 གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་སྟོབ་དབྱེད་ཀྱི་སྟོན་སྟེད་ཆོག་ཇོགས་པར་བྱས་པའི་གཞལ་ཡས་
 ཁང་གི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་རི་ལྷར་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོབ་དབྱེད་ལྷན་གྱི་སྟོན་སྟེད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དང་པོ་རི་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དུམ་གྱི་བརྒྱར་
 ཐེག་ལེ་ཆ་གཅིག་སྤྱི་དང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གའན་བཅས་དང་།
 ཐེག་ལེ་ཆ་གཅིག་གའན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་སོ་གཉིས། དེ་ནས་ལྷ་སོ་བཞེས་ཞུས་
 ལས། ཆ་གཉིས་པ་ནི་དགུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་རང་
 རང་གི་སྐྱེད་སྒྲགས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྟེལ་བ་སོ་གཉིས། དེ་ལས་བྲག་མཆོན་སོ་
 གཉིས། དེ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་སྐྱེད་པ་ནི་སྐྱེད་པའི་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེད་སྒྲགས་
 བེ་ལྷ་རང་རང་གི་ས་བོན་འབྲུ་གསུམ་དང་སྟེལ་བའམ་མཆོན་སྒྲགས་འབྲུ་གསུམ་དང་
 སྟེལ་བ་གང་རུང་བྱས་པས་ཆོག་སྟེ། དང་པོ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། མོ་སྟོན་ས་བོན་ལས་
 བྱུང་བ། །བྱམས་པ་ས་ཡི་སྟིང་པོ་ཉིད། །བརྟལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ཤར་དུ་བསྐྱོམ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། གཉིས་པ་ནི་སྟོན་གསལ་ལས། རང་གི་སྒྲགས་བརྩོན་ཀྱི་ཅེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོམ་ཅན་ཏེ་ཞེས་པས་བསྟན་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་
 དགོངས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྟོན་གཉིས་པ་རི་ལྷར་དབྱུང་བའི་ཚུལ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
 དུམ་གྱི་བརྒྱར་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་རྣམས་རྩོམ་ཉིང་ལམ་ནས་སྟིང་གར་བྱངས་པ་ལྷ་རང་རང་གི་
 མཆོན་སྒྲགས་ཀྱིས་འབྲེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། བརྒྱ་ཉིད་སྒྲགས་

གྱིས་དབྱུང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་མཆོན་ཀླུ་ས་པའི་ཕྱིར། མི་བསྐྱེད་པ་བྱུང་སྐར་
 བྱོན་རང་གི་མདུན་ན་འདུག་པ་རང་གི་སྙིང་གར་ཁྱགས་པས་རང་ཞེ་སྤང་དོ་རྗེར་བསྐྱར་
 དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། སྐར་ཡང་དོ་རྗེ་མགོན་པོ་ཡི། །སྐྱོན་སྤྱི་ཅི་འདུག་པར་
 བྱུང་། །སྤྱགས་པས་དེ་ཡི་སྙིང་ག་རུ། །རྗེས་ཁྱགས་བདག་ཉིད་རྣམ་བསྐྱོམས་པས། །སྤ་
 མའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་གྱུར་ནས། །ཞེ་སྤང་དོ་རྗེའི་གནས་ལ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཀྱན་སྦྲོང་རི་ལྟ་བུས་འབྱེན་པ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱབ་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་དང་
 གཉི་མུག་སོགས་སྤྱང་བྱ་དེ་དང་དེ་རྣམས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། མི་བསྐྱེད་པ་དང་རྣམ་སྤང་སོགས་
 དབྱུང་བར་བྱོལ་སྤྱོད་བསམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལེན་དང་པོར། ཞེ་སྤང་གི་
 རིགས་ཀྱི་སྤྱགས་མཆོག་གི་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ་འདི་སྤྱང་དོ་ཞེས་སོགས་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཛད་པའི་སྦྱོ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྦྱོས་པའི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་སོགས་སྦྱི་མཛད་དང་། སེམས་ཅན་ཞེ་
 སྤང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་སྦྱོང་བ་སོགས་སྦྱོས་མཛད་རྣམས་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྦྱོ་ལྷག་མ་བཞི་པོ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་གང་བའི་སྦྱལ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་
 འདུས་པར་བསམ་པ་ནི་བསྐྱུ་བའི་སྦྱོ། རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པར་
 བསམ་པ་ནི་འབྲེས་པའི་སྦྱོ། ལྷ་སོ་སོའི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
 དབང་བསྐྱར་བ་ནི་དབང་བསྐྱར་བའི་སྦྱོ། སྐར་བྱོན་ནས་རང་རང་གི་གདན་ལ་འགོད་པ་ནི་
 གནས་སུ་འགོད་པའི་སྦྱོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོགས་པ་དབྱུང་པ་ལ་གསུམ། ལྷའི་སྐྱེད་ཆོག་གཙོ་བོ་འཕོ་ཚུལ་དང་བཅས་
 པ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ། ཞལ་ཕྱག་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ། ལྷའི་གངས་ལ་དོགས་པ་

དབྱང་པའོ།

དང་པོ་(ལྷའི་སྐྱེད་ཆོག་གཙོ་བོ་འཕྲོ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ལ་དོགས་པ་དབྱང་པ་)ནི། མདོར་བྱས་ལས།
 ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་གདབ་པ་འདི་ནི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 ཉེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་
 རྒྱས་གདབ་ཆང་བ་ཡིན་ཉེ། ས་བོན་ལས་བྱང་རྒྱབ་པ་ནི་གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཕྱག་
 མཆོན་ལས་བྱང་རྒྱབ་པ་ནི་ཐུགས་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ། སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་
 རྒྱབ་པ་ནི་སྐྱ་ཕྱག་ཆེན། འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ནི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
 ལྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདིར་
 ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་འདེབས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱད་འདིར་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་
 བ་མ་བཤད་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལས་དམ་རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཕྱག་
 ཆེན་གསུམ་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་དགོས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་དོགས་པ་
 འགོད་པ་ཡིན་ཉེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། གསོལ་བ། གལ་ཏེ་རྒྱད་འདི་ལ་ལག་པའི་
 ཕྱག་རྒྱ་མེད་ན་ངེ་ལྟར་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ལྷའི་སྐྱ་སྐྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། བཀའ་སྩལ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་
 ལུས་པས་བརྒྱན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལྷའི་སྐྱ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །བཙུན་མོ་ནི་དམ་
 ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །གཞུགས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་སྐྱབ་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
 འདིའི་དོན་ནི་སྟོན་མེད་དེ། སྐྱ་ཕྱག་ཆེན། བཙུན་མོ་དམ་རྒྱ། གསུང་ས་བོན་ཆོས་རྒྱ།
 ལྷའི་གཞུགས་སྤྲོ་ཆོགས་སྒྲོས་ཏེ་སྤྲོ་སྒྲོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་ལས་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག འདི་
 ལྷ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་རྒྱས་འདེབས་ལ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དེས་གཞུང་ཅན་མི་དགོས་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འོ་ན་བཙུན་མོ་དམ་ཆུར་འཛོག་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཙུན་མོའི་སྒྲིམ་སྟོན་རིགས་པ་གང་ཞིག དེ་འདྲ་
 བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་མཆོན་པའི་ཕྱག་མཚན་ལའང་བཙུན་
 མོའི་སྒྲིམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཙུ་བོ་འཕྲོ་ཚུལ་གྱི་དོགས་པ་དབྱེད་པ་ནི། སྤྱིར་དཔལ་
 འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་གྱི་གཙུ་བོ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། ལྷག་མོས་གྱི་གཙུ་བོ། མངོན་བྱང་
 ལྟ་བསྐྱེད་གྱི་གཙུ་བོ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཙུ་བོ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙུ་བོ།
 ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙུ་བོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་ནས་ལྷག་མོས་དང་ལུས་
 དཀྱིལ་གཉིས་གྱི་གཙུ་བོ་འཕྲོ་བ་མེད་དེ། དང་བོ་ཡིན་ན་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཡིན་པས་བྲལ། གཉིས་པ་
 ཡིན་ན་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་བྲལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛོན་གསུམ་གའི་སྐབས་
 སུ་མི་འཕྲོ་བར་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཁོ་ནས་གཙུ་བོ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་བྱང་ལྟའི་སྐབས་སུ་འཕྲོ་བ་
 དང་། རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་གོང་ཙམ་ནས་འཕྲོ་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་འཕྲོ་བ་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་འཕྲོ་བ་རྣམས་སུ་
 ཡོད་ལ། བསྟན་དུས་གྱི་གཙུ་བོ་འཕྲོ་བ་ནི་མངོན་བྱང་ལྟ་བསྐྱེད་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཆོག་གི་སྐབས་རྣམས་སུ་ངེས་ཤིང་། སྤྱིར་དུས་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐབས་སུ་ཅི་རིགས་
 བར་འཕྲོ་བ་ཡོད་དོ། །ལུགས་འདི་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་གཙུ་བོ་འཕྲོ་
 བ་ན་ལྷ་གང་གཙུ་བོར་སོང་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་དགོད་བྱའི་ལྷ་གངས་སོ་
 གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན། རྣམ་སྒྲུང་གཙུ་བོར་སོང་བའི་ཆེ་རྣམ་སྒྲུང་ཡབ་ཡུམ་དབུས་
 སུ་འགོད། རྣམ་སྒྲུང་དང་སྤྱི་མཐོང་ལྷ་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་དང་རེག་བྱ་རྗེ་རྗེ་མ་འགོད་པ་སོགས་
 བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་མཐོང་ལས། གལ་ཏེ་རྒྱལ་གཞན་དབུས་མར་གྱུར། །དེ་
 ཡི་གནས་ལ་མི་བསྐྱེད་འགྱུར། །གང་ཆེ་འཁོར་གཙུ་བོ་སངས་རྒྱས་གྱུར། །ཕྱང་བ་དེར་ནི་

བསྐྱེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཞལ་ཕྱག་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་)ནི། ཁོ་ན་རེ། འདུས་པ་འདིར་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
དགོད་བྱའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱེས་པ། བཤད་རྒྱུད་རྫོང་ཆེ་ཅོ། རྣམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་སོགས་གཉིས་
ཀའི་རྒྱུད་མང་པོར་ལྷ་པལ་ཆེར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཤས་ཆེ་
བའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། འདིར་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་དག་ཅིག་ཡོད་པར་ཐལ།
མ་ཁྲབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དོགས་པ་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གཞག་ལས། གསོལ་བ།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལས་ནི་ཞལ་གཅིག་པར་རབ་
ཏུ་གསུངས་ན། ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་ཞལ་གསུམ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་གཞག་ལས། བཀའ་སྒྲུལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཉིད་གྲིས་འདི་བཤད་པ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལས། ཞེས་སོགས་རྫོང་ཆེ་ཐལ་མོའི་
ངེས་དོན་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་བྲངས་སོ། །དོན་ནི། རྫོང་ཆེ་ཐལ་མོའི་ངེས་དོན་ལ་འོད་བྱུང་
གཉིས་ལས་གཙོ་བོ་ནི་བྱུང་འཇུག་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་
ཡོད་དེ། རྫོང་ཆེ་ཐལ་མོ་དང་། འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་ཡོད་པ་གཉིས་ངེས་
དོན་ནམ་མཆོན་དོན་འབྲ་བ་གང་ཞིག དེ་གཉིས་ལ་མཆོན་དོན་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་བྱི་མ་དེར་ཐལ། ལག་པ་གཡས་པ་དང་ཞལ་གཡས་གྲིས་ཐབས་ཀྱན་རྫོབ་
བདེན་པ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་དང་། ལག་པ་གཡོན་པ་དང་གཡོན་ཞལ་གྲིས་ཤེས་རབ་དོན་
དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ལག་པ་གཉིས་སོར་མོ་བསྐྱོལ་བའི་ཐལ་མོ་སྐྱར་
བ་དང་། ཞལ་གཡས་གཡོན་གཉིས་གང་ལ་སྐྱར་བའི་ཅ་ཞལ་གྲིས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་

མེད་ཀྱི་བྱང་འདུག་མཆོན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། བན་ཚུན་སྦྱར་བས་རྩི་
 སེམས། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོག་ །ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ཅམ་གྱིས་ནི། །སངས་
 རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་འགྲུགས། །སྦྱབས་གསུམ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །སྦྱ་གསུམ་
 རྣམ་པར་ཐར་གསུམ་གྱི། །ཞལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ་མདོག་གསུམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱག་བྱག་གི་མཆོན་དོན་ཡབ་སྐུ་གིས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་སྒྲ་
 མ་ཁ་ཅིག་ ལུགས་འབྱུང་ལུགས་སྒྲིག་གི་སྦྱང་བ་སུམ་ཆོན་གཉིས་མཆོན་ཟེར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་ མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཤ་ཁྲག་ལྷགས་གསུམ། བ་ལས་ཐོབ་པའི་རྒྱང་རུས་ཁུ་བ་སྟེ་སྦྱང་
 གཞིའི་ཆོས་བྱག་མཆོན་ཟེར་རོ།

གསུམ་བ་(ལྷའི་གངས་ལ་དོགས་བ་དབྱེད་བ་)ནི། རྣམ་གཞག་ལས། གསོལ་བ། འདིར་
 གསང་བ་འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་རྣམས་འགོད་བ་སྟོབ་དཔོན་སྣ་ཆོགས་པའི་གཞུང་
 འཛིག་ཏེན་དུ་རབ་དུ་འདུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་སྦྱབ་བ་སོ་རྣམས་སོམ་ཉི་མ་མཆིས་
 པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཕགས་ལུགས་ལ་
 དགྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བྱའི་ལྷ་གངས་སོ་གཉིས་སུ་མཛད་བ་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་གཅིག་
 འགོད་རིགས་པར་ཐལ། སྦྱར་འདུས་པའི་ལྷ་གངས་སྟོབ་དཔོན་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་བཞེད་པས་
 སྣ་ཆོགས་ཤིག་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ལན་སྟོན་བ་ལ། རྣམ་གཞག་
 ལས། སེམས་དཔལ་ཆེན་སོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ལུང་དང་རིགས་བ་སོ་སོར་བཤད་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ལུང་དང་རིགས་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འཕགས་ལུགས་
 མི་བསྐྱེད་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏེན་གཞལ་
 ཡས་ཁང་ཆོས་ཅན། ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བ་མི་བསྐྱེད་པའི་
 ལྷ་རྩོགས་པར་དགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།

འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་ལུས་དགྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བཞིན་ཞེས་པའི་རིགས་པ་
ཡང་དག་གིས་སྦྱབ་ཅིང་། མཐུན་དཔེ་ལུང་གིས་སྦྱབ་པ་ནི། རྩོམ་གྲུང་ལས། རྩོམ་སྒྲིབ་
དཔོན་ལུས་འདི་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྦྱ་ནི་རིམ་བཞིན་གནས། །ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱལ་འདི་
ལ་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་
འཁོར་སྦྱལ་ནས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་གཉིས། ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
ཐུན་མཆོམས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་རོ།

དང་པོ་(ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་)ལ་ལྟ། སྤྱི་གི་གི་རྣལ་འབྱོར། བརྒྱས་པའི་
རྣལ་འབྱོར། ལྷ་བ་སྦྱས་བསྦྱལ་བའི་དོར་བཞེངས་པ། དེ་ལ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་ཅི་ཐུང་
བ། ཉེ་བར་བསྦྱ་བའི་ཆོ་གའོ།

དང་པོ་(སྤྱི་གི་གི་རྣལ་འབྱོར་)ནི། སྤྱི་མོ་སྦྱོམ་པའི་སྐབས་གཉིས་ཡོད་དེ། དགྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་ཡན་གྱི་རགས་པ་ལ་སྦྱོབ་པའི་སྐབས་དང་། རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཆོམས་
གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོའི་སྐབས་སུ་བསྦྱོམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་སྦྱོར་
བྱུག་མཆོན་སྤྱི་མོ་བསྦྱོམས་པས་བྱིང་བ་གཅོད་ཅིང་། འོག་སྦྱོར་ཐིག་ལེ་སྤྱི་མོ་བསྦྱོམས་པས་
ཆོད་པ་གཅོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཆོམས་སུ་བསྦྱོམས་པ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམིགས་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བ་ལ་སེམས་གནས་བརྟན་པོ་བསྦྱབ་པར་
བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྦྱང་ཞེན་གཉིས་རགས་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་
གྱིས་གཅོད་རྒྱས་པའི་མཆོམས་ནས་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱི་མོ་ལ་སྦྱོབ་པར་གསུངས་
པ་ནི། ཐིག་ལའི་ནང་དུ་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བའི་སྤྱི་མོ་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྤྱི་
མོ་ཅོམ་ནི་མཆོམས་འདིར་དང་པོ་ནས་སྦྱོམ་དགོས་ལ། ཇི་ལྟར་སྦྱོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་

དེ། རང་མི་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཅ་ཞལ་གྱི་སྣ་ཅེར་ཉི་གདན་སྐྱ་མ་བྱེད་གཤགས་
 ཅམ་གྱི་སྟང་དུ་རྟོ་རྟོ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྟ་པ་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཆད་ཅམ་ཞིག་མི་བསྐྱེད་པའི་རོ་བོར་
 བལྟས་ནས་སྟོམ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོ་རྟོ་བྱ་གར་ཉི་གདན་ལ་ཐིག་ལེ་སྟོན་པོ་ཡུངས་འབྲུ་
 ཅམ་མི་བསྐྱེད་པའི་རོ་བོར་བལྟས་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་མ་རྟེན་བར་དུ་
 སྟོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྟང་
 གི་རྟོ་རྟོ་དེ་ལས་རྟོ་རྟོ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་གང་བསྟོས། སྤར་ཡང་
 གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་བསྟུ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན་བྱག་མཆན་ལྟ་སྤར་བསྟུར་ནས་སྤར་
 བཞིན་སྟོ་བསྟུ་བྱེད་ཅིང་། མཐར་འཛོག་པ་ན་ཅ་བའི་དམིགས་རྟེན་སྣ་བྱག་ནས་བྲངས་ཏེ་
 སྟང་གར་ཏིང་པེ་འཛོལ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟུ། དེ་བཞིན་དུ་གསང་བའི་སྣ་ཅེར་ཐིག་ལེ་ལ་
 སེམས་བརྟན་པ་ན་རྟོ་རྟོ་དང་བསྟུ་འདུ་བྱས་ཏེ། ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་སྤྱང་བའི་
 བར་དུ་རྟེན་དང་བརྟན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་སྟོམ་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་
 བྱེད་པ་བྱའི་ཚུལ་དུ་སྟོ་བ་དང་། དེའི་ནང་གི་མི་བསྐྱེད་པ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་བྱགས་
 པའི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་སྤར་བཞིན་ཆ་བོའི་ཚུལ་དུ་སྟོས་ཏེ་སྟོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་
 རྟུན་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལ། །ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཆད་
 ཅམ། །སྣ་ཡི་ཅེ་མོར་ནན་ཏན་དུ། །རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟོམ། །རིན་ཆེན་བརྟན་
 པར་གྱུར་ནས་སྟོ། །བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐར་
 འཛོག་པའི་ཆེ་སྟང་གར་བསྟུའོ།

གཉིས་པ་(བསྐྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་)ལ་གཉིས། ཡིད་བསྐྱས་རྟོ་རྟོ་བསྐྱས་པ་དང་། དག་གི་
 བསྐྱས་པའོ།

དང་པོ་(ཡིད་བསྐྱས་རྟོ་རྟོ་བསྐྱས་པ་)ནི། ལྷེ་དང་མཆུ་མི་འགྲུལ་ཞིང་སྤྱ་སྤངས་པའི་ཡིད་

བཟླས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དོར་བཟླས་ཡིན་ཏེ། དཔལ་འབྱས་དོ་རྗེས། དོ་རྗེའི་ཆོག་གིས་
བཟླས་བྱས་ཏེ། །དོ་རྗེ་ཆོག་ནི་སྤྱ་སྤངས་པ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལེའུ་བདུན་པར།
སྤོང་མོ་བཟའི་མི་བཟླ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པས་ཀྱང་བཟླས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དག་གི་བཟླས་པ་)ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། དམ་ཆོག་གི་བཟླས་པ། དོ་ལའི་བཟླས་
པའམ་ཁྱོགས་ཀྱི་བཟླས་པ། ཁྱོས་པའི་བཟླས་པ། ཁྱོ་བོའི་བཟླས་པ། ཁོང་བུའི་བཟླས་པ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

དང་པོ་(དམ་ཆོག་གི་བཟླས་པ་)ནི། བཟླས་བྱའི་སྤྲགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་ཞེས་སོགས་དཀྱུས་
ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་ནས་སྒོ་བ་སྟེ། སྤྱིང་པོ་དང་ཉེ་སྤྱིང་གི་བཟླས་པ་ཡིན་
ནོ།།

གཉིས་པ་(དོ་ལའི་བཟླས་པའམ་ཁྱོགས་ཀྱི་བཟླས་པ་)ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་
ང་རྒྱལ་གྱིས་རྩ་སྤགས་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས། སྤྱིའི་དབྱིབས་བརྒྱད་དོ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་
ཀྱི་བརྒྱར་འཐོན། ཡུམ་ཀྱི་དབུ་མའི་ལམ་ནས་བརྒྱད་དེ་ཞལ་ནས་བྱུང་། རང་གི་ཞལ་དུ་
ཞུགས་པར་བསྐྱོམས་ནས་ཡི་གེ་སྟོད་ཅིང་ཞི་བའི་རྣམ་པར་བཟླ་བ་ནི་སྤོང་སྤྲགས་ཀྱི་
བཟླས་པའོ།།

ཁྱོས་པའི་བཟླས་པ་ནི། རང་གི་ཞལ་ནས་ཡུམ་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་སྤར་ལྟར་འཁོར་
བ་ཡི་གེ་རྩལ་ཅིང་བྲག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡང་སྤོང་སྤྲགས་ཀྱི་བཟླས་
པའོ།།

ཁྱོ་བོའི་བཟླས་པ་ནི། སྤྱོད་པར་བཟླ་བ་སྟེ། སྤྱིང་པོ་ཉེ་སྤྱིང་རྩ་སྤགས་གསུམ་གའི་
བཟླས་པའོ།།

གོང་བུའི་བཟླས་པ་ནི། རྒྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་སྒྲགས་རྣམས་མགོ་བྱེན་བསྟན་ཟུམ་
 བོར་བསྐྱོར་བ་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བཟླ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
 བུའི་བཟླས་པ་གང་བྱེད་ཀྱང་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་ཀྱིས་འདོན་པར་
 དམིགས་ནས་བཟླ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དེ་སྟོན་གྱི་འགྱུར་འབྱུང་བ་རྩི་རྩིས་བྱ་བ་
 དང་ལྷ་བ་པ་སོགས་གྲུབ་ཆེན་དུ་མས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཟླས་བུའི་སྒྲགས་ནི་འགྲེལ་བ་
 རིན་ཐོང་དང་། བོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་གསུངས་ཤིང་།
 འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། མཆོན་སྒྲགས་ས་བོན་དང་བཅས་
 པ་ཡི་གོ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྤེལ་བ་ནི་སྟོང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཨ་རྟ་ཡུ་ཀ་རས་
 བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་པའི་ཕྱིར། མཆོན་སྒྲགས་རྒྱང་པ་ཉི་སྟོང་ཡིན་ཏེ། ལེན་དང་པོར།
 མཆོག་གི་སྟོང་པོའི་སྟོང་པོ་འདི་གསུངས་སོ། །བརྗོད་ཀྱི་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཨོ་
 ལུ་ཨྱུ་གསུམ་ནི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པོར་གསུངས་སོ། །ཙུ་སྒྲགས་ནི་
 ཙུ་རྒྱད་དུ་ཡུམ་བཞི་དང་ཁོ་བོ་དགའི་ཐོང་སྒྲགས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། ལྷ་ལྷག་མའི་
 ཐོང་སྒྲགས་རྒྱད་གཞན་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། བསྟན་པའི་གྲངས་ནི། གཙོ་
 བོ་ལ་འབྲུམ། འཁོར་རྣམས་དང་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་འཕྲེང་སྒྲགས་ཁྲི་ཐལ་དེ། ཡེ་
 ཤེས་འབེབས་པའི་སྒྲགས་འབྲུམ་བཟླ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་སྟོང་པོའི་མཇུག་ཏུ་ཨྱུ་ཉུང་
 ཨུ་ལྷིང་བཏགས་པ་ཡིན་པར། ལེན་བཙོ་ལྷ་པའི་སློན་གསལ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
 བཟླས་པ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་དག་གི་ལས་སྒྲིབ་
 ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་དག་རྒྱས་ལྡན་དུ་བྱ་བ་དང་། སྟན་མོང་དང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་
 རབ་འབྲུམས་སྦྱར་དུ་འབྲུབ་པ་དང་། བྱད་པར་རྩི་རྩིས་བཟླས་པའི་རྒྱད་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་
 བ་དང་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་

བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(ཁུ་བ་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་བའི་རོང་བ་ཞེངས་པ་)ནི། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཁྱགས་པའི་
 རྒྱུ་གྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་
 དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། སྤར་ཡང་སྤགས་པས་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 གཞུག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ལྟར་བསྟོམས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། རྒྱུ་གས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འདུག་པའི་དགེ་ཅ་
 སྟོན་བྱེད་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་གདུལ་བུའི་དབང་གིས་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུའི་སྤང་བ་སྤྱད་
 པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ནས་ཆད་
 མེད་པ་བཞིའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་བས་བཞེངས་པར་བསྟོམས་པ་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལམ་རྒྱུ་གས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་
 མ་དག་གི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་ལྷང་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་
 སུ་སྤར་ཡང་སྤགས་མེ་ཆེན་པོས་ཞིང་གཞན་དུ་འཆང་བྱ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་འབྲས་
 བུ་ལམ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐྱུ་ལ་པའི་ཆོགས་བཅད་བཞིའི་ཆོག་
 དོན་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་(དེ་ལ་མཆོད་བསྟོད་བདུན་ཅི་ཡུང་བ་)ནི། མཆོད་བསྟོད་བདུན་ཅི་ཡུང་བ་གསུམ་བྱས་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ཞིང་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བསྟན་པ་ན།
 སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤར་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་འཛིག་ཉེན་དུ་བྱོན་ནོ་ཞེས་སྟན་པ་བརྗོད་
 པ་ལྟར་ལན། དེའི་འོག་ཏུ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྱར་
 བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟེན་བཀྱར་བདག་གིར་མཛད་པའི་སྟོན་པ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཡོན་གནས་
 མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་

བསྐྱེད་པ་རིམ་ལྔ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། བདག་ཉིད་ལ་
 རིགས་ལྔའི་ཡོན་ཏན་ཆང་བར་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བྲག་ཅའི་དབྱངས་བཞིན་དུ་ཅ་རྒྱུད་
 ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་པའི། མི་བསྐྱེད་རྗོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་
 ལས་བསྐྱེད་པར་མདོར་བྱས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཆོག་
 རོན་ཡང་འབྲེལ་པའི་སྤང་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སྐྱབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 རང་རྗོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བ་ལ་དབང་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གྱི་མཆོད་པས་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་རྟོགས་སྒྲ་ཞིང་ནང་མཆོད་འབུལ་
 བའི་ཆོ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལག་བཤེས་པའི་མཐེ་བོང་སྤྱི་ལས་རི་རབ། མིང་མེད་སྤྱི་ལས་
 ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་མཚོར་གྱུར་པའི་དབྱས་ནས་བདུད་ཅི་བྱངས་པར་མོས་ཏེ་དབྱལ་
 བར་གདན་བཞིར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་དེ། སྒོན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རི་
 རབ་ལ་སྐབ་ཤིང་བྱས་ནས་རྒྱ་མཚོ་བསྐབས་པས་བདུད་ཅི་བྱང་བ་ལྟར་བསྐྱོམས་ནས་
 འབུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། སྒོམ་པོ་མཐའ་ལྷག་ཅི་སྐྱར་
 བས། །རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་རྟག་ཏུ་སྤྱད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབུལ་བའི་རིམ་པ་
 ཡང་བྲག་ལེན་བཞིན་བྱེད་དགོས་ཏེ། ལྷ་བ་བས། མཁས་པས་བྱུབ་པའི་བདུད་ཅི་སྐྱར་། །
 དང་པོར་སྒྲ་མར་དབུལ་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་རྗེས་སུ་ཏེ་རུ་ཀ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཨོ་ཨ་ཨོ་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་དོན་ནི་འཆི་བ་མེད་པའི་བདུད་ཅིས་མཉེས་པར་བྱེད་
 པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངོ་ཞེས་པའོ།

ལྷ་བ་(ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་)ནི། སྐྱབ་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེར་བསྐྱབ་བྱེད་དགོས་
 ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་གཞུག། འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 གཅིག་སུ་བཞུགས། །ཞེས་པའི་རྟེན་པ་དང་པོས་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འཁོར་རྣམས་རང་

ལ་བསྐྱེད་བ་བསྐྱེད། གཉིས་པས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་པུ་མི་བསྐྱེད་བར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ནས་རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
 གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱེད། སྤྱི་བ་སྤྱུངས། རྩི་ཡིག་
 ཏུ་གྱུར། དེས་ནམ་མཁའ་ཁམས་གང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྩི་རྩེ་འཆང་དུ་གྱུར་བ་
 རྣམས་རང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱངས་ནས། རང་ལ་ཐེམ་པར་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་
 ལས། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་པས། །རྩི་གི་སྤྱིང་པོ་འཛིག་ཏེན་རབ་ཏུ་
 བསྒྲོམ། །དེ་བྱང་འགོ་ཀུན་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔར་བསམ། །ལངས་ནས་འགོ་ལ་བལྟས་ཏེ་དེ་
 བཞིན་སྤྱད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

(གཉིས་པ་)ཐུན་མཆོམས་སུ་རྩི་ལྟར་བྱ་བ་ལ། ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 རི། མདོར་བྱས་ལས། གང་ཆེ་ལུས་ནི་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན། །ལུས་ངག་ཡིད་ནི་ཆོམ་འགྱུར་
 བའི། །སྦྱོར་བ་འདི་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །མཐོ་གང་ཅམ་གྱིས་དཔགས་བ་བྱ། །ཆེ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ། །བདུད་ཅི་ལྟ་ནི་དེས་འབབ་པའི། །མོ་ནི་དེ་བྱ་བསྒྲོམ་པར་
 བྱ། །རྩི་རྩེ་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གཟེ་ཆེན་འགྱུར། །ལུས་ངག་ཡིད་
 རི་བདེ་བ་ནི། །ཐོབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་གོ་སྒྲུབ།

ཟས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། །ཁ་ཟས་གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། རང་མི་བསྐྱེད་
 པར་གསལ་བའི་མགྱིན་པ་དུང་དམར་པོར་བསམས་པའི་ནང་དུ་ལྷེ་ཅ་དང་དབྱེར་མེད་
 པའི་སྤྱི་ལས་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྷེ་བར་ལྷེ་རྩི་ལས་རྩི་རྩེ་སྤྱི་པོ་ཅེ་ལྟ་
 བ། རུ་དབྱུང་མ་སྤྱུ་གུ་ཅན་གྱི་ཅེ་མོར་མོ་དཀར་པོས་མཆོན་བ། དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཟའ་
 བཏུང་རྣམས་བྱངས་ཏེ། ལག་པ་གཉིས་དགང་གཟར་སྒྲུགས་སུ་མོས་ནས་སྤྱིང་གར་བད་
 ཉིད་སྤྱིང་དུ་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རོ་བོ་རྩི་ཡིག་སྤྱི་པོ་མེ་ལྷེ་ཅེ་མོ་གསུམ་

པ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལ་སྒྲིན་སྒྲེག་གི་ཚུལ་དུ་དབུལ། དེ་ནས་རང་རང་གི་ས་ཐོན་ལས་གསང་
གནས་སུ་རྒྱུང་གི་དགྲིལ་འཁོར། ལྟེ་བར་མའི་དགྲིལ་འཁོར། སྒྲིང་གར་སའི་དགྲིལ་འཁོར།
མགྲིན་པར་ཚུའི་དགྲིལ་འཁོར་གསལ་བཏབ། རྒྱུང་གཡོས་མེ་སྤར་ས་བསྐྱེགས་པས་མགྲིན་
པའི་ཚུ་ཁོལ། བརྒྱ་ནས་ཞུགས། སྒྲིང་གར་སྤེབས་པ་ན་དངས་མ་རྣམས་ཞུ་བས་ལྟ་རྣམས་
ཆོམ། སྒྲིགས་མ་མེས་བསྐྱེགས་ནས་ཐལ་བ་འོག་སྒྲོ་ནས་ཐོན་པར་བསམས་ལ་ཟས་ཅུང་
ཟད་ཞུ་བའི་འོག་ཏུ་རྒྱུང་ཁ་སྐྱོར་བུམ་པ་ཅན་འཛིན། ཚུལ་འདི་ལྟར་བྲས་ན་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྲིས་མི་བྲབ་སྟེ། གདན་བཞི་ལས། གང་གིས་ཅུང་
ཟད་བཟའ་བཏུང་རྣམས། །བསྐྱོ་བ་བྲས་ནས་བཟའ་བར་བྲ། །འདི་ལྟར་སྐྱོད་པའི་རྣལ་
འབྱོར་ལ། །བྱ་ལོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་བཞིན་བྱེད་ཅིང་ལྷང་བ་ན་
ཡང་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུ་བ་སྐྱུས་བསྐྱུལ་ནས་བཞེངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །སྐབ་ན་ཐུན་བཞི་གའི་མཐའ་
དང་མ་གྲུབ་ན་ཐུན་ཐ་མའི་མཐར་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་མ་
གཉིས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བགོགས་ཀྱི་བར་གཅོད་ཞི་བ་དང་། དངོས་སྐབ་ཀྱི་རྒྱར་
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྟོམ་
འབྱུང་ལས་ཀྱང་། གཏོར་མ་སྟོས་བྱེད་མེད་པ་ལས། །རྒྱར་དུ་འབྱུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
དེས་ན་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །གཏོར་མ་རབ་ཏུ་བསྐྱེགས་པར་གསུངས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཏོར་སྐྱགས་ཀྱི་ཤམ་བུའི་སྐྱགས་དོན་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྐར་དུལྟོ་
ནི་གཞོད་བྱེད་ཐམས་ཅད། ས་མ་ཡ་སུ་བླ་ནི་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ། སྤ་རྩུ་ཀ་ནི་རབ་ཏུ་
འཛོམས་པ། ལྷ་མ་ནི་བདག་ཤེས་ཀྱི་ཞི་བ། རྟུང་ཅ་ནི་སྤང་བ། ཀྱ་རུ་ནི་མཛོད་ཅེས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ད་ནི་ཞར་ལ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཆེང་ས་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ། བསྐྱེན་སྐྱབ་བཞི། རྣམ་
འབྱོར་བཞི། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུ། རྫོང་ཆེ་བཞིའི་ཆེང་ས་རྣམས་ལས།

དང་པོ་(བསྐྱེན་སྐྱབ་བཞི་)ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒྲོམ་པ་ནས། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་
སྐྱད་པའི་བར་ནི་བསྐྱེན་པ། འོད་གསལ་ལས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ལངས་ཏེ་ལུས་དགྱིལ་
སྒྲོམ་པའི་བར་ནི་ཉེར་སྐྱབ། སྒྲོ་གསུམ་གྱིན་ཆེབས་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་
པའི་བར་ནི་སྐྱབ་པ། དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མན་ནི་སྐྱབ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ།
རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། བསྐྱེན་པའི་ཆོ་ག་དང་པོ་སྟེ། །ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་གཉིས་པ་ཡིན། །སྐྱབ་
པ་ཡང་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། །སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཞི་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་
རྒྱད་ལེའུ་བརྩ་གཉིས་པ་ཅ་འགྲེལ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྣམ་འབྱོར་བཞི་)ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒྲོམ་པ་ནས་ཆེ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་
ནི་རྣམ་འབྱོར། མངོན་བྱང་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་རྗེས་སུ་རྣམ་འབྱོར། ལུས་དགྱིལ་སྒྲོམ་པ་ནི་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར། སྒྲོ་གསུམ་གྱིན་བཆེབ་ནས་རིག་མ་འདུ་བའི་བར་ནི་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་
པོ་སྟེ། དེ་ནི་དང་པོ་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆེང་ས་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་མཆོག་
གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་འབྱོར་དུག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྫོང་ཕྱེང་ལས། རྣམ་འབྱོར་རྗེས་
སུ་རྣམ་འབྱོར་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་རྣམ་འབྱོར་ཆེ། །དང་པོ་སྦྱར་བ་མདོར་བསྐྱུས་
པ། །དེ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག །ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་འབྱོར་མཆོག །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི་སྤར་བཤད་པས་ཤེས་སོ།།

བཞི་པ་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་ཆེང་ས་ལ། གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་

པའི་དེ་ཉིད། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། འཁོར་ཁོ་བོ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།
 སྤར་གདབ་གྱི་དེ་ཉིད། རྩ་གྲུར་རྣམས་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་རྣམས་སྒྲོན་འགོ་སྟེ། རྩོམ་སྤང་
 ལས། དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་རྣམ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།
 རྩོམ་སྤང་ས་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། ལྷག་མོས་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། དེའི་ལྷའི་
 འཁོར་ལོ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་
 རྩལ་པའི་དེ་ཉིད། ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེ་ལྷང་པའི་དེ་ཉིད། རྩོམ་པའི་བྱང་རྩལ་པའི་
 དེ་ཉིད། ཡེ་ཤེས་ཅམ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད་དང་དགྲ། སྤར་གྱི་དབྱེད་དང་བཅས་
 པའི་དེ་ཉིད་བཙོ་ལྷ་ནི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཙོ་ལྷ་སྟེ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བོན། བྱག་མཆན། སྐྱེད་གསུངས་པའི་བྱང་རྩལ་པའི་དེ་ཉིད་
 གསུམ་བསྐྱེད་ན་རྩོམ་སྤང་འཆང་ཆེན་བོ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་གཅིག་བྱ་ནི་རྩོམ་སྐྱེད་རྣམས་འབྱོར་རོ། །
 དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱེད་སྐྱོང་སེམས་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། ལུས་ཉིན་དུ་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད།
 བྱང་པོ་ལྷ་གཤེགས་པར་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད། ཁམས་བཞི་ལུས་བཞིར་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད། ལུས་
 ལྷ་རྩོམ་སྤང་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད། མིག་སོགས་ས་སྤྱང་སོགས་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། ཡན་
 ལག་ཁོ་བོར་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད། སྐྱེད་གསུངས་བྱགས་བྱིན་རྩལ་གྱི་དེ་ཉིད་གསུམ། སེམས་
 དཔལ་སྐྱེད་བཅེགས་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་གསུམ། རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་དེ་ཉིད། རྩོམ་ཆགས་
 གྱི་དེ་ཉིད། མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་དང་བཅུ་བདུན་ཏེ། རྩོམ་སྐྱེད་རྣམས་འབྱོར་སོགས་བཅུ་བདུན།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་རྩལ་མཆོག་ལ་གཤེགས་པ། གཤེགས་མ།
 སེམས་དཔལ། སེམས་མ། ཁོ་བོ་དབྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ལྷ་སྟེ། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྩལ་
 པོ་མཆོག་ །དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་རྣམ་བཤད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལས་རྩལ་མཆོག་ལ་
 སྤྱང་སྐྱོང་བྱག་མཆན་སྤོ་མོ་སྒྲོམ་པ། འོག་སྐྱོང་ཐིག་ལེ་སྤོ་མོ་སྒྲོམ་པ། ཡིད་བཟླས། དག་

བཞུགས། གཙོ་པོ་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་པ། ལུ་བ་སྤྱུས་བསྐྱེད་པ། མཆོད་བསྐྱེད་བདུད་ཅི་
ཐུང་བ། མཐར་ཉི་བར་བསྐྱེད་པ། ལུས་བཏུས་པར་བྱེད་པ། ཟས་གྱི་རྣམ་འབྱོར། དངོས་
གྲུབ་ཐུང་དུ་སྤྱུབ་པ། དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྤྱུབ་པའི་དེ་ཉིད་བཅུ་གཉིས་ཏེ། དེ་ནས་ལས་གྱི་
རྒྱལ་པོ་མཆོག་། དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ལུ་བ་རྩོམ་པའི་སྤྱེད་ལ་སྤྱུབ་ཐབས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་གནས་གྱི་དེ་ཉིད་དང་། བསྐྱེད་
པ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་སྒྲོམ་པ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་ནི་དང་པོ་
སྟོང་བ་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་རྩོམ་པ་དང་། ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེ་ལྷང་བ་དང་ཐུག་
མཆོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་གཉིས་པ་ས་བོན་བསྐྱེད་པའི་རྩོམ་པ་དང་། དང་པོའི་མགོན་
པོ་སྐྱེད་པ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་རྩོགས་པའི་བར་ནི་གསུམ་པ་གཞུགས་ཉིད་རྩོགས་པའི་རྩོམ་
པ་དང་། སྤྱི་བྱིན་ཆོ་བ་ནས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ན་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་དང་། རྒྱས་པ་ལྟར་ན་དངོས་
གྲུབ་འབྲིང་སྤྱུབ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ནི་བཞི་བ་ཡི་གེ་འགོད་པའི་རྩོམ་པ་སྟེ། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས།
དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ། །གཉིས་པ་ས་བོན་བསྐྱེད་པ་འོ། །གསུམ་པ་གཞུགས་ཉིད་
རྩོགས་པ་སྟེ། །བཞི་བ་ཡི་གེ་འགོད་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རིམ་བཤད་པའི་
རྣམ་འབྱོར་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་རགས་པ་འབྲས་པ་གཅིག་པའི་རྣམ་འབྱོར་དང་། སྤ་
བ་ཉོག་པའི་རྣམ་འབྱོར་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་
དང་། སྤགས་ལ་གཞོལ་བའི་རྣམ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག་ བསྐྱེད་རིམ་རགས་པའི་
རྣམ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། རགས་པ་འབྲས་པ་གཅིག་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ཡོད་དེ། སྤ་མོ་ལས་དམིགས་ཏེན་རགས་ཤིང་རང་དང་ལྟ་གཅིག་ཏུ་འབྲས་པའོ། །གཅིག་
ཏུ་ལྟ་འབྲས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་
སྤ་མོའི་རྣམ་འབྱོར། རང་ལ་གཞོལ་བའི་རྣམ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག་ བསྐྱེད་རིམ་སྤ་

མའི་རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་ཅན། སྤ་བ་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལས་དམིགས་རྟེན་སྤ་ཞིང་རྟོག་པས་བཏགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་
 ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་གཞི་སྤེལ་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་
 པ་མཐུན་པར་སྤྱ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་བྱད་པར་
 ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཚུལ་)ནི། ལྷགས་འདི་ལ་
 སྤྱབ་ཐབས་རྒྱས་བསྐྱུས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལྟར་ཐུན་བཞིའི་ཐོག་མཐའ་རྒྱས་ཤིང་། བར་པ་
 གཉིས་བསྐྱུས་པ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་བྱས་ཏེ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཡིན་པས་ཐ་མལ་གྱི་
 ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ལྟ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བའི་
 གཉེན་པོར་རྟེན་དང་བཟེན་པའི་གསལ་སྤང་ལ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོབ་ཚུལ་ནི། ངེས་ངོར་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྤྲོད་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཟབ་པ་དང་། སྤང་
 ངོར་རྟེན་དང་བཟེན་པའི་སྤང་བ་འང་འཆོན་ལྟར་གསལ་བའི་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཆོགས་ཅན་
 དེ་ཉིད་གདགས་གཞིར་བྱས་ཏེ། འབྲས་དུས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་བདག་ཉིད་
 དེ་ངོ་སྟམ་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པའི་ཅིས་ཟིན་ན། གཞན་དུ་
 ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལུས་གྱི་སྤྱལ་སྤྱོད་དང་། དག་གི་སྤྱ་བརྗོད་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་
 པ་དང་སྤྱགས་བཞུས་པ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 ཀྱན་སྤྱོད་ལས། ཕྱི་ཏེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་གནས། །ཡན་ལག་གི་ནི་བསྤྱོད་པ་དང་། །ཆོག་
 གི་རབ་འབྲམས་ཇི་སྟེན་པ། །དེ་སྟེན་ཕྱག་རྒྱ་གསང་སྤྱགས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར།

ལྷ་བ་(དེ་ལ་བསྐྱབས་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་)ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་བསྐྱེད་
རིམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རགས་པ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་།
སྤ་བ་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གསལ་བཏབ་པའི་
ཆོ། དེ་དང་དེའི་ཆ་སྤ་རགས་ཐམས་ཅད་མ་འབྲེས་པར་སྐྱད་ཅིག་གིས་གསལ་སིང་རེ་བའི་
རྣམ་པར་ཤར་བ་ལ་བྱིང་མོད་དང་བྲལ་བར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུག་ཆ་འཁྱོངས་ན་དེ་
དང་དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ལོ་ལྔ་སོགས་ཇི་ཙམ་འདོད་ཀྱི་བར་འཛིག་ལུས་ན་སྤ་རགས་
དེ་དང་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་(མཐར་ཕྱིན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ་)ནི། བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ལ་སྤྱིར་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤོན་གསལ་ལས། ཞི་སོགས་བྱ་བའི་ཆོ་
ག་དང་། །དེ་བཞིན་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

སྤྱིས་པ། ལྟར་བཅས་འགྲོ་བའི་སྟོན་པ་སྤྲ་ན་མེད། །ཐུབ་དབང་སྤྱི་བའི་ཉི་མས་ལེགས་
བཤད་གཏམ། །བཅེ་བས་ཇི་སྟེད་འདོམས་པའི་རབ་དང་ཕྱལ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྲ་ན་མེད་
པའི་རྒྱད་ཅེས་གྲགས། །དེ་དག་ཀུན་གྱི་ཅེར་སོན་སྟངས་སོ་མཆོག་ །ས་གསུམ་སྤོན་མེ་
དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །འདོད་དགའི་ཆར་འབབས་འཛིག་རྟེན་རིན་ཆེན་གཅིག་ །
དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་རྒྱལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཡིན། །རྒྱུད་འདིའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་འཛིན་
པ་དང་། །དེ་ཉིད་མཐོང་ཐོས་བྲན་རེག་གྱུར་རྣམས་ཀྱང་། །ཁྱབ་བདག་དཔལ་ལྷན་རྟེན་རྩི་
འཆང་དབང་དང་། །མཚུངས་པའི་ཕྱག་ཡུལ་དམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡིས། །གསུངས་སྤྱིར་རྒྱུད་
འདིའི་མཆོན་ཙམ་ཐོས་པ་ཡང་། །རྒྱ་ཆེན་བསོད་ནམས་ཐོང་གིས་སྐྱབ་དགོས་ན། །ཚུལ་

འདིར་སྙིང་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ལ། །བཙུག་པས་འཇུག་རྣམས་མཆོག་ཏུ་སྐལ་བ་
བཟང་། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུད་རྒྱལ་དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་ཡི། །རིམ་བཤང་པོའི་ལེགས་བཤད་
གཉེར་ཆེན་པོ། །དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡི། །སྙིང་པོའི་མཆོག་འདི་བདག་
གིས་འབད་པས་བསྐྱབས། །དགོ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བདག་ །ཐེག་མཆོག་འཁོར་
ལོ་བཞི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཟུང་འཇུག་ནོར་བུའི་གཞལ་མེད་ཉམས་དགའ་བར། །
མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་སྒྲག་འཇུག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་
གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་བཤང་པོའི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ནི་རང་གི་སྒྲོབ་མ་མདོ་སྤྲུགས་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་བའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
མང་པོའི་སྒྲོ་གོས་ཀྱི་བརྒྱ་ཁ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། །དོ་རྩེ་འཆང་དབང་སྒྲ་མ་དམ་བ་རྣམས་ཀྱི་
ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་བོས་ལེན་པ་ཆོས་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། །ཆོས་གྲུ་ཆེན་
པོ་བཀའ་གིས་ལྷན་པོའི་གཟིམ་ཁང་རྒྱལ་མཆོན་མཐོན་པོར་སྦྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་
བསྐྱན་པ་ལུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་ཀྱས་པར་གྱུར་ཅིག །མཛྲ་ལོ།

ཨོ་སྤྱ་སྟེ། བན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྐྱན་ཡོངས་འདུའི་ལྷོན། །རབ་རྒྱས་འགོ་
ཀྱན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྤྱོད་ཕྱིར་བཀའ་གིས་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་གྲུ་ཆེར། །ཆོས་
སྤྱོན་འཛད་མེད་དལ་འགྲོའི་རྒྱན་འདི་སྟེལ། །སར་ཇ་ག་ཉི། །

ཡུལ་ལྷ་མོ་གསང་བ་འདུས་པར་སྒོམ་ཐུག་འཆའ།

༡༡། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམ་ངག་
 རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གྱི་སྟིང་པོའི་གནད་ཀྱན་བསྐྱས་པ་ཟབ་དོན་
 གསལ་བའི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཀྲགས་སོ།

ན་མོ་གྲུ་ཅུ་མཆུ་ཉྱེ་ལ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་
 ངག་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གྱི་སྟིང་པོའི་གནད་ཀྱན་བསྐྱས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ་
 ཞེས་བྱ་བ། སློ་བཟང་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱན། །དུར་སྤྱིག་འཛིན་པར་གྲགས་པའི་དཔལ། །
 སྲུབ་བདག་དང་པོའི་མགོན་པོ་དང་། །དབྱེར་མེད་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་འདུད། །སྣོན་སྤྱེས་
 བདེ་སྟོང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྟག་འཆར་བ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་
 ཚོན་གྱིས་འཁྱུང་པའི་འཇམ་ཚོན་གར་གྱིས་རོལ་བ་ཅན། །དཔལ་ལྷན་ཞེ་སྤང་མ་ལུས་རྣམ་
 དག་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་གཙོ་བོ་དེའི། །ཞབས་སྤྱེས་འཁོར་ལོས་མངོན་པར་མཛེས་པའི་འདབ་
 བརྒྱ་བདག་གི་སྤྱི་བོར་ཞོག །ཐུབ་པའི་ལེགས་བཤའ་ཀྱན་གྱི་གཙོ། །རྒྱུད་རྣམས་ཀྱན་གྱི་
 རྒྱལ་པོ་མཆོག །ས་གསུམ་རིན་ཆེན་གསང་བའི་གནད། །མ་ལུས་འདུས་པའི་གདམས་
 པ་བཤའ། །འདིར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩོགས་རིམ་འཆད་
 པ་ལ་དུག རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདུས་པའི་ཆེ་བརྗོད། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་ལ།
 འཕགས་སྟོར་གྱི་གཞུང་གངས། དེའི་མན་ངག་བོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ། གདམས་པ་རིན་པོ་
 ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ།

དང་པོ་(རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་)ལ་གསུམ། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་
 ཚུལ། མཚན་དོན་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཐམས་རྒྱུད་བློ་བྲག་ཏུ་བཤའ་

པའོ།།

དང་པོ་(སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཆན་གྱི་དགྲེ་བ་བྱང་ཚུལ་)ནི། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
སྒྲེ་ཆན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགྲེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བ་རྒྱུད་ཐབས་རྒྱུད་ནལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་
བཅས་པའི་སྒྲེ་ཆན་གཅིག་དང་། མ་རྒྱུད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དང་
བཅས་པའི་སྒྲེ་ཆན་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོ་མ་འབྱུང་ལས། རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད་ནལས་ཀྱི་ནི་ཆད། །ཁྱེ་བ་ཕྱག་ནི་དྲུག་ཏུ་ངེས། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་གངས། །
ཁྱེ་བ་ཕྱག་ནི་བཅུ་དྲུག་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མཆན་དོན་དང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དགྲེ་བ་)ལ། དོགས་པ་དང་། ལན་གཉིས།

དང་པོ་(དོགས་པ་)ནི། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་གཉིས་
སུ་ཡོད་ན། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐབས་
ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ། མ་ཡིན་ན། བདེ་སྟོང་དགྲེར་མེད་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་འདུས་པ་ཕྱི་མར། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་འཇུག་
པ། རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཟེར་ན།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། གཞན་ཕྱགས་དགག་པ་དང་། རང་ཕྱགས་བཞག་པའོ།།

དང་པོ་(གཞན་ཕྱགས་དགག་པ་)ནི། སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་རྒྱུད་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་
ནས། ཀྱི་རྟོར་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཞིང་དེ་མ་རྒྱུད་དུ་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་
ཏེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མ་རྒྱུད་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན་བརྟག་
གཉིས་ཆོས་ཅན། བ་རྒྱུད་དུ་ཐལ། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གང་ཞིག་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
ཐབས་རྒྱུད་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་

རྒྱུད་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྒྲངས་ནས། རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་བྱེད་པ་ཐམས་
ཅད་པར་དོན་སྒྲུ་རི་བཞིན་པ་དང་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་
ཁྱབ་པ་ངེས་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་དེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་
རྒྱུད་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་དེ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ། མ་
ཡིན་ན་ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མེད་
ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གཉིས། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དང་། ཐབས་ཤེས་རེ་
རེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་)ནི། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་
པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཐབས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དངོས་
སམ་དེའི་སྒྲུབ་གཏོགས་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། མ་རྒྱུད་ཀྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲ་ཟེན་ལ་སྟོན་པ་ལྟར་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་མི་སྟོན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟངས་གཞིས་དགའ་བ་བཞི་བརྗོད་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་
དང་། པ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟངས་གཞིས་སྟོང་པ་བཞི་བརྗོད་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་སྟོན་པར་ནག་
པོ་སྟོན་པས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་སྟངས་གཞིས་གཙུག་
པོར་བསྟན་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་ཤིང་སྟེག་པ་ལ་
མེ་དང་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནག་པོ་སྟོན་པས། རྣམ་འཁྱོར་གྱི་ནི་
རྒྱུད་དག་ཏུ། །འདི་སྐད་ཅེས་སོགས་པས་གསུངས་གང་། །དེ་ནི་རྣམ་འཁྱོར་མ་རྒྱུད་དུ། །
མེ་སྟེ་གཞན་དག་སོགས་མ་འདྲ། །རང་བཞིན་དབྱེ་བ་ཡོད་མིན་ཞེས། །ཐུགས་རྟོ་རྟོ་ཡིས་

དེ་སྐད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་)ལ། རི་མེད་འོད་ལས་གསུངས་ཚུལ་
དང་། བྱར་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་(རི་མེད་འོད་ལས་གསུངས་ཚུལ་)ནི། དུས་འཁོར་ལས། གདུལ་བྱ་པལ་བ་རྗེས་སུ་
འཛིན་པའི་ཕྱིར་ལྷ་པོ་སྒྲོམ་པ་བ་རྒྱད་དང་། ལྷ་མོ་སྒྲོམ་པ་མ་རྒྱད་དུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས། བྱ་ལུགས་པ་དག་ལྷ་པོས་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་བྱེད་པ་བ་རྒྱད་དང་། ལྷ་མོས་
དགུག་གཞུག་བྱེད་པ་མ་རྒྱད་དུ་འདོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདུས་པ་མ་རྒྱད་
དང་། དུས་འཁོར་བ་རྒྱད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་མཆན་ཆ་
མཉམ་པ་དག་པའི་ལྷ་པོ་མོ་ཞལ་བྱག་མཉམ་པ་བ་རྒྱད། ལྷ་ཕྱིའི་སྒྲིན་མཆན་མས་དག་པ་ལྷ་པོ་
མོ་ཞལ་བྱག་མི་མཉམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་རྒྱད་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་དུ་འདོད་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་
དེ། དེ་ནི་རྒྱད་གཉིས་ལས་ལྷའི་ཞལ་བྱག་མཉམ་མི་མཉམ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་
པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་རྒྱད་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བྱར་ལས་གསུངས་ཚུལ་)ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་
གཉིས། དང་པོ་(གཞན་ལུགས་དགག་པ་)ནི། ས་སྐྱ་བ་དག་བྱར་ལས་ལྷ་མོས་གཙོ་བྱས་པའི་
འཁོར་མོ་ཆོགས་ཤེས་ཆེ་བ་མ་རྒྱད་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་བ་རྒྱད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
སྒོག་གཙོད་ལ་དགའ་ཞིང་ལོག་ལྷ་ཅན་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་བ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་
མ་རྒྱད་དང་། རང་སྤེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་བ་རྒྱད། ཡང་བུད་མེད་རྗེས་
སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་མ་རྒྱད། སྐྱེས་པ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་བ་
རྒྱད་དུ་བསྟན། བག་པོ་སྤྱོད་པས། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་སྒྲིན་པ་བ་རྒྱད་དང་མ་
རྒྱད་དུ་བསྟན་ཟེར་བའི་དང་པོ་གསུམ་མི་འཐད་དེ། རོ་རྗེ་བྱར་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་སྒྲིན་པའི་

མ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་ཀྱི་དེ་མ་རྒྱུད་སྤྱིའི་འཛོག་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། ཉག་པོ་སྟོན་པས། བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་། རྫོགས་པ་འབྱུང་
བའི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་སྟོན་པ་རྒྱུད་གཉིས་
ཀྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། སལ་པ་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐོ་ནས་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་
ཡང་ཡོད་དེ། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་སྟོན་གི་དགའ་བཞི་འདེན་པའི་རྒྱུད་
སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད་དང་། སྐྱ་མའི་སྐྱ་
འབྱུང་བའི་རྒྱུད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད། ཡང་
ན་ཆོས་སྐྱའི་རིགས་འདྲ་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་མཆོན་པའི་ཐིག་སྐྱད་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་པས་
ཐིག་འདེབས་ཚུལ་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད་དང་། གཞུགས་སྐྱའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་རྒྱང་འཕོ་བ་ཉེར་
བཞི་ཐིམ་པ་མཆོན་པའི་ཐིག་སྐྱད་ཆ་ཆེན་ཉེར་བཞི་པས་ཐིག་འདེབས་ཚུལ་གཙོ་ཆེར་
སྟོན་པ་མ་རྒྱུད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་ནི་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་སྐོ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །
ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་
རབ་གཉིས་མེད་གཅིག་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དང་པོ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་
དང་། ཕྱི་མ་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་
ཀྱི་ཐབས་ཀྱང་མེད་གཅིག་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དང་པོ་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་
གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པའི་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཅུལ་དུ་བརྟོན་ནས་འཆད་ཅིང་སྐྱ་མའི་སྐྱ་སྐྱབ་ཚུལ་ཅུལ་དུ་
བརྟོན་ནས་མི་འཆད་པའི་རྒྱུད་དངོས་སམ་དེའི་སྤེར་གཏོགས་གང་རུང་གི་རྒྱུད་དེ་མ་

རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གྲུང་ལས། ཤེས་རབ་པ་རྩོལ་ཕྱིན་པའི་ཐབས། །དེ་ནི་རྣལ་
འབྱོར་མར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
མ་རྒྱུད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་དོན་དམ་བདེན་པ་
དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་
ཤེས་རབ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་ཉར་ལེན་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བཞིའི་རྒྱུད་སེམས་ལས་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་སྒྱབ་ཚུལ་ཅལ་
དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་རྒྱུད་དངོས་སམ་དེའི་སྡེར་གཏོགས་གང་དུང་གི་རྒྱུད་དེ་པ་རྒྱུད་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱུ་མཚོ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་རྒྱུད་རྒྱལ་དུ། །
དེ་དང་དེ་ཡི་ཆོག་དཔེ་ཤེས། །འོད་གསལ་སྒྱུ་མ་བདག་གིས་ནི། །སྒྱུ་མ་འཛིག་ཉེན་ལ་
བཞག་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐབས་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་པ་རྒྱུད་ཅེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་དེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་
བྱེ་བའི་ཐབས་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱི་ཉར་ལེན་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་
པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཐབས་རྒྱུད་ཐེ་བླག་ཏུ་བཞག་པ་)ལ་གཉིས། ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་བ་བཞག་པ་དང་།
འདུས་པ་བྱེ་བླག་ཏུ་བཞག་པའོ།

དང་པོ་(ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་བ་བཞག་པ་)ནི། ཐབས་རྒྱུད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དཔེ་ན་གསུམ་
དུ་ཡོད་དེ། འདུས་པའི་རྒྱུད་སོགས་འདོད་ཆགས་ཐབས་རྒྱུད་དང་། གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་
རྒྱུད་སོགས་ཞེ་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱུད་དང་། རྗེ་རྗེ་ཨ་ར་ལའི་རྒྱུད་སོགས་གཏི་ཐུག་ཐབས་རྒྱུད་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འདུས་པ་བྱེ་བླག་ཏུ་བཞག་པ་)ལ་གཉིས། ཅ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་དོན་བཞག་

པ། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཤད་ཚུལ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(ཙ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་
ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་རྒྱས་པ་སྒྲོ་ཀ་ཉི་ཁྱི་ལྷ་སྟོང་པ་དང་། བསྐྱས་པ་སྒྲོ་ཀ་སྟོང་
བརྒྱད་བརྒྱ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱས་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པོ་འདི་ཆོས་ཙན།
ཁྱོད་ལ་ཙ་བར་འཛོག་པའི་འཛོག་བྱེད་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལེའུ་བཙུ་བརྒྱད་པ་ལ་ལྷོས་
ཏེ་ཙ་བར་འཛོག་པ་དང་། ཡན་ལག་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཙ་བར་འཛོག་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་ལ་
ལྷོས་ཏེ་ཙ་བར་འཛོག་པའི་འཛོག་བྱེད་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཙན། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། ཁྱོད་ལེའུ་བཙུ་བརྒྱད་པའི་སྤྱོད་གསུམ་སུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་རྒྱུད་ཕྱི་མས་ཁྱོད་ཀྱི་
སྤྱོད་མོང་པའི་དོན་ཉོག་ས་དཀའ་བ་ནམས་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་སོ་སོའི་དོན་ཉོག་ས་དཀའ་བ་
ནམས་ངི་ལན་ལྷ་བཅུ་ཙ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདུས་
པའི་བསྐྱས་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་བརྒྱད་པ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ལ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཞེས་བཞོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱང་ཡིན་ལ། འདུས་པ་ཙ་རྒྱུད་གསུངས་
པའི་ཉོན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་འཁོར་དང་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་པ་ཙ་རྒྱུད་གསུངས་
པའི་དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་ལ་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་
དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཡིན་ན་རྒྱུད་དེའི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་དེ། དེ་
ཉིད་བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་བཤད་རྒྱུད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་པ་ལ་ལྷོས་
ཏེ་ཙ་རྒྱུད་ཡིན་ན། འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་གསང་
འདུས་ལ་ལྷོས་ནས་ཙ་རྒྱུད་དུ་སྒྲིབ་བསྐྱས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཙན། ཙ་ཉག་ས་གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྷེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ལྷེ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་སྐྱབ་པའི་ལམ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་ལམ་དུ་བྱེད་ལས་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱུས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་འདུས་པའི་
 ཅ་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་རྒྱུད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བཤད་
 རྒྱུད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་ན་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་
 རྟེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་འདུས་པའི་རྒྱུད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཅ་རྟགས་གསུམ་པ་བྱུང་རྟེ། བཤད་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་གིས་
 བེ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྲོས་པ་གསལ་བར་སྟོན། འགའ་ཞིག་གིས་ནི་མ་ཆང་བ་ཁ་སྟོང་། འགའ་
 ཞིག་གིས་ནི་མདོར་བསྟན་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཤད་ཚུལ་བསྟན་པ་)ནི། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཆོས་ཅན།
 རྒྱུད་ཕྱི་མས་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་ཁྱོད་ཀྱི་མཆོན་དོན་བསྟན་པའི་
 སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱ་རྣམས་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིར་བསྐྱུས་ནས་གསལ་བར་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་ཁྱོད་ཀྱི་དེས་དོན་རྟོགས་རིམ་ཐབ་མོ་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོ་རྩེ་ཕྱིར་བས་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཞི་ལ་
 རྩེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ། དབང་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གཉི་ལུ་པ།
 བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ། རྣལ་འབྱོར་བཞི། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུ། ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་
 གངས་ངས་དང་། རྟོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བསྐྱུས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། ལྷ་སོ་བཞི་ཞུས་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་སྟོན་ཚུལ་
 ཀྱི་གནད་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྩེ་ཀུན་ལས་བདུས་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བརྗོད་བྱ་

རྒྱལ་བདུན་དང་སྐྱ་མའི་སྐྱ་སྐྱ་བ་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་འདུས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས་མཆན་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྟ་བུ་གྱི་གསང་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་འདུས་
པར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས་ཀྱང་། ཨེ་མ་ཉི་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དགའ་བ། །བྱང་ཆུབ་
སྐྱབ་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན། །རྒྱུད་ཀྱི་བྱི་མའི་བྱི་མར་གྱུར། །གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་
རྒྱུད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་འཆད་ཉན་འབྲི་འདོན་བྱེད་པ་དང་། དེ་
ལྟར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་མཐོང་ཐོས་བྲན་རེག་དང་། དད་ཅིང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་
འདོན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱང་། དོན་ལྟར་དང་འབྲས་བུའི་ཕྱག་ལུལ་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། གང་ཞིག་ཐུན་བཞིའི་དོན་ལྟ་བུ་བྱེད་ཅིང་། །མི་སྤང་ལ་སོགས་སྣ་ཆོགས་
མཆོག་དང་དམན་གྲུབ་ཅིང་། །སྤང་མའི་བྱིས་འདི་ན་མ་ནོར་ལམ་རྟོགས་པ། །བྱང་
ཆུབ་དོན་ལྟར་འབྲས་བུ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཆུལ། །གང་ཞིག་རབ་གསང་འདུས་པའི་རྒྱུད་འདི་
ཉན་པ་དང་། །འདོན་པར་བྱེད་དང་སྟོག་པ་དང་ནི་སེམས་པ་དང་། །མཆོད་པར་བྱེད་པ་
དང་ནི་འབྲི་འམ་འབྲིར་འཇུག་པ། །བྱང་ཆུབ་དོན་ལྟར་འབྲས་བུ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཆུལ། །
ཞེས་དང་། གང་གི་གཙོ་བོ་སྐྱབ་པ་པོ་མཐོང་རེག་པ་དང་། །ལེགས་པར་བྲན་དང་མིང་
ཙམ་དེས་པར་ཐོས་པ་དང་། །དད་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཞིག་འདོན་པ་དག །
བྱང་ཆུབ་དོན་ལྟར་འབྲས་བུ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཆུལ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །འཇམ་དཔལ་
ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་འདུས་པའི་རྒྱུད། །གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་
གསང་བ། །གོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་པོ། །ཞེས་དང་། །འདི་དོན་ན་བར་འཕོ་བྱེད་པ། །
གང་གི་དུས་སུ་གནས་པ་དེར། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཀྱང་། །གནས་པར་
རབ་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན། །རྒྱུད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཆད་ནས། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལུབ་པ་

སྤྱ། །ཀུན་གྱིས་རབ་རྩ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དམར་ནག་གི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། རྒྱད་གི་
མཐར་ཐུག་འདུས་པ་སྟེ། །མ་རྒྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གསང་
བ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། དབལ་ལྷན་འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་
གྱི་རིན་ཆེན་གྱར། །སྙིང་པོ་ལས་ནི་སྙིང་པོ་མཆོག་ །རྒྱད་ཀུན་གྱི་ནི་སྒྲ་མའི་སྒྲ། །བསྟན་
དང་བཤད་པ་རྣམས་གནས་ན། །རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་པ་ཉིད། །འདུས་པ་གང་
གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ཡིས་དངོས་བྱུང་ཇི་ལྟར་འབྱུང། །ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་
ཅིང་། །མི་ཤེས་རབ་རིབ་སེལ་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཉོག་ །དབལ་ལྷན་
འདུས་པ་ཡོངས་སྤངས་ནས། །རྣམ་རྟོག་དྲུ་མས་བརྟགས་པ་ཡིས། །རྫོངས་པ་དངོས་
བྱུང་འདོད་གྱུར་པ། །མཁའ་ལ་ཁུ་ཚུར་རྟེན་པ་དང་། །སྟོན་རྒྱུའི་ཚུ་ལ་འབྱུང་བ་བཞིན། །
ཞེས་གསུངས་ལ། བྱུང་ཆེན་ནག་པོ་སྟོན་པས་ཀྱང་། དབལ་ལྷན་འདུས་རྗེས་ལམ་གྱིས་
ནི། །རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལ། །དབལ་ལྷན་འདུས་པ་ལྷག་ཡིད་འོང་། །རྒྱད་རྣམས་
ཀུན་སོན་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་པ་)ནི། །ཨིན་རྒྱ་ཏི། །ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་མ། །བེ་སུ་ཀལ་
གསུམ་གྱིས་གཞུང་མཛད་པ་མི་སྣང་ལ། །མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོས་འདུས་པའི་དགོངས་
འགྲེལ་གསང་བ་བྱུང་བ་མཛད་ཀྱང་བཤད་སྟོལ་ཟུར་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་འདུས་པའི་བཤད་
སྟོལ་མི་འདྲ་བ་འཕགས་ལུགས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས། །ཀུན་སྙིང་གི་ལུགས།
ཤེས་པའི་ལུགས་དང་བཞི་ལས། །མཆོག་རྩ་གྱུར་པ་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་(འཕགས་སྟོར་གྱི་གཞུང་གངས་)ནི། །མགོན་པོ་ལྷ་སྐུ་གྱིས་བསྟེན་རིམ་གཙོ་བོར་
སྟོན་པ་མཛོད་བྱས་དང་མཛོད་བསྟེ། །རྫོགས་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་མཛུགས་
ཅུང་ཟད་མ་ཆང་བའི་རིམ་ལྔ་དང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་བཞི་མཛད། །འཕགས་པ་

ལྷས་བདག་གིན་རྒྱལ་ས་དང་། རིམ་ལྔའི་དོན་འགྲེལ་སྤྱོད་བསྐྱུས་གཉིས་མཛད། ལྷ་བྱང་གིས་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་གཞག་རིམ་བ་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་བ། ལས་མཐའ་རྣམས་འབྱེད་གསུམ་མཛད། འཁྲུ་བ་ཤེས་གཉིན་གྱིས་རིམ་བ་གཉིས་པའི་མཛུགས་མཛད། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་རྟོག་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས། རྩོགས་རིམ་སྤྱོད་དུག འགྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ་དང་གསུམ་མཛད། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་། སྤྱི་གཙན་འཛིན་དཔལ་བ་ཤེས་གཉིན་གྱིས་དཀྱིལ་ཆོག་བྱང་འཛུགས་གསལ་བ་དང་། རྒྱ་རོ་བས་རྒྱུད་བྱི་མའི་འགྲེལ་བ་དང་། རིམ་ལྔ་བསྐྱུས་བ་གསལ་བ་རྣམས་མཛད་དོ།

ལྷ་བ་(དེའི་མན་ངག་བོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་)ནི། འདུས་པའི་གདམས་བ་བོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་འགོས་ལུགས་དང་། མན་ངག་གི་བཤད་སྟོལ་མང་ལུགས་མཆོག་དུ་གྱུར་བས་རང་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱིས་པ། བྱུང་བདག་རྟོ་རྩེ་འཆང་དབང་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །ས་གསུམ་རིན་ཆེན་གཅིག་སུ་འདུས་པའི་ལམ། །མཁས་དང་གྲུབ་པའི་ཞལ་ཀྱི་བྱམ་བཟང་ལས། །མཐར་གྱིས་འོངས་བ་བདུད་རྩིའི་རྒྱན་འདི་མཆར། །

དུག་བ་གདམས་བ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། ལམ་སྤྱི་ལ་བསྐྱུས་ཚུལ་དང་། རྩེ་བྲག་དུ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱུས་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(ལམ་སྤྱི་ལ་བསྐྱུས་ཚུལ་)ནི། བྱང་ཚུབ་ལམ་ཀྱི་རིམ་བ་ལས་བཤད་བ་ལྷན་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་བ་(རྩེ་བྲག་དུ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱུས་ཚུལ་)ལ་བཞི། རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་རུང་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྤྱོམ་བ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། དམ་ཆོག་དང་

སྟོམ་པ་དག་པར་བྱས་ནས་ལམ་ངེ་ལྟར་སྟོམ་པ་དང་། བསྟོམས་པའི་འབྲས་བྱ་ངེ་ལྟར་འཐོབ་
ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྟོད་རུང་དུ་བྱ་བ་)ནི། སྟོད་རུང་དང་པོ་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱད་སྦྱངས་
ནས། སྟོད་རུང་གཉིས་པ་འདིའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་བཞི་རྣམ་དག་ཐོབ་པ་
ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཐོབ་པར་རིམ་གཉིས་ལ་ཐོས་བསམ་ངེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་
མི་ཐོབ་པར་མ་ཟད། སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་མ་གཉིས་ཀ་དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱད་
རྟོག་སྟོང་ལས། ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་གྱིས་དབེན་ན། །སྟབ་པོས་རྒྱད་ཀྱི་དོན་ཤེས་
ཀྱང་། །སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་མ་མཚུངས་པར་ནི། །མི་བཟད་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་འགྲོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྟོད་རུང་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་)ནི། དབང་རྣམ་དག་ཐོབ་ནས་
ཀྱང་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱར་དགོས་ཏེ། དེ་མ་བསྐྱར་ན་རིམ་གཉིས་
ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉམ་སྦྱར་ལས། དགྲིལ་
འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་ཤིང་། །དམ་ཆོག་རྣམས་ནི་སྐྱངས་པ་དང་། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་
ཤེས་པས། །བསྐྱབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་རྣམ་
དག་ཐོབ་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱར་ན་རིམ་གཉིས་གཙོ་བོར་མ་
བསྟོམས་ཀྱང་སྦྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་སངས་རྒྱ་སྟེ། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཏས། མ་བསྟོམས་
ཀྱར་ཀྱང་ལྷུང་མེད་ན། །སྦྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་དག་པར་བྱས་ནས་ལམ་ངེ་ལྟར་སྟོམ་པ་)ལ་གསུམ། རིམ་གཉིས་
ཀྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རེ། རིམ་གཉིས་སྟོམ་ཚུལ། རིམ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྲིན་པའི་སྟོད་པའོ།།

དང་པོ་(རིམ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་པོ་དང་གོ་རིམ་)ནི། བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་ཀྱིས་རྒྱུ་དབྱ་མར་ཁྱེད་གསལ་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། རང་འབྲས་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲིབ་བྱེད་གང་ཞིག་སྐྱེ་བའི་བར་དོ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྒྲོས་གསལ་དུ་བརྟགས་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན། བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་ཀྱིས་རྒྱུ་དབྱ་མར་ཁྱེད་གསལ་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན། བརྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར། བཅས་མའི་རྣལ་འབྱོར། རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག་མ་བརྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར། མ་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར། རིམ་པ་གཉིས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་དོན་གཅིག་དེས་ན་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རྫོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྒྲོབ་པ་སྒྲིབ་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྗེ་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཡིང་། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(རིམ་གཉིས་སྒྲོམ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་ཚུལ་)ནི། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པའམ། མ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཅི་ཅི་བཞི་བསྐྱེད་བསྐྱེས་པ་གང་རུང་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ། རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་སྐྱེ་གསུམ་ཀྱི་ལམ་ཁྱེད་ཆང་བའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་བསྐྱེས་གང་རུང་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྒྲོམ་འདོན་པའི་རགས་པ་བྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེ་རྗེས་ཡུམ་ཀྱི་བརྒྱུར་ཡིད་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་སྐྱུང་། དེའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྒྲོམ་འདོན་པའི་སྤྱོད་

མོ་ཉྱལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ། རིམ་ལྔ་བསྐྱུས་པ་གསལ་བ་ལས། དངོས་
པོའི་གནས་ལུགས་ལམ་དང་ནི། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་གཉིས།

དང་པོ་(གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་)ནི། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཉིས་
ཡིན་ཏེ། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ཐབས་ལས། །རགས་དང་སྤྲ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤ། །སྤྲ་
མོང་དབྱེར་མེད་རིམ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། སེམས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ། ལུས་སེམས་སྤྲ་མོང་བའི་གནས་ཚུལ། ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པ་འོ།།

དང་པོ་(ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་)ནི། ལུས་ལ་རགས་པ། སྤ་བ། ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་གསུམ་ལས།
འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ལུས་ནི་དང་པོ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ཐེག་ལེ་གསུམ་ནི་གཉིས་པ་
དང་། སྒྲོང་པ་བཞི་གའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ནི་གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན།

གཉིས་པ་(སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་)ནི། སེམས་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། སྒྲོ་ལཱའི་རྣམ་ཤེས་
ནི་དང་པོ་དང་། ཅ་ཉོན་བྲག་ཉེ་ཉོན་ཉི་ལུ། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་ཉྱལ་བ་དང་མཚུངས་
ལྡན་གྱི་སེམས་ནི་གཉིས་པ་དང་། སྒྲོང་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་གསུམ་པའི་
མཚན་གཞི་ཡིན།

གསུམ་པ་(ལུས་སེམས་སྤྲ་མོང་བའི་གནས་ཚུལ་)ནི། ལུས་སེམས་སྤྲ་མོང་བ་ལ་ཡང་གཉིས་
ལས། རགས་པའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཚོགས་ཅན་པ་ནི་རགས་པ་དང་། འཁོར་འདས་
ཀྱན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱུད་སེམས་དངོས་པོ་གཅིག་པ་ནི་སྤ་བའི་མཚན་

གཞི་ཡིན། ཤེན་ཏུ་ཐ་བའི་རྒྱུ་མེས་ས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་གནས་པ་དེས་འཁོར་འདས་
 ཀུན་གྱི་གཞི་བྱེད་དེ། ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བ་ལ་བར་དོ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་
 དུ་ལངས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཅིང་། ཐབས་མཁས་ཀྱི་མན་དག་དང་ལྡན་པས་སྐྱེ་
 མའི་སྐྱར་ལངས་ནས་འཁོར་རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་(ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཞག་པ་)ལ། ཅ་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་(ཅ་བཞག་པ་)ནི། ཐོག་མར་སྙིང་གའི་རོ་རྒྱུ་དབུ་མ་གསུམ། ཤར་གྱི་ཅ་འདབ་
 སུམ་སྒྲོར་མ། ལྷོ་འདོད་མ་སྟེ་ཅ་ལྔ་འཆགས། དེ་རྗེས་རུབ་ཀྱི་ཁྲིམ་མ། བྱང་གི་གཏུམ་
 མོ་དབུ་མ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེད་བྲལ་མ་སྟེ་བརྒྱུད་འཆགས། དེ་ལ་ནི་སྙིང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་
 པའི་ཅ་བརྒྱུད་ཅེས་བྲ་ལ། དེ་རྗེས་སུམ་སྒྲོར་མ་ལས་གྲེས་པའི་ཤར་ལྷོ། འདོད་མ་ལས་
 ལྷོ་རུབ། ཁྲིམ་མ་ལས་རུབ་བྱང་། གཏུམ་མོ་ལས་གྲེས་པའི་བྱང་ཤར་གྱི་ཅ་འདབ་སྟེ་
 སྙིང་ཁའི་ཅ་འདབ་བརྒྱུད་འཆགས། སྙིང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱུད་དང་། སྙིང་གར་ཐོག་མར་
 ཆགས་པའི་ཅ་བརྒྱུད་མི་གཅིག་སྟེ། རོ་རྒྱུ་དབུ་མ་གསུམ་ནི་སྙིང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་
 པའི་ཅ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཡིན་པའི་བྱིར། སྙིང་ཁའི་ཅ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་གསུམ་དུ་
 གྲེས་པས་གནས་ཉིར་བཞིའི་ཅ་འཆགས། དེའི་སྙིང་དུ་སྙིང་ཁར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཅ་
 བརྒྱུད་བསྐྱར་པ་ལ་བྱང་མེས་ས་འབབ་པའི་ཅའི་གཙོ་བོ་སོ་གཉིས་ཞེས་བྲ་སྟེ། མཉམ་སྦྱར་ལས།
 བྱང་རུབ་མེས་ས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅ། །སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། གནས་ཉིར་བཞིའི་ཅ་རེ་རེ་ལས་གསུམ་གསུམ་དུ་གྲེས་པས་ཅ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས།
 དེ་རེ་རེ་ལས་སྟོང་སྟོང་དུ་གྲེས་པས་ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་འཆགས། དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེ་
 བ་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་ཅ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱུ་དང་བྱང་མེས་ས་
 དཀར་དམར་འབབ་པ་གང་ཞིག་བྱང་མེས་ས་དཀར་པོ་འབབ་པ་སྐྱེ། དམར་པོ་འབབ་པ་

གསུང་། རྒྱུ་འབབ་པའི་ཅ་ཐུགས་ཀྱི་ཅར་འདུ་བའི་ཕྱིར། རོ་རྒྱུ་དབུ་མ་གསུམ་གྱི་མིང་
གི་ནམ་གངས་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དབུ་མ་ལ་རྒྱ་ཀློག་ཐུགས་ཀྱི་ཅ། ཐུན་པའི་ཅ། སྤྲ་གཅན་
ཀྱི་ཅ། ཐེམ་པའི་ཅ། གཉིས་སྤངས་ཀྱི་ཅ་ཞེས་བྲ་ལ། རོ་མ་ལ་གསུང་གི་ཅ། འཛེན་པའི་
ཅ། ཉི་མའི་ཅ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཅ། ལོངས་སྟོང་ཀྱི་ཅ། ར་ས་ན། རུལ་གྱི་ཅ་ཞེས་བ་དང་། རྒྱུ་
མ་ལ། སྤྱི་ཅ། གཟུང་བའི་ཅ། རྒྱ་བའི་ཅ། ལ་ལ་ན། ཐབས་ཀྱི་ཅ། བདག་པོའི་ཅ། སྤྱིང་
སྟོབས་ཀྱི་ཅ་ཞེས་བྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་རོ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་འཕུད་པའི་མདུད་པ་གང་ན་ཡོད་པ་ན་ཅ་འཁོར་
རེ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིང་ཁར་མདུད་པ་གསུམ་བཅེགས་དང་། གཞན་ནམས་ན་མདུད་པ་རེ་
རེ་ཡོད་ལ། མདུད་མཆོམས་ནས་གྲེས་པའི་ཅ་འཁོར་ཆེ་བ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། སྤྱི་བོ་བདེ་
ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་སོ་གཉིས། མགྱིན་པ་ལོངས་སྟོང་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བཅུ་
དྲུག་ སྤྱིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བརྒྱད། ལྟེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་རེ་
བཞི། གསང་གནས་བདེ་སྟོང་གི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཅ་འཁོར་རྒྱུང་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤོན་དབུས་ན་རྒྱུང་འཁོར་ཅ་འདབ་དྲུག་པ། མགྱིན་པ་
དང་སྤྱིང་ཁའི་བར་ན་མེ་འཁོར་ཅ་འདབ་གསུམ་པ། རོར་བུའི་དབུས་ན་ཅ་འདབ་བརྒྱད་
པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་བོའི་ཅ་འཁོར་ལ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བདེ་བའི་རྟེན་ཀྱང་ལྟ་བུའི་བྱང་མེམས་སྤྱི་བོར་གནས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མགྱིན་པའི་ཅ་འཁོར་ལ་ལོངས་སྟོང་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རོ་དྲུག་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་གནས་མགྱིན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར།

སྤྱིང་ཁའི་ཅ་འཁོར་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་

ཅ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྟོང་ཁར་གནས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་ལ་སྤྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱལ་བའམ་སྟེ་བའི་གཞི་གཏུམ་མོའི་མེ་གཙོ་བོར་
ལྟེ་བར་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསང་བའི་ཅ་འཁོར་ལ་བདེ་སྟོང་གི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
ལུགས་འབྱུང་ལུགས་བསྐྱོག་གི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་གཙོ་བོར་གསང་གནས་ནས་སྟོང་
བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅ་སྟོང་སྤག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
གཙོ་བོ་གང་ཞེ་ན། བརྒྱ་ཉི་ཤུ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བོའི་ཅ་འདབ་སོ་གཉིས། མཁྱིན་པའི་
བཙུ་བྱུག་སྟོང་ཁའི་བརྒྱད། ལྟེ་བའི་རེ་བཞི་རྣམས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ནས་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་གཙོ་བོར་འབབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོམ་འབྱུང་ལས། ཉི་ཤུ་
ལྟག་པའི་བརྒྱ་ཡིས་ནི། ཁྱ་ཡི་གཙོ་བོ་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་
ནང་ནས་ལུལ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་དང་། དེའི་ནང་ནས་གནས་ཉེར་བཞིའི་ཅ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ།
སོ་དང་སེན་མོ་བསྐྱེད་བ་སོགས་ཀྱི་ཁམས་ཉེར་བཞི་གནས་བ་དང་རྒྱས་པའི་རྟེན་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱ་ཡི་གནས་དང་ལུལ་རྣམས་ཀྱི། ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་གངས་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དང་
ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་ནས་རྩ་རྒྱུ་མ་གསུམ་གཙོ་
བོ་དང་། དེའི་ནང་ནས་དབུ་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་
གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འོད་གསལ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་རྫོགས་པར་
འཆར་བའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོང་ཁའི་དབུ་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལ་རྣམ་
ཤེས་འཕྲུག་གནས་འཕོ་གསུམ་ཡང་དེ་ནས་བྱེད་ཅིང་། ལམ་ལ་ཡང་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
སྟོང་ཁའི་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ཅའི་གཙོ་བོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཅ་ནང་ནས་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་འབབ་ཚུལ་ངེ་ལྟར་
 ཞེ་ན། གཞི་ལ་འཆི་དུས་མ་གཏོགས་དབྱ་མའི་ནང་ནས་རྒྱང་རྒྱ་བ་མེད་དེ། རོ་རྒྱང་གི་
 མདུད་པ་དམ་པོས་བསྐྱམས་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་འཆི་དུས་སུ་དབྱ་མའི་ནང་ནས་རྒྱང་རྒྱ་
 བ་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱང་ཁའི་ཅ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་འགོ་བའི་ཕྱིར།
 གཞི་ལ་དེར་མ་ཟད་སྤྱད་བྲལ་མའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་མི་འབབ་སྟེ། སྤྱད་
 བྲལ་མ་དེ་ཁོ་རང་གི་ནང་ནས་དེ་གཉིས་མི་འབབ་པར་མ་ཟད་ཅ་གཞན་ནས་དེ་གཉིས་
 འབབ་པ་ལའང་གེགས་བྱེད་པས་སྤྱད་བྲལ་མ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པའི་
 ཅ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འཆི་དུས་སུ་དེའི་ནང་ནས་དེ་གཉིས་རྒྱ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་
 དེ་ལ་དུས་ཀྱི་ཅ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞི་ལ་འཆི་དུས་མ་གཏོགས་ཅ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 རང་དུ་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་མི་འབབ་ན་ཅ་དེ་ཉིད་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་ཅ་སོ་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་ཆན་དུ་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ལམ་དུས་ལ་དགོངས་
 པའི་ཕྱིར། དེའང་རོ་མའི་ནང་ནས་ཁྲག་འབབ་ཅིང་མེ་རྒྱང་རྒྱ། རྒྱང་མའི་ནང་ནས་ཁྲ་བ་
 འབབ་ཅིང་རྒྱང་གི་རྒྱང་རྒྱ། སྟོག་སྤར་གཉིས་རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱའོ། །སྦྱང་ཁའི་
 སྟོགས་ཀྱི་ཅ་བཞིའི་ནང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྒྱང་རྒྱ་ཞིང་། གཟུགས་སྤྱི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་
 འབབ་པས་མཆོད་པ་བཞིའི་ཅ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལས་གྲུས་པའི་མཆོམས་ཀྱི་ཅ་བཞིའི་
 རང་ནས་བཤང་གཅི་ཁྲ་ཁྲག་བད་ཀན་ཏེ་བདུད་ཅི་ལྟ་འབབ་པོ། །ཅའི་དབྱེ་བསྐྱེད་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུལ་སྐྱེད་སྦྱོར་སྦྱོར་གྱི་ཅ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཆན་པ་གསུམ་དུ་བྲས་པའི་
 གཅིག་ནས་ཁྲག་གཅིག་ནས་ཁྲ་བ། གཅིག་ནས་རྒྱང་འབབ་པའི་སྡེ་ཆན་གསུམ་དུ་འདུ་
 བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱང་བཤང་པ་ནི། རྒྱ་དགུ་ངོ་བཅུ་མངལ་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་ལ་སྟོག་

འཛིན་པ་ལས་སྟོག་འཛིན་རགས་པ་སྟེ། དེའི་རྩ་བའི་གནས་ནི་སྟོང་ཁ་ཡིན། དེའི་ཆེ་
 སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་ཉིད་རྣམས་པ་ལྟ་བུར་ཡོད། རྩ་བ་གཉིས་པ་ལ་སྟོག་འཛིན་རགས་པ་
 ལས་སྟུང་སེལ་སྟེ། དེའི་རྩ་བའི་གནས་གསང་གནས་ཡིན། དེའི་ཆེ་དེའི་ལུས་འབྱུང་སྟེ་
 ལྷ་དོད་པ་རུས་སྒལ་ལྟ་བུ། རྩ་བ་གསུམ་པ་ལ་སྟུང་སེལ་ལས་མཉམ་གནས་སྟེ། དེའི་རྩ་
 བའི་གནས་ལྟེ་བ་ཡིན། དེའི་ཆེ་དེའི་ལུས་ཅུང་ཟད་སྐྱར་བ་པག་ཚོད་ལྟ་བུ། རྩ་བ་བཞི་པ་
 ལ་མཉམ་གནས་ལས་ཀྱིན་རྒྱ་སྟེ། དེའི་རྩ་བའི་གནས་མགྱུན་པ་ཡིན། དེའི་ཆེ་དེའི་ལུས་
 སྟོད་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་སང་གའི་རྣམས་པ་ལྟ་བུ། རྩ་བ་ལྔ་པ་ལ་བྱབ་བྱེད་སྟེ། དེ་ནི་ལུས་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་གནས། རྩ་བ་དྲུག་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ལ་རྒྱ་བ། རྣམ་པར་རྒྱ་
 བ། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ། དེས་པར་རྒྱ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་རྣམས་རིམ་
 བཞིན་སྟེ་ཤོ།

གསུམ་པ་ཐེག་ལེ་བཤད་པ་ནི། དང་པོར་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་སྟོང་ཁར་ཆགས། དེ་
 རྣམ་དཀར་པོ་ཅུང་ཟད་ཆད་དེ་སྟེ་བོར་གནས་པ་ལ་ཉི་ཡིག་ཅེས་བྲ། དམར་པོ་ཅུང་ཟད་
 ཆད་དེ་ལྟེ་བར་གནས་པ་ལ་ཨི་ཡིག་ཅེས་བྲ། དེ་གཉིས་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་གྱི་གནས་
 གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། རྩ་བའི་གནས་རྣམས་ནང་མི་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་
 ར་ཐེག་ལེ་ལ་དབྱེ་ན་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་གཉིས་སམ་བཞིར་ཡོད་དེ། གཉིད་འབྲུག་མི་
 ལམ་སད་པ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཁ་
 དང་ནོར་བུའི་དབྱས་ན་གཉིད་འབྲུག་གི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ། མགྱུན་པ་དང་
 གསང་གནས་ན་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ། སྟེ་བོ་དང་ལྟེ་བ་ན་སད་པའི་
 གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ། སྟེ་བོ་དང་གསང་གནས་ན་བཞི་པ་སྟེ་སྟོམས་འཇུག་
 གི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་རྣམས་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་

ཚུལ་གཏན་ལ་པབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་སེམས་རེ་
 རེ་བ་གཟུགས་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་སྐྱབ་གཞི་དང་། ཡིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་སེམས་
 དངོས་སོ་གཅིག་པ་དེ་རྒྱུ་འཇུག་གི་སྐྱབ་གཞི་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྩེ་བྲག་ཏུ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་པབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་རྩོམ་ཞེས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་
 ལྟར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ། རྫོགས་རིམ་གྱི་
 གཙོ་བོ་ཨེ་ཨྱི་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྐྱུན་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྩེ་
 བྲག་ཏུ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཨྱི་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྐྱུན་པ་)ནི། སྤྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་
 ཐམས་ཅད་ཨེ་ཨྱི་གྱི་དོན་དུ་འདུས་ཤིང་། དེ་ལ་བྱེན་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཨྱི། ཐོབ་བྱེད་
 ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱི། འབྲེན་བྱེད་ཏགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་དང་གསུམ་ཡོད།

དང་པོ་(ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཨྱི་)ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་
 རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཨེ་ཡིག་གི་མཆོན་དོན་དང་། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 ཡེ་ཤེས་ཨྱི་ཡིག་གི་མཆོན་དོན་དང་། དེ་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་ཐིག་ལའི་མཆོན་དོན་
 ཏེ། དེ་ལ་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་ཞེས་ཟེར། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཨེ་ཡིག་གི་མཆོན་དོན་དང་། དེའི་
 ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཨེ་ཡིག་གི་མཆོན་དོན་དང་། དེ་གཉིས་སྐྱེ་ཐུགས་སུ་
 དངོས་སོ་གཅིག་པ་ནི་ཐིག་ལའི་མཆོན་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་
 ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་ཞེས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་(ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱ་)ནི། ལམ་དུས་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཨེ་ཡིག་གི་མཆོན་དོན་དང་། ལམ་དུས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ཡིག་གི་མཆོན་དོན་དང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ཐིག་ལའི་མཆོན་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་ཨེ་ཨྱ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(འདྲན་བྱེད་རྟགས་གྱི་ཨེ་ཨྱ་)ལ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས་ཕྱག་རྒྱའི་བསྐྱེད་ཀྱི་ཨེ་ཡིག་གི་མཆོན་དོན་དང་། ཡབ་གྱི་དོ་རྩེ་ནོར་བུ་ནི་སྤྱི་ཡིག་གི་མཆོན་དོན་དང་། དེ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྲར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གཞི་དུས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལམ་དུས་སུ་སྤྱི་སྤྱོ་བ་ཐིག་ལའི་མཆོན་དོན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བོ་དང་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་གསུམ་པ་ཨེ་ཡིག་གི་མཆོན་དོན་དང་། སྟོང་ཁ་དང་མགིན་པའི་རྩ་འཁོར་རྒྱུ་པོ་སྤྱི་ཡིག་གི་མཆོན་དོན་དང་། རྩ་འཁོར་དེ་དག་ཐབས་ཤེས་སུ་སྦྱོགས་པའོ། དེ་ནམས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐིག་ལའི་དང་བདེ་ཆེན་འདྲན་པ་ནི་ཐིག་ལའི་མཆོན་དོན་ཡིན་ཏེ། སྦྱུ་རྩ་ལས། སྤྱི་བོ་ལྟེ་བར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཨེ་ཨྱ་བཤད་པ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་ཨེ་ཨྱ་བཤད་པ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྟགས་གྱི་ཨེ་ཨྱ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཨེ་ཨྱ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྟོང་པ་བཤད་པ། བདེ་བ་བཤད་པ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྟོང་པ་བཤད་པ་)ནི། མདོ་སྤྲལས་གཉིས་ཀར་བདེན་འདྲིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་སྦྱ་ན་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ལ་ཡང་བྱེད་པར་མེད་དེ།

དེ་མེ་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། རྣལ་འབྱོར་གཅིག་གཅིག་ཤེས་བྱས་ནས། །དཔེན་པར་
སོང་སྟེ་རབ་འབད་ན། །སྤྲིག་དག་ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ། །ཆོས་བདག་མེད་པ་
རབ་བསྐྱེམས་པས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ཡང་སྒྲིང་བ་དེ་ལ་སྒྲུས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེན་བཞི་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་
ཆད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་འདོད་པའི་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་སྐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྒྲིང་
བ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་གྱིས་སྒྲིང་བ་དང་། སྒྲོ་
གཞོད་མེད་ལ་སྒྲིང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། དུལ་རང་གི་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
སྒྲིང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བས་སྒྲིང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་
ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་ཉིད་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་
ཡང་སྐབས་འདིར་སྒྲིང་བ་དང་པོ་དང་བདེ་སྒྲིང་སྒྲོར་བ་སྐྱས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། གང་ཟག་
དམན་པ་བཞིའི་དབང་པོའི་རིམ་པས་སྒྲིང་བ་བྱི་མ་གསུམ་དང་བདེ་སྒྲིང་སྒྲོར་བ་ཡོད་ཀྱང་།
རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་བདེ་སྒྲིང་སྒྲོར་རྒྱུའི་སྒྲིང་ཉིད་ཡིན་ན། བཞི་བ་དེ་ཡིན་པས་
ཁྱབ་སྟེ། བར་བྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བསྐྱེམས་པའི་སྒྲིང་ཉིད་
ཡིན་ན། སྒྲིང་ཉིད་བཞི་བ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག་ བར་བྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་
དབང་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དབང་པོ་བརྒྱ་འགྲུར་གྱིས་རྣ་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བདེ་བ་བཤད་པ་ནི། ཞི་གནས་མཆོད་ཉིད་པ་ཐོབ་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་
སྒྲུངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་འདིར་བསྟན་བདེ་སྒྲིང་སྒྲོར་རྒྱུའི་བདེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱི་རོལ་པ་འགའ་
ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་
བ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར། དཔུགས་
འགྲུང་རྒྱུ་བཀག་ནས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཡང་དེ་མ་

ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མ་གསུམ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་དབུ་མར་ཐེམ་པ་མ་ཡིན་
 བར་བྱང་སེམས་འཕོ་བ་བཀག་པའི་བདེ་བ་དང་ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་
 ཡང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཏུམ་མོ་པལ་བ་
 འབར་བའི་བདེ་བ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐ་མལ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 རི་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྗེས་སུ་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་
 བ་ལས་བྱང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བཤད་པ་)ནི། རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་
 སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་པ་བཞིན་རོ་གཅིག་དུ་མཉམ་
 བར་བཞག་ནས་བསྐྱེས་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་རྩལ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་བྱུབ་པ་ལས། རྩ་དང་འོ་མ་འབྲས་པ་བཞིན། །གཉིས་མེད་རྣམ་པའི་སྦྱར་བ་
 ཡིས། །གཉིས་པོ་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པར་ཁ་ཅིག་ བདེ་བ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་དབྱེར་
 མེད་དུ་བྱེད་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདེ་བ་ནམ་
 བྱུབ་ཅམ་ནས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བསྐྱེས་པ་
 ཡང་བདེ་སྟོང་སྦྱར་རྩལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷར་བསྐྱེས་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱོན་སོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་

བདེ་བ་ལ་སྐྱེད་ཞེན་སྦྱེས་དོགས་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་བ་ཡང་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཚུལ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཅམ་བསྟོམས་ཀྱང་སྒྲ་མེད་
 གྱི་ལམ་མཆོག་གི་གནད་མི་ཆང་། སྟོང་རྗེ་ལྟན་སྦྱེས་གྱི་བདེ་བ་ཅམ་བསྟོམས་ཀྱང་འཁོར་
 བ་ལས་མི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་ར་ཏས། སྟོང་རྗེ་དང་བྲལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཁྱགས་པས། །
 དེས་ནི་ལམ་མཆོག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྟོང་རྗེ་འབའ་ཞིག་བསྟོམས་ན་ཡང་། །
 འཁོར་བ་འདིར་གནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །གང་ཡང་གཉིས་པོ་སྦྱར་བར་ལུས་པ་དེ། །
 འཁོར་བར་མི་གནས་ཟུང་ན་འདས་མི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་
 ན་དེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྟོམ་བ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། སུམ་ཏུ་ལས། སྟོང་བ་བསྟོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། །སྟོང་མིན་བསྟོམ་པར་མི་བྱ་འོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་
 སྟོང་བ་དང་། དོན་དམ་པར་མི་སྟོང་པར་བཟུང་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་བསྐྱེད་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་ཨེ་ཨྱི་བཤད་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་
 བདེན་གཉིས་དང་། གསུང་རབ་སྦྱི་ལ་གྲགས་པའི་བདེན་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་
 སྟེ། འདིར་བསྟན་གྱི་བདེན་གཉིས་ནི་རྣམ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་སྒྲ་མེད་ཁོ་ན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་སྟོབས་
 ཀྱིས་སྟོང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་
 འདིར་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཨེ་ཡིག་གི་མཆོན་དོན་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་དཔེའི་འོད་
 གསལ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཡོད། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་

འོད་གསལ་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཡོད། འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་
 པའི་རྒྱང་སེམས་ལས་བསྐྱབས་པའི་མཆོད་དཔེ་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཅི་རིགས་པས་
 སྤྲུལ་པའི་ལྷ་སྐྱུ་དངོས་གནས་པ་འདིར་བསྟན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་ཆ་ཡིག་གི་མཆོན་
 དོན་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་སྟོང་པ་གསུམ་པ་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་ཐུང་བའི་མ་དག་པའི་
 སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྟོང་པ་བཞི་པའི་མཐར་ཐུང་བའི་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་
 སྐྱུ་གཉིས་སུ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་སྐྱུ་ཐུགས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་པ་ཟུང་དུ་འཇུག་
 པ་ནི། འདིར་བསྟན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་སྟེ་ཐེག་ལའི་མཆོན་དོན་ཡིན་ནོ།

འོན་འདིར་བསྟན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་གང་ཞེ་ན།
 འདི་ལ་བཞེ། གཟུགས་སྐྱའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ། ཟུང་
 གཞིའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོ་ནས་བསྐྱབ་པ། ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་
 ཉེ་བསྐྱབ་པ། ཐབས་ཤེས་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་(གཟུགས་སྐྱའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་)ནི། གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་
 འདྲའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་སྐྱུ་ལུས་སུ་ངས་ཉེ། གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་
 བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་གཟུགས་སྐྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། གཟུགས་སྐྱུ་དེ་རིགས་
 འདྲའི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་གང་ཞིག གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱའི་གཙོ་
 བོ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་སྐྱུ་དེ་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་
 པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་
 ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀ་འདོད་པར་མཚུངས་པ་གང་ཞིག པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་འདོད་པ་ལྟར་
 གྱི་སྟོབ་པའི་མཆོད་དཔེ་མཐར་ཐུག་དེ་ཡང་གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་མ་
 ཡིན། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་བ་གསུམ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཆོད་དཔེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷའི་རྣལ་

འགྱུར་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་དང་པོ་ནས་མཚན་དཔེ་རང་བཅས་
 སུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་པ་དང་མཉམ་དུ་སྒྲོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཉགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེ་ནི་མ་རིག་
 བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤངས་པའི་མཚན་དཔེ་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། དེས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་དང་ཤེས་
 སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འོང་དོན་མེད་པས་དེའི་
 སྒྲོབ་པའི་མཚན་དཔེ་མཐར་ཐུག་དང་། རྒྱན་མཐའི་འོད་གསལ་གཞི་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་
 པ་དེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྒྲུ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཆོགས་པའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱའི་གཙོ་
 བོར་མི་རྩང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲོབ་པའི་མཚན་དཔེ་མཐར་ཐུག་དང་། རྒྱན་
 མཐའི་འོད་གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོབ་པའི་མཚན་དཔེ་མཐར་ཐུག་
 དེ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྒྲུན་མེད་དེ། དེ་
 འབྲའི་མཚན་དཔེ་དང་ལྡན་པའི་ལུས་དེ་ཡིད་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཀྱི་ལུས་ཞེས་བྱའི། ཡིད་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ལྟའི་རྣལ་
 འགྱུར་དེ་ནི་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་བྱེད་པ་གང་ཞིག་
 གཞུགས་སྒྱའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ལ་རིགས་འབྲའི་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་མཚན་དཔེ་
 དངོས་གནས་ལ་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་
 རྒྱང་སེམས་ཅན་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྒྲུ་མའི་སྒྱུ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གཞུགས་སྒྱའི་ཉེར་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རགས་པ་གནས་སྤབས་
 པའི་ལུས་དང་། སྤ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཉུག་མའི་ལུས་དེས་གཞི་

དུས་སྐབས་འཁོར་བའི་རྒྱ་བྱེད། ལམ་དུས་སྐབས་གཟུགས་སྐྱའི་རྒྱ་བྱེད་པར་དོ་རྩེ་ཐོང་བ་དང་།
དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། སྤང་པོར་གྱུར་པ་རང་
སྟོག་ལས། །ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གཞན་མེད་དེ། །སྤྱུ་མ་རྒྱུད་གི་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྱང་གཞིའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་སྐབས་པ་)ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱང་གཞིའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དུས་སྐབས་ལུས་ངེས་པར་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་ཉི་བར་དོ་
གསུམ་དང་རྣམ་མཐུན་གྱི་རིམ་གཉིས་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་མལ་པ་ལ་འཁོར་
བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་སྤྱི་ཉི་བར་དོ་གསུམ་པོ་རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་ལམ་དུས་སྐབས་དེའི་སྤྱི་གསུམ་
དུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོར་འགྱུར་རུང་གི་ལུས་དེ་རྣམ་འབྱོར་པ་ལ་སྤྱི་
མའི་སྤྱར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། གུན་རྩོམ་བདེན་པ་སྤྱི་མ་ཉིད། །ལོངས་སྤྱོད་
རྩོགས་པའི་སྤྱི་ཡང་དེ། །དེ་ཉིད་དེ་ཟེའི་སེམས་ཅན་འགྱུར། །རྩོམ་སྤྱི་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ལྷ་བསྐྱེད་རྩལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱབ་པ་)ནི། ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་གི་གནད་ལས་
ཀྱང་ལམ་དུས་སྐབས་ལུས་ཡོད་པར་ངེས་པར་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྤེ་བཞི་ཀའི་སྐབས་སྐབས་སྟོང་
ཉིད་བསྟོམས་པའི་མཐར་ལྷའི་སྤྱར་ལྷང་བར་བཤད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ན་ལམ་མཐོན་
པོར་སོང་བ་ན་ལྷའི་སྤྱར་དངོས་གནས་ལ་ལྷང་བ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་ནི་དཔེ་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་སྤྱི་མའི་སྤྱར་ལྷང་རྩལ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཐབས་ཤེས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་)ནི། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་
མེད་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དུས་སྐབས་ལུས་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་
དག་སའི་སྐབས་སྐབས་ལྷང་རྩལ་ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་བསྐྱལ་དགོས།

ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་མཐོན་པོར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར།
མཉམ་གཞག་ཆེག་བྲིལ་དུ་བསྐྱངས་པས་ཚོག་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག དེའི་རྒྱ་མཚན་
པར་བྱེན་ཐེག་པའི་ས་མཐོན་པོར་ཡང་མཉམ་གཞག་ཏུ་འབྲས་བུའི་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་
འདྲའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མེད་ཅིང་། སྤགས་ལྷ་མེད་
ཀྱི་ལམ་མཐོན་པོར་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཀྱིས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་དགོས་པར་བསྐྱན་པ་)ནི། མདོ་
སྤགས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་བསྒྲོམ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་
ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། པར་བྱེན་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་ཤེས་རགས་པས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ། རྒྱད་
སྡེ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་དང་། བལྟས་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་།
ལག་པ་བཅངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ། ལྷ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེན་
འཛིན་དང་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲིང་ཁར་ཐེམ་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བྱི་ནང་གི་རྒྱུན་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་པོ་གང་
རུང་གི་སྒྲོ་ནས་སྐྱབ་དགོས་ཏེ། རང་དང་ཡུལ་རྟེན་མཚན་ཉིད་ཆང་བའི་ལས་རྒྱ་དང་། ཡེ་
རྒྱ་གང་རུང་གི་རྒྱ་རྒྱའི་མར་སྤྲོ་གཉིས་སྤྲད་དེ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཡང་ན་ནང་དོ་
རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་སྐྱབ་དགོས་པའི་བྱིར། རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ལ་
ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྤྱི་བོ། མགྱིན་པ། སྤྱིང་ག། ལྟོ་བ། གསལ་གནས། རོར་བུའི་དབུས་
ཀྱི་ཅ་འཁོར་ནམས་དང་། རྒྱ་རྒྱའི་ཡར་སྤྲོ་དང་མར་སྤྲོ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྒྱད་
སྡེ་སོ་སོའི་སྒྲོ་ལ་གྱིས་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། མཐར་དགའ་བ་

བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞིས་བྲངས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། རྡོ་
 ཏྲ་ལས། ཟ་ཞིང་འཕུང་ལ་གཉིས་སྟོན་གྱིས་དགའ་ཞིང་། །ཏྲ་ཏྲ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་
 ལོ་འགོངས། །ཆོས་འདི་ལྟ་བུས་འཛིག་ཏེན་པ་རོལ་འགྲུབ་འགྱུར་ཏེ། །སྟོངས་པའི་འཛིག་
 ཏེན་མགོ་བོར་རྟོག་པས་མནན་ནས་སོང་། །གང་དུ་སྐྱུང་དང་སེམས་ནི་མི་རྒྱ་ཞིང་། །
 ཉི་མ་རྒྱ་བ་འཇུག་པ་མེད་གྱུར་པ། །མི་ཤེས་པ་དག་གནས་དེར་སེམས་ནི་དབུགས་སྐྱུང་
 ཞིག །མདའ་བསྐྱར་གྱིས་ནི་མན་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་ནས་སོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ། རྡོ་
 རྩེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱར་དགོས་པར་མ་ཟད་འདྲིར་བསྐྱར་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་
 ཀྱི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་རྡོ་རྩེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱར་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་
 གཉིས་ཀ་དང་། ཁྱད་པར་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་
 རི་བཞིན་དུ་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག འཆི་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
 པའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་ནས་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་དག་མ་དག་
 གི་སྐྱེ་ལུས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྡོ་རྩེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོར་སྤོང་
 ལས། རྒྱག་རྡོར་གྱིས་སྤིང་བ་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཤིས་པའི་ལན་རྡོ་རྩེ་འཆང་
 གིས་གསུངས་ནས། རྡོར་བརྒྱས་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལས་སྤྲར་ཡང་འཆི་དང་སྐྱེ། །དེ་ལྟར་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར་བ་འབྲ། །སྟོན་བཞིན་རྡོ་རྩེ་བརྒྱས་པ་སོགས། །རིམ་གྱིས་དེ་ཡི་དབྱེ་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་རྣ་རོ་བས། གཞི་
 ལམ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་ལྔ་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྔ་བསྐྱས་གསལ་ལས། སྤིང་བ་སྐྱེ་དང་ཉིན་ཞག་གཅིག །

སྟན་གཅིག་སྟེང་དུ་སྐྱར་ཏེ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན་གཞིའི་རིམ་ལྔ་དང་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་ལྔ་ཡིན་ཞེས། སྐྱེས་ནས་མ་
ཤི་བར་དུ་རྒྱང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ནི་གཞིའི་རྣམ་བཞས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། འཆི་བ་འོད་
གསལ་གྱི་སྐྱ་ལོགས་ཀྱི་སྐྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ནི་གཞིའི་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་
དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་ནི་གཞིའི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་དང་། བར་དོའི་རྒྱང་ལུས་ནི་
གཞིའི་སྐྱ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ནི་དག་མ་དག་གི་སྐྱ་ལུས་གཉིས་མཆོན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ནི་གཞིའི་ཆོས་སྐྱ་དང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་བར་དོའི་ལུས་ནི་
ལོངས་སྐྱ་དང་། བར་དོ་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་བ་ནི་གཞིའི་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
ཞག་གཅིག་གི་སད་དུས་ཀྱི་རྒྱང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་རྣམ་བཞས་ཀྱི་
རིམ་པ་དང་། གཉིད་ལ་མངོན་དུ་ཐོགས་པའི་སྐྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་
སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་འོད་གསལ་གྱི་
རིམ་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་བ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་ལོངས་སྐྱ་དང་། མི་ལམ་
གྱི་ལུས་ལྷང་པོ་རྩིང་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་སད་པ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་སྐྱལ་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །གཞི་ལ་
རིམ་ལྔའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པས་གཞིའི་
རིམ་ལྔ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ལམ་གྱི་རིམ་ལྔ་བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྣལ་འབྱོར་
པ་ལ་གཞིའི་རིམ་ལྔའི་དོད་ལ་ལམ་གྱི་རིམ་ལྔ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་བྱིར། གཞིའི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣལ་
འབྱོར་པས་གཞིའི་སྐྱ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱི་སྐྱ་གསུམ་བསྒྲོམས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་འབྲས་བུའི་སྐྱ་གསུམ་འབྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྐྱ་
གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཞག་གཅིག་གི་གཉིད་ཆོས་

སྒྲ། མི་ལམ་ལོངས་སྒྲ། སད་བ་སྐྱལ་སྒྲ་དང་བསྐྱེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱས་པ། གཞི་ཡི་གནས་ཚུལ་རིམ་བཞིན་མངོན་གྱར་ནས། །ཟབ་ལམ་རིམ་བ་ལྔ་ཡི་རྣལ་
འབྱོར་གྱིས། །སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་གསུམ་དུ། །སྒྱུར་བྱེད་ཐབས་མཁས་མཆོག་འདི་
ཨེ་མ་ཏོ། །

གསུམ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མན་ངག་ལ་བཟར་
ཤ་གཅོད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་བཤད་པ་དང་། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་ཡང་
དེ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་དངོས་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(མན་ངག་ལ་བཟར་ཤ་གཅོད་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་བཤད་པ་)ནི། རིམ་ལྔའི་མན་ངག་ཡོངས་
སྒྲ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཅ་རྒྱད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་རིམ་ལྔའི་མན་ངག་འགའ་ཞིག་གསལ་བར་
བསྟན་ཅིང་པལ་ཆེར་སྟོང་པོར་རྒྱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་
སྐྱས་དོན་བཤད་རྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྟོན་པས་ན། ཅ་བཤད་སྒྱུར་ཤེས་པའི་སྒྲ་
མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། དཔལ་ལྔ་འདུས་པའི་
རྒྱད་དུ་ནི། །དེ་ཉིད་འདི་རབ་རྒྱས་བཏབ་གནས། །བཤད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །
སྒྲ་མའི་ཁ་ལས་རྫོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་ཡང་དེ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་)ནི། ཅ་བཤད་ལམ་
སྐྱས་ལྔའི་གཞུང་གི་རྗེས་སྒྲ་འབྲངས་ནས་རིམ་ལྔའི་གདམས་པ་ཆོང་བར་སྟོན་པ་རྗེ་འགོས་
ཀྱིས་མཛད་པའི་སྟོང་ཐུན་དང་། མར་ལུགས་ཀྱི་རིམ་ལྔ་བསྐྱས་པ་གསལ་བའི་རྗེས་སྒྲ་འབྲངས་
བ། གསེར་སྒྲིངས་པའི་རིམ་ལྔ་དོན་ལྔ་མ། དོན་བཞི་མ། འཁོར་ལོ་ཅན། གདན་རྫོགས་

ནམས་ཀྱང་ཁྱེས་དག་བྱས་ཏེ་རྒྱད་དང་ཡབ་སྐུ་གི་གཞུང་དང་མཐུན་པ་ནམས་བསྐྱེད་གས་
ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(རྫོགས་རིམ་དངོས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ། གོ་རིམ་དང་
གངས་ངེས། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ།།

དང་པོ་(རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་)ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། རིམ་ལྡར་སྦྱར་བྱུག་འདུ་
ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(དབྱེ་བ་དངོས་)ནི། ཅ་རྒྱད་ལེའུ་བྱུག་པ་དང་། དེའི་སྟོན་གསལ་དང་སྦྱོད་བསྐྱེད་
ནམས་ལས་རྫོགས་རིམ་ལ་ལྟས་དབེན་དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་པ་བྱུག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་།
རྟོ་རྟེ་ཐོང་བའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་མགོན་པོའི་རིམ་ལྡར་དང་། རམ་གཞག་རིམ་པར་རྫོགས་
རིམ་ལྟས་དབེན་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱེད་ནས། ངག་དབེན་རིམ་པ་དང་པོར་བྱས་ཏེ་
རིམ་པ་ལྡར་གསུངས། སྟོན་གསལ་གྱི་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་རིམ་པ་དང་པོ་དང་། རྫོགས་
རིམ་ལ་ལྟས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གཉིས་སེམས་དབེན་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱེད་ནས།
སེམས་དབེན། རྒྱ་ལྟས། འོད་གསལ། ལུང་འདུག་སྟེ་རིམ་པ་བཞིར་བྱས་ནས་རྒྱད་དོན་
ཐམས་ཅད་རིམ་ལྡར་བསྟན། རྒྱད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས། རྒྱད་ཕྱི་
མར་རྫོགས་རིམ་སྦྱར་བྱུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སོ་སོར་སྦྱད་དང་བསམ་གཏན་
དང་། །སྟོན་ཚུལ་དེ་བཞིན་འཛིན་པ་དང་། །རྟེས་སུ་བྱན་དང་ཉིང་འཛིན་ནམས། །སྦྱར་
བ་ཡན་ལག་བྱུག་ཅེས་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བཤད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དེ་
དག་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དབྱེ་བསྐྱེད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རིམ་ལྡར་སྦྱར་བྱུག་འདུ་ཚུལ་)ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རིམ་པ་ལྟས་སྦྱར་བ་ཡན་

ལག་དྲུག་བསྐྱས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུས་དབེན་གྱིས་སོར་བསམ་གཉིས། དག་དབེན་གྱིས་
སྟོག་ཅོལ། འོད་གསལ་གྱིས་འཛིན་པ། ཟུང་འཇུག་གིས་རྗེས་བྲན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གཉིས་
བསྐྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གོ་རིམ་དང་གངས་)ནི། འདྲིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་
ཟག་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ། ལམ་སྟན་སོར་
བས་རྒྱུད་སྐྱངས་ནས་རྒྱུད་སྟོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་དབང་དང་དམ་ཆོག་སྟོད་དུ་རུང་ནས་རྒྱུད་སྟོན་
བར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་ལ། སྟོན་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་རྣམས་སུ་གོ་
རིམ་ངེས་ཤིང་། རྫོགས་རིམ་ལའང་ལམ་རིམ་པ་ལྟར་གོ་རིམ་ངེས་ཏེ། སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་སྟོན་དུ་
མ་སོར་བར་བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་
ལ་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཐབས་
ཤེས་ངོ་ཐོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་པལ་པ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་
པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་
དགོས་ཏེ། ཟུང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ཡ་གཉིས་མ་བསྐྱབས་བར་ཟུང་དུ་འཇུག་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར།
རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་སྟོན་
དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་གྲོགས་བསོད་ནམས་མཐའ་
ཡས་པས་ཟིན་པའི་སྟོན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་ཅིང་ནས། ཉོན་སྲིབ་
ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྟེས་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་འཛོམས་ཀྱས་པ་གང་ཞིག་རིམ་པ་གསུམ་
པའི་སྐྱུ་ལུས་དེ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དོད་སྦྱབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་ཐོབ་
པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། བར་དོ་རི་བཞིན་པའི་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་ལ། འཆི་

དུས་ཅི་འདྲ་བར་རྒྱང་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཁའི་མི་ཞིགས་པར་ཐེམ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པ་ལ། དག་དབེན་སྟོག་ཚེ་ལ་གསུམ་གྱི་ནལ་འབྱོར་
 གྱིས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་
 རྫོགས་པར་མ་གྲོལ་བར་རྒྱང་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་ངེ་བཞིན་དུ་སྙིང་ཁར་སྤྱད་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར། དག་དབེན་སྟོག་ཚེ་ལ་གསུམ་གྱིས་སྙིང་ཁའི་རྩ་མདུད་འགོལ་བ་ལ་ལུས་དབེན་
 ལ་མེད་ནལ་འབྱོར་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་རྒྱའི་མར་སྤྲ་སོགས་རྩ་འཁོར་གཞན་
 དུ་རྒྱང་སྤྱད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་རིམ་ལུས་དབེན་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་
 ནས་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱད་སྟོང་བའི་བར་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དེ་ནམས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་སྟོན་
 དུ་མ་སོང་བར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་ཐུག་
 ལ་བལྟོས་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ལ་ལྷུང་གངས་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་
 དབྱེར་ཡོད། དེ་ལས་གངས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་བ་(ཕྱི་བ་སོ་སའི་དོན་)ལ་གཉིས། དབེན་བ་གསུམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་
 དང་། བདེན་བ་གཉིས་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(དབེན་བ་གསུམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་)ལ་གསུམ། ལུས་དབེན་སྤྱི་རྩི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། དག་དབེན་གསུང་རྩི་རྩི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། སེམས་
 དབེན་ཐུགས་རྩི་རྩི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ལུས་དབེན་སྤྱི་རྩི་རྩི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་)ལ་དུག ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་
 ཡིན་དཔྱད་པ། བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ། ལུས་དབེན་གྱི་
 རོས་འཛིན། ལུས་དབེན་གྱི་རབ་དབྱེ། དེ་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། ལུས་
 དབེན་ངེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་)ནི། ལུས་དབེན་རིམ་པོ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་
 པ་དང་། རྫོགས་རིམ་དུ་འདོད་པ་སོགས་འདོད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་
 ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་
 གཟུང་ནམ་ལྟར་ཤར་བའི་ལུས་དབེན་དང་། ལྷ་བདེས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་
 ཉིད་རྫོགས་པའི་སྟོང་གཟུང་ནམ་ལྟར་ཤར་བའི་ལུས་དབེན་དང་། རྒྱུ་དབྱུ་མར་ལྷགས་
 གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྷ་བདེ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་
 གཟུང་ནམ་ལྟར་ཤར་བའི་ལུས་དབེན་དང་། རྒྱུ་དབྱུ་མར་ལྷགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་བདེས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྟོང་གཟུང་ནམ་ལྟར་ཤར་བའི་ལུས་
 དབེན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་གསུམ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཕྱི་
 མ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོན་ཅི་གཅིག་
 ཉིད་འདི་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་རི་མོ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་དང་། གར་མཁན་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་
 འབག་ཆས་ཀྱི་དབང་གིས་ནམ་འགྱུར་སྣ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་རྒྱུ་དབྱུ་མར་ལྷགས་
 གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ནམ་གཅིག་
 ཉིད། དམ་པ་རིགས་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྣ་སྐྱར་ཤར་བར་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་
 ལུས་དབེན་ཡིན་ཏེ། སྟོད་བསྐྱུས་སུ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་བྲངས་པ་ལས། འགོ་
 བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་མངའ་བདག་ཉིད། །གར་མཁན་དག་དང་རི་མོ་བཟང་ལྟར་སྤང་། །
 གང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་བྱ་ཉིད། །གཅིག་བྱ་ཉམས་ནི་དུ་མས་གར་མཛད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་)ནི། བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་
 ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ལ་གོ་རིམ་ངེས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་སྟོན་

བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག བྱེད་པ་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འོག་སྒྲིའི་ཕ་མོ་བསྐྱོམས་པ་རྫོགས་རིམ་
གྱི་འོག་སྒྲོར་ཕ་མོ་སྐྱོམ་པ་དང་ནམ་པ་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ཞིང་དེའི་རྒྱུད་སྤིན་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་
པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(ལུས་དབེན་གྱི་འོས་འཛིན་)ནི། ག་རུས་རྫོས་བཅས་གྱི་སྤང་པོ་འདི་ལ་ལུས་
ཞེས་པའི་སྐྱ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུས་གྱི་སྐད་དོད་ཀྱི་ཡ་ཞེས་པ་བསགས་པ་དང་ཆོགས་
པ་དང་སྤངས་པ་ནམས་ལ་འཇུག་པས་ག་རུས་རྫོས་བཅས་གྱི་ལུས་འདི་ཡང་ཤེའི་ཁམ་
ཆོད་བསགས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར། རགས་པ་ཉེར་ལྷའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཅན་ནམས་
ལ་ཡང་ལུས་ཞེས་སྐྱ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འབྲུའི་སྤང་པོ་བཞིན་དུ་ཆོགས་པའམ་སྤངས་པས་
ལུས་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར། རགས་པ་ཉེར་ལྷའི་ནང་གི་སེམས་སེམས་བྱང་ནམས་ལའང་
ལུས་གྱི་སྐྱ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ནམས་སྐད་ཅིག་སྤྱི་བྱི་ཆོགས་པའི་རྒྱུད་དུ་མ་དང་ལྷན་
པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་དབེན་གཞི་རགས་པ་ཉེར་ལྷ་པོ་དེ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་
ཞེན་གྱིས་དབེན་རྒྱ་དང་། དེ་ནམས་ལ་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་ལྷར་བསྐྱོམས་པ་
ནི་དབེན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆོད་ནམས་
གྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་ནམས་ནི། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩལ་སྤྱ་རབ་ལས་བསྐྱབས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་(ལུས་དབེན་གྱི་རབ་དབྱེ)ལ་བཞི། དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན། དེ་ཉིད་
རིགས་ལྷའི་ལུས་དབེན། གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན། གསང་ཆེན་རིགས་
གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ནོ།།

དང་པོ་(དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན)ལ། བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་

བོ་རེ་རེ་ལ་ཆ་ཤས་ལྔ་ལྔར་བྱེ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་ལ་རིགས་ལྔ་ལྔར་བྱེ་ནས་སྟོམ་
 བ་ནི་ཕྱང་པོ་ལྔ་རིགས་ལྔར་སྟོམ་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། མདོར་ན་ཕྱང་
 པོ་ལྔ་ནམས་ནི། །སངས་རྒྱས་ལྔར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ཁམས་བཞི་རེ་རེ་ལ་ལྔ་ལྔར་བྱེ་སྟེ། ཡུམ་བཞི་
 ལ་རིགས་ལྔ་ལྔར་བྱེ་ནས་སྟོམ་པ་ནི་ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞིར་སྟོམ་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ས་ནི་སྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །རྩ་ཡི་ཁམས་ནི་ལྔ་མ་གྱི། །མེ་ནི་གོས་
 དཀར་མོ་ཡིན་ནོ། །རྩུང་ནི་སྟོལ་མར་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་རེ་རེ་ལ་ལྔ་ལྔར་བྱེ་སྟེ་ས་སྟོང་སོགས་
 དུག་པོ་ལ་རིགས་ལྔ་ལྔར་བྱེ་ནས་སྟོམ་པ་ནི་མིག་སོགས་སེམས་དཔར་སྟོམ་པའི་ལུས་དབེན་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྩོ་རྩེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་དག་ཀྱང་། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་དགྲིལ་
 འཁོར་མཆོག། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་
 གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་རེ་རེ་ལ་ལྔ་ལྔར་བྱེ་སྟེ། རྩོ་རྩེ་མ་ལྔ་ལ་རིགས་ལྔ་ལྔར་བྱེ་ནས་སྟོམ་
 བ་ནི་ཡུལ་ལྔ་རྩོ་རྩེ་མ་ལྔར་སྟོམ་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་སྐྱ་ལ་
 སོགས་སྒྲགས་བ་ཡིས། །ལྟ་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་
 ན་དམ་བ་རིགས་བརྒྱའི་ལྟ་ནམས་སྐྱ་མདོག་རིགས་ལྔ་སོ་སོའི་སྐྱ་མདོག་ཏུ་འགྱུར་ཡང་།
 ཕྱག་མཆོན་རང་གི་ཅ་བའི་ཕྱག་མཆོན་འཛིན་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་བུམས་བ་ཀུན་
 བཟང་གཉིས་ལ་རྩོ་རྩེ་འབྲེང་བར་ལུས་དབེན་གསུངས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་མི་སྟོན་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དགས་བ་ཉེར་ལྔའི་སྐྱེ་རིམ་དང་ཐིམ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མ་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལུས་དབེན་གྱི་ལྟ་ལ་རྒྱས་པར་བྱེ་ན་བརྒྱུད་ཅུ། དེའི་སྟེང་
 དུ་དབྱེ་གཞི་སྟེ་སོ་གཉིས་བསྒྲན་པས་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་རིགས་ལྗེ་ལུས་དབེན་)ནི། བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ས་ཚུ་མེ་རྒྱང་
 རྣམ་ཤེས་ལྷ་རྣམ་སྤང་། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། འོད་གྲུབ། མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ་རིགས་
 ལྷར་སྒྲོམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་རིགས་ལྷར་སྒྲོམ་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། དེ་
 ཉིད་རྣམ་པ་ལྷ་རུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་པོ་དེ་ཡང་
 རིགས་ལྷར་འདུ་ཞིང་། དབེན་གཞི་བརྒྱ་པོ་དེ་ཡང་དབེན་གཞི་ལྷར་འདུ་སྟེ། རྣམ་སྤང་ཉི་
 ཤུའི་དབེན་གཞི་རིམ་བཞིན་ཅ་བའི་རྣམ་སྤང་གི་དབེན་གཞི་སོགས་སུ་འདུ་བའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་)ནི། བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་སྒྲོ་
 གསུམ་པོ་རིན་འབྱུང་དང་རྣམ་སྤང་གཉིས་སྒྲོ་དོ་ཇེ། འོད་གྲུབ་དང་འོད་དཔག་མེད་གསུང་
 རོ་ཇེ། རོ་ཇེ་འཆང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་ཐུགས་རྟེན་རྣམ་སྒྲོམ་པ་ནི་གསང་བ་རིགས་
 གསུམ་དུ་བསྒྲོམ་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། གསང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
 བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབེན་གཞི་ལྷ་པོ་དེ་ཡང་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ལུས་ངག་
 ཡིད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་རོ་ཇེ་གསུམ་གྱི་དབེན་གཞིར་འདུ་བའི་བྱིར།

བཞི་པ་(གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་)ནི། སྒྲོ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་དེ་
 རོ་ཇེ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་རོ་ཇེ་འཆང་གཅིག་རུ་སྒྲོམ་པ་ནི་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་
 ལུས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གསང་ཆེན་ཏེ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་ཆེ་དབེན་གཞི་དང་དབེན་བྱེད་གཉིས་ལྷན་པའི་སྒྲོ་རྣམ་བསྐྱས་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་གསུམ་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ལྷན་པ་དང་། རོ་ཇེ་གསུམ་རོ་ཇེ་འཆང་ལ་ལྷན་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་(དེ་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་རུ་འགྱུར་ཚུལ་)ནི། ལུས་དབེན་རྗེས་སོབ་རུ་བདེ་སྟོང་གིས་
 རྒྱས་བཏབ་པའི་ཡུལ་ལྷ་ལ་དབང་ཤེས་ལྷས་ཀྱང་ལོངས་སྟོན་དུ་སྤྱད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་

གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་བལྟ་བ་ནི་སོར་སྤྱད་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། དབང་པོ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །རང་གི་འཇུག་གནས་ཐམས་ཅད་དུ། །
 འདོད་བ་སོ་སོར་སྤྱད་པས་ན། །སོ་སོར་སྤྱད་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རང་རྒྱ་སོར་སྤྱད་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཅའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་འདོད་པའི་
 དུལ་ལྗེ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བལྟ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས།
 འདོད་བ་ལྗེ་ནི་མདོར་བསྟུས་ནས། །སངས་རྒྱས་ལྷ་རུ་སྦྱར་བ་ཡིས། །བརྟག་བ་བསམ་
 གཏན་ཞེས་བཤད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ལྡན་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་བ་ནི་རྟོག་
 པ་དང་། ཞལ་ཕྱག་སོགས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་ནི་དཔྱད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན། དེ་གཉིས་དང་
 ལུས་དབེན་སོར་སྤྱད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་རུང་ཡིན་ན་ལུས་དབེན་རྗེས་སྐོར་གྱི་ཉམས་ལེན་
 ཡིན་པས་བྲལ། རང་རྒྱ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡིད་བདེ་ནི་དགའ་བའི་ཡན་ལག དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལུས་སེམས་
 ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་བདེ་བའི་ཡན་ལག དགའ་བདེ་དེ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་སྟོང་
 པ་བཞི་དང་། བྱད་པར་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་
 ཡིན་ཅིང་། དེ་གསུམ་ནི་ལུས་དབེན་མཉམ་གཞིག་དོན་དམ་པའི་ལྷ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ།

དུག་པ་(ལུས་དབེན་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་)ལ་གསུམ། སྤྱི་མོ་བསྒྲོམས་པས་རྒྱང་འདུ་
 ལུགས། དེ་ལས་ཁྱེ་བདེ་སྤྱི་ཚུལ། སྤྱིས་པའི་ཆེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྦྱོང་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(སྤྱི་མོ་བསྒྲོམས་པས་རྒྱང་འདུ་ལུགས་)ནི། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་རགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་བ་དེས་རང་གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་ལུས་དབེན་སྒྲོམ་པ་
 ལ་ལུས་གནད་རྣམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྡན་དང་། དུས་གནད་སྤྱིར་རྒྱུན་པ་དང་། བྱད་
 པར་སྐོར་རངས་སོགས་རིག་པ་བྲངས་པའི་དུས་དང་། ཕྱི་རྫོ་མའི་དུས་དང་། རྒྱང་གནད་

སྤྱིན་མེད་ནས་མཁའ་ལྟར། །གསལ་བ་རྟགས་ནི་ལྔ་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལས་ཁྱ་བདེ་སྤྱུ་ཚུལ་)ནི། ལམ་བསྟོམས་པ་དང་མ་བསྟོམས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་བྱང་སེམས་སྤྱི་ལོ་ནས་རྟགས་ཀྱི་བར་འབབ་པ་ཡོད་ལ། བྱང་སེམས་ཁྱ་སྤྱི་བའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་རྩ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྐྱུན་མ་ཐག་དུ་བྱང་སེམས་འབབ་པ་ཡོད་པས། དེ་དག་ལ་ནི་མན་ངག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟོན་པ་དང་འགྲེམས་པ་སོགས་ཤེས་དགོས་ཀྱང་རྒྱང་དབྱ་མར་ཐེམ་པའི་བྱང་སེམས་འབབ་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་རྣམས་ཐེམ་བཞིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་སྤྱི་ལོ་ནས་མགྱུན་པ། སྤྱིང་ག་ལྟེ་བ། གསལ་གནས་སུ་སྤེལ་བ་ན་དགའ་བ་བཞིན་འཛིག་པ། རྟོ་རྟོ་སྤང་བ་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱེད་དགའ་བ་བཞི་ལ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་འབབ་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞིར་བྱེད་ནས་བཅུ་དྲུག་དང་། བྱང་སེམས་དམར་པོ་འབབ་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེད་ནས་བཅུ་གཉིས་བཤད་དེ། དུག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། རི་བོང་མཆོན་མའི་ཆ་འདི་རྣམས། །དགའ་བའི་ཐིག་ལེ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། །ལྷ་ལིའི་རོ་བོར་ཤེས་པར་བྱ། །འཁོར་ལོ་བཞི་རུ་རིམ་བཤམས། །རི་སྐད་བཤད་རྣམས་དེ་ལྟར་ནའང་། །ཉི་མའི་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སུ་བཤད། །ཅས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྤྱིར་ཡང་དགའ་བ་བཞི་པོ་རྒྱང་ཐིམ་རིམ་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་དང་བྱང་སྟོང་དུ་འབྱུང་བར་ཡང་གསུངས་ལ། བྱེད་ཟག་དུ་གསལ་སྟོན་ལས། སྟོབ་དཔོན་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་རྟོ་རྟོ་ཅུ་བ་དང་། ཞེད་པ་དང་། ཞོར་བྱེད་དབྱས་དང་། ཞོར་བྱེད་ཅེ་མོའི་བར་དུ་བྱིན་པས་དགའ་བ་བཞི་དང་། སྟོང་པ་བཞི་བྱང་སྟོང་དུ་འབྲེན་པར་གསུངས་ཤིང་། དུག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང་། གང་བྱིར་དགའ་བ་དེ་སྤྲང་བ། །སྤྲང་བ་མཆེད་པ་མཆོག་དགའ་སྟེ། །བྱང་དགའ་ཉི་བར་ཐོབ་པ་སྟེ། །ལྟན་ཅིག་སྤྱེས་པ་འོད་གསལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་བྲངས་པའི་མཐར་མས་བཏྟན་
 ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་ནི་གོམས་ནས་རང་གི་རང་གིས་འདྲེན་ཀྱང་། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་
 དང་པོར་རྣལ་འབྱོར་པས་མན་དག་གི་ཆེད་དུ་འདྲེན་དགོས་ཏེ། རྫོང་བྲང་ལས། དེ་ཉིད་
 སྙེད་དུ་རྒྱ་བར་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡས་
 བབས་ཀྱི་དགའ་བ་ལས་མས་བཏྟན་གྱི་དགའ་བ་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། མས་
 བཏྟན་གྱི་དགའ་བཞི་གང་རུང་ལ་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མས་བཏྟན་གྱི་དུས་སུ་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་དུ་བྲངས་ནས་སྒྲི་བའི་དབུ་མའི་ནང་དུ་བཏྟན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་བྱང་
 བུ་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་བཏྟན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས།
 དེ་ནས་སློག་གི་སྙེད་དུ་ཡིད། །དེ་མི་མཐུན་པས་འབབ་པར་འགྱུར། །པར་ལྡེ་ལྟེ་བའི་
 དབུས་གནས་པ། །གང་དེ་ཕྱི་ནས་བཏྟན་གྱུར་པ། །དེ་ཆེ་མགོན་པོ་འགོ་མི་འགྱུར། །རི་
 ལྟར་བུ་ག་མེད་སྟོད་དུ། །ཆུ་རྣམས་ཟད་པ་མེད་གནས་ལྟར། །དེ་ཆེ་བདེ་བ་བཏྟན་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྙེད་གའི་ཅ་མདུད་སྟོད་པོར་མ་སོང་བར་དུ་མས་བཏྟན་
 རྫོགས་པར་འདྲེན་མི་སྒྲུབ་ཀྱང་ཆ་མཐུན་ཅམ་ནི་དེའི་སྤྱོད་ལ་ནས་འདྲེན་པར་རུས་སོ།།

གསུམ་པ་(སྒྲེས་པའི་ཆེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྟོང་ཚུལ་)ནི། སྤར་བཤད་པའི་སྤྱོད་ལ་འབྱོར་
 བསྐྱེམས་པས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་ཀྱུན་ལྟ་བུའི་བྱང་
 སེམས་དབུ་མའི་ནང་དུ་བབས་པས་རིག་བྱ་བྱང་པར་ཅན་སྟེ། དེས་དམིགས་ཀྱི་བྱས་
 པས་ལུས་ཆོར་བདེ་བ་སྟེ། དེས་དེ་མ་ཐག་ཀྱི་བྱས་པས་ཡིད་བདེ་སྟེ། དེ་དང་སྟོང་ཉིད་
 སྤྱོད་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛིག་ཅིང་།
 རྗེས་སྐོབ་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཡང་། རྫོག་པས་བཏགས་
 ཅམ་གྱི་ཆོས་ཅན་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་འཆར་བ་ནི་རོ་གཅིག་ཏུ་མར་འཆར་ཚུལ་དང་། ཡང་ཆོས་

ཅན་སྣ་ཚོ་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་དང་དུ་རོ་གཅིག་པ་ནི་དུ་མ་རོ་གཅིག་
 ཏུ་འཆར་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་སྤར་གྱི་མཉམ་གཞག་གི་
 བདེ་བ་བར་བར་བྱས་ཏེ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རེལ་དུ་འཆར་བ་དང་།
 དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟུང་རྣམ་ཡང་རིགས་བརྒྱ་རིགས་ལྔ་
 རིགས་གསུམ་དང་། བྱད་པར་ལུས་དབེན་མཐར་ཐུག་གསལ་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆར་དུ་སྒྲོམ་
 པའི་བསམ་གཏན་དང་། དེ་ཡང་ལྟའི་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་དང་། ལྟའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་དགའ་བདེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ།
 ས་ར་ཏམ། གཉིས་སུ་མི་བྱ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་སྟེ། །རིགས་ལ་བྱེ་བྲག་དག་ཏུ་མ་འབྱེད་
 པར། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་
 ཁ་དོག་སྦྱར་ཅིག་དང་། །དེ་ནི་ཐོག་མ་བར་མཐའ་མེད། །སྤིང་མིན་ཟུང་ན་འདས་པ་མིན། །
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་འདི་ལ། །བདག་དང་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན། །མདུན་དང་རྒྱབ་དང་
 རྩྱགས་བཅུ་རུ། །གང་གང་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད། །དེ་རིང་ཉིད་དུ་མགོན་པོ་ད་ལྟ་འཁྲལ་པ་
 ཆད། །ད་ནི་སྤུ་ལ་འང་ངི་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད། །

སྤྲུལ་པ། རོར་བུའི་དབུས་གྱི་ཆུ་སྐྱེས་སྟེ་བར་ནི། །རབ་གནས་རང་རིགས་ཐིག་ལའི་
 མངོས་སྤྱག་ལ། །ཆགས་ལྡན་ཡིད་དབང་ལྡན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེས། །ཅི་ཡང་ཁྱོས་པའི་
 འཛོ་སྐྱེག་རོལ་པ་འཛིན། །

གཉིས་པ་དག་དབེན་(གསུང་དོ་རྗེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐབ་ཚུལ་)ལ་དུག ལུས་དབེན་དང་
 དག་དབེན་གྱི་གོ་རིམ། དག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། དག་
 དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱུང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ། སྤྲུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ། དག་དབེན་
 སྒོག་ཅོལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། དག་དབེན་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(ལུས་དབེན་དང་དག་དབེན་གྱི་གོ་རིམ་)ནི། ལུས་དབེན་དང་དག་དབེན་གྱི་གོ་རིམ་
 རེས་ཏེ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྐྱར་སྒྲོམ་པ་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
 དག་དབེན་དོ་རྩེ་བཟླས་པ་རྫོགས་རིམ་པའི་བཟླས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རྫོགས་རིམ་པའི་
 བཟླས་པ་བྱེད་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷ་སྐྱའི་རྣལ་འབྱོར་སྔན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་བཟླས་པ་ལ་དེའི་རྣལ་འབྱོར་སྔན་དུ་འགོ་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་གོ་རིམ་རེས་ཏེ། རྫོང་བཟླས་གྲིས་སྤྱང་ཁའི་རྩ་མདུད་
 རྫོགས་པར་འགོལ་བ་ནི་གང་ཞིག་སྤྱང་ཁའི་རྩ་མདུད་ནི་རྩ་མདུད་གཞན་རྣམས་ལས་འགོལ་
 དཀའ་བས་དེའི་སྔན་དུ་རྩ་འཁོར་གཞན་རྣམས་དང་རྒྱ་རྒྱའི་མར་སྤར་གནད་དུ་བསྐྱེད་པས་
 སྤྱང་ཁའི་རྩ་མདུད་འགོལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི། དག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་དུ་
 འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་བསྐྱེད་སྤྱོད་རིམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་དག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་རིམ་
 དང་དག་དབེན་གཉིས་ཀ་ས་བརྒྱད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྤྱོད་མེད་དེ། ས་བརྒྱད་
 པའི་ཐོག་མཐར་དོད་བྱུང་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དག་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་)ལ་བདུན། རྒྱུད་ལྔ་གསལ་དོ་རྩེ་བཟླས་
 པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྲིས་བསྐྱེད་པའི་དོན། རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་མ་ཤེས་གྱི་སྤྱོད་ཡོན། རྒྱུད་
 གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། བྱེད་པ་སོ་སོའི་དོན། རྒྱུད་རྣམས་རི་སྤར་འཕོ་བའི་ཚུལ། རྒྱུད་རྣམས་
 གྲིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(རྒྱུད་ལྔ་གསལ་དོ་རྩེ་བཟླས་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྲིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་)ནི། དོ་རྩེ་བཟླས་པ་བྱ་
 པའི་གཞི་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་དང་། ལྔ་གསལ་གྱི་དེ་ཉིད་གཉིས་ཐོས་བསམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་གཏན་

ལ་པལ། དེ་རྗེས་སྤྲུང་སྤྲུག་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་རྟོག་བཞུགས་སྟོན་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ།
རིམ་ལྔར། སྤྲུང་གི་དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་ནི། །སྤྲུག་གི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་འདུག །སྤྲུག་གི་
བསྐྱེད་པ་རྟོགས་ནས་ནི། །རྟོ་རྗེ་བཞུགས་པ་ལ་ནི་སྟོན། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྲུང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་མ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡོན་)ནི། སྤྲུང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་བསྟོམས་
ན་ཐུན་མོང་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐུང་དུ་འཛོལ་སྟེ། རྟོ་རྗེ་འཕྲུང་བ་ལས། རྣམ་
འཕྲོར་པས་ནི་སྤྲུང་བསྟོམས་ན། །ཐུང་དུ་དངོས་གྲུབ་འཛོལ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། སྤྲུང་གི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ཀྱང་མ་བསྟོམས་ན་ཉེས་པ་ཡིན་ཏུ་ཆེ་
སྟེ། སྟོན་འཕྲུང་ལས། སྤྲུང་གི་རྣམ་འཕྲོར་མི་ཤེས་དང་། །གང་ཞིག་ཤེས་ཀྱང་མི་སྟོམ་
པ། །དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྟོང་གསུམ་གྱིས། །ཉིར་འཆེ་འཁོར་བའི་སྲིན་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(སྤྲུང་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་)ནི། མཉམ་སྦྱར་དང་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྗེ་ཀུན་བཅུས་ལས།
སྤྲུང་བཅུ་ལ་གོ་ཏེ་ཀླ་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མིང་གིས་གསུངས། རྟོ་རྗེ་
སྟོའི་སྤྲུང་ལས། སྟོག་འཛིན། ཐུང་སེལ། མཉམ་གནས། བྱེན་རྒྱ། བྱེད་དེ་ཅ་བའི་
སྤྲུང་ལྔ་དང་། རྒྱ་བ། རྣམ་པར་རྒྱ་བ། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ། དེས་པར་རྒྱ་བ་
སྟེ་ཡན་ལག་གི་སྤྲུང་ལྔ་སྟེ་སྤྲ་རི་བཞིན་པའི་མིང་གིས་གསུངས། རྟོག་སྤྲུང་དང་ལུང་སྟོན་
གཉིས་ཀ་ལས། དང་པོ་ལྔ་ལ་སྤྲ་རི་བཞིན་པ་དང་། བྱི་མ་ལྔ་ལ། ལྷ་དང་རུས་སྤྲལ་ཅངས་
པ་དང་། །ལྷ་སྦྱེན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་སྤྲ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མིང་གིས་
གསུངས། བརྗེ་ཏ་སྤྲ་དབྱངས་བཅུ་གཅིག་པས། དང་པོ་ལྔ་ལ་ཅ་བའི་སྤྲུང་དང་། བྱི་མ་ལྔ་
སྟོག་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡན་ལག་གི་སྤྲུང་ལྔ་ཞེས་བཤད་དོ། །འོ་ན་རྟོ་རྗེ་
སྤྲུང་བར་བཅུང་བཅུང་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་སྤྲུང་བཅུ་

པོ་དེར་འདུས་སམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་རྒྱང་བཅུའི་
ནང་དུ་འདུ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་ནམ་ཉོག་བསྐྱེད་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་ཕྱེ་བའི་ཉིན་ཕྱིད་ནས་
མཚན་ཕྱིད་དང་། མཚན་ཕྱིད་ནས་ཉིན་ཕྱིད་ཀྱི་བར་དུ་ལྷ་བཅུ་དང་བཞི་དང་བཞིར་བགོས་པའི་
བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པོ་ལ་བཏང་བཟུང་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་(ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་)ལ་གསུམ། ཅ་བའི་རྒྱང་ལྷའི་དོན་བཤད་པ། ཡན་ལག་གི་
རྒྱང་ལྷའི་དོན་བཤད་པ། རྒྱང་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ཅ་བའི་རྒྱང་ལྷའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། ཅ་བའི་རྒྱང་ལྷ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མགོན་པོ་
ལྷའི་རྒྱང་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། རིམ་བཞིན་མི་བསྐྱེད་པ། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད།
དོན་གྲུབ། རྣམ་སྒྲུང་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱང་དུ་འཛིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རིམ་བཞིན་སྟོང་ག་ལྟེ་བ། མགོན་པ། གསང་གནས། ལུས་
ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ལ་གནས་པའི་བྱིར། སྟོག་འཛིན་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་ལས། མི་ཞིགས་
པར་གྲགས་པའི་སྟོག་འཛིན་ཞིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ནི་སྟོང་གའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་ན་གནས་ཏེ། རོ་རྩེ་སྟོང་
པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་ལས། སྟོང་གའི་དབུས་ན་མི་ཞིགས་པ། །གསལ་ཞིང་མར་མེད་ག་དང་
མཚུངས། །མི་འབྱུང་མཆོག་ཏུ་སྤྲ་བ་སྟེ། །ཨ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། སྟེར་མི་ཞིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དང་།
གཞིའི་འོད་གསལ་དང་། སྟོག་འཛིན་ཞིན་ཏུ་སྤྲ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞིན་ཏུ་སྤྲ་
བའི་སྟོག་འཛིན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མི་ཞིགས་པའི་རྒྱང་དང་། འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་
དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གང་གིས་ཀྱང་གཞོམ་
དུ་མེད་པ་དང་། རྒྱང་སེམས་རགས་པ་རྣམས་ཁྱོད་ལ་ཐེམ་པ་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་
ཀྱི་འོད་གསལ་འཆར་བ་དང་། ཞིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་དང་འབྲལ་མི་རུང་དུ་གནས་པས་

དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་སྤྱད་སེམས་གཉིས་མའི་སྤྱད་སེམས་
 དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གང་རུང་གི་དོ་བོར་གྱུར་
 པའི་སྤྱད་སེམས་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་སྤྱད་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་སྤངས་སེལ་
 གསང་བར་གནས་ན་དོ་རྗེ་སྤང་བ་ལས། སྟོག་སྤང་གཉིས་སྤྱིང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་འོག་
 ཏུ་གནས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དང་པོ་ནི་རང་གི་ཅ་བའི་
 གནས་སུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 སྟོག་འཛིན་འོག་དང་སྤངས་སེལ་སྤྱིང་དུ་རྒྱ་བའི་ཆེ་སྤྱིང་གའི་ཅ་མདུད་ཀྱིས་བཀག་པའི་
 མཆོམས་སུ་རོ་རྒྱུ་ལ་བརྒྱས་ནས་ཡར་སྤྱིང་འོག་ཏུ་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅ་བའི་སྤྱད་སྤང་སྟོ་
 དེའི་ཁམས་དང་། ཁ་དོག་དང་། རྒྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། སྟོག་འཛིན་
 རྒྱ་ཁམས་པ། རང་དབང་བའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ། རྒྱ་བའི་ཆེ་དགུ་བརྒྱ་པ་སྤྱག་གཅིག་སྤྱ་
 བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་དལ་བར་རྒྱ། བྱེན་རྒྱ་མེ་ཁམས་པ། ཁ་དོག་དམར་པོ། རྒྱ་བའི་ཆེ་
 དགུ་བརྒྱ་པ་སྤྱག་གཅིག་སྤྱ་བྱག་གཉིས་རྒྱུ་ནས་བྱག་ཏུ་རྒྱ་བ་དང་། མཉམ་གནས་སྤྱད་
 ཁམས་པ། ཁ་དོག་ལྗང་ནག་ རྒྱ་བའི་ཆེ་དགུ་བརྒྱ་པ་སྤྱག་གཅིག་སྤྱ་བྱག་གཉིས་རྒྱུ་
 བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་དལ་བར་རྒྱ། བྱེན་རྒྱ་མེ་ཁམས་པ། ཁ་དོག་མེར་པོ། རྒྱ་བའི་ཆེ་དགུ་བརྒྱ་པ་
 སྤྱག་གཅིག་སྤྱ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་བྱག་ཏུ་རྒྱ། བྱེན་རྒྱ་མེ་ཁམས་པ། ཁ་དོག་
 སྟོན་པོ། གཞི་ལ་འཆི་དུས་མ་གཏོགས་མི་རྒྱ་བའི་བྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། མགོན་པོ་ལྔའི་སྤྱད་སྤྱིང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞལ་ལུང་
 ལས་སྤྱ་བྱག་གཉིས་ནས་སྤྱད་། གཞི་ནས་རྒྱ། གཉིས་ཀ་ནས་སེལ་བའི་སྤྱད་གཉིས་རྒྱ་
 བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། དང་པོ་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།
 ཕྱི་མ་ནི་འཁོར་དུ་རྒྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཅ་བའི་སྤྱད་སྤང་བཞི་པོ་རེ་

དེས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བའི་ཆོ། གཞན་གསུམ་འཁོར་དུ་ཆུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན། གྱེན་རྒྱས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བའི་ཆོ། གྱེན་རྒྱའི་ཁ་དོག་གི་ཤན་གྱིས་དེའི་
 འཁོར་གྱི་སློག་འཛིན་དཀར་ལ་དམར་བ། མཉམ་གནས་ལྡང་དམར། ཐུར་སེལ་དམར་
 སེར་ཏེ་འཇའ་ཆོན་གཅིག་བཞིན་དུ་རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་རྒྱད་ལེན་བྱུག་པ་ལས། འཁོར་
 ཡང་ཁྱད་པར་དག་དུ་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་མགོན་
 སོ་བཞེ་སོ་རེ་དེས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བའི་ཆོ་གཞན་གསུམ་གྱི་བཞེ་ཆ་རེ་འཁོར་དུ་རྒྱ་
 ཞིང་རང་རང་གི་ཅ་བའི་གནས་ནས་ལྡང་འཇུག་བྱེད་དེ། རྩོམ་སྤྲེང་བ་ལས། སྟོག་མ་སྟོང་
 ག་ལྟེ་བ་དང་། །གསང་བའི་བསྐྱར་འགྲོ་འོང་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་
 རྣམས་ཀྱང་མཆོན་ནོ། །མགོན་སོ་བཞེའི་རྒྱུད་རེ་དེས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བའི་ཆོ། རང་
 རང་གི་ཡུམ་གྱིས་དང་སོ་བྱས་ནས་ལྟ་སོ་བཞེའི་རྒྱུད་གཡས་སྟོར་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་རྒྱ་བ་
 ཡིན་ཏེ། གྱེན་རྒྱས་གཙོ་བྱས་ནས་དབྱ་བརྒྱ་བ་ཐུག་གཅིག་རྒྱ་བའི་ཆོ། དབྱ་བརྒྱ་བ་ཐུག་
 གཅིག་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་བ་ཐུག་བཞེར་བཤོས་པའི་ཐོག་མར་གོས་དཀར་མའི་རྒྱུད་
 ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་སྟུག་གི་སྟེང་ནས་རྒྱ། དེ་རྩིས་སྟོལ་མའི་རྒྱུད་སྟུག་གི་ལོགས་དང་།
 དེ་ནས་སྟུན་མ་དེའི་དབྱས་དང་། ལྷ་མ་གྱིའི་རྒྱུད་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་མཚུ་ལ་བཅར་ནས་རིམ་
 བཞིན་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞི་ཡང་འབྱུང་ཆུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མེ་ནས་ཆུའི་བར་
 གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེར་ཡང་བཤལ་དེ། ལུང་སྟོན་ལས། གོས་དཀར་ལ་སོགས་རིམ་
 བཞིན་དུ། །སྟེང་དང་བསེགས་དང་ཐད་ཀ་འོག་མེ་དང་རྒྱུད་དང་དབང་ཆེན་དང་། །རྒྱ་
 སྟེ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐབས་མགོན་སོ་
 བཞེ་སོ་རེ་དེས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བའི་ཆོ་མགོན་སོ་བཞེ་ཀ་དུས་མཉམ་དུ་རྒྱ་ཡང་། ཤེས་
 རབ་ལྟ་སོ་བཞེའི་རྒྱུད་དུ་བྱེ་བའི་ལྟ་སོ་བཞེ་སོ་རིམ་ཅན་ཁོར་རྒྱ་སྟེ། འབྱུང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་བཞི་དུས་གཅིག་ཁོ་ན་དང་། འབྱུང་ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་རྒྱ་
བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་ལྔ་འདྲ་བ་)ནི། ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་ལྔ་འཆར་བྱ་བ་བྱེད་
པའི་གནས་ཀྱི་ཅ་བ་སྟོང་གའི་སྐུ་སྟོང་མ་སོགས་ཡུལ་ལྔ་འབབ་པའི་ཅ་དང་སྟུང་བལ་མ་
རྣམས་ཡིན་ཏེ། རྟོང་སྟངས་ལས། རྒྱ་བའི་ཆ་དང་སྟངས་བ་དང་། །བསྟེན་བཀྱར་སྟོག་ཤལ་
མཆེན་པ་སྟེ། །ཅ་ནི་ལྔ་ཡི་མིང་ཡིན་ནོ། །ཅ་ནི་ལྔ་ལས་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་། །སྟུང་དང་ཕྱུང་སྟུང་
ཅངས་པ་དང་། །ལྟ་སྟེན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པོའི་
ཁ་དོག་ཀྱང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རིམ་བཞིན་དམར་སྟོ་སེར། དཀར་ལྗང་བར་རྩེ་འགོས་
གསུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་མགོན་པོ་གང་གི་རིགས་སུ་འཛོག་པ་ཡང་ཁ་
དོག་གི་སྟོན་པ་འཛོག་ལ་སྟོང་གའི་ཅ་འདབ་ནས་བརྒྱུད་དེ། མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། ལྟ་
དང་། ལྟེ་དང་། ལུས་དབང་གིས་གར་བྱ་བ་རྒྱ་ཞིང་གནས་སོ། །ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་ལྔ་
དང་། སྟོག་འཛིན་རགས་པ་སྟེ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏོག་སྟེད་
པའི་ལྟོག་ཆ་རྒྱུང་བཅུ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་
དུག་གིས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་འཛིན་པའི་རྒྱུང་དུག་དང་། ཡུལ་དུག་གསལ་བར་སྟངས་
བའི་ཆ་ནས་གཟུང་བའི་རྒྱུང་དུག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྒྱུང་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་དོན་བཤད་པ་)ནི། རྒྱུང་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་
ཡོད་དེ། ཅ་བའི་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་གནས་ནས་སྐུ་སྟོང་སོགས་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད།
ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོའི་སྟོང་ཞུགས་ནས་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་སྟོང་
པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མངལ་དུ་རྒྱུང་བཅུ་ཆགས་ཀྱང་མ་བཅས་བར་དུ་འབྱུང་
འཇུག་མི་བྱེད་ལ། བཅས་པ་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་ཅིང་ངག་སྟོན་བྱེད་པའི་ཆེ་ཨ་མུང་

དུ་གྱུར་ནས་དབང་ས་གསལ་གྱི་སྟོན་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་རང་གི་བཅོམ་བྱ་སྟོན་པར་བྱེད། རྫོང་
བཟུངས་བྱེད་པའི་ཆེ་ཡི་གོ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་འགྱུར། འཆི་བའི་ཆེ་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་
ནས་གཞི་དང་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་རིམ་ལྔར། འདི་
ནི་རྣམ་ཤེས་བཞོན་པ་སྟེ། །ཞེས་རྒྱུད་རྣམ་ཤེས་གྱི་བཞོན་པར་གསུངས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་
ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་རྒྱུད་གིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཙམ་ག་
གཡོ་བའི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། འགྲོ་བ་ཡུལ་སོགས་
ལས་བྱེད་པ། །འདིར་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྟོན་བསྐྱུས་ལས་
ཀྱང་རྒྱུད་དབང་པོ་ལ་གནས་ནས་དབང་ཤེས་གྱིས་ཡུལ་འཛིན་པ་རྒྱུད་ལ་རག་ལས་བར་
བཞུགས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། རྒྱ་མཚན་དེས་རྒྱུད་རྣམ་ཤེས་གྱི་བཞོན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ།
གལ་ཏེ་འགྲུབ་ན་དབང་པོ་ཡང་དབང་ཤེས་གྱི་བཞོན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུད་
རྣམ་ཤེས་གྱི་བཞོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཞ་བོ་མིག་ཅན་ལོང་བ་རྒྱུད་ཅན་དང་བཅས་ཏེ་
ཡུལ་བཞོད་པ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་བཞོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་ནི་ཡུལ་འཆར་མི་འཆར་གཉིས་ཡོད་དོ།

ལྔ་པ་(རྒྱུད་རྣམས་རི་ལྗར་འཕོ་བའི་ཚུལ་)ནི། དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ལ་ཞག་གཅིག་གི་རྒྱུད་
ཉི་མེད་ཆེན་མོ་སྟོན་བྱུག་བརྒྱུ་ལ་སྒྲ་བྱུག་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་རྩ་འདབ་གྱི་འཕོ་བ་གསུམ་ག་
དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟེ་བའི་རྩ་འདབ་བཅུ་བྱུག་གི་
མཚམས་གྱི་རྩ་བཞི་སྟོང་པར་བྱས་པའི་ལྷག་མ་གཡས་ནས་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་ཡེ་
ཤེས་གྱི་རྒྱུད་བྱུག་དང་། གཡོན་ནས་གོ་རིམ་ལྔ་ག་པའི་རྒྱུད་བྱུག་རྒྱ་ཞིང་། གཡས་གྱི་ས་
ནས་གཡོན་གྱི་ནམ་མཁའ་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བས་རེ་རེ་ལ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་
རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་། འཕོ་མཚམས་རེ་རེར་དབུ་མ་ནས་དབུགས་ང་བྱུག་

བཞི་ཆ་རེ་རྒྱ་བས་ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱང་དྲུག་བརྒྱ་དོན་ལྔ་དབུ་མ་ནས་རྒྱ་ཡང་དེ་ལ་འཕོ་
 བ་བྱུང་བ་མི་འཛོག་གོ། །འདུས་པའི་ལུགས་ལ་ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱང་འབྲུང་འབྲུག་གཉིས་
 ལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཉི་མེ་ཆེག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་སྤུན་བྱེད་བ་ཉེར་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་དང་ཅ་འདབ་གྱི་འཕོ་བ་ཉེར་བཞིར་བྱེད་ཅིང་སྣ་བྲུག་གི་འཕོ་
 བ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། མེ་མཉམ་གཉིས་ལ་སྣ་བྲུག་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་
 བྱེད་གྱི། སྟོག་སྤུར་གཉིས་ལ་མཉམ་རྒྱུར་སོང་བས་སྣ་བྲུག་གི་འཕོ་བ་མི་འཛོག་པའི་བྱིར།
 སྤུན་བྱེད་བ་རེ་ལ་དབུ་བརྒྱ་རེ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ལྷ་མོ་བཞིའི་རིམ་པས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་བ་
 སྤག་བཞིར་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྟོལ་ཐིག་ལས། སྤག་རྒྱ་བཞི་འབྲེལ་རེ་རེ་ཞིང་། ཉིས་བརྒྱ་
 ཉི་ལྷུ་ཅ་ལྔ་སྟེ། །དེ་བཞི་བསྐྱེས་པས་དབུ་བརྒྱ་ལོ། །དེ་ནི་འཕོ་བ་ཉི་ལྷུ་བཞིས། །བཙུང་
 པས་ཁྱི་སྤག་གཉིས་དང་ནི། །ཆེག་སྟོང་དང་ནི་དྲུག་བརྒྱ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 དེས་ན་ཞག་གཅིག་ལ་འབྲུང་ཆེན་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལན་དྲུག་དྲུག་ཏུ་འཕོ་བས་འཕོ་ཆེན་ཉེར་
 བཞི་དང་། དེ་རེ་རེ་ཆ་བཞི་བཞིར་བགོས་པས་འབྲུང་རྒྱུང་གི་འཕོ་རྒྱུང་གོ་དྲུག་ཏུ་འབྱུར་
 རོ། །བདེ་དབྱེས་གྱི་ལུགས་ལ་སྤུན་བྱེད་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་དང་། འཕོ་
 ཆེན་བཅུ་དྲུག་སྣ་བྲུག་གི་འཕོ་བ་བརྒྱད། འཕོ་རྒྱུང་དྲུག་ཅ་བཞིར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཞག་
 གཅིག་གི་རྒྱང་ནམས། སྟིང་ག་ མགྱེན་པ། སྤྱི་བོ། ལྷེ་བའི་ཅ་འདབ་ནམས་ལ་རྒྱ་བའི་ཆོ་
 རིམ་བཞིན་སྤུན་ཆོད་བརྒྱད་དང་། འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་། རྒྱ་ཆོད་སོ་གཉིས་དང་། དབྱུག་
 ལུ་དྲུག་ཅ་བཞིའི་རྒྱང་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ།

ཕོ་ན་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དེ་ནམས། སྤང་རེས་གྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། གསུམ་
 ག་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་བ་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱང་རྒྱ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་
 གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་གང་ཞིག འབྲེལ་བྱེད་ནམས་གིས་ཀྱང་སྐྱ་རི་བཞིན་

པར་བཀལ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་བའི་རྒྱུ་རྩེ་ལྷ་རྒྱུ་བའི་ཚུལ་ཡང་། སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། དཀར་
 བོ་རྣམས་ཀྱི་ཆེས་གཅིག་ནས། །ཡང་དག་བརྩམས་ཏེ་ཉིན་གསུམ་རྒྱུང་། །ལྷ་བ་ལ་རྒྱུ་
 ཐུན་བྱེད་ལ། །དེ་ནས་ཉིན་གསུམ་ཉི་མ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱུང་ལྷས་ལོག་ན་ཉིས་པ་ཅི་འབྱུང་བ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཉི་མ་དྲུག་ཏུ་བརྒྱུག་པ་ལས། །
 གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྩེ་རྒྱ་བ་ན། །དེ་ཆེ་ཙམ་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་། །སྤྱོད་གས་གཅིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་
 ལས། །ནད་ནི་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་། །སྤྱོད་གས་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལས། །སྤྱིང་སྤྱུག་
 གཉིན་རྣམས་རྒྱུད་པར་འབྱུང་། །སྤྱོད་གས་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལས། །ལྷ་དྲུག་རྣམས་
 གྱིས་འཆི་བར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་འདི་
 བའི་དོན་འབྱུང་བ་མི་འབྱུང་བ་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས། མགོན་པོ་ཅི་སྟེ་ལྷ་ལེར་རྒྱ། །འགའ་ཞིག་
 ཀྱ་ལེར་གནས་འདིའས། །ཀྱ་ལེར་རྒྱ་ལ་ལྷ་ལེར་གནས། །དེ་ཡི་འདོད་དོན་ཉམས་པར་
 འབྱུང་། །གང་ནས་མགོན་པོ་དེ་རྒྱ་བ། །དེར་གནས་འགའ་ཞིག་འདི་བྱེད་ན། །དེ་ཡི་དོན་
 ཀུན་ཡང་དག་འབྱུང་། །གཉིས་ཀར་གནས་ལས་ཐེ་ཆོམ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དྲུག་པ་(རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་)ནི། རྒྱུང་གིས་ཐ་མལ་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། སྤྱི་ཞི་བར་དོ་གསུམ་རྒྱུང་གིས་བྱེད་པ་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བྱེད་
 བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེས་འཁོར་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་
 འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གང་ཞིག་དེའི་བཞོན་པ་རྒྱུང་གིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩ་བ་
 དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་འཛིན་གྱིས་
 རྒྱུང་གཞན་རྣམས་དབང་པོའི་སྒྲོར་འདྲན་པ་དང་། ཆེ་སྤང་བ་དང་འཆོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད། བྱེན་
 རྒྱས་རྒྱུང་སྟོད་དུ་འདྲན་ཞིང་ཟས་ཐ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད། མཉམ་གནས་ཀྱིས་ཟས་དྲངས་
 སྟོགས་འབྱེད་ཅིང་དྲངས་མ་རྣམས་ལུས་ལ་འདྲན་པའི་བྱ་བ་བྱེད། ཐུར་སེལ་གྱིས་ཁྱ་ཁྱག་

བཤང་གཅི་སོགས་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད། ཁྱབ་བྱེད་གྱིས་ལུས་གཡོ་འགྲུལ་སོགས་
 གྱི་བྱ་བ་བྱེད། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་རྣམས་གྱིས་དབང་ཤེས་ལྡན་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱང་རྣམས་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཅ་བའི་
 རྒྱང་རྣམས་ལ་རྟོག་བརྒྱས་བྱས་པས་འཕྲིན་ལས་བཞི་སོགས་ཐུན་མོང་བ་དང་། སྒྱ་མའི་
 སྒྱ་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་
 རྣམས་ལ་རྟོག་བརྒྱས་བྱས་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་འཛོམས་ཅིང་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་
 བདེ་ཆེན་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་བསྟན་པ་ནི། རྒྱང་གིས་ཐ་མལ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་
 ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་གྱི་རྒྱང་འགོག་པའི་
 ཕྱིར་རྒྱང་སྒྲགས་དབྱེར་མེད་གྱི་རྟོག་བརྒྱས་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་རྒྱང་ཐམས་ཅད་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྐྱུས་ནས་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱ་སྒྲུབ་པ་
 ལམ་གྱི་སྟོང་ཐོར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(སྒྲགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་)ལ་ཡང་སྒྲགས་བརྟུ་བ། སྒྲགས་ཀྱི་བརྟུ། སྒྲགས་
 ཀྱི་དོན། སྒྲགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ། སྒྲགས་ཀྱི་ཅ་བ་ཨ་མུང་བཤང་པའོ།

དང་པོ་(སྒྲགས་བརྟུ་བ་)ནི། དང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་
 སྒྲགས་བརྟུ་བའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གསུམ་ལས། ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་གྲོང་ཁྱིམ་ནི། །གསང་
 སྒྲགས་འབྱུང་བའི་ཅ་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྟུས་པའི་སྒྲགས་དང་། བརྟུ་བའི་
 ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། འདིར་བསྟན་ཨོ་ལྷ་ལྷོ་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་སྒྲགས་རིགས་ཇི་
 སྟེད་པ་རང་རང་གི་རྒྱུད་སྟེ་ནས་བཤང་བ་བཞིན་བརྟུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟུ་གཞི་དང་བརྟུས་
 པའི་སྒྲགས་རྣམས་ཀྱང་རིགས་གསུམ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་

དང་། ལྷ་པོའི་སྒྲགས་ནམས་དང་། ཞི་སྒྲེས་པ་དང་། དབྱངས་ཡིག་ནམས་དང་། ལྷ་མོའི་
 སྒྲགས་ནམས་དང་། ལྷ་ལྟ་མེད་དང་། རི་ལི་བཞི་དང་། ལྷ་པོ་མོ་གཉིས་ཀའི་སྒྲགས་
 ནམས་དང་། ལྷ་མ་ནིང་གི་ཡི་གེར་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུས་པའི་སྒྲགས་ནམས་
 གི་ནང་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྒྲགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དོན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འདྲ་བ་
 གང་ཞིག་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དོན་རྒྱུ་གི་ལྷ་པོ་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་གསུམ་
 པོ་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོར་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲགས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་དེ་མེས་པར་བྱ་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་གསུམ་པོས་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷ་མོང་བ་
 དང་། ལྷ་པར་ནལ་འགྱོར་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 ཡི་གེའི་གདངས་ཅན་གི་རྒྱང་གིས་ལུས་གནས་པ་དང་། གཞིའི་སེམས་ཅན་གི་ལུས་སྒྱེད་
 པ་སོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རིམ་པ་དང་པོའི་སྒྲུབས་སུ་དེ་གསུམ་ལས་
 ལྷ་སྒྱེད་ཅིང་འགྲུ་གསུམ་གཟུགས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་གིས་སྒྲོ་གསུམ་བྱེན་གིས་རྒྱོབ། ཞེ་སོགས་
 ཀྱི་ལས་འགྲུབ། རྒྱུགས་རིམ་པས་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་དོར་བརྒྱས་བྱས་པས། ལྷ་མོང་དང་
 མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད། གཉིས་ཀས་སྒྲུངས་རྟོགས་སྒྲར་གསུམ་དང་། ལྷ་
 འགྱོར་བ་གཉིས་ཀས་མཁའ་གསང་བྱེན་རྒྱབས་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 དོན་གི་སྒྲགས་བདུ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཅ་ནང་སོ་སོ་ནས་དབྱངས་གསལ་གི་གདངས་མི་
 གསལ་བར་སྒྲོག་པའི་རྒྱང་ནམས་ནི་བདུ་གཞིའི་སྒྲགས་ཀྱི་དེས་དོན་དང་། མི་ཞིགས་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གིས་འཇུག་གནས་ལྷང་གསུམ་གི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གི་རང་
 གདངས་སུ་བསྐྱས་ནས་སྒྲོག་པའི་དོར་བརྒྱས་ནི་སྒྲགས་བདུས་པའི་དེས་དོན་ནམ། དེས་
 དོན་གི་སྒྲགས་བདུ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(སྒྲགས་ཀྱི་བན་)ནི། སྒྲགས་ཀྱི་བན་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྒྲུལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་རིགས་བཞི་དང་། སྤྱང་པོ། ཉེ་སྤྱང་སྤྱང་སྒྲགས་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་རྒྱུང་ལྡང་འབྲུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་བན་སྒྱུར་བ་སྒྲགས་ཀྱི་བན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བ། དལ་བ། རྣམ་སྤྱད་གསུམ་དང་། སྒྱུན་འབྲེན་པ་དང་། བཞུགས་པ་དང་། གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་བན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལུང་སྟོན་ལས། བན་ཡིས་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ། །རང་བཞིན་བརྒྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(སྒྲགས་ཀྱི་དོན་)ནི། སྤྱིར་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་བསྟན་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་སྒྲགས་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་མཆོན་དོན་དང་། དགོས་དོན་གཉིས་ལས་དགོས་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུང་སྒྲགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོར་བརྒྱས་བྱས་པས། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུང་སེམས་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྒྱུར་བཞེངས་པ་དེ་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་གཞུགས། །ལྷ་རུ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་(སྒྲགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་)ནི། ཏྲག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དམ་པ་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འགག་མེད་རབ་རྒྱ་ཞི་བ་སྟེ། །ཏྲག་དང་ཆད་པ་རྣམས་སྤངས་པ། །དུས་གསུམ་མཐུན་པས་མ་བྱས་པ། །རྟོག་པ་ནམ་མཁའ་དབྱེར་མེད་མཆོན། །འདི་ཉིད་ཁོ་ན་དོན་དམ་སྟེ། །སོ་སོ་རང་རིག་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོར་བསྟན་སྒྲགས་བརྟུ་བ་དང་། སྒྲགས་ཀྱི་བན་དོར་བརྒྱས་བྱེད་ཚུལ་དེ་བསྟན། སྒྲགས་ཀྱི་དོན་

དང་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་དམ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྡོར་བཟླས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་པའི་སྤྱུ་ལུས་
དང་འོད་གསལ་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ།

ལྔ་བ་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་མུང་བཤད་པ་ནི། སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
ཨ་མུང་གི་བྱང་དེས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ཤེས་ན་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེས་
དོན་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱང་དོན་ཀྱི་
སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་དོན་ཀྱི་ཨ་མུང་དང་། དེས་དོན་ཀྱི་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྩ་བ་དེས་དོན་ཀྱི་ཨ་མུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་དུ་མ་ལུས་དག་ཏུ་འགྱུར། །གཅིག་
མིན་དུ་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་སྤྱོད་བསྟུས་ལས་ཀྱང་། འདི་ན་
གསུང་རབ་འཆད་པ་དག་ནི་བླ་ཀ་ར་ཤའི་ཆོག་སྒྲོན་དུ་བྱས་ནས། སྤྱི་དོན་འབའ་ཞིག་
གི་རྗེས་སུ་འབྲང་གི་ ཡང་ཡི་གེས་བརྗོད་པ་གང་དུ། གང་གི་ཕྱིར་རི་ལྟར་རབ་ཏུ་འཇུག་
པ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡི་གེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟར་བཞུགས་ནི་མི་ཤེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་
ཞམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། བླ་ཀ་ར་ཤའི་སྤྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གསུང་རབ་འཆད་པ་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་
འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་ལ་ཞུགས་པ་དག་གིས་དེས་དོན་ཀྱི་ཨ་མུང་དག་མ་ལུས་པའི་རྩ་
བ་ཡིན་ཚུལ་རི་བཞིན་དུ་ཤེས་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་བྱའི་གང་ཟག་
འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲ་མའི་མན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མདོན་
སུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེས་ན་དེས་དོན་ཀྱི་ཨ་མུང་དག་མ་ལུས་
པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཚུལ་སྒྲ་མའི་མན་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ཡང་། འཇུག་པར་
བྱེད་ཅེས་བྱངས། གང་ན་དབྱངས་གསལ་ཀྱི་དེས་དོན་རྒྱུད་རྒྱུས་སོ། །གང་དུ་ན་དེས་
དོན་ཀྱི་ཨ་མུང་མི་ཤེགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་དངོས་མེད་འོད་གསལ་

ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན་ས་ཚུལ་ཐེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་འབྲུག་ཅེས་བྲ་
 ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དབྱངས་གསལ་ནམས་ཀྱིས་བརྟོག་བྲ་སྟོན་པ་ཨ་མུང་སྟོག་ཏུ་ཁྱེད་ས་
 པ་ལ་སྟོས་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱ་རི་བཞིན་པ་དོར་ནས་དོན་བཅའ་བར་
 བྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བྲང་དོན་གྱི་ཨ་མུང་དག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཨ་མུང་དབྱངས་གསལ་གྱི་སྟོག་ཏུ་ཁྱེད་ས་པ་ལས། དང་པོར་མིང་། དེ་ལས་ཆོག་
 སོགས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་ནི་དེས་དོན་གྱི་ཨ་མུང་དག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ།
 སྟོང་གའི་སྟོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དེ་ལ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་། དེས་དོན་གྱི་ཨ་མུང་
 ཞེས་བྲ་ལ། དེ་དག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་སྐྱེས་བུའི་
 རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་གང་ཞིག་ དེའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་ནམས་ཀྱི་རྩ་བ་སྟོག་འཛིན་
 ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སངས་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་
 པའི་དེས་དོན་གྱི་ཨ་མུང་ལས་འབྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་བསྐྱས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཨའི་རིགས་སུ་གྱུར་བ་དང་། ཨ་རྒྱུར་གྱུར་བ་དང་། ཨ་ལས་དེས་བར་
 འབྲུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཚན་བརྟོག་ལས་ཀྱང་། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཨ་
 ལས་བྱུང་། །ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ །དོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། སྟོག་ཆེན་པོ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཡི་གའི་གཟུགས་སུ་མེད་ཅིང་ཆོག་གི་
 རོ་བོར་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོག་ཆེན་པོ་སྟེ་ཡི་གེ་མེད། །ཆོག་ཏུ་བརྟོག་པ་སྤངས་པ་སྟེ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་
 དབྱངས་གསལ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་ནས་མགིན་པར་སྟེབ་པ་ན་རང་གི་བརྟོག་བྲ་གསལ་བར་
 སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟོག་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཚོག་ །ཆོག་ཀུན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་རྒྱུད་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་

འོད་གསལ་དེ་ཟུང་འབྲུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་པར་མ་ཟད་མི་ཞིགས་
 པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་རྫོང་རྫོང་ལས། ཨ་ནི་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྒོ་འོ། །ཞེས་བ་དང་། རྫོང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། སྤྱིང་གའི་
 དབྱས་ན་མི་ཞིགས་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུང་སྟོན་ལས། ཟུང་
 ཏུ་མ་ལུས་དག་ཏུ་འགྱུར། །གཅིག་མིན་དུ་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་
 བ། དེས་དོན་གྱི་ཨ་ཟུང་ལས་རྒྱུད་སྤྱེ་རིམ་གྱི་ཆེ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐེམ་རིམ་གྱི་
 ཆེ་དུ་མ་མ་ཡིན་ཞེས་བའམ། ཡང་ན་མི་ཞིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཟུང་དེ་དག་མ་ལུས་པའི་
 འབྱུང་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་ཞིགས་པའི་སྤྱིང་གི་ཞིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་སེམས་
 གཉིས་པོ་དེ་ལྷོག་པ་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལྷོག་པ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། རོ་བོ་ཐ་
 དད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བའོ། །

ལྷ་པ་དག་དཔེན་སྒོག་ཚེལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་།
 འབྱུང་བ་ལྷའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་གཞུགས་སུ་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་རང་དང་ཕྱག་
 རྒྱའི་རྒྱ་ཁྲིའི་མར་སྒྲ་འབྲད་མཆོམས་སུ་སྒྲོམ་བ་ལ། གསང་བའི་སྒྲ་ཅེར་ཇུས་ཐིག་སྒྲོམ་པའི་
 སྒོག་ཚེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་དབྱགས། །འབྱུང་བ་
 ལྷ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད། །གོང་བུའི་གཞུགས་ཀྱིས་སྤྱང་ནས་ནི། །སྒྲ་ཡི་ཅེ་མོར་རབ་ཏུ་བརྟག།
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་དང་སྒྱུར་ཏེ། སྤྱིང་
 སྒོར་རྫོང་བཟུངས་བྱེད་པ་ལ་གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་ཐིག་སྒྲོམ་པའི་སྒོག་ཚེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ལས། རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྷ་པ། །སྒོག་དང་ཚེལ་བ་ཞེས་བྱར་བཤད། །རང་
 ལྷགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་མི་
 ཞིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཟུང་དང་བཅས་པ་སྒྲོམ་བ་ལ་སྤྱིང་གའི་སྒྲ་ཅེར་ལྷགས་ཐིག་སྒྲོམ་

པའི་སྟོག་ཚེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་ཁར་བསམས་ནས་ནི། །སྟོག་ནི་ཐིག་ལེར་
གྱུར་པར་གཞག། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་སྟོག་ཚེལ་གསུམ་བསྟོམས་པ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་རྒྱུས་སྟོང་གའི་མི་ཞིགས་པ་ལ་སྟུང་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།
སྟོག་ཚེལ་དེ་གསུམ་སྟོམ་པའི་གནས་གསུམ་ལ་སྟེ་ཅེ་གསུམ་དང་གནས་དེར་བསྟོམས་
པའི་དམིགས་ཏེན་གསུམ་ལ་ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟུང་ཁྱད་བྱེད་དེ། རྟོར་བྱེད་ལས། སྟེ་
ཅེ་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། །གསང་བ་སྟོང་ག་གདོང་སྟེའི་མིང་། །རྒྱུང་དང་སྟགས་དང་
རྩས་རྒྱུས་གྱི། །ཐིག་ལེ་གསུམ་སྟེ་ཟླ་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟོར་འབྱོར་དེ་
གསུམ་ལ་སྟོག་ཚེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོར་འབྱོར་དེ་གསུམ་བསྟོམས་པ་ལ་བཏེན་ནས་སྟོག་
སྟེ་ཆེ་ཚེལ་བ་སྟེ་བསྐྱེད་བས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་བྱིར། ཡང་ན། དུས་འཁོར་ལྟར་ན། རྟོར་
འབྱོར་དེ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྟོར་འབྱོར་དེ་གསུམ་བསྟོམས་
པ་ལ་བཏེན་ནས་སྟོག་སྟེ་རོ་རྒྱུང་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་ཚེལ་བ་སྟེ་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་
བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་བྱིར།

དུག་པ་(ངག་དབེན་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་)ལ་གསུམ། སྟོག་ཚེལ་གསུམ་སྟོམ་པའི་རིམ་པ་
བཤད་པ། རྟོར་བཞས་གྱི་བྱེད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ། སྟོག་ཚེལ་བསྟོམས་
པས་ཉམས་སྟོང་སྟེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(སྟོག་ཚེལ་གསུམ་སྟོམ་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྟོང་གའི་སྟེ་ཅེར་སྟགས་
གྱི་ཐིག་ལེའི་སྟོག་ཚེལ། གདོང་གི་སྟེ་ཅེར་འོད་གྱི་ཐིག་ལེའི་སྟོག་ཚེལ། གསང་བའི་སྟེ་
ཅེར་རྩས་གྱི་ཐིག་ལེའི་སྟོག་ཚེལ་སྟོམ་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(སྟོང་གའི་སྟེ་ཅེར་སྟགས་གྱི་ཐིག་ལེའི་སྟོག་ཚེལ་)ལ་གཉིས། སྟགས་ཐིག་ཉི་ཆེ་བ་སྟོམ་
པ། སྟགས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའོ།

དང་པོ་(སྒྲགས་ཐིག་ཉི་ཆེ་བ་སྒྲོམ་བ་)ནི། རྫོང་ཕྱེད་ལས་བཤད་པའི་གནས་སུ། གནད་
 བཞི་དང་ལྷན་པའི་དང་ནས་རང་ལུས་དབེན་གྱི་རྫོ་རྩེ་འཆང་གི་དང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་སྙིང་
 ཁའི་ཙ་འཁོར་གྱི་དབུས་གྱི་རྩྭ་ཁྲིའི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཟུ་ཁ་སྦྱར་རམ། ཐིག་
 ལེ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཆད་ཅམ་གྱི་ནང་དུ་རྩྭ་ཡིག་
 གས། ཨ་མུང་ཅི་རིགས་བསྒྲོམ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཙ་རྩྭ་ལས། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་
 རྟོག་ལྷ། །ཡུངས་ཀར་གྱི་ནི་འབྲུ་ཆད་ཅམ། །སྒྲ་ཡི་ཅེ་མོར་ནན་ཏན་དུ། །ཞེས་བ་དང་།
 དེའི་འགྲེལ་བར། རིན་པོ་ཆེ་ནི་མི་ཞིགས་པར་གྲགས་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་
 སྦྱང་བས་སོ། །ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཆད་ཅམ་ནི་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །
 སྒྲའི་ཅེ་མོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་གའི་བསྐྱེད་སྟེ་བར་རོ། །ནན་ཏན་དུ་ཞེས་བ་ནི་དེ་ལ་ཞེན་
 བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཟུ་ཁ་སྦྱར་སྒྲོམ་བ་ཀྱ་ཀྱ་རི་བས་
 བཤད་དེ། དེ་ཡི་སྟེ་བར་བསམ་བ་ནི། །ཉི་དཀྱིལ་ཐིག་ལེ་ཆེ་བ་སྟེང་། །དབྱིབས་ནི་གཟུ་
 ཁ་སྦྱར་འདྲ། །ཉི་མ་ཐབས་ལ་ཤེས་རབ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཀར་ལ་དམར་
 བའི་མདངས་ཆགས་པ་ཞལ་ལུང་ལས་བཤད་ཅིང་། དེའི་དབུས་སུ་ཨ་མུང་བསྒྲོམ་བ་རྫོ་
 རྩེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་དང་རྒྱད་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་ལས་བཤད་དེ། སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། ཨ་
 ནི་གཙོ་བོ་དམ་བ་འོ། །ཞེས་བ་དང་། རྒྱད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་བར། སྙིང་གའི་བསྐྱེད་ལ་ཨ་མུང་
 བསམས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫོང་ཕྱེད་ལས། དེའི་དབུས་སུ་རྩྭ་ཡིག་བསྒྲོམ་
 བར་གསུངས་ཏེ། སྙིང་གའི་བསྐྱེད་སྟེ་བ་ལ། །དབུས་སུ་རྩྭ་ནི་བསམ་བར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་བྱེད་ལས་བྱེད་པར་ཅན་འབྱུང་སྟེ། བདེ་སྟོང་
 དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་ནས་སྦྱིབ་བ་སྦྱོང་བ་ལ་རྒྱས་བ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མངོན་བརྗོད་ལས། ཏྲག་ཏུ་སྙིང་ལ་གནས་བ་ཡི། །ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་འགྱུར་མེད་པ། །

དེ་སྒྲིམ་བྱེད་པའི་སྒྲེ་བོ་ལ། །དེས་པར་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བྲིལ་བུ་
ཞབས་ཀྱིས། སྒྲ་དང་ཐིག་ལེར་ལྷན་པའི་སེམས། །སྙིང་གར་གཞག་བྱ་དེ་ནས་འདིའི། །
སྒྲིངས་པའི་རབ་རིབ་འཛུམས་མཛད་པའི། །མངའ་བདག་བཙུན་ལྷན་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(སྒྲགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པ་)ནི། སྒྲགས་འཁོར་སྒྲིམ་པ་རྒྱད་དང་། ཡབ་སྲས་
རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། རྒྱ་རོ་པས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། གཟུང་
འཛིན་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་རྣམས་སྙིང་གར་སྤྱད་སྤྱོད་བའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
རིམ་ལྔ་བསྐྱུས་པ་ལས། བྲན་པ་སྤྲོ་ཆོགས་རྣམ་ཏྲོག་རྣམས། །སེམས་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་
བས་ན། །རྣམ་ཤེས་སྟོན་ནི་འདུ་བའི་རྟེན། །སྙིང་གར་སྒྲགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲིམ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། སྙིང་གར་རྩ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་སྐྱུ་རིམ་མཐུ། སྙིང་
གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་རོ་བོར་མོས་པའི་བསྐྱུད་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་སྐྱུ་རིམ་གང་
རུང་གི་བྱིའི་འདབ་མ་ལ་དབྱངས་ཡིག་བཅུ་གཉིས་སྤྱང་བ་མཆོན་པའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ།
བར་མ་ལ་མ་ཡིག་དོར་བའི་གསལ་བྱེད་མཆོད་པ་མཆོན་པའི་ཁ་དོག་དམར་པོ། རང་གི་
སྟོན་པ་བཞིའི་འདབ་མ་ལ་རི་ལི་བཞི་ཉེར་ཐོབ་མཆོན་པའི་ཁ་དོག་ནག་པོ། ཡི་གེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མགོ་བོར་ཐིག་ལེས་མཆོན་པ། རྩ་ནང་ལ་བྱི་ནང་དང་། བད་འདབ་ལ་འབྲེང་ལ་
བསྐྱེགས་པའི་རྣམ་པར་གསལ་བཏབ། དེ་རྗེས་དབྱུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱི་རིམ་ཤེས་རབ་དབྱངས་ཡིག་མཆོན། །བར་མ་གསལ་བྱེད་
ཐབས་བཅས་པ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་ནང་མར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(གདོང་གི་སྤྲ་རྩེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྟོན་ཚུལ་)ནི། རྩོགས་རིམ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་དོར་
བསྐྱེད་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། འབྲིན་ལས་བཞི་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་རྩ་འཁོར་བཞི་ནས་

ཅ་བའི་རྒྱང་བཞི་ལ་རྩོད་བརྒྱས་བྱེད་པ་དང་། མཛོན་ཤེས་ལྔ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལ་རྩོད་བརྒྱས་བྱེད་པ་དང་། སེམས་དབེན་འདྲེན་ཕྱིར་དུ་ཅ་བའི་རྒྱང་ལ་རྩོད་བརྒྱས་བྱས། དེ་རྗེས་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལ་རྩོད་བརྒྱས་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དུས་ནི་སྟོང་གའི་སྣ་ཅེར་སྒྲགས་ཐིག་མི་ཤིགས་པ་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་རྩོད་བརྒྱས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་གསུམ་པར། རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྟོ། །བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གནས་གང་ནས་ཚུལ་རིམ་ལྔ་བྱེད་པ་ནི་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་སུ་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཡིད་གྱིས་ཉན་པའི་ཚུལ་དུ་རྩོད་བརྒྱས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་སྒྲགས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ཐ་དད་ཡི་གེ་སྟོངས་མོ་ཡིན། །དེ་འདོན་པ་ནི་ཟ་བ་སྟེ། །དེ་དག་སྟོངས་མོ་ཟ་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྩོད་བརྒྱས་ལ་དབྱེ་ན་བརྩ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། རིགས་ལྷག་གི་རྩོད་བརྒྱས་དང་། ཁྱོ་བོའི་བརྒྱས་པ། དུག་གསུམ་གྱི་བརྒྱས་པ། མ་ནིང་གི་བརྒྱས་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལྷག་ནི་རྩོད་བརྒྱས་གྱི་ཉེན་རིགས་ལྷག་གི་ལྷའི་ནལ་འབྱོར་ཅམ་དང་། བདུན་པ་ནི་ངག་བརྒྱས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་དུག་གསུམ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་དང་། ཐ་མས་ནི་འོད་གསལ་ཅམ་སྟོམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་རྩོད་བརྒྱས་ལ་དམིགས་ལུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལ་དམིགས་པའི་རྩོད་བརྒྱས་གཉིས་སུ་ཡོད།

དང་པོ་ནི། ལེའུ་བརྩ་གསུམ་པའི། རོན་གྱི་རྗེས་འགོ་བརྒྱས་པ་ནི། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་བརྒྱས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རིན་པོ་ཆེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་

སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཞིང་ནམས་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདི་ལ་
ཐོགས་མེད་ཀྱི་བསྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་ཤེས་ལྷ་སྟོན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་
འདུག་ཅུས་སུ་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་བྱིར། ལྷ་མ་རིན་འབྱུང་
དང་བྱི་མ་དོན་གྱུབ་ཀྱི་བསྐྱས་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དོར་བསྐྱས་ལ་ངོ་བོའི་སྟོ་
ནས་དབྱེ་ན། ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་བསྐྱས་པ་དང་། ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད།
ཉེན་ཀྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་ལ། དག་དབེན་ལ། སེམས་དབེན་ལ། རྒྱ་ལུས་ལ།
རྒྱང་འདུག་པའི་དོར་བསྐྱས་ཉེ་ལྟར་ཡོད། དེས་ན་དོར་བསྐྱས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྗེས་
འགྲོའི་བསྐྱས་པ་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཡིད་རྒྱང་ལྷགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འགྲོ་བའི་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་དོ་རྗེ་བསྐྱས་པ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་དོར་བསྐྱས་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དོ་རྗེའི་སྐད་དོད་བརྟེན་ཞེས་
པ་མི་བྱེད་པ་ལ་འདུག་པས། ཁྱོད་ཀྱང་རྒྱང་ལྷགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྦྱོར་བའི་བསྐྱས་
པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་བྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(གསང་བའི་སྣ་ཅེར་རྗས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་ཅོལ་སྟོམ་ཚུལ་)ནི། རང་དང་ལས་རྒྱ་གཉིས་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱང་སེམས་རྒྱ་ཁྱེད་མར་སྣ་གཉིས་འབྲད་མཆོམས་སུ་འཕོ་
མེད་དུ་འཛིན་པ་ལ་གསང་བའི་སྣ་ཅེར་རྗས་ཐིག་སྟོམ་པར་གསུངས་པ་དང་། རང་དང་ཡི་
རྒྱའི་རྒྱ་ཁྱེད་མར་སྣ་གཉིས་འབྲད་མཆོམས་སུ་ཐིག་ལའི་ལ་དམིགས་ནས་སྟོམ་པ་གཉིས་
ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་རྒྱང་རྒྱ་ཁྱེད་མར་སྣར་སྤྱད་པ་ཅམ་ཀྱི་བྱིར་མ་ཡིན་ཉེ། སྤར་ལུས་
དབེན་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱས་ཐེན་པའི་བྱིར། དེས་ན་གསང་བའི་སྣ་ཅེར་རྗས་ཐིག་བསྟོམས་
པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོག་ཅོལ་སྣ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྤར་སྟེང་གར་རྒྱང་སྤྱད་མ་ཅུས་པ་

བསྐྱས་པ་དེའི་ཐོགས་འདོན་དུ་སོང་ནས་སྙིང་གའི་ཙུང་མདུད་འགྲོལ་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྫོང་བཟླས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྫོང་
བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་ཙུང་མདུད་འགྲོལ་བར་བསྟན་པ། སྙིང་གའི་ཙུང་མདུད་འགྲོལ་བ་ཙུང་
འགྲོལ་བའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(རྫོང་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་ཙུང་མདུད་འགྲོལ་བར་བསྟན་པ་)ནི། རྫོང་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་ཙུང་
མདུད་འགྲོལ་བར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེས་སྙིང་གའི་ཙུང་མདུད་འགྲོལ་བྱས་པ་གང་ཞིག་ཟུང་
འཇུག་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྐྱེས་བུས་སྙིང་གའི་ཙུང་མདུད་འགྲོལ་ཡང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
གྲུབ་སྟེ། རྫོང་ཐོང་ལས། སྒྲགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འབྱེད། །རྣལ་འབྱོར་མདུད་པ་བཀོལ་
ནས་ནི། །ཟུང་གི་དེ་ཉིད་རིག་པ་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲོལ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་
དེ། དཔེར་ན། སྐྱུག་སྐྱུབས་འགགས་པ་ཐུར་མ་རིང་པོའི་འབྱུང་འཇུག་གིས་སེལ་བ་ལྟར།
རྫོང་བཟླས་ཀྱིས། །ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་སྙིང་གའི་ཙུང་མདུད་སྟོད་པོར་བྱས་ནས་མ་རིག་པའི་སྐྱུབས་
འབྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྫོང་བཟླས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་ཙུང་མདུད་འགྲོལ་དགོས་ཏེ། སྙིང་
གའི་ཙུང་མདུད་དེ་ཙུང་མདུད་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཙུང་པ་ཡིན་པས་ཙུང་མདུད་གཞན་རྣམས་ལས་
འགྲོལ་དཀའ་བ་གང་ཞིག་ སྙིང་གའི་ཙུང་མདུད་མ་གྲོལ་བར་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་
འོད་གསལ་འཆར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྙིང་གའི་ཙུང་མདུད་དེ་ཙུང་མདུད་
ཆགས་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཞིང་། ཙུང་མདུད་གཞན་རྣམས་ལ་རྩི་རྒྱུ་གིས་དབུ་མ་ལ་མདུད་
པ་རེ་རེ་ལས་མེད། སྙིང་གའི་ཙུང་མདུད་ལ་རྩི་རྒྱུ་གིས་དབུ་མ་ལ་མདུད་པ་གསུམ་གསུམ་
ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོང་ཐོང་ལས། དེ་ལའང་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི། །དབུས་
སུ་མདུད་པ་གསུམ་ཀྱིས་དཀྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།

མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལ་སྙིང་གར་འོད་གསལ་ཇོགས་པར་འཆར་དགོས། དེ་ལ་
སྙིང་གར་སྟོག་ཐུར་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ལ་སྙིང་གའི་ཅ་མདུད་ཇོགས་པར་འགོལ་དགོས། དེ་
ལ་སྙིང་གའི་དོར་བརྒྱས་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(སྙིང་གའི་ཅ་མདུད་འགོལ་བ་ཅ་མདུད་འགོལ་བའི་གཙུག་པོར་བསྟན་པ་)ནི། བྱང་ངེས་གྱི་
ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བདུ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་བསྟུས་ལས་འབྱུགས་ལ་ལྷན་གསུམ་རེ་རེ་
ཡང་ཡི་གེ་གསུམ་གསུམ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་སྟར། བྱང་དོན་གྱི་ཨྲི་ཡིག་ཡི་གེ་ཨ་
ཁུ་མ་གསུམ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ། སྙིང་གའི་སྟོག་འཛིན། མགིན་པའི་གྲེན་རྒྱ། སྤྱི་བོའི་
བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་དང་། རྒྱང་གཉིས་དང་ཐིག་ལེ་
དེ་གསུམ་སྤྱི་བོའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྟུང་བ་ནི་ཨྲི་ཡིག་སྤྱི་བོར་འགོད་པའི་
ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དོར་བྱེད་ལས། ཨ་ནི་ཆོས་འཁོར་བརྒྱར་གནས། །རྒྱང་གི་འཁོར་ལོ་
ལ་ནི་ཁྲབ། །འདི་ཉིད་ཁོ་ན་རྒྱང་ཆེན་པོ། །སྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གསུངས། །ཞེས་
དང་། ཨྲི་ནི་ལོངས་སྟོན་འཁོར་ལོར་གནས། །མེ་དང་ཉི་མ་འབྲུག་པ་ཡི། །མགིན་པའི་
མཐར་གནས་སྤྱི་གཙུག་མཐར། །ཁྲབ་པ་གཟི་བཞིན་གྱི་ནི་ལུས། །ཞེས་དང་། ཡི་གེ་མ་
ནི་ཐིག་ལེ་ཅམ། །མཐོ་བའི་ཆད་ནི་སོར་བཅུ་གཉིས། །རྒྱལ་བོའི་གཙུག་ཏོར་གནས་ན་
གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཨྲི་ཡིག་ཡི་གེ་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་ལས་བྱུང་
བ་བཞིན་དུ་སྙིང་གའི་སྟོག་འཛིན། མགིན་པའི་གྲེན་རྒྱ། གསང་བའི་ཐུར་སེལ་གསུམ་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་དང་། རྒྱང་གསུམ་པོ་མགིན་པའི་ཅ་འཁོར་
གྱི་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྟུང་བ་ནི་ཨྲི་ཡིག་མགིན་པར་འགོད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། ཡི་གེ་ཨ་ནི་སྟར་བ་འདད་ཟེན། །སྟོག་གི་རྒྱང་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཨ་
ནི་ཆོས་འཁོར་བརྒྱལ་ལས། །མགིན་པར་ཡི་གེ་ཨ་གཉིས་འབྱུར། །སྟོག་ཉིད་དང་ནི་ཐུར་

སེལ་བ། །ཡི་གེ་ཏ་ཡིས་ཀྱན་ནས་ནི། །མགྲིན་པའི་དབུས་ན་གནས་པ་བཅེངས། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་དོན་གྱི་རྩྭ་ཡིག་བདུ་ཚུལ་ཡང་། རྩྭ་ཡིག་ཡི་གེ་ཏ་ལྷ་མ་གསུམ་
 ལས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཐུར་སེལ། གྲེན་རྒྱ། སློག་འཛིན་གསུམ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཏ་
 ལྷ་མ་གསུམ་གྱི་དེས་དོན་དང་། རྒྱུང་གསུམ་པོ་སྟོང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུ་མའི་ནང་དུ་སྟུང་
 པ་ནི། རྩྭ་ཡིག་སྟོང་གར་འགོད་པའི་དེས་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཏ་ནི་ཐུར་སེལ་མིང་
 ཅན་རྒྱུང་། །བཤད་སྒྲོག་གསལ་བའི་དབུས་ན་གནས། །ཡི་གེ་ལྷ་ནི་སྟོང་འགྲོའི་རྒྱུང་། །
 མགྲིན་པའི་བརྒྱའི་དབུས་ན་གནས། །ཡི་གེ་མ་ནི་སློག་རྒྱུང་ཡིན། །དབུལ་བར་རྒྱུང་གི་
 འཁོར་ལོ་ལ། །དེ་དག་གཅིག་འགྱུར་སྟོང་ག་ལ། །ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་ནི་བཞིན། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་གསུངས་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱུང་གིས། རྒྱུང་གསུམ་གྱི་ཡིག་དོན་
 དང་། །གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྟོགས་ལགས་ན། །འདི་རྣམས་དབུས་ན་བདག་པོ་གང་། །རི་ལྷ་
 བུ་ཞིག་གཙོ་བོས་གསུངས། །ཞེས་ཅ་མདུད་བཀོལ་ནས་རྒྱུང་རྣམས་སྟུང་པའི་ཚུལ་གསུམ་
 པོ་དེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་གང་ལགས། །ཞེས་ཁུས་པའི་ལན་དུ། སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་
 བས་སློག་ཐུར་བསྐྱེ་བུས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་གར་སློག་ཐུར་བསྐྱེ་བུས་ན་ཅ་འཁོར་
 གཞན་རྣམས་སྟུ་ཡང་བསྐྱེ་བུས་པས་བྱུང། སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ན་ཅ་མདུད་
 གཞན་རྣམས་ཀྱང་གྲོལ་བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ན་རྗེས་
 རོབ་དུ་ཡང་དབུ་མ་འབའ་ཞིག་ནས་རྒྱུང་རྒྱ་བས་རྟོག་མེད་ཀྱི་རྒྱུང་ཞེས་བཤད་ཅིང་ཀྱན་
 རྟོག་གཡོ་བའི་རྒྱུང་རྣམས་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འཕྲོག་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གསལ་བ་མཆོག་དུ་གསལ་བ་ཡི། །སྤྲས་པའི་དོན་ནི་ཁྱོད་
 འདི་ན། །རྒྱུད་རྣམས་ཀྱན་དུ་མ་གསུངས་པ། །རབ་དུ་བཤད་ཀྱིས་མཉན་པར་གྱིས། །
 ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་བདག་པོ་སྟེ། །ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་རྟོག་མེད། །གང་ཕྱིར་གཙོ་བོ་

གཞན་ནམས་ནི། །འབྲིབ་དང་དེ་བཞིན་འཕྲོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(སྟོག་ཅོལ་བསྟོམས་པས་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྟོང་གར་
མི་ཞིགས་པ་བསྟོམས་པས་ཉམས་སྤྱོད་རིམ་སྟེ་བ་དང་། སྟོག་ཅོལ་ལྷག་མ་བསྟོམས་
པས་ཉམས་སྤྱོད་རིམ་སྟེ་བའོ།།

དང་པོ་(སྟོང་གར་མི་ཞིགས་པ་བསྟོམས་པས་ཉམས་སྤྱོད་རིམ་སྟེ་བ་)ནི། དེ་ལྟར་སྟོང་གར་མི་
ཞིགས་པ་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མ་ལྔ་འཇུག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཞལ་ལུང་
ལས། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་བཞག་པར་བྱ། །རང་གི་དབང་པོ་དེར་བཟུང་ན། །ས་ཡི་
དགྲིལ་འཁོར་ཚུ་ལ་ཞུགས། །ཚུ་དེ་མེ་ལ་དེ་རྗེས་ཞུགས། །མེ་ཡང་རྒྱང་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས། །
རྒྱང་ཡང་སེམས་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྱ་བ་ཆེན་ཀྱ་གཉིད་པས་
གྱང་། ཞིན་ཏུ་འབད་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །དབྱིབས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཉིད་ལ་བཟུ། །དེ་ལ་ཡང་
ནི་ཞུགས་ནས་ནི། །མཚན་མ་ལྔ་འཇུག་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(སྟོག་ཅོལ་ལྷག་མ་བསྟོམས་པས་ཉམས་སྤྱོད་རིམ་སྟེ་བ་)ལ་གསུམ། རྟོན་བརྒྱས་
བྱས་པས་རྒྱ་བ་སོ་སོ་ལ་སྤྱོད་བ་སྟེ་ལུགས་དང་། རྟོན་བརྒྱས་ཀྱིས་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐིག་པར་
བྱེད་པ་དང་། གཏུམ་མོ་འབར་བར་བྱེད་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(རྟོན་བརྒྱས་བྱས་པས་རྒྱ་བ་སོ་སོ་ལ་སྤྱོད་བ་སྟེ་ལུགས་)ནི། བསྟེད་རིམ་སྤྱ་རགས་མཐར་
བྱིན་ཅིང་ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱབས་པ་དེས་རྟོན་བརྒྱས་བྱས་པས་རྒྱ་བ་སོ་སོ་ལ་སྤྱོད་བ་སྟེ་
ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱ་བ་དང་པོ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་རྒྱང་ནམས་
ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཆ་སྟོམས་ནས་འབྱུང་བ་ཆ་སྟོམས་ཏེ་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་
ནམས་སྟེ་སྟེ། རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་རྒྱང་ལ་ཐུན་ཆོད་བརྒྱུད་དུ་བྱས་པའི་

སྒྲིང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་ནས་ཉིས་སྒྲིང་བདུན་བརྒྱ་རེ་ཆ་མཉམ་དུ་རྒྱ་བ་བསྐྱབས་པས་
 ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ། ལྷ་བ་གསུམ་པ་ལ་ཅ་འཁོར་གྱི་ཅ་རྣམས་གསལ་པོར་
 མཐོང་། བཞི་པ་ལ་ཅ་ནང་ནས་རྒྱ་རྒྱ་ཚུལ་དང་རྒྱ་གི་ཁ་དོག་གསལ་བར་མཐོང་། ལྷ་
 པ་ལ་རྒྱ་དབུ་མར་ཞུགས་ནས་མི་ཞིགས་པ་ལ་ཐེམ་པར་ཅོམ། དུག་པ་ལ་སྒྲིང་གའི་ཅ་
 མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་དང་པོར་འཕྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་རྒྱ་ལ་བསྐྱབས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་ཀྱང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལྷ་འཕུག་གནས་
 གསུམ་གྱི་རང་གདངས་རྫོ་རྫོ་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་སུ་རང་གི་རང་གིས་འཆར་བའི་
 གསུང་གི་ང་རྒྱལ་དུ་འཕྲོ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལུས་
 གྱི་ནང་དུ་འཕུག་བྱས་ཤིང་ཤོང་བ་དང་། རང་གི་རྒྱ་གིས་སྒྲིང་གསུམ་འགོངས་བྱས་ཤིང་
 ཕྱི་ནང་གི་རྒྱ་གཉིས་བསྐྱེད་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་མེ་ས་རྒྱའི་རྒྱ་བཟུང་བའི་ཆེ། རིམ་བཞིན་
 རྣམ་མཁར་འཕྱར་བ་དང་། གང་བ་དང་མེས་མི་གཞོད་པ་དང་། གྲང་སྒྲོབས་ཆེན་པོས་
 གྲང་སྒྲུལ་མི་བྱས་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱ་ལ་རྫོར་བཞུས་མཐར་ཕྱིན་ནས་དབང་པོ་སོ་
 སོའི་སྒྲོར་དབང་ཤེས་གཞན་སྒྲོ་བྱས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྫོར་བཞུས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱ་ཕྱིར་ཐེམ་པར་བྱེད་པ་)ནི། ཁོ་ན་རེ། རྫོར་བཞུས་ཀྱིས་
 རྒྱ་རྒྱ་ཕྱིར་འཕྲོད་པ་དང་། ཅ་མདུད་འགྲོལ་བྱས་སུ་རྒྱ་གྲང་རྒྱ་ཕྱིར་གནས་པ་དང་
 ཐེམ་པར་བྱེད་མི་བྱས་ཏེ། དེས་རྒྱ་འགྲོ་འོང་མི་འགོག་པར་རང་སོར་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། སྒྲིན་མེད་དེ། ལྷ་འཕུག་གནས་གསུམ་ཆད་མཉམ་པའི་རྫོར་བཞུས་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ་
 གོམས་པ་ན། མཆོམས་ཞིག་ནས་གནས་པ་རེ་རིང་དང་འབྱུང་འཕུག་རེ་བྱུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་།
 མཐར་གནས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་སྒྲིན་ལས། བད་ཡི་
 དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ། །རང་བཞིན་བཞུས་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །མིང་མེད་བརྗོད་དུ་

མེད་པ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་འདི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་གཅིག་གྱུར་པ། །
འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་འོང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། རྩི་རྟེན་
ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་བརྒྱས་ཀྱིས་རྒྱང་དབུ་མར་གནས་པ་དང་། ཐེམ་པར་བྱེད་མི་རུས་
ཏེ། དེ་ལ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེས་ཀྱང་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བ་ཡི་
གེ་གསུམ་ཀྱི་རྟོག་བརྒྱས་དང་འབྲེལ། དེའི་ཆེ་རྒྱུད་གིས་རང་གི་ཅ་བའི་གནས་སུ་འགྲོ་
བའི་ལམ་རྟེན་ནས་མི་ཤིགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། འཆི་རིམ་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་(གཏུམ་མོ་འབར་བར་བྱེད་ཆུམ་)ནི། འོ་ན་རྟོག་བརྒྱས་ཀྱིས་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་
གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱེད་རུས་ན། དེས་གཏུམ་མོ་སྤར་ཏེ་བྱང་སེམས་བཞུ་རུས་སམ་ཞེ་ན།
ཤིན་ཏུ་རུས་ཏེ། སྤར་སེལ་ཀྱི་རྟོག་བརྒྱས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སྤོར་ཞིང་། གཏུམ་མོའི་མེས་
ཀྱང་མཁའ་འགྲོ་མའི་བྱེད་ལས་བདེ་བ་སྦྱེད་ཅིང་ཀུན་རྟོག་སྟེག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྟོག་འབྲེང་ལས། གང་ཕྱིར་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་སྤུད་པ། །དེ་ཕྱིར་བསྐྱུས་པའི་མཁའ་འགྲོར་
བརྟུན། །ལྟེ་བའི་དབུས་ན་རྟག་བཞུགས་པ། །ཉི་མ་སྟོང་དང་མཚུངས་པའི་འོད། །ཡེ་ཤེས་
ཆེན་པོའི་མེ་བྱང་བས། །ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཏུམ་མོའི་མེ་དེ་ཡང་སྤར་སེལ་ཀྱིས་སྤོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། སྤོམ་བཙོན་
གཞུ་དབྱིབས་གཡོ་བ་ཡིས། །སུམ་མདོར་ཡེ་ཤེས་མེ་འབར་བས། །ཁམས་ཞུ་ནས་ནི།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤར་སེལ་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སྤོར་བ་ལ་ནི། འོག་སྒོ་འབྲེད་འཇུམ་
ཀྱི་རྟོག་བརྒྱས་བྱེད་དགོས་ཏེ། རྟོག་འབྲེང་ལས། རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་བཞེན། །ཡི་གེ་
རྩི་གིས་བསྐྱུལ་ནས་ནི། །མེ་ཡི་འཁོར་ལོ་རབ་སད་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

སྤོམ་པ། སྤོ་ཅེ་གསུམ་ཀྱི་སྤོང་བུའི་ཅེར་ཆགས་པའི། །རིན་ཆེན་ཐིག་ལེ་གསུམ་ཀྱི་

སྟོན་མེ་གང་། །བླ་ཤེས་འབྲུ་མར་ཐེགས་པས་ཡོངས་བཟུང་བས། །ཚོངས་པའི་ཐུན་
ཆོགས་མིང་གི་ལྷག་མར་བྱེད། །

གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྷ། སེམས་ཀྱི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། སེམས་དེའི་ངང་ཚུལ་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་
པའི་ཚུལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཡིན་
པར་བསྟན་པ། རྒྱད་ཀྱི་དོན་སྤང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་བསྟན་པ། དེ་རི་བཞིན་
དུ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཤེས་པའི་མན་ཡོན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན)ནི། རྟོར་བཞུགས་ལ་བསྐྱབས་ཤིང་
ལོབས་པས། ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱས་འཛོལ་པར་འདོད་པས་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
དགོས་པར་མདོ་ཐུགས་གཉིས་ཀ་ལས་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་
བྱ། མཉམ་པར་བཞག་པས་རང་གི་སེམས་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག ཅེས་དང་། རྣམ་སྤང་
མངོན་བྱང་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་ནི་རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པའོ། །ཞེས་དང་། སྡེ་སྟོན་གསུམ་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཀྱང་། གཅིག་ཤུ་འགྲོ་ཞིང་རིང་དུ་
རྒྱ། །ལུས་མེད་དབང་པོའི་ཕྱག་ན་གནས། །གདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད། །
བདུད་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་
རྣམས་ལས་ཀྱང་། སྐྱུ་ལུས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་དབེན་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། གལ་ཏེ་རྟོགས་ན་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱད་
པར་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ཀྱིས་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སེམས་དེའི་རང་ཚུལ་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་)ནི། རྟོགས་བྱ་སེམས་དང་
 སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སེམས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཁ་དོག་དང་
 དབྱིབས་མེད་པ། རང་གི་ཡུལ་རིག་ཅིང་རྣམ་ཤེས་གང་དུ་སོང་བ་དེར་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་
 །ཡང་འཕོ་བ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་བྱེད་པ་དེ། སེམས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་གནས་
 ཚུལ་དང་། སྐྱེ་གནས་སྣ་ཆོགས་སུ་བྱུགས་ཀྱང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་། རོན་
 དམ་པར་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རོན་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་མིན་པས་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་མི་བྱས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་སེམས་ཀྱི་རོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་དུ་
 སྟོང་བསྐྱས་སུ་ལུང་དུ་མས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་སྣ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་)
 བློ་སྟོང་བསྐྱས་ལས། འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ལ་མ་བྱུགས་
 པར། བསྐྱལ་བ་གསྐྱའི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དང་མཉམ་པ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 །ཡང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཤེས་པར་མི་བྱས་ཤིང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་
 བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་རོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྣ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་འབྲུག་དགོས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་སྟེ་འོག་
 མ་མན་ཆད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་
 སྒང་གཅིག་ལ་ཤེས་སྐྱེས་སྟོང་བ་ལ་སྣ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འབྲུག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྐྱེ་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ། །མདོར་བསྐྱས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །
 བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་གངས་མེད་པས། །རི་སྟོང་སངས་རྒྱས་གང་འཕྱོལ་བ། །གང་གི་དམ་པའི་
 བདེ་བས་ཁྱོད། །སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེས་སྤྱིབ་སྟོང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱིབ་སྟོང་བ་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་།
གྲོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་ཟིན་མ་ཟིན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པ་གང་
ཞིག་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཟུགས་སྤྱིའི་རིགས་འབྲེའི་རྒྱར་གྱུར་
པའི་གྲོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(རྒྱུད་ཀྱི་དོན་སྤང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། སྤང་བ་བཤད་
པ་དང་། རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་རྒྱུ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྤང་བ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤང་བ་གསུམ་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྤང་བ་གསུམ་
སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྤང་བ་གསུམ་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་)ལ། སར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་སྤྱན་མོང་བའི་མིང་
གི་རྣམ་གྲངས་དང་། རྒྱ་མེད་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(སར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་སྤྱན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་)ནི། སྤང་བ་གསུམ་ལ། ཤེས་
རབ། ཐབས། ཐབས་ཤེས་འདྲེས་པ་གསུམ་དང་། སེམས། ཡིད། རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་།
གཞན་དབང་། ཀྱན་བཏགས། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་དང་། ཞེ་སྤང་། འདོད་ཆགས། གཉི་
སྤྱག་གསུམ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤང་བ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ལ་ཤེས་རབ། ཐབས། ཐབས་ཤེས་འདྲེས་པ་གསུམ་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། ལམ་དུས་སུ་ཁྱོད་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཆོ། རིམ་བཞིན་བདེ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་སྟོང་ཤས་ཆེ་བ་དང་། བདེ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། བདེ་སྟོང་ཆ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སེམས། ཡིད། རྣམ་ཤེས་

གསུམ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞུང་གཞན་དུ་སེམས་ཡིད་རྣམ་
ཤེས་གསུམ་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཀུན་གྱི་ཅ་བར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱང་ཀུན་བྱང་
གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅ་བར་སྟོན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ལ་གཞན་དབང་། ཀུན་བཏགས། ཡོངས་བྱུང་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། གཞུང་འཛིན་རྒྱུད་ཆད་དུ་སྤང་བའི་སྤང་གཞི་གཞན་དབང་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་གཞུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྟོན་བཏགས་པ་ཀུན་བཏགས་དང་། འགྱུར་མེད་ཡོངས་
བྱུང་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། དེ་གཉིས་མི་སྤང་བ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ལ་ཡང་སྟོང་བ་གསུམ་
གྱི་ཐོག་མའི་གཞི་སྤང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་མཆེད་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཆོ་
དེ་གཉིས་མི་སྤང་བའི་འབྲེལ་བྱུང་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས། གཏི་ཐུག་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། ལམ་དུས་སྟུ་བདེ་བ་རྒྱུད་བ་དང་། ཆེ་བ་དང་། བར་མར་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད། སྤང་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད།
གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཤེས་པར་བྱཏོ། །དེ་
ཡང་གདགས་བྱའི་མིང་དེ་རྣམས་སྟན་མོང་བ་ཡིན་གྱི་མིང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བ་གསུམ་
ལ་བཏགས་པ་སྟན་མོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སར་ཕྱིན་ཐེག་པར་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་མིང་
དེ་ལྟར་བཏགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཆེ་མེད་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་)ནི། སྤང་བ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། རིམ་བཞིན་སྟོན་གནས་གཡའ་དག་པ་ལ་མཚན་མོ་ཆེ་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟར་
སྤང་བ་དང་། ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟར་སྤང་བ་ཆེས་གསལ་བར་མཆེད་པ་དང་།

འོད་གསལ་དང་ཉེ་ཞིང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་ཐོབ་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 བོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིམ་བཞིན་སྟོང་བ་གསུམ་དང་། སེམས་སེམས་བྱང་
 མ་རིག་པ་གསུམ་དང་། ཆགས་བྱལ་ཆགས་པ་ཆགས་པ་བར་མ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་
 འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྟོག་བཞིན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་
 པས་སྟོང་བ་དང་། སྒྲང་བ་བཞིན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པས་སྟོང་བ་དང་། མཆེད་པ་བཞིན་
 པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པས་སྟོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡུལ་དང་
 བོར་སྒྲང་བས་སེམས། དེའི་བྱད་པར་སྒྲང་བས་སེམས་བྱང་། མཐར་ཡུལ་མི་གསལ་
 བར་སྒྲང་བས་མ་རིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་ཤས་རྒྱང་བ་དང་། ཆེ་བ་དང་། བར་མར་
 འདུག་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲང་བ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 རིམ་བཞིན་ཨོ་དང་། ལྷ་དང་། ཨ་ཞེས་པ་དང་། རྩ་བ། ཉི་མ། དེ་གཉིས་འདྲེས་པ་ཞེས་
 པ་དང་། པརྒྱ། རོ་རྩེ། དེ་གཉིས་འདུས་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད། རིམ་པ་དང་པོའི་དང་པོའི་མགོན་
 པོའི་རྒྱར་དེ་རྣམས་སྒྲོམ་དགོས་པས་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རིམ་བཞིན་གཡོན་གཡས་བར་མ་གསུམ་དང་། བུད་མེད་
 རྒྱུས་པ་མ་ནིང་གསུམ་དང་། འཇམ་རྩལ་བར་མ་གསུམ་དང་། མཚན་མོ་ཉིན་མོ་ཐུན་
 མཚམས་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་སྒྲང་རྒྱས་མི་རྒྱས་
 དང་། བདེ་ཤས་ཆེ་རྒྱང་དང་། ཐབས་ཤེས་ཅི་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མིང་འདི་དག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་
 སེམས་བྱང་། མ་རིག་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཐུན་མོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གསུམ་པར་
 ཐུན་ཐེག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། པར་ཐུན་ཐེག་པར་དོན་བྱད་པར་བ་

ཞིག་སྟོན་བཞིན་ནས། སེམས་སེམས་བྱང་མ་རིག་བ་ཞེས་གསུམ་ཚན་དུ་བསྐྱབས་ནས་
གསུངས་བ་མེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་བ་(སྤང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་བ་)ནི། ལུགས་འབྱུང་གི་སྟོང་བ་གསུམ་
པོ་གང་རུང་གང་ཞིག་རང་རྒྱ་ཀྱན་རྟོག་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་བ་ཐེམ་བ་ལས་བྱང་ཞིང་།
སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་མཚན་མོ་ཟླ་འོད་ཀྱིས་བྲབ་བ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དཀར་ལམ་
པའི་སྤང་བ་འཆར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉིས་སྤང་རགས་བ་འགགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་
བ་དེ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྤང་བ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག་
རང་རྒྱ་སྤང་བ་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་བ་ཐེམ་བ་ལས་བྱང་ཞིང་། སྟོན་གནམ་གཡའ་
དག་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྲབ་བ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དཀར་ལམ་པའི་སྤང་བ་འཆར་གྱི། དེ་ལས་
གཞན་པའི་གཉིས་སྤང་རགས་བ་འགགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་བ་དེ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྤང་
བ་མཆེད་པའི་མཚན་ཉིད། ལུགས་འབྱུང་གི་སྟོང་བ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག་རང་རྒྱ་
མཆེད་བ་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་བ་ཐེམ་བ་ལས་བྱང་ཞིང་། སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་
ལ་སྟོད་ཀྱི་སྤྲུག་འཕྲུག་པོས་བྲབ་བ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་ནག་ལམ་པའི་འཆར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་
པའི་གཉིས་སྤང་རགས་བ་འགགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་བ་དེ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྤང་བ་ཉར་
ཐོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་བ་གསུམ་ནི་གཞི་ལ་འཆི་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་
བ་འཆར་ཞིང་གཉིད་དུས་སུ་ཆ་འདྲ་དང་། ལམ་དུས་སུ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཐོབ་ནས་
མཚན་ཉིད་བ་འཆར་ཞིང་། དེའི་སྟོན་དུ་རྗེས་མཐུན་བ་འཆར་རོ། །

གཉིས་བ་(རང་བཞིན་བཤད་བ་)ནི། སྤང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་བ་སོ་གསུམ་ཡོད་དེ།
རིམ་ལྔ་ལས། དེ་ཡི་རང་བཞིན་འཕྲོ་གསལ་བ། །དེ་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ། །ཆགས་
བྲལ་དང་ནི་བར་མ་ཉིད། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆེན་པོ་དག །ཡིད་ལ་འགྲོ་ཞིང་འོང་བ་དང་། །

མྱ་ངན་ལ་སོགས་གསུམ་དེ་བཞིན། །ཞི་དང་རྣམ་རྟོག་འཛིགས་པ་དང་། །འཛིགས་པ་
 བར་མ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས། །སྲིད་དང་སྲིད་པ་བར་མ་དང་། །ཤིན་ཏུ་སྲིད་དང་ཉེར་ལེན་པ། །
 མི་དགོ་བཤེས་དང་སྒྲོམ་ཉིད་དང་། །ཚོར་དང་ཚོར་བ་བར་མ་དང་། །ཤིན་ཏུ་ཚོར་བའི་
 སྐད་ཅིག་དང་། །རིག་པ་པོ་དང་རིག་འཛིན་བཞི། །སོ་སོར་རྟོག་དང་ངོ་ཆ་ཤེས། །སྦྱང་
 རྩེ་དང་ནི་བཅེ་བ་གསུམ། །དོགས་དང་བསགས་པ་ཉིད་དང་ནི། །ཕྱག་དོག་ཅེས་ནི་བྱ་
 བར་གྲགས། །རང་བཞིན་སྤུང་ཅུ་གསུམ་གང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་རིག་སྟེ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཆགས་བྲལ་ཏེ་རང་ཡུལ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 རྟོག་པ་ཆེ་འབྱིང་རྩུང་གསུམ་དང་། ཡིད་འོང་དང་བྲལ་བས་གདུངས་པའི་སེམས་བྱུང་ཆེ་
 འབྱིང་རྩུང་གསུམ་དང་། སེམས་ཞི་བ་དང་ཁོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་གཉིས་དང་།
 ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་སྒྲག་པའི་སེམས་དང་། སྲིད་པའི་ཡུལ་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་གཉིས་
 ཀ་ལ་ཆེ་འབྱིང་རྩུང་གསུམ་དུ་བྱས་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལེན་ཅིང་འཛིན་འདོད་ཀྱི་སེམས་
 བྱུང་དང་། མི་དགོ་བ་སྟེ་དགོ་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་བ་བའི་སེམས་བྱུང་དང་། ཟས་སྒྲོམ་
 འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་གཉིས་དང་། ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྒྲོམས་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་ཡང་ཆེ་འབྱིང་རྩུང་གསུམ་དང་། རིག་པོ་རིག་བྱེད་རིག་བྱ་གསུམ་ལ་རྟོག་པའི་སེམས་
 བྱུང་དང་། རིགས་མི་རིགས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སེམས་བྱུང་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་
 པ་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱུལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྦྱང་རྩེ་དང་། དམིགས་བྱ་སྤང་
 བའི་བཅེ་བ་དང་། སྤྱད་པ་དང་ཕྱད་འདོད་དང་། དོགས་པ་ཡིད་འཕྲིག་པ་དང་། བསགས་
 པ་ཡོ་བྱད་སྤུད་འདོད་པ་དང་། ཕྱག་དོག་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་འཁྲུག་པའི་སེམས་བྱུང་
 རྣམས་སྤྱོད་པའི་བྱིར། མཆེད་པའི་རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆགས་
 དང་ཞེན་དང་དེ་བཞིན་དགལ། །དགལ་བ་བར་མ་ཤིན་ཏུ་དགལ། །རངས་དང་ཤིན་ཏུ་

མགུ་བ་དང་། རྩོམ་ཆར་དེ་བཞིན་ཁྱོད་པ་དང་། ཆེས་དང་དེ་བཞིན་འབྱུང་པ་དང་། རྩོ་
 བྱེད་དེ་བཞིན་འཛིན་པ་དང་། བརྟན་དང་བཙོན་དང་ང་རྒྱལ་དང་། བྱ་དང་དཔྱོག་
 དང་སྟོབས་དང་ནི། སྟོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཉིད་དང་། རྟེན་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བར་
 མ། འཁོར་ཏུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དང་ཟླ་གསུམ། རྣམ་པར་སྐྱེག་དང་ཞེ་འགས་ཉིད། དགོ་དང་
 ཆོག་གསལ་བདེན་པ་དང་། མི་བདེན་པ་དང་དེ་བཞིན་ངེས། ཉེ་བར་མི་ལེན་སྐྱོན་པ་
 སོ། སྐྱལ་དང་དེ་བཞིན་དཔལ་འབྱོར་དང་། རྩོ་ཆ་མེད་དང་སྐྱུ་དང་གཏུག་ མི་སྐྱོན་པ་དང་
 བྱ་བྱ་ཉིད། མཆན་ཉིད་བཞི་བརྒྱ་གང་ཡིན་པ། འཁོར་ཏུ་སྟོང་པའི་སྐྱོད་ཅིག་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཆགས་པ་ནི་མ་ཐོབ་པའི་
 ཡུལ་དང་། ཞེན་པ་ནི་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཆགས་པ་དང་། དགའ་བ་ནི་ཡུལ་ཡིད་འོང་
 མཐོང་ན་སེམས་དགའ་བ་ཆེ་འབྱིང་ཆུང་གསུམ་དང་། རངས་པ་ནི་དོན་གྲུབ་པས་བདེ་བའི་
 སེམས་བྱུང་དང་། མགུ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཡང་ཡང་སྤྱིང་བའི་སེམས་བྱུང་དང་། རྩོམ་ཆར་ནི་
 སྤྲར་མེད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བའི་སེམས་བྱུང་དང་། ཁྱོད་པ་ནི་ཡུལ་ལ་གཡེངས་སེམས་དང་།
 ཆེས་པ་ནི་ཡུལ་དེས་ངོམས་པའི་རྟོག་པ་དང་། འབྱུང་དང་འོ་དང་འཛིན་པ་ནི་དེ་རྣམས་བྱེད་
 འདོད་ཀྱི་སེམས་དང་། བརྟན་པ་ནི་མི་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། བཙོན་
 པ་ནི་དགོ་བ་ལ་གཞོལ་བའི་རྟོག་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་
 འདོད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དང་། དཔྱོག་པ་ནི་གཞན་ནོར་འཕྲོག་འདོད་དང་། སྟོབས་ནི་གཞན་
 ཀྱི་དབྱུང་འཛོམས་འདོད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་དང་། བཙོན་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ནི་ཆམ་ཆོམ་
 མེད་པར་ཟླ་གསུམ་པས་མི་དགོ་བ་སྟོད་འདོད་དེ། འདི་ལ་ཡང་ཆུང་འབྱིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད།
 ཟླ་གསུམ་པ་ནི་རྒྱ་མེད་པར་དམ་པ་རྣམས་ལ་རྩྱུང་འདོད་དང་། སྐྱེག་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་
 བས་རྩེ་འདོད་དང་། ཞེ་འགས་ནི་འཁོར་འཛིན་ཀྱི་སེམས་དང་། དགོ་བ་ནི་དེའི་ལས་ལ་

ཚེ་ལ་འདོད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། ཚིག་གསལ་དང་། བདེན་པ་དང་། མི་བདེན་པ་ནི་གཞན་
 གྱིས་གོ་འདོད་དང་བྱང་པོར་སྤྲུལ་འདོད། མི་བདེན་པ་སྤྲུལ་འདོད་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེས་པ་
 ནི་ཡི་དམ་བཟན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཉེ་བར་མི་ལེན་པ་ནི་ཡུལ་འཛིན་བར་མི་འདོད་པའི་
 ཤེས་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ནི་བདོག་པ་གཏོང་འདོད་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྤྱུལ་བ་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་
 སྤྱུལ་འདོད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། དཔལ་བོ་ནི་དགའ་ལས་རྒྱལ་འདོད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། རོ་ཆ་
 མེད་པ་ནི་མི་འཛེམ་བར་མི་དགོ་བ་ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། སྤྱི་ནི་བཙུག་པས་
 སྤྲུལ་འདོད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། གདུག་པ་ནི་ལྟ་ཅན་ལ་བྱང་བའི་སེམས་དང་། མི་སྤྱན་པ་ནི་
 མཐོ་འཆམ་པའི་ཤེས་པ་དང་། གྲུ་གྲུ་ནི་མི་བྱང་བའི་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་བདུན་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆགས་པ་བར་མའི་
 སྐད་ཅིག་དང་། །བརྗེད་ངས་པ་དང་འཁྲལ་བ་དང་། །མི་སྤྲུལ་དང་སྤྲུལ་བ་དང་། །ལེ་ལོ་
 དེ་བཞིན་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཡུལ་
 འདོད་མི་འདོད་བར་མའི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་སྟོང་དང་། བརྗེད་ངས་བྱན་པ་ཉམས་པའི་སེམས་
 བྱང་། སྤྱིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་སོགས་ཀྱི་སེམས་བྱང་སྤྲུལ་མི་འདོད་པའི་སེམས་བྱང་། སྤྲུལ་
 བ་ཡིད་སྤྱན་པའི་སྟོང་དང་། ལེ་ལོ་དང་། ཐེ་ཆོམ་བདུན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་སྤང་བ་
 དང་རང་བཞིན་རྣམས་སྤེལ་ནས་སྤྲུལ་བ་དང་། ཐེམ་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པ་
 སྤང་བས་སྤེལ་ནས་སྤྲུལ་བ་དང་ཐེམ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྲུལ་པའི་ཆེ་སྤང་བ་རྣམས་
 སྤྲུལ་པའི་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་རྣམས་སྤྲུལ་། ཐེམ་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་རྣམས་ཐེམ་པའི་རྗེས་སུ་
 སྤང་བ་རྣམས་ཐེམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་ཆེ་ཤེས་པ་སྤང་བ་སྤང་བས་སྤྲུལ་འགྲོ་ལ། ཐེམ་
 པའི་ཆེ་དགས་རིམ་ནས་སྤང་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་པ་ཆཅན་པ་གསུམ་པོ་སྤང་བ་གསུམ་
 ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ནི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟོག་པ་ཆཅན་པ་གསུམ་པོ་

དེས་སྒྲུབ་བ་གསུམ་མཆོན་པས་སྒྲུབ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །མཆོན་ཚུལ་ཡང་ངོ་བོ་
གཅིག་པའི་སྒྲོ་ནས་མཆོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བྱ་རོག་གིས་ཁང་བཟང་མཆོན་པ་
ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཆོན་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཏེ། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྒྲུབ་བ་ཡང་གཟུགས་མེད་པ་ལ། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
དང་འདོད་ཆགས་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་དང་། གསལ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་བ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་
གསུངས་པས་སྒྲུབ་བའི་མཆོན་བྱེད་དོ། །

དཔོག་ལུགས་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ཤས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ་སྒྲུབ་བས།
དེ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་སྒྲུབ་བ་ཆུང་གི་བཞེན་པ་ཅན་ལ་ཡང་། གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་
གསུམ་ཡོད་པར་དཔོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད། འདི་ནི་ལམ་མཐོན་པོར་སོང་བས་
སྒྲུབ་བ་གསུམ་མཆོན་སུ་དེས་རྒྱས་ཀྱང་། དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ལ་མཆོན་དགོས་
པ་ཡིན་ལ། མཆོན་ཚུལ་ནི། སྒྲུབ་བ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བཞེན་པའི་ཆུང་གི་
གཡོ་བ་ཤས་ཆུང་དུ་བར་མ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གྱིས་ལག་རྗེས་བཞག་པ་ལ་
བཞེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་ཆོན་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཆུང་གི་གཡོ་བ་ཆུང་དུ་དང་བར་མ་
ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱེད། ཞེས་རྟགས་སྒྲིབ་རྣམ་དག་ལས་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་
ན་ལུགས་ལྟོག་གི་རང་བཞིན་ཆོན་པ་གསུམ་ག་སྒྲུབ་བ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བྱར་མཆུངས་
པ་ལ། རང་བཞིན་བདུན་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉར་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་། བཞི་བརྩ་མཆེད་པ་
དང་སོ་གསུམ་སྒྲུབ་བའི་འབྲས་བྱར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལུགས་ལྟོག་
གི་རང་བཞིན་བདུན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལུགས་ལྟོག་གི་སྒྲུབ་བ་གསུམ་གའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་
ཡང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཉར་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བྱར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེའི་འབྲས་

བྱ་གང་ཞིག་ཁྱོད་གི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་གི་གཡོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པ་དེ་ལྷགས་ལྷོག་གི་ཉེར་
 ཐོབ་གི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་གཡོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པ་དེའི་ལག་རྩེས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྤང་བ་དང་། རང་
 བཞོན་གི་སྤྱི་ཚུལ་དང་ཐེམ་ཚུལ་གཏན་ལ་པབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞི་
 ལམ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་རང་བཞོན་རྣམས་ཐེམ་པ་དང་མ་ཐེམ་པའི་སྐབས་གཉིས་
 ལས། མ་ཐེམ་པའི་དུས་སུ་རང་བཞོན་གི་རྟོག་པ་རྣམས་སྤྱི་ལ། ཐེམ་པའི་དུས་སུ་སྤང་བ་
 གསུམ་དང་འོད་གསལ་འཆར་ཞིང་། ལམ་གི་འོད་གསལ་ལས་སྤྱི་མའི་སྤྱི་འགྲུབ་པས་དེ་
 ལྟར་གཏན་ལ་པབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། དག་དཔེན་རྟོག་བརྒྱས་བྱས་པས་སྤྱིང་
 ཁའི་རྩ་མདུད་རྩོགས་པར་གྲོལ་ནས། རྩ་བའི་རྒྱུ་བཞི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྤྱད་རུས་པའི་མཆོམས་
 རས་སེམས་དཔེན་གི་རྟོགས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། རྩོ་རྩེ་བརྒྱས་གནས་རྣལ་
 འབྱོར་པས། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་
 ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་གཉིས་ལས། རང་གི་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་བརྒྱས་དང་།
 རིམ་འདྲིན་དང་རྩེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་གི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིམ་དགོས་ཏེ། ལེན་གསུམ་པའི་
 སྒྲོན་གསལ་ལས། འཇུག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། ལྷང་བ་དང་སྤྱད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 གིས་རྟག་པར་ཉིན་མཆོན་དུ་བསྒྲིམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིའི་རྒྱུ་ནི་
 ཆེ་འདིར་སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་འདྲེན་པ་ལ་ངེས་པར་ལས་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་
 དགོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩེ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ལས། རྩོ་རྩེ་དང་བསྐྱེད་པ་དག་པར་སྦྱར་བ་ནི།
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་
 བྱུང་བ་དག་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །

ཞེས་དང་། སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་མངོན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྟོ་རྟེ་དང་། བརྒྱ་
 མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཆོན་པར་མི་རུས་སོ། །རྩ་
 ག་དང་ཡི་རྒྱ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་མི་རུས་པ་དེས་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མི་རྙེད་
 རོ། །ཞེས་ཆེ་འདིར་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་རྟོགས་པ་སྦྱིབ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་
 པ་རྗེས་འགོ་དང་ལྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་ལུ་ལས་ཀྱང་། སྦྱ་མ་
 དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །བྱད་མེད་སྦྱ་མ་བྱད་པར་འཕགས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་
 བ་ནི། །གསལ་བར་འདི་ལས་མཆོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 སྒར་དབང་དུས་དང་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ལུས་དབེན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལས་རྒྱ་སྒྲོན་དུ་
 སོང་ན་དེས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། མི་ཆོག་སྟེ། དེ་དག་ཏུ་ནི་སྦྱི་བོ་ནས་རྟགས་ཀྱི་བར་དགའ་
 བཞི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་འདེན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་སྦྱིང་ཁར་སེམས་དབེན་གྱི་སྦྱོང་བ་གསུམ་དགའ་བ་བཞིའི་རོ་བོར་འདེན་པའི་
 ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྦྱོང་བསྐྱུས་ལས། རྟོ་རྟེ་དང་བརྒྱ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་
 སྦྱི་བོ་ནས་བརྒྱམས་ཉེ། ཅ་བདུན་ཁྱི་ཉིས་སྦྱོང་ལས་བྱང་སེམས་འདུ་བས་ཆགས་པ་དང་།
 ཆགས་བྲལ་དང་། ཆགས་པ་བར་མའི་རིམ་གྱིས་འབབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་རྒྱུད་དང་བྱང་སེམས་ལུས་ཀྱི་སྦྱོང་སྦྱང་ནས་
 བསྐྱུས་པའི་ལུགས་འབྱུང་གི་དགའ་བ་བཞི་ལས་འོད་གསལ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ལུགས་
 ལྟོག་གི་དགའ་བཞི་མི་འཛོག་སྟེ། གལ་ཏེ་འཛོག་ན་བྱང་སེམས་སྦྱིང་ཁ་ནས་གྱེས་པའི་རིམ་
 པས་འཛོག་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་གཡོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་རྟོགས་པ་སྦྱིང་ཁར་འདེན་པ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་གཉིས་ལ་ལྟོས་
 ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྟན་ཅིག་རིལ་བོར་འཛིན་པའམ། གཞིག་པའི་རིམ་

གྲིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སེམས་དབེན་
 མཐར་ཐུག་འདྲེན་པ་ལས་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ན། ཏུས་རྒྱན་ཏུ་ལས་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་
 ལ་ལྟོས་སམ་ཞེ་ན། མི་ལྟོས་ཏེ། ལན་ཅིག་དངོས་ལ་མཆོན་ནས་ཕྱིས་ཡེ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་
 བའི་སྟོག་ཚུལ་བསྟོམས་པའི་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་མཐར་
 ཐུག་འདྲེན་ཏུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། གང་ཞིག་ཆུ་སྐྱེས་དོ་ཇེ་སྦྱོར། །ཀྱུ་རྫོབ་ཏུ་
 ཡང་མེད་གྱུར་ན། །ལན་ཅིག་ཙམ་ཞིག་སྦྱོང་ནས་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་
 བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་སེམས་དབེན་འདྲེན་པའི་
 ཕྱིར་ལས་རྒྱ་བསྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་། གསང་བ་བྱུང་བར། དང་པོའི་ལས་རྒྱས་རིག་
 བར་བྱ། །ཞེས་ལས་དང་པོའི་རྫོགས་རིམ་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་པས་ལས་རྒྱ་བསྟེན་པར་
 གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འདིར་ནི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་
 འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཙམ་སྦྱོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་
 རིམ་པ་དབང་ཚོན་གྱིས་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱང་དབུ་མར་
 ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་འདྲེན་པ་ཡོད་ཀྱང་། ངོ་པོ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ལ་དབྱེ་ན་ལྷན་སྐྱེས། ཞིང་སྐྱེས། རྒྱགས་
 སྐྱེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་གསུམ་ཡོད། ཟུང་འཇུག་ལ་གནས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དབེན་
 གསུམ་སྐྱེ་ལུས་ཅི་རིགས་ལ་གནས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱག་
 རྒྱ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། གཙོ་ཆེར་ཕྱི་མ་ལ་བརྒྱ་ཅན། ཏུང་
 ཅན་མ། སྤང་པོ་ཅན་མ། རི་དྲགས་ཅན་མ་བཞིར་ཡོད། ཡང་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་དབྱེ་ན་
 ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་པ་
 གསུམ་བྱངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེ་གསུམ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་མོར་སྦྱོད། ལྷང་བ་

གསུམ་གྱི་དུས་སུ་སྒྲུང་ངོར་དཀར། དམར། ཉག་པའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་ཡང་། དེས་ངོར་སྒྲུང་
བ་དེ་ཡང་བཀག་ནས་སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྒྲུངས་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུང་བ་གསུམ་གཏན་ལ་པབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་ངོ་
བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སེམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་སྟོང་བ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་འཆད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེའི་འོད་གསལ་ཉེར་སྒྲོབ་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(དེ་རིམ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་བསྐྱར་བ་)ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། སྒྲུང་བ་གསུམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེད་ཚུལ་མ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུབ་དང་། ཤེས་པ་ལ་ཡོན་
ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེད་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་སྒྲུང་བ་གསུམ་ལས་རང་བཞིན་
བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ལས་འཛིག་ལྟ་དང་། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་གཞན་ནམས་སྟེ། དེས་
ལས་བསགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱུལ་སྒྲ་ཆོགས་སྟོང་དགོས་པ་གང་ཞིག་སྒྲུང་བ་གསུམ་ལམ་
གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེད་ཚུལ་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་ན། དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་ཞིང་། འོད་
གསལ་དེས་ཆོས་སྐྱའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་བྱེད། འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུང་འོད་ཟེར་
ལྔ་པ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱ་བྱུབ་སྟེ། གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་བྱས་ནས་ཆེ་གཅིག་གིས་
སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། །

སྐྱས་པ། ལྔ་ཉིད་གཟི་བྱེན་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཐོས་པས། །མ་རིག་འཁྲུལ་པའི་མགྲོགས་
འགྲོ་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། །སྟོང་གསུམ་ངོ་བོ་གསེར་ལྟར་དག་པའི་སེམས། །ཞེ་མ་ཉི་ལྟན་
སྐྱེས་དགའ་བའི་རོལ་པ་ཆེ། །ཡོངས་དག་བརྟན་དང་གཡོ་བའི་དངོས། །ཀུན་བྱེད་ཆངས་
པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །རབ་འབྱམས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེ་བ་བརྒྱ། །འབྲི་བྱེད་རིམ་མཐའ་འདི་འོ། །

གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོའི་རྫོགས་

རིམ་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་རྫོགས་རིམ་མོ།།

དང་པོ་(བདེན་བ་གཉིས་སོ་སོའི་རྫོགས་རིམ་)ལ་གཉིས། གུན་རྫོབ་སྐྱ་མའི་རྫོགས་རིམ་དང་།
དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་མོ།།

དང་པོ་(གུན་རྫོབ་སྐྱ་མའི་རྫོགས་རིམ་)ལ་གཉིས། སྐྱ་ལུས་གྱི་གདམས་བ་དངོས་དང་། དེ་
དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་བའོ།།

དང་པོ་(སྐྱ་ལུས་གྱི་གདམས་བ་དངོས་)ལ་གཉིས། ཉན་བ་པོ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟར་
བྱ་བ་དང་། འཆད་བ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་བའོ།།

དང་པོ་(ཉན་བ་པོ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་)ནི། འདྲིར་བསྟན་སྐྱ་ལུས་གྱི་གདམས་བ་
ཉན་པའི་སློབ་མ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྟར་ཞིག་དགོས་ཏེ། དབང་ནས་བཅམས་ཏེ་བསྐྱེད་རིམ་
སྤྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པ། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དོན་ལ་མཁས་པ། དབེན་གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་
ལ་ལོབས་པ། བདེན་གཉིས་བྱུང་འདུག་གི་རྫོགས་རིམ་ལ་མོས་བ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར།
དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་མ་དེས་སྐྱ་ལུས་གྱི་གདམས་བ་ཉན་པའི་བྱིར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་
དེ། རྒྱ་མ་ལ་བྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་བ་ལུལ་ནས། ཁོང་སྟོང་ཁྱོད་གྱི་སྐྱ་ལ་མེད། །ཅེས་
སོགས་གྱིས་བསྟོད། གུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལུང་པོ་ཅན། །ཞེས་སོགས་གྱིས་གསོལ་བ་
བཏབ་ནས་སྐྱ་ལུས་གྱི་གདམས་དག་འདྲི་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོན་བསྐྱུས་ལས། བསྐྱེད་
པའི་རིམ་བ་ནས་བཅམས་ཏེ། ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ། ཇོ་རྗེ་
གསུམ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཆོད་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་བ་ཅམ་ལེགས་ཏེ། དེ་བས་ན་
ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་ལྷའི་གཟུགས་མེད་དེ། ལུས་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་བསགས་བ་ཅམ་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དག་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་འདུག་པ་ལ་སོགས་པའི་

རིམ་གྱིས་རྫོང་ཆེ་བཟུངས་པ་ཙམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ལྟའི་རྣམ་པ་མེད་དེ། སྒྲ་
རྣམས་ནི་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་
རང་བཞིན་གྱི་སྤང་བ་ཙམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས། དེར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ལྟའི་སྒྲའི་ངོ་བོ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ནི་སྤང་བ་ཙམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ལྟ་ཉིད་དུ་སྐྱེད་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་ལས་རྟོགས་
པར་བགྱིད་པར་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལུང་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱི་སྒྲུ་མའི་སྒྲུར་སྐྱེད་ཚུལ་སྒྲ་མའི་
ཞལ་ལས་རྟོགས་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་ནས་དབེན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་འོད་
གསལ་དུ་བསྐྱས་པའི་རང་ནས། རང་གི་སེམས་ལྟའི་སྒྲུར་སྐྱེད་པ་ཞིག་བཞད་འདུག་པ་
འདི་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱིས་དབྱུང་ན། ལམ་གྱི་མཆོམས་ཞིག་ནས་མོས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱི་སྤྲ་སྒྲུར་དངོས་སུ་སྐྱེད་པ་ཞིག་དགོས་འདུག་པ་གང་ཞིག བསྐྱེད་རིམ་
ནས་སེམས་དབེན་གྱི་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཙམ་གྱི་སྒྲུར་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་
འདིས་ནི། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་
པ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་ནས་ལུས་དབེན་གྱི་བར་ན་ལྟ་སྒྲུ་མཆོན་ཉིད་
པ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ལྟའི་སྒྲུར་མོས་ནས་ང་རྒྱལ་བཞག་ཙམ་དང་། དེ་དག་
གི་སྒྲུབ་གཞིའི་ལུས་ཀྱང་འབྱུང་ལུས་རྩལ་སྤྲ་རབ་བསགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ལྟའི་སྒྲུར་
དངོས་སུ་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྟ་སྒྲུ་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་
དེ། རྫོང་བཟུངས་གྱིས་རྒྱུད་རྣམས་ལས་རུང་དུ་བྱས་ནས། སྒྲ་བྲག་ཆ་ལྟ་བུར་སྒྲོག་པ་ཙམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྟ་སྒྲུ་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་དེ། ཤེས་དུ་ཐ་

བའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་པས་སྟོང་པའི་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་(འཆད་པ་པོས་བཞད་པའི་རིམ་ས་)ལ་གཉིས། སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ཕྱོད་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་
དང་། སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་བཞིན་བཞད་པའོ།།

དང་པོ་(སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ཕྱོད་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་)ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་རྩི་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་
གྱིས། དབེན་གསུམ་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་
མ་ཡིན་པ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོད་དུང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་བཞད་པ། སྐྱ་མ་བརྒྱད་
པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུའི་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
རང་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་མི་རུས་པ་སྟེ། བྱང་ཆོས་བཞེ་ལྟ་གྱི་སྐྱུ་ལུས་སྟོན་
བར་དམ་འཆའ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོད་བསྐྱུས་ལས། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བ་
པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞད་པ། སྐྱ་མ་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ།
ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་རྣམས་ཀྱི་འདུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ངས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་སྐྱ་མའི་མན་དག་ཁོ་ན་ལས་ཤེས་དགོས་ཏེ། བདག་བྱིན་རྒྱབས་ལས། མི་ལམ་
སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས། །སངས་རྒྱས་པ་ཀུན་སྐྱ་བ་ནི། །བདེན་ཡང་དེས་ནི་ཤེས་པ་མིན། །
བདག་བྱིན་བརྒྱབ་ལས་ཁ་བྱིར་བལྟས། །རྣམ་ཤེས་རྒྱང་དང་ལྟན་པ་ཡི། །ཡིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གཞུ་འབྲ་བ། །རང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་མ་མཐོང་། །སྐྱ་མའི་དཔེ་ལ་རྫོངས་གྱུར་པས། །
བསྐལ་པ་དབག་དུ་མེད་པར་ནི། །ཐོས་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་པས་ཀྱང་། །སྐྱ་མའི་བཀའ་མེད་
སྐྱུ་མ་ནི། །མངོན་སུམ་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲ་བའི་སྐྱུ་མའི་
སྐྱ་དེ་རྟེན་མ་རྟེན་ལ་སྟོན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མ་རྟེན་ན་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་དུ།
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱི་ངལ་བ་བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་

ལ། རྟེན་ན་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱལ་སྐུར་དུ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་
ལྔ་ལས། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རིམ། །གང་གིས་རྟེན་པར་མ་གྱུར་པ། །མདོ་
སྟེ་རྒྱད་དང་རྟོག་པ་ལ། །དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར། །བདག་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་རིམ་
ཐོབ་པ། །གཙོ་བོ་སངས་རྒྱལ་ཀྱན་བདག་ཉིད། །ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱལ་ནི། །ཐེ་ཆོམ་
མེད་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྐུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྐུ་ལུས་ཀྱི་མན་དག་གི་གཞི་རིམ་རྣམས་
བཏིང་བ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་ལུས་སྐྱབ་ཚུལ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སྐུ་ལུས་ཀྱི་མན་དག་གི་གཞི་རིམ་བཏིང་བ་)ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་བཅས་
སྐུ་ཡོད་པའི་ཤིན་རྒྱ་སྤྱོད་སེམས་གཉིས་སྐུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་ཡིན་ཏེ། སྐྱིར་སེམས་
ཅན་རྣམས་འཆི་བ་འོད་གསལ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་དབང་དུ་མི་འབྱུང་
བར། རང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་སེམས་ལས་བར་དོར་སྐྱེས་ཏེ་འཁོར་
བར་འཁོར་ལ། དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྐུ་མའི་སྐྱར་ཤར་ནས་འཆང་
རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། འགྲོ་ཀྱན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །རང་དབང་དུ་ནི་འབྱུང་
མ་ཡིན། །དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་འོད་གསལ་བ། །འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོ། །སེམས་གང་
གིས་ནི་བྱིས་པ་རྣམས། །འཁོར་བའི་འཆིང་བས་བཅིངས་གྱུར་པ། །སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
རྣལ་འབྱོར་པ། །བདེར་གཤེགས་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མདོར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་གནས་གསུམ་བར་དོ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱ་
ཤིན་རྒྱ་སྤྱོད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་དང་། ཤིན་རྒྱ་སྤྱོད་སེམས་གཉིས་པོ་དེ།
འགྲོ་བ་བཟང་དན་སྣ་ཆོགས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་ཏེ། རྟོ་རྟེ་སྤོང་བ་ལས། སྐྱེ་དང་གནས་
དང་འཇིག་པ་དང་། །སྤིད་པ་བར་མར་གནས་པ་སྟེ། །རི་སྤིད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བཏགས་

པ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་རྣམ་འབྱུང་ལོ། །ཞེས་དང་། ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་། འདུ་ཤེས་ཅན་
དང་འདུ་ཤེས་མེད། །སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་འདི་གནས་པ། །དེ་རྣམས་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་
སྟེ། །རྒྱུད་ལས་སྦྲར་ཡང་འགག་བ་ཡིན། །མ་རྟོགས་བ་ཡི་སེམས་དེ་ནི། །འཁོར་བའི་རྒྱ་
མཆོར་གནས་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སོང་བས། །ཁྱི་དང་ཅི་སྦྱང་སྦྱང་པོ་དང་། །
སེམས་དེ་ལྟར་ཡང་འགོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱུ་ལུས་ཀྱི་སྦྱབ་གཞི་རང་བཅས་སྤྱོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་རགས་བ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་། སྤྱ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་གཉིས་ཡོད་བ་གང་ཞིག
སྤྱ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་དེའི་སྦྱབ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སེམས་ཅན་ཀྱི་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་ནི་སེམས་ཅན་སྦྱེ་འཆི་བྱེད་པའི་ཆེ་འདོར་
ལེན་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། རྩ་ལ་ཆ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉུག་མའི་ལུས་ནི་དེའི་ཆེ་
འདོར་ལེན་མི་བྱེད་དེ། སེམས་ཅན་དང་དེའི་གཉུག་ལུས་གཉིས་དཔེར་ན་རྩ་ལ་གཤེར་
བ་བཞིན་དུ་གནས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་དེ་ནི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལྡེའི་ནང་
ནས་སློག་འཛིན་དང་། དེ་ལ་ཡང་སྤྱ་རགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བ་ཡིན་
ལ། གཉུག་མའི་ཤེས་བ་དེ་ཡང་སྦྱར་ཡིད་ཤེས་དང་། དེ་ལ་ཡང་སྤྱ་རགས་གཉིས་ཡོད་
བ་ལས་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལ་རགས་བ་གནས་སྐབས་པའི་
ལུས་སེམས་དང་། སྤྱ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་ཐ་དད་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། རགས་པའི་ལུས་དེ་སྤྱ་བའི་ལུས་སེམས་གཉིས་པོ་དེའི་རྟེན་ཡིན་བ་གང་ཞིག
གཞི་ལ་རགས་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆེ། སྤྱ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་སེམས་
གཉིས་བག་ལ་ཞ་བའི་རྩ་ལ་དུ་གནས། གཉུག་མའི་ལུས་སེམས་ཀྱིས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆེ།
དང་པོ་གཉིས་བག་ལ་ཞ་བའི་རྩ་ལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆི་སེམས་དང་བར་དོ་དང་མི་

ལམ་གྱི་ལུས་བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྐབས་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉུག་མའི་གང་ཟག་
 ཅིག་ཀྱང་གཞག་དགོས་ཏེ། དེའི་ལུས་དང་དེའི་སེམས་གཉིས་འཛོག་པ་གང་ཞིག་སྟོབས་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡང་སྤྲ་རགས་གཉིས་འཛོག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཞིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་སེམས་ཆོགས་ཅམ་པ་དེ་གང་ཟག་གི་གདགས་
 གཞི་སྤྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། གང་ཟག་ཏུ་ཐ་སྟོང་འདོགས་པའི་གཞིའི་
 གཙོ་བོ་རྒྱུ་སེམས་གཉིས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རགས་པའི་ལུགས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མི་འགལ་
 བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལུས་སྤྱི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་
 ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་ཚུལ་ཞིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་
 བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་)ནི། གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་
 གྱི་རྒྱུ་སེམས་ཅམ་ལས་བར་དོར་ལྡང་བར་མ་ཟད། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱུ་
 སེམས་ཅམ་ལས་མ་དག་པའི་སྤྱི་མའི་སྤྱིར་ལྡང་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། དེ་ཉིད་རྒྱུ་དང་
 ཡང་དག་ལྟར། །རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་སྤྲང་ཡང་ནི། །རྣལ་འབྱོར་བ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་། །
 སྤྱི་མའི་ལུས་ཞེས་དེ་ལ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱི་ལུས་པ་དེས།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉུག་མའི་ལུས་ཀྱང་རང་གི་སྤྱི་ལུས་དང་འདྲ་བར་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་། སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རྒྱ་རྒྱུ་སེམས་ཅམ་གྱི་རྣམ་འབྱུལ་
 དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བས་འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཀྱུན། །སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་འདིར་
 བཤད་དེ། །སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གནས། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། རང་གི་སེམས་ཡང་

དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྲ་བ་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
 རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་མཆོན་ཐམས་ཅད་
 དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐྱར་བཟུང་བ་དེ་ཡང་། སྐྱེ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་
 བཙུ་གཉིས་གྱིས་ཉེ་བར་མཆོན་པ་འདི་ནི། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
 སྐྱེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། ཤེས་བྲ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་གང་ལས་སྐྱབ་
 པའི་གཞི་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལས། ལམ་དུས་ཀྱི་མཆོན་དཔེ་དང་ལྡན་
 པའི་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་བྲལ་བ་ལྷའི་སྐྱེ་སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བཙུ་གཉིས་གྱིས་
 མཆོན་པ་དེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པ་ཞེས་
 པ་དང་། ཙམ་གྱི་མས་ཕྱང་པོ་རགས་པ་དང་། ཙམ་སྤྲ་མས་ཀྱུན་རྟོག་ལས་སྐྱེ་ལུས་སྐྱབ་
 པ་གཙོད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྐྱས་སེམས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་
 སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་བཅད་པར་གོ་ནས་ངེ་བ་འགོད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། རྟེན་པའི་ལུས་
 མེད་པར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་མེད་ལ། སེམས་མེད་པར་ཡང་ལུས་དམིགས་སུ་མེད་
 དོ། །ཞེས་ལུང་གི་ཆོག་ལས་གསུངས་ན། རི་ལྷ་རྟ་སེམས་འབའ་ཞིག་ཙམ་གྱིས་བྲག་
 དང་ཞབས་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐྱར་རྫོགས་པར་འགྱུར།
 དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ཙན་རྣམས་ནི་ལུང་དང་རྫོགས་པ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །དེ་བས་ན་དེ་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་སྐྱག་ཏུ་མངོན་སུམ་
 དུ་བྲ་བའི་ཐབས་བཙམ་ལྡན་འདས་དྲེ་རྫོགས་དཔོན་སྟོན་པས་བཞད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསུངས།
 སྐྱོབ་མ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་ཁོ་ནས་མཆོན་དཔེ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་སྐྱེ་དངོས་གནས་པ་སྐྱབ་
 མི་རུས་པར་ཐལ། སེམས་གཅིག་ཉིད་རྟེན་ལུས་དང་བརྟེན་པ་སེམས་གཉིས་སུ་མི་འཐད་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་ལུང་ལས་ཀྱང་། ལུས་སེམས་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་
གཅིག་ལོག་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ལྷོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ཐེ་
ཆོམ་ཅན་གྱི་རྟོག་ལྡན་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་རིགས་མེད་པར་ཡིད་མི་ཆེས་པས།
མཆན་མ་མེད་པའི་ལྷའི་སྐྱུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཐབས་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་པའོ། །དེའི་
ལན་སྟོན་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། གང་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བསྐྱེད་
པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྒྲིམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མི་
ལམ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔེར་བརྗོད་ཅིང་ལྷག་པར་མོས་ཀྱང་། དེ་
རྣམས་དཔེས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་མན་ངག་ཡེ་ཤེས་ཅམ་གྱིས་ཡིད་གྱི་རང་
བཞིན་གྱི་ལྷའི་སྐྱུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ངས་རྣལ་འབྱོར་
གྱི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔལ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་
ཁྲིད་ལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་
བསྒྲེམས་པ་དང་། ལྷའི་སྐྱུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒྲེམས་པ་ལ་སྐྱུ་ལུས་གྱི་དོན་མ་ཆང་བས། དེས་
ན་ངས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་འདུས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྐྱུ་ལུས་གྱི་ཉིར་ལེན་
དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་ཁྲིད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །

འོ་ན་རྒྱ་རྒྱུན་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། བདེན་པར་ན་སེམས་
ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་བྲལ་བ་སྤང་བ་ཅམ། རམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་འབྲ་བར་རེག་པར་དཀའ་བའོ། །དེ་ལྟ་མེད་གྱི་སྤང་བ་ཅམ་གྱི་སྤང་
བ་གསུམ་པོ་རྒྱང་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པས་ཡང་བ་སྟེ། དེས་ན་
རྒྱང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅིངས་པ་ཡིན་རོ། །དེ་ནས་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་གྱི་སྤང་
བ་གཉིས་འོད་ཟེར་དང་བཅས་ཤིང་། ལྷ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་སྐྱུ་

མ་ལྟ་བུའི་ལྟའི་སྐྱེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདིའི་བཞོན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུང་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ་སེམས་རྩོམ་གང་ཡིན་པ་ཏྟ་ལྟ་བུ་ལ་ཞོན་ནས་གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ནི། བདེན་པར་ན་ཞེས་པ་ནས་དཀའ་བའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སེམས་ཁ་དོག་
དང་དབྱིབས་སུ་མེད་པ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་
ལྟར་རེག་པ་དང་ཉོགས་དཀའ་བ་བདེན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་
སྤང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱུང་གིས་བཅིངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་གསུམ་
པོ་རྒྱུང་གི་བཞོན་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། བཞོན་པའི་རྒྱུང་དེ་ཡང་ཐུན་མོང་བ་སྟེ། སྤང་
བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་འདྲེས་པས་ཡང་བ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་སྤ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱུང་སེམས་ཅམ་ལས་མཆན་དཔེ་སྣ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་ལུས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བ་གསུམ་པོའི་རྒྱུང་སེམས་ངོ་པོ་
དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་དེ་ནས་ཏེ་དེའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སེམས་དབེན་གྱི་ཤེས་རབ་དང་།
ཐབས་དང་ཐབས་ཤེས་འདྲེས་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེའི་བཞོན་པ་
རྒྱུང་འོད་ཟེར་ལྔ་བ་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་(སྐྱབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་མ་ཤད་ས་)ནི། སྐྱེ་ལུས་འབྱུང་བ་ལ་
བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སྤ་རགས་འབྱེད་རུས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞི་ལ་ཡང་བར་དོ་
འབྱུང་བ་ལས་ཉོན་གྱིས་ལུས་སྤ་རགས་བྱེ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར། ལུས་སྤ་རགས་འབྱེད་
ཐབས་ལ་ཡང་འཕོ་བ་དང་། གྲོང་འཇུག་དང་། རྩོད་བརྒྱུས་གསུམ་ལས། བྱི་མ་ཁྲད་
པར་འཕགས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་སྤ་རགས་འབྱེད་རུས་ཀྱང་སྐྱ་སྐྱ་མཆན་ཉིད་
པ་མི་འབྱུང། བྱི་མས་ལྟའི་སྐྱ་མཆན་ཉིད་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེས་ན་རིམ་པ་གསུམ་

པའི་སྐྱུ་ལུས་ཆོས་ཅན། བྱད་པར་བཅོ་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྱུང་པར། དུས་ཀྱི་
 བྱད་པར། གནས་ཀྱི་བྱད་པར། རོ་བོའི་བྱད་པར། ཁ་དོག་གི་བྱད་པར། དབྱིབས་ཀྱི་
 བྱད་པར། མཐོང་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར། འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་བྱད་པར། ལུས་ལ་ལོངས་སྟོང་
 པའི་བྱད་པར། འཕེན་པའི་བྱད་པར། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར། དཔེས་མཆོན་པའི་བྱད་
 པར། མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བྱད་པར། དེས་ཆོག་གི་བྱད་པར། ལུན་ཆོད་ཀྱི་བྱད་པར་
 རྣམས་དང་ལྔ་ན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་
 འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་
 དབེན་མཐར་ཐུག་གི་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉིར་ཐོབ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་བཞེད་པས་རྒྱ་ཁྲིའི་དབུས་ཀྱི་ཐེག་ལའི་ནང་དང་ཕྱི་
 རོལ་ཅི་རིགས་པར་ལྡང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་བསྐྱུས་ཀྱི་འདིའི་བཞོན་པ་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་འགྲེལ་གྱི་གསལ་སྟོན་ལས། སེམས་དབེན་གྱི་རྒྱུང་
 སེམས་གཉིས་ཀྱི་གཉུག་མའི་ལུས་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འགྲུབ་པའི་དུས་སུ། ལུས་རགས་པ་
 ལས་ལོགས་སུ་བྱེན་ས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ལས། ནང་གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འགྲོ་བའི་དོན་
 ཅོ། །ཞེས་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱུང་སེམས་དེ་སྐྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་ཁ་མའི་དུས་སུ།
 ལུས་རགས་པའི་ཕྱི་ནང་གང་དུ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་ལྡང་འདོད་པ་དེར་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་ལ་
 བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱུ་ལུས་འགྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་ན་སྐྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་དུས་མ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཆད་པ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་པོ་སྟོབ་དང་ཀན་ཆོད་སྟོ་མ་སྔ་
 བཅོན་དོར་ནས་ཡི་གའི་དོན་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱི་ལྡང་དང་ནང་ལྡང་གཉིས་འགལ་ཡང་། སྤྱིར་
 དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་བར་དོ་ཕྱི་ལྡང་ནང་ལྡང་གཉིས་འགལ་ཡང་།

སྒྲིབ་གྱི་བར་དོ་ཕྱི་ལྔ་དང་ལྔ་དགཉིས་ཀ་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། །བཞི་པ་
 གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་མེས་མ་ཙུག་ལས་གྲུབ་པ་དངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་འཇམ་ལུས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲུབ་གཞི་སྒོག་འཛིན་ཡིན་ཏུ་སྒྲ་བ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་
 གནད་ཀྱིས་སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྒྱུ་མདོག་དཀར་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་གྲུབ་
 སྟེ། སྐབས་འདིར་ཞལ་གསུམ་བྱལ་བྱལ་པ་ལུམ་བཙས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གྲུབ་
 སྟེ། དེ་ཉིད་སྒྱུ་ལུས་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སྒྲེས་མདོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་
 གྲུབ་སྟེ། སྒྱུ་འོད་ཟེར་གྱིས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དགུ་པ་གྲུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཆང་ཞིང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བཅུ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་དེ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་དབེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། བདག་མེད་པ་ཡི་ཆོས་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། །སྒྲོན་གྱི་
 འཕེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་པ་གྲུབ་སྟེ།
 ལམ་གྱི་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན། ནམ་མཁའ་མཛོད་བརྟེས། སངས་རྒྱས་ལས་དབང་བསྐྱར་
 ཐོབ། ཆོ་དེ་ལ་འཆང་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། གཙོ་བོ་བདེ་
 བ་ཀྱི་རང་བཞིན། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འགྲོ་དང་བཞུགས། །གནས་དང་གོས་དང་
 ཟས་ལ་སོགས། །མཁའ་ལ་སྐད་ཅིག་དག་གིས་རྟེན། །སྲིད་པ་གཙོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། །
 འགྲོ་ན་རབ་མཆོག་སྟོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མདོན་དུ་
 མ་བྱས་ཀྱང་། སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་ཤིང་མོས་པ་ཙམ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་
 རིམ་སྒྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་པན་ཡོན་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། ལས་དང་སོ་པའི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱིར་
 མི་ལྷོག་པ་ལ་ཡང་སྟོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཉིས་པ་གྲུབ་

སྟེ། སྐྱུ་མ་ཚུ་ཟླ་མིག་ཡོར་རྒྱ། །མི་ལམ་སྐྱ་དི་མིག་འབྲུལ་འངལ། །སྒྲོག་དང་ཚུ་བྱར་
གཟུགས་བརྟན་ནོ། །ཞེས་སྐྱུ་མ་སོགས་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། བཅུ་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རིམ་ལྔ་ལས། བདག་བྱིན་བརྒྱབ་ཅེས་དེ་བཤད་དོ། །སྐྱུ་
མར་བསྟན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས། །འདི་ཉིད་ངེས་པར་མཆོན་པ་སྟེ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
སྐྱུ་མ་ཉིད། །འོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ཡང་དེ། །དེ་ཉིད་དི་ཟེའི་སེམས་ཅན་གྱར། །དོ་
རྫེའི་སྐྱུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། །དོ་རྫེ་སེམས་དཔལ་བདག་ཉིད་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཅུ་བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། བདག་ནི་ངའོ་སྙམ་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཤིན་ཏུ་ཐ་
བའི་རྒྱང་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེ་ལྟེའི་སྐྱུར་བསྐྱེད་པས་དེ་ལྟར་
བརྫོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོ་ལྔ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐོག་མ་གྲུབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རིམ་པ་བཞི་
པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་གནས་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་
ན་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་དག་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དོར་སྐྱེང་ལས། སྐྱེ་བའི་རིམ་
ལྟར་ཐེམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གདམས་པའི་ཁྲུངས་
བཤད་པ་དང་། གདམས་པ་དངོས་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(གདམས་པའི་ཁྲུངས་བཤད་པ་)ནི། སྐྱུ་བྱང་གིས་གཞིའི་སྐྱུ་གསུམ་དང་བསྐྱེད་རིམ་
པའི་སྐྱུ་གསུམ་བསྐྱེ་བར་བཤད། ཟླ་བས་འཆི་བ་དང་བར་དོའི་བསྐྱེ་བ་གཉིས་བཤད་པ་
ཅམ་མ་གཏོགས་ཡབ་སྐུ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་བཤད་གྱང་། གཉིད་དུས་
ཀྱི་བསྐྱེ་བ་ཁྲུང་པར་ཅན་ནི་སྟོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གོམས་པས། བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བསྐྱབས་པས་རྣམ་པར་བསྐྱེས་
པའི་སྐྱུར་བ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་གཅིག་ཏུ་འབྲེ་བར་བྱ་སྟེ། རིམ་

བ་འདིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ། །དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་
 བོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁམས་སྤྱ་བ་ལ་གཞུག་གོ། །ཁམས་སྤྱ་བ་ནི་ཡང་སེམས་ལ་གཞུག་གོ། །
 སེམས་ནི་ཡང་སེམས་པ་ལ་གཞུག་གོ། །སེམས་པ་ནི་ཡང་མ་རིག་པ་ལ་གཞུག་སྟེ། དེ་
 ལྟར་སྒྱར་ནས་གཉིད་ལོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དུས་འདིར་ནི་སེམས་དང་སེམས་པ་མ་རིག་
 པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་བྲན་བ་བརྗེད་པའོ། །ཕྱིས་ནི་བརྗེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འོད་གསལ་པའོ། །ཡང་གྲོལ་བ་ན་རྒྱུད་གིས་རང་བཞིན་ཉིད་དེ། གང་
 གི་མི་ལམ་གཞན་དག་འབྱུང་བ་ནི། ཇི་སྲིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིད་
 ལོག་ནས་འོད་གསལ་བ་ལ་བལྟ་སྟེ། དེ་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ལུས་དང་དག་དང་
 སེམས་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་བ་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 རིམ་པ་འདིས་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་
 རྣམས་གསལ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱས་ན། སྐལ་བ་བཟང་པོའི་
 དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྟོས་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ལ་
 ལྟོས་པ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་སྒྱར་བར་འདིར་རང་གི་གཞུགས་ཡོངས་སུ་བརྗེ་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་དངོས་སུ་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་སྟོང་པའི་བསྐྱེ་བར་
 གསུངས་ཀྱང་གཞན་ལ་ཡང་སྒྱར་རྒྱ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་མི་ལམ་ཀྱི་གདམས་དག་ལ་ཁུངས་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཉིད་ལས། ཅིའི་བྱིར་
 ཡུན་རིང་པོར་གཉིད་ལོག་ནས། ཅིའི་བྱིར་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པ་བོར་ཏེ་མི་ལམ་དུ་སྐྱམ་ཅུ་ཙ་
 གསུམ་པའི་གནས་སམ། ཡུལ་སྟོགས་གཞན་དག་ཏུ་སོང་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་
 ཉམས་སུ་སྟོང་སྟེ། ཡང་ལུས་འདིར་འོངས་ནས། ཅིའི་བྱིར་མི་ལམ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་
 མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་ལོག་པའམ་གཉིད་མ་ལོག་པའི་

གནས་སྐབས་དག་ཅི་ཐ་དད་པར་མཆིས་སམ་འོན་ཏེ་མ་མཆིས། ཞེས་གསུངས། འདིར་ངི་
 བ་བཞི་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་གཉིད་འབྲུག་ཡུན་རིང་བའི་རྒྱ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོགས་སུ་
 གྱེ་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་སྤྱོད་ཏེ་འདོད་ཡོན་སྤྲད་ནས་སྤར་ཡང་ལུས་སྔ་མ་ལ་འཇུག་པའི་
 རྒྱ་དང་། མི་ལམ་བཟང་ངན་གྱི་འབྲས་བུ་སད་དུས་སུ་འབྲུང་བའི་རྒྱ་དང་། མི་ལམ་དང་
 སད་པའི་ཡུལ་སྤར་ནམས་བདེན་བརྟུན་གྱི་ཁྲད་པར་ཡོད་མེད་ནམས་ངེས་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། སྟོད་བསྐྱུས་སུ་བྲངས་པ་ལས། སྤང་པོ་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་
 དབང་སོགས་པ། །ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་འདིར་རབ་འདུས་ནས། །སྟོང་ཆེན་གྱུར་པས་
 གང་ཞིག་གཉིད་ལོག་པ། །རྒྱང་གི་འགྲུགས་ཀྱིས་མི་ལམ་མཐོང་བར་འགྱུར། །མི་ལམ་སད་
 ལ་གྱེ་བྲག་གཞན་མེད་པར། །ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པས་མི་ལམ་འབྲས་འདོད་པ། །འགྲོ་བའི་ཉིན་
 མཆོན་ཏེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་། །ས་འབྲུག་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་རིང་གཉིད་ལོག། །འབྲས་
 བུ་མ་སྟོན་བྲས་པའི་ལས་ནམས་ཀྱིས། །སྟེ་འདིར་རྒྱང་ནི་སྤར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར། །
 འབྲས་བུ་སྟོན་པར་གྱུར་ན་རྒྱང་འདི་ཉིད། །འཛིག་རྟེན་འཆི་བ་གཞན་དུ་སྤྱར་འགྲོར་འགྱུར། །
 རི་ལྗར་ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་དབང་པོ། །དེ་ཡི་སྐྱེ་ལ་རྒྱང་རུས་ཤི་མེད་ཀྱང་། །
 སེམས་ཅན་པན་སྤྱིར་ཁམས་ལ་འཇུག་མཛད་ཅིང་། །སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་ཡིས་བྱ་བ་མཛད་པ་
 ཡིན། །རིམ་པ་དེ་ཉིད་གཉིད་ལོག་སད་པའི་སེམས། །འབྲས་བུ་འདོད་པའི་ནམ་རྟོག་བ་
 བ་ཅན། །དེ་བས་ཆོས་ཀྱན་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདེན་དང་བརྟུན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི་སྤྱིར་གཉིད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཁྲད་པར་གཉིད་འབྲུག་ཡུན་
 རིང་བའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། སྤང་སོགས་རགས་པ་ཉེར་ལྔ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་ནས་སྤར་མཆེད་ཀྱི་ཤེས་
 པ་གཉིས་པོ་སྟོང་ཆེན་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་འདུས་པ་དང་། དེ་ཡང་ལྟ་མོ་བཞིས་ཞུས་ལས། དཀྱིལ་
 འཁོར་བཞི་ལུས་ལ་འགོད་པ་ནས་སྟོང་ཁར་འགོད་པར་བཤད་པ་ལྟར། སྟོང་ཁར་རྒྱང་

འདུས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་བྱིར། མི་ལམ་འཆར་ཞིང་མི་ལམ་གྱི་ལུས་སུམ་
 ཅུ་ཅ་གསུམ་སོགས་སུ་བྱིན་ནས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉིད་ཀྱི་
 འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱང་གཡོས་ཤིང་། འོད་གསལ་དེའི་རྒྱང་སེམས་ལས་སྤ་བའི་
 ལུས་སུ་ལངས་ནས་བྱིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་སྤར་ལུས་རགས་པ་ལ་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ལུས་རགས་པ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་སྤོན་པ་སྟེ་མ་ཟད་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། མི་ལམ་བཟང་ངན་གྱི་འབྲས་བྱ་སད་དུས་སུ་སྤྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སད་
 མི་གཉིས་པོ་རྒྱད་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་བྱིར། སད་མི་གཉིས་ལ་བདེན་རྒྱན་
 གྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤོ།

གཉིས་པ་(གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གཉིད་དང་མི་ལམ་དང་བསྐྱེ་བ་དང་།
 འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྐྱེ་བཤོ།

དང་པོ་(གཉིད་དང་མི་ལམ་དང་བསྐྱེ་བ་)ལ་གཉིས། གཉིད་དང་བསྐྱེ་བ་དང་། མི་ལམ་དང་
 བསྐྱེ་བཤོ།

དང་པོ་(གཉིད་དང་བསྐྱེ་བ་)ནི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་
 སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། གཞིའི་ལོངས་སྤྱུ་ལ་གཞིའི་ཆོས་སྤྱུ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལོངས་
 སྤྱུ་ལ་དེའི་ཆོས་སྤྱུ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བྱིར། དེས་ན་གཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་རྒྱང་
 དབྱ་མར་མ་ཐེམ་པ་དང་ཐེམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་དོན་མེད་
 ཅིང་བྱི་མ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྒྲ་བུག་གི་རྒྱ་བ་འཆད་ཅིང་སྟོང་པ་བཞི་སྟོང་
 སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཀུས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྟེད་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། གཉིད་ལོག་པ་དང་སྟོག་ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་སྟོམ་པ་སྤྱགས་ཏེ་སྟོང་པ་བཞི་
 བངས་ནས་བདེ་སྟོང་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་སྟེད་པ་ལ་གོགས་

གསུམ་ཡོད་པ་དེ་སེལ་དགོས་ཏེ། གཉིད་འབྱུག་འགས་ན་འོད་གསལ་མི་ཟེན་པས་འབྱུག་
འབྲམས་གཙོད་པ་དང་། གཉིད་གཏན་མ་བྱུང་ན་གཉིད་ཀྱི་དགེ་སྦྱར་གྱི་གཞི་སྟོར་བས་
སྟོར་འབྲམས་གཙོད་པ་དང་། གཉིད་ཡང་ཡང་སད་ན་གཉིད་ཀྱི་དགེ་སྦྱར་ཡུན་རིང་མི་ལུས་
བས་སད་འབྲམས་གཙོད་པའི་ཐབས་གསུམ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མི་ལམ་དང་བསྐྱེ་བ་)ལ། མི་ལམ་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དང་། འདུན་སྟོབས་
ཀྱིས་འཛིན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(མི་ལམ་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་)ལ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་རྒྱང་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་
པ་ལས་ཐབས་གཞན་མི་དགོས་ལ།

གཉིས་པ་(འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་)ནི། ཉིན་པར་གྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དུ་བལྟ་
བ་སོགས་འབྲས་པ་རྒྱུན་ཆགས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྐྱེ་བ་)ལ་གསུམ། བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བའི་བསྐྱེ་བ། སྟེ་
བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་བསྐྱེ་བ། བསྐྱེ་བ་ནམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྐྱེ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བའི་བསྐྱེ་བ་)ནི། ཆེ་འདིར་སེམས་དཔེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ནས་
སྦྱོད་པ་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་དེ་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ནལ་འཁྱོར་
པ་དེས་འཆི་བའི་ཆེ་དོར་བསྐྱེས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོད་རིམ་གང་རུང་བྱས་
པས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་སྦྱ་
མའི་སྦྱར་ལྷང་ཞིང་དེས་རགས་པའི་སྦྱལ་སྦྱ་བཟུང་ནས་ཉེན་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཞལ་ལྷང་ལས། བསམ་པ་དེ་ཡི་རྒྱུན་གྱིས་ནི། །བདག་སེམས་དབྱིངས་སུ་
ཞུགས་པའི་ཆོ། །གསལ་ཞིང་རབ་དགའ་མཁའ་འབྱོར་ཏེ། །དེ་ནས་རྩ་འབྲུལ་འཁྱུགས་

ལྷན་པ། །ལོ་ལྔ་ལོན་པའི་བྱིས་པའི་གཟུགས། །འགྲུབ་ཆེ་དཔེ་མེད་བདེ་རྫོགས་རྟོགས། །
དེ་ནས་སྐྱེ་གནས་གཞན་དུ་ནི། །འཕེན་པར་བྱེད་ཆེ་སྤྱལ་པའི་གཟུགས། །ཡང་དག་ཏུ་ནི་
རྟོགས་པར་འགྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་བསྐྱེ་བ་)ནི། དབང་བཞི་རྣམ་དག་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་
དང་། སྒྲོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱང་བ་གཞིར་བྱས་ལ་ལམ་མ་བསྐྱོམས་པ་དང་། བསྐྱོམས་
པ་ལ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་པ། ལུས་དཔེན་པ། དག་དཔེན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད། ཁ་ཅིག
སེམས་དཔེན་པ་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷགས་
རིམ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བ་གཉིས་སྐྱེད་པ་བྱེད་
པ་བྱུང་མ་བྱུང་གིས་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་རིང་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་ལམ་རྣམས་འབྲེལ། སྐྱེ་བ་
བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ནི། དབང་ཐོབ་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་བསྐྱང་བ་ཅན་ཞིག་བྱས་
ཀྱི། ལམ་ཆེར་མ་བསྐྱོམས་པ་དང་། བསྐྱོམས་པ་ལ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་མན་ཆད་དང་།
སེམས་དཔེན་གྱི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། འདི་དག་
གིས་མཆོན་གཞན་གྱི་ལམ་རྣམས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(བསྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དཔྱེ་བསྐྱེ་བསྐྱེན་པ་)ནི། བསྐྱེན་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེ་བ་གསུམ་
དང་། རྒྱས་པར་དཔྱེན་བསྐྱེ་བ་དགྲ་ཡོད་དེ། རྗེ་རྣམས་པས། བར་དོ་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་
སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་ལམ་གྱི་འཆི་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཆོས་སྐྱེའི་བསྐྱེ་
བ་གསུམ་དང་། གཞི་ལམ་གྱི་བར་དོའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ལོངས་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ་གསུམ་
དང་། གཞི་ལམ་གྱི་སྐྱེ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྤྱལ་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
བྱིར། འོ་ན་མ་རྒྱད་ནས་བཞད་པའི་གཏུམ་མོ་སྒྲོམ་པ་ལ་མ་རྒྱད་ཀྱི་རིམ་ལྔའི་དོད་ཐུབ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། སེམས་དཔེན་འདྲེན་པའི་དག་དཔེན་གྱི་དོད་གཏུམ་མོ་

དང་། སེམས་དབེན་གྱི་དོན་གཏུམ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་དབུ་མར་ཞུགས་
གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་རྒྱུ་བའི་དགའ་བ་བཞི་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་རིམ་བ་བྱི་མ་
གསུམ་བསྐྱན་པས་རིམ་ལྔར་བྱེད་པ་ནི་ཆོ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་
རུས་ན་མཁའ་སྤྱོད་སོགས་སུ་འཕོ་བའི། འཕོ་བའི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱི་དབང་
པོའི་གྲོང་དུ་འཇུག་པ་གྲོང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཆོས་བྱུག་ཏུ་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་བསྐྱས་པ་ལས། གཏུམ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུ་གིས་ཏེ། །སེམས་
དམིགས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འོ། །མི་ལམ་སྦྱུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་། །བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྐྱེ་
བར་བྱ། །ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་འགྱུར། །ལམ་སྦྱར་གཙོད་པ་འཕོ་བ་སྟེ། །གྲོང་དུ་
འཇུག་པ་ཡན་ལག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །

སྤྱས་པ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། །ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་
གཉི་ཟུག་ལས་འོངས་པའི། །སྦྱ་མའི་རང་བཞིན་དེ་ཟའི་སེམས་ཅན་འདིས། །རྟག་ཏུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་ཆོགས་གསོད་ལ་བརྩོན། །

གཉིས་བ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྐྱས་
སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། རྒྱུ་བྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གསུངས་པའི་དོན་
བཤད་པའོ།

དང་པོ་(རིམ་ལྔ་དང་སྤྱོད་བསྐྱས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་
སྤྱོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་དང་།
རིམ་བ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་འོང་ཚུལ་འོ།

དང་པོ་(གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་སྤྱོད་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་)ནི། སྤྱོད་བསྐྱས་ལས་རིམ་བ་བཞི་

པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱུ་ལུས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་
 བོ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཉོན་སྐྱབ་སྟོང་བ་ལ་སྐྱུ་ལུས་སྟོན་དུ་འགྲོ་
 དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཉོན་
 སྐྱབ་སྦངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྐྱབ་རགས་པ་སྟོང་བ་ལ་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། སར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་
 དུ་ཆོགས་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྐྱབ་རགས་པ་
 སྟོང་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཤེས་སྐྱབ་སྟོང་བ་
 ལ་བྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྐྱུ་ལུས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། རིམ་པ་གསུམ་པའི་
 སྐྱུ་ལུས་དེ་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་གང་ཞིག
 དེ་འདྲའི་སྐྱུ་ལུས་པ་དེས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་དུས་མཉམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་
 བྱེད་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སར་ཕྱིན་ཐེག་པར། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་
 རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ལས་བསྐྱངས་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་
 པ་ལ་བསྐལ་དགོས། སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་མཉམ་གཞག་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བསྐྱངས་པས་ཆོག་
 བོ་རྗེས་ཐོབ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གཞན་གསོག་པ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅ་
 ཉགས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་པའི་ཆེ་ཤིན་
 དུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་དེ་ཐག་མེད་ཀྱི་རྒྱང་དུ་གྱུར་ནས་གཞུགས་སྐྱའི་ཉེར་ལེན་བྱེད། དེ་དང་ངོ་བོ་
 གཅིག་པའི་སེམས་དེ་ཐག་མེད་ཀྱི་སེམས་སུ་གྱུར་ནས་ཆོས་སྐྱའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་གང་
 ཞིག་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་མཉམ་གཞག་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བྱས་པས་ཤེས་སྐྱབ་སྤྲ་མོ་
 ཡང་སྟོང་བ་ལ་ཤིན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་
 ཉན་པའི་སྟོབ་མས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་

ལྷག་པར་བལྟས་ནས་ཕྱི་ནང་གསལ་བའི་མཆོད་པས་མཆོད་དེ་མཆོན་བྱེད་དུས་ཤིང་
དབང་དངོས་དབང་དང་། རྩོམ་ངས་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་ཁྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ། ལས་དང་
སྐྱེ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་
ཆུབ་གཉིས་བཤད་པ། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ། མིང་
གི་རྣམ་གྲངས་ཆེད་བརྗོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་གཉིས་བཤད་པ་)ནི། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་དེ། ཕྱིའི་ཆེ་ཉི་སྟོང་གྱི་སྒྲག་གསུམ་འདས་པའི་རྩོམ་ངས་ཀྱི་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་
པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དང་། རང་གི་སྣང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་འདས་པའི་དུས་
སུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་རང་གི་མངོན་བྱང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས།
མཆོན་མོ་སྣང་བའི་ཆ་སྟེ་གསལ་བ་ཉི་མའི་ཟེར་འགྲེད་སྣང་བ་མཆོད་པ་ཡིན། །མཆོམས་
ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་གཅིག་མིན་པར་འགྲོ། །མཆོན་མིན་
ཉིན་པར་མ་ཡིན་མཆོམས་མིན་གང་ཞིག་རང་བཞིན་རྣམས་དང་རྣམ་བཤུ་བ། །དེ་ནི་བྱང་
ཆུབ་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་པར་སྒྲ་མ་མཆོག་བཤད་རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་ཡུལ། །མཆོམས་ཀྱི་མཐའ་
ནི་འཛིག་མིན་སུན་ནག་ཆོགས་ནི་མ་ལུས་གང་དུ་འདས་པ་དང་། །རི་སྟོང་ཉི་མ་མཐའ་
སྐྱད་ཅིག་འདིར་ནི་བྱི་མེད་ཡང་དག་མཐའ་རུ་བཤད། །སྟོབ་དཔོན་མཆོག་ནི་རབ་རིབ་
བཤུ་བས་སྟོབ་མ་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་བྱང་ཆུབ་བསྟན། །རང་གི་བདེ་བ་རྟོག་བཤུ་བས་སྐྱེས་
བྱང་ཆུབ་སྐྱད་ཅིག་དག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ་)ནི། སྐྱེ་ལུས་པས་རིམ་པ་
བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོང་སྐྱད་ནས་

སྙིང་ཁའི་བར་འོད་གསལ་དུ་རིལ་གྱིས་འཛིན་ཅིང་སྤྱད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཡང་སྙིང་
 བཅུད་གཞན་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་པའི་རྗེས་སུ་རང་གི་ལུས་ཀྱང་སྤར་ལྟར་འོད་
 གསལ་དུ་གཞིག་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་སྒྲིམ་དགོས་ཏེ། རིམ་བ་བཞི་བ་ལས། མན་
 དག་ཐོབ་པའི་སྒྲོབ་མ་ཡིས། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་བསྐྱབ། །རིལ་པོར་འཛིན་
 པའི་རིམ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་རྗེས་སུ་གཞིག་བ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་
 གཏན་གཉིས་སྒྲིམ་བ་ལ་མར་ལུགས་བ་རྣམས་སེམས་དཔའ་སུམ་བཙེགས་མི་བྱེད་ཀྱང་།
 འགོས་ལུགས་བ་རྣམས་སེམས་དཔའ་སུམ་བཙེགས་བཞེད་བ་ནི་རྒྱུད་དོན་མན་དག་ཏུ་ཐོན་
 པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། སྒྲིམ་ཚུལ་ནི་སྤྱི་ལུས་བ་རང་གི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དང་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ། སྤྱོད་རྗེ་རྣམ་
 ལྟང་། གསུང་རྗེ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད། ཐུགས་རྗེ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་བ་གསུམ་དུ་སྒྲིམ་བ་ནི། སྤྱི་
 གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་གསུམ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་རིམ་བ་བཞིན་
 དུ་ཨོྩཿཱྀྩྭ་གསུམ་སྒྲིམ་བ་ནི། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གསུམ་དང་། ཡི་
 གོ་དེ་གསུམ་ཀྱི་ཐིག་ལའི་ནང་དུ་ཨ་ཐུང་སྒྲིམ་བ་ནི། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་
 དཔའ་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱས་གནས་
 པར། །བདག་གི་ལུས་ལ་སྤང་མཛད་གཞག །སྙིང་ཁར་ཡི་གོ་ཨོྩྭ་བསམས་ལ། །ཐུགས་
 ལ་རྣམ་པར་ཤེས་བ་བསྒྲིམ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱས་གནས་པར། །
 རྗེ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་རབ་ཏུ་བསྒྲིམ། །སྙིང་ཁར་ཡི་གོ་ཨོྩྭ་བསྒྲིམས་ནས། །སེམས་ནི་ཐིག་
 ལེར་གྱུར་པར་གཞག །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱས་གནས་པར། །ཆོ་དཔག་མེད་བ་
 རབ་ཏུ་བསྒྲིམ། །སྙིང་ཁར་ཡི་གོ་ཨོྩྭ་བསམས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྐྱེད་
 རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྤྱི་ལུས་པས། མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དགོ་སྒྲོར་རྣམས་བསྐྱེད་པས། དོན་

གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་བ་ན། ལྷ་མ་ལས་མཆན་བྱེད་དུས་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་
 དང་། དེ་རྗེས་གདམས་དག་ནོད། ཐོ་རངས་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་
 པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་
 འགགས་པ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྲུགས་སྒྲ་
 མེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀྱུན་
 བཏགས་ས་ཐོན་དང་བཅས་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་
 དུས་མཉམ་མོ། །དེས་ན་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་
 ཟུང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དུས་ཡིན་ན་ཐོ་རངས་ཡིན་པས་བྲལ། འོད་གསལ་ལ་སྐྱས་
 བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་
 གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་དང་ཆོས་ཉིད་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོ་
 བས་དབྱེ་ན་སྐྱེ་དོན་དང་། སྐས་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་གསུམ་ཡོད་དོ།

གསུམ་པ་(མིང་གི་རྣམ་གངས་ཆེད་བརྗོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱིད་ལ་མཆན་གྱི་རྣམ་གངས་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་ཞེས་
 པ་དང་། ལེའུ་གཉིས་པར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་དུག་གིས་གསུངས་པའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་
 པའི་ཆུལ་རྩོུ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མིང་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་སྟོན་པའི་ལྷ་མ་ལ་ཆེད་བརྗོད་བྱེད་ཆུལ་ཡང་ཡོད་དེ།
 ལེའུ་གཉིས་པར་གསུངས་པའི། ཞེ་མ་རྟོ་སངས་རྒྱས་ཞེ་མ་རྟོ་ཆོས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རིམ་པ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་འོང་ཆུལ་)ནི། ཁ་ཅིག་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུའི་
 སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་ལུས་ནས་སྤྲུགས་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་མི་

འཐད་དེ། རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་ལུས་དེ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་
 གྱི་དོད་ཐུབ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྐས་དེས་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་
 གྱི་ཚོགས་བསགས་ཟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་བ་ནས་
 འབྲུག་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་མ་ཞུགས་པར་འཆང་བྱ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་
 མེད་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཙམ་གྱིས་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་གཉིས་སྤང་པ་མོ་དག་པར་བྱེད་མི་རུས་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་
 གྱིས་དེ་དག་པར་བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། བསྐླལ་བ་མཐའ་
 ཡས་རྣམས་སུ་ཡང་། །མགོ་དང་རིན་ཆེན་སོགས་སྦྱིན་པས། །སྤང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་
 ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །མཐའ་ཡས་བསྐླལ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་། །དེ་
 བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་སོགས་ཀྱིས། །སྤང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །མཐའ་ཡས་བསྐླལ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་། །སྤྲགས་གྱི་སྐྱུ་ཡི་ཉིང་
 འཛིན་གྱིས། །སྤང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །སྤང་
 བ་གསུམ་པོ་དག་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྐས་དེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་བ་ལ་མ་ཞུགས་པར་
 འཆང་བྱ་མི་རུས་པར་ཐལ། པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་སྟོབ་པའི་མཆོན་དཔེ་མཐར་
 ཐུག་དེ་ནི་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་ལ་བཞེན་ནས་བྱུབ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དེ་ནི་རྒྱན་
 མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་དག་འཁྲོ་བས། གཟུགས་སྤྱིའི་རིགས་འདྲའི་དངོས་
 རྒྱ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྔ་པའི་ཉེར་ལེན་ལས་
 བསྐྱབས་པའི་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ལས་གཞན་མེད་པ་གང་ཞིག དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་ལས་དེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྟོན་ལས། །ལྷན་སྦྲེས་གྱི་

བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མ་བསྐྱེམས་བར་དུ། ཤེས་སྒྲིབ་རྫོགས་པར་སྦངས་པའི་ཆོས་སྐུ་མི་ཐོབ་པ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྦངས་པའི་རྒྱང་སེམས་ཅན་ལས་སྐུ་མའི་སྐུ་མ་བསྐྱབས་བར་དུ། མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐུ་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་པས། བདེ་སྟོང་སྟོར་བ་དང་སྐུ་མའི་སྐུ་སྐྱབ་པ་ནི་གྲ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པའི་སྟིང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་གཉིས་དེ་གཉིས་ཡིན་པར་བསྟན་ཏི་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་སྤྲུགས་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཡང་། རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ལ་ཚུལ་བསྟན་པའི་སློན་ནས་བཤད་པ་དང་འབྲ་བས། ལྷའི་བུ་མོ་ཐེག་ལེ་མཆོག་མ་བཀྲུག་ནས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་བཞི་པ་ཡང་བསྐྱར་ཏེ་འོད་བྱང་གཉིས་བརྒྱད་ནས་མཆོན་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཚུལ་ཡང་རྒྱལ་སྤྲུལ་དེ་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྤྲུལ་བསྐྱངས་ཏེ། དབང་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་དང་མཉམ་དུ་བསྟན། མཆོན་བྱེད་དུ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་སླིན་བྱེད་དང་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་བྲས་ཏེ་བསྐྱར་བའི་སློན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད། དབང་དེས་སྟོད་པའི་དོད་ཐུབ་ཅིང་། འོད་གསལ་དེ་ལས་དག་པའི་སྐུ་མའི་སྐུར་བཞེངས་པ་ལ་དབང་བཞི་པ་བྱང་འཇུག་གི་གདམས་པ་བསྟན་པའི་སློན་ནས་བསྐྱར་ཏེ། རྟེན་དེ་ལ་ཐོ་རངས་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོད་བསྐྱུས་ལས། རིམ་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་བཙུགས་ལྡན་འདས་དཔལ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྤྲུལ་བསྐྱུལ་བར་གྱུར་པས། མི་གཡོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་ལ་བཞུགས་ནས། བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་བ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། སྐུ་མ་

ལྷ་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ནས། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྤྲོ་མའི་ཁ་ནས་སྤྲོ་མའི་
 ཁར་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་སྟེན་དུ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་
 པ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་འདི་བཞེད་ནས། །
 སྟོང་བ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་པར་དགོངས། །ནེ་རུ་ནའི་
 ཆུ་འགམ་དུ། །མི་གཡོ་ཉིང་འཛིན་ལ་ཞུགས་ལ། །དེ་ཆེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་དྲོ་ཇེ། །ཉིལ་གྱི་
 གང་བྱ་གང་བཞིན་བཞུགས། །རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ལ་སེ་གོལ་དང་། །དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་
 གིས་གསུངས་པ། །བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན། །འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་ཐོབ་
 སྟེ། །ནམ་མཁའི་ངོས་ལྷར་མཆོག་གྱུར་པ། །འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིག །འོད་
 གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས། །རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་རབ་
 དགའ་དྲོ་ཇེ་འུ། །ཀུན་གྱི་དབང་ཐུག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདི་ལྷར་སྦྱ་དེ་གསལ་བ་དང་། །
 དེ་ནས་ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་བཏང་། །འདི་ལྷར་ནམ་ཐུང་དུས་སུ་ནི། །རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱིས་
 དེ་ཉིད་དམིགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྷ་བྱའི་སངས་འཕགས་དེ་ནི་བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་
 རས། སངས་རྒྱས་པ་དང་། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་
 འཕགས་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྲས་དེ་རང་ལམ་དོར་ནས་སྤྲགས་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་
 གྱི་རང་ལམ་ལ་སྤྲགས་ལམ་གྱིས་སྟོན་པ་བཏབ་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དབང་གསུམ་
 པ་ལ་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་དང་། ཇོགས་རིམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
 མི་དགོས་པ་དང་། རིམ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་དང་པོ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་འདི་
 རྣམས་ནི་སྐབས་འདིའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། རིམ་པ་བཞི་པའི་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་དྲུག་གི་ནང་ནས་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ།
རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། རང་དབང་རིན་ཆེན་དགག་པ་ཡི། །གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད། །
སེམས་ནི་འགོག་པའི་དོ་རྩེར་འགྱུར། །མཆོན་མ་ཉེར་འཛིན་འགྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། །

སྤྲུལ་པ། གདོད་ནས་རྣམ་དག་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དབྱིངས། །དབྱེར་མེད་བཟོད་བྲལ་ལྷན་
སྤྲེས་བདེ་བ་ཆེ། །ཟླ་ལྟར་བསིལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཆང་ཆིང་ནགས། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་
སྲེག་པ་དུས་མཐའི་མེ། །འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་སོ་སྣེར་དགོང་
པ་ཡི། །བཞིན་པད་སྤང་བ་མཛོན་སུམ་དུ། །འཛིན་བྱེད་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཉིས། རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྐྱུས་
ལས་འགྱུང་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་། རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་འགྱུང་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་བཤད་
པའོ།

དང་པོ་(རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྐྱུས་ལས་འགྱུང་བའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཇི་བ་དང་། ལན་
ནོ།

དང་པོ་(ཇི་བ་)ནི། ཇི་བ་དྲུག་མཛོད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ལས་རྒྱང་འཇུག་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་རི་ལྟར་ལགས། ལས་བསྟོད་པའི་རིམ་པ་རི་ལྟར་ལགས།
འཁོར་བར་མི་ལྟོག་པ་དང་ལྟོག་པའི་མཆོམས་རི་ལྟར་ལགས། ཐར་པའི་དོན་གང་ལགས།
ཐར་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ལགས། སྟོལ་བ་པོ་གང་ལགས། ཞེས་ཇིས་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོད་བསྐྱུས་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་རི་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
ལ་ཞུགས་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ལྷང་བར་བགྱིད། འདིར་མཛོན་དུ་སྟོགས་པ་

ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ནི་གང་ཞིག་ལགས། མི་སྡོག་པར་གྱུར་བ་ནི་གང་ཞིག་ལགས། བར་
པའི་དོན་ནི་གང་ཞིག་ལགས། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར། གྲོལ་བ་ནི་སུ་ཞིག་ལགས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལན)ནི། རྫོང་རྫོང་དཔོན་གྱིས་སྤྲུམ་བ། སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ལགས་སོ་ལགས་
སོ། །འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བའི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མན་ངག་ལས་ཁ་ཕྱིར་
བལྟས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་བ། དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་རྫོང་སུ་འབྲངས་ནས་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཡིས། ཅེ་གཅིག་པའི་ཡིད་གྱིས་ཉོན་ཅིག་ཅེས་ཉན་པར་གདམས་ནས།

གཉིས་པ་རྗེས་ལན་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྗེ་བ་གཉིས་པའི་ལན། གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་
ལན། དང་པོའི་ལན། བཞི་པ་དང་དྲུག་པའི་ལན་ནོ།།

དང་པོ་(རྗེ་བ་གཉིས་པའི་ལན)ནི། འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱོད་གས་
པས་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷ་མེད་ཀྱི་ཆུད་རྣམས་ལས་ས་བཅུ་དང་། བཅུ་
གཅིག་དང་། བཅུ་གཉིས་དང་། བཅུ་གསུམ་དང་། བཅུ་བཞིར་བཤད་པ་སོགས་དུ་མ་
ཡོད་ཀྱང་། དབྱེ་བསྐྱའི་སྒྲིམ་ལགས་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལམ་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། བཏྲག་གཉིས་དང་། སྐྱུ་ཏེ་ལས། པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་
སའི་སྤྱོད་དུ་མོས་སྤྱོད་བསྐྱར་པས་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད། ལྷང་སྒྲོན་ལས། སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟེན་བ། །སར་གྱུར་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་བ། །ཞེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ས་བཅུ་གསུམ་པར་བཤད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་མ་མཛད་ལ། དེའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་མི་མཐུན་པ་མང་ཞིང་། སྤྱོད་བསྐྱས་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཆེ་ཐ་མའི་བློད་
གྱུར་ནས། །བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་དབང་དུ་ནི། །རབ་འབྱིང་སྤྱོད་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །རབ་
ཏུ་དགའ་བ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །ཞེས་སྤྲགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ལ་གསུམ་གསུམ་

སྟེ་བཅུ་གཉིས། ས་བཅུ་གཉིས། དེའི་སྟེང་དུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་བཅུ་གསུམ་པར་བྱེད་
 པར་བཤད་དོ། །རང་ལུགས་ནི། སྤྱིར་ས་བཅུ་གསུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་ཨ་ཧྲཱ་ཀླ་
 ར་བཞེད་པ་ལྟར་འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་ས་དགུ། བཅུ་པ་ལ་བཅུ་པ་ཙམ་དང་། དེའི་ཁྱད་
 པར་གྱི་ལམ་དང་། དེའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གསུམ་ལས། སྤྱི་མ་གཉིས་ལ་མངོན་
 བརྗོད་སྒྲ་མ་ལས། དཔེ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །རྗེ་རྗེའི་ས་དེ་བཅུ་གསུམ་པ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དཔེ་མེད་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས། དེའི་སྟེང་དུ་ཀུན་ཏུ་
 འོད་དམ་རྗེ་རྗེའི་ས་བཅུ་གསུམ་དུ་བྱེད་ཅིང་། རྗེ་རྗེ་སྤེང་བ་ལས་ཀྱང་། དབང་བསྐྱར་རེ་
 རེ་ས་རེ་ལོ། །ཞེས་བྱས་དབང་བཅུ་གཅིག་དང་། དབང་གོང་མ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་བཞི་ས་
 བཅུ་བཞི་དང་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་ཡང་སྤར་གྱི་ས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མོས་སྦྱོད་བསྒྲན་
 པས་བཅུ་བཞིར་བཞེད་པས་དབྱེ་བསྐྱ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ས་དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མ་མཛད་
 ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དོད་ཐུབ་དང་། སེམས་དབེན་ས་བཅུ་
 པ་དང་དོད་ཐུབ་ཏུ་གསུངས་ཏེ། སྦྱོད་བསྐྱས་ལས། རྗེ་རྗེ་སྤེང་བ་འདི་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་
 བསྐྱབས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་སྟེ་རི་སྤྲོད་རྗོགས་རིམ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་ད་དུང་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱའོ། །སྦྱོད་དང་གསུང་དང་ཐུགས་མངོན་པར་རྟོགས་ནས་
 ས་བཅུ་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ས་བརྒྱད་པ་
 དང་དོད་ཐུབ་དང་། དག་དབེན་ས་དགུ་པ་དང་། སེམས་དབེན་དང་སྦྱུ་ལུས་གཉིས་ས་
 བཅུ་པའི་དགྲིལ་སྦྱོད་དང་དོད་ཐུབ་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པར་ཞིང་དག་
 སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པས་སྦྱོད་བཅུད་དག་པའི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་
 རོལ་དུ་བལྟ་རུས་པ་དང་། ས་དགུ་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་དག་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལྟར་

དག་དཔེན་གྱི་སྐབས་སུ་དག་གི་ཅ་བ་རྒྱུད་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། བཅུ་པར་ལུས་ངན་པར་
འགྱུར་བའི་བག་ཆགས་ལུས་བཟང་པོར་བསྐྱར་རུས་ཤིང་། འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་
ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱུད་སེམས་ལྷར་བསྐྱར་རུས་པ་དང་། རྒྱ་
ལུས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པས་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

རིམ་བཤམ་གཉིས་ས་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྤྲད་དང་དོད་ཐུབ་སྦྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
ཡོད་དེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་རྩོག་ས་སྤྱི་བ་པ་སྦྱོར་བ་ལ་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་
པ་དང་། ལམ་གཞན་ལ་གསལ་དུ་སྦྱོབ་མི་དགོས་པའི་འདོད་པ་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་སྐྱར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྐྱེད་ནས་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོག་
མར་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱེད་པའི་སྤྲང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱེ་ཁ་མ་ཚུན་
ཆད་ཀྱི་ལམ་ཆོག་ས་ལམ་དང་། བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོག་མར་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་
ཐེམ་གསུམ་བྱེད་པའི་སྤྲང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱེས་པ་ནས་མ་དག་པའི་རྒྱ་ལུས་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་སྤགས་སྤེད་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་དང་། རིམ་བཤམ་བཞི་
པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་རབ་དགའ་དང་། སྦྱོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྒྲོམ་
ལམ་དེ་ལ་ས་དགའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་ལན)ནི། རིམ་བཤམ་གསུམ་པའི་རྒྱ་ལུས་པས་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་མཐོན་དུ་མི་བྱེད་ན། འཁོར་བར་ལྷོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐབས་སུ་
སྦྱོང་ཉིད་མཐོན་སུམ་དུ་རྩོག་ས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོང་བསྐྱུས་
ལས། རི་སྤྱིད་དུ་སྤྲང་བ་གསུམ་མ་དག་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དུ་རྩོག་གོ། །དེ་
རི་སྤྱིད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། དེས་ནི་ཡང་སྤྱིད་པར་འགྱུར་

བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་མི་ལྡོག་
སྟེ། དེའི་སྐབས་སུ་འཁོར་བའི་དངོས་གཉིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་རྣམ་
པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་སེམས་པ་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་
མེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པ་རེག་པར་
དཀའ་བ། ལས་དང་སྐྱེ་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་མདོ་
སྡུག་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་འཁོར་བར་ལྡོག་མི་ལྡོག་གི་བྱང་
པར་མེད་ཀྱང་། ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱིས་འཁོར་བའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྟོང་
བྱས་མི་བྱས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མཐོང་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པར་མཆུངས་ཀྱང་འཁོར་བར་ལྡོག་མི་ལྡོག་གི་བྱང་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་
པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(དང་པོའི་ལན)ནི། རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་
ཏུ་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲར་ལྡང་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོད་བསྐྱེས་ལས། སྟོང་བ་བཞི་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་བ་ལས་ལྡང་བར་བཤད་ཅིང་། རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྡར་དངས་པའི་ཆུ་གླུང་ལས། །
ཉ་དག་སྒྱར་དུ་ལྡང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་གསལ་ལས། །སྒྱུ་འཕྲུལ་བ་
འབྱུང་བར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཡོད་ཀྱང་རིམ་བ་བཞི་
པའི་འོད་གསལ་འགགས་ཟིན་པའི་བྱིར་ཞེན་མ་བྱུང་སྟེ། རིམ་ལྔ་ལས། བྱང་འཇུག་ཉར་
གཅིག་གམ་ཉར་གསུམ་བཤད་པ་སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་དང་རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་གཉིས་
སུ་འདུས་པ་གང་ཞིག དེའི་ཆེ་སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་འདྲའི་བྱང་

འཇུག་པ་དེས་ཀྱང་སྐར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རྒྱང་དབུ་
མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་རྒྱང་འཇུག་གམ་རྒྱང་འཇུག་
གི་གཙུག་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལུ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་གྱི། རྣམ་དབྱེ་སོ་
སོར་ཤེས་ནས་ནི། གང་དུ་ཡང་དག་འདེས་གྱུར་པ། རྒྱང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་(བཞི་པ་དང་རྒྱག་པའི་ལན་ནི། སྤངས་པ་རྒྱང་འཇུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྐྱབ་སྤངས་
པའི་བྲལ་བ་དེ་ཐར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྲོ་ལོགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་
ལམ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཉོན་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར།
སྤངས་པ་རྒྱང་འཇུག་པ་དེ་ཐར་བ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བསྐྱུས་ལས། གང་མིང་དང་གཟུགས་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སྤངས་པ་
རྒྱང་འཇུག་པ་དེ་ཡང་ལམ་གཞན་ལ་གསར་སྟོབ་མི་དགོས་ཏེ། རིམ་ལུ་ལས། རྒྱང་འཇུག་
ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས། སྐར་བཞིན་གང་ལའང་མི་བསྐྱབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་རྒྱང་འཇུག་པའི་མཆན་ཀྱི་རྣམ་གངས་ཀྱང་དུ་མ་ཡོད་དེ།
སྐྱེ་འབྱུང་བྱ་བས་མངོན་སངས་རྒྱས་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་དང་།
བྱ་བ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱུད་བྱི་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གཉིས་བཤད་པ་)ནི། རིམ་པ་བཞི་པ་ལས་ལངས་
མ་ཐག་པའི་སྤངས་པ་རྒྱང་འཇུག་པ་དེ་རྗེས་བྲན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་བསྟོན་ག་
གི་ཐོབ་མཆེད་སྤང་གསུམ་པོ་དེ་རྗེས་བྲན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། རྗེས་བྲན་

གང་ཞིག་ནམ་བཤོམས་པ། །དེ་དང་འབྲ་བར་སྒྲོ་བར་བྱ། །རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཞེས་བཤད་
དེ། །སོ་སོར་སྒྲུང་བ་དེ་ལས་སྒྲེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་བྱུང་འཇུག་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་འདིར་བསྟན་
བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཏགས་ནས་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྒྲོམས་འཇུག་པས། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
མདོར་བསྟུས་པ། །གོང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུས་ནས་ནི། །དབུས་སུ་གཟུགས་ནི་རྣམ་པར་
བསྒྲོམ། །ཡུད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་བྱེད་པ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

སྒྲུས་པ། བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་ལམ་ལས་འོངས། །བྱུང་འཇུག་དབང་པོའི་གཞུ་
ཡི་རྣམ་རོལ་གྱིས། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་དབུས། །ཉམས་བརྒྱའི་
གང་གྱིས་དབྱེས་པ་འདི་མདོ། །

གསུམ་པ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་བོགས་འབྲིན་གྱི་ཐབས་སྒྱུད་པ་ལ་གཉིས། སྒྱུད་པ་སྒྱུའི་
རྣམ་གཞག་དང་། ལྷ་མེད་གྱི་སྒྱུད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(སྒྱུད་པ་སྒྱུའི་རྣམ་གཞག)ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྒྱུད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་
ཏེ། དམན་པ་ལ་མོས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒྱུད་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ལ་ས་དང་ས་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྒྱུད་པ། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་གྱི་སྒྱུད་པ་རྣམས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒྱུད་པ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་
ཟག་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུད་པ་ལ་མོས་ཤིང་སྒྱུད་དགོས་པ་གང་ཞིག་ ཆགས་
བྲལ་གྱི་དཀའ་ཐུབ་སོགས་བསྟན་པས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་བ་ལ་ཞུ་བདེ་འཛིན་དགོས། དེ་ལ་བྱང་སེམས་

རྒྱས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་འདོད་ཡོན་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་ནང་གི་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པས་
 འདོད་ཆགས་སོགས་སྤྱོད་པས་དུག་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྒྲིག་མེད་
 དེ། དཔལ་མཆོག་ལས། དུག་བདུད་ཅིར་སྐྱར་བ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱང་གང་ཟག་
 འགའ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་། མོང་ཁྱེར་གྱི་ལུང་ཞིང་ལ་པན་བ་ལྟར་
 འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་དོན་
 ཡོད་པར་བྱབ་པའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་སྒྲོན་པོ་འཆིང་འགྱུར་བ། །དེ་ཡི་མཁས་
 པ་ཡོངས་སྐོལ་ཞེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དུག་གསུམ་ག་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་
 ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གཞན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཏི་ཐུག་ལ་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་མ་གསུངས་
 ལ། འོ་ན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་གཞན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལམ་བྱེད་
 ལ་གཏི་ཐུག་ལམ་བྱེད་ཅེས་བཏགས་སུ་བྱུང་ངོ་། །ཁོ་ན་རེ་འདོད་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྒྱས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་དེས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བྱེད་ཀྱས་སམ་མི་
 ཀྱས། མི་ཀྱས་ན་དེ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགོ་བར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཐར་བ་ཐོབ་མི་ཀྱས་པར་ཐལ་ལོ། །དང་པོ་
 ལྟར་ན་སྒྲུང་བ་ཡང་ཐུན་པའི་རྒྱར་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་ཟད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་འདོད་
 ཆགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལམ་དེས་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་བྱེད་མི་ཀྱས་པར་
 ཐལ། དེའི་རྒྱར་འདོད་ཆགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱ་བདེན་འཛིན་ཟད་ན་འབྲས་
 སུ་འདོད་ཆགས་ཟད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་ཅེས་པའི་
 འདོད་ཆགས་དེ་འདོད་ཆགས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། མ་ཡིན་ན་ནི་འདོད་ཆགས་
 གཞིར་བྱས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་མི་འགྱུར་དབྱེད་པ་དང་འགལ། ཡིན་ན་དེ་ཉོན་

མོངས་གཞན་དང་འཛིན་སྐྱངས་མི་འགལ་བར་ཐལ། དེ་འདོད་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེས་འདོད་ཆགས་དང་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བའི་
མི་སྤྱད་པ་བསྐྱམས་ནས་དེ་ཟད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་རྒྱ་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་བྱས་པའི་སྟོ་
ནས་འབྲས་བུ་འདོད་ཆགས་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཤིང་ལས་
སྐྱེས་པའི་སྲིན་བྱས་ཤིང་ཟད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆགས་པ་ལས་
བྱེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དེ་འདོད་ཆགས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པས་ཟེན་
མ་ཟེན་གྱིས་ཐར་པ་དང་འཁོར་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཀེ་ཏ་ཀའི་མེ་ཏྲོག་
སྟོས་སྒྲང་གི་ཐོས་པའི་བྱུན་སྒྲ་ཅི་དང་སྒྲང་པོ་པལ་པས་ཐོས་པའི་བྱུན་སྒྲི་བར་འགྱུར་བ་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཆེ་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞད་པ་)ལ་གཉིས། སྟོན་པའི་རྣམ་དཔྱེ་དང་མཆོན་
ཉིད། སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆོ་གའོ།

དང་པོ་(སྟོན་པའི་རྣམ་དཔྱེ་དང་མཆོན་ཉིད་)ནི། ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་མཆོག་དང་། སྤྲུལ་གྱི་
སྟོན་པ་མཆོག་དང་། བྱང་སེམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་པ་དང་། རིག་པ་
བརྟལ་ཞུགས་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྟོན་པ་ཞེས་པ་རྣམས་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་
རྣམ་གངས་ཡིན་ལ། ལེའུ་བརྟུ་བྱག་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡང་གསུངས་
སོ། །སྟོན་པ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། འདོད་ཡོན་
སྟེ་དང་། རིག་པའི་འདོད་ཡོན་ལ་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྟོ་ནས་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་ལ་ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་དཔྱེ་ན། སྟོས་བཅས། སྟོས་མེད། ཤིན་ཏུ་སྟོས་
མེད་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་གསུམ་ཡོད། སྤྱི་གཉིས་ལ་གསུམ་དུ་མི་འབྱེད་ཀྱང་སྟོས་མེད་ལ་
རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་དུ་ཡོད། ཉེན་གྱི་སྟོ་ནས་དཔྱེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྟོན་པ་དང་།

རྒྱལ་པོ་པའི་སྤྱད་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཅས་སྤྱོད་མེད་ཤིན་
 ཏུ་སྤྱོད་མེད་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད། དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དབྱེ་ན། སྤྱོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་དབང་
 དུས་དང་། ལམ་སྤྱོད་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ནས་བྱུང་འབྱུག་
 གི་བར་གྱི་ལམ་སྤྱོད་མེད་གསལ་དུ་ཐོབ་ཕྱིར་དང་ཐོབ་ཅིན་ཐོགས་འབྱེན་གྱི་སྤྱོད་པ་
 གཉིས་སུ་ཡོད། དེ་ཡང་ཕྱི་མ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པས་བྱུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་ཕྱིར་
 དང་། སེམས་དབེན་པས་སྐྱུ་ལུས་དང་། སྐྱུ་ལུས་པས་རིམ་པ་བཞི་བ་དང་། སྤྱོད་པའི་
 བྱུང་འབྱུག་པས་མི་སྤྱོད་པའི་བྱུང་འབྱུག་ཐོབ་ཕྱིར་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་དོ། །
 མཆན་ཉིད་ནི། ལས་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆས་གོས་སོགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ བརྒྱུད་དང་
 བརྒྱུད་ལན་སོགས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྱོད་པ་ཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་
 མཆན་ཉིད་དང་། ལས་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆས་གོས་སོགས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ བརྒྱུད་དང་
 བརྒྱུད་ལན་སོགས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མཆན་
 ཉིད། ཕྱིའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་ཡེ་རྒྱ་དང་སྤྱོད་པས་བརྒྱུད་པ་དང་། གཉིད་
 ཀྱི་འོད་གསལ་སྤྱོད་པ་བྱུང་དུ་སྤྱོད་པ་ནས་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་མོ་དུ་
 བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་(སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆ་ག་)ལ་གཉིས། སྤྱོད་པ་དང་པོ་གཉིས་སྐྱབ་ཚུལ་དང་།
 ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(སྤྱོད་པ་དང་པོ་གཉིས་སྐྱབ་ཚུལ་)ནི། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ་སོ་པག་གི་ཁང་
 བ་སུམ་བཅེགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཆང་མང་དང་། བར་དུ་རོལ་མོ་སོགས་ཆས་འཛོགས་དང་། སྤྱོད་
 དུ་རྒྱན་དང་མཆོད་རྗེས་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་དབུས་སུ། དཔལ་འདུས་པའི་ཆུ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལེགས་པར་བྱིས། སྤྱོད་པ་ཅས་དང་སྤྱོད་མེད་རྒྱས་པ་ལ་ལྷ་རང་རང་གི་གནས་སུ་

སྒྲ་ཆོགས་པརྩའི་གདན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་དང་། སྟོས་མེད་འབྲིང་
ལ་དབུས་དང་སྟོགས་བཞིར་སྒར་དང་འབྲ་བའི་གདན། བསྐྱས་པ་ལ་དབུས་སུ་གདན་གཅིག
སྟོས་བཅས་དང་སྟོས་མེད་རྒྱས་པ་ལ། རང་དང་བཅས་པའི་སྐྱབ་པ་སོ་སྟེས་པ་ཉེར་གསུམ།
མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དགུ་དང་། སྟོས་མེད་འབྲིང་ལ་རང་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལྔ་དང་།
སྟོས་མེད་བསྐྱས་པ་ལ་རང་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག རང་གི་ལྷ་དེ་དང་དེའི་འབག་དང་ཆས་གོས་
སོགས་དགོས། རང་ཡབ་ཡུམ་གཙུག་པོའི་གདན་དང་། གཞན་རྣམས་རིགས་སོ་སོའི་ལྷ་འི་
གདན་ལ་འཁོད་དེ། སྤང་འཁོར་ནས་བརྩམས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་བར་སྟོན་
དུ་བཏང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་སྟོས་བཅས་དང་སྟོས་མེད་རྒྱས་པ་ལ་ལྷ་མོ་དགུ་
དང་། སྟོས་མེད་འབྲིང་བསྐྱས་པ་ལ་ལྷ་མོ་ལྔ་དང་གཅིག་གི་འདོད་ཡོན་ལྔ་དང་ཁྱད་པར་རིག་
བྱའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱད་དེ་བདེ་སྟོང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་རོལ་ཞིང་། སྟོས་བཅས་ཀྱི་
ཆེ་བརྒྱུད་དང་བརྒྱུད་ལན་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ་བྱང་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྟོད་པ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅ་རྒྱུད་ལས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྟོད་
པ་སྟོས་བཅས་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་། སྐྱུ་ལུས་པའི་སྟོད་པ་སྟོས་མེད་དང་། ཟུང་འཇུག་པའི་
སྟོད་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་བདེན་
འཛིན་ཀྱི་སྟོས་པ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱུད་བ་དང་། གཏན་མེད་པའི་སྟོམ་བསམ་ཀྱི་དབང་གིས་
གསུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོད་པ་སྐྱབ་ཚུལ་)ནི། ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོད་པ་བྱེད་པའི་
རྩོགས་རིམ་པ་དེ་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའི་སྟོན་ཆོགས་
དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ། རང་དོན་དུ་དངོས་སོ་ཉིལ་འབྲུ་ཅམ་
ཡང་མི་འཆང་ཞིང་། ཟ་ཉལ་བཤད་གཅིའི་བྱིར་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་བྱེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་

པ། ཚེ་གཤེ་བྱད་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྒྲོམ་པ་ནས་སེམས་དཔའ་སྲུང་བཅེགས་ཀྱི་བར་སྟོན་
དུ་བཏང་སྟེ། སྟོང་ཁ་ནས་སྤང་བའི་ཡེ་ཆུ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་གཉིད་ལོག་པ་སྤྲུགས་
ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ॥

སྤྲུམ་པ། མཚར་ཞིང་མཚར་རོ་འགལ་བའི་ཆུ་དང་འབྲས། །དྲུག་གི་རྒྱང་འཐུང་བདུད་
ཅིང་འབྲས་ལྷན་ཞིང་། །བསྐྱེད་ཟེའི་སྤྱོད་ལས་ག་བྱར་ཆར་རྒྱན་བཞིན། །མི་བཟད་ངན་
འགྲོའི་ཆུ་ལས་སྤྱུ་གསུམ་བསྐྱེད། ॥

བཞི་པ་ལམ་བསྟོམས་པས་འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་དགོས་པ་ནི་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་
ཡིན་ལ། བྱད་པར་དུ་སྤར་བཤད་པའི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པས་སྦྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་
པོ་ཅི་རིགས་སྤྱད་ཅིང་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དགོ་སྦྱོར་རྣམས་བསྐྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་
བྱ་འཛོལ་བའི་མཚན་མ། གཞུགས་སྤྲོ་བ་དང་རེག་པ་ཡང་། །བྱབ་པ་ཡང་དག་ཐོབ་པ་
ཉིད། །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་བརྟན་པ། །དབང་ཕྱུག་ཉིད་དང་འདོད་དགུར་བསྐྱར། །ཅེས་
བཤད་པ་ལྟར། དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཐོབ་པ་ན། ཐོ་རངས་བྱི་ནང་གི་ཐབས་
ཀྱིས་བྱངས་པའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་ནས་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་
བྱས་པའི་རྒྱད་ཅིག་དང་པོས་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་གཉིན་བྱེད་ཅིང་། རྒྱད་ཅིག་གཉིས་པ་
ལ་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་དང་། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་རིགས་འབྲས་བྱི་མ་མི་སྟོབ་
པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྤྱར་གྱུར་ཏེ། རམ་མཁའ་ཇི་སྟོན་བར་སྤྱོད་དེ་གཉིས་ལས་མི་གཡོ་བར་
བཞུགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ཆོས་དཀོན་ཞིང་། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུར་
ཟུག། །ཡིད་བཞིན་ལོར་ལས་དོན་ཆེ་བ། །འདུས་པའི་རིན་ཆེན་བེ་རྒྱུ། །སྤྱོད་དབང་
འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། །གདེངས་ཀར་བཟུང་བའི་འོད་སྟོང་གི། །སྤང་བས་ལོར་ཀྱི་

སྒོ་གྲོས་མ། །རྫོགས་ལྡན་ལྷ་བྱའི་གོས་དཀར་འཛིན། །དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་གདོང་ལྷན་
 གྱིས། །བསྐྱབས་ཆེ་ཁྱབ་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན། །དུར་སྤྲིག་འཛིན་པའི་འཛོ་སྤྲིག་
 དང་། །རང་གཞུང་གསལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །ས་འདི་ཨོྲེ་ཡ་ནར་བསྐྱབས། །དེ་
 ཕྱིར་སྒྲ་མ་མཆོག་དེའི་ཐུགས་ཀྱི་བརྩད། །རིམ་ལུ་གསལ་སྒྲོན་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཆོ་
 ལས། །རྣམ་དགྲོད་བཙོན་པའི་བྱ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས། །སྤྱིང་པོའི་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་
 འདིར་སྤངས། །རྣམ་དག་ལུང་གི་རྩ་ཤེལ་ལས་བྱུང་ཅིང་། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་རི་སྤྲེས་
 མཆོན་མས་མཛེས། །འཆར་རུབ་བྲལ་བའི་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་ཅན། །ཐུབ་བསྟན་
 བད་ཆལ་འབྱེད་པའི་ཉི་མའང་ཡིན། །འདི་ཡི་དགོ་བས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ཡེ་ཤེས་རྩོ་
 རྩོ་རྒྱལ་ས་རྣམ་གྲོལ་ཏེ། །སྤྱུ་གསུམ་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་ནམ་མཁའ་མཛོད། །ཟུང་འདུག་རྩོ་
 རྩོའི་སྤྱུ་དེ་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་སྤྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །རྣམ་དག་སྤྲོམ་པ་
 གསུམ་གྱིས་རྒྱད་བསྐྱམས་ཤིང་། །མདོ་རྒྱད་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་མཁས་པར་སྤྱངས། །
 བསྐྱབ་གསུམ་རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །འདི་ཡི་བྱེད་པོ་སྒྲ་མ་ལྷའི། །དྲིན་
 ལས་མདོ་སྤགས་གསུང་རབ་ལ། །ཅུང་ཟད་བལྟ་བའི་མིག་ལྡན་པ། །སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་མཆོན་ནོ། །ཞེས་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གདམས་
 ངག་རིམ་པ་ལུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མའི་སྤྱིང་པོའི་གནད་ཀུན་བསྐྱས་པ་ཟབ་དོན་གསལ་
 བའི་ཉི་མ་ཞེས་བྲུ་བ་འདི་ཡང་། རང་གཞན་ལ་པན་པའི་བསམ་བས། །ཤུགས་དགོ་སྤྱིང་
 འདུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ། །སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་སྤྱར་བའོ། །མཁྱ་
 ལོ། །ཨོྲེ་སྤྱི། པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་ལྷོན། །རབ་རྒྱས་འགོ་
 ཀུན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྤྱོད་ཕྱིར་བཀའ་ཤིས་ལྷན་བྱུང་ཆོས་བྲུ་ཆེད། །ཆོས་
 སྤྱོན་འཛད་མེད་དལ་འགྲོའི་རྒྱན་འདི་སྤེལ། །སར་ཇ་ག་ཏྟོ། །

༡༡། །དཔལ་གསར་བ་འདྲུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་

སྤྱི་ལོ་བཞགས་སོ།།

རབ་འབྱུངས་འཁོར་ལོའི་རྩ་བ་བདེ་ཆེན་སྤྱུགས། །ཐབས་མཁས་མཛད་པས་ཐ་མལ་
ཚུལ་འཛིན་པ། །བཀའ་འཛིན་གསུམ་ལྡན་སྒྲ་མར་བྱལ་འཆལ་ནས། །རིམ་གཉིས་སྒྲིམ་འགའ་
བཛེད་དོགས་བྲི་བར་བྱ།།

འདིར་སྤྱིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ། སྤྱི་དག་
པ་སྤྱི་མའི་སྤྱི་དང་། སྤྱིགས་དག་པ་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་བྱུང་འཇུག་
རྩི་རྩེ་འཆང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་མདོ་སྤེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མ་ཉོག་དང་། རྒྱུད་སྤེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྩ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་འདུས་པའི་དོན་ཉམས་
སུ་ལེན་པ་ལ་ཐོག་མར་སྤྱི་བཟུངས་ཀྱན་བཟང་ལས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྟེན་པར་དཀའ་
བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་སྤྱི་བོ་དམ་པ་འཕྲད་རྟེན་དཀའ། །དེ་བས་ཤེས་རབ་ཐབས་ལ་གཞིལ་
བ་ཡི། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཆོག་དེ་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསང་
སྤྱུགས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་འཛུམ་བུ་སྤྱི་བའི་
མངལ་སྤྱིས་ཁམས་དུག་ལྡན་པ་ཐོབ་ནས། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་གོ་རིམ་མ་ནོར་
བ། རྩི་རིན་པོ་ཆེས། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་ཆེ་ལ་ལོང་མེད་ཚུལ། །ཡང་ཡང་བསམ་
པས་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་ལྡོག། །ལས་འབྲས་མི་བསྐྱེད་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས། །
ཡང་ཡང་བསམ་པས་བྱི་མའི་སྤང་ཤས་ལྡོག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིས་བྱུ་རྒྱུང་འབྱིང་
གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་ལེགས་པར་སྤྱངས། དེ་ནས། རང་ཉིད་སྤྱི་མཆོར་ལྷུང་བ་ཇི་བཞིན་

དུ། །མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀྱན་ཀྱང་དེ་འབྲ་བར། །མཐོང་ནས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བའི་འཁུར་འཁྱེར་
བའི། །བྱང་ཚུབ་སེམས་མཆོག་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིང་
རྩེ་ཆེན་པོས་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ།
རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་དང་བྱང་པར་དུ་ཡང་ཞེ་ལྷག་གཉིས་ལ་ལེགས་པར་སྤྱངས་པས་
ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས།

དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལ་མཐའ་ཆོད་
པར་སྤྱངས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྤྱར་ལས་
ཀྱང་ལུགས་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་སྤྱིང་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ན། པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་
རྩེ་རྩེ་ཐེག་པ་ལས་སྤྱིང་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་གསང་སྤྱགས་སྒྲ་ན་མེད་པ་དོན་དམ་འོད་
གསལ་ཅུལ་དུ་བཀོན་ནས་འཆད་པ་མ་རྒྱད་དང་། ཀྱན་རྩོལ་བདེན་པ་སྤྱི་མའི་སྤྱི་སྤྱི་ཚུལ་ཅུལ་
དུ་བཀོན་ནས་འཆད་པ་པ་རྒྱད་གཉིས་ལས་སྤྱིང་། དེ་ལས་ཀྱང་པ་རྒྱད་གསང་བ་འདུས་
པའི་རྒྱད་ནས་གཞིའི་སྤྱི་འཆི་བར་དོ་གསུམ་ལས་དང་འབྲས་བུའི་སྤྱི་གསུམ་དུ་བསྐྱར་
ཚུལ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པ་འབྲ་བ་རྒྱད་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་བས། བྲལ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་
པས། དག་ནག་གི་རྒྱད་ལས། རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ལ། །དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་ལྷག་
ཡིད་འོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་བདེ་
སྤྱིང་སྤྱིང་ཚུལ་དང་། ཐབས་སྤྱི་མའི་སྤྱི་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དབྱེར་མེད་བྱང་དུ་འཇུག་
པའི་གོ་འཕང་སྤྱིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་བྱང་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པའི་ཅ་རྒྱད་ཀྱི་དོན། བཤད་རྒྱད་བྲག་གིས་བཤད་པའི་རྒྱད་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
ལ། ལུན་མོང་ལས་སྤྱངས་སྤྱོད་དུ་བཀྱང་ནས་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་སྤངས་ནས་དམ་
ཆོག་དང་སྤྱོད་པ་དག་པར་བྱས་ཏེ། ཅ་རྒྱད་ལས། དཔོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །མེ་

ཏྲིག་འབྲས་བྱ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན། །རི་པོ་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སུ་བྱི་བཟང་དང་བ་བྱང་
ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷས་ཆག་ཆག་གདབ། བྱིས་སྐྱོད་རྩེའི་ནང་མཆོད་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་
མ་འདས་ཀྱི་མཆོད་གཏོར་རྣམས་ཕྱག་ལེན་བཞིན་དུ་བཤམས། བདུད་ཅིའི་རིལ་བྱས་ཁ་
དག་པར་བྱས་ལ་ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་པས་འདུག་སྟེ། སྤྱིང་རྩེ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་
སྦྱང་གསལ་བཏབ་ནས། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། གང་ཞིག་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་དག་ནི་སྐྱབ་
བྱེད་ཅིང་། །མི་སྤྱང་ལ་སོགས་སྤྱོད་ཆོགས་དམན་དང་མཆོག་འབྱུང་ཅིང་། །ཁྲ་མའི་བྱིན་
ཀྱིས་འདི་ན་མ་ཞོར་ལམ་རྟོགས་པ། །བྱང་ཆུབ་རྩོམ་འབྲས་བཏུ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཇུག།
ཞེས་སོགས་པན་ཡོན་བྲན་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེན་པོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། སྤྱོན་འགྲོ་དང་།
དངོས་གཞི། མཐུག་ཏུ་རྩེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གསུམ།

དང་པོ་(སྤྱོན་འགྲོ་)ལ་སྤྱོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། སྤྱོན་འགྲོ་དངོས་གཉིས།

དང་པོ་(སྤྱོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་)ལ། རྩོད་རིལ་བྱིན་རྒྱལས། རང་མཆོད་བྱིན་རྒྱལས། སྤྱོན་
འགྲོ་གཏོར་མ་འབྲུལ་ཚུལ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱལས། རྩོད་སེམས་བསྐྱོམ་
བརྒྱས་དང་ལ།

དང་པོ་(རྩོད་རིལ་བྱིན་རྒྱལས་)ནི། རང་ཞེ་སྤང་རྩོམ་རྒྱུད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནས་བཟུང་
སྟེ་གང་བསྐྱོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་བ་འོད་གསལ་དུ་སྤྱངས་ནས་འབྲས་དུས་
ཀྱི་ཆོས་སྐྱེལ་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་གཟུང་རྣམ་དག་པའི་སྤྱང་བ་དེ་དང་
དེར་བསྐྱེད་ནས། གསལ་སྤྱང་དང་ང་རྒྱལ་འཛིག་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་མལ་པའི་ཤ་རུས་
སོགས་སྟེ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་སོང་སྟམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་གཏན་ནས་མིན་ཏེ་རྩོད་པོ་ཆེས་
རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་སྟེ་དང་གཅིག་ཏུ་བྲན་པའམ། གཅིག་ཏུ་སྟེ་བྲན་པས་

དན་པ་གཅིག་པའི་ནལ་འབྱོར་ལ་སློབ་པའི་གནད་བསྟུན། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་ནམས་འོད་
 གསལ་དུ་བསྟུས་པའི་འོག་དུ། ལྷག་པར་མོས་པ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྷའི་གནས་
 ལུས་འོངས་སྤྱོད་མཛད་པ་ནམས་སུ་བསྐྱེད་པ་ན། རྒྱ་དེ་དག་ལས་དོ་རྩེ་འཆང་ལ་སོགས་
 པ་དེ་ནམས་སུ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པར་མོས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་རེ་བསྐྱེད་པ་
 དང་། བསྐྱོམ་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ནམ་པ་ནམས། ཡིད་ཀྱིས་རི་
 ལྟར་གསལ་བཏབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཆར་བའི་ནམ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་སེམས་
 མི་གཡོ་བར་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟན་པོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 རོ། །འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་དོ་རྩེ་འཆང་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་འཁྲིད་ཡིག་ནས་འབྱུང་བ་ནམས་
 དེ་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱད་ཀྱི་ང་དང་ཕུང་པོ་ཐ་རགས་མ་བྱེ་
 བར་ང་དང་ཕུང་པོ་འོད་སྟོན་པོ་ཁྱ་གང་ཙམ་དུ་སོང་། དེ་ཡང་ལྟ་བུ་དན་པའི་སློན་ནས་མི་
 དམིགས་པར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་སེམས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་
 གྱུར་པ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུར་གྱུར་པ་དེ་ངོ་སྟོན་དུ་
 མཉམ་པར་གཞག། མཉམ་གཞག་དེའི་གཟུང་ནམ་སྐྱད་ཅིག་གིས་ཞེ་སྤང་དོ་རྩེ་ཡུམ་བཅས་
 སུ་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་བསྐྱེད་ལ། རྒྱན་དང་ན་བཟའ་སོགས་རིམ་གྱིས་གསལ་བ་ནི་སྐྱ་བྱ་ག་
 རྒྱའི་དམ་ཆོག་དང་། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་
 དུ་ལམ་དུས་ཀྱི་ཐབས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་མཆོན་པའི་དམ་ཆོག་གི་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྟ་པ་འཛིན་
 པ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་། དེ་འབྲས་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྤྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་གཡོ་ཞིང་སེམས་ཅན་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་
 གསུམ་ཀྱི་དོན་བྱའོ་སྟོན་ནས་འིལ་བྱ་དགོལ་བ་གསུང་གི་དམ་ཆོག་སྟེ། དམ་ཆོག་གསུམ་
 དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དོན་ནམས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།

དེ་ནས་(གཉིས་པ་)ནང་མཆོད་བྱིན་རྒྱབས་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་ནང་མཆོད་སྤྱོད་དང་
བཅས་པ་བཞག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལས་སྒྲགས་གྲིས་བསངས། སྤྱོད་པར་སྦྱངས། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ནས་རྒྱུ་མེ་ཐོད་པ་གདན་བཅས་ཐོད་པའི་ནང་དུ་བསྒྲུ་དམར་པོ་འདབ་མ་
བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ལྷུ་༥ བསྒྲུའི་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་རིགས་ལྟེ་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་
ཤ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་དང་། ཤ་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་དུ་ཨོྭ་དཀར་པོའི་འོག་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་
བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་ཟུག་པ་ལས་བདུད་ཅི་འབབ་བཞིན་པ། དེའི་སྤྱོད་གི་བར་སྒྲུང་ལ་ཉི་གདན་ལ་རྩོ་
རྩེ་དཀར་པོ་རྩྱུ་གིས་མཚན་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྒྱུང་གཡོས་ཏེ། རྩྱུ་གིས་སྦྱངས།
ལྷུངས་རྟོགས་པར་བྱས། ཨོྭ་གྲིས་སྤར་ནས་ཨོྭ་ལྷུང་རྩྱུ་ལན་གསུམ་བརྩོད་པའི་ཆེ་རང་གཞན་
གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་པ་རྣམས་བདུད་ཅི་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་
མོ།།

དེ་ནས་(གསུམ་པ་)སྤྱོན་འགྲོའི་མཆོད་པ་བསངས་སྦྱངས་རྩོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་
པའི་མཆོད་པ་མགོན་རྣམས་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་གྲིས་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ། དེ་ནས་སྤྱོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་ནང་མཆོད་
ལྟར་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་པོ། །དེ་ནས་སྦྱབ་པ་པོ་རང་གི་བྱི་ནང་གི་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་འདོད་
དོན་འབྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱོན་རྩོ་རྩེ་འཆང་གི་སྦྱན་སྤར་བསྟན་པ་སྦྱང་བར་ཁས་སྦྱངས་
པའི་ཕྱོགས་སྤྱོད་བཙེ་ལྷ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྦྱན་བྱངས་པ་འོད་གསལ་དུ་སྦྱངས་ནས་
འདུས་པའི་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་ལྷགས་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་ནས་ཚུ་བཞི་ཕུལ་ཏེ། ཨོྭ་ལྷུང་ཞེས་
སོགས་གྲིས་ཉེར་སྤྱོད་གཏོར་མ་བཅས་པ་ཕུལ་ནས། བདག་གི་དབྱིག་གསེར་ཞེས་སོགས་
གྲིས་འཕྲིན་ལས་བཙེལ་བཟོད་པར་གསོལ་ནས་གཤེགས།

དེ་ནས་(བཞི་པ་)བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ། དེ་ནས་(ལྔ་པ་)རྩོར་སེམས་

བསྐྱོམ་བཞུས་སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་བྱེད་ཚུལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་
ལྟར་བྱ།

དེ་ནས་(གཉིས་པ་)སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོ་དངོས་ལ། མཐུན་ཁྱེན་སྐྱབ་པ་སྦྱར་བ་ཆོགས་
གསོག་དང་། འགལ་ཁྱེན་བསྐྱོག་པ་སྦྱང་འཁོར་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(མཐུན་ཁྱེན་སྐྱབ་པ་སྦྱར་བ་ཆོགས་གསོག་)ནི་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལས། དེ་ནས་
བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས། འགྲོ་བ་གསུམ་པོ་
མ་རིག་པའི་ཐུན་བས་སྒོངས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་བལྟས་ལ། སྤྱི་ཐོ་ཆེན་པོའི་སེམས་
བསྐྱེད་དེ། རང་མི་བསྐྱེད་པར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་ཉི་མ་ལ་གནས་
པའི་རྒྱ་སྟོན་པོའི་འོད་ཟེར་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་
འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཐོ་དྲུག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱབ་གཉིས་
ཟུང་དུ་འབྲུག་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞིང་གི་མཆོག་ཟླ་མའི་ཐུགས་བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་ཉིད་ཉེན་དང་བཉེན་པར་ཤར་བའི་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོ་ལ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེར་གསོག་པར་བགྱེད་སྟེ་སྐྱམ་དུ་བསམ་ལ། ཆོགས་ཞིང་སྐྱུན་བྱངས་
པ་ལ་ཆུ་གཉིས་ཉར་སྦྱོད་རོལ་མོ་འདྲིང་ཡོན་ལྷ་དང་བཅས་པ་བྱུལ་ནས། གཟུགས་སོགས་
ཕྱང་པོ་ལྷ་རྣམ་པར་དག་པ་རིགས་ལ། སྐྱེ་མཆེད་དུག་རྣམ་པར་དག་པ་དོ་རྩེ་མ་ལྷ་དང་
ཀུན་བཟང་། དབང་པོ་དུག་རྣམ་པར་དག་པ་ས་སྤྱིང་སོགས་ལྷ་དང་བྱམས་པ། འབྱུང་བ་
བཞི་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡུམ་བཞི་དང་འཇམ་དབྱངས། གཏི་ཐུག་
ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་རྟ་མགིན་བགེགས་མཐར་བྱེད།
སྦྱང་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། འདྲིང་རྒྱལ། དབྱུག་སྟོན་ཅན། སྟོབས་པོ་ཆེ། མི་གཡོ་བ། རྒྱ་
དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཞེས་པས་གཞོད་མཛེས་དང་། གཞུག་ཏྱིར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་

བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་རྟེན་སྟེ། དོན་ཅི་འཆང་དང་སྤངས་ཉོགས་འབྲ་
 ཞིང་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེན་པོ། ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་
 བ་དེ་དག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་ཕྱག་འཆའ། གང་ཞིག་ཐོག་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་
 སྟོག་བཤགས། རྟོགས་སངས་རྒྱས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡི་རང་དང་བསྟོ་བ། ཡིད་ཀྱི་
 རོལ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགོ། བསམ་དང་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 སེམས་བསྐྱེད། བདེར་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ལ་ཡིད་
 དམ་བཅའ་བ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིགས་
 ལྷའི་སྟོམ་བཟུང་རྣམས། གོ་དོན་འཕྲོད་ངེས་ཀྱིས་ཆོག་སྟེ་ཅམ་མིན་པར་སྟོ་ལེགས་པར་
 སྤྱངས་ནས་ཆོགས་བསགས་ཏེ། ཆོགས་ཞིང་རང་གནས་སུ་གཤེགས་སུ་གསོལ།

དེ་ནས་(གཉིས་པ་)འགལ་རྒྱུ་འགོག་པའི་བསྐྱེད་འཁོར་བསྟོམ་པ་ནི། སྤགས་དོན་བྲན་
 པའི་སྟོན་མཆོས་སྤྱི་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ། ང་རྒྱལ་དེའི་ངང་ནས། པི་ལས་བསྐྱེད་དང་། ལྷུང་ལས་
 ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྦྱི་སེར་པོ་སྟོ་ཆད་ཅམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འཁོར་
 ལོ་སེར་པོ་སྟེང་འོག་གི་ཅིབས་གཉིས། སྤྱགས་དང་མཆོམས་ཀྱི་ཅིབས་བརྒྱད་དང་ཅིབས་
 རྣམས་རྟོ་ངར་དང་ལྡན་བ། གཡས་སྟོར་དུ་མཁྱོགས་པར་འཁོར་བ་སྤྱར་བས་མི་འཁོར་བ་
 ལྟ་བུར་སྤང་བ། དྲག་པོའི་དོན་ཅི་མེད་འོད་ཟེར་འབར་བ་སྤྱགས་བཅུར་སྟོན་ལྟར་འཕྲོ་བས་
 གཏུག་པ་ཅན་རྣམས་ཆར་གཅོད་བ། དེའི་ལྟེ་བ་སྤྱབ་སྟོང་གི་དབུས་སུ་བད་ཆེ། དེའི་སྟེང་
 འོག་གི་སྤྱབ་ནང་དུ་བད་ཉི། སྤྱགས་མཆོམས་ཀྱི་ཅིབས་རྣམས་ཀྱི་ཅི་མོའི་སྟེང་དུ་ཅིབས་
 ལ་ཅུང་ཟད་མ་རེག་པར་བད་ཉིའི་གདན་རེ་རེ། དབུས་ཀྱི་བད་ཆེའི་གདན་ལ་རང་ཉིད་སྤྱད་
 ཅིག་གིས་དོན་ཅི་འཆང་དོན་ཅི་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སེམས་
 དཔའ་སུམ་བཅེགས་ཅན། དོན་ཅི་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྟེ་ལོངས་སྟོང་བཞི་

ལྷན། དེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཁྱོ་བོ་བཅུ་སྟུན་བྱངས་
 རང་གི་ཞལ་དུ་བཅུག་པ་ཐུགས་ཀར་འོད་དུ་ལྷ། དུམ་གྱི་བསྐྱར་སྤེབས་པ་ན་ལྟ་རང་རང་
 གི་མདོག་ཅན་རྩྱ་རིང་པོ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་སྤྱང་ནས་
 མཛད་པ་མཛད་དེ་རང་ལ་བཅུག་པས་རྒྱ་བཉི་གདན་དང་། རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་དོན་དེ་དང་ཡུམ་
 རེག་བྱ་དོན་མར་གྱུར། དེ་ནས་ཁྱོ་བོ་བཅུ་རེ་རེ་ནས་སྤྱང་སྟེ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད།
 དེ་ནས་འོག་གི་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ལ་རང་ཞེ་སྤང་དོན་མཛེས་ཞིང་བཅུ་ཆང་བའི་དགྲ་
 བགོགས་རྣམས་ཁྱེད་ཅེག་ཅེས་བཀའ་བསྒྲོས་པས་དེས་བགོགས་རྣམས་བཀྲུག་སྟེ་ཁྱིར་
 འོང་བ་རྣམས་ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དང་། ཤར་གྱི་ཤར་དང་། ལུབ་ཀྱི་ལུབ་ཏུ་རྩྱ་རིང་པོ་
 ལས་གྲུབ་པའི་འབྲུབ་ཁུང་རྣམས་སུ་བཅུག་པ་ན། འཁོར་རྣམས་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་
 འབྲུབ་ཁུང་གི་ནང་དུ་ལྷགས་ཏེ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ནས་ཡོད་པར་བསམ། དེ་ནས་བྱང་གི་བདུད་ཅི་
 འབྲེལ་པས་སྒྲུལ་པའི་བདུད་ཅི་འབྲེལ་པ་སྤྱར་བུ་བཅུར་གྱུར་པ་རྣམས་བགོགས་རྣམས་ཀྱི་
 སྒྱུ་བོར་བགོགས་རྣམས་དང་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་མཐུན་པར་བལྷགས་པ་ལ། སྒྲུལ་པའི་གཞོད་
 མཛེས་ཕྱག་གཡས་ཀྱིས་དོན་མཛེས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་མོ་བ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བར་གྱུར་པ་ཐོགས་
 པ་དེས། ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཕྱོགས་བཞི་དང་མེ་ནས་བརྩམས་ཏེ། མཚམས་བཞིའི་
 སྤར་བུ་རྣམས་ལ། ཨོྩ་གྲུ་གྲུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲགས་དོན་དོན་མཛེས་སྤར་བུ་ཞེས་བོས་ནས།
 བགོགས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྤར་བུས་ཐོབ་ལ་མི་འགྲུལ་བར་གྱིས་ཤིག་
 དོན་མཛེས་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྒྲོས་ནས་ཕྱག་གཡས་ཀྱིས་ཐོབ་གདེངས་
 ཅོམ་གདེངས་ཅོམ་བྱས་པས་སྤར་བུ་བགོགས་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུ་བོ་ནས་རིམ་གྱིས་རྒྱང་མཐིལ་
 གྱི་བར་དུ་ཐུག་པས་ཕྱས་ངག་ཡིད་གསུམ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །
 བསྐྱོག་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན། གཙུག་ཏྱར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་གཙོ་བོར་འཕོས་ནས། བགོགས་

ནམས་བཀུག་པ་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ཀྱི་ཉི་བར་སྤེབས་པ་ན་འཁོར་ལོ་གཡོན་དུ་འཁོར་ཞིང་
 ཁྲོ་བོ་ནམས་ཞལ་ཕྱིར་གཟིགས། བགོགས་ནམས་ཀྱི་རྐང་མཐིལ་དུ་ལྷགས་ཀྱི་མཚོད་ཉེན་
 སོར་བཞི་པ་རེ་ཡོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དེ་ནམས་མགོ་མཇུག་ལྷོག་ནས་ཅིབས་ལ་བསྐྱོན་
 པས། གཞོད་བྱེད་ནམས་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ཀྱིས་དུམ་བུར་གཏུབ་པའི་རོ་མ་ནམས་ཉི་གདན་
 གྱིས་བསྐྱེགས་པ་དང་། གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་སྤང་ལྷགས་བཞུའོ། །གཞན་
 ཡང་རང་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱིང་གར་སྤྱ་ཞིང་ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་གི་དམིགས་པ་གང་ལོས་བྱ་
 ཞིང་། དེ་ནས་སྤྱལ་པའི་གཞོད་མཛེས་འོག་གི་གཞོད་མཛེས་ལ་ཐིམ་པ་སོགས། ལྷག་
 མ་རྩོམ་ལོ་རྒྱུད། ལུ་མེ་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་དང་། མདའ་ཡི་བྲ་བ། རྩོམ་གསུམ་གྱི་གོ་བོ་བགོ་
 བ་སོགས་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་བྱའོ། །འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་བསྐྱེད་འཁོར་ལ། འཁོར་
 ལོ་སེར་པོ་དང་། འཁོར་ཚུལ་གྱི་ཁུངས་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་མན་ངག་སྟེ་མ་དང་། ཁྲོ་བོ་བཙུ་
 མངལ་འབྱེན་གྱི་ཁུངས་མདོར་བྱས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཆོ་ག་ལྟར་བྱེད་པ་གནས་སྤང་
 བ་དང་། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་རྩོམ་གསུམ་བཞོད་ནས་རྩོམ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་བཞིན་
 བགོ་བ་ནི་རང་སྤང་བ་ཡིན། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བགོགས་བསྐྱོག་པ། དེ་ཡང་ནང་
 དུ་རང་གི་སེམས་ལས་སྤྱ་མི་རུང་བའི་རྟོག་པ་ངན་པ་ཆོས་བརྒྱུད་སོགས་བསྐྱོག་པ་ལ་
 ལྟོས་པས། ངན་རྟོག་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཆོས་བརྒྱུད་ཁྲོ་བོ་ལ་དགར་བལྟས་ནས་ན་སོ་གཞོན་
 དུས་སྤྱ་སྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་དགོས་ཚུལ་ནན་ཆེ་བ་བྱང་པོར་མཚང་ལ་བཅར་ནས་གསུང་།

(གཉིས་པ་)དངོས་གཞི་ལ་དང་པོ་སྤྱིར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། འཆི་
 བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ། བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་
 འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ། སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྐྱར་འབྱེར་བའི་ལམ་
 འབྱེར་སྤྱལ་སྐྱོད་སེམས་ལུས་དཀྱིལ་དང་བཅས་པ། སྤྱི་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་དེ་ཡང་འདོད་

ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཐོབ་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདྲུ་བྱ་བ། གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་ས་བཅད་གསུམ་ཡོད་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྦྱོང་སྡེ་མ་ཞིག་
 རས་རྗེས་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་ནས། གཞལ་ཡས་
 ཁང་དང་། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱོམ་སྟེ། ཁམས་དྲུག་དང་ལྷན་པའི་མི་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་
 པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་སྤྱི་ལ་ད་རྒྱལ་འཛིག་དགོས་པས། ཆོས་མཐུན་ལུ་
 སྦྱོང་སྡེ་མ་འཛིག་ཚུལ་སྤྱི་ལ། ཆོས་མཐུན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་
 རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་བ་མི་བསྐྱོམ་པར་ཐ་མལ་ཀྱི་སྤྱང་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ། ཐ་མལ་ཀྱི་
 སྦྱོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཅི་མེད་ཅང་མེད་དུ་བསྐྱོམ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ་སྦྱོང་བཅུད་ཡོད་
 བཞིན་མེད་པར་ལྷ་བ་ཆད་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་ཀྱི་ལུང་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཐ་མལ་ཀྱི་སྤྱང་བ་འགོག་དགོས་པར་ཁས་སྦྱངས་ན་ཆད་ལྷ་ནན་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་
 ཁས་སྦྱངས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ལྷ་བ་བསྐྱོམ་པར་གསུང་བའི་ལུང་དུ་མ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

རང་ལུགས་ནི། ཡིག་དོན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་ལུ་བཞེ་སྦྱེ་འགོག་
 གི་རིགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐལ་འགྲུང་བའི་ལུགས་
 ཀྱི་དགག་བྱའི་མཆམས་ཟེན་པར་བྱས་ནས། ད་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཅིག་དུ་
 བྲལ། མཐའ་བཞེ་སྦྱེ་འགོག་སོགས་ཀྱིས་རི་ལྷ་བ་དེས་པར་བྱས་ནས་སྦྱོང་། སྤྱི་དོན་རྣམ་
 ཐར་སྐོ་གསུམ་ཀྱི་དོན་དེས་པར་བྱས་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ལྷ་
 བ་དེས་ནས་ལྷ་ཐོག་དུ་འཛིག་སྐོམ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ཞི་གནས་སྦྱོང་ཚུལ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཅིས་ཟེན་
 པར་བྱས་ནས་དབྱེད་འཛིག་སྟེལ་མ་བྱེད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་སྤྱི་ལ་ཡིན་ཀྱང་རྗེ་གས་

རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱིས་
 རྒྱུ་མ་གཡོས་གྱི་བར་དུ་འཛིན་སྒྲོམ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རང་ཞེ་སྤང་དོ་རྗེར་
 གསལ་བའི་ངང་ནས་བདག་གིས་ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱས་ལ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱེལ་འཁོར་
 སྤྱུལ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་སྟེ། སྦྱོར་མཚམས་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་སྤྲོད་
 བཅུད་སྤངས་པའི་མཐར། ཡིག་དོན་དང་སྤྱི་དོན་གྱི་སྣང་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་
 བས། ཡུལ་སྣང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དེ་འབྲས་དུས་གྱི་ཆོས་
 སྤྱི་དངོས་སུ་མོས་ནས་ཆོས་སྤྱི་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་བསྒྲོམ་དགོས་ཏེ། ཐ་མལ་བ་ལ་ལུས་དང་
 ཡིད་དང་གཙོ་བོ་དང་། འཁོར་གནས་དང་གང་ཟག་རྒྱུད་སོ་སོར་སྤང་བ་ལྟར་འབྲས་དུས་
 སུ་མི་འབྱུང་བར། འབྲས་དུས་སུ་གཙོ་བོའི་ཐུགས་སྣང་པ་ཉིད་ལ་སྤར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟུང་ནམ་དེ་དང་དེར་ཤར་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་
 མཐུན་པར་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྤྱིའི་ང་རྒྱལ་ཡུན་མི་ཐུང་ཅམ་བསྒྲོམ་ནས་འོག་ནས་འབྱུང་
 བའི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་ནམ་རྩལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་
 པའི་གནད་གྱིས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྟའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམས་པས་སྤིད་པའི་རྩ་བ་བདག་
 འཛིན་སྤྲོད་རུས་པ་ཡང་། རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་ལྟ་བའི་རྒྱན་སྤྲོད་པ་ཡོད་ན་རུས་
 ལ་དེ་མེད་ན་མི་རུས་པས། དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་པ་
 རང་བཞིན་མེད་པའི་འཛིན་སྤྲོད་ཅན་དུ་བསྒྲོམ་པས། ལྟའི་སྤྱི་ལ་དམིགས་པས་བསོད་
 བསྐྱེད་ནམས་གྱི་ཆོག་གས་གསོག་ རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་གས་གསོག་ལ་
 བསོད་ནམས་གྱི་ཆོག་གས་གྱིས་ཟེན་པའི་ལྟ་བས་བདག་འཛིན་སྤྲོད་པ་ལ་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མ་བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་བདག་འཛིན་སྤྲོད་ན། ནམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་གྱི་དངོས་གཞིས་ཀྱང་དེ་སྤྲོད་རུས་པར་འབྱུར་ལ། བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྤྲོད་ས་

བའི་ཞིང་དང་གཟུགས་ཕུང་ཡིན་པས། དེ་རྣམ་པར་དག་པའམ་སྦྱོང་བྱེད་རྣམ་སྣང་ཡིན་
 བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ལ། སྒྲགས་པ་ལ་དང་པོར་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
 དུ་སྦྱ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱད་སྟོན་དགོས། བར་དུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བཟོད་དགོས། ཐ་མར་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་བྱང་འབྲུག་གི་རྟེན་བརྟེན་པའི་
 རྣམ་པར་འཆང་རྒྱ་དགོས་པས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆད་མཆོན་ཉིད་སོགས་སྒྲ་མའི་གསུང་
 རིམ་ལྟ་བུ་སྤྱིང་སྤྱིང་བའི་ས་འཁོར་ལ་བྱང་པོ་དགོས་པས། ཐང་སག་པ་དངོས་གྲུབ་
 རྒྱ་མཆོའི་ཐིན་གྱིས་ལས་ཞིབ་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར། ཅིག་པ་ནས་གདན་རྣམས་ཀྱི་བར་ཡོད་
 ཚུལ་ཆད་ཁ་དོག་དབྱིབས་གངས་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བཞིན་ནས་མ་རྟོར་བ་རྣམ་པ་གསལ་
 བར་བསྟོམ་པ་ལ་ཅིག་པ་པ་གྲུ་གསེར་སྣམ་རྣམས་དང་དེ་དག་སྟོ་གདོང་ལ་ཡོད་ཚུལ་བྱི་
 བྲམས་གྲུ་བཞི་པ་རྒྱ་བྱེད་དབངས་མཉམ་འབྲུབ་ཚུལ་བྱ་འདབ་མདའ་ཡབ་ཤར་བུ་གདུགས་
 དང་བ་དན་འདོད་སྣམ། ཏྲ་བབས་བཞི་པོའི་སྣམ་བུ་རྣམས་དང་ཕྱིགས་རྒྱན་མདའ་ཡབ་
 འཁོར་ལོ་རེ་དུགས་གདུགས་དང་བ་དན། དཔག་བསམ་ཤིང་། གྲུབ་ཐོབ་ལྟ་རྣམས་དང་།
 ཐོ་བྱང་ནང་མ་རྒྱ་མཉམ་དབངས་མཉམ་ལ་གར་བུ་རྒྱུ་པོ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་རྩོམ་པོ་སྤྱིང་
 བ་ཀ་བ་གདུང་རྒྱུ་དང་གདུང་བཞི། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཐིབས་སྟོན་པོ་འབྲུབ་ཚུལ། རྒྱ་ཐིབས་
 ཀྱི་ཅེར་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲེགས་བམ་བཞུགས་པ་དང་། རྩོམ་པོ་སྤྱིང་པོ་འབྲུབ་ཚུལ་ལས་
 ཁང་གི་རྒྱ་དང་མཉམ་པ། དེ་ནང་དུ་ལྟ་སྣམ་དང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གདན་
 སོ་སོ་སྟེང་གིས་ལ་ཆེམ་གྲུབ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་ཐིག་ཅ་དང་སྟོས་བསྐྱང་ལས་ཤེས་
 བར་བྱའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་བརྟུང་ཆགས་པ་དང་མཐུན་པར་ལྟག་མོས་ཀྱི་ལྟ་སྟོན་ཅིག་གིས་
 བསྐྱེད་ཚུལ། འདིའི་སྐབས་སུ་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་པོ་རྩོམ་
 འཆང་གིས་ལྟ་རྣམས་སྦྱལ་བར་གསུངས་པ་བྱི་རོལ་བ་རྣམས་ཆངས་པ་དང་དབང་ཕུག་

གི་སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་རྩ་མཐུན་གྱིས་རྩ་བཅོས་པ་ལྟར་སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བྱས་
 བར་འདོད་པ་དང་། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་བྱས་སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བྱས་པར་འདོད་
 པ་ལྟར། རྒྱལ་བ་དོན་རྩེ་འཆང་གིས་སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྦྱལ་བ་ཡིན་པས་སྒྲོད་ཐམས་
 ཅད་ཐོག་མ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་
 པ་ལྟར་མི་བཟུང་བར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་པོ་དོན་རྩེ་འཆང་ཞེས་པ་སེམས་ཅན་དང་།
 སངས་རྒྱས་སུ་ཡིན་ཀྱང་རང་རང་གི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་སེམས་དོ་སོ་དབྱེར་མི་བྱེད་
 པ་དེ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེས་རང་རང་གི་སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས། བྱེད་པ་པོ་ནི་
 སེམས་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས་ཞེས་དང་། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཆོག་སྦྱེས་ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་སྦྱབ་པ་པོ་རང་གི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་
 དབྱེར་མེད་པ་དེས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྦྱལ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཙོ་
 འཁོར་སོ་སོའི་སྦྱ་མདོག་ཞལ་བྲག་རྒྱན་ན་བཟུང་བཞུགས་ཚུལ་རྣམས་སྦྱབ་ཐབས་ནས་
 འབྱུང་བ་བཞིན་གསལ་གདབ་པར་བྱའོ།

འཕགས་ལུགས་ལ། ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོར་རིགས་བྲག་པ་དོན་རྩེ་འཆང་དུ་ངེས་པ་
 ཅན་བྱེད་པ་ནི་བར་དོ་དང་སྦྱེ་བ་སྦྱོང་བའི་ལམ་འབྱེར་རིགས་གཞན་ལས་ཀུས་པ་ཆེ་བ་
 ཡིན་ལ། འདིའི་གཙོ་བོ་བྲག་པ་དོན་རྩེ་འཆང་ཡིན་པས། འོག་གི་དང་པོའི་མགོན་པོ་འདིའི་
 ལོངས་སྦྱང་དང་། སྦྱལ་སྦྱོར་སེམས་འདིའི་སྦྱལ་སྦྱར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཅིང་། དོན་རྩེ་
 འཆང་སྒྲོ་སངས། མི་བསྐྱེད་པ་སྒྲོ་ནག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་སྦྱ་མདོག་ཀྱང་བྱེད་ཡོད་ལ།
 འདིའི་གཙོ་བོ་ལ་དང་པོ་ནས་རིགས་བདག་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་དེའི་བསྐྱེད་ཆོག་
 མ་རྟོགས་པས་ཡིན་པས། བསྐྱེད་ཆོག་རྟོགས་མཆོམས་སུ་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་འགོད་པ་
 དང་སྦྱ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཆར་ནས་རིགས་བདག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་མཛད་པ་ནི། རང་གཙོ་བོ་དང་། རྣམ་སྤྱང་སོགས་
བཞིའི་བྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྲལ་སྟེ། འབྲུག་ཚུལ་བཞི་
ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྤྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ནས་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའི་འབྲུག་པས་
ཞུགས་ནས་གཙོ་བོ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་པོའི་མདུན་དུ་འབྲུག་པ་ལ། རང་ཡབ་
ཡུམ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྟེ་ལ་རྣམ་སྤྱང་
ཡབ་ཡུམ་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པར་སྦྲོས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་
བཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཚམས་ནས་འོད་ཟེར་དང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བ་
པ་སྦྱངས། སྦྱོར་རྩི་རྩེ་རྣམ་སྤྱང་གི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་ནས་སྦྲོས་པའི་རྣམ་སྤྱང་རྣམས་རང་
གི་སྤྱི་ཁར་བསྟུ། དེ་བཞིན་དུ་འོད་དཔག་མེད་དང་། མི་བསྦྱོད་པ་སྦྲོས་ནས་གསུང་རྩི་རྩེ་
དང་། བྱགས་རྩི་རྩེར་གྱུར། སྦྲོས་པ་རྣམས་བསྟུ། སོ་སོར་མི་བྱེད་ན། རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའ་
ཡབ་ཡུམ་སྦྲོས་ནས་དེའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་ནས། རྣམ་སྤྱང་གི་མདུན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམ་
སྤྱང་སོགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས། རྣམ་སྤྱང་དང་རིན་འབྲུང་དང་འོད་དཔག་མེད་དོན་གྲུབ་
རྣམས་ཀྱི་བྱགས་ཀར་བསྟུས་པ་ནི་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པའི་དོན་
ཡིན་ལ། འདི་སྦྱང་གཞི་དང་མི་སྦྱོར་གྱང་སྦྲོན་བྱུང་ལ་རྩི་རྩེ་འཆང་གིས་གཟུངས་དཀྱིལ་སྦྱུལ་
ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་པའི་སྦྲོན་བྱུང་སྦྲོན་པའི་རྣམ་ཐར་གདུལ་བྱས་
ཉམས་སུ་སྦྱངས་པས། མ་འོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་གདུལ་བྱར་འགྱུར་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དོ།

དེ་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྦྱང་པའི་གཞི་འགོད་པ་ལ། བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་འཛུལ་
བྱ་སྤྱི་བའི་མི་བརྟུས་སྦྱེས་ཐམས་ཅད་གསལ་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་མཐུས་ཐ་མལ་པ་ཁམས་དུག་
ལྷན་པར་གྱུར་པ་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྦྱང་པ་ཡིན་ཡང་།

རེ་ཆུང་ལ་སོང་ནས་རྩྱི་ཡིག་གི་རྒྱ་ད་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་པའི་ཆེ་དེ་རྣམས་བདེ་སྤྱོད་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་ཐིམ་སོང་སྐྱུམ་པ་དང་། དེའི་ཆེ་གཟུགས་སྤང་དང་ས་ཁམས་ཀྱིས་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཐིམ་པའི་བྱི་རྟགས་ཡན་ལག་སྤྱ་རུ་སོང་། བྱི་རྟགས་སྤྱིག་
སྐྱེ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་བ་འཆར་བ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྟ་ཐོག་ཏུ་མཉམ་པར་
གཞག་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲེ་ཆོན་གཞན་བཞི་སོ་སོའི་སྐྱབས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་སྤྱོད་ཚུལ་ཡང་ཤེས་
པར་བྱ་ལ། སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏྱར་འཁོར་ལོས་བསྐྱེད་པ་ཐིམ་པའི་ཆེ་སྤྱང་བ་དང་། ཀྱང་
མཐེལ་གྱི་གཞོན་མཛེས་ཐིམ་པའི་ཆེ་མཆེད་པ་དང་། སྤྱོད་གའི་འཇམ་དཔལ་ཐིམ་པའི་ཆེ་ཉེར་
ཐོབ་ཀྱི་སྤྱང་བ་འཆར་བ་ངོས་ཐིན་པར་བྱས་ལ་ལྟ་བ་སྤྱོད་། དེ་ནས་གཙོ་བོ་ཡང་གཟུགས་
ཀའི་རྩྱ་ནས། རྒྱ་ད་ཡང་འོད་གསལ་དུ་སོང་བའི་ཆེ་ལྟ་བ་བྲན་པར་བྱས་ནས་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་
ལམ་འབྱེད་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་ཤུ་ཅུ་ཏུའི་སྤྱགས་དོན་བསམ་
པའི་སྒོ་ནས་བརྟན་པར་བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐིམ་རིམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ན་འཆི་དུས་སྤྱ་བྱང་
ཆོན་པོ་འོང་།

དགེ་ལྡན་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་དག་དོ་རྗེས། རྒྱུད་པ་དཔོན་སྒོ་བ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཆོ་
ལ། གཞན་གྱིས་བདེན་པར་མི་འཛིན། ཁྱོད་ལ་བཤད་ན་ངས་ཆེར་མ་བསྐྱོམ་འཆད་ཉན་
སྐྱབས་སྤྱད་རིམ་ལ་འདི་ལྟར་འོང་རྒྱུར་འདུག་སྐྱུམ་ཡང་ཡང་བསམ་པས་ད་ངའི་འབྱུང་བ་
ཐམས་ཅད་ནང་དུ་ཁ་ལོག་འདུག། ཕར་ལ་དགེ་ལྡན་དགའ་ཆོས་དེ་དེད་ཀྱིས་མི་སྤྱིག་པ་
འབྲ་གསུངས་པ་ལྟར་གཤེགས་པ་ཡིན་གསུངས། འདི་ནི་གཞི་དུས་སྤྱ་ཐ་མལ་པ་འཆི་བ་
ན་རགས་པ་ཉེར་ལྟ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་རྒྱུང་དང་ཤེས་པ་རགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྤྱ་
བ་སྤྱ་བ་རྣམས་ལ་ཐིམ། ལས་དབང་གིས་སྤྱོད་ཁའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་ནས་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་གྱི་མཐར་འཆི་བ་འོད་གསལ་འཆར་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། རང་གི་མ་འོངས་པའི་

འཆི་བ་སྤྱོད་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆེ་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་མོ་ཚུན་འཆི་རིམ་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་ཐིམ་པའི་ལམ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
 འཆར་བའི་རྒྱུད་སྤྲིན་པར་བྱེད། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྟོང་བཞིན་ལ་སྤྲར་མི་ལྡང་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཆོས་སྐྱེ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པས། འདི་ཡི་
 སྟོང་ཉིད་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་སྐབས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་དངས་ནས་མཉམ་པར་
 གཞག་པའི་ཆེ་ངེས་ངོར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གཉིས་སྤྲང་མེད་ཀྱང་སྤྲང་ངོར་ཡོད།
 དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་ཡང་སྤྲང་ངོར་གཉིས་སྤྲང་ཡོད། དོན་གྱི་འོད་གསལ་
 གྱི་ཆེ་ངེས་ངོ་དང་སྤྲང་ངོ་གཉིས་ཀའི་ཆེ་གཉིས་སྤྲང་མེད་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་
 པ་ཡིན། འདིར་གཉུག་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྤང་པོ་ཕྱ་རགས་སོ་སོར་འབྱེད་
 ཐབས་ལ་སྤྲ་མ་ནས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་མ་བྱང་བ་རྣམས་
 གྱི་མི་ཐབ་པའི་རྫོགས་རིམ་དུ་བྲགས་པ་རྩ་རྒྱུད་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེན་ནས་མན་ངག་ལྟར་
 བསྐྱོམ་པ་དང་། སྤྲ་མ་ནས་དེ་ལ་བྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐབ་པའི་རྫོགས་རིམ་རྒྱ་མ་རྟོག་ན་
 དྲངས། མར་མེ་མ་བསྐྱོད་ན་གསལ་ཟེར་བ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་
 སྒོས་ཅིར་ཡང་མ་བཟུང་བས་སེམས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེན་ཏེ་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་
 ཐིམ་གསུམ་བྱས་ནས་གཉུག་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མའི་བཞེད་
 པ་ཡིན་པས་བཀའ་དགེ་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་ཞབས་
 གསུངས་ཀྱང་ད་དུང་དབྱེད་པ་བྱ་གསུངས། ལས་དབང་དང་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་
 རྒྱུད་སེམས་རགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་ཐིམ་པའི་རྒྱུད་སེམས་
 ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་རྒྱུད་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འི་མ་དང་
 ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་ཀྱང་འི་མའི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་པ་དཔེར་ན་གསེར་གཡའ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་

སྤྱི་མཁའ་ཡུལ་ཡི་རོ་བོར་མ་གྱུར་བས། མེས་བསྐྱེད་ཅིང་རྒྱུ་བཟུས་ན་གཡའ་མེད་པར་
 སོང་ཡང་གསེར་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་
 རྒྱུ་ཀྱི་གོས་དྲི་མ་ཅན་མེ་ལ་བསྐྱེད་པ་ན་དྲི་མ་འཆིག་གྱུར་གོས་མི་འཆིག་པ་ལྟར།
 ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྒོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་
 རིམ་གྱིས་དག་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱུང་དང་། རྒྱུང་དེ་ལོངས་སྤྱིའི་
 སྤྱི་མཚན་དཔེས་སྤྱས་པར་འགྱུར་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུང་སེམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
 པར་མེད་པར་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་
 ལ། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུང་སེམས་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ལ། གཉུག་མའི་སེམས་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་
 བའི་སེམས་སེམས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་ལ་སོགས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། དེ་ནི་སྤྱུགས་
 རྒྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྤྱང་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ལ་བཞུགས་པར་བྱ་བ་དང་དབྱུང་པར་བྱ་བ་
 མང་དུ་ཡོད་དོ། །འགའ་ཞིག་རྒྱུང་སེམས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལ་བསམ་ནས་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུང་
 གོས་ཡུལ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་དེ་ཉིད་རིགས་ལྟ་དང་ཡུམ་ལྟ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་
 སོགས་སུ་འདོད་པ་ལ། མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་སེམས་ནི་གཟུགས་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ་
 ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་མེད་པ་དང་། སེམས་ཞ་བོ་མིག་ཅན་དང་། རྒྱུང་ལོང་བ་རྒྱུང་
 ཅན་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ། །རང་ལུགས་སྤྱིང་བོ་ནི་བསྐྱོམ་སྟོབས་
 ཀྱིས་གཉུག་སེམས་མདོན་དུ་འགྱུར་ཐབས་མ་ཞོར་བ་ལ། འབད་ནས་དེ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོ་བོར་སོང་བ་དེས་ལྟ་བུ་མ་ཞོར་བ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་
 བསྐྱོམ་པས་ཤེས་པ་གཅིག་སུ་དེ་ཉིད་ཆོགས་གཉིས་ཀའི་རོ་བོར་འགྱུར་བས་པར་ཕྱིན་ཐེག་
 པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་ལམ་སྤྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

བར་དོ་ལོངས་སྤྱུར་འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་ལ་ཆོས་མཐུན་ཡུལ་བར་དོ་ནི། ཐ་མལ་

བ་རྒྱལ་ལ་འཆེ་བ་འོད་གསལ་ལས་ལྷགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་
 དུ་བར་དོའི་ཡིད་ལུས་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་སོགས་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་འགྲུབ་ལ།
 འདིར་འགའ་ཞིག་བར་དོའི་ལུས་ཆེ་སྒྲ་མ་དང་བྱི་མའི་ལུས་བྱེད་མར་འདོད་པ་ནི། གང་དུ་
 སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་དང་སྐྱེ་སྤིད་གྱི་འགོ་བ་གཉིས་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པར་གཞུང་
 ཆེན་པོ་རྒྱལ་ལ་ནས་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལ། ཡང་འགའ་ཞིག་ཆེ་སྒྲ་མའི་དབྱིབས་ཅན་
 དུ་མཐོང་བ་ནི་ཆེ་འདས་དེའི་སོག་གཅོད་མཁན་དེས་ཆེ་འདས་གྱི་ཆ་བྱད་དུ་བརྟུན་པ་ལ་
 བར་སྤིད་དུ་འཁྲུལ་ལ། འགའ་ཞིག་ལྟའི་བར་དོ་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་གནས་པར་འདོད་པ་
 སོགས་ནི་སྤྱིར་བོ་མེད་པ་སྤྱོད་པའོ། །ཞིབ་པ་མ་བྲིས་ལ། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་
 ཚུལ་དངོས་ནི། སྤྱར་གྱི་ཆོས་སྤྱིའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ཐུ་ནས་གཞུགས་སྤྱིའི་རྒྱལ་
 བར་ལངས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྤྱུལ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་སེམས་བྱིངས་
 ལྟ་བུ་ལས་མ་གཡོས་པའི་ཐུ་ནས་རང་གི་གོ་སར་རྒྱུ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་
 ཐམས་ཅད་སྤྱིང་དུ་འཕྲོ་བ། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཨོ་ལས་ལྷ་བ། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཨུཾ་ལས་བད་མ། དེའི་
 ལྟེ་བར་ཨོ་འོག་དེའི་སྤྱིང་དུ་ཨུཾ་དེའི་སྤྱིང་རྒྱུ་བསམ། དེ་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་བརྒྱ་ལྷ་བ་
 ལ་ཐེམ་ཞིང་། ཉི་མ་ཡར་ལྷ་བ་ལ་ཐེམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་དཀྱིལ་ཡོངས་རྫོགས།
 དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྣོད་རྒྱལ་མེ་དྲངས་ལ་སོང་ནས་བཅུད་དང་། དེ་མེ་དྲངས་
 ལ་སོང་ནས་ལྷ་བ་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་སྤགས་བརྫོད། འདིའི་ཉི་ལྷ་
 བད་གསུམ་གྱིས་གཞི་དུས་དང་ལམ་གྱི་བར་དོ་དང་སྐྱེ་ལུས་གྱི་ཐོག་མའི་ལྷགས་ལྡོག་གི་
 སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་། ཡི་གེ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས། དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
 རྒྱུང་། བྱི་མ་བརྒྱའི་ལྟེ་བར་བཀོད་པ་གསུམ་གྱིས། དེ་གསུམ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་
 རྒྱུང་གསུམ་མཆོན་ལ། འབྲས་བུའི་སར་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མེད་པས་མི་སྟོབ་པའི་

ཟུང་འདུག་གི་དེ་མ་ཐག་གི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་ཡི་གེ་ཕྱ་ཕྱིས་རྒྱང་མཆོན་ཚུལ་
སྤར་བཞིན་ནོ།།

དེ་ནས་ཁླ་བ་ལས་ཚུ་ལས་ཚུ་བྱར་དོལ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཨོ་གཡས། ལྷ་གཡེན།
རྩྱ་དབུས་སུ་བསམ་ནས། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ནས། སྤྱོགས་བཅུ་ནས་སྤྱན་བྲངས་
བའི་ནམ་སྤང་དང་རིན་འབྱུང་ཨོ་དང་། སྤང་མཐའ་དང་དོན་གྲུབ་ལྷ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་རྩྱ་
ལ་ཐེམ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དོ་རྩེ་དཀར་པོའི་ལྷེ་བ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་བ་
ལ་ང་རྒྱལ་བཞག། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པར་
བསྐོས། འདིའི་དང་པོའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བར་དོ་དང་རྒྱ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱིའི་གསུང་
དང་། དོ་རྩེས་ཕྱགས་དང་། ལྷེ་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་བར་སྤིད་པས་སྤྱེ་སྤིད་འཆོལ་བའི་བྱ་བ་
མཆོན་ལ། དང་པོའི་མགོན་པོས་བར་དོ་སོགས་ཀྱི་ལུས་རྫོགས་པ་མཆོན་བ་ཡིན་ནོ། །
བར་དོ་སོགས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུས་གཅིག་དུ་གྲུབ་པས་གོ་རིམ་མཆོན་དོན་མི་
སྐྱོར་བས་འབྲ་མི་དགོས་སོ། །འདི་ནི་གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་བར་དོ་འགྲུབ་པ་
དང་མཚུངས་ཤིང་རང་གི་མ་འོངས་པའི་བར་དོ་སྤྱོད་། ལས་དུས་སུ་དག་མ་དག་གི་རྒྱ་ལུས་
འགྲུབ་པའི་རྒྱད་སྟེན་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། འབྲས་བྱ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱར་འཆང་
རྒྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། དེ་འགྲུབ་པའི་རུས་པ་བྱེད་པར་ཅན་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདུས་
པ་འདི་ལ་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་བྱ་སྐད་ཅིག་དགོང་བསྐྱེད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་བྱ་སྟོ་བདུན་གྱིས་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ལ། འདིར་དང་པོའི་མགོན་པོ་ནི། མངོན་
བྱང་ལྷ་བསྐྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཆོས་སྤྱི་ལ་ང་
རྒྱལ་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་རྒྱབ་པ། རྩྱ་ལས་ཉི་མ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཁླ་བ་ལ་ང་
རྒྱལ་འཛོག་པའི་བར་ཁླ་བ་ལས་དང་། དེ་ནས་ཨོ་ལྷ་རྩྱ་བསྐྱེད་པ་གསུང་ཡི་གེ་ལས་དང་།

དེ་ནས་དོ་རྩེ་བསྐྱེད་པ་ཐུགས་ཐུག་མཆན་དང་། དེ་ནས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་
སྐྱེ་ཇོགས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཐུག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་ཀྱང་ཆང་བ་ཡིན་
ནོ། །སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འབྱེར་བའི་ལམ་འབྱེར་ལ་ཆོས་མཐུན་ཡུལ་ནི། སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟ་
བུའི་བར་སྤྲིད་པ་བདག་ཆད་ཀྱིས་དོགས་ནས་སྐྱེ་སྤྲིད་འཆོལ་བའི་རང་ཚུལ་ཅན་སྤྲ་བའི་
ལུས་དང་ལྷན་པས་ཤའི་མིག་གིས་སྤྲོད་ཡུལ་མིན་པ་དེས། བ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་
ནས་མ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེས་ནས་པའི་སྤྱི་བོའམ་ཁ་ནས་ཁྱུགས་ཏེ། པའི་ཁྱ་བ་དང་མཉམ་
དུ་སོང་ནས་པ་མ་གཉིས་ཆགས་པ་དཔག་པོའི་མཐུག་ཏུ་ཁྱ་ཁྱག་གི་ཐེགས་པ་བསྐྱེད་པ་རེ་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་དེའི་དབྱས་སུ་ཁྱུགས་པ་དང་མཉམ་དུ་བར་སྤྲིད་པ་དེ་ཆོ་འཕོས་ནས།
རིམ་གྱིས་མངལ་གྱི་བྱང་པོ་ཇོགས་ནས་ཞག་བདུན་པ་སོ་བརྒྱད་སོང་བ་ན་ཕྱིར་བཅས་
ནས། ཐ་མལ་པའི་ཤའི་མིག་གི་སྤྲོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་རང་བཞིན་གྱི་
གནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དོ་རྩེའི་གདུང་འཁོར་གྱི་སྟངས་དུ་མི་བསྐྱེད་པ་ཡབ་ཡུམ་
སྟོམས་པར་ཁྱུགས་པའི་སྤྱིར་མཆོམས་ནས་སྤྱོས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་གྲུབ་
པའི་མི་བསྐྱེད་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། དེ་དག་ལས་
ཀྱང་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྱོས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་མི་བསྐྱེད་པ་ཡབ་ཡུམ་
ཟུང་རེ་བཞུགས་ནས་སྟོམས་པར་ཁྱུགས་པས། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བབས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་ཁྱུགས་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱིའི་ས་ཐོབ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་པར་གྱུར། དེ་ནས་མི་བསྐྱེད་
པ་དེ་རྣམས་སྤྱོས་པའི་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་ནས་མཐར་
མི་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ་ཁད་ཀྱི་ཆོ། རང་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱེལ་ཀྱང་དང་བཅས་
ཏེ་གདན་གྱི་ཁ་ནས་འཕགས་ཏེ་གདུང་འཁོར་གྱི་འོག་ཅམ་ལ་འདུག དེ་ནས་མི་བསྐྱེད་པ་

ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་གདན་དབྱས་མའི་སྤྲེང་དུ་འདུག་པ་ལ། དང་པོའི་མགོན་པོས་
བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་མི་
བསྐྱེད་པ་ལ་ཞུགས་ནས་རགས་པའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་མངོན་དུ་བྱས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་
སྙམ་དུ་འཕེན་པ་བཏང་ནས་དེ་ལ་ཞུགས་པས་རང་སྤྲུལ་སྤྱོད་སེམས་སུ་གྱུར་པར་
བསམ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་འདིའི་སྤྲང་གཞི་ནི་ཙ་རྒྱད་གྱི་ཐེལ་གཞོན་དོ་རྗེ་ཆུལ་བཞིར་བཤད་
པའི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲས་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་དང་པོའི་མགོན་པོ་དང་སྤྲུལ་སྤྱོད་སེམས་གཉིས་ཀ་སྐབས་འདིར་ཡིད་དོ་
ཅམ་ཡིན་གྱི་དངོས་གནས་ལ་མེད་པས་སྤྲ་རགས་མེད་ཀྱང་། དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྐབས་
སོ་སོའི་སྤྲེ་པོ་དང་འདི་མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་འོངས་སྤྱིའི་ང་རྒྱལ་འཛིག་ལ་
སྤྲུལ་སྤྱོད་སེམས་གྱི་སྐབས། འོངས་སྤྱི་དེས་སྤྱོད་རགས་པ་བཟུང་ནས་སོ་སྤྲེ་ལས་དག་
ཡན་དང་འདི་མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་རགས་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིག་དགོས་
སོ། །འདི་གཞི་དང་མཐུན་ཆུལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་
པ་ནི་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས། དེའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་མི་
བསྐྱེད་པས་ནམ་མཁའ་ཁམས་གང་བ་ནི། པ་མ་གཉིས་གྱི་གཏུམ་མོ་པལ་པ་འབར་ཏེ་བྱང་
སེམས་ཞུ་ནས་ཁམས་དཀར་དམར་གྱིས་ལུས་གྱི་ཙ་སྤྲོང་སྤྲུལ་དོན་གཉིས་གང་བ་དང་།
བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི། པ་མ་གཉིས་འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་རྒྱས་པ་དང་། མི་བསྐྱེད་
པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ནི་པ་མའི་ཁྱེལ་གྱི་དྲངས་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་
པ་དང་། དེ་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞུགས་པ་ནི་ཁྱེལ་གྱི་འབྲེས་པའི་དབྱས་སུ་སྤྲེང་གྱི་བར་
དོ་བ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྲུལ་སྤྱོད་སེམས་སུ་བསྐྱུར་ནས། ལུས་དཀྱིལ་དང་། སྤྱོད་
གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། མངལ་དུ་ལུས་འཛིགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། རིགས་

བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་བ་ནི། མངལ་གྱི་ལུས་རྫོགས་ནས་ཕྱིར་བཅས་ཏེ་ཤེའི་མིག་གི་
 སྒྲོད་ལུལ་དུ་གྱུར་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་མ་དག་གི་
 སྒྱུ་མའི་སྒྱུས་ལུས་རགས་བ་འཛིན་བ་དང་མཚུངས། འབྲས་བུ་སྒྱུ་ལ་སྒྱུ་འབྲུབ་བ་དང་མཐུན་
 ཞིང་དེའི་རྒྱས་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འཛིན་གོ། །འདིར་སྒྲོད་འཛིན་ཆགས་དང་བཅུད་འཛིན་ཆགས་
 བསྐྱལ་བ་དང་པོ་དང་སྒྲོར་ཞིང་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་འཛམ་བུ་སྤྱིང་བའི་མི་བརྒྱས་སྤྱིས་
 རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་དེས་སྤྱི་བ་ལེན་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་ནས་སྒྱུ་གསུམ་
 ལམ་འབྲེར་བསྐྱོམ་ལ། འགོ་བ་གཞན་དང་སྤྱིང་གཞན་གྱི་མི་དང་མི་སྒྲོར་བའི་རྒྱུ་མཆོན་
 བྱི་སྤྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སོ་སོ་སྤྱི་བོའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་
 འཛམ་བུ་སྤྱིང་བ་ཁོ་ནར་ངེས་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་རྒྱུ་མཆོན་མང་དུ་ཡོད། རྫོང་མེའི་ས་བསྐྱེད་
 བ་སྒྲོད་ཆགས་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྲོར་བས། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་བ་ཡང་བསྐྱལ་བ་
 དང་པོའི་མི་སྤྱི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྲོར་བར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་ན་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་
 སྤྱི་བ་ལེན་ཚུལ་ཡང་དེ་དང་སྒྲོར་བར་གྲུབ། ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་བའི་རྒྱུ་མཆོན་ལ། བསྐྱལ་
 བ་དང་པོའི་སྒྲོད་བཅུད་འཛིན་ཆགས་དང་། རྟེན་བརྟེན་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཆ་ཐམས་ཅད་འབྲ་
 བ་ཞིག་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་མིན་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་སྤྱང་བས་
 ཐ་མལ་པའི་སྤྱང་ཞེན་འགོག་པ་ལ་དེའི་སྒྲོན་དུ་དེ་ལྷ་བུའི་ཆོས་མཐུན་རྟོགས་དགོས་ཞེས་
 སྤྱི་བ་ཡང་མིན་ཅིང་། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མིའི་འཆི་བ་སོགས་རང་གིས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་
 པའི་སྤྱང་གཞིར་འདོད་པ་ཡང་མིན་ནོ།།

འོ་ན་གང་ཡིན་ན་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བ་ཁམས་དུག་ལྡན་པར་
 སོང་བ་འཆི་རིམ་སོགས་དང་རང་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བའི་འཆི་རིམ་སོགས་འབྱུང་
 ཚུལ་འབྲ་བས་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་ཀྱང་། སྤྱང་གཞི་ནི་རང་གི་འཆི་བ་སོགས་ཡིན་པས་

ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ཡུལ་དང་སྦྱང་གཞི་མི་གཅིག་གོ། །འོ་ན་འཆི་བ་སོགས་སྦྱང་ཚུལ་གང་
 ཡིན་ན། རྫོང་རྒྱུས་ཀྱི་གོས་མེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་དབེ་ལྷར་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྦྱང་གི་བྱི་
 མ་སྦྱངས་ཀྱང་སེམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལྷར་ཡང་མིན། ཞེན་ཡུལ་སྤུན་བྱུང་སྟེ་འཛིན་སྦྱངས་
 དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་མིན་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་སྦྱང་
 བ་ལ་ཆོས་ཉིད་སྦྱང་ཞེས་པ་ལྷར་ཡང་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་ན། འཆི་བ་སོགས་དང་
 རྣམ་པ་འདྲ་བའི་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་དང་།
 དང་པོའི་མགོན་པོ་དང་། སྤྱལ་སྤྱོད་རིམ་སེམས་བསྐྱོམ་ནས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་བ་སོགས་སྤུན་
 དབྱུང་། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་ལུས་དབེན་དང་དག་དབེན་དང་སེམས་དབེན་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་
 སྤྱོད་གསལ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཡིད་དོར་སྤྱོད་ལུས་སྤྱུང་བ་དང་། དེ་བྱུང་པོ་རྣམས་ལ་
 འདུག་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་གཞོན། སེམས་དབེན་དབེན་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་དང་མ་དག་
 པའི་སྤྱོད་ལུས་དང་དེས་རགས་པའི་སྤྱོད་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཆི་བ་རགས་
 པ་སོགས་དངོས་སྤྱོད་། རྫོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་དང་དེས་ལུས་
 རགས་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་འཆི་བ་སོགས་སྦྱང་ཞིང་། འབྲས་བྱ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོས་འོངས་སྤྱལ་གསུམ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རང་ལ་མ་འོངས་པ་
 བ་འབྱུང་རྒྱུའི་འཆི་བ་བར་དོ་སྦྱེ་བ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་བསྐྱེད་
 རྫོགས་ཀྱི་གནད་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་སེམས་ལ་བསྐྱོར་ནས་ཨི་ཐེ་བ་རོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་ཡིད་
 སྒྲོན་ཅམ་ལ་མ་བཞག་པར་ཉམས་སྤྱོད་ལེན་པ་གནད་ཀྱི་དོན་པོར་བྱུངས་ཤིག དེ་ནས་ལུས་
 དཀྱིལ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱོམ་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འགའ་ཞིག་འདོད་པ་ལྷར་རང་གི་ལུས་དང་པོ་ནས་གཞལ་ཡས་
 ཁང་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་མིན་ལ། སྤར་ནས་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱས་ནས་དེའི་ལུས་

དང་། སྤྱི་མཐུན་པུ་ཐུ་མ་འཁོར་པུ་ཐུ་བཅུག་པ་ལྟར་ཡང་མིན་ནོ། །འོ་ན་ངེ་ལྟར་ཡིན་
 བ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་གཡས་གཡོན་རྣམས་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་
 ཐུ་དཀྱིལ་ཀྱི་ཟུར་བཞི་དང་དབྱེར་མེད་ཏུ་སོང་བས། ཐུ་དཀྱིལ་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཐུ་མ་ལུས་
 ཀྱི་ཆ་དེ་དག་དང་འབྲེས་པས་ལུས་དཀྱིལ་ཏུ་འགྱུར་ལ། ལུས་དཀྱིལ་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་དེ་དག་
 རྩལ་ཆོན་དང་རས་བྱིས་ལྟར་གསར་ཏུ་མ་བཅོས་པར་སྐྱེས་ཅན་ནས་ལུས་ལ་རང་ཆས་
 སྤྱི་ཡོད་པས། ལུས་དཀྱིལ་ལ་མ་བཅོས་པ་དང་གཞན་གཉིས་ལ་བཅོས་མཐུན་སྤྱི་དུ་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་རྣམས་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་ལྟར་དང་། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་ལས་ཆོས་འབྱུང་གི་ཟུར་གསུམ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་ཆོས་འབྱུང་གི་པར་དང་
 དབྱས་ཀྱི་པར། རུས་པའི་ཆོགས་རྣམས་རྡོ་རྗེའི་རྩ་གྲུ། བ་སྐྱ་རྣམས་ཐུའི་མེ་རི་འབར་
 བར་བསམ་ལ་ལུས་རྟེན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་བསྐྱོམ་མོ། །ལུས་རྟེན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་
 བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱོར་བར། ལམ་ཏུས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་ལུས་
 པས་སྐྱེ་རྟེན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་སྐྱེ་ལ་བ་དང་། འབྲས་ཏུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱེ་རྟེན་
 ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་སྐྱེ་ལ་བ་དང་མཐུན་ནོ། །བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོའི་རྩ་
 འཁོར་གང་ཏུ་ཡོད་པའི་ཐད་ཏུ་གཞུགས་པུ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཨོ་ཡིག་ དེ་ཡོངས་
 སུ་གྱུར་པ་ལས་རྣམ་སྒྲུང་མངོན་ཆོགས་ལྟར་བསྐྱེད། དེ་བཞིན་ཏུ་མགིན་པར་ལྷུང་ལས་འོད་
 དཔག་མེད་བསྐྱེད་པ་ནས། ཀླང་མཐེལ་གཉིས་སུ་དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྩྭ་ལས་
 གཞོད་མཛེས་བསྐྱེད་པའི་བར་ཏུ་ཞེས་པར་བྱ་ལ། ལྟ་རྣམས་གང་ཏུ་ཚུལ་ངེ་ལྟར་བཞུགས་
 པ་ནི་ལྟག་མོས་ཀྱི་ལྟ་ལུས་ལ་སྤྱད་པའི་སྐྱབས་བཞིན་ནོ། །འདིར་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་
 སྐྱབ་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ལུས་ལ་བཀོད་པས་ལུས་དཀྱིལ་ཏུ་འཛོག་
 གི་ལུས་ལ་ལྟ་བཀོད་པ་ཅན་གྱིས་འཛོག་ན་འཛོགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་ཆུབས་ཀྱང་

ལུས་དགྲིལ་དུ་ཐལ་ལོ། །འདིར་ལྷ་བསྐྱེད་པ་འདི་དག་ནི་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་
 དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རྫོགས་པར་གྲུབ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ནས་དམ་ཆེག་
 པ་ཅམ་དུ་ཞེན་པ་བརྫོག་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། རང་གི་
 སྐྱ་པོར་ཨོྲཱ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེ་རང་གི་སྐྱ་པོར་ཨོྲཱ་ལས་བྱུང་བའི་རྩ་བའི་སྤྱིང་གི་ཨོྲཱ་
 དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོས་པའི་སྤྱེ་ལ་སྐྱུན་མ་བཅུ་གཅིག་སྟོ། དབྱས་ཀྱི་རྩོ་
 རྩའི་གདུང་རྩུམ་གྱི་རེ་མིག་དབྱས་མའི་སྤྱིང་དུ་སྐྱུན་མ་གསུམ་སྤྱིང་འོག་དུ་བཅེགས་ནས་
 བཞུགས། གཞན་བརྒྱད་ཕྱོགས་དང་མཆོམས་ཀྱི་རེ་མིག་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཐམས་ཅད་ཞལ་
 ཕྱིར་གཟིགས་ནས་བཞུགས་པ་ན། ཕྱོགས་བཅུའི་སྐྱ་རྩོ་རྩེ་རྩེ་རྣམ་སྤྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱབ་
 པ་པོ་འདིས་བདག་ཅག་སྐྱུན་འཕྲེན་པར་འདུག་སྐྱུམ་ནས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 གང་བར་བྱོན་པ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་ནས་མཐར་རྣམ་སྤྱང་བཅུ་གཅིག་དུ་སོང་
 བའི་དབྱས་དང་སྤྱིང་དང་འོག་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱང་རྣམས་གཅིག་དུ་སོང་བ་གསུམ་པོ་རེ་
 མིག་དབྱས་མའི་སྐྱུན་མ་གསུམ་དང་ཞལ་སྟོར། རྣམ་སྤྱང་གཞན་བརྒྱད་པོ་ཕྱོགས་དང་
 མཆོམས་ཀྱི་སྐྱུན་མ་སོ་སོ་དང་ཞལ་སྟོར། དེ་ནས་རང་ཉིད་རྩོར་སེམས་ལས་རང་འབྲུག་ཀྱིས་
 པ་ཞེག་སྟོས་ནས། རྣམ་སྤྱང་ཡབ་ཡུམ་དབྱས་མའི་མདུན་དུ་འདུག་ནས། དཔལ་ལྷན་
 སངས་རྒྱུ་སྐྱ་འཆང་བ་སོགས་ཞོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་གཙོ་བོ་དང་། ཕྱོགས་བཅུར་བཞུགས་
 པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་སོགས་གཉིས་པས་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱང་གཞན་རྣམས་
 ལ་འཁོར་ཟེར་བས་དེ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་སྤྱང་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་
 བན་ཚུན་འཁྱུད་པ་སོ་དང་སེན་མོ་འདེབས་པ་འོ་བྱེད་པ། ཡང་དག་པར་བསྐྱོད་པ། སིད་
 ཀྱི་སྐྱ་འབྱིན་པ་སོགས་རྩེས་སུ་ཆགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོམས་པར་ཞུགས་མཆོག་དུ་
 དགའ་བའི་བདེ་བ་སྟོར། འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་ངོ་བོར་ཞུ་བ་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་གཅིག་དུ་གྱུར་

ནས་གཏུང་འཁོར་གྱི་འོག་ཅམ་དུ་སྤྲེགས་པའི་ཆེ་སྤྲོས་པའི་མི་བསྐྱེད་པའམ་རྟོག་སེམས་
 རང་ལ་ཐིམ། ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་རང་གི་སྤྱི་བོར་སྤྲེགས་པ་ན་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏེ་ལུས་
 དགྱིལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ལུས་ཐམས་ཅད་བཀའ་སྟེ་ཆོམས་ནས་
 བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་ཐོབ། ཕྱོགས་བཅུ་འི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་
 སྤྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱ་སྤང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱུང་སྟམ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་སྐུ་གང་
 ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་། སཐ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་སོགས་བརྗོད་ནས་སྐུ་རྟོ་རྟེ་འི་ར་རྒྱལ་བཏྱུ་པར་
 བྱས། སྐུ་བྱིན་རྒྱབས་འདི་ལུས་དཔེན་དང་སྤྱོར་དགོས་པས་འདིའི་སྐྱབས་རང་རྒྱམ་སྤང་
 གི་རྒྱམ་པར་གྱུར་ནས་དེའི་ར་རྒྱལ་འཛིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གསུང་དང་ཐུགས་གྱི་ཆེ་འོད་
 དཔག་མེད་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱམ་པར་གྱུར་ནས་དེའི་ར་རྒྱལ་འཛིན་དགོས་པར་བཞེད་
 པ་ཡང་ཡོད་གསུང་། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་དང་ཐུགས་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་ཆེ་ལྷ་དང་རྩྱུ་ལས་
 གོས་དཀར་མོ་དང་ལྷ་མ་གྱི་བཅུ་གཅིག་སྤྲོས་ནས་འོད་དཔག་མེད་དང་མི་བསྐྱེད་པ་སྐྱབ་
 བངས་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་དང་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་དང་། ཞུགས་ཚུལ་ར་རྒྱལ་འཛིན་
 ཚུལ་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།

འདིའི་ཡི་གེ་གསུམ་འགོད་པ་ནི། རྒྱམ་སྤང་སོགས་གྱི་ཐུགས་ཀའམ་མདུན་གང་བདེ་
 ཡིན་ལ། ལྷ་མོ་འཛིན་ཏེན་དབང་ཕྱག་གི་གནས་སུ་བཀོད་ཀྱང་ཆོག་གསུང་། དེ་ནས་
 ཡང་། མི་བསྐྱེད་པ་དང་གཙུག་ཏྱར་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ། གནོད་མཛེས་གསུམ་ལས་
 རེག་བྱ་རྟོ་རྟེ་མ་གསུམ་སྤྲོས་ནས། རེ་མིག་དབུས་མའི་ཁར་སྟེང་འོག་ཏུ་འཁོད། རེག་
 བྱ་རྟོ་རྟེ་མ་ལས་མི་བསྐྱེད་པ་གཅིག་སྤྲོས་ནས་རེག་བྱ་རྟོ་རྟེ་མ་དབུས་མའི་རྒྱབ་ཏུ། དེ་
 དང་ཞལ་ལྷ་ཕྱོགས་མཚུངས་པར་བཞུགས། སྐྱབ་མ་སོགས་ལས་རྒྱམ་སྤང་སོགས་བཞི་
 སྤྲོས་ནས་མཆོམས་བཞི་ནས་ཞལ་ཕྱིར་གཟིགས། རྒྱམ་སྤང་སོགས་ལས་སྐྱབ་མ་སོགས་

སྒྲོས་ནས་ཤར་གྱི་རེ་མིག་སོགས་སུ་ཞལ་བྱིར་གཟིགས། བྱམས་པ་ས་སྤྱིང་། གཤེན་རྗེ་
 གཤེད། མི་གཡོ་བ་རྣམས་ལས་གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་རེ་རེ་དང་། དུག་དོར་སོགས་ལས་སྒྲོ་
 དོ་རྗེ་མ་རེ་རེ། འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་སོགས་བཞིས་བྱི་དོ་རྗེ་མ་རེ་རེ། སྤྱིབ་སེལ་སོགས་
 ལས་རོ་དོ་རྗེ་མ་རེ་རེ་སྒྲོས་ནས་རང་རང་གི་ས་ནས་ཞལ་བྱིར་གཟིགས། གཟུགས་དོ་
 རྗེ་མས་ས་སྤྱིང་ནས་རོ་དོ་རྗེ་མས་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་གི་བར་སྒྲོས་ནས་ཞལ་བྱིར་
 གཟིགས། ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ། དེག་བྱ་དོ་རྗེ་མ་ལས་དེག་བྱ་དོ་རྗེ་མ་གསུམ། མི་
 བསྐྱེད་པ་ལ་རང་འབྲས་གཅིག་སྤྱན་མ་ལས་སྤྱན་མ་སྒྲོས་ནས་ཤར་དང་། རྣམ་སྤྱང་ལས་
 རྣམ་སྤྱང་སྒྲོས་ཤར་ལྟོ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ཡང་འབྲས་ལ། གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་སོགས་
 བཞིས་རང་འབྲས་བཞི་རེ་དང་། ས་སྤྱིང་ཕྱག་དོར་ནམ་སྤྱིང་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་བཞི་ལས་
 རང་འབྲས་རེ་རེ་སྒྲོས་ནས། དབུས་ཀྱི་དེག་བྱ་དོ་རྗེ་མ་གསུམ་གྱིས་མི་བསྐྱེད་པ། གཙུག་
 ཏྲར་འཁོར་བསྐྱར་དང་གཞོད་མཛེས། མི་བསྐྱེད་པས་དེག་བྱ་དོ་རྗེ་མ། དུམ་བཞིས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི། གཤེགས་མ་བཞི། དུམ་བཞི། གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་སོགས་བཞི་
 བཞིས་རང་སྤྱོད་ཀྱི་སེམས་དཔའ་གཉིས་རེ་དང་ཁྲོ་བོ་གཉིས་རེ་སྟེ་བཞི་བཞི། ས་སྤྱིང་
 སོགས་རེ་རེས་གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་སོགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་སྤྱན་བྲངས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
 པར་མོས། མདོར་ན་ཡུམ་གྱིས་ཡུམ་དང་། ཡབ་གྱིས་ཡབ་རང་སྒྲོ་བ་ནི་ལུགས་བྱི་མ་
 དང་། ཡབ་གྱིས་ཡུམ་དང་། ཡུམ་གྱིས་ཡབ་སྒྲོ་བ་ནི་ལུགས་སྤྱ་མ་ཡིན་ལ་སྤྱན་འབྲེན་
 པའི་ཆེ་ཡུམ་གྱིས་ཡབ་སྤྱན་འབྲེན་ལ། ཡབ་གྱིས་ཡུམ་སྤྱན་འབྲེན་བ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲ།
 ཞལ་བྱིར་སྤྱོད་ཀྱི་པ་ནི་རང་རང་གིས་གང་སྤྱན་བྲངས་པ་དང་ཞལ་སྒྲོར་དགོས་པའི་གནད་
 གྱིས་ཡིན་ལ་བཞུགས་གནས་འཁྲུགས་པ་ཡང་དེའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྐྱ་མའི་
 ཞབས་ལ་ཞིབ་པར་ཞུས་ནས་བྲིས་པས་མ་ནོར་བར་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཙོ་འཁོར་

ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྒྱུར་བའི་མདུན་དུ། རྗེར་སེམས་ལས་རང་འབྲས་སྒྲིམ་བ་དེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ་ཞེས་ལན་གཉིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དང་པོས་གཙོ་བོ་དང་གཉིས་པས་འཁོར་རྒྱལས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་རྒྱལས་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཐིག་ལའི་ངོ་བོར་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་གདུང་འཁོར་གྱི་འོག་ཙམ་སྟེ་བས་བ་ན་རྗེར་སེམས་རང་འབྲས་རང་ལ་བསྟུ། རང་གི་སྤྱི་བོར་སྟེ་བས་བ་ན་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་སོང་བ་སོ་སོར་ཐིམ་པས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ས་ཐོབ་པས་ཆོམ་བར་བསམ་ལ། སམ་ཏ་སྤྱོད་ག་ཏའི་སྤྲུགས་དོན་བཅས་ནས་ང་རྒྱལ་འཛིན་བ་ཡིན་པས། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བྱིན་རྒྱལས་བྱས། དེ་ལྟར་སྤྱི་བོར་གཟུགས་བྱང་དང་དབྱེར་མེད་གྱི་རྒྱལ་སྤྱང་འགོད་པ་སོགས་ནི། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་བོ་ལྷ་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། ཡུམ་བཞི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། སེམས་དབའ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཆོགས་དང་ཅ་རྒྱས་དང་། རྗེ་རྗེ་མ་ལུས་ཡུལ་དུ་ག་དང་། ཁོ་བོ་བཅུ་བཞེད་པས་ཡན་ལག་དང་། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་བ་ཡིན་ནོ། །བྱིན་བྱིས་མང་པོར་སྤྱི་བོར་རྒྱལ་སྤྱང་འགོད་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱང་གི་སྤྱང་གཞི་གཟུགས་བྱང་དང་། དེའི་དྲངས་མ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་གཙོ་བོར་སྤྱི་བོར་གནས་པས་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་སྤྱར་དུ་རུང་ཙམ་སྤྱང་མོད་ཀྱང་སྤྱར་ལུགས་ཏ་ལས་རང་ནི་མིན་པ་འབྲས་གསུང་ངོ་། །དེ་ནས་སེམས་དབའ་སྟམ་བཅེགས་ལ་རྒྱད་དང་རྒྱ་གཞུང་གི་ཁྱདས་དང་བཅས་ངེས་པ་དྲངས་ནས། རང་གི་སྤྱིང་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་དམར་པོ་ཡུམ་བཅས་ནས་ཙམ་སྤྱ་བ། སྤྱ་བའི་དོན་ཡང་བོངས་ཆོད་རྒྱུང་བ་དང་། རྗེས་བཅས་མིན་པར་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མ་ལ་རྗེ་རྗེ་སྒྲོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་ཁ་

གྲེས་པའི་ལྷེ་བར་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལྷུ་ཡིག་སྟོན་པོ་འོད་ཟེར་འབར་བ་བསྟོམ།
 འདིའི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་གཞིའི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 སྟོག་འཛིན་སྤྱི་བའི་གཉུག་མའི་ལུས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སྟོག་འཛིན་སྤྱི་བ་དང་
 དབྱེར་མེད་པའི་སེམས་མཚོན་པ་ཡིན། གཞིའི་གཉུག་མའི་ལུས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་
 ལངས་པ་ནི། ལུང་པོ་རགས་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྲད་པར་
 བ་དང་། བར་དོའི་ལུས་གཉིས་ཡིན་ལ་འདི་ལ་དོགས་གནས་མང་དུ་ཡོད་དོ། །ལམ་
 དུས་ཀྱི་སྤྱང་བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའི་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 སེམས་དཔའ་དང་། དེ་ལས་བཞེངས་པའི་སྤྱི་ལུས་གཉིས་ནི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་།
 དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པའི་དབང་གིས་བཟུང་བའི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་ནི་དམ་ཚིག་
 སེམས་དཔའ་ཡིན་པ་དཔེར་ན་མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཀྱིས་བྱུང་འཇུག་གི་སྤྱི་བཞེས་ཀྱང་
 འབྱུང་ལུས་རགས་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པའི་ཐུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དེ་
 དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྤྱི་ལུས་དང་། འབྱུང་ལུས་རགས་པ་གསུམ་སེམས་དཔའ་གསུམ་
 དུ་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་དུས་སུ་ལོངས་སྤྱིའི་ཐུགས་དང་དེའི་སྤྱི་དང་དེས་བཟུང་
 བའི་སྤྱི་ལ་སྤྱི་རྣམས་སེམས་དཔའ་གསུམ་ཡིན་པས། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་
 དཔའ་སུམ་བཅེགས་བསྟོམ་པས། གཞིའི་སེམས་དཔའ་གསུམ་གྱི་བྱི་མ་འཁྲུང་། རྫོགས་
 རིམ་པའི་སེམས་དཔའ་གསུམ་འགྲུབ་པའི་དགེ་ཅ་སྟོན་ནས་འབྲས་བུའི་སེམས་དཔའ་
 གསུམ་དངོས་གནས་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་
 པ་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོའི་རྣམ་སྤྱང་གི་སྤྱི་བོའི་ཨོ་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་སྟོས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་རྣམ་
 སྤྱང་གི་རྣམ་པར་སྤྱན་དངས། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་ནས་རང་གི་སྤྱི་བོར་སྟེབས་

བ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་པོའི་ངོ་བོར་ཁྱེན་ས་རང་དང་ལུས་དཀྱིལ་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་ཐིམ་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲངས།
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱེས། བདེ་བས་སྤྱོད་བ་ངེས་པའི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ས་ཐོབ། བྱང་
 སེམས་ལྷག་མ་ཡར་ལུད་བ་ལས། རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་དང་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་
 ཡབ་ཡུམ་དུ་གྱུར་བ་ནི་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་བ་ཡིན་ལ། ལུས་རྒྱས་པའི་བྱེད་ལས་ལ་རིགས་
 བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་བ་དེ་བྱང་བ་ཡིན་གསུང་། ཡང་མགྲིན་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་
 མགྲིན་པའི་ཤྲོ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་ནས་གསུང་རྩོམ་ཐམས་ཅད་འོད་དཔག་
 མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་བྲངས། མགྲིན་བ་ནས་ཐིམ། དག་གི་བྱི་མ་སྤྲངས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་
 ཐོབ། ཡར་ལུད་བ་ལས། རྩོམ་སེམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་ཆོ་བའི་གདན་ལ་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་
 གྱུར་བ་ནི་དག་རྒྱས་པར་བྱེད་བ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱེད་ལས་ལ་དེ་བྱང་བ་ཡིན། ཡང་སྤྱོད་
 གའི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་སྤྱོད་པོ་འཕྲོས་སྤྱགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་
 ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པར་སྤྱན་བྲངས། རང་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀ་ནས་ཁྱེན་ས་
 སེམས་ཀྱི་བྱི་མ་སྤྲངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ། ཡར་ལུད་བ་ལས། རྩོམ་སེམས་ཀྱི་སྤྱགས་
 ཀའི་རྒྱ་བའི་སྤྱོད་དུ་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་ནི། སེམས་རྒྱས་པར་བྱེད་བ་ཡིན་
 ལ། དེའི་བྱེད་ལས་ལ་དེ་བྱང་བ་ཡིན་གསུང་། ཡང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྤྱགས་ཀ་ནས་
 འོད་ཟེར་འཕྲོས་སྤྱགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དུག་པ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རྣམ་
 པར་སྤྱན་བྲངས། རང་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་ཁྱེན་ས། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སྤྱན་
 མོང་གི་བྱི་མ་སྤྲངས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཐོབ། ཡར་ལུད་བ་ལས། རྩྭ་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་
 བརྒྱ་པའི་སྤྱགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་གྱུར་བ་ནི། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་རྒྱས་པར་བྱེད་བ་ཡིན་
 ལ། དེའི་བྱེད་ལས་ལ་ཡིག་བརྒྱ་འགོད་པ་དེ་བྱང་བ་ཡིན་པས་འདྲིར་དམིགས་རིམ་འདྲི་

ལྟ་བུས་ཡིག་བརྒྱ་བཏོན་པ་ནི་ཐུན་མཛམས་སུ་འདོན་པ་ལས་པན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་བ་
ཡིན། མདོར་ན་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི་ལྟའི་རིགས་གང་ཡིན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
དང་གཙོ་བོ་ནི་ལྟ་རྒྱུ་མས་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ལུས་ལ་ལྟ་འགོད་པ་ནས་སེམས་དཔའ་སུམ་བཞེགས་ཀྱི་བར་མངལ་གྱི་སྐབས་
དང་སྐར་ལ། རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ནས་མངལ་ནས་ཕྱིར་བཅས་པ་དང་
ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། ལྟ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སེམས་དཔའ་སུམ་
བཞེགས་ནས་བཅས་པ་དང་སྦྱར། རྗེ་རེད་མདའ་བ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རྒྱལ་ནས་སྦྱར་
བར་འདུག་གསུང་། དེ་ཡན་གྱིས་འགལ་རྒྱུན་དང་བལ་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བས། གང་
དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་སུ་རི་ལྟར་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་སྐྱ་གསུམ་ལམ་འབྲེར་གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་དང་སྐར་བའི་གནད་རྒྱུ་ས་སོང་ནས། འདི་ནས་མར་གཞི་དང་མི་སྦྱར་བར་འབྲས་
བའི་སྐབས་ཁོ་ན་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཡང་འདོད་ཆགས་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་བྱུང་ལ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས་གཟུངས་དཀྱིལ་
སྐབས་རིག་མ་དགུ་སྤྱལ་ནས། དེ་དང་སྟོམས་པར་ཁྱུགས་ནས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
སྤྱལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལྟར་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ལ། དངོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་
པ་ཡིན་ན་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱར་གྱི་འདོད་
ཆགས་འདོད་ཆགས་རང་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཐབས་མཁས་པས་སྐར་ལམ་ཟབ་
མོར་བསྐྱར་བུས་པའི་གདེང་དང་ལྡན་པ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་འོང་བ་ལ་དང་པོ་ནས་ཡིད་
ངོའི་ལྟ་མོ་ལ་བསྟན་བ་དང་ཆོད་པ་དང་ལག་བཅངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་བུས་པ་དང་།
ཡིད་ངོའི་ལྟ་རང་དང་ཡིད་ངོའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་གསལ་སྤང་དང་རྒྱལ་བརྟན་པ།
དེ་དང་ཡིད་ངོར་སྟོམས་པར་ཁྱུགས་པས་ཁམས་ཁུ་བ་ཕྱིར་མི་འཐོབ་པར་ཡུན་རིང་དུ་ནོར་

བྱའི་ཅེར་འཛིན་རྒྱས་པ་དང་། སོ་སྤྱེལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་མི་འོང་བས།
 དེའི་དུས་སུ་སྤྱེས་པའི་ཡིད་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་སྤྱེས་པ་དེས་སྤར་ནས་ངེས་ཟིན་པའི་ལྷ་
 བ་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་ཤེས་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་
 ལྷ་མིན་པར་སྤྲུགས་ལ་མོས་སྟོ་ཅམ་ཀྱིས་དབང་པོ་གཉིས་སྟོར་ལ་དགའ་ཞིང་མི་གཞོད་
 པ་སྐད་དུ་སྤྱོད་བཞི་དུག་འཛོམས་པའི་རིག་སྤྲུགས་ལ་རྒྱས་པ་མ་ཐོན་པར་བཅན་དུག་བསམ་
 བཞིན་ཐོས་ན་འཆི་བ་ལྷར་ངེས་པར་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བར་སྟོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་པས་
 སྟོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གནད་འདི་ལ་གཟབ་དགོས་སོ། ། དུག་རྒྱ་བསྟེན་ཚུལ་ཚུལ་དང་མཐུན་
 པ་ཞིག་གིས་དབང་པོ་གཉིས་སྟོར་བའི་ཁམས་དཀར་དམར་ཀྱི་འཕྲོ་འདུལ་བརྟེན་ནས་
 སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་ཀྱིས་ཐེམ་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་
 ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱོ་མོ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྟོང་མི་རྒྱས་པའི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པས།
 བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་ཀྱིས་ས་བཅུ་པའི་བར་བསྟོད་པའི་བྱང་མེམས་རྣམས་ཀྱང་
 མཐར་ངེས་པར་སྤྲུགས་ལ་འདུག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སོ་སྤྱེའི་ས་ནས་ཆེ་དེ་ལ་བྱང་འདུག་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་སྟོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་པས། སྤྱོ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །
 བྱད་མེད་སྤྱོ་མ་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་སོགས་སྤྲུགས་སྟོ་མེད་ནས་འདི་ལ་བསྤྲུགས་བཞིན་
 རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་ཡིན་པས་འདི་ལྷ་བྱུལ་མི་མོས་པར་མི་བྱ་བར་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བདེ་
 བ་ལམ་དུ་བྱེད་ཐབས་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷར་ན་ཡིད་ངོའི་དུག་རྒྱ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུག་
 རྒྱ་དང་། ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྤྱོ་དང་རྒྱ་མར་ལྷན་པ་ལ་ལས་ཀྱི་དུག་རྒྱར་བཞག་པ་
 དང་། འཕྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་དངོས་སུ་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་ལས་རྒྱར་བཞག་པའི་ཚུལ་གཉིས་
 ཡོད་ལ། འདིར་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ཡིན་ན་སྤྱོད་པ་པོ་མི་བསྟོད་པའི་རིགས་ཀྱི་རིགས་ངན་
 གཏོལ་པའི་བྱ་མོ་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་བསངས་སྤངས། རིག་བྱ་རྩོ་རྩོ་མར་བསྟེད་ནས་

ལུས་ལ་ལྷ་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་འགོད་ཅིང་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ཡིན་ལ། ད་
 ལྟར་རང་ཅག་ཡེ་རྒྱལ་བཏེན་དགོས་པས་རང་གི་སྤྱིང་ཁ་ནས་དེ་ལྷ་བྱའི་རིག་མ་ཡིད་ཀྱིས་
 ལྷུང་ནས་རེག་བྱ་དོན་རྗེ་མར་བསྐྱེད་ནས་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོར་ལྷ་རྣམས་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་
 འགོད་ལ། ཁྱོ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་མདོག་སོགས་ནི་རོ་ལངས་མ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དང་འབྲ་བ་
 བས། ས་འཛིན་ལྷ་མོ་གནོད་མཛེས་དང་འབྲ་བའི་བར་རོ། །ལྷ་མོ་དངོས་ཡིན་ན་ལུས་ཀྱི་
 ལྷ་དེ་རྣམས་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྱུར་ཡང་། འདིར་ཡིད་རོ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་ལྷ་དེ་དག་གི་སྐྱབ་
 གཞི་དངོས་གནས་ལ་མེད་པས་ལུས་དཀྱིལ་མིན་ནོ། །དེ་ནས་རང་དང་ལྷ་མོ་གཉིས་ཀ་ལ་
 གསལ་སྤང་དང་རྒྱལ་བཏེན་པོའི་རང་ནས་རང་གི་གསང་གནས་སྟོང་པར་བསམ། དེའི་
 རང་ནས་དཔེར་ན་རྒྱ་མ་ལྷ་བྱའི་ནང་དུ་དོན་རྗེ་བཅུག་ན་ཕྱི་དབྱིབས་མི་འདོར་ཞིང་ནང་གི་དོ་
 རྗེ་གསལ་བར་མཐོང་བ་བཞིན་ཕྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་རྗེ་ལ་ནང་དོན་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པ་སྟེན་པོ་བྱེད་པ་རྒྱ་
 དབྱས་མའི་ཁོང་གསེང་དུ་ཡོད་པའི་བྱག་པའི་ནང་དུ་ཨོྭ་དཀར་པོ་མགོ་ཕྱི་ནང་གང་དུ་
 བསྟན་ཀྱང་འབྲ་ཞིང་བྱག་པའི་ཅིར་པཎ་ཡིག་སེར་པོ་མགོ་ནང་བསྟན་དང་། ལུས་ཀྱི་བརྒྱ་
 ཡང་ཕྱི་དབྱིབས་སྐྱེ་གནས་ལ་ནང་དབྱིབས་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ཟུ་འབྲུ་
 ལ་ལྷུངས་མཚན་ཞིང་ཟུ་འབྲུའི་བྱ་ག་པཎ་ཡིག་གིས་བཀག་པའི་དོན་རྗེ་དང་བརྒྱའི་ནང་
 འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྷས་གང་བར་བསམ་ལ། རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་དང་རྒྱལ་གཉིས་
 ཀར་འཕོས་ནས་པན་ཚུན་འོ་བྱེད་པ་སོགས་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་། དེ་ནས་དོན་རྗེ་
 འཆང་དུ་རྒྱལ་འཕོས་ནས་འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་ལྷན་པས་རྩྱུ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དོན་རྗེ་
 དང་བརྒྱ་བྱེད་བཅིངས་ཤིན་ཏུ་དམ་པ་རྒྱུད་སྤྱོད་ཙམ་ཡང་མི་ཐར་བའི་སྤྱ་ནས་དོན་རྗེ་དང་
 བརྒྱ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པས་བྱང་སེམས་སྐྱེ་པོ་ནས་མགྱིན་པ་དང་། མགྱིན་པ་ནས་
 སྤྱིང་ཁ་དང་། ལྷ་བ་དང་། གསང་གནས་དང་ཁོར་བྱའི་ཅིར་སྐྱེབས་པ་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་

བདེ་བ་སྤྱི་བས་དེའི་ཚེ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་མཆོམས་
 དང་། རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱ་སྤྲད་ནས་བྱང་སེམས་དངུལ་ཚུའི་ཐེགས་བ་ལྟར་བབས་བ་རྣམས་
 བཞུ་ཡིག་གིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱིར་མི་འཕོ་བར་བཟུང་ནས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ལྷན་སྤྱོད་
 ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱོད། དེས་སྦྱོར་ཉིད་འཛིན་སྤྲངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་
 སྦྱོང་དགོས་ཏེ་འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་སློབ་དམ་བ་རྟེན་བརྟེན་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་
 སྦྱོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་རེལ་དུ་འཆར་མི་འཆར་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་རག་ལས་བས། འདི་
 འབྲའི་གནད་འགག་མི་ཤེས་ན་ཆོ་ག་བྱང་བ་ཅམ་གྱིས་གསང་འདུས་ཤེས་བར་མི་འཛོག་
 བོ། །ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་བྱང་སེམས་ལུས་ཀྱི་སྦྱོང་ནས་ཀྱེན་དུ་བསྒྲོག་ཐབས་ལ་མ་འབད་
 བ་ཞོར་བྱར་བབས་ནས་ཀྱེན་དུ་བསྒྲོག་མི་རུས་བར་དེས་བར་བྱིར་འཆོར་ལ་དེ་ཤོར་ན་
 བདེ་བའི་རྟེན་ཉམས་བས། ལུས་ཀྱི་མཐོ་ས་ནས་ཡང་བྱིར་བསྒྲོག་ཅིང་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་
 བོམས་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་དོན་གྲུབ་ཏུ་ང་རྒྱལ་འཕོས་ནས་བཞུ་ཅེས་བཞེད་ཅིང་། བཞུ་
 ཡིག་ཅུང་ཟད་བྱེ་བའི་བར་ནས་བྱང་སེམས་ཅུང་ཟད་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་བྱང་བའི་རྩལ་ཐ་
 བ་ཐམས་ཅད་གསང་བ་འདུས་བ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པས་
 བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་བྱངས་ལ། དེ་
 ཡང་ཡབ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་དང་ཡུམ་རྣམས་ཀྱིས་ཡབ་སྤྱོད་བྱངས་བ་དང་སྦྱོམས་བར་
 ཞུགས་ནས་བདེ་སྦྱོང་སྤྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་བས་ཆོམ་བར་བས། སྤྱིར་ཡང་བཞུ་གཅིག་
 བཞེད་ནས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལས་བབས་བའི་བྱང་སེམས་ཞོར་བྱའི་ཆེ་ནས་ཡུམ་
 ཀྱི་བསྐྱར་བབས་བའི་ཐེག་ལེ་ཆ་གཅིག་ཡུམ་གྱི་སྤྱོད་པས་ཀར་སྤྱི་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་
 སྤྱོད་པས་རྫོང་དང་བཅས་བ་འདི་ལ་ཆོས་འབྱུང་སོགས་མི་དགོས་ལ་གདན་དང་བཅས་
 བར་གྱུར། ཐེག་ལེ་ཆ་གཅིག་གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་དུ་ཆ་སོ་གཉིས་སྤྱོད་པས་ལས། ལྷ་

རང་རང་གི་ས་བོན་དབུས་དང་གཡས་སུ་ཨོ་ཨྱུང་དང་། གཡོན་དུ་རྩྱུ་དང་བཅས་པར་གྱུར་
 པར་བསམ། གཡས་གཡོན་ནི་ལྟ་རང་རང་གི་ཞལ་བལྟ་བྱུགས་དང་མཚུངས་ལ་གཞལ་ཡས་
 ཁང་གི་ཤར་སྒོ་ཚུར་ཡབ་ལ་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་རིམ་གྱིས་བྱག་
 མཚན་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་དག་ལས་རང་འབྲེེ་བྱག་མཚན་པར་སྒྲིས། སངས་རྒྱས་
 བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་བྱག་མཚན་སོ་སོའི་རྣམ་པར་ཚུར་བསྐྱུས་ཐིམ་པ་
 ལས་ལྟ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར་བ་རིམ་གྱིས་གསལ་གདབ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་གོ། །འདིར་ལུས་
 དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཁུ་བ་འབྲེེ་བ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་མི་ཁུ་བར་བཞུགས་ནས་སྒྱུར་མཚམས་
 དང་སྒྱུ་སྒྲུབ་ནས་བྱང་སེམས་བབས་པ་ཡུམ་གྱི་སྒྲུར་འབྱིན་ལ། དབང་དང་བདག་འཇུག་གི་
 སྐབས་གསང་དབང་གི་དུས་དང་། མདུན་བསྐྱེད་སྐབ་ན་གསང་བ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྐབས་
 དང་། བདག་བསྐྱེད་རྒྱང་པའི་སྐབས་བྱི་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་རྣམས་ལུས་ལ་སྤྱད་པའི་དུས་སུ་ཁུ་
 བ་ཡིན་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བདག་གིས་ལྟ་རྣམས་སྤྱད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་
 སོགས་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ་སྟམ་པ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྟ་དེ་དང་དེ་སྟོ་བའི་ཆེ་
 དེ་དང་དེ་སྤང་ལ་དེ་དང་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་བྱུགས་བྲག་ཏུ་གཏོང་
 དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་འཕེན་པ་བྲག་པོའི་ངང་ནས། ཡུམ་གྱི་བྱུགས་ཀའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་
 རྣམ་མི་བསྐྱེད་པ་ཡུམ་གྱི་སྒྲུར་དང་རང་གི་དོ་རྗེའི་ལམ་ནས་རང་གི་བྱུགས་ཀར་བྲངས།
 བཟླ་རྒྱུ་ཀ་ཅེས་བཟླ་བ་དང་མཉམ་དུ་བྱིར་སྒྲོས་ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་སྒྲོས་ནས་མཁའི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་གང་བར་བྱས་སྤྱི་མཛད་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་སོགས་མཛད་པ་བཅུ་
 གཉིས་མཛད། སྒྲོས་མཛད་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་
 དུ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱུར་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོས་རྒྱུད་སྤིན་ནས་མི་བསྐྱེད་པའི་གོ་འཕང་

ལ་བཀོད། དེ་བཞིན་དུ་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་གིས་འདུལ་བ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་དང་མཉམ་
 བའི་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་སྒྲོས་ནས་དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་བཞུགས་ཏེ་སྒྲོར་མཚམས་ནས་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་། ཡབ་རྒྱུང་གིས་འདུལ་བ་ལ་སྤྱིའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུ་
 བབས་བས་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། བྱང་པར་
 དུ་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་སྤངས་ནས། མི་བསྐྱོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། སྤྱལ་བ་
 ནམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐེམ་ནས་རྩ་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་གཅིག་ཤུར་གྱུར་བ་ལ། རང་བཞིན་
 གྱི་གནས་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས། རིགས་
 བདག་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱིས་དབང་
 བསྐྱར་རང་གི་མདུན་དུ་འདུག་ནས་ཞེ་སྤང་རྩོམ་ཏེ་དེ་ལོ་སྤྱམ་པའི་ར་རྒྱལ་བཞག་ དེ་ནས་
 སྤྱི་གཟུགས་ཚང་མ་ཉིལ་གྱིས་རང་གི་སྤྱིང་ཁར་ཞུགས་པས་སྤར་གྱི་ཆེ་གདན་ཉི་གདན་
 ལ་ཐེམ་པའི་སྤྱིང་དུ་རང་ཉིད་སྤྱལ་སྤྱོད་སེམས་དེ་ཞེ་སྤང་རྩོམ་ཏེ་གྱུར་པར་བསམ་མོ།

འདིའི་རྩོམ་ཅེ་དགུ་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་མིན་གྱི་རྩོམ་ཅེ་ཞེ་ནག་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་རུ་བྱང་
 ཟད་གཤེངས་པ་ཡིན་ལ་སྤྱིང་འོག་གི་ཕྱོགས་རུ་བརྒྱུད་དང་དབྱུས་རུ་ཡན་མན་གཅིག་ཏུ་
 བཅེས་པའི་ཅེ་དགུ་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ནས་རིག་བྱ་རྩོམ་ཕྱང་ནས་སྤྱི་མཛད་མི་མཛད་པར་
 སྒྲོས་མཛད་རིག་བྱ་ལ་ཞེན་པ་ནམས་སྤྱིང་བ་དང་། རྒྱལ་བ་ནམས་རིག་བྱའི་བདེ་བས་མཆོད་
 པ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་མ་གཏོགས་པས་སྤྱི་མཛད་མི་མཛད་པ་ནི། འདིའི་སྤྱི་
 མཛད་སྤྱལ་སྤྱི་གང་ཡིན་གྱི་མིན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱི་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ཡིན་ལ། མཛད་པ་བརྩ་
 གཉིས་ལྟ་མོ་དང་སེམས་དབང་དང་ཁྲོ་བོའི་ནམ་པས་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་
 ཞེས་རྩོམ་ཏེ་བཟང་ཞབས་གསུང་བ་ལྟར་འཐད་དམ་སྤྱམ་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་གཞོད་
 མཛེས་ཀྱི་བར་སྒྲོས་ནས་མཛད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་གཙོ་

བོ་འཕོས་ནས། དེག་བྱ་རྩོམ་ནས། གཞོད་མཛེས་གཙོ་བོར་འགྲོ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་
 ཏེ། ཡབ་ཡུམ་ཟུང་དང་། རྒྱུ་པས་འདུལ་བ་སྒོས་མཛད་མཛད་ནས་སྟན་ལ་འཁོད་པའི་
 བར་རྣམས་སྐྱབ་ཐབས་རང་ལས་གསལ་བར་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ་ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་
 དག་གཉིས་གཉིས་མཛད་པས། གཞོད་བྱེད་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་བཞུགས་ནས་བདུད་ཅིའི་
 རྒྱན་བབས་གདོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཞོད་སེམས་ཞི་ནས་ལྷའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་ནི་ཞི་བ་
 དང་། ཞི་བས་མི་ཐུལ་བ་རྣམས་འོད་ཟེར་མེ་འོད་ལྟ་བུ་འཕྲོས་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། མཆོན་
 ཆ་སྒྲོས་ནས་བཅད་ཅིང་གཏུབ་པ་དང་། གཤམ་གྱི་རྣམ་པར་ཞལ་དུ་གསོལ་བར་བསམ་
 མོ། །དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་སྒྲོ་བ་ནི་སྐྱབ་ཐབས་ན་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ལ་སྒོ་བདུན་དང་། རྒྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཆང་ལ།
 ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གསུམ་པ་འུག་འུག་པར་ངེས་པ་ནི། རྩོམ་ཐལ་མའི་ངེས་དོན་ལག་པ་
 གཡས་པའི་སོར་མོ་ལྷས་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལྷ་དང་། དབང་པོ་ལྷ་མཆོན་ལ། ལག་པ་གཡོན་
 པའི་སོར་མོ་ལྷས། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྷ་དང་། ཡུལ་ལྷ་མཆོན། སོར་མོ་སྤྱིང་གར་པན་
 ཚུན་བསྒྲོལ་བས། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་དང་། དབང་པོ་ལྷ་དང་ཡུལ་ལྷས་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་སྤྱིང་ཁའི་མི་ཤེས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ་པའི་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་མཆོན་ལ། ཡང་ལག་པ་གཡས་པས་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མཆོན། གཡོན་པས་
 དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན། པན་ཚུན་བསྒྲོལ་བས་སྐྱུ་ཐུགས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་པའི་བྱུང་
 འདུག་མཆོན་ལ། གཡས་ཞལ་གྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མཆོན། གཡོན་ཞལ་
 ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྤྱིང་པ་ཉིད་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་ལ། དབུས་ཞལ་གྱིས་བདེ་སྤྱིང་
 དབྱེར་མེད་པ་དང་བྱུང་འདུག་མཆོན་པས་ཞལ་གསུམ་པར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། གཡས་ཀྱི་འུག་
 གསུམ་གྱིས་འུགས་འབྱུང་གི་སྤྱང་བ་གསུམ་དང་གཡོན་གྱི་འུག་གསུམ་གྱིས་འུགས་

ཕྱོག་གི་སྒྲུབ་བ་གསུམ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་དྲུག་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་སོ་གཉིས་
 སུ་བྱེད་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་སྤེང་བ་ལས་
 ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་ཉིར་བདུན་འགོད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ་དོ་རྩེ་མ་ལྷ་
 འགོད་པར་བསྟན་པས། སྤང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 འདི་སྐབ་པའི་རྟགས་སྦྱོར་འགོད་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དཀྱིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱུང་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དཀྱིལ་
 འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་སྦྱོ་བསྒྲུབ་སྤྱི་ཆར་ནས་གསལ་སྒྲུབ་དང་རྒྱལ་ལ་
 བསྐྱབ་ཚུལ་ནི། སྐབ་ཐབས་ཀྱི་འགོ་ནས་འདིའི་བར་སྤྱ་མ་སྤྱ་མ་མ་གསལ་བར་དུ་བྱི་མ་
 བྱི་མ་མི་བསྐྱོམ་ལ། བྱི་མ་གསལ་བའི་ཆེ་སྤྱ་མ་མ་བཟུང་བ་རེ་དང་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་
 སྟུང་བ་རེ་བྱས་ནས་འདིར་སྐབས་པ་ན་དང་པོ་ནས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་
 སྐབ་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཀྱང་། དེ་དཀའ་བས་དང་པོར་གཙོ་བོར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ལྷ་
 སུ་ལ་གངས་ཁ་དོག་དབྱིབས་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་བཞུགས་ཚུལ་ངེས་པ་ཅན་ལ་གསལ་སྒྲུབ་
 འདོན། དེ་ལ་གསལ་སྒྲུབ་ཐོན་པ་ན་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་དང་། དེ་ལ་ཐོན་པ་ན་ཡུམ་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཤེགས་པ་ལྷ་ཡུམ་བཞི། དོ་རྩེ་མ་བཞི་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་ཁོ་བོ་
 བཅུའི་བར་སྤྱ་མ་ལ་གསལ་སྒྲུབ་ཐོན་པ་ན་སྤྱ་མ་མ་དོར་བར་བྱི་མ་རེ་བསྐྱོན་ཅིང་གཙོ་འཁོར་
 ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་བ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་ཆོས་འབྱུང་
 ནས་མེ་རིའི་བར་ལ་གསལ་སྒྲུབ་འདོན། དེ་བརྟན་པ་ན་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་བཅས་
 པ་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་བ་སྟན་རེའི་བར་དུ་བྱིང་ཁྱོད་ཀྱིས་བར་མ་བཅད་པར་གནས་
 སྐབ་ན་རྟགས་པ་མཐར་བྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་ཡང་
 དམིགས་པ་ལྷ་སྦྱུ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱན་སྦྱོང་བའི་ཐབ་གསལ་

གཉིས་མེད་དང་། དེ་ཡང་གཙོ་འཁོར་དང་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་
 གཟུང་ནམ་ཉིད་ལྟ་སོ་སོར་ཤར་བ་ཡིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་དུ་མོས་པ་གཤམ་གྱིན་དུ་ཆེ་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྤྱི་མོ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ལ། རགས་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་ཡང་བྱིང་བ་ཤས་ཆེ་
 བ་སྤྲུག་མཚན་དང་། རྟོན་པ་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་ན་བྱིང་རྟོན་གཙོད་སྤྱི་བ་ཡིན་ཞིང་
 སྤྱི་མོ་རང་ལ་བསྐྱེལ་བའི་ཆོ། སྤྱིང་གི་སྤྱི་ཅེ་ཡོངས་གྲགས་སམ། སྤྱིན་དབྱུས་སུ་ཅ་ཨ་བ་
 རྒྱ་ཏྲེའི་ཡར་སྤྱེ་ཡོད་པས། དེའི་ནང་དུ་ཉི་གདན་སྐྱ་མ་སྤྱེད་གཤག་ཅམ་གྱི་སྤྱིང་དུ། རང་
 གི་སྤྱིང་གའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དབང་ལས་རྩོུ་མེན་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་ཉུངས་ཀར་རམ། དེ་
 མི་གསལ་ན་ནས་འབྱིང་པོའི་ཆད་ཅམ་པ་རོ་བོ་ལྷག་པའི་ལྟ། རྣམ་པ་རྩོུ་མེན་པོ་འོད་
 གསལ་ཞིང་འཆར་བ་ཞིག་སྟོས་པ་དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བྱས་ནས་བྱིང་
 རྟོན་སྤྱི་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་བྱས་ལ་བསྟོམ་པས་རེག་མཐོང་གི་མཚན་མ་བརྟན་
 པོ་རྟེན་པ་རྒྱན་བསྐྱེད་པས་ལུས་སེམས་གྱི་སྤྱིངས་ཀྱི་དགའ་བདེ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཞི་
 གནས་འབྱུང་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་རྩོུ་མེན་དེ་ལས་རྩོུ་མེན་གཉིས་དང་བཞི་དང་། བརྒྱད་
 དང་བཅུ་དྲུག་དང་། སོ་གཉིས་དང་། རེ་བཞི་དང་། བརྒྱ་ཉེར་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་མཐར་
 རྣམ་མཁའ་གང་བར་སྟོ་ཞིང་། སྤྱིད་པའི་ཆོ་རྩེས་ལ་གང་སྟོས་པ་དེ་དེའི་སྤྱིན་མ་ལ་གོ་རིམ་
 མ་ཞོར་བར་བསྐྱེས་ནས་མཐར་ཅུ་བའི་རྩོུ་མེན་གཅིག་སུ་ལ་བསྐྱེས་ནས་སེམས་བཟུང་། དེ་
 རྣམ་རྩོུ་མེན་ལྟའི་སྤྱི་ཡང་སྟོ་ཞིང་སྤྱིད་ཅིང་སྤྱིན་འཛོག་པ་ན་རྩོུ་མེན་གའི་རྩྱི་ཡིག་ལ་
 སྤྱིད། དེ་ནས་རང་དང་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་སྤྱིད་པའི་རྩོུ་མེན་རྣམ་དབྱུས་མའི་སྤྱིའི་པཎ་
 ཡིག་ཉི་གདན་སྐྱ་མ་སྤྱེད་གཤག་ཅམ་གྱི་སྤྱིང་དུ་སྤྱིང་གའི་རྩྱི་ཡིག་ལས་ཐིག་ལེ་སྤྱིན་པོ་
 དང་ཡུམ་གྱི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་འདྲེས་ནས་ཆད་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་རོ་བོ་
 ལྟ་རྣམ་པ་ཐིག་ལེ་འོད་འཆར་བ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བྱས་ནས་བསྟོམ་པས་བརྟན་

བ་ན། དེའི་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཐིག་ལེ་ཆེ་དུ་མ་སོང་དགྲིལ་
འཁོར་ཚུང་དུ་མ་སོང་བར་གསལ་སྤང་འདོན་པ་བྱའི་ཚུལ་དང་། དེ་བརྟེན་བ་ན། དེའི་
གཙོ་བོའི་ཡང་གསལ་བའི་སྤྱ་ཅེའི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གསལ་
བར་བསྐྱོམ་པ་ཆ་བོའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས་འདིའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་དབང་པོ་ནི་
བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཁམས་དཀར་དམར་ཁུ་བདེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མཆོན་
ཉིད་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་པ་ཡིན་ཡང་རྟོགས་པ་རྫོགས་རིམ་
པར་འཛོག་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་པ་ཐོབ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ཕྱ་
མོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པས་དེ་ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་རབ་འབྱམས་སྐྱབ་པ་ལ་
ཆོག་པ་མེད་དོ། །ཕྱ་ཐིག་བསྐྱོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་གི་ཉིང་རེ་འཛོན་
བསྐྱོམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་བརྒྱས་པ་བྱ་བ་ལ་སྤང་བའི་རྒྱ་དང་གངས་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཅ་སྤྱགས་
སམ་སྤང་སྤྱགས་བརྒྱ་བའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་ནས་སྤྱགས་སྤང་བྱུང་བ་ཞི་ཞིང་ལྟོད་པ་རང་གི་
ཞལ་ནས་སྐྱེའི་དབྱིབས་བརྒྱད་ནས་རྗེ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་དང་། ཡུམ་
གྱི་ཞལ་ནས་རང་གི་ཞལ་དུ་འཁོར་བར་བསམ་ལ་བརྒྱ་བ་ནི་ཁྱོགས་ཀྱི་བརྒྱས་པ་དང་།
དང་པོར་ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་ཁྱོགས་བརྒྱ་ནས་རང་གི་རྗེ་རྗེའི་ལམ་ནས་བརྒྱད་རང་གི་ཞལ་
ནས་ཡུམ་གྱི་ཞལ་དུ་ཁྱོགས་ཉེ་དྲག་ཅིང་རྩལ་པའི་རྣམ་པས་འཁོར་བ་ནི་ཁོ་བོའི་དང་། སྤྱ་
ཆེན་པོས་བརྒྱ་བ་ནི་ཁོས་པའི་དང་། ལྷ་རང་རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཆ་གདན་ལྟ་བུའི་དབྱས་
དང་འདིར་ཉིང་རེ་འཛོན་སེམས་དཔའི་མཐར་སྐྱེད་པོ་དང་ཉེ་སྤྱིང་གི་སྤྱགས་ཡི་གེ་དབྱ་
ཆེན་པོར་སྤྱེ་ལངས་ནས་དབྱས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་མདུན་བཞུན་པ་གཡས་སྐྱོར་དུ་འཁོད་པའི་
འོད་ཟེར་གྱིས་ཐོག་མར་རང་གི་ཡུས་གང་ནས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དག དེ་ནས་འོད་

ཟེར་གྱི་ཅེ་མོར་མཆོད་ལྷ་སྤྱོད་ནས་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་བ་བདག་
 གིར་མཛད། དེ་ནས་ཀྱི་སྤྱིའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་གཞུགས། གསུང་ཡིག་འབྲུ། ཐུགས་ཐུག་
 མཆོན་གྱི་ནམ་པར་བསྐྱེད་ནས་རང་ལ་ཐེམ་བས། རང་ཉིད་སྤངས་རྟོགས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་
 པའི་སངས་རྒྱུ་སྤྱོད་དུ། དེ་ནས་སྤྱུགས་ཐེང་ལས་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ཡབ་
 ཡུམ་ཐུང་དང་། ཡབ་ཡུམ་རྒྱུང་བ་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱོད་སྤངས་ནས་
 ལྷ་དེ་དང་དེའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་། གཙུ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་ནས་སྤྱུགས་བསྐྱེད་པར་མོས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མོས་
 ནས་བསྐྱེད་ཞིང་། སྤྱུགས་གང་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་དེ་དང་དེའི་རྒྱལ་བཅུད་ནས་བསྐྱེད་ལ་སྤྱུགས་
 གང་བསྐྱེད་པ་དེ་བསྐྱེད་ཆར་ནས་སྤྱུགས་ནང་མཁའ་ས་ཐོན་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་
 ལ་ནི་དམ་ཆོག་གི་བསྐྱེད་པ་དང་གོང་བུའི་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཆར་རོ། །སྤྱུགས་གྱི་གངས་ལ་
 ལས་རུང་ཅམ་གྱི་གངས་དང་ལས་རབ་འབྲུམས་སྤྱོད་པའི་གངས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱ་
 དགོས་སོ། །བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་བསྐྱེད་མཆུ་དང་ལྷེ་མི་འགྲུལ་བར་
 ཡིད་གིས་ཨོ་ལྷ་ལྷོ་གསུམ་བསྐྱེད་ཞིང་། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱོད་
 གསུང་ཐུགས་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་
 རྟོར་བསྐྱེད་ཞེས་བྱུང་བའོ། །དེ་ནས་རིགས་བདག་རང་ཆས་སྤྱོད་པ་ནས་ཀྱི་ཐུགས་
 ཀའི་ཡིག་བརྒྱུ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བྱུང་བས་ལྷ་སོ་སོའི་སྤྱོད་གང་བས་སྤྱུགས་མ་དག་པ་
 དང་ལྷག་ཆད་གྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ་ལ་ཡིག་བརྒྱུ་ཆར་གཅིག་བརྫོད་
 པར་བའོ། །བསྐྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་བྱིས་ཆོས་གསུང་བའི་གསུང་གི་མཛད་པ་དང་མཐུན་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་སྤྱོད་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡུམ་ཡབ་ལ་ཐེམ་པ་ནས།
 རྒྱ་ད་ཡང་འོད་གསལ་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ་འབྲུམ་དུས་གྱི་ཆོས་སྤྱིའི་རྒྱལ་ལ་གནས་

པར་བྱའོ། །དེ་ནི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ནས་སངས་རྒྱས་ལྷ་པོ་ལས་འདའ་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་
མཐུན་ནོ། །དེ་ནས་སྤྱན་མ་སོགས་བཞི་པོ་ནམ་མཁའ་གང་བར་སྒྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་བ་
སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་གདངས་དྲུག་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་དབྱངས་སྟོན་པོས་བསྐྱེད་ཞིང་། ཆོག་
གི་དོན་སྟོན་གསལ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱེད་བས། སྟོན་གྱི་འཕེན་
པ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་ཆོས་སྐྱེ་ལས་གཟུགས་སྐྱེ་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་སུ་
བཞེངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལྷ་པོ་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ཀྱང་ཆད་མེད་པ་བཞིས་ཞི་
བའི་དབྱིངས་ལས་ཞིང་གཞན་དུ་གཟུགས་སྐྱེའི་རྣམ་པར་བཞེངས་པ་དང་མཐུན་ལ། དེ་
ནས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྱིན་གཅིག་དུ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་སོགས་རིགས་ལྗེའི་ཡོན་
ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་པར་མོས་ལ་ཆོགས་བཅད་སོ་སོའི་དོན་ངེས་པར་བྱ། དེ་
ནས་མཆོད་ཡོན་མདུན་ནམ་ཞལ། ཞབས་བསིལ་ཞབས་ཀྱི་དུས་མོའམ་མཁྱིག་མ་མན་
དང་། མེ་ཏོག་དབུ་ལ། བདུག་སྒོས་ཤངས་ལ། མར་མེ་མདུན། ཇི་ཆབ་ཐུགས་ཀ ཞལ་
ཟས་ཞལ་ལམ་ཐུག རོལ་མོ་སྟན་ལ་འབུལ། གཟུགས་སྐྱེ་དེ་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་ལྷ་མོ་རང་
རང་གི་ཐུག་མཆོན་འཛིན་པ་ཕྱིའི་འདོད་ཡོན། ལྷ་མོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། གཟུགས་མཛེས་པ།
སྐྱ་སྟན་པ། ལུས་ལ་སྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་འདི་དེ་ལ་སོགས་པ་ཞིམ་པ། མ་མཆུའི་སྤང་ཅིའི་
རོ་མངར་པ། སྐྱེ་ལུས་སྐྱེ་དང་བྱད་པར་ཆོས་འབྱུང་གི་རེག་བྱ་བསྐྱེད་འདབ་མ་ལྟར་འཇམ་
པ་རྣམས་ནང་གི་འདོད་ཡོན། ནང་མཆོད་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས། རྒྱ་
ཕེབས་ཀྱི་འོག་གདུང་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་དེན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་སེང་ཁྱིའི་སྟེང་དུ་
བྱི་བཅ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ནང་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་འདིའི་མན་ངག་བརྒྱུད་པ་
དང་རྒྱུད་ཀྱི་བཤམ་པའི་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་པར་མོས་ལ།
ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་ས་གཞི་དང་། སྟོན་མཛུབ་རི་རབ་དུ་མོས་ནས་རི་རབ་ཀྱིས་

རྒྱ་མཆོའི་བརྟུང་བྱང་ཞིང་། ཡང་མཐེ་བོང་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་དང་མིང་མེད་ཡབ་གྱི་རྩེ་རྩེར་མོས་
ནས་རྩེ་རྩེས་བརྒྱ་ནས་བྱང་སེམས་སྦངས་ཏེ་སྤུལ་བར་མོས། དངོས་སུ་ནང་མཆོད་ནས་
མཐེབ་སྤྲོད་གྱིས་སྤྱི་བོའི་ཐད་ནས་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་དང་། དབྱུང་བའི་ཐད་ནས་བརྒྱུད་བའི་སྒྲ་
མ་རྣམས་དང་། སྤྱིང་གའི་ཐད་ནས་དགྲིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཆོག་གས་རྣམས་ལ་འབྲུལ། འདི་
ལ་བདག་བསྐྱེད་གྱི་ལྷ་ཆོག་གས་ལ་འབྲུལ་བ་དང་། མེ་ལོང་ལ་རེ་མིག་དགྲུ་བ་བྲིས་ནས་དེའི་
ནང་དུ་དགྲིལ་འཁོར་བ་སྤྲོད་བྱངས་བ་ལ་འབྲུལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། རྩ་བའི་སྒྲ་མས་
བསྐྱེན་བའི་ཡི་དམ་རྣམས་གྱི་སྤྱི་བོར་ནང་མཆོད་གྱི་ཐིག་ལེ་སོགས་གསུངས་བ་མ་བྱས་
ཀྱང་ཆོག་གསུངས། དེ་ནས་ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་ཤར་སྒྲིའི་ཕྱི་སྒྲིའི་འགྲམ་གྱི་ནང་ངམ། དུར་
ཁོང་དུ་བཞུགས་བའི་ཞལ་བཞི་བ་སོགས་དང་། ཡུལ་ཉེར་བཞི་གནས་སོ་གཉིས་གྱི་དཔའ་
བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ལ་ལྟེ་བའི་ཐད་ནས་འབྲུལ། གཞི་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་མའི་ཐད་ནས་འབྲུལ། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་བྲིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ནས་སྦྲོམས་བར་ཞུགས་བའི་བདེ་བ་བྱངས། དེ་ནས་དེས་སྦྱོང་ཉིད་ངེས་ཡུལ་དུ་
བྱས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གསང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་བ་ཉམས་
སུ་སྦྱོང་བར་མོས་བར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་བསྦྱོང་བ་དང་མཆོད་བ་ནི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་བ་ན་བསྦྱོང་བ་དང་
མཆོད་བ་བྱེད་བ་དང་མཐུན་བ་ཡིན་ལ་མེ་ཏྲག་ལ་སོགས་བ་ཕྱི་བྱམ་དབང་དང་འབྲེལ་
བའི་མཆོད་བ་དང་ནང་མཆོད་ནང་གསང་དབང་། ཡབ་ཡུམ་སྦྲོམས་བར་ཞུགས་བའི་བདེ་
བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། བདེ་བ་དེས་སྦྱོང་ཉིད་ངེས་བར་བྱས་བ་དབང་བཞི་བ་དང་འབྲེལ་
བའི་མཆོད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཉེར་བསྐྱེད་བྱེད་བ་ན་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་
འོད་ཟེར་འཕྲོས་ནས་ལྷག་མོས་གྱི་སྐབས་བཞིན་རྣམ་སྤྱང་ནས་གནོད་མཛེས་གྱི་བར་

ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོར་སྦྱར་བྲངས་ནས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་
 བ་རྣམས་ཀྱང་ཁྱེད་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་བསམ། མདུན་བསྐྱེད་
 སྦྱབ་ན་གསང་བ་སྦྱོམས་འབྲུག་སྐབས་དང་སྦྱོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་ན་གསང་དབང་གི་
 སྐབས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཁྱེད་པར་མོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་
 གི་ཆ་སོ་སོ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ལ་བསྟུ། རང་གཙོ་སོ་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་ཕུ་གནས་པའི་
 སྦྱོར་མཆམས་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྤྲེལ་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ཡབ་ཡུམ་བྱང་དང་། ཡབ་རྒྱུ་སྒྲ་ཆོགས་སྦྱོས་ཏེ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱི་བོར་བཞུགས་ནས་སྦྱོར་མཆམས་དང་སྦྱི་ལས་བབས་པའི་འོད་
 ཟེར་དང་བདུད་རྩིས་སྦྱིབ་པ་སྦྱངས་སྤྱི་ཡིག་ཏུ་གྱུར་པས་ནམ་མཁའ་གང་། དེ་ཉིད་རྫོང་མཆོང་
 དུ་གྱུར་པ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཐིམ་པར་བསམ།
 ཞོ་ཡོ་གཤུག་སོགས་ཀྱི་སྤྲུགས་དོན་བྲན་བཞིན་པའི་སྒོ་ནས་མཉམ་པར་འཛོག་གོ། །ཐུན་
 མཆམས་སུ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་དང་། ཟས་ལ་ལོངས་སྦྱོད་བ་དང་། ཉལ་བ་དང་། ལྷང་བ་
 དང་། ལྷས་དང་། ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྣལ་འབྱོར་
 དག་རིམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་ལམ་འདི་ལ་སྦྱིང་ནས་
 སྦྱབ་པ་བྱེད་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་སྦོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བས། ཅ་བ་དང་བཤད་པའི་རྒྱུད་
 ཤུན་སྦྱར་ནས་མགོན་པོ་སྦྱ་སྦྱབ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་མན་ངག་བཞིན་འཆད་ཤེས་པའི་བརྒྱུད་
 ལྷན་སྦྲུལ་དམ་པ་ཡུན་རིང་དུ་མཉེས་པར་བྱས་ནས། སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་སྤྲོ་མོ་ཚུན་ཆད་
 ལྷངས་དང་འབྲེལ་བ། མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལུང་རིགས་ཅི་མ་མེད་པས་སུན་
 འབྲིན་པར་རུས་པ། སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམས་བཤད་ཡམས་ལ་མ་སོང་བར་སེམས་
 ཐོག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་རྒྱས་པར་ཁྱེད་ནས་དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པ་དང་། དེས་

འབྱུང་དང་། གུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཡིད་
 རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱེད་ནས་སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་ལམ་དེ་དང་
 དེས་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་ལམ་དེ་དང་དེའི་རྒྱད་སྟེན་པར་འགྱུར་ལ། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་ལམ་དེ་དང་
 དེས་སྦྱང་བྱ་སྟོ་བྱར་ཀྱི་བི་མ་དེ་དང་དེ་དག་དངོས་སུ་སྦྱངས་ནས་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་
 གཅིག་ལ་སོ་སྟེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་བདེ་ཆེག་ཏུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 བོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་བཤད་སྒྲུབ་གནས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་ལ། མི་
 གནས་ན་མི་གནས་པ་དང་། རྒྱུད་འདིའི་ཕྱོགས་ཅམ་འཛིན་བཤད་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་དང་མཚོད་པའི་དོས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས།
 ལམ་མ་ཞོར་བ་ཆང་བ་སྒྱར་བ་བདེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཐམས་
 ཅད་ཆང་བ་དང་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་
 མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་ ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བཅེ། །སྒྲུང་དོར་གནས་ཀུན་མ་འདྲེས་
 མཁྱེན། །སྒྲུངས་ཉོགས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རྫོགས། །སྒྲུ་མ་རྩོ་རྩེ་འཆང་ལ་འདུད། །དེ་ཡིས་
 གཏུལ་བྱ་རབ་རྣམས་ལ། །སྒྱར་ལམ་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུངས། །དེ་ཉིད་དེད་དུས་སྒྲུན་
 རྣམས་ཀྱིས། །སྒྲུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐལ་བྱས། །ཀྱི་ཏུད་དཔང་གྱུར་སྟེ་པོ་ཟད། །ལྟར་
 སྒྲུང་ཆོས་ཀྱིས་ས་སྟེང་བྱབ། །མ་འདྲེས་མ་སྒྲགས་ཆོས་ལུགས་ཏུབ། །སྒྲུན་པོས་ཚུལ་
 ལྟན་མཁས་རྣམས་སྟོན། །ཐོག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མགོན་སྐྱབས་བྱེད། །སྙིང་རྩེ་མེད་པས་
 རྒྱལ་པོ་བྱེད། །ཁྱིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་འཆད། །ཚུལ་ལྟན་ཆོས་པ་གཏམ་ས་ཆོལ། །
 ད་ནི་བསྟན་པ་འཛིག་ལ་ཉ། །ཆེ་འདིའི་སྒྲུང་བ་ཏུབ་ལ་ཉ། །འཛིག་ཉེན་པ་རོལ་གཡང་
 ས་མང། །དེ་བས་ད་རེས་བཙོན་འགྲུས་ཚོམས། །ཆེ་མཐུག་འཛིག་ཉེན་བྱ་བ་ཐོངས། །
 གཏན་ཀྱི་བདེ་བ་སྒྱར་དུ་སྐྱབས། །དཔལ་ལྟན་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱི། །བཀའ་བཞེན་

བླ་མའི་ནམ་ཐར་སྐྱོངས། །ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་ཟེན་པ་མེད། །མི་ཡི་ངོ་སྤང་ཡིད་སྤང་སུན། །
 འཁོར་བའི་བདེ་བས་ངེས་པར་བསྐྱུ། །དེ་ཕྱིར་དམ་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་མཛོད། །ཕྱི་ནང་
 ཆོས་ཀྱི་མཐུན་ཆེན་ཆང་། །ཆེ་སྟོང་ཐོས་པ་མང་དུ་བྱས། །བར་དུ་བསམ་བས་གོ་བ་རྟེན། །
 ད་ནི་ཆེ་མཐུག་སྐྱབ་ལ་བསྐྱེལ། །མང་དུ་ཐོས་པའི་སྤྱོ་བོ་ནམས། །ལང་ཆོ་ཡོལ་ནས་
 དབེན་གནས་སུ། །སྐྱབ་པ་སྤྱང་པོར་བྱེད་པ་ལ། །རྒྱལ་བ་ནམས་དང་ལྷ་ནམས་མཉེས། །
 འདི་ལྟར་བྱེད་པའི་འདུན་མ་ནམས། །འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་འབྲུབ་པ་ཡི། །དངོས་གྲུབ་
 ལྷ་དང་བླ་མས་སྦྱོལ། །བར་ཆད་ཆོས་སྐྱོང་སྤང་མས་སོལ། །ཅེས་བ་འདི་ནི་ཞོག་གུར་སྟོན་
 རི་ཁོད་དུ་རྩྱུ་ཆེ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོ་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོས་ཆོས་ཐུན་བརྩུ་དགུར་དགེས་བཞིན་
 དུ་སྦྱལ་སྐྱབས་ཟེན་གྱིས་རགས་རིམ་གྱིས་བ་སྤྱར་ཡི་གེར་འགོད་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་གང་དེའི་བཀའ་
 འབངས་ངག་དབང་བྱམས་པས་རང་གི་བླ་བ་གསོ་ཕྱིར་གྱིས་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །སར་མརྒྱ་ལྷ། དགོལ། །
 དགོལ། ॥

༡༡། །དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་

སྒྲིང་པོ་བཞུགས་སོ།།

ནམ་དག་འོད་གསལ་ཐུགས་དང་དབྱེར་མེད་སྒྱ། །ཀྱུན་ཁུབ་སྒྱ་མཆོག་དང་པོའི་མགོན་
པོ་ཡི། །ཉིད་སྒྱའི་ཆ་ལས་སོ་གཉིས་སྒྱར་སྒྱལ་བ། །ཐ་མལ་ཚུལ་འཛིན་མཁས་གྲུབ་ལ་
ཐུག་འཆལ། །འདིར་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་བ་གཉིས་པའི་དམར་ཁྲིད་ཟབ་མོ་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། སྔོན་འགོ་དངོས་གཞི་གཉིས།

(དང་པོ་)སྔོན་འགོ་ལ། སྒྱའི་སྔོན་འགོ་ཐུན་མོང་ལས་སྦྱངས།

(དང་པོ་སྒྱའི་སྔོན་འགོ་ནི་) དབང་། དམ་སྒྲུབ་བསྐྱེད་རིམ་ཐ་རགས་ནམས་སྔོན་དུ་འགོ་
དགོས་པའི་ཁུངས། གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་ནམས་ལ་ངེས་པ་ལེགས་པར་བྱངས་ནས།

(གཉིས་པ་)ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྔོན་འགོ་ལ་རྫོང་སེམས་བསྐྱོམ་བཞུས། ལྷ་མའི་ནལ་
འབྱོར་དང་མཐུལ་གྱི་འཁྲིད་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་(རྫོང་སེམས་བསྐྱོམ་བཞུས་)ནི། རང་རྫོང་མེ་འཆང་དུ་གསལ་པའི་ཅ་འཁོར་གསལ་
བཏབ་ལ། ཡིད་ཀྱི་རོལ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྱབས་སེམས་བྱེད་པ་རྟེན་གྱི་སྒྲོབས་དང་། རང་གི་
སྒྱི་བོར་པོ་ལྷང་ཁུ་ལས་བསྐྱེད་དཀར་ལ་དམར་པའི་མདངས་ཅན་འདབ་བརྒྱད་ཉེ་བ་ལྷང་
གོ་སར་སེར་པོས་བསྐྱོར་བའི་སྒྲིང་དུ་ཨ་ལས་ལྷ་དཀྱིལ་ཁམ་ཐུག་གོ་བ་འོ་མའི་མདོག་
ལྷ་བྱ། དེའི་སྒྲིང་དུ་རྒྱ་དུང་གི་མདོག་ཅན་འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདུ་ཅན་ལ། རྫོང་ཅེ་ཅེ་ལུ་ལེལ་ལྷ་
བུའི་ཉེ་བར་རྒྱ་དཀར་པོ་སྒྱས་བྲིས་པ་ལྷ་བྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རྒྱལ་བ་སྒྲས་བཅས་

ལ་བྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་བ་ཕུལ། མར་འཕྲོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་འོད་ཟེར་ཚུར་འདུས་པ་ལས་དོ་རྩེ་འཆང་སྐྱུ་མདོག་གངས་རི་ལ་
 ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ཡབ་དོ་རྩེ་སྐྱེལ་ཁྱུང་དང་ཡུམ་བསྐྱེལ་ཁྱེལ་ཁྱུང་གིས་བཞུགས་པ་རིན་
 བོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་། ལྷའི་གོས་བཟུ་ལི་ཀའི་སྟོད་གཡོགས་སྤྲད་གཡོགས་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་བོའི་ཅ་
 འཁོར་ཀྱི་དབུས་སུ་ཨོ་དཀར་པོ། མགིན་བར་ལྷུང་མར་པོ། ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་སྟོན་པོ། དེ་
 ལས་འོད་འཕྲོས་པས་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
 མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་དོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྐྱུན་བྲངས་
 བ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་ནས་མཐར་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བ་ལ་མཆོད་
 ཡོན་སོགས་ཕུལ། རྩེ་ཞེས་བའི་ཆེ་སྐྱེ་བོའི་དོར་སེམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་གཞུག་ རྩྱུ་ཞེས་བས་
 ཐིམ། བེ་ཞེས་བས་འབྲེས། ཉོ་ཞེས་བས་དབྱེས་བཞིན་དུ་བརྟན་བར་བཞུགས། དབང་ལྷ་
 སྐྱུན་བྲངས། དབང་བསྐྱར། ཡབ་ལ་མི་བསྐྱོད་བ་དང་། ཡུམ་ལ་དོ་རྩེ་སེམས་དབས་རྒྱས་
 གདབ། སྤར་ཡང་མཆོད་ནས་རང་གི་སྟོང་གའི་རྩྱུ་ཡིག་གི་ཐིག་ལའི་ནང་དུ་ཆླ་གདན་ལ་
 རང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དམིགས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དོར་སེམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་ཡིག་བརྒྱ་དང་
 བཅས་པ་ལས་འོད་འཕྲོས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་
 ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་ཉི་ཟེར་ལ་རྩལ་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱས་
 བས་ཐིམ་པས། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བདག་
 ཉིད་དུ་མོས་པས། ཐུགས་ཀའི་ཐུགས་སྤང་དང་དེའི་སྐྱུ་ལས་འོ་རྒྱལ་མདུང་གིས་ཕུག་པ་
 ལྟར། བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ནས་ཞུགས་པས་སྡིག་
 སྒྲིབ་ནད་གདོན་སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་སྤྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་འོག་སྟོ་

སོགས་ནས་ཐོན་ཏེ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་འོག་ཏུ་སོང་བར་བསམས་ནས་ཡིག་
བརྒྱ་གང་མང་བསྐྱས་མཐར། འདོད་ན་དབང་བཞི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མན་ངག་བཞིན་
ལེན། དེ་ནས་བདག་ནི་མི་ཤེས་སྐྱོངས་པ་ཡིས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་ནས་མན་ངག་བཞིན་
རྩོར་སེམས་སྦྱིང་ཁར་སྦྱོན་བྱངས་ལ། མཐུག་ཏུ་དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྦྱར་དུ་བདག་སོགས་
སྒྲོན་ལམ་གདབ་བོ།

གཉིས་པ་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། རྒྱད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འགྱུར་བའི་གཞེར་ཐེབས་པའི་ཆེད་
དུ་ཞར་བྱང་ཨེ་ཨྱི་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(རྒྱད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འགྱུར་བའི་གཞེར་ཐེབས་པའི་ཆེད་དུ་ཞར་བྱང་ཨེ་ཨྱི་གྱི་དོན་བཤད་པ་)ནི།
ལམ་གང་ཉམས་སུ་ལེན་ཀྱང་ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམ་བྱུང་གི་ངེས་ཤེས་རྟེན་པར་བྱས་
ནས་བསྐྱོམ་དགོས་པས། རྒྱད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཨྱི་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ། ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ། ཐོབ་བྱེད་ལམ། དེ་འབྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་
ཨེ་ཨྱི་གསུམ་གྱི།

དང་པོ་(ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུ་)ལ་བྱང་དོན་དང་། ངེས་དོན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(བྱང་དོན་)ནི། སྒྲོན་པ་གང་དུ་བཞུགས་ནས་རྒྱད་གསུང་བའི་གནས་རྣམས་སོགས་
ནི་ཨེ་ཡིག་གི་དོན་དང་། སྒྲོན་པ་ནི་ཨ་དང་། ཆོས་ནི་ཐེག་ལའི་དོན་ནོ།

(གཉིས་པ་)ངེས་དོན་ལ། བདེ་སྦྱང་དབྱེར་མེད་དང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་
ལས།

དང་པོ་(བདེ་སྦྱང་དབྱེར་མེད་)ནི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམས་དག་ཨེ་དང་། འབྲས་

དུས་ཀྱི་སྤྱགས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཤ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་གཉིས་སྒྲུབ་བྱ་བ་ཐེག་ལའི་དོན་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་)ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཨེ་དང་། མཚན་དཔེས་སྤྱིས་བའི་སྤྱི་ཤ་དང་། སྤྱི་སྤྱགས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཐེག་ལའི་དོན་དང་། ལམ་གྱི་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཆང་བའི་མཐའ་བྲལ་གྱི་ལྟ་བ་ཨེ་དང་། རྒྱུད་དབྱེར་མར་ཞུགས་གནས་ཐེག་གསུམ་བྲལ་བའི་སྤྱད་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་བའི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སོང་བ་ཤ་དང་། བདེ་བ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱ་བ་ཐེག་ལའི་དོན་དང་། ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཨེ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་བའི་དག་པའི་སྤྱི་ལུས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཤ་དང་། དེ་གཉིས་སྤྱི་སྤྱགས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཐེག་ལའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་བརྫོད་བྱའི་གཙོ་བོ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་པ་ཡང་འདི་ཡིན།

གསུམ་པ་(དེ་འདྲིན་བྱེད་ཉགས་ཀྱི་ཨེ་མི་)ནི། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཨེ་མི་གྱི་རྒྱུ་ལམ་དུས་ཀྱི་ཨེ་མི་གཉིས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ཙ་རྒྱུད་ཐེག་ལའི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྲས་ནས་དགའ་བཞི་འདྲིན་དགོས། དེ་ལ་བྲག་རྒྱ་བསྐྱེན་དགོས་པས། ཡུམ་གྱི་ཟླ་ག་ནི་ཨེ་དང་། ཡལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཤ་དང་དེ་གཉིས་འདུས་པ་ཐེག་ལའི་དོན་ཡིན།

(གཉིས་པ་)རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བདེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(སྤྱོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ནི། འདིར་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ངོས་བཟུང་བ། དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་ལ་སྤྱ་རགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་དགག་བྱ་སྤྱ་མོ་

བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་བ་ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཡིག་གི་དོན་གྱི་གཙོ་
བོ་དང་།

(གཉིས་པ་)བདེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འདིའི་བདེ་བ་ལ། སེམས་ཅན་རང་ག་བའི་
འབྲིག་པའི་བདེ་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ཤིན་སྤངས། ས་འོག་མ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྲལ་བ།
བྲང་སེམས་ལས་དང་པོ་བས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པ། བར་བྱིན་ཐེག་པའི་འཕགས་པས་སྟོང་
ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྐབས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་
བའི་སློག་ཅོལ་བསྒྲུབ་པ། ལྷ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཁྱེད་བྲངས་པའི་བདེ་བ་གང་གིས་
ཀྱང་མི་ཆོག་པར། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དབྱེར་མར་ཁྱེད་གསུམ་གནས་ཐིམ་
གསུམ་བྲལ་ནས་དབྱེར་མའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་བའི་ཁམས་དཀར་དམར་
ཀྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་ཐོར་སྐྱེས་པ་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་
ཡང་། བདེ་བ་ལྟ་བུས་ཟིན་པ་དང་། ལྟ་བ་བདེ་བས་ཟིན་པ་དང་། བདེ་སྟོང་གཉིས་ངོ་ཐོ་
དབྱེར་མེད་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་བདེ་ཆེན་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་བདེ་
བ་དེས་སྤར་ངེས་ཟིན་པའི་ལྟ་བ་དེས་ཡུལ་དུ་བྲལ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་
ན། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་སྟོང་རང་ག་བས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་
དང་མི་འདྲ་བར་གཉིས་སྤང་ལོག་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་གནད་
ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན།

(གཉིས་པ་)བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤང་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱུ་ཡུས་རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་
གནད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། གཞི་ལ་རིམ་ལྔ་དང་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྲལ་པ་ལ་སྤང་གཞི་

སྒྲིང་བྱེད་ངོ་འཕྲོད་པའི་གནད་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་ནས་དོན་
རྒྱས་པར་གསུངས་སོ།།

(གཉིས་པ་)ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་སྐབས་སེམས་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་
མཁར་སང་གོས་བཏེགས་པའི་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བཞུ་འདབ་སྟོང་ཉི་མ་ལྷ་བའི་སྟེང་དུ་ཅ་བའི་
ལྷ་མ་རྩོུ་ལྷ་མཆང་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བྲུག་པའམ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་
གནས་གསུམ་གྱི་ཅ་འཁོར་ལ་ཡི་གེ་གསུམ། རྩྱུ་ལས་འོད་འཕྲོས་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱེན་བྲངས་
བསྟེན། སྒྲིང་སྐབས་གནས་ཐམས་ཅད་སྐྱེན་བྲངས་ནས་སྐྱའི་རྣམ་པ་མ་བསྐྱས་པར་ལྷ་མའི་
སྐྱའི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་ལ། ཕྱག་འཆའ་བ་སྤྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ།

(གསུམ་པ་)མཐུལ་གྱི་འཁྲིད་ཀྱང་འདྲིར་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐུལ་ཆོས་བྱ་ཉར་
གསུམ་མའི་གཞུགས་སུ་བཀོད་ནས་སྤྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཐུལ་རྣམས་ཕྱལ་
ནས། ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་དང་རིགས་ལྔའི་སྟོན་བཟུང་ཆར་ནས་གསོལ་འདེབས།
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་རྒྱས་བསྐྱས་གང་བྱང་ལྷངས་ནས། ལྷ་མ་སྟེང་གར་མན་ངག་
བཞིན་བསྐྱས་ནས་བསྟོ་བ་སྟོན་ལམ་རྣམས་ལྷ་མས་རྩེས་སུ་འཛིན་པའི་རྟགས་དངོས་
དང་། མི་ལམ་དུ་འཁྱལ་མེད་མ་བྱུང་བར་འབད་བ་ཆེན་པོས་སྐྱེན་བཞིར་བཅད་ནས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ།
འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་(གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་)ལ། ལུས་དང་སེམས་དང་ལུས་སེམས་སྐྱེན་མོང་བའི་
གནས་ཚུལ་གསུམ།

ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རགས་པ་སྤྱི་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཅ་ཆགས་

ཚུལ། ཟེག་ལེ་ཆགས་ཚུལ། སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་གསུམ། ལུས་སེམས་སྤྱན་
མོང་བ་ལ་ཞིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུ་སེམས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་བྱང་གྲོལ་དང་འཁོར་བའི་
གཞི་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་ཞེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལམ་བསྐྱོད་པའི་རིམ་པ་ལ་དབེན་པ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིམ། བདེན་པ་གཉིས་
གྱི་རྫོགས་རིམ། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲུག་པའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་ལས།

དང་པོ་(དབུ་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་རིམ་ལ་གསུམ་ལས་)

(དང་པོ་)ལུས་དབེན་སྐྱོད་ཇི་ཇི་ཇོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ། རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་གནས་སྤྱུ་རྣམས་ལ་སོགས་པའི་གནད་ཤེས་པར་བྱས་ནས། སྙན་ལ་འདུག་ལུགས་བརྒྱུད་ལྡན་དུ་འཁོད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པས་ཁྲབ་པར་བྱས་ལ། རང་རྩི་རྩེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་ལུས་སྤུ་མ་ལུས་བཏབ་པ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་དུག་དང་བཅས་པ་ཅ་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་མདའ་སྐྱུག་འབྲིང་པོ་ཅམ་མམ། གོ་སོག་ཅམ་དང་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་འཕྲོས་གྱིས་པ་སྒྲོམ་གསལ་བཏབ་ལ། རྒྱུད་རོ་དགུ་སྤྱགས་སུ་བྱས། སྙིང་ཁའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས། རང་གི་སྒྲོམ་མ་ཡི་དམ་ཐམས་ཅད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཐིག་ལེ་སྔོན་པོ་ཞིག་ཆད་ནས་མགིན་པ། སྤྱི་པོ་སྤྱིན་མཆམས་ཡར་མར་ལོག་ནས་སྙིང་ཁ། རྟེ་བ་གསང་གནས་ཅོར་བུའི་དབྱས་གྱི་ཅ་འཁོར་རྣམས་སུ་ཕྱིན་ནས་འདབ་མ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་བལྟས་པས་བྱག་པ་ཏར་རེ་མཐོང་། འོད་ཟེར་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པས་ཅའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ལས་སུ་བྱང་བར་བྱས་པར་བསམ་ལ། ཡར་མར་ཡང་ཡང་སྤྱང་བ་ཞག་འགའ་བྱ་སྟེ། དེས་རྒྱུད་དབྱེར་མར་འདུ་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་གི་གོགས་མི་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཅ་ལམ་སྤངས་ནས། ལུས་དབེན་བསྐྱོམ་པ་ལ། ལུས་དབེན་བསྐྱེད་ཇོགས་གང་དུ་གཏོགས་པ་ལ། རེ་རེ་བར་འདོད་པ་དང་གཉིས་ཀའི་ཆར་འདོད་པ་སོགས་ཡོད་

ཀྱང་རང་ལུགས་སྒྲིང་པོ་ནི། སྒྲིང་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་ལྷ་སྐྱུ་ལ་གསལ་སྒྲིང་དང་རྒྱལ་ཐོན་པ་
 དང་། ཤེས་པ་རང་ག་བས་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་ནམ་ལྷ་སྐྱུར་ཤར་བ་དང་། གཏུམ་
 མོ་པལ་པ་འབར་བའི་ཁྱུ་བདེས་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་ནམ་ལྷ་སྐྱུར་ཤར་བ་ནམས་
 ལས་ཕྱི་མ་འདི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་དང་། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྒྱང་དབྱ་མར་ཁྱུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ནས་དབྱ་མའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་བྲད་པར་
 ཅན་འབར་བའི་ཁྱུ་བདེས་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་ནམ་ལྷ་སྐྱུར་ཤར་བ་ནི་རྫོགས་རིམ་
 ཀྱི་ལུས་དབེན་ཡིན་པས་ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆ་འབྲེད་ཚུལ་འདི་
 རྗེའི་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན། འདིར་རྗེའི་གསུང་ལས་ཐོག་མར་དབེན་གཞིའི་ལུས་ངོས་
 བཟུང་། དེ་ནས་དབེན་ཚུལ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་ལྟགས་ཀྱི་ལུས་དབེན་བཤད་ནས། ཐིག་
 ལའི་རྣལ་འབྱོར་གསུངས་པ་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་ཡུལ་
 ལ་སོགས་པའི་གནད་བཞི་ལ་མཁས་པས། ལུས་རྣམ་སྤང་གི་ཆོས་བདུན་ལྡན་དུ་བྱས་
 པའི་རྩ་ལམ་སྦྱངས་པའི་བར་སོང་ནས། རང་གི་སྒྲིང་ཁའི་རྩྱ་ལས་ཐིག་ལེ་འབྱུང་བ་བཞིའི་
 བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་སྒྲིམ་དང་ལྷག་པའི་ལྷའི་ངོ་བོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་
 འཕྲོ་བ་ཆེ་རྒྱང་གི་བྲད་པར་སྒན་མ་འབྲིང་སོའམ་ཡུངས་ཀར་སྒྲིམ་པོ། ཁ་དོག་སྒྲིན་པོ།
 དབྱེབས་རྒྱུ་པོ་ཞིག་སྒྲིས་པ་རང་གི་རྫོ་རྗེའི་ཞོར་བུའི་དབྱས་སམ། རྒྱ་རྒྱའི་མར་སྤར་ཉི་
 གདན་སྒན་མ་བྱེད་གཤགས་ཅམ་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་གནས་པ་ལ་རང་སེམས་ཁྱུགས་པ་བཞིན་དུ་
 བྱས་ནས་བསྐྱངས་པས། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུག་ཆའི་བར་གཡོ་མེད་དུ་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་
 བ་དེའི་རྒྱུ་བསྐྱངས་པས་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་དབྱ་མར་ཁྱུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་
 རྟགས་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་རྒྱང་རགས་པ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སྒྲིག་སྐྱུ་ལྷ་བུ་
 བྱུང་བའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་གསར་པ་ཐུར་སེལ་ཀྱི་རྒྱང་རྩང་ཟད་གཡོས་ནས་རིམ་གྱིས་

གསང་གནས་དང་ལྟེ་བའི་ངེས་དོན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་བསྐྱལ་ནས་སྤྱང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་
 ཐང་ནས་འདབ་མ་ལ་བརྒྱས་ཏེ། སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་བཞུས་ནས་མགིན་བ་སྤྱང་
 ག་ལྟེ་བར་སྤྱེབས་བ་དང་མར་མེ་ལྷར་འབར་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་ཤར་བ་དུས་མཉམ། དེ་
 བས་རྒྱུང་ཕྱ་བ་ཐེམ་རྟགས་སྤྱང་བ་དཀར་ལམ་བ་འཆར་བ་དང་བྱང་སེམས་རྩོམ་ཐེམ་ཅ་བར་
 སྤྱེབས་བ་དུས་མཉམ། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ལོར་བྱའི་སྤྱོད་པར་སྤྱེབས་བ་དང་མཆེད་པ་དམར་
 ལམ་བ། བྱང་སེམས་རྩོམ་ཐེམ་མགིན་པར་སྤྱེབས་བ་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་བ་དང་། བྱང་
 སེམས་ལོར་བྱའི་དབུས་སུ་སྤྱེབས་བ་འོད་གསལ་དང་། བྱང་སེམས་ལོར་བྱའི་ཅེར་བརྟན་
 བ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བས་ཡས་བབས་ལྷན་སྐྱེས་ལས་སྤྱེ་བའི་དགའ་བཞི་དང་
 སྤྱང་བ་བཞི་རྩོམ་ཅ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བས་ཡས་བབས་ཀྱི་
 ལྷན་སྐྱེས་ལ་བཞིར་སྤྱེ་བའི་དགའ་བ་སོགས་དང་སྤྱང་བ་སོགས་དུས་མཆུངས་སུ་འབྱུང་
 བའི་དགའ་བཞི་སོ་སོའི་དུས་སུ་བདེ་བ་སོ་སོས་སྤྱང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བདེ་སྤྱང་
 སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ། ལོར་བྱའི་ཅེར་བྱང་སེམས་བརྟན་པར་བཟུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འོད་གསལ་
 ལས་མ་གཡོས་པར་ལུགས་བསྐྱོག་གི་ཉེར་ཐོབ་མ་ཤར་བའི་སྤྱ་ནས་བྱང་སེམས་གེན་དུ་
 བསྐྱོག་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱི་བོར་སྤྱེབས་བ་ན་བདེ་སྤྱང་སྤྱར་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམ། རྩལ་
 བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་ཐོག་མར་སྤྱེ་མཆོམས་མི་མཐུན་བ་མང་ཡང་སྤྱབ་བ་དཔལ་ལྷར་བྱས་ན་མཐུན་ཆབས་
 ཆེ་ཞེས་རྩོམ་ཐོ་ཆེས་གསུངས། ་ དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པས་རྩལ་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་ ་ དགའ་
 བཞི་འབྲེན་ལུས་ལ་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བར་རྩོམ་བ་ན་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ཡིད་
 རོར་བྱང་པོ་རྩིང་བ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་རྩོམ་ཐེམ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱར་ལངས་བ་ལ་ང་རྒྱལ་
 དང་གསལ་སྤྱང་འདོན། སྤྱར་བྱང་པོ་རྩིང་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་
 བ་ཡིན་ལ་འདི་དག་ལ་སད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་བསྐྱེ་རྒྱ་ནི་རང་གི་ཐོབ་བྱར་བྱུང་

པའི་སྐྱ་གསུམ་དང་། དེ་དང་དེའི་ཆེ་དེ་དག་གི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ནི་བསེ་བའི་དོན་ཡིན།
 འདི་ཡི་སྐབས་ཟིན་གྱིས་མང་པོར་ཐིག་ལེ་སྤྲོ་མོ་ལ་རྒྱུང་ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་ཤར་བའི་
 ཆེ་ཅུ་འཁོར་གསལ་འདེབས་པ་བྱང་སེམས་དབབ་བསྐྱོག་གི་དམིགས་པ་སྦྱོང་བ་སོགས་
 བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་གྱི་ཆེ་དབྱེད་སྒྲོམ་གཞན་པར་ཞོག་འོད་གསལ་གྱི་
 སེམས་དེས་སྦྱང་ཉིད་ལ་ཡང་འཛིན་སྒྲོམ་ཁོ་ན་བྱེད་ཀྱི་དབྱེད་སྒྲོམ་བྱས་ན་རྒྱུང་འདུས་
 པ་ཕྱིར་གྱིས་ནས་འོད་གསལ་ལྟན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱང་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བར་
 གསུང་བའི་གནད་དང་། རྒྱུང་དབྱེད་མར་ཐིམ་པའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་འབར་བར་
 གསུང་བ་དང་དགའ་བཞི་སྦྱང་བཞིའི་རོ་བོར་སྦྱེ་བར་གསུང་བའི་གནད་མ་གོ་བར་ཟད་དོ། །
 དཔེན་གཞིའི་ལུས་ནི་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཀ་ཡིན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཀླ་ཡ་ཞེས་པ་བསགས་པ་དང་
 སྦྱངས་པ་ལ་འཇུག་པས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་བཞི་ཀ་ཡང་རང་རང་གི་ཆ་
 ཤུལ་དང་སྐད་ཅིག་སྤྱི་བྱ་མ་བསགས་པ་དང་སྦྱངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེན་པའི་
 དོན་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྦྱང་ཞེན་གྱིས་དཔེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་བྱན་
 དངོས་གཞིའི་སྐབས་བདེ་སྦྱང་སྦྱར་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དབང་པོ་
 དུག་གི་ཡུལ་དུ་གང་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་དོན་སྦྱང་ནས་བྱུང་བ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་
 དེས་པར་བྱས། དེ་ནས་སྤར་གྱི་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཡུལ་སྦྱང་པ་ལ་མ་བྱུང་བ་མེད་
 པས་གང་སྦྱང་སྦྱང་བ། སྦྱང་པ་བདེ་བ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་
 པའི་ལྟའི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟས་ནས་བསྐྱུངས་པས་གང་སྦྱང་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་འབར་
 བའི་གོགས་སུ་འགྱུར་ལ་འདི་ལ་སོར་སྦྱད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཁྲི་ལྔ་ཡང་
 ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ངག་དཔེན་གསུང་ནི་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་ངག་དཔེན་ཞེས་

བ། དག་གི་ཅ་བ་ཐ་མལ་བའི་རྒྱུ་འབྱུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་དོན་རྒྱུ་
 གྱི་རང་གདངས་སུ་དང་པོར་མོས་བས་བསྐྱོམ་བས། མཐར་དེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དོན་རྒྱུ་
 གསུམ་གྱི་རང་གདངས་སུ་དངོས་གནས་ལ་གྱུར་ནས་དག་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་ལོག་
 བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་བའི་ལྷ་སྐྱུ་ལ་གསལ་སྤང་དང་རྒྱལ་བྱུང་བར་ཅན་
 ཡོད་ན་དེའི་སྤྲུགས་བསྐྱེས་བས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་རབ་འབྱུམས་སྐྱབ་བ་ལ་རྒྱས་བ་
 ལུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་ལྟར། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་
 གསུམ་བྱས་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་བའི་གཟུང་ནམ་ལྟར་ཤར་བའི་དོན་རྒྱུ་
 སྐྱེ་ཞིག་ལ་གསལ་སྤང་དང་རྒྱལ་བཟློན་པོ་ཡོད་ན། དག་དབེན་གྱི་སྤྲུགས་ཀྱང་རྒྱས་བ་
 ལུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བ་དབེན་ན་མི་མི་ཞོག་བ་ལྷན་སུམ་ཆོགས་བའི་རྒྱུ་ལས་སྤྲ་སྟན་
 བ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན། སྟོད་བསྐྱེས་ལས་དག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་བའི་ཡུལ་མིན་བར་
 གསུངས་བ་ནི་སྐབས་དེར་དག་དབེན་གྱི་རྟོགས་བ་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེས་
 དག་དབེན་ལ་གོ་བ་ཆགས་མི་རྒྱས་བའི་དོན་མིན་ནོ། །དངོས་ཀྱི་དོན་ལ། སྤྱིང་ཁའི་སྤྲ་
 ཅེར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་། གདོང་གི་སྤྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ། གསང་བའི་སྤྲ་ཅེར་རྫས་
 ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྐྱོམ་རྒྱལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། བསྐྱེས་བ་མི་ཤིགས་བ་ཨ་ཐུང་
 གཅིག་ལུ་བསྐྱོམ་བ་དང་རྒྱས་བ་སྤྲུགས་འཁོར་དང་བཅས་བ་གཉིས་སྤྲ་ཕྱི་འབྲུ་ཞིང་གང་
 རུང་རེས་ཀྱང་ཆོག་ནའང་ཐོག་མར་བསྐྱེས་བ་བསྐྱོམ་ན། རང་དོན་རྒྱུ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་
 སྤྱིང་ཁའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་དོན་རྒྱུ་འཆང་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ་
 ཡུལ་བཅས། དེའི་སྤྲུགས་ཀར་མ་ལས་ཐོབ་བའི་ཐིག་ལེའི་དྲངས་མ་དམར་པོ་འོག་ བ་
 ལས་ཐོབ་བའི་དཀར་པོ་སྤྱིང་དུ་གཟུ་ཁ་སྐྱར་གྱི་དབུས་སུ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་སེམས་ཨ་
 ཐུང་ཤད་ཀྱི་ནམ་བ་ཅན་ཏེ་དབུ་ཆེན་གྱི་ཤད་ཅེ་མོ་སྤྲ་བ་གེན་དུ་བསྐྱན་བ་སྟོན་པོ་ཐིག་

ལེ་རྒྱ་དང་དང་བཅས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་བྱང་སེམས་བ་མོ་ལྟ་བུ་འཛག་བཞིན་པ་ལ་
 རང་སེམས་ཁྱེད་ཀྱི་པ་བཞིན་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པས་རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཁྱེད་ཀྱི་གནས་ཐིམ་
 གསུམ་བྱས་པའི་སྒྲོང་བཞི་དགའ་བཞིའི་ངོ་བོར་བྱུང་ཞིང་། དེ་དག་གི་ཆེ་ལྷགས་འབྱུང་
 དང་ལྷགས་ལྡོག་གི་སྒྲོང་བཞི་དེ་དང་དགའ་བཞི་སོ་སོའི་དུས་སུ་བདེ་སྒྲོང་སྐྱར་ནས་
 སྐྱོམ་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱེད་ནས། མཉམ་གཞག་ལས་ལྷང་ཆད་ཆད་པའི་
 ཆེ་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུད་སེམས་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཡབ་ལྷུ་ཉེན་
 བཞེན་པར་བཅས་པའི་སྐྱར་ཕྱང་པོ་རྟིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཕྱང་པོ་རྟིང་པའི་ཕྱི་ནང་
 གང་རུང་དུ་ལྷང་ནས་གསལ་སྤང་དང་ར་རྒྱལ་འཛིན་ཅིང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་
 རིམ་བསྐྱོམ། ཡང་སྤྱིང་ཁའི་ཨ་མུང་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱུད་ཁྱེད་ཀྱི་གནས་ཐིམ་པའི་ཆེ་ལྷགས་
 འབྱུང་ལྷགས་ལྡོག་གི་བདེ་བས་བདེ་སྒྲོང་སྐྱར། ཡང་ལོངས་སྐྱར་ལྷང་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 འཁོར་མར་བསྐྱོམ་ནས་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་འདོད་ན། བདག་གི་སྤྱ་བའི་ལུས་ཐ་མལ་
 པའི་ལུས་དུ་མ་གྱུར་བ་འདིས་རགས་པའི་ལུས་བཟུང་ནས་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་སྐྱམ་པའི་འཕེན་
 པ་བཏང་ནས། ཕྱང་པོ་རྟིང་པ་དམ་ཆོག་པར་གསལ་བའི་སྤྱི་བོ་ནས་སྤྱིང་གར་ཁྱེད་ཀྱི་གནས་
 རིམ་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲོང་ལྟའི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟ་བ་ལུས་དབེན་
 ལྟར་རོ། །ཉིན་པར་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ནས་གཉིད་ལ་འགོ་ཁར་སྤྱིང་ཁའི་ཨ་མུང་ལ་དམིགས་
 ནས་བསྐྱོམ་པས་ཉིན་པར་བསྐྱོམ་པའི་དུས་པ་དང་གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་རྒྱུད་རགས་པ་རང་
 བབས་ལ་སྤྱིང་གར་ཐིམ་པ་གཉིས་སྒྲག་ནས་བསྐྱོམ་པས་ཁྱེད་ཀྱི་གནས་ཐིམ་གསུམ་སད་
 དུས་ལས་ལྷག་པ་འབྱུང་བས་དེ་དང་དེའི་ཆེ་བདེ་སྒྲོང་སྐྱར་ནས་བསྐྱོམ་པ་དང་། གཉིད་
 སད་པར་རྩོམ་པ་ན་རྩི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོངས་སྐྱར་ལྷང་བ་དང་། སྐྱར་ཡང་སྤྱིང་གའི་ཨ་མུང་
 ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་པ་དང་། ལོངས་སྐྱར་ལྷང་བ་འཁོར་མར་བསྐྱེད་ནས་སད་པར་

འདོད་ན་སད་ཚུལ་བྱད་པར་ཅན་བྱས་ནས་ཕྱང་པོ་རྫིང་པ་ལ་འབྲུག་པ་སོགས་ལ་མཁས་
པར་བྱའོ། །འདི་ལ་གཉིད་དུས་ཀྱིས་སད་དུས་ལ་བོགས་འདོན་པ་དང་སད་དུས་ཀྱིས་གཉིད་
དུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བོགས་འདོན་པ་གཉིས་ཡོད་དོ།

རྒྱས་པ་བསྐྱོམ་ན་བསྐྱོད་འདབ་བརྒྱད་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཅ་འདབ་བརྒྱད་གང་རུང་བསྐྱོམ་
པ་ལ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་འགོད་ལུགས་པད་འདབ་བྱི་མ་བཞི་ལ་ཤར་སོགས་
ཕྱོགས་བཞི་ལ། ཨ་ཨ། ཨི་ཨི། ཨུ་ཨུ། ཨེ་ཨེ། མཆ་མས་བཞི་ལ། ཨོ་ཨོ། ཨྱི་ཨྱི་རྣམས་
དཀར་པོ། པད་འདབ་པར་པ་བརྒྱད་ལ་ཕྱོགས་བཞིར། ཀ་ཁ་ག་ཟ། ཅ་ཆ་ཇ་ཟ། ཉ་ཐ་
ཟ། ཏ་ཐ་ད་ཟ། མཆ་མས་བཞིར། པ་པ་བ་ཟ། ཡ་ར་ལ་ཟ། བ་ཏ་པ་ཟ། ང་ཉ་ཏ་ཟ་རྣམས་
དམར་པོ། པད་འདབ་ནང་མ་བཞི་ལ། རི་རྩི། ལི་ལྷི་བཞི་ནག་པོ་འབྲེང་ལ་འགོད། ཅ་འདབ་
བསྐྱོམ་ན་བྱི་ནས་ནང་ལ་འགོད་པ་དང་དབྱས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་གསལ་བཏབ་ན། རྒྱང་འདྲ་
བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཡོད་པས། ཐོག་མར་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཅ་འདབ་དང་བཅས་པ་ལ་
སེམས་བབྱང་། དེའི་ཡུན་ཉིས་འགྱུར་ཅམ་གསལ་བྱེད་དང་། དེའི་ཉིས་འགྱུར་རི་ལི་དང་།
དེའི་ཉིས་འགྱུར་ཅམ་ཐིག་ལེ་ཨ་ཟུང་དང་བཅས་པ་ལ་སེམས་བབྱང་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྲར་
ནས་སད་དུས་དང་གཉིད་དུས་ཀྱི་དགེ་སྦྱར་སྦྱང་ཚུལ་སྤར་བཞིན་ཡོན་ལ། ཆེ་འདིར་དེ་
ལྟར་བསྐྱངས་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་འཆི་བར་ཉེ་བའི་ཆེ་ལྟང་བ་བྱིར་བཅོས་པ་དང་ཡོ་བྱད་
ཆོགས་སུ་གཏོང་བ་སོགས་བྱས་ལ་འཆི་ཁར་སྒྲུ་མ་ལ་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་འདེབས་ཤིང་།
སྟོང་ཁའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རྒྱས་བསྐྱོད་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱངས་པས། དེའི་
ཆེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་རྒྱང་ཐིམ་ནས་སྟོང་ཁའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་འགོ་
བས་དེ་དང་ཆེ་འདིར་གོམས་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་སོ་སོའི་དུས་སུ་བྲན་
ཤེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་བས། ཐིམ་རིམ་སོ་སོ་ངོས་ཐིན་པར་བྱས་ལ་སྟོང་པ་བཞི་ཀ་

དང་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་དྲུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྒྱར་ནས་གཞིའི་འཆི་
བ་འོད་གསལ་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་དང་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བར་
ཚུམ་པ་ན་བར་དོའི་ལུས་ལོངས་སྒྱར་ལྷང་བའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་བར་དོའི་ལུས་ཡིད་
ངོར་ལྟ་སྒྱར་ལངས་ནས་སྤྱད་རིམ་བསྐྱོམ། སྤྱི་བ་ལེན་པའི་ཆེ་གང་དུ་སྤྱི་བའི་པ་མ་གཉིས་
དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་དཀར་དམར་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་བསྐྱོག་ནས་བསམ་བཞིན་
དུ་སྤྱིད་པ་བཟུང་ནས་ལམ་ལྟག་མ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་ལ། སད་དུས་དང་གཉིད་དུས་
དང་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྐྱོར་དགུ་དབེན་པ་གསུམ་ག་ལ་འབྱེད་ཤེས་དགོས་ལ། སེམས་
དཔའ་སུམ་བཅེགས་ཀྱང་དོན་ནོ། །འདི་དག་དཔེགས་རྣམ་སྟོང་ཚུལ་མདོར་བསྒྱུས་ཅིན་ཡིན་
པས། རིམ་པ་ལྔའི་ཞིབ་ཆ་མཐའ་དག་གསལ་སྟོན་དང་གདན་རྫོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྒྲ་ཚུལ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཐོག་མར་རྒྱང་གི་རྣམ་
གཞག་རྒྱས་པ་དང་། སྤྲགས་བརྟུ་བའི་གཞི་ལ་སོགས་པ་སྤྲགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་
ཤེས་པར་བྱས་ལ། མདོ་སྤྲགས་གཉིས་ཀའི་སྒྲ་བས་སུ་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་ཅ་བར་
འདོད་པ་དང་དེའི་གཉེན་སོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འདོད་པར་འབྲུ་ཡང་། དེའི་
སྟོང་དུ་ཐེག་པ་འདི་ལ་རྒྱང་གིས་ཐ་མལ་པ་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་
མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཅ་བ་བྱེད་ཚུལ། རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་དབུ་མར་བཅུད་ནས་
སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་འཆི་རིམ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་
འོད་གསལ་གྱི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོ་ཐོར་གྱུར་པ་དེས་རང་བཞིན་མེད་པ་འཛིན་
སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་མ་དག་གི་སྒྲ་མའི་སྒྲ་
འགྲུབ་ཚུལ་ལ་ངས་པ་བཏན་སོ་བཅའ་ནས་དཔེགས་པ་དངོས་ཀྱི་ཆེ། གནད་བཞི་ཆང་
བའི་སྒྲོ་ནས། རང་གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་

བཞི་དང་བཅས་པའི་སྒྲིང་ཁའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་དེའི་བྱགས་
 ཀའི་ཐིག་ལའི་དབུས་སུ་ཨ་ཐུང་སྟོན་པོ་འོད་འཆར་ཞིང་བྱང་སེམས་བ་མོ་ལྟ་བུ་འཛག་པ་
 ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་ལ་དམིགས་པ་བརྟན་པ་ཡུན་རིང་བར་བསྐྱངས་ནས། དེའི་རྒྱ་ད་ལས་སྟོག་
 འཛིན་སྟོས་རེང་གི་དུད་པ་ལྟ་བུ་དལ་བུས་རྩུ་རྩུ་ནས་ཡར་སོང་བ་ཡར་སྐྱ་སྟོན་དབུས་སུ་
 སྟེབས་པ་ན། རྒྱང་དེའི་རང་གདངས་ཨོྲ་གྱི་རང་གདངས་སུ་ཤར་བ་ནང་དུ་ཞུགས། ལྷུང་འི་
 གདངས་ཀྱིས་ཨ་ཐུང་ལ་སིབ་ཀྱིས་ཐིམ་ནས་གནས་རྩུ་གི་གདངས་ཀྱིས་བྱིར་ལྡང་བ་དང་།
 ཡང་དེའི་ཞབས་ནས་བྱར་སེལ་སེར་པོ་སྟོས་རེང་གི་དུ་བ་ལྟ་བུ་བྱང་བ་རྩུ་རྩུའི་མར་སྐྱར་
 སྟེབས་པ་ན་ཨོྲ་གྱིས་འཇུག། ལྷུང་ས་གནས། རྩུ་གིས་ལྡང་བ་དང་། ཡང་དེའི་རྒྱ་ད་ནས་
 སྟོག་འཛིན་ཡར་འགོ་བ་དང་། ཞབས་ནས་བྱར་སེལ་མར་འགོ་བ། ཨོྲ་གྱིས་འཇུག་པ།
 ལྷུང་ས་གནས་པ། རྩུ་གིས་ལྡང་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་བྱེད། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་གོམས་
 པས་གཞི་ལ་འཇུག་ལྡང་གཉིས་ལས་གནས་པ་བྱར་དུ་མེད་ཀྱང་། དང་པོར་འཇུག་ལྡང་
 གང་རུང་གི་ཡུན་གྱི་གནས་པ་རྩྱལ་བས་བཅོས་ནས་བསྟོམ་པས། མཐར་འཇུག་ལྡང་རེ་
 བྱང་དང་གནས་པ་རེ་རིང་དུ་སོང་ནས་གནས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་ལུས་
 གྱི་སྟོད་སྟེང་གྱི་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཉེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ནང་
 དང་རྒྱང་རགས་པ་འགའ་རེ་མི་ཤིགས་པ་རང་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བས། དེ་དག་གི་ཆེ་སྒྲིར་
 དགའ་བ་བཞི་དང་། བྱང་པར་སྒྲིང་ཁའི་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་འདྲ་བའི་དགའ་བཞི་སྟོང་བཞིའི་
 ཆེ་བདེ་སྟོང་སྒྲིར་ནས་སད་པ་དང་གཉིད་དང་འཆི་བའི་བསྐྱེ་བ་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉམས་
 ལེན་རྣམས་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལ་རྫོང་བསྐྱས་བྱེད་ན་དབང་པོ་དེ་
 དང་དེའི་རྩ་ཡི་རྩ་བ་མི་ཤིགས་པ་ལ་བྱག་པར་མོས་ནས་རྫོང་རྗེ་གསུམ་གྱི་བསྐྱས་པ་བྱའོ།།

གསང་བའི་སྒྲ་ཅེར་རྫས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་རྩྱལ་བསྟོམ་རྩྱལ་ནི། རང་རྫོང་འཆང་སེམས་

དཔའ་སུམ་བཅེགས་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ཡུམ་ཀྱི་རྩེ་
 རྩེའི་མར་སྒྲ་རང་གི་རྩེ་རྩེའི་ནང་དུ་ཚུར་བྱངས། རང་གི་སྒྲིང་ཁ་ནས་རྒྱང་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་
 ཅན་སྒྲོས་ནས་རྩེ་རྩེ་འབྲུད་མཆམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཉི་གདན་ལ་གནས་པའམ་ཡང་ན་སྒྲིལ་
 བྱང་བཞི་ལྟ་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་བསྐྱངས་པས་རྒྱང་ཐིག་ཉགས་བྱང་བ་ན་སྒྲིང་
 ཁའི་ཨ་མུང་ལ་དམིགས་པ་གཏད་པས་ཕྱིའི་རྒྱུན་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྐྱར་བའི་བྱས་པས་སྒོག་
 ཚལ་སྒྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ལས་ཀྱང་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་སྒྲིང་ཁར་འདུ་འབྲལ་ཆེ་བས་
 ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བཞི་ཕྱལ་དུ་བྱང་བ་འཆར་བས་དེ་དག་གི་ཆེ་
 ཡང་བདེ་སྒྲིང་སྐྱར་ནས་སད་པ་དང་གཉིད་དང་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་བསྐྱོམ་པས་འདི་
 སྒོག་ཚལ་སྒྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐོགས་འདོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དག་དཔེན་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་ཁྱབ་བྱེད་
 ལ་རྫོང་བཞུས་བྱེད་ན་ལུས་ཀྱི་སྒྲིད་སྒྲིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བ་སྐྱེའི་བྱ་གཙུག་ཀྱི་ཅ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་མི་ཤིགས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྩེ་རྩེ་ལ་བྱུག་པའི་ནང་ནས་རྒྱང་སྒྲིབ་བྱུག་དལ་བྱས་
 སོང་བ་ཅ་སོ་སོའི་རྩེར་སྐྱབས་པ་ན་ཨོྲ་གྱིས་ནང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྐྱོང་
 བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སེམས་དཔེན་ཕྱགས་རྫོང་རྩེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་དཔེན་གཞིའི་སེམས་
 བེ་སྐྱང་བ་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་མཆན་འཛིན་ལས་མ་དཔེན་ཞིང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 རོ་བོར་མ་སོང་བ་ལས་མ་དཔེན་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་དམིགས་པ་བསྐྱངས་པས་མཆན་
 འཛིན་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་སོང་བ་ལ་སེམས་དཔེན་ཞེས་
 བྱ་ལ། སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་མཐོང་བ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་སེམས་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་བདག་མེད་སྒྲ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་དེ་དགོས་པར་སྒྲིན་པ་མིན་ཀྱི་རྒྱང་རྩེ་
 རྩེའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིག་གསུམ་བྱས་པའི་སྐྱང་བ་གསུམ་ཀྱི་མཐར་ཐམས་ཅད་

སྒྲིབ་པ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་འདུས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་
འབྲུག་དགོས་ཞེས་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱི་མིང་ལ་ཀུན་བཏགས་སོགས་ཀྱིས་བཏགས་
པའི་མིང་པར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གསུམ་ལ་དེ་དག་གི་མིང་གིས་
བཏགས་པ་དང་བཏགས་པའི་དོན་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལ་མ་གྲགས་པས་ཐུན་མོང་བ་མིན་
ནོ། །བསྒྲོམ་ཚུལ་དངོས་ནི། འདི་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་དབང་རྣམས་འགའ་ཞིག་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
མ་སྟོས་པར་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བསྟེན་
ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་གནད་བཞི་ཆང་བའི་དོ་རྩེ་འཆང་སེམས་དཔའ་སྐྱུམ་བཅེགས་
ཡུམ་བཅས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་རྩུ་རྒྱུ་མར་སྒྲ་བཞོས་ནས་རང་གི་རྩུ་རྒྱུ་བྱངས་ནས་སྟོང་གའི་
སྒྲགས་འཁོར་རྒྱས་པའམ། མི་ཤིགས་པའི་ཨ་ཐུང་གཅིག་དུ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བཟུང་
སྟེ། ཨ་ཐུང་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཕྱི་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་ལན་ཚུ་ཚུ་ལ་
ཁྱེ་བའམ་དོ་ཆེན་ལ་ཁ་བ་བབས་པ་ལྟར་ཁྱེ་ནས་བཟུང་དང་དེ་རང་དང་། རང་ཡང་སྟོང་
སྟོང་རྒྱབ་མདུན་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་ལོང་ལ་ཏ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ཁྱེ་ནས་ཀྱི་ཤེས་སེམས་
དཔའ་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ། ཨ་ཐུང་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་དའི་བར་དང་། དེ་ཡང་མི་
དམིགས་པར་བསམ། ཡང་ན་རང་ནས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པས། ཕྱིའི་རྒྱེན་ཕྱག་རྒྱ་
དང་། ལྷན་གྱི་རྒྱེན་བསམ་གཏན་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་སྟེང་རིམ་བསྒྲོམ་པས་སྒྲ་མ་ནས་
དོར་བསྐྱུས་ཀྱིས་སྟོང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བའི་དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་སྟོང་སྟོང་ནས་རྒྱུང་
དང་བྱང་སེམས་སྟོང་ཁར་འདུ་བའི་ཆོ། སྟོང་ཁའི་རྩ་འདབ་ཕྱི་མའི་ནང་དུ་སྟེབས་པའི་ཆོ་
ལུགས་འབྱུང་གི་ལྷན་སྐྱེས་ལས་ཕྱེ་བའི་དགའ་བ་དང་སྒྲིབ་བ། བར་པར་མཆོག་དགའ་དང་
མཆེད་པ། ལྷན་མར་བྱུང་དགའ་དང་ཉེར་སོབ་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པའི་ཆོ། ལྷན་སྐྱེས་
དང་འོད་གསལ་འཆང་། ཡང་ཕྱིར་གྱིས་ནས་འདབ་མ་དང་པོར་སྟེབས་པ་ན། ལུགས་

ལྷོག་གི་ཉིང་ཐོབ། བར་བར་མཆེད་པ། བྱི་མར་སྤང་བ། སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་དང་ཐིག་
ལེ་རང་རང་གི་གནས་སུ་སྤེབས་པ་ན་ལུགས་ལྷོག་གི་ལྟན་སྤྱེས་འཆར་བས་དེ་དག་གི་
ཆེ་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས། ལོངས་སྤྱར་ལངས་པ་དང་། བྱང་བོ་རྟིང་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་རྗེས་
ཐོབ་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་བསྐྱུང་བར་བྱའོ།།

གཞིའི་སྐབས་སུ་གཉིད་དུས་སུ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་
འཆར་ཡང་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པར་མི་འཆར་ལ། འཆི་དུས་སུ་རྫོགས་པར་འཆར་བ་ལྟར།
ལམ་དུས་སུ་ཡང་། ལུས་དབེན་ཀྱི་སྐབས་སུ་འོག་སྒྲོར་ཐིག་ལེ་བསྒྲོམ་པ་ནས་དག་དབེན་
ཀྱི་བར་དུ་དེ་དག་འཆར་ཡང་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པར་མི་འཆར་ལ། སྤྱིང་གའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་
པར་གྲོ་ལ་བའི་སེམས་དབེན་ནས་དེ་དག་པལ་ཆེར་རྫོགས་པར་འཆར་ཞིང་དཔེ་ཡི་འོད་
གསལ་མཐར་ཐུག་ནས་འཆི་དུས་ལྟར་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འཆར་ལ། དེ་
ལྟ་བུའི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་ལྷ་བ་དུག་དང་བཙོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པར་བསྐྱུངས་པས་སྤྱི་
ལུས་འགྲུབ་པའི་མཆོན་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་ལ་འོད་ཟེར་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར་
བ་དང་། ཆོངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐུག་བྱེད་པའི་ལྟས་བྱུང་ནས་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་
ཐུག་འཆར་བའི་བྱིར་དུ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱུར་ནས་སྤར་བཞིན་སེམས་
དབེན་ཀྱི་དམིགས་པ་བསྐྱུངས་པས་འཆི་དུས་རི་ལྟ་བུའི་ལུགས་འབྱུང་གི་སྤང་མཆེད་
ཐོབ་གསུམ་དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་གི་བར་ལེགས་པར་འཆར་རོ། །དེ་ལྟར་དབེན་
པ་གསུམ་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་སོས་ནས།

(གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་)བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཟུང་
དུ་འཇུག་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་)ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བདག་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོབ་

བ་ལ། བདག་བྱིན་རྒྱབས་ཞེས་པའི་བདག་ནི་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་གཞི་ལ་རགས་
 བ་གནས་སྐབས་པ་ཚུའི་ཆ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཉུག་མ་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་
 སེམས་ཚུའི་གཤེར་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས་བྱི་མ་འདི་ཡིན་ལ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དོན་
 ནི་འབགས་པ་ཡབ་སྲས་ལྟ་བུ་རྒྱུད་དོན་ལ་མཁས་པའི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྤང་པོ་སྤྲ་རགས་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་བཞོན་པར་
 གྱུར་པའི་རྒྱང་མཆན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུར་དངོས་གནས་ལ་བཞེངས་པའི་དོན་
 ཡིན། འདི་འདྲ་བའི་སྤྱིའི་སྤྱབ་གཞི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་ཀྱང་
 རོས་པ་མང་བ་དང་རྟོག་གཏི་རིག་པས་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་མི་རུས་ལ། སྒྲ་མའི་མན་ངག་
 གིས་དེ་ངེས་ནས་དེ་ལས་རང་གི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྤྱུ་སྤྱབ་
 ཚུལ་ཤེས་ནས་དལ་འབྱོར་ལ་སྦྱིང་པོ་ལེན་དགོས་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དངོས་ནི། སྤར་
 བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རང་གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་སེམས་དཔའ་སུམ་བཙེགས་
 ཅ་འཁོར་ཨ་མུང་དང་བཅས་པ་གསལ་བཏབ་ནས་ཡབ་ཡུམ་སྤྱིལ་གྱང་བཞི་ལྟན་དུ་བྱས་
 ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་དང་འདྲ་བའི་སྤྱད་རིམ་བསྐྱོམ་པས་བྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཆི་རིམ་རིམ་ལྔ་བའི་བྲལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་སྤྲ་མོ་ཚུན་ཆད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་སྦྱིང་
 གཏི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་པ་ཤར་བའི་ཆེ་བདེ་སྟོང་
 སྤྱུར་ནས་བསྐྱོམ་སྟེ་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བར་ཚོམ་པ་ན། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་
 སྤྱུ་མའི་སྤྱུར་ལྷང་བར་བྱའོ་སྤྲམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་བས། དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་
 འགག་པ། ལུགས་ལྷོག་གི་ཉར་ཐོབ་འཆར་བ། མ་དག་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་དངོས་གནས་ལ་
 གྲུབ་པ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་སྦྱིང་གཏི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་དམར་
 པོ་གདན་དང་དཀར་པོ་གོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་སྦྱིང་གཏི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཐོག་

མར་བཞེངས་ནས་ལྷགས་ལྷོག་གི་ཉིར་ཐོབ་མཆེད་པ་སྤང་བ་གསུམ་རྫོགས་ནས་སྤྱོན་
 ཅུམ་ནས་སློག་འབྲུག་པའམ་རྒྱ་ལས་ཉ་ལྟར་བ་ལྟར་ཕྱང་པོ་རྩིང་བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འབྱུང་བ་
 དེས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་བསྐྱོམ་པས་རྒྱང་ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བར་
 རོ་བ་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་དེ་ནི་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་
 བཅུ་གཉིས་དང་འབྲ་ཞིང་རྒྱ་གང་ལས་སྐྱུ་དེ་དངོས་སུ་འབྲུབ་ན་སྐྱོས་བཅས་དང་སྐྱོས་
 མེད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྐྱོས་མེད་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་མཆོན་
 དཔེའི་སྐྱུར་བསྐྱུར་བྱབ་ངེས་ཤེས་པ་དང་། དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་གི་བཞོན་པའི་
 རྒྱང་ལས་འབྲུབ་པའམ་ལྟར། རྒྱུན་ནི་ལུས་དབེན་ནས་བཟུང་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་འོངས་
 སྐྱུར་ལྟར་བའི་འཕེན་པ་ཡང་ཡང་བཏང་ཞིང་གོམས་པའི་མཐུ་དང་། དཔེའི་འོད་གསལ་
 ཀྱི་སེམས་དང་དེ་ལས་འོངས་སྐྱུར་ལྟར་བར་བྱའོ་སྟུང་བའི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ལྟར་
 ལ། སྐྱུ་དེ་བྱུབ་ན་དཔག་ཆད་བརྒྱའི་བར་འོད་ཀྱིས་འགོངས་པ་དང་། ལྟ་ཆངས་པ་སོགས་
 ཀྱིས་བྲག་བྱེད་པ་དང་། ཉམ་མཁའ་མངོན་ལ་མངའ་བཞེས་པ་དང་། ཆེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱ་
 བས་བྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་)དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པའི་རིམ་བ་ནི། སྐྱུ་ལུས་པ་དེས་ཕྱི་
 རང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་དག་ནས་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྤྱིང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་འདྲ་
 བའི་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དུས་བྱད་པར་ཅན་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་སྐྱེ་བས་ཕྱི་
 ཡི་མངོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པ་དང་། རང་གི་དུས་བྱད་པར་ཅན་ལྷགས་འབྱུང་གི་སྤང་བ་གསུམ་
 འགག་ལྷགས་ལྷོག་གི་དེ་གསུམ་མ་སྐྱེས་པའི་མཆོམས་དེར་མངོན་དུ་འབྱུང་བས་རང་གི་
 མངོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པ་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་གཞན་གྱི་མཐར་

འོང་ཚུལ་ནི། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས། ས་བཙུ་པའི་བར་རང་ལམ་དུ་རིགས་
 དེས་བས་སྒྲགས་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ལ། དེའི་སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་སྒྲགས་ལ་འཇུག་
 པའི་ཆེ་དང་པོར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་འཇུག་ཅིང་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཡུན་སྤང་ཙམ་
 ཐོབ་ནས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། རྗེ་ཞོར་བཟང་ཞབས་པར་ཕྱིན་ཐེག་
 པའི་ས་དང་པོ་ནས་བཙུ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲགས་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་དང་། སྲིད་
 པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས་སྒྲགས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཕྱ་ནས་སློབ་པའི་
 བྱང་འཇུག་བསྟོན་མི་དགོས་པར་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཞེད་པ་
 ལས། དེ་འབྲ་བ་དེ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གང་ནས་འཇུག་བཞག་དཀའ་བས་ལུགས་སྒྲ་མ་ལེགས་
 ཡིང་། དེ་འབྲ་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་ནི་མཚན་
 བྱེད་དང་། སངས་རྒྱ་བའི་དུས་ཐོ་རངས་ཡིན་ནོ། །མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་བས་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་རྩ་རྒྱད་ཀྱི་དོན་མན་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་རྗེ་འགོས་
 ཀྱི་གདམས་པ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་སེམས་དཔའ་སྤུམ་བཅེགས་ཀྱི་རྗེས་གཞིག་དང་།
 རིམ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པས། དེའི་ཚུལ་ནི་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་གྲུབ་པ་
 ནས་བཟུང་མཉམ་གཞག་གི་སྐྱུ་མའི་ཉམས་ལེན་སེམས་དཔའ་སྤུམ་བཅེགས་ཀྱི་རྗེས་
 གཞིག་དང་རིམ་འཛིན་གྱི་སྤྱད་རིམ་བསྟོམ་ཞིང་། ལྷག་པར་སངས་ཐོ་རངས་ལྟ་བུ་ལ་དོན་
 ཀྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དོ་རུབ་ཉི་མ་དམར་ཐག་ཆོད་ནས་སྒྲ་མ་ཆོགས་ཀྱིས་
 མཉེས་པར་བྱས་ནས་མཚན་བྱེད་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དངོས་དབང་དུ་ཁྱས་ཏེ་
 འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་ཐོག་ནས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཁྱགས་ཏེ་སྐྱུ་ལུས་བ་དེས་
 རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོད་རྗེ་རྣམ་
 སྤང་དུ་བསྟོམ་པ་སྐྱའི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་དང་། དེའི་སྒྲགས་ཀར་ཨོ་བསྟོམ་པ་སྐྱའི་ཡེ་

ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། དེའི་ཐིག་ལའི་ནང་དུ་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་བསྐྱོམ་པ་སྐྱའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་གསུང་རྫོ་རྫོ་འོད་དཔག་མེད་དང་། ཐུགས་
 རྫོ་རྫོ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱོམ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་བསྐྱོམ། ཡང་ན།
 སྐྱའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ལྷད་ཀོར་ཀྱི་ནང་དུ་གསུང་གི་དམ་ཆེག་སེམས་དཔའ་དང་།
 གསུང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཆེག་བྲག་གི་ནང་དུ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་སེམས་དཔའ་
 སོགས་བསྐྱོམ་པའི་སེམས་དཔའ་དགུ་བཅེགས་བསྐྱོམ། དེ་ནས་རང་གི་སྒྲིང་ཁའི་ཨ་ཐུང་
 ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཕྱི་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་པོག་པས་འོད་དུ་ཞུ་ནས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
 སོ་སོའི་དམ་ཆེག་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ་ནས་རིམ་གྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་དང་།
 དེ་རང་ལ་ཐིམ། ཡང་ན་སྐྱའི་དམ་ཆེག་པ། ཡེ་ཤེས་པ། ཉིང་རེ་འཛིན། དེ་གསུང་གི་
 སེམས་དཔའ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས། དེ་ཐུགས་ཀྱི་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་ཐུགས་
 ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རང་ལ་ཐིམ། རང་ཡང་སྒྲོད་སྒྲད་རྒྱབ་མདུན་ཐམས་ཅད་ནས་
 མེ་ལོང་ལ་རྟ་བཏབ་པ་བཞིན་ཐིམ་པར་བསམ་པ་ནི་རྩེས་གཞིག་དང་། ཡང་ན་རང་ཉིད་
 ཁོ་ན་མེ་ལོང་ལ་རྟ་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་གྲུར་པར་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྒར་ནས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ལ་བྱང་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འཆི་རིམ་རྩི་
 ལྟ་བ་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་བར་འཆར་བའི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་
 ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོན་དེངས་པ་བཞིན་ལྷག་མེད་དུ་དག་པས་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲོད་ལ་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྒྲོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་
 སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་ཉོན་སྤྱིའི་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་
 ལ་སྐྱེས་པ། རང་རྒྱུད་ལྷན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པར་གྲུར་པ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་།

བྱང་འབྲུག་གི་རིམ་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པ་ནི། འོད་གསལ་དེ་ལས་ལུགས་ལྷོག་གི་ཉིར་ཐོབ་

ཤར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དུས་དེར་འཕེན་བ་བཏང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྡོན་ནས་གོམས་
 པའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུ་མེས་ས་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་སྒྲིང་ཁའི་མི་
 ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་གདན་དང་དཀར་པོ་གོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་སུ་ལྷང་བ་དང་ཉོན་
 སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་ལུས་མཆོན་
 དཔེས་སྤྱས་པ་ནི་དུས་ནམ་ཡང་རིགས་འབྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་ལ། སྐྱུ་དེ་ནམ་ཐོབ་པ་ནས་
 སྐྱུ་ཐུགས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་པས་དེ་ལ་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེའི་སྐྱུ་མཆོན་ཉིད་པ་ཞེས་
 བྲ། དེ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་པའི་ཆེ་བྱང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་ལ་
 གཉིས་སྤང་བྱུང་བ་དེ་མེད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱུན་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དང་བྱང་དུ་འཇུག་
 པས་སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་དང་། སྤང་མཉམ་གཞག་ཏུ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་
 རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་ཅེས་བྲ། འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ་སྦྲུལ་དུ་བསྐྱེལ་པས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་གྱི་བར་
 འཆར་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཕྱང་པོ་རྟིང་པ་ལ་ཁྱུགས་ནས་བཟའ་བཏུང་ལ་འོངས་སྟོང་། ལས་
 རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་ གདུལ་བྲ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ། རི་དྲུགས་གཤོར་བ་སོགས་ཀྱི་
 སྟོང་པ་རྒྱ་བ་གསུམ་མམ་དུག་གམ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སྟུང་པས། མི་སློབ་པའི་བྱང་
 འཇུག་འགྲུབ་པའི་མཆོན་མ་བརྟན་པོ་རྟིང་ནས་སྟོས་བཅས་སྟོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་
 གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱེལ་པས་སློབ་པ་མཐའི་
 འོད་གསལ་གྱིས་སྤང་བ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་མ་
 ལུས་པ་དུངས་སྤངས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་
 གཉིས་སྤང་མ་ལུས་པར་བྱུང་བའི་མཉམ་གཞག་ལས་དུས་ནམ་ཡང་མི་ལྷང་བཞིན་དུ་

ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐེལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་རྫོན་པ་བཞག་པ་བཞིན་མངོན་
 སུམ་དུ་རྫོགས་པ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ། སྒྲོབ་པ་མཐའི་འོད་
 གསལ་རྣམ་མཁེན་དུ་གྱུར་པ། སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་མཆན་དཔེས་སྤྲས་པ་ཁ་སྐྱོར་
 ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་ཀྱི་འོངས་སྐྱུར་གྱུར་པ། གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱུལ་སྐྱུ་བྱེ་བ་ཐེར་འབྱམ་འབད་
 ཚོལ་མེད་པར་སྟོན་ཀུས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནས་ཕྱང་
 བོ་རྟིང་པ་དང་འབྲེལ་ཐག་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཆད་ཀྱང་དགོས་པའི་དབང་གིས་ད་དུང་
 ཕྱང་བོ་རྟིང་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐྱུལ་སྐྱུ་མཐའ་ཡས་པ་བཞགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་འབྲས་བུའི་བྱང་འཇུག་དེ་ནི་རང་དང་རིགས་འདྲ་བའི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་
 འཇུག་ལས་བྱུང་ལ། བྱང་འཇུག་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བྱང་དུ་འཇུག་སྐྱུའི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་
 སྐྱུ་ལུས་གཉིས་སྟོན་དུ་ཐོབ་དགོས། དེ་ཡང་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་
 དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་མ་སྐྱུངས་པར་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་མི་འཐོབ་པས་སྟོན་ལ་སྐྱུ་ལུས་
 འཐོབ་དགོས། བར་དོ་བ་རི་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་ལུས་ཕྱང་བོ་རྟིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་འབྱུབ་
 པ་ལ་འཆི་དུས་རི་ལྟ་བུའི་ཆུང་སྤ་རགས་ཐམས་ཅད་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པའི་སྟོང་པ་
 གསུམ་དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་འཐོབ་དགོས། དེ་ལ་སྟིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་
 པའི་རྟོར་བཞུས་ཀྱིས་སྟིང་གའི་ཅ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་
 རྩ་ཀྱིའི་མར་སྐྱ་ལ་སོགས་པར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་ཆུང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་
 གསུམ་བྱས་པའི་སྟོན་སྒྲིམ་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྐྱུངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་
 པའི་གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་བའི་ལུས་དཔེན་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་སྤ་བ་རྫོག་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་། རགས་པ་བྲན་པ་གཅིག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་དམ་
 ཆོག་དང་སྟོམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྐྱེ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་སྟོན་

དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཐུན་མོང་ལམ་སྤངས་སྡོན་
 དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནང་གི་རྒྱུན་དལ་འབྱོར་བོའི་པ་དང་། སྤྱིའི་རྒྱུན་ལམ་ཆང་ལ་མ་
 རྟོག་བ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཆང་ལ་མ་རྟོག་བ་ལ་སྒྲ་མའི་
 གསུང་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
 སྟོན་ས་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་གཅིག་ལ་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་རྩོམ་རྩེ་འཆང་གི་སར་
 བསྟོད་ཚུལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་གསུང་རིམ་ལྟ་བུ་བ་བསྟེན་ལྟ་དང་བུལ་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གོང་གི་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གོགས་སེལ་དང་། བོགས་འདོན་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་རྩ་གོགས་སེལ་ཚུལ་ནི་ལུས་བསྟོད་པའི་ཆེ་བྱུག་
 གཟེར་གྱིས་བཅའ་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ལ་མ་བསྟོད་པའི་ཆེ་མི་འབྱུང་ན་སྐབས་གང་ཡིན་ཀྱི་
 དམིགས་པ་ལ་རྩའི་རྩ་བ་བྱུག་པ་སྤྲ་ལ་རིང་བའི་ནང་ནས་འོད་འཕྲོས་ནས་རྩ་ལོ་བ་བསྐྱང་
 འཁུམ་པ་བརྒྱུད་རིངས་པ་མཉེན་པོར་བྱས་པར་ཡང་ཡང་བསམ། རྒྱུད་གོགས་ལ་འདུམ་
 འདོད་པ་དང་འདུམ་ལུགས་མ་ལེགས་པ་གང་བྱུང་ཡང་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་
 ལས་རྩ་ནང་སོ་སོར་རྒྱུད་སྟོས་རིང་གི་དུ་བ་ལྟ་བུ་སྤྲ་ལ་རིང་བ་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བུས་བྱངས་
 རས་ཡང་ཡང་དམིགས་ཉེན་ལ་བསྟེན་མོ། །འཛུགས་གོགས་གི་པ་ལ་བཞེན་པ་ཡིན་ན་རང་
 གི་རྟགས་ཀྱི་རྩོམ་རྩེ་དམིགས་པས་སྤྱད་ཕྱི་ནང་བསྐྱར་བ་ལྟར་བྱས་ཏེ་སྤྱི་བོ་ནས་འབྱུང་
 རེ་ཡོད་པར་བསམ། གཏུམ་མོ་པལ་པ་འབར་བས་ཁམས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ན་ལུས་ཀྱི་མཐོ་ས་
 རས་བསྟོག་ཅིང་། རྩོམ་རྩེ་རྩེ་ནས་བསྟོག་ན་ཐིག་ལེ་ཞོར་བུའི་རྩེ་ནས་དབུས་དང་། གསང་
 གནས་དང་། ལྟོ་བར་བྱངས། ལུས་ཀྱི་རྩོམ་རྩེ་སྤྱིལ་གྱུང་། ལག་པ་ཁུ་ཚུར་དམ་པར་བཅངས་
 པའི་སོར་སོ་རྣམས་མཐེ་བོས་མཐོན་པས་བུ་མ་གཉིས་མཐོན། ཐིག་གི་དུ་བསྟོག་སྟེ་ལ་

ཀན་ལ་སྒྱུར། ལྟོ་བ་སྐལ་ཆེགས་ལ་སྒྱུར་ནས་སྒྲིང་གའི་རྩྱུ་ལས་རྩྱུ་ཡིག་ཞབས་ཀྱི་གཉིས་
 ཡོད་པ་སྐམ་པ་ལྟ་བུས་ཐིག་ལེ་བཟུང་ནས་ངག་དྲུ་རྩྱུ་ཞེས་ཉེར་གཅིག་བརྗོད་ནས་རིམ་
 གྱིས་སྒྲིང་ཁ། མགྱིན་པ། སྤྱི་བོར་བྲངས། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲམ་པར་
 བསམ་ལ་ལངས་ནས་ཡན་ལག་རྣམས་སྒྱུག་གོ། །བོགས་འདོན་ལ་གསལ་བའི་བོགས་འདོན་
 བྱི་འོག་གི་སྒྲ་ཅེའི་ཐིག་ལེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེ་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་ཆོགས་སྒྲོས་པས་གསང་
 གནས་སོགས་ཀྱི་རྩ་ནང་ཁེངས་ཤིང་མཐར་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་ནས་ཤེལ་གྱི་ཁང་པར་
 མར་མེ་སྐར་བ་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། །བདེ་བའི་བོགས་འདོན་བྱི། རོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་མར་
 སྒྲ་རྩྱུ་རྩྱུ་མར་སྒྲེའི་ནང་དུ་སྒྱུད་མཚུ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཤུན་མཚུ་གཉིས་བཅུད་པ་བཞིན་
 བྱས་པའི་རྩྱུ་རྩྱུ་མར་སྒྲེའམ་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་གིས་བྱས་
 པས། དེ་ལས་གཏུམ་མོའི་མེ་སྤྲ་ལ་རིང་ཞིང་རྣོ་བ་འབར་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་སོང་སྟེ་སྤྱི་བོའི་
 རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་བོ་སྤར་དུ་བསྟན་པ་ལ་རེག་པས་དེ་ཉིད་གཡོ་ཞིང་འགྲུལ་ནས་
 བའི་རུ་མ་ལྟ་བུ་བྱང་སེམས་འཇག་པར་གྱུར་ནས་དེ་ལས་བྱང་སེམས་བབས་པས་རྩ་
 རང་ནས་ཐིག་ལེའི་སྒྲིང་དུ་སྒྱུང་བ་ལས་སྐར་མེ་ཆེར་འབར་བས་བྱང་སེམས་ཆེར་བཞུས་
 ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བརྒྱལ་འགོ་བ་ཅམ་དུ་བསམ་མོ། །སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་གཏུམ་མོ་
 བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱོམ་ན་རང་ལྟར་གསལ་བའི་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་བཅས་པ་
 གསལ་བཅུབ་པའི་སྟེ་བའི་འོག་ཅམ་ན་རྩྱུ་རྩྱུ་མར་སྒྲ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་རོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་
 མར་སྒྲེ་བཅུག་པའི་རྩྱུ་རྩྱུ་མར་དེར་ཨ་སྤར་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དམར་པོ། སྒྲིང་གར་རྩྱུ་
 ཡིག་སྒྲོན་པོ་མགོ་སྤར་དུ་བསྟན་པའི་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ་འཇམ་དཔལ་རྩོ་རྩེའི་ངོ་བོ་ལྷི་སེར་
 པོ། མགྱིན་པར་ཨ་སྤར། སྤྱི་བོའི་རྩ་འཁོར་ལ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་བོ་སྤར་དུ་སྒྲ་བ་
 གསལ་བཅུབ། སྒྲ་བུག་གཉིས་ནས་རྒྱུད་ནང་དུ་རྒྱབ་པས་རོ་རྒྱུད་ཉིར་གྱིས་གང་། རྩྱུ་རྩྱུ་

མར་སྣ་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་ཨ་མུང་ལ་སེབ་ཀྱིས་ཐེམ་པར་བསམ་ལ་རྒྱང་བརྒྱང་མི་ཐུབ་
 བའི་ཆེ་ཕྱིར་སངས་ཀྱིས་འབྲུད་པ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་ནས། ཨ་མུང་ལས་མེ་ཤ་མོ་འབར་བས་
 སྒྲིང་གའི་ཡི་གེ་ལ་གཡོན་དུ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་མགིན་པར་སོང་། དེས་ཨ་མུང་ལ་བསྐྱོར་
 བ་བྱས་ནས་སྒྱི་བོའི་ཉི་ཡིག་ལ་གཡོན་དུ་བསྐྱོར་བས། དེ་ལས་བྱང་སེམས་བབས་པ་རིམ་
 ཀྱིས་ཉྩེ་བའི་ཨ་མུང་གི་སྒྲིང་དུ་ལྷང་བས་མེ་འབར་བའི་ཁར་མར་ཁུ་སྒྲུགས་པ་བཞིན་སྤར་
 ཡང་གཏུམ་མོ་ཐེ་ཆེར་འབར་བ་རིམ་ཀྱིས་སྒྱི་བོའི་བར་སོང་། དེ་ནས་སྣ་བྲག་གཡམས་ནས་
 ཕྱིར་ཐོན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཤོག་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཔའ་བོ་དང་
 རྣལ་འབྱོར་མར་བསྐྱུར། སྒྲོན་ནས་གྲུབ་པའི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་
 སེམས་དཀར་དམར་ཐམས་ཅད་བྲངས་ཏེ་རང་གི་སྣ་བྲག་གཡོན་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྒྱི་བོ་
 ལ་སོགས་པའི་རྩ་འཁོར་ཐམས་ཅད་གང་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་
 བས་བདེ་བའི་སོགས་འདོན་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

རྩ་བཤད་རྒྱུད་དོན་སྤྲུལ་ཆེ་མེད་པ། །འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཞུང་གི་མན་ངག་ལ། །
 འཁྲུལ་བྲལ་ཏྲ་ནག་འགོས་དང་མར་པའི་ལུགས། །ཐེ་བཞིན་གསལ་མཛད་འཇམ་མགོན་
 སྤྲུལ་མར་འདུད། །དེ་ཡི་ལུགས་བཟང་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ། །ཆང་ལ་མ་འོར་སྤྲད་རྒྱུད་
 ལུགས་འཛིན་མཆོག། །དཔལ་ལྷན་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ལ་བྲག་འཆལ། །དེ་ཡི་ཞབས་
 བད་ལུན་དུ་བསྐྱེད་བྱས་པས། །དགྲེས་བཞིན་སྤུལ་བའི་གདམས་པ་རིན་ཆེན་དབང་། །རིམ་
 གཉིས་ལམ་བཟང་སངས་རྒྱས་ལས་དཀོན་པ། །འདི་འདྲ་ཐོས་པའི་བསོད་ནམས་ཨེ་མ་
 ཏོ། །འདིར་འབད་བསོད་ནམས་ཐེ་སྐྱེད་བསལས་པ་དེས། །འདི་ནས་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་
 མཐར་ཐུག་པར། །དངོས་གྲུབ་རྩ་བ་སྤྲུལ་མཉེས་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཡི་དམ་ཆོས་འཛིན་ལ་སྤྲུལ་
 མེད་ཤོག། །ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་བཟང་གིས། །མར་གྱུར་མ་རིག་འཁྲུལ་པའི་

འགོ་བ་ཀུན། །རིམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་ས་ལམ་ལ་བྲངས་ནས། །དཔལ་ལྡན་དཔལ་མངའ་
 ཟུང་འབྲུག་ལ་འགོད་ཤོག། །འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་བྱིན་རྒྱལ་ས་དང་། །བཀའ་
 སྤང་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་མཐུ་ལུས་དང་། །འདུན་ལྡན་རྒྱ་མཆོའི་ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་པའི་མཐུས། །
 ཞུ་སེར་ལུགས་བཟང་ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས་པར་ཤོག། །ཅེས་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྱིད་འདི་ནི་ཞོག་གུར་
 སློན་རི་ཁྲིད་དུ་རྩོམ་ཆེན་པོ་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོས་ཆོས་ཐུན་དགུར་དགེས་བཞིན་
 དུ་སྦྱལ་སྐྱབས་ཟིན་གྱིས་རགས་རིམ་གྱིས་བསྐྱར་ཡི་གེར་འགོད་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་གང་དེའི་བཀའ་
 འབངས་ངག་དབང་བྱམས་པས་རང་གི་བྲན་བ་གསོ་ཕྱིར་བུར་བུ་ལྷོག་ཏུ་གྱིས་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། སར་
 མཁྱེ་ལོ།། །།

༡༡། །དཔལ་གསང་འདུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་
གསལ་བྱེད་དེོས་བྱུང་ཀྱན་འབྱུང་བཞུགས་སོ།།

སྤྲུལ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འདིར་དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ་གཉིས། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆད་བཤད་
པ་དང་། སྒོམ་བསྐྱང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྒོམ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆད་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ལྷའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ། སྤྱིན་བདག་གི་
སྒོ་ནས་བཞག་པའོ།།

དང་པོ་(ལྷའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་)ནི། མི་བསྐྱོད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཁྱུ་བཅུ་གཉིས། རྣམ་
སྤྲུལ་ལ་བཅུ་དྲུག་། འོད་དཔག་མེད་ལ་ཉི་ཤུ་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། ཁྱེ་བཅུ་གཉིས་ཆད་
དུ་བྲ། ཁྱེ་བཅུ་དྲུག་ཆད་དུ་བྲ། ཁྱེ་ཉི་ཤུ་ཆད་དུ་བྲ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གྲུར་གྱི་ལེའུ་
གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་བསྐྱོད་པ་ནས་རྣམ་སྤྲུལ་གི་བར་ལ་ཁྱུ་གསུམ་ནས་བདུན་གྱི་བར་
ཟི་བར་བཤད་པ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་(སྤྱིན་བདག་གི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་)ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་དང་། དགྲིལ་ཆོག་
རྟོ་རྩེའི་འཕྲང་བ་ལས། སྤྱིན་བདག་གི་འཕྲོར་བ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཁྱུ་གང་ནས་སྤྲོད་གི་བར་
ཟི་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། བསྒོམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆད་ནི་ངེས་
པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཡི་ཆད་ཅམ་དུ། །འཁོར་ལོའི་དགྲིལ་
འཁོར་བསྒོམ་པར་བྲ། །དཔག་ཆད་བྲེ་བའི་ཁྱོན་ཅམ་དུ། །བྲུ་བཞི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་ཡི། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔག་ཆད་བརྒྱན་སྟེ་བའི་བར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་སྒྲོས་བསྐྱང་གི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། འོད་སྤངས་ནས་
རྟ་བབས་ཀྱི་བར་བཤད་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་བཤད་པའོ།

འོད་སྤངས་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་བཤད་པ་ལ། འོད་འསྤངས་བཤད་པ། རྟོ་རྟེན་རྟ་བ་
བཤད་པ། ཆོས་འབྱུང་བཤད་པ། བསྐྱེད་པཤད་པ། ལྷ་ཆོག་སྟེ་རྟེན་བཤད་པ་དང་ལྷ་ཡོད་
པ་ལས། དང་པོ་འོད་སྤངས་ཞེས་པ་ནི། ཁ་དོག་སྒྲ་ལྷ་པའི་མེའི་རྟ་བ་གཡས་སུ་འབྱེལ་
ཞིང་། སྤངས་འོག་སྤྱོད་པ་མཆོས་སྤངས་ཅད་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་གི་
རྟོ་རྟེན་རྟ་བ་ནི། ལྷ་ལྷུང་དུ་བཅེགས་པ་ཡིན་ཅིང་། ཁ་དོག་ནི་སྤྱོད་པོ། དབྱིབས་ནི་ལྷུས་
པོ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དབངས་ཀྱི་ཆད་ནི། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་འོད་སྤངས་དང་། རྟོ་རྟེན་རྟ་བ་ལ་སྒྲོ་ཆད་སྤྱད་གཉིས་ཏེ་སྒྲོ་ཆད་གསུམ་ཡོད་ལ། རྟོ་
རྟེན་སྤངས་གཞིའི་སྤངས་རྟ་བའི་ནང་གི་ཆོས་འབྱུང་ནི། བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེན་གསུམ་
པར། རྟེན་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པ། ཞེས་པ་ནི་ཆོས་འབྱུང་ལ་གནས་པའོ། །
ཞེས་པ་འབྲེལ་པར་གསུངས་ལ། དབྱིབས་རྟེན་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས། ཆོས་
འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་ལྷར་བསྐྱེད་པ། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །
བྱུ་གསུམ་དུ་ནི་རྟེན་པར་བསྐྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་པས། ལྷར་གསུམ་པ་ལྷར་སྤྱི་བ་ལྷར་
དུ་ལྷག་པ། ལྷར་གཉིས་ཀྱི་དུ་བསྐྱེད་པ། ཤེས་རབ་མའི་སྤྱི་གནས་ཀྱི་དབྱིབས་ཅན་ཁ་
དོག་དཀར་པོ་ཅན་ཡིན་ལ། མཆོན་དོན་ནི། ལྷར་གཅིག་ལྷར་དུ་བསྐྱེད་པ་དེས་ནི། ལས་
དང་པོ་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་ཚུང་བ་དེ་མཆོན། གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་ཀྱི་དུ་སྤྱོད་པས་པས་མོས་
སྤྱོད་ཀྱི་སྤངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོན་ཏན་རྟེན་སྤྱོད་པ་དེ་མཆོན། ཁ་དོག་
དཀར་པོ་ཡོད་པས་ནི། རང་བཞིན་རྟེན་དག་དེ་མཆོན། ལྷ་གའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པས་

ནི། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཆོན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་འབྱུང་གཅིག་
ལ་ཆང་བར་བསྐྱོམ་བ་ནི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐོལ་ཡིན་པ་དེ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། བྱེད་ལས་ནི་རང་གི་
སྟོང་ན་གནས་པའི་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་འདེགས་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྷན་བ་ཡིན་ལ། དེའི་
ནང་དུ་བསྐྱེད་ནི་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འོད་འཕྲེང་གི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་ལ་
སྒྲིལ་ཆད་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཡོད་པ་ལ། བསྐྱེད་མེད་ན་སྒྲིལ་ཆད་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་དུ་གྱུར་ལ། གནས་
ས་ནི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་སྣ་ཆོག་གས་རྩི་རྩེའི་འོག་དུ་གནས་ལ། བྱེད་ལས་ནི་རང་གི་སྟོང་
ན་གནས་པའི་སྣ་ཆོག་གས་རྩི་རྩེ་ལ་སོགས་པ་འདེགས་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྷན་བ་ཡིན་ལ།
ཅིའི་ཕྱིར་སྣ་ཆོག་གས་བསྐྱེད་ཞེ་ན། འདབ་མ་རྣམས་ཁ་དོག་སྣ་ཆོག་གས་པའི་བསྐྱེད་ལས་པས་ན།
དེ་ལྟར་དུ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། ལྟེ་བ་ལྷང་ཁུ་གོ་སར་སེར་པོ། འདབ་མ་རྣམས་ནི་ཁ་དོག་སྣ་
ཆོག་གས་ཡིན་ལ། ཆད་ནི་ལྟེ་བའི་ཤར་མཐའ་ནས་རྒྱབ་མཐའི་བར་ལ་སྒྲིལ་ཆད་ཉི་ཤུ་ བསྐྱེད་
ཤར་མཐའ་ནས་རྒྱབ་མཐའི་བར་ལ་སྒྲིལ་ཆད་ཉེར་གཅིག་ མཐའ་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་བ་ལ་སྒྲིལ་
ཆད་དུག་ཅུ་རེ་གསུམ། མཆོན་དོན་ནི་སྦྱེ་ག་ན་འཆི་སོགས་སྤངས་པའི་འཁོར་བའི་སྦྱོན་
གྱིས་མ་གོས་པ་དེ་མཆོན་ནོ།

དེའི་སྟོང་དུ་སྣ་ཆོག་གས་རྩི་རྩེ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། དགྲིལ་འཁོར་
བཞི་པོ་ཡང་དག་བསྟུ། རྩི་རྩེ་ས་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་ལ། ཞེས་གསུངས་ལ། གང་དུ་གནས་
པའི་ས་ནི་བསྐྱེད་སྟོང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་འོག་དུ་གནས་ལ། བྱེད་ལས་ནི། རང་གི་སྟོང་
ན་གནས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་འདེགས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་སྣ་ཆོག་གས་
རྩི་རྩེ་ཞེ་ན། རྩི་རྩེའི་རྣམས་ཁ་དོག་སྣ་ཆོག་གས་པའི་རྩི་རྩེ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟར་དུ་བརྒྱུད་
པའོ། རྩི་རྩེའི་རྣམས་ནི་རྣམས་བྱེད་པའི་ལུགས་དང་། རྩོགས་མདོག་བྱེད་པའི་ལུགས་

དེ་ནས་ཆ་ཆུང་གཅིག་ལྟག་ཅམ་ཕྱིན་པའི་མཆམས་སུ་ཀ་བ་ཕྱི་མ་འཇུགས་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཀ་བའི་ཞེང་ལ་ཆ་སྟན་གཅིག །མཐའ་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་བ་ལ་ཆ་སྟན་
བཞི། སྟེགས་བྱ་བྱམ་བ་ཀ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ཆ་སྟན་ལྔ་ཡོད་ལ། བྱེད་ལས་ནི། རང་གི་
སྟོང་ན་གནས་པའི་གདུང་ལ་སོགས་པ་འདེགས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་ལ། གདུང་གི་
ཞེང་ལ་ཆ་སྟན་གཅིག །མཐའ་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་བ་ལ་ཆ་སྟན་བཞི་ཡོད་ལ།

(གཉིས་པ་)སྟམ་བྱ་བཤད་པ་ལ། སྟམ་བྱ་ནི་ཤར་གྱི་སྟམ་བྱ། ལྷོའི་སྟམ་བྱ། ལུབ་
གྱི་སྟམ་བྱ། བྱང་གི་སྟམ་བྱ་སྟེ་ཆོན་བ་བཞི་ཡོད་ལ། སྟམ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཞེང་ལ་ཆ་ཆུང་
གཉིས། གདུང་གི་ཞེང་ནི་སྟམ་བྱའི་སྲིད་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ། གཡོན་གྱི་ཀ་ཅན་གཡས་
གྱི་ཀ་ཅའི་བར་ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་དྲུག སྟོང་གི་སྟམ་བྱ་ལ་ཆ་སྟན་བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་
ལ། ལུན་སྟམ་གཉིས་ལ་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་སོག་ཆགས་སེལ་རྒྱུ་ཆར་བ་བརྒྱད་པ། མ་བྱ་རྒྱུང་
བ་བརྒྱད་པ། ལྟག་རྒྱུང་བ་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད། སེལ་རྒྱུ་ཆར་བ་བརྒྱད་པ་ནི་ཡོངས་
སུ་གྲགས་པ་བཞི་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་གཤོག་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཡིན་ལ།

གསུམ་པ་རྒྱན་བཤད་པ་ལ། སྟམ་བྱ་བཅུ་པའི་དབུས་ཀྱི་སྟོང་དུ་ཞེང་ལ་ཆ་ཆུང་གཉིས།
དཔངས་ལ་ཆ་ཆུང་གཅིག་ཡོད་པའི་བསྐྱེད་དང་ལྷ་བའི་གདན་ལ། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་
བཅུ་གཉིས་པ། ལུ་ལྷུང་ལ་ཆ་ཆུང་གི་བཞི་ཆ་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོ་རེ་རེ་སྟེ་བཞི་ཡོད་ལ་
འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་དེས་ནི་ཆད་མེད་པ་བཞི་པོ་དག་པ་དེ་མཆོན་ལ། འཁོར་ལོའི་གཡས་
གཡོན་དུ་རི་དྲགས་པོ་མོ་མདོག་སེར་པོ་གཉིས་གཉིས་འཁོར་ལོ་ལ་ཁ་བསྟན་པ་བརྒྱད་
ཡོད་ལ། རི་དྲགས་བརྒྱད་པོ་དེས་ནི་སྐྱིབ་པ་བརྒྱད་དག་པ་དེ་མཆོན་ལ། ཏྲ་བབས་ཀྱི་
སྟོང་དུ་མདའ་ཡབ་བསྐྱེད་འདབ་མ་བྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་
ལ། རི་དྲགས་ཀྱི་མཇུག་གི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྟོང་དུ་སྟེའུ་ལག་ན་གདུགས་འཛིན་པ་གཉིས་

གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཕྱི་མ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ན་གདུགས་
 དང་། བ་དན་དང་། རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཏྲ་བབས་
 ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བྱམ་པ་བཟང་པོ་ལས་སྦྱེས་པའི་དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་རྒྱལ་སྤིང་
 རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་བར་བར་དུ་བྱུབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིན་གྱི་གསེབ་ནས་བྱུང་བའི་
 ལྷ་མོ་ཏོག་གི་སྤེང་བ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མངོས་པར་བྱས་པའོ། །དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་
 གིས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་མཆོན་ལ།

གཉིས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་བཤད་པ་ལ། འདོད་སྣམ་བཤད་པ། མཆོད་པའི་
 ལྷ་མོ་བཤད་པ། ཅིག་པ་བཤད་པ། བ་གྲུ་བཤད་པ། སླེ་རགས་བཤད་པ། ཐོག་འབྲུབས་
 ལུགས་བཤད་པ། གདན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་བདུན་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་འདོད་སྣམ་བཤད་པ་ནི། འདོད་སྣམ་གྱི་གངས་ནི་ཆོན་པ་བཞི་ཡིན་ལ། གང་
 དུ་གནས་པའི་ས་ནི། ཤར་གྱི་སྒོ་ཁྱུང་ནས་སྒྲིའི་སྒོ་ཁྱུང་གྱི་བར། སྒྲིའི་སྒོ་ཁྱུང་ནས་བྱབ་
 གྱི་སྒོ་ཁྱུང་གྱི་བར། བྱབ་གྱི་སྒོ་ཁྱུང་ནས་བྱང་གི་སྒོ་ཁྱུང་གྱི་བར། བྱང་གི་སྒོ་ཁྱུང་ནས་
 ཤར་གྱི་སྒོ་ཁྱུང་གྱི་བར་རྣམས་སུ་གནས་ལ། ཁ་དོག་ནི་དམར་པོ། དབྱེབས་ནི་ཟུར་བཞི་
 པ་རིང་པོའི་རྣམ་པ་ཅན། ཞེང་ལ་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་པ་དབངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་ཡོད་
 པ་ཡིན་ལ། ནང་གི་སྤིང་ལ་ཆ་རྒྱུད་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་ཕྱིའི་སྤིང་ལ་སུམ་བཅུ་ཅ་གཉིས། བྱེང་
 ལས་ནི་རང་གི་སྟེང་ན་གནས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་འདེགས་པའི་བྱེང་ལས་དང་
 ལྷན་པ་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་སྣམ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་མཆོད་རྫས་འཛིན་པའི་ལྷ་མོ་
 རྣམས་གནས་པའི་སྣམ་བུ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའོ། །འདོད་སྣམ་བཞི་པོ་དེས་གཟུངས་
 བཞི་དག་པ་དེ་མཆོན་ལ།

གཉིས་པ་ལྷ་མོ་བཤད་པ་ནི། སྤྱོགས་བཞི་ན་ལྷ་མོ་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་ལ། གང་

དུ་གནས་པའི་ས་ནི། རྩོགས་ཀྱི་སྒྲུལ་བུའི་སྤྱང་ན་གནས་ལ། དབྱེབས་ནི་ཞལ་གཅིག་
 བྱལ་གཉིས་མ་བྱལ་མཆན་སྒྲ་ཆོགས་འཛིན་པ། དབངས་ལ་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་ཡོད་པ། བྱེད་
 ལས་ནི་དགྲིལ་འཁོར་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྒྱལ་ས་བདེ་བས་མཉེས་
 པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་མོ་བཞི་པོ་དེས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་དག་
 པ་དེ་མཆོན།

གསུམ་པ་ཅིག་པ་བཤད་པ་ནི། ཅིག་པའི་གངས་ནི། རྩོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཆན་པ་
 བཞིར་ཡོད་ལ་ཅིག་ལུགས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷ་སྒྲུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཁ་དོག་ནི་
 བྲི་བྲ་ལྟར་ཡིན། ཆད་ནི་ཞེང་ལ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་། དབངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་གསུམ། བང་
 གི་སྲིད་ལ་ཞེ་བརྒྱད། བྱེད་སྲིད་ལ་ལྷ་བཅུ་དྲུག་གཉིས་ཡོད་ལ། མཆོན་དོན་ནི་དད་སོགས་
 དབང་པོ་ལྷ་དང་། དད་སོགས་སྟོབས་ལྷ་པོ་དེ་མཆོན་ལ། བྱེད་ལས་ནི་རང་གི་སྤྱང་ན་
 གནས་པའི་པ་གྲུ་སོགས་འདེགས་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡིན།

བཞི་པ་པ་གྲུ་བཤད་པ་ནི། པ་གྲུའི་གངས་ནི་རྩོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཆན་པ་བཞི་ཡོད་ལ།
 གནས་ས་ནི་ཅིག་པ་གང་ན་ཡོད་པའི་སྤྱང་ན་གནས་ལ། ཁ་དོག་ནི་དམར་པོ། དབྱེབས་
 ནི་ཟུར་བཞི་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཆན་པ། །དབངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་། ཞེང་ལ་ཆ་རྒྱུད་གཉིས།
 བྱེད་ལས་ནི་གསེར་གྱི་སྒྲེ་རགས་འདེགས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་ལ། མཆོན་དོན་ནི། འགྲོ་
 བའི་རེ་བ་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྒྲོང་བ་དེ་མཆོན་ལ།

ལྷ་པ་གསེར་གྱི་སྒྲེ་རགས་བཤད་པ་ལ། གནས་པའི་ས་ནི་པ་གྲུའི་སྤྱང་ན་གནས་ལ།
 ཁ་དོག་ནི་སེར་པོ། དབྱེབས་ནི་ཟུར་བཞི་པ་རིང་པོའི་རྒྱལ་པ་ཅན། བྲི་ཕུལ་དང་པོའི་སྤྱང་
 ན་སྒྲེ་རགས་དང་པོ། དེའི་སྤྱང་ན་བྲི་ཕུལ་གཉིས་པ། དེའི་སྤྱང་ན་སྒྲེ་རགས་གཉིས་པ།
 དེའི་སྤྱང་ན་བྲི་ཕུལ་གསུམ། དེའི་སྤྱང་ན་སྒྲེ་རགས་གསུམ་པ། དེའི་སྤྱང་ན་བྲི་ཕུལ་བཞི་

པ། དེའི་སྟེང་ན་སྒྲེ་རགས་བཞི་བ་ཡོད་ལ། བྱེད་ལས་ནི་རང་གི་སྟེང་ན་གནས་པའི་ལྷ་མ་
དང་གཏུང་ལ་སོགས་པ་འདེགས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་ལ། བློ་སྤུལ་སྒྲེ་རགས་དང་བཅས་
པ་ལ་ཆ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་ལ། བ་གུ་དང་སྒྲེ་རགས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཆད་ནི་ཅིག་པ་ལྷར་ཡིན་ལ།

བྱུག་པ་ཐོག་འབྲུབས་ལུགས་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་འབྲུབས་ལུགས་
བཤད་པ་དང་། ཐོ་བྲང་ནང་མའི་ཐོག་འབྲུབས་ལུགས་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་སྤྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་འབྲུབས་ལུགས་བཤད་པ་ལ། ཀ་བ་བཤད་པ། གཏུང་
བཤད་པ། ལྷ་མ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ཀ་བ་ནི། འཤར་གྱི་ཀ་བ་གཉིས། ལྟོའི་ཀ་བ་གཉིས། ལུབ་ཀྱི་ཀ་བ་གཉིས། བྲང་
གི་ཀ་བ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད་ལ། ཀ་བ་གང་དུ་འཇུགས་པའི་ས་ནི་ཆངས་ཐིག་དང་ཅ་ཐིག་
སྟེང་པའི་མཆམས་ནས་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་ནང་དུ་འོང་བའི་ས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཆུང་
ལྷ་ལྷ་སྤྱིན་པའི་ས་རུ་འཇུགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཀ་བའི་ཞེང་ལ་ཆ་ཆུང་གཅིག །ཀུན་
ནས་བསྒྲོར་བ་ལ་ཆ་ཆུང་བཞི། དཔངས་ལ་ཆ་ཆུང་བཅུ་བཞི། བློ་སྤུལ་ལ་གཅིག་སྟེ་བཙེ་
ལྷ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཀ་བ་རྣམས་ཀྱི་འོག་ལ་ཆ་ཆུང་རེ་རེ། བར་སྟོང་གསུམ་པོ་ལ་ཆ་ཆུང་
བཅུ་བཅུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡོད་ལ།

གཉིས་པ་གཏུང་གི་བྲངས་ནི། རྩོགས་རེ་ན་གཏུང་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་
ལ། གནས་ས་ནི་ཀ་བ་དང་གསེར་གྱི་སྒྲེ་རགས་ལ་གནས་ལ། གཏུང་གི་ཞེང་ལ་ཆ་ཆུང་
གཅིག མཐའ་ཀུན་ནས་བསྒྲོར་བ་ལ་ཆ་ཆུང་བཞི། སྤྱིའི་ལ་ཆ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་རེ་ཡོད་
པ་ཡིན་ལ། བྱེད་ལས་ནི་རང་གི་སྟེང་ན་གནས་པའི་ལྷ་མ་ལ་སོགས་པ་འདེགས་པའི་བྱེད་ལས་
ཅན་ཡིན་ལ།

གསུམ་པ་ལྷུ་མ་བཞད་པ་ལ། ལྷུ་མ་གྱི་བྱངས་ནི་ཕྱོགས་རེ་ལ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་སོགས་
གང་ལོས་བཏང་བས་ཆོག་པ་ཡིན། གནས་ས་ནི་གདུང་གི་སྟེང་དང་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་
ལ་གནས་ལ། ཚད་ནི་ཞེང་ལ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་གི་སྟུང་ཆ། སྲིད་ལ་ཆ་སྟན་བྱེད་དང་བདུན་
ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ལྷུ་མ་སྟེ་རྣམས་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་ལས་བྱིར་ཐོན་པའི་སྟེ་ལ་རྒྱ་སྲིན་མ་
ཀ་རའི་ཁ་ནས་སྟེ་ཉིག་དོ་ཤལ་དང་དོ་ཤལ་བྱེད་པ་བྱང་བའོ། དོ་ཤལ་ནི། ལྷག་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་ལ་སྟེང་ལོག་དང་གཡས་གཡོན་གཉིས་གསེར་གྱིས་བཅེངས་པ། དོ་ཤལ་བྱེད་པ་
ནི། བརྒྱུད་ས་ནས་ཡོད་པ། གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགྲམ་སྟེགས་ཀྱི་སྒྲུམ་བུ་དང་
མཉམ་པའི་བྱ་འདབས་བྱུར་དུ་བྱལ་ནས་ཡོད་པའི་ལྷུ་མ་སྟེ་ལ། སྟེ་སྟེགས་མཆུ་བཅད་པ་
ལྷ་བུའི་ཤར་བུ་རེན་པོ་ཆེ་བྱང་བ། ཤར་བུས་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གང་མཆམས་ཀྱི་ཆོས་
སྟོན་པ་དེ་མཆོན། ཤར་བུ་གང་ན་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་བསྐྱེད་འདབ་མ་བྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་
གྱི་མདའ་ཡབ་དཔངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་བྱ་ཤུའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། མདའ་
ཡབ་ཀྱིས་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་དཀར་བ་འཛུགས་པ་དེ་མཆོན་ལ། སྟོ་ཁང་
གི་ཐོག་འབྲུབས་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོ་ལོགས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་ཅིག་པའི་ནང་དུ་ཀ་བ་གཉིས་
གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད་ལ། ཀ་བའི་ཚད་ནི་སྤར་ལྟར་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་གི་གདུང་ནི་སྤར་
ལྟར་ཡིན་ཅིང་། སྲིད་ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེའི་སྟེང་གི་ལྷུ་མ་གྱི་ཞེང་ལ་ཆ་
སྟན་གཅིག་གི་སྟུང་ཆ། སྲིད་ལ་ཆ་སྟན་བྱེད་དང་བྱག་ཡོད་ཅིང་། དེས་ནི་སྟོ་ཁང་གི་ཐོག་
འབྲུབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཀ་བ་གདུང་ལྷུ་མ་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་མདོག་
བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དབྱིབས་ནི་བྱུར་བཞི་པ་རིང་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྟོ་དང་སྟོ་ལྷུང་
གྱི་བྱེད་མཆམས་དང་། འོག་གི་བྱི་ནང་གི་བྱ་བཞིར་ཆེ་བ་བྱེད་པ་ལ་གནས་པའི་རྩོ་རྩོ་དང་
རེན་པོ་ཆེ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་ཡོད་པས་མཆོན་པ། མདའ་ཡབ་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་ཡུ་བ་ལ་ཆ་

ཐུན་གཅིག་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྟོ་རྩེ་ལ་ཆ་རྒྱུད་བྱེད་དེ་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་མཆོན་
དང་བ་དན་མཛེས་པའི་རྩྱལ་དུ་ཡོད་ལ། སྤྱིའི་སྤྱོད་གི་བྱར་བཞི་ལ་གདུགས་བཞི་བཅུགས་
ནས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རིམ་བ་གསུམ་བ་ལས། རིམ་བ་གཉིས་བ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་གི་བཞི་
ཆས་མཐོ་ལ། དེ་ལས་རིགས་ལྔ་དང་། དུམ་བཞི་བཅུགས་པའི་རིམ་བ་དང་པོ་སྟོ་ཆད་གཅིག་
ལྷག་ཅེས་གྱི་མཐོ་ལ།

གཉིས་བ་པོ་བྱང་ནང་མའི་ཐོག་འབྲུགས་པའི་རྩྱལ་ལ། ཀ་བ་བཤད་བ། གདུང་བཤད་
བ། རྒྱ་ཐིབས་འབྲུགས་པའི་རྩྱལ་བཤད་བ་དང་གསུམ་ཡོད་བ་ལས།

དང་པོ་ཀ་བ་བཤད་བ་ནི། ཀ་བའི་བྱངས་ནི་ཕྱོགས་རེ་ནས་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་
ཡོད་ལ། ཀ་བའི་གནས་ས་ནི། ཆངས་ཐིག་དང་རླུ་ཐིག་སྤྱད་པའི་མཆོམས་ནས་ཆ་རྒྱུད་
གཉིས་གཉིས་གཡས་གཡོན་ལ་བྱིན་པའི་མཆོམས་སུ་གནས། དེ་ཡང་དབྱུས་ནས་ཆ་
ཐུན་བདུན་སོང་བའི་མཆོམས་སུ་རླུ་ཐིག་དང་པོ་བསྟོར་བར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་ཆ་རྒྱུད་
གཅིག་བྱིན་པའི་སར་རླུ་ཐིག་གཉིས་བ་བསྟོར་བ་ཡིན་ལ། ཀ་བའི་མདོག་ནི་ཕྱོགས་
མདོག་ཡིན་ལ། ཀ་བའི་ཞེང་ལ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་། མཐའ་ཀྱན་ནས་བསྟོར་བ་ལ་ཆ་ཐུན་
བཞི། དབངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་བཅོ་ལྔ། བྲེ་བུལ་ལ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་བ་ཡིན་ལ། བྲེད་
ལས་གདུང་ལ་སོགས་བ་འདེགས་པའི་བྲེད་ལས་ཅན་ཡིན་ལ།

གཉིས་བ་གདུང་བཤད་བ་ནི། གདུང་གི་བྱངས་ནི་སྟོ་ནས་བྱང་དུ་རྒྱགས་པའི་གདུང་
གཉིས། ཤར་ནས་བྱུ་བ་དུ་རྒྱགས་པའི་གདུང་གཉིས། གདུང་རླུ་དང་བཅས་པའི་ལྔ་ཡོད་
ལ། ཁ་དོག་དབྱུས་ཀྱི་རེའུ་མིག་སྟོན་པོ། གཞན་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་མདོག་ཡིན་ལ། སྤྱིད་
ལ་ཆ་ཐུན་བཅུ་གཉིས། མཆོན་དོན་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་བ་རིག་བ་བཞི་མཆོན་ལ། གདུང་
རླུ་གྱིས་རྟོ་རྩེ་ཐིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་བ་དེ་མཆོན། ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོན་

པའི་གྲ་ཟུར་དང་བལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་ལ།

གསུམ་པ་རྒྱ་ཐིབས་འབྲུབས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཀ་བ་རྣམས་དང་། ཕྱོགས་གྱི་
གཏུང་སྟེ་དང་གཏུང་རྒྱུ་ཤད་པའི་སྟེང་དུ། སྒོ་ཆད་གཅིག་ཡོད་པའི་ཀ་རྒྱུང་བསེགས་ཁ་
ཡོད་པ་ཅེ་སྟེད་ནས་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་གཏུང་ཐལ་མར་བཏང་བའི་སྟེང་དུ་ལྷམ་སྟེ་ནང་མ་
རྣམས་བཀལ། ལྷམ་སྟེ་ཕྱི་མ་རྣམས་གཏུང་རྒྱུ་གྱི་སྟེང་དུ་ཀ་རྒྱུང་གི་ཕུལ་དང་བཅས་པ་
བཅུགས་པའི་སྟེང་དུ་གཏུང་རྒྱུ་བཀལ་བ་ལ་འགོལ་བ་ཡིན་ལ། རིམ་པ་གཉིས་པའི་ཐོག་
འབྲུབས་པའི་ཚུལ་ནི། གཏུང་རྒྱུ་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷམ་སྟེ་ནང་མ་བཀལ། ལྷམ་སྟེ་ཕྱི་མ་རྣམས་
ཕྱི་འབྲུམས་གྲུ་བཞི་པའི་སྟེང་དུ་ཀ་རྒྱུང་གི་ཕུལ་དང་བཅས་པ་ལ་གཏུང་བཀལ་བ་ལ་
འགོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེའི་འོག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆད་གྲུ་བ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེ།
དེའི་འོག་ཏུ་བསྐྱ། དེའི་འོག་ཏུ་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཏེ། ཏོག་འགོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།

བདུན་པ་གདན་བཤད་པ། ཤར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་རྒྱ་བའི་གདན། སྟོ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་
རིན་པོ་ཆེའི་གདན། ལུབ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱའི་གདན། བྱང་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་དོ་
རྩེའི་གདན་ཡིན་ལ། འོག་གི་མཐུལ་ཁ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་འོག་ཏུ་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་གཙོའི་
སྐྱའི་ཐད་སོ་ལས་རྩང་ཟད་རྒྱབ་ཏུ་ཡོ་བའི་ཆར་ཞལ་ཤར་ལ་གཟེགས་ནས་ཡོད་ལ། སྟེང་
གི་རེ་མིག་གི་ནང་རྒྱ་ཐིབས་གྱི་ནང་དུ་གཙུག་གཏོར་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་གཙོ་བོའི་
སྐྱའི་ཐད་སོ་ལས་རྩང་ཟད་ཤར་དུ་ཡོ་བར་ཞལ་ལུབ་ཏུ་གཟེགས་ནས་བཞུགས་པ་ཡིན་
ནོ། །འདི་ནི་རྩེ་རྒྱ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱིས་ཕྱག་གིས་སྒྲ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་གིས་
རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་མཐུས། །མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རིམ་གཉིས་རྟོགས་
པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །སྐྱ་གསུམ་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །།མཉྩ་ལོ། ལྷ་མཆོག་ལྟོ།།

༄། །འཇམ་དབྱངས་ཁྲ་མས་དབང་བསྐྱར་བྱིན་རྒྱལ་ཆོ། །རྩེ་ལྷུལ་དག་པའི་སྤང་བ་དཔག་ཅེད་
དང་། །ཁྲ་མ་ལྷག་པའི་སྤྱར་གཟིགས་དཔེན་ས་པ། །ཁྲོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

༡༡། །མོ་བཟང་བཀའ་འབྲུམ་ལས་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དམར་ཁིད་ཀྱི་

སྒྲིང་པོ་འི་མན་འག་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྲུང་བཟྱགས་སོ།།

འདིར་འདུས་པའི་ཚྲོགས་རིམ་རིམ་པ་ལྟའི་ཁྲིད་འཆད་པ་ལ། མྱོན་འགོ་དངོས་གཞི་
གཉིས།

དང་པོ་(མྱོན་འགོ་)ལ། སྒྲུབ་མོང་བ་དང་། སྒྲུབ་མོང་མེན་པ་གཉིས།

དང་པོ་(སྒྲུབ་མོང་བ་)ལ། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་
གཉིས།

དང་པོ་(ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་)སྤྱི་འགོ་ལྟར་བྲམ་ལ།

གཉིས་པའི་(རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་)སྐབས་སུ་གཞན་རྣམས་དཀྱུས་ལྟར་འབྲས་
བ་ལ། རང་གི་སྤྱི་བོར་རྡོར་སེམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀའི་སྤྱགས་སྤྱིང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྤྱི་ལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་འཕྲོས་
བ་རྣམས་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
དབང་བསྐྱར་བས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱངས། ཡང་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
པའི་སྤྱི་ལ་མཆོད་པའི་སྤྱི་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས། སྤྱགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་མཆོད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བཅེ་རྣམས་པ་རྣམས་འོད་
ཟེར་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ནས། སྤྱགས་ཀའི་སྤྱགས་སྤྱིང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ། དེ་ལས་
བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཀར་པོ་བབས། རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཐོག་མར་དབུ་མའི་ནང་གང་།

དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་གང་ནས་རང་གི་སྒྲིག་སྒྲིབ་དག་པར་བསྐྱོམ་པའོ།།

གཉིས་པ་(ཐུན་མོང་མིན་པ་)ནི། འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། གཞི་དངོས་སོའི་གནས་ཚུལ་དང་། ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་
པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་(གཞི་དངོས་སོའི་གནས་ཚུལ་)ནི། སྤྱི་དང་མཐུན་པས་ངེས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་ལ། དབེན་པ་གསུམ་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ།
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ལ་སློབ་ཚུལ། དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་དེ་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་གསུམ།

དང་པོ་(དབེན་པ་གསུམ་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་)ལ། ལུས་དབེན་སྐྱེད་ཅེ། ངག་དབེན་
གསུང་རྫོ་ཅེ། སེམས་དབེན་ཐུགས་རྫོ་ཅེའི་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་(ལུས་དབེན་སྐྱེད་ཅེ)ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་བསྐྱེད་བྱས་པའི་རྗེས་སུ། རང་རྫོ་ཅེ་
སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་ནོར་བུའི་བྱག་པའི་ཁ་དང་། རྒྱ་ཁྱིའི་མར་སྣ་གཉིས་
ཁ་ད་ཆད་དུ་ཡོད་པའི་བྱ་གའི་ནང་གི་རྒྱ་ཁྱི་ནང་ཅམ་དུ། ཉི་གདན་སྣམ་མ་བྱེད་གཤགས་
ཅམ་ཀྱི་སྟེང་དུ། ལྷག་པའི་ལྷའི་ངོ་བོ་ཐིག་ལེ་སྟོན་པོ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་ཞིག་ལ་སེམས་ཞུགས་
པ་ལྟར་བྱས་ནས་བཟུང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་དམིགས་ཏེ་ན་མི་གསལ་ན། གནས་དེ་ངེས་
པར་བྱས་ནས་སེམས་བཟུང་། སེམས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཐེན་པ་ན་ཐིག་ལེ་ཉི་གདན་དང་བཅས་
པ་ཡོད་པ་སྣམ་སྣམ་པ་འོང་། དེ་ནས་རྗེ་གསལ་རྗེ་གསལ་དུ་བཏང་ནས། མཐར་ཐིག་
ལེ་ཉི་གདན་དང་བཅས་པ་གསལ་ཕྱིག་གི་པ་དེ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་ལྟར་བྱས་ནས་ང་
རྒྱལ་བཞག་གོ། །དེ་ནས་སྤར་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་སྤར་ལྟར་སེམས་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ང་རྒྱལ་

འཛོག་ དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རྒྱུ་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། གནས་
 པའི་རྟགས་སུ་སྒྲ་བྲུག་གཉིས་ནས་རྒྱུ་རྒྱ་བ་ཆད། དེ་བརྟག་པ་ནི་ཉེ་འོག་གི་སྟོ་བ་འགྲུལ་
 མི་འགྲུལ་བརྟག་པའོ། ཐིམ་པའི་རྟགས་ནི། ས་ཁམས་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པའི་བྱི་རྟགས་སུ་ལུས་
 ཟུང་སྟོད་སྟོད་པོར་འབྱུར་ཁིང་། བར་རྟགས་སུ་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་། རྒྱ་ཁམས་
 མེ་ལ་ཐིམ་པའི་བྱི་རྟགས་སུ་ཁ་སྒྲ་སྒྲུལ་ཁིང་། བར་རྟགས་སུ་དུ་བ་སྒྲ་མོས་ཁྲབ་པ་ལྟ་
 བུའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་། མེ་ཁམས་རྒྱུང་ལ་ཐིམ་པའི་བྱི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་བློ་མཐའ་ནས་སྒྲུད་
 ཅིང་། བར་རྟགས་སུ་མཁའ་སྒྲུང་མེ་སྟག་འཕྲོས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་། དེ་ནམས་རྒྱུང་
 རགས་པ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ཡིན། སྒྲ་བ་ཐིམ་པ་ནི་རྒྱུང་སྒྲུང་བ་ལ་ཐིམ་པར་ཚོམ་པ་ན། བྱི་
 རྟགས་སུ་དབྱུགས་བྱིར་རྒྱ་བ་རགས་ཤིང་། བར་དུ་སྒྲུད་མི་ཐུབ། བར་རྟགས་སུ་མར་མེ་
 འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་། རྒྱུང་སྒྲུང་བ་ལ་ཐིམ་པ་ན་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་རྒྱ་
 འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུའི་དཀར་ལམ་པའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་། སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པ་ན།
 སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་ཉེ་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ལྟ་བུའི་དམར་ལམ་པའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་།
 མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པ་ན། སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་སྟོད་ཀྱི་སྒྲིག་མཐུག་པོས་ཁྲབ་
 པ་ལྟ་བུའི་ནག་ལམ་པའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་ཁིང་། དེའི་སྟོད་ལ་བྲན་པ་ཅུང་ཟད་འོང་ལ་སྒྲུད་ལ་བྲན་
 མེད་དུ་འགྲོ། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པ་ན། སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་སྟོད་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱེན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རིངས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་རི་བཞིན་པའི་སྒྲུང་བ་
 འབྱུང་། དེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱུང་དབྱ་མར་ཞུགས་པ་ན། དེས་བྱང་སེམས་
 དམར་པོ་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་བྲངས་ཏེ། གཏུམ་མའི་མེ་ཞེས་པ་བྱང་སེམས་དམར་པོའི་བློ་རྒྱ་རྒྱ་
 བར་ལ་སོང་བ་སྒྱི་བོར་སྒྲེབ་པ་ན། སྒྱི་བོའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཞུ་བ། སྒྱི་བོ་ནས་མགྲིན་
 པར་སྒྲེབ་རིང་ལ་དགའ་བ། དེ་ནས་སྒྲིང་ཁར་སྒྲེབ་རིང་ལ་མཆོག་དགའ། དེ་ནས་ལྟེ་བར་

སྒྲིབ་རིང་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ། དེ་ནས་ཁོར་བུའི་ཅེར་སྒྲིབ་ཀྱི་རིང་ལ་ལྷན་སྒྲིས་ཀྱི་
 དགའ་བ་འབྱུང་། དེའི་ཆེ་ལྷ་ཐོག་ཏུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་གོ། །དེ་ཡང་རྟགས་ནམས་ནི་རྒྱང་
 ཐེམ་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། སྒྲིག་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་སོགས་ནི། ས་རྒྱང་ཅུ་རྒྱང་མེ་རྒྱང་
 སོགས་ཐེམ་པའི་རྟགས་ཡིན། དེ་ཡང་རྟགས་ནམས་གོ་རིམ་ངེས་ཅན་དང་། གང་སྤང་
 ཐེམས་ཅད་སྒྲིག་རྒྱ་ལྷ་བུའི་སྤང་བ་སོགས་སུ་འཆར་བ་དགོས་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་རྒྱང་
 དབུ་མར་ཐེམ་པའི་རྟགས་འབྱུང་མེད་མིན་ནོ། །དེ་ལས་ཅུང་ཟད་གཡོ་བར་ཚློམ་པ་ན། དམིགས་
 པས་བྱང་སེམས་རྒྱ་ཏྲི་མར་སྤྲ་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་གྱུན་དུ་སྒྲོག་སྟེ་ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་
 བཞི་འདྲེན་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷན་སྒྲིས་ཀྱི་དགའ་བའི་ཆོ། ལྷ་ཐོག་ཏུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་དེ་
 ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྤྲོང་བ་ཆོས་སྤྱད་དང་བསྟེ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་དམིགས་པས་བྱང་
 སེམས་གྱུན་དུ་སྒྲོག་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་ནས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོག་གོ། །ལུགས་ལྡོག་གི་
 དགའ་བཞི་འདྲེན་པའི་ཆོ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་འདྲེན་པ་ཡིན་གྱི་ཉེར་ཐོབ་སོགས་སུ་
 འཕོ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྷ་བུའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བར་ཚློམ་པ་ན། རང་དོ་རྩེ་འཆང་
 ཡབ་ཡུམ་དུ་སོང་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་བཏོན་ནས་ཡིད་ངོར་རྩེ་འཆང་
 ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱར་ལྷང་དོ། །དེ་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྤྱུ་ལུས་ལོངས་སྤྱད་དང་བསྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྷར་ལངས་པ་དང་དུས་སྟམ་དུ་ཉེར་ཐོབ། དེ་ལས་མཆེད་པ་སོགས་སྒྲིག་རྒྱའི་བར་འབྱུང་
 དོ། །དེ་ལྷ་བུའི་ཡིད་ངོར་རྩེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་ལྱང་བོ་རྩིང་བ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔར་གསལ་
 བའི་སྤྱི་བོ་ནས་སྤྲོང་ཁར་ཞུགས། ལྷ་བུག་ནས་རྒྱང་རྒྱས། ཡུལ་སྤང་གང་ཤར། གང་སྤང་
 སྤྲོང་བ། སྤྲོང་བ་བདེ་བ། བདེ་བ་ལྷ་སྤྱར་འཆར་བ་ལ་སྒྲོབ། དེ་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྤྱི་བ་སྤྱུལ་
 སྤྱད་དང་བསྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྲོང་བ་བདེ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བདེ་བས་སྤྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
 ཀྱིས་རྟོགས་པ་ན། སྤྲོང་ཉིད་དང་བདེ་བ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འཆར་བས། བདེ་བས་སྤྲོང་

ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་མོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བདེ་བ་ལྷ་སྐྱར་འཆར་བ་ལ་
 སློབ་ཚུལ་ནི། དམ་བ་རིགས་བརྒྱ། དེ་ཉིད་རིགས་ལྷ། གསང་བ་རིགས་གསུམ། གསང་
 ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལྷ་སྐྱར་འཆར་བ་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱམས་བ་ཀུན་
 བཟང་ཁྱོ་བོ་བརྩ་མ་གཏོགས་པའི་སྣ་ཉི་ཤུ་པོ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་སྒྲུང་སོགས་རིགས་ལྷ་ལྷར་
 འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རེག་བྱ་དོན་མའི་རྣམ་སྒྲུང་ནི། རེག་བྱ་དོན་མའ་ལ་ཕྱག་མཆོན་
 རྣམ་སྒྲུང་གི་ཕྱག་མཆོན་འདྲིན་པའོ། །དེས་གཞན་རྣམས་འགྲ། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་སྒྲུང་
 ཉི་ཤུ་པོ་རྣམ་སྒྲུང་དུ་འདུ་བ་ནས། མི་བསྐྱོད་པ་ཉི་ཤུ་པོ་མི་བསྐྱོད་པར་འདུ་བའི་བར་འགྲ།
 གསུམ་པ་ནི། རིན་འབྱུང་སྐྱེད་དོན་རྣམ་སྒྲུང་། རོན་བྱུ་གསུང་དོན་མའི་དབག་མེད། དོ་
 རྩེ་འཆར་ཐུགས་དོན་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱུས་ཏེ་གསུམ་དུ་འཆར་བ་ལ་སློབ། བཞི་པ་ནི། སྐྱེ་
 དོན་རྣམ་སྒྲུང་དོན་མའི་འཆར་གི་སྐྱེ་གསུང་དོན་མའི་དབག་མེད་དོན་མའི་འཆར་གི་གསུང་།
 ཐུགས་དོན་མི་བསྐྱོད་པ་དོན་མའི་འཆར་གི་ཐུགས་སུ་བསྐྱུས་ཏེ་མཐར་དོན་མའི་འཆར་གི་སྐྱེ་
 གཅིག་པོར་འཆར་བ་ལ་སློབ། བོད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཐེམ་པའི་བྱི་རྟགས་རྣམས་ལི་དུས་
 སུ་ཆ་འབྲུ་ཅམ་འབྲུང་ལ། འཆི་དུས་སུ་གསལ་པོ་འབྲུང་ཞིང་རྩེས་སུ་གསལ་དུ་གསལ་དུ་
 འགྲོ་འོ། །རྒྱུད་རྣམས་སྒྲུང་བ་ལ་ཐེམ་པ་ནི། རྒྱུད་གི་རྒྱུད་སྒྲུང་བ་ལ་ཐེམ་པ་དང་། རྒྱུད་གི་
 རྒྱུད་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཐེམ་པ་ཡིན་ནོ། །འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བར་ཚོམ་ཞེས་
 པ་ནི། འོད་གསལ་གྱི་མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་གཡོ་བའོ། །སྒྲུང་གི་སྒྲུང་བ་དེ་ཅུང་
 ཟད་འབྱུར་ནས། ཉག་ལམ་པའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོད་གསལ་ལས་ཡིད་ངོར་སྐྱེ་
 མའི་སྐྱར་ལངས་པ་དེ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྩེས་གཞིག་སྐྱེད་རིམ་བྱས་པའི་མཐར། སྒྲིང་
 པ་བཞི་བའས་ནས་ལྷ་ཐོག་དུ་འཛོག་

དེ་ལས་ལངས་པ་ན་ཡིད་ངོར་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བུང་པོ་རྩིང་བ་ལ་ཞུགས་པར་བསྐྱོམ་པ་

ནི། དམིགས་རྟེན་གཅིག་གི་སྒྲིང་ནས་རིམ་བུ་ལྷེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་ནལ་འགྱུར་བ་དེ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ན། སྤར་གྱི་དམིགས་རྟེན་གསང་
གནས་སུ་བྲངས། དེ་ནས་ལྷེ་བར་བྲངས། དེ་ནས་སྒྲིང་ཁར་བྲངས་ཏེ་སྒྲིང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུ་འདྲི་ནང་
དུ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་པ་ནས། གཉིད་
ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་བར་འབྱུང་། འདི་ནི་གཉིད་ཆོས་སྐྱུ་དང་བསྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དུས་
སུ་བྲང་སེམས་སྒྲིང་ཁར་འདུས་པའི་དགའ་བ་ཡོད་པས་ལྟ་ཐོག་ཏུ་འཛོག་ འདི་དང་འཆི་
དུས་སུ་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་འཕེན་རྒྱ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་
ཡིད་རྡོར་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཉར་ཐོབ་ནས་སྒྲིག་རྒྱུའི་བར་འབྱུང་།
འདི་ནི་མི་ལམ་ལོངས་སྐྱུ་དང་བསྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་རྡོར་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་དེ་བྲང་པོ་
ཉིད་པ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔར་གསལ་བའི་སྤྱི་བོ་ནས་སྒྲིང་ཁར་ཞུགས་པ་ནས།
གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་ལ་སྐྱོབ་པའི་བར་སྤར་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་སད་པ་
སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དང་བསྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ནལ་འགྱུར་བ་དེ་འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་
ན། སྤར་གྱི་དམིགས་རྟེན་སྒྲིང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུ་འདྲི་ནང་དུ་བྲངས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་བཟུང་དོ། །དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་པ་ནས། འོད་གསལ་གྱི་བར་འབྱུང་། དེའི་ཆེ་ལྟ་ཐོག་
ཏུ་འཛོག་ འདི་ནི་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུ་དང་བསྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་
བར་རྩོམ་པ་ན། འཕེན་པའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་བར་དོའི་ལུས་འདི་ཡིད་རྡོར་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལངས་
པ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཉར་ཐོབ་ནས་སྒྲིག་རྒྱུ་ལྟ་བུར་སྤར་བའི་བར་འབྱུང་དོ། །འདི་ནི་བར་
དོ་ལོངས་སྐྱུ་དང་བསྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ནལ་འགྱུར་བ་དེ་མཁའ་སྐྱོད་སོགས་སུ་འཕོ་འདོད་
ན་ཡང་འཕོ་བུས་ལ། སྤགས་སྐྱོད་པའི་མིའི་རྟེན་འཛོན་འདོད་ན། པ་མ་གཉིས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་
དམ་ཆོག་སེམས་དཔར་གསལ་བའི་པ་ཡི་སྤྱི་བོ་ནས་སྒྲིང་ཁར་ཞུགས་ཏེ། མངལ་དུ་སྤྱེ་

བ་སྒྲངས། ཟླ་བ་དགའ་འདྲེ་ལྟ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་བཅས་ཏེ་རྟེན་དེ་ལ་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་རྫོགས་
པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ལམ་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་སྒྲོར་གསུམ། གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་སྒྲོར་
གསུམ། འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་སྒྲོར་གསུམ་སྟེ། བསྐྱེད་བ་སྒྲོར་དགའ་པོ་འདི་ཤེས་ན་ཡོངས་
རྫོགས་མན་ངག་གནད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

གཉིས་པ་ངག་དབེན་གསུང་དོན་རྫོགས་རིམ་ལ། སྤྱང་ཁའི་སྤྱ་ཅེར་སྤྱགས་ཀྱི་ཐིག་
ལེ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ། གདོང་གི་སྤྱ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ། གསང་བའི་སྤྱ་
ཅེར་རྣམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་(སྤྱང་ཁའི་སྤྱ་ཅེར་སྤྱགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་)ནི། རྒྱ་ཁྱིའི་མར་སྤྱར་རྒྱུང་བསྐྱེད་
པ་དང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་དུ་འཆར་བ་ལ་དམིགས་ནས། སྤྱང་
ཁར་སྤྱར་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་པོ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་དུ་དབྱུང་སྤྱུ་དབྱུ་མ།
གཡས་སྤྱི་པོ་མ་གཏོག་དུ་རྒྱུང་མ་གསུམ་བཞེབས་ཏེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤྱལ་ཆོགས་ལ་
སྤྱི་ག་པ་ཅ་སྒྲོམ་སྤྱ་སྤྱུག་ཅམ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཅ་གསུམ་པོ་བརྟེན་ནས་ཡོད་ལ།
དེ་ཡང་མགྱོན་པ་སྤྱང་ག་ལྟེ་བ་རྣམས་སྤྱི་པོ་མས་དབྱུ་མ་དང་རྒྱུང་མ་ལ་འབྱུང་། རྒྱུང་མས་
དབྱུ་མ་དང་ཐོ་མ་ལ་འབྱུང་པའི་མདུད་པ་རེ་ཡོད།

ཐོག་མར་རང་དོན་རྫོགས་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྒྲོམ་པ་ནི། དམིགས་པ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་
འབྲེལ། །སྤྱང་ཁའི་ཅ་འཁོར་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱིའི་ནང་དང་། ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་སྤྱན་མ་བྱེད་གཤགས་
ཅམ་ཞིག་གི་སྤྱང་དུ། ཐིག་ལེ་དམར་པོ་སྤྱན་མ་བྱེད་གཤགས་ཅམ་འོག་ནས་གཟུ་ཁ་སྤྱིར་
དུ་བྱས་པའི་དབྱུང་སྤྱུ། ཨ་སྤྱང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མགོ་བྱེན་ལྟ། ཁ་དོག་སྤྱན་པོ་འོད་
ཟེར་ལྟ་འཕྲོ་བ་ལྷག་པའི་ལྟའི་དོ་བོར་མོས་ནས་བསྒྲོམ། སྤྱང་ཁའི་ཅ་འདབ་བརྒྱུད་ཡོངས་
སྤྱུ་རྒྱུར་པ་ལས། བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱུད་པ། གསུམ་རིམ་དུ་རྒྱུར་པའི་བད་འདབ་ནང་མའི་

ཤར་དུ་རི་ཐུང་དུ། ལྷོར་རྗེ་རིང་པོ། ལུབ་ཏུ་ལྷི་ཐུང་དུ། ཐུང་དུ་ལྷི་རིང་པོ་འགོད། བད་
 འདབ་བར་མའི་ཤར་དུ་ཀ་ཁ་ག་ཟ། ལྷོར་ཅ་ཆ་ང་རྒྱ། ལུབ་ཏུ་ཅ་ཆ་ཅ་རྒྱ། ཐུང་དུ་ཅ་ཆ་ཅ་
 རྒྱ། ཤར་ལྷོར་བ་པ་བ་རྒྱ། ལྷོ་ལུབ་ཏུ་ཡ་ར་ལ་ཟ། ལུབ་ཐུང་དུ་ཤར་པ་ས་རྒྱ། ཐུང་ཤར་དུ་
 ང་ཉ་ཉ་ན་རྣམས་འགོད། བད་འདབ་ཕྱི་མའི་ཤར་དུ་ཨ་ཨ། ལྷོར་ཨ་ཨ། ལུབ་ཏུ་ཨ་ཨ།
 ཐུང་དུ་ཨ་ཨ། ཤར་ལྷོར་ཨ་ཐུང་དུ། ལྷོ་ལུབ་ཏུ་ཨ་རིང་པོ། ལུབ་ཐུང་དུ་ཨ། ཐུང་ཤར་
 དུ་ཨ་རྣམས་འགོད། མ་ཡིག་ཐིག་ལེར་བགོས་ནས་དཔུངས་ཡིག་བཅུ་དྲུག་གི་མགོར་
 བཞག་གོ། དེ་ཡང་བད་འདབ་ཕྱི་མ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤང་བ་མཆོན་པའི་དཀར་
 པོ། བར་པ་རྣམས་མཆོད་པ་མཆོན་པའི་དམར་པོ། རང་མ་རྣམས་ཉེར་ཐོབ་མཆོན་པའི་
 རྒྱ་པོར་བྱེད། བད་འདབ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་བྱུ་ནས། ཕྱི་
 མ་བར་མ་ལ། བར་མ་རང་མ་ལ། རང་མ་ཐིག་ལེ་ལ་ཐིམ་ནས་སྤར་བ་འདད་པའི་ཨ་ཐུང་
 ཤར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བྱས་ནས་བསྒྲེལས་པས། རྒྱང་དབུ་མར་
 ཞུགས་པ་ནས་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་ལ་སྒྲོབ་པའི་བར་སྤར་བཞིན་ནོ། །
 དེའི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་སྤྱིང་ཁར་འདུས་པའི་བདེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་དགའ་བཞི་
 འདྲེན་རྒྱ་མེད་དེ། དགའ་བ་བཞི་པོ་གནས་གྱི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱང་
 དང་སེམས་སྤྱིང་ཁར་སྤྱད་པ་ལ་བྱང་ནས་སྐབས་འདིར་དགའ་བཞི་འདྲེན་འདོད་ན།
 དམིགས་པས་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་རྒྱ་ཁྲིའི་མར་སྤྱ་ཕྱོགས་སུ་འབབས་དགོས་པ་གསལ་
 སྒྲོན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས། དེ་མི་ཞིགས་པའི་ཐིག་ལེ་
 ལ་འཇུག་ཀྱས་པས་ན། དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱང་ཡང་སྐབས་འདིར་མི་ཞིགས་པའི་
 ཐིག་ལེ་ལ་འཇུག་ཀྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དང་འདྲིན་པའི་རྣམ་རྟོག་སྦྱེད་པའི་རྒྱང་། །བཅུ་
 གཉིས་མི་ཞིགས་ཐིག་ལེར་སྤྱད་པར་ཤོག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་བཅུ་གཉིས་

སུ་འབྲེད་བ་ནི། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཕྱིའི་ཡུལ་དུ་གཏོག་བ་ལ་ཚུར་འཆར་བའི་བཟུང་བའི་
 ཏོག་བ་དུ་གཏོག་བས་ཡུལ་དུ་གཟུང་བར་འཛིན་པའི་ཏོག་བ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སུ་འབྲེད་བ་ཡིན་
 བས། དེའི་གཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུང་ཡང་བཅུ་གཉིས་སུ་འབྲེད་བ་ཡིན་ནོ། །ཏོག་པའི་
 བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུང་གཞན་ནམས་ནི་ཅ་མདུད་ཀྱི་སྟངས་ལོག་གི་
 རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཐེམ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ནམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ་བས་ནི་སྟངས་ལའི་ཅ་མདུད་
 སྟོད་པོར་གྲོལ་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ། སྟངས་
 ལའི་རྒྱ་རྒྱུར་སྒར་ལྟར་སྒྱུད་རིམ་བྱས་ནས། ཨ་བྱང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་བ་ཅན་ལ་སེམས་བཟུང་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་དབྱུ་མར་ཞུགས་བ་ནས་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ལ་སྟོབ་པའི་བར་
 སྒར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཆེ། སྟངས་
 ལའི་རྒྱ་རྒྱུར་སྒར་ལྟར་སྒྱུད་རིམ་བྱས་ཏེ། སེམས་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་དབྱུ་མར་
 ཞུགས་བ་ནས། རྟེན་དེ་ལ་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་བར་སྒར་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་བ་གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐེག་ལེ་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ནི། ཏོག་པའི་བཞོན་པར་
 གྱུར་པའི་རྒྱུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་སྒྱུད་བ་ལ་བྱང་བ་ན། སྟོན་མཆམས་ནས་
 རྒྱུང་རྒྱ་རྒྱུའི་ནང་ནས་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་འཇུག་པ་ཨོྲཱི་ཀྱི་གདངས་དང་། དེ་ལ་གནས་
 བ་ཨུའི་གདངས་དང་། མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ནས་ཕྱིར་ལྷང་བ་རྩྱི་གི་གདངས་སུ་སོས་
 བ་ནས་རྫོང་ལྷེ་བཟུངས་བ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྩྱི་དང་པོའི་ཆེ་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ནས་རྒྱུང་རྟ་
 ར་ཅམ་སྟོ་བྱུར་པའི་རྣམ་པས་མགིན་པའི་བར་དུ་སོང་། དེ་ནས་རྩྱི་གཉིས་པའི་ཆེ་མགིན་
 བ་ནས་སྟོན་མཆམས་ཀྱི་བར་དུ་སོང་། རྩྱི་གསུམ་པའི་ཆེ་སྟོན་མཆམས་ནས་ཕྱིར་ཞུ་གང་
 ཅམ་དུ་སོང་། དེ་ནས་དེ་འབྲེད་རྒྱུང་རྟ་ར་ཅམ་དེ་ཨོྲཱི་ཞེས་པའི་ཆེ་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེར་
 འཇུག་ ཨུའི་ཆེ་དེ་ལ་གནས། རྩྱི་གི་ཆེ་ཕྱིར་ལྷང་བར་སོས་ནས་རྫོར་བཟུངས་བྱེད། དེ་

ལྷར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་དབྱ་མར་ཞུགས་པ་ནས། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ལ་
སློབ་པའི་བར་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་ཚུམ་པ་ན། སྤར་
ལྷར་རྟོག་བརྒྱས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུ་དབྱ་མར་ཞུགས་པ་ནས། གསང་ཆེན་རིགས་
གཅིག་ལ་སློབ་པའི་བར་སྤར་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ན་སྤར་ལྷར་རྟོག་བརྒྱས་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་དབྱ་མར་ཞུགས་པ་ནས། རྟེན་དེ་ལ་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་རྫོགས་
པར་བྱེད་པའི་བར་སྤར་བཞིན་ནོ། །གསང་བའི་སྣ་ཅེར་རྩལ་གྱི་ཐིག་ལེ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེས་པའི་ཆེ། ཕྱག་རྒྱའི་ཁམས་དཀར་དམར་རང་གི་རྩ་ཁྲིར་བངས་ནས་
སྦྱང་ཁའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྐྱེམ་པ་ནི། རྟོག་བརྒྱས་ཀྱི་ཐོགས་འབྱེན་དང་རྩ་ཁྲིའི་མར་སྤར་
དམིགས་པ་གཏད་པས་ཀྱང་སྦྱང་ཁའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་ཞིང་། རྒྱུ་སེམས་དབྱ་མར་མི་ཤིགས་
པ་ལ་སྤྱད་པའི་གནད་དམ་པའོ། །རྟོག་བརྒྱས་ཀྱིས་ཁྲབ་བྱེད་སྤྱད་པའི་མན་ངག་ནི། ཨོ་
ཞེས་པའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱུ་རྩ་ཁྲིའི་ནང་ནས་འཇུག་པ་དང་དེ་ལ་གནས་
པ་ཨུའི་གདངས་སོགས་བྱེད་པ་ནི། རིལ་འཛིན་དང་རྩལ་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་གྱི་དོད་ཐུབ་
པའོ།།

གསུམ་པ་གསང་བའི་སྣ་ཅེར་རྩལ་གྱི་ཐིག་ལེ་བསྐྱོམ་པ་ནི། རང་དང་ཕྱག་རྒྱའི་རྩ་ཁྲིའི་མར་
སྣ་ཁ་སྤྱར་བའི་མཆམས་སུ་རང་ཕྱོགས་ནས་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་དང་། ཕྱག་རྒྱའི་ཕྱོགས་
ནས་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་ཁ་སྤྱར་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་ཞིག་ལ་སེམས་དམིགས་ཏེ་བསྐྱོམས་
པས། རྒྱུ་དབྱ་མར་ཞུགས་པ་ནས། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ལ་སློབ་པའི་བར་སྤར་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ན། སྤར་གྱི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་རིམ་
གྱིས་སྦྱང་ཁར་བངས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས། རྒྱུ་དབྱ་མར་ཞུགས་པ་

ནས། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ལ་སློབ་པའི་བར་སྤར་བཞིན་ནོ། །ལས་རྒྱ་བསྐྱོན་མ་
བདེ་ན། ཆེ་འདིར་བྱབ་བྱེད་སྤྱད་མི་སྤྱབ་པས། དེའི་ཆེ་ནལ་འབྱོར་བ་དེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་
སྒྱུ་མའི་སྒྱར་ལྷང་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྗེ་རྗེའི་རྗེགས་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། ཅ་མདུད་ནམས་
རྗེགས་པར་གྲོལ་ཟེན་པ་ན། འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྷར་གྱི་རིམ་འཛིན་དང་། རྗེས་གཞིག་
གི་སྤྱད་རིམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱང་དབྱ་མར་ཞུགས་པ་ནས། གསང་ཆེན་རིགས་
གཅིག་ལ་སློབ་པའི་བར་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ནལ་འབྱོར་བ་དེ་ཕྱིའི་རྒྱུ་ཐུག་རྒྱ་དང་
མཉམ་པར་སྒྱར་བ་དང་། བར་གི་རྒྱུ་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་གཉིས་སྒྲགས་
པའི་སྤྱོད་པ་རྩ་བ་བྱག་གམ། བཅུ་གཉིས་སམ། བཅོ་བརྒྱད་གང་བྱང་སྤྱད་པ་ན། སྒྱུ་མའི་
སྒྱུ་འབྱུང་པའི་ཆི་ལམ་གྱི་མཆོན་མ་མཐོང་བ་ན། ཕྱིའི་རྒྱུ་ལས་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྒྱར།
བར་གི་རྒྱུ་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱང་དབྱ་
མར་ཞུགས་པ་ནས། འོད་གསལ་གྱི་བར་འབྱུང་། །དེ་འདྲའི་འོད་གསལ་དེ་ནི་སེམས་
དབེན་མཐར་ཐུག་དང་དབེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ། །གཉིད་མཐུག་ལ་གནས་
པའི་སྒྱེས་བུའི་སེམས་དེ་ཆི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པའི་སྒྱེས་བུ་དེའི་
སེམས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་སྤྲུལ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱང་དེ། ཆི་ལམ་གྱི་
ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཉེར་ལེན་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དེ་
གཉིད་མཐུག་ལ་གནས་པའི་སྒྱེས་བུའི་ལུས་རགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲིང་ན་གཏན་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་དེ། མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྒྱུའི་
སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་དེ་མ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྒྱུའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་
ལེན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དེ་སེམས་དབེན་མཐར་

ཐུག་ལ་གནས་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་རགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱང་ན་གཏན་མེད་པའི་བྱིར། སྐྱེས་ལུས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སྦྱང་ཁའི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་ལྷང་བ་ཡིན་ཏེ། བར་དོ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སྦྱང་ཁའི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་བྱུབ་པའི་བྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་བར་དོ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལྷང་པོ་སྦྱང་པའི་བྱི་རོལ་དུ་བྱུབ་ན། ལུས་ལ་དབག་ཆད་ཡོད་པའི་འཆི་སེམས་ལ་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེའི་བར་དོ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ཡང་། དེ་འབྲའི་སྐྱེས་བུའི་ལྷང་པོ་སྦྱང་པའི་བྱི་རོལ་དུ་བྱུབ་དགོས། དེ་ལྷར་ན་དེ་འབྲའི་སྐྱེས་བུའི་འཆི་སེམས་ཐ་མ་དེ་དང་། དེའི་བར་མིད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་དུ་མས་ཆོད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་བྱིར། སྐྱེས་ལུས་ལྷང་བའི་ཆོ། དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ལྷང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལོགས་སུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཀྱུན་རྫོབ་སྐྱེས་མའི་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(ཀྱུན་རྫོབ་སྐྱེས་མའི་རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་)ནི། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བར་ཚུལ་པ་ན། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་དེ་མ་དག་པའི་སྐྱེས་མའི་སྐྱེས་བུའི་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་། དེའི་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་དེས་མ་དག་པའི་སྐྱེས་མའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷང་པོ་སྦྱང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་མ་དག་པའི་སྐྱེས་མའི་སྐྱུར་ལྷང་ངོ་། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཉེར་ཐོབ་འབྱུང་བ་ནས། སྒྲིག་རྒྱ་ལྷ་བུའི་བར་ཐུར་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྷ་བུའི་སྐྱེས་མའི་སྐྱེས་དེ་ལ། བདག་བྱིན་ཆབས། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ། ལམ་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྫོང་ངོ་། །དེ་འབྲའི་སྐྱེས་མའི་སྐྱེས་དེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་ཀྱུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས། སྐྱེས་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་

བར་གསུངས་པས། མཆོན་ཚུལ་བཤད་ན་སྐྱུ་མའི་མི་དེ་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་དང་
 བཅས་པའི་ཤ་རུས་རྩོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་སུ་སྤང་ཡང་དེས་སྟོང་བ་བཞིན་ནོ། །སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་
 དེ་ཡང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དང་བཅས་པའི་རྩོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་སུ་སྤང་ཡང་དེས་
 སྟོང་བ་དང་། རྩ་བ་གཅིག་རྩ་བའི་གཟུགས་དུ་མར་སྤང་བ་བཞིན། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གཅིག་ཉིད་
 སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དུ་མར་སྤང་བ་དང་། མིག་ཡོར་ཉེ་མིའི་གི་བ་མ་དེ་ཤ་རུས་རྩོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་
 སུ་སྤང་ཡང་། དེས་སྟོང་བ་བཞིན་དུ། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་ཡང་ཤ་རུས་རྩོས་བཅས་ཀྱི་སྐྱུར་
 སྤང་ཡང་དེས་སྟོང་བ་དང་། སྤྲིག་རྒྱ་དེ་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་
 དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་ཚུགས་མི་སྤྱབ་པར་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་
 གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བ་དང་། སྤང་པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེད་པ་དང་།
 སྤང་པོ་རྩིང་བ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་སེམས་དབེན་མཐར་སྤྱག་གི་དབེའི་
 འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བ་དང་། སྤང་བ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་དང་། སྤང་པོ་
 རྩིང་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ངག་གི་སྐྱ་དང་དེའི་བྲག་ཆ་གཉིས། རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་སྤང་
 ཡང་། རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་གྱི་སྤང་པོ་དང་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གཉིས་རྒྱུད་
 ཐ་དད་དུ་སྤང་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པ་དང་། དེ་ཟའི་ཁྱོང་ཁྱོང་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་
 བར་བཅས་པ་ཐོགས་བཅས་སུ་སྤང་ཡང་དེར་མེད་པ་བཞིན་དུ། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་རྟེན་དང་བརྟེན་
 བར་བཅས་པ་ཐོགས་བཅས་སུ་སྤང་ཡང་དེར་མེད་པ་དང་། མིག་འཕྲུལ་གྱི་སྐྱུ་ལ་གཞིའི་
 དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་མར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གཅིག་ཉིད་དུ་མར་སྤང་བ་དང་།
 དབང་པོའི་གཞུ་སྟེ་འཇའ་ཆོན་གྱི་ཁ་དོག་ལྷ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་སྤང་བ་བཞིན་
 དུ། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མཆོན་དཔེ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་སྤང་བ་དང་། སྤྲིན་གྱི་གསེབ་
 བ་སྤྲིག་འགྲུ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་རྩིང་བའི་ནང་དུ་རྒྱ་བར་

བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ལྷ་རྒྱུ་དེ་ལྷ་དྲུངས་མ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ལྷ་མའི་སྐྱེ་དེ་ཡང་སེམས་
དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དབེན་འོད་གསལ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་རྩོ་རྩེ་སེམས་
དབའི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཅིག་ཅར་དུ་རྩོགས་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་མའི་སྐྱེ་ཡན་ལག་དང་
ཉིང་ལག་ཅིག་ཅར་དུ་རྩོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ།

མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལྷ་ལས་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ། ལྷ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སེམས་དབའ་
སུམ་བཅེགས་དང་། རྩེས་གཞིག་དང་། རིལ་འཛིན་གྱི་སྤྱད་རིམ་གསུམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ལ། དེ་
ཡང་དང་པོ་(སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སེམས་དབའ་སུམ་བཅེགས་)ནི། ལྷ་ལྷ་ལས་པ་རང་གི་ལྷ་ལས་དང་།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་ལས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་སྤྱང་དུ་བསྒྲོམ་པ་སྐྱེའི་
དམ་ཆེག་སེམས་དབའ། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨོ་ཡིག་བསྒྲོམ་པ་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ།
ཨོ་གྱི་ཐེག་ལའི་ནང་དུ་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་བསྒྲོམ་པ་སྐྱེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་
དབའ་བསྒྲོམ་པའོ། །ཡང་སྐྱེ་ལྷ་ལས་པ་རང་གི་ངག་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངག་
ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྒྲོམ་པ་གསུང་གི་དམ་ཆེག་སེམས་
དབའ་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨོ་ཡིག་བསྒྲོམ་པ་གསུང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ། ཨོ་ཉི་
རྣམ་ཅད་ཀྱི་ནང་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་བསྒྲོམ་པ་གསུང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དབའ་
བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྐྱེ་ལྷ་ལས་པ་རང་གི་ཡིད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ངོ་
བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་མི་བསྐྱེད་པར་བསྒྲོམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆེག་སེམས་དབའ།
དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨོ་ཡིག་བསྒྲོམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ། ཨོ་གྱི་ཐེག་ལའི་ནང་
དུ་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་བསྒྲོམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དབའ་བསྒྲོམ་པའི་
ཚུལ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(རྩེས་གཞིག་)ནི། ལྷ་ལྷ་ལས་པ་ནི་རང་ཉིད་རྣམ་སྤྱང་སེམས་དབའ་སུམ་བཅེགས་ཅན་

དུ་གསལ་བའི། ཐུགས་ཀའི་ཨྱི་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། སྐྱུ་ལུས་པ་རང་ཉིད་མ་
གཏོགས་པའི་སྒྲོད་བརྟུང་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཁྱུ་ནས་རང་རྣམ་སྣང་དུ་གསལ་བའི་ལུས་
ལ་ཐིམ། ལུས་ཀྱང་སྒྲོད་སྣང་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཁྱུ་ནས་ཐུགས་ཀའི་ཨྱི་ཡིག་ལ་ཐིམ།
དེ་འོད་དུ་ཁྱུ་ནས་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་ཐིམ། དེ་འོད་དུ་ཁྱུ་འོད་དེ་མི་དམིགས་པར་
བསྐྱོམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་གཞིག་སྐྱོམ་ཚུལ་རིགས་འགྲེ།

གསུམ་པ་(རིལ་འཛིན་གྱི་སྤྱད་རིམ་)ནི། སྐྱུ་ལུས་པ་རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པ་སེམས་དབའ་སུམ་
བཅེགས་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཐུགས་ཀའི་ཨྱི་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། སྐྱུ་ལུས་པ་
རང་ཉིད་སྒྲོད་སྣང་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཁྱུ་ནས། ཐུགས་ཀའི་ཨྱི་ཡིག་ལ་ཐིམ་པར་མོས།
ཨྱི་ཡིག་འོད་དུ་ཁྱུ་ནས་ཨ་ཐུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་ཐིམ་པར་མོས། དེ་ཡང་འོད་དུ་ཁྱུ་
ཞིང་། འོད་དེ་མི་དམིགས་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཐུགས་ཀྱི་རིལ་འཛིན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་སྐྱོམ་
པའི་ཚུལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་དང་སྐྱུ་རིལ་འཛིན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་
རིགས་འགྲེ།

གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྗེགས་རིམ་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་
ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས། ཕྱི་རི་རྒྱུན་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྒྲོམས་པར་འབྲུག་པ་དང་ནང་
གི་རྒྱུན་རྗེས་གཞིག་གི་རིལ་འཛིན་གང་རུང་གི་སྒྲོད་པ་རྒྱ་བ་དུག་གས། བརྟུ་གཉིས་སམ།
བཙ་བརྟུད་སྤྱད་ནས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་དུ་ཉེ་བའི་ཕྱི་ལམ་གྱི་མཚན་མ་བཟང་པོ་
མཐོང་བ་ན། ཐོ་རེངས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་དུས་སུ། ཕྱི་རི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
དང་སྒྲོམས་པར་འབྲུག་བཞིན་པའི་རང་ནས། རང་གི་རྒྱུན་རང་མི་བསྐྱོད་པ་སེམས་དབའ་
སུམ་བཅེགས་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ཐུགས་ཀའི་ཨྱི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་མ་གཏོགས་
པའི་སྒྲོད་བརྟུང་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཁྱུ་ནས། ཞེས་པ་ནས་འོད་དེ་མི་དམིགས་པར་བསྐྱོམ་

པའི་བར་བྱ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རྒྱང་དབྱ་མར་ཞུགས་པ་ནས། འོད་གསལ་གྱི་བར་
འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་དེ་ནི། རིམ་བ་བཞི་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་སྐྱུ་ལུས་པ་དེས། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། རིམ་བ་བཞི་བ་
འོད་གསལ་ཐོབ་པ། མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་དག་པ་དུས་མཉམ་མོ། །སྟོབ་
པའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱང་ལ་སྟོག་འཛིན་གཙོ་ཆེ་ཡང་། ཅ་བའི་རྒྱང་
གཞན་བཞིའི་ཆ་ཡོད་པས། དེ་ལ་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྡ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་ལ་
དྲངས་མ་ལྡ་འདུས་ཞེས་བཤད་པའི་དྲངས་མ་ནི་རྒྱང་ཡིན་ནོ།

རྗེས་གཞིག་དང་རིལ་འཛིན་གྱི་སྤྱད་རིམ་གྱིས་སྐྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་
མཆན་ནི། སྤྱད་རིམ་དེ་གཉིས་ཀས་རྒྱང་ཐམས་ཅད་སྤྱད་བྱས་ཤིང་། སྐྱུ་ལུས་དེ་ཡང་རྒྱང་
ལས་གྲུབ་ཅིང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་ཡང་རྒྱང་གི་ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་བ་བཞི་བ་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཉོན་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དེ་འབྲེའི་འོད་གསལ་དེ་
ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཡུན་ལས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་གནས་པའི་
རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེས། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡུན་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་
ཁོ་ན་ལས་མེད་པར་འགྱུར་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིམ་བ་བཞི་བ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ཉིད། ཉོན་སྐྱབ་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ཏེ། རིམ་བ་བཞི་བ་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་དང་། ཉོན་སྐྱབ་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་པར་གསལ་སྟོན་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་མདུད་སྟོད་པོར་སོང་ཞིང་རྒྱང་ལ་བྱང་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པ་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་བྱས་པར་བྲིལ་
བྱ་རིམ་ལྡ་ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དབྱེར་མེད་བྱང་འདུག་གི་རྫོགས་རིམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ནི། རིམ་བ་བཞི་བ་དོན་

གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྗང་བར་ཚྭ་བ་ན། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་ལྗང་བ་དང་།
ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་བ་དང་། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པལ་བ་ཐོབ་བ་གསུམ་དུས་མཉམ་མོ། །དེ་
འབྲེ་བྱང་འཇུག་བ་དེས་སྐྱར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བ་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་བ་དང་། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་གཙོ་
བོ་ཐོབ་བ་དུས་མཉམ།

ཅ་བའི་གསུམ་བ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ལ་གནས་
པའི་ནལ་འབྱོར་བ་དེ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གདུལ་བུ་ལ་ཆོས་སྟོན་བ་དང་། རི་དྲགས་ཤོར་བ་
དང་། བྱང་འཇུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྐུལ་བ་དང་། མཉམ་བཞག་གི་ཆེ་བྱག་
རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་སྦྱར་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིམ་པའི་སྦྱོད་པ་
ཆེ་བ་དུག་གས་བཅུ་གཉིས་སམ། བཙོ་བརྒྱད་སྟུང་པས། མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ཏུ་
ཉེ་བའི་ཆེ་ལས་གྱི་མཆོན་མ་མཐོང་བ་ན། ཐོ་རངས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་དུས་སུ་
ཕྱང་པོ་རྟིང་བ་ལ་ཞུགས་ཏེ། ཕྱིའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་དང་། རང་གི་རྒྱུན་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྒྲུམས་པས། རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་པ་ནས་འོད་གསལ་
གྱི་བར་སྤར་བཞིན་འབྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་
དངོས་གཉེན་ཡིན་ཅིང་། འོད་གསལ་དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་
བཞིན་པའི་ངང་ནས། ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་བ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་
བ་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པ། སྐུལ་
སྐྱུ་བྱེ་བ་ཐེར་འབྲུམ་སྟོན་བ་ནམས་དུས་མཉམ་མོ། །ཕར་བྱོན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་བ་དེ་ལ།
དབང་གསུམ་བ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད། དེར་
རྗེས་དེ་ལས་ལངས་ཏེ་དབང་བཞི་བ་བསྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་

དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ལ་དབང་བཞི་བ་བསྐྱར་བའི་དུས་མཚམས་མི་ཉིད་
 བར་འགྱུར་ཞིང་། གང་ཟག་དེ་རིམ་བ་བྱི་མ་གཉིས་ནས་འབྲིད་པར་གསལ་སྟོན་ལས་
 གསུངས་ལ། རིམ་བ་བྱི་མ་གཉིས་ཇོགས་རིམ་ཡིན་པས་སྟོབ་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་
 ན་སྤར་བཤད་པའི་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འདུག་ཐོབ་བ་ལ་སྟོབ་པའི་བྱང་འདུག་སྟོན་དུ་འགོ་
 དགོས། དེ་ལ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་
 པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས། དེ་ལ་ལམ་མཐུན་མོང་བས་རྒྱད་སྐྱུངས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་སོ། །
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བླགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པར་གྱུར་ཅིག འདི་
 བྱི་བཀ་གིས་སྟོན་པོའི་གཟིམས་ཁང་སེར་མོར་མཁས་བླ་པ་ལེགས་པ་དོན་གྲུབ་ལ་གནང་བའི་གསང་འདུས་
 དམར་ཁྱི་སྟོང་པོའི་མན་ངག་ལག་ཇེས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལོ། །འདིའི་ཡི་གེ་བ་ཡང་མཁས་བླ་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་མཛད་དོ། །ཞེས་སྒྲ་མ་ཉིད་གསུང་དོ། །

ཡ་ལྷོ་བཟང་བཀའ་འབྲུམ་ལས་སྒྲ་མ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་གྱི་

མན་ངག་གི་སྟོན་པོ་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་བཞགས།

སྒྲ་མ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །བཅེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། འདིར་དཔལ་
དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྩོགས་རིམ་ནལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྟོན་
འགོ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས།

དང་པོ་(སྟོན་འགོ)ནི། འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས། བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞི་ལྷག་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོ་ལེགས་པར་
སྦྱང་ཏེ། ལུགས་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་ལེགས་པར་ཐོབ། དབང་དུས་སུ་ཁས་སྒྲངས་
པའི་དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས། སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་དང་། དོ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་བསྟོམ་བསྐྱུས་ནམས་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ། སྟེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ། སྟེ་གསུམ་དུ་འབྱེར་
བའི་ལམ་འབྱེར་ཆ་ཆང་བར་གྱུར་བའི། བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྟོ་བ་
པའོ།།

གཉིས་པ་(དངོས་གཞི)ལ་གསུམ། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ལམ་བཟོད་པའི་
རིམ་པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ)ལ་གསུམ། ལུས་སེམས་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ། ཐུན་
མོང་བའི་གནས་ཚུལ། ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(ལུས་སེམས་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་)ལ་གཉིས། ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། སེམས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་)ནི། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུང་གི་བསྐྱུས་པའི་ལུས་རགས་
པའོ། །གནས་པ་ཅ། གཡོ་བ་རྒྱུད། བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་དམར་ནམས་ལུས་སྤྲ་བ་
ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི།) འོད་གསལ་དང་། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་གནས་
པའི་ནམ་ཤེས་ནམས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ཡིན།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་པའི་གནས་ཚུལ་ནི། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུ་
སེམས་ངོ་མོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པ་ཡིན།

(གསུམ་པ་)ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། སྤྱི་བོར་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་
ལོ་ན་ཅ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས། མགོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ན་ཅ་བཅུ་དྲུག །སྤྱིང་ཁ་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ན་ཅ་འདབ་བརྒྱད། ལྟེ་བ་སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་ན་ཅ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི། གསང་
གནས་བདེ་སྤྱོད་གི་འཁོར་ལོ་ན་ཅ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས། རོར་བུའི་དབུས་ན་ཅ་བརྒྱད་ཡོད་
པའི་ལྟེ་བ་ནམས་སུ་དམིགས་ནས་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱི་བོ་དང་ལྟེ་བའི་ཅ་
འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཁྲི་ན་སད་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པས་གཉིད་སད་
དུས་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་ན། དེ་གཉིས་སུ་དམིགས་པས་གནད་དུ་བསྐྱུན། མགོན་པ་
དང་གསང་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲི་ན་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པས་མི་
ལམ་གྱི་དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་ན་དེ་གཉིས་སུ་དམིགས་པས་གནད་དུ་བསྐྱུན། སྤྱིང་ཁ་དང་།
རོར་བུའི་ཅེ་མོའི་རྒྱ་ཁྲི་ན། གཉིད་འཐུག་གི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པས།

གཉིད་དུས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོར་བ་ན། དེ་གཉིས་སུ་དམིགས་པས་གནད་དུ་བསྐྱུལ། རྒྱུ་དེ་
ལ་ཡང་གྱེན་རྒྱ། རྟོག་འཛིན། མཉམ་གནས། སྤར་སེལ། འབྲེལ་བྱེད་ཏེ་ཅ་བའི་རྒྱུ་ལ། རྒྱ་
བ། རྣམ་པར་རྒྱ་བ། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ། དེས་པར་རྒྱ་བ་སྟེ། ཡན་ལག་གི་
རྒྱུ་ལྔ་དང་བཅུར་ཡོད། འབྲེལ་བྱེད་ནི། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ནས། འཆི་དུས་
མ་གཏོགས་སྣ་སྟོར་མི་རྒྱ། ཅ་བའི་རྒྱུ་གཞན་རྣམས་སྣ་སྟོར་རྒྱ།

གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་དབྱེ་མར་སྤྱད་པའི་རིམ་པ་དང་། བསྐྱུས་
ནས་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་འོ།

དང་པོ་(རྒྱུ་དབྱེ་མར་སྤྱད་པའི་རིམ་པ་)ལ་གཉིས། སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བྱིན་རྒྱབས་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པོ།

དང་པོ་(སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་)ལ་གཉིས། ལྟེ་བར་རྗེས་གཞིག་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྤྲུགས་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་བཤད་པ་འོ།

དང་པོ་(ལྟེ་བར་རྗེས་གཞིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི།) བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་མཁུག་ཡིན་ན། རང་
འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ལྟེ་བའི་རྒྱ་ཏྲུའི་ནང་དུ། རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་སྤྱི་མདོག་དཀར་
པོ་ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས། གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ། །ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་
སྤྲུགས་ཀར་རྩྱི་ཡིག་དཀར་པོ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་ཞིག་བསམ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ཡབ་
ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཆམས་ནས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་དཀྱིལ་འཁོར་དུར་ཁོད་དང་བཅས་
པ་གསལ་བར་བྱས། དུར་ཁོད་བསྐྱུང་འཁོར་དང་བཅས་པ་གཞལ་ཡང་ཁང་ལ་ཐིམ། དེ་
འཁོར་རྣམས་ལ་ཐིམ། དེ་ཡུམ་ལ་ཐིམ། དེ་རང་ལ་ཐིམ། རང་ཡང་སྟོད་སྤྱད་ནས་རིམ་
གྱིས་ཁྱེན་ན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ལ། དེ་ཡང་སྟོད་སྤྱད་ནས་རིམ་གྱིས་ཁྱེན་ན། ཏིང་

དེ་འཛིན་སེམས་དཔལ། དེ་ལ་སེམས་ཁྱགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་
 པ་ན། རྒྱུད་དབུ་མར་ཁྱགས་པའི་ཉགས་སུ། ལྷ་བྱག་ནས་རྒྱུད་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་མཚུངས་
 འབྱུང་། གནས་པའི་ཉགས་སུ། ལྷ་བྱག་གི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་། ལྷ་བ་མི་འགྲུལ། ཐེམ་
 པའི་ཉགས་སུ། ས་ཁམས་རྒྱལ་ཐེམ་པའི་ཉགས་སུ་མིག་རྒྱ་ལྷ་བྱའི་སྤང་བ་འབྱུང་། དེ་
 བས་རྒྱལ་ཁམས་མེ་ལ་ཐེམ་པའི་ཉགས་སུ། དུ་བ་ལྷ་བྱའི་སྤང་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་མེ་ཁམས་
 ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཐེམ་པའི་ཉགས་སུ། མེ་བྲེར་ལྷ་བྱའི་སྤང་བ་འབྱུང་། དེ་རྣམས་
 རྒྱུད་རགས་པ་ཐེམ་པའི་ཉགས་ཡིན། སྤ་བ་ཐེམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རྒྱུད་སྤང་
 བ་ལ་ཐེམ་པར་ཚོམ་པ་ན། མར་མེ་ལྷ་བྱའི་སྤང་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་དེ་དེ་ལ་ཐེམ་པ་ན། ལྷོན་
 གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་ལྷོ་འོད་ཀྱི་བྲབ་པ་ལྷ་བྱའི་དཀར་ལམ་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་། དེ་
 བས་དེ་མཆེད་པ་ལ་ཐེམ་པ་ན། ལྷོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྲབ་པ་ལྷ་
 བྱའི་དམར་ལམ་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་དེ་ཉེར་ཐོབ་པ་ལ་ཐེམ་པ་ན། ལྷོན་གྱི་ནམ་མཁའ་
 གཡའ་དག་ལ། ལྷོད་ཀྱི་སྤྲུག་མཐུག་པོས་བྲབ་པ་ལྷ་བྱའི་ནག་ལམ་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་། ཉེར་
 ཐོབ་ཀྱི་ལྷོད་ལ་བྲན་པ་ཅུང་ཟད་འོང་། ལྷད་ལ་བྲན་མེད་དུ་འགྱུར། དེ་ནས་དེ་འོད་གསལ་
 ལ་ཐེམ་པ་ན། ལྷོན་གྱི་ཐོ་རེངས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་ནམ་མཁའི་རང་
 མདོག་ཇི་བཞིན་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་། རོ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་རྒྱུད་དབུ་མར་ཐེམ་
 པ་ན། གསང་གནས་ལྷེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་ནས་གཏུམ་མོའི་མེ་འབར། སྤྱི་བོ་ནས་མགྱིན་པའི་ཅ་
 འཁོར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱེབ་ཀྱི་རིང་ལ་དགའ་བ། དེ་སྤྱིང་ཁའི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱེབ་རིང་ལ་
 མཆོག་དགའ། དེ་ལྷེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱེབ་ཀྱི་རིང་ལ་བྲད་དགའ་དེ་ནས་ཉགས་
 ཀྱི་ཅེར་སྤྱིང་གྱི་རིང་ལ་ལྷན་སྤྱིས་ཀྱི་དགའ་བ་འབྱུང་བས། དགའ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ། སྤྱིར་ཡང་བྱང་སེམས་རྒྱ་རྒྱུ་འོད་ནང་ནས་ཡར་དམིགས་པས་

ཀྱེ་དུ་སྒྲིག་སྟེ། ལྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་སྒྲིག་གི་རིང་ལ་དགའ་བ། དེ་ནས་སྟོང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུ་སྒྲིག་གི་རིང་ལ་མཆོག་དགའ། དེ་ནས་མགིན་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་སྒྲིག་གི་རིང་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ། དེ་ནས་སྒྱུ་བོའི་རྒྱ་རྒྱུ་སྒྲིག་གི་རིང་ལ་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་དགའ་བ་འབྱུང་བས། དེ་དག་གི་ཆེ་ཡང་བདེ་སྟོང་སྒྱུར་ནས་བསྒྲོམ། འདི་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྒྱུ་དང་བསྐྱེས་ནས་བསྒྲོམ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བར་ཚོམ་བ་ན། སྤང་བོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ། འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་གྱི་གྲུག་དང་ཐོང་བ་འཛིན་བ་ཡབ་ཡུམ་དུ་འཐེན་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷང་ངོ། །དེ་ལྟར་ལངས་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཉེ་སྒོའ་དེ་ལས་མཆོད་པ། དེ་ལས་སྤང་བ། དེ་ལས་མར་མེ། དེ་ལས་མེ་བྲེད། དེ་ལས་སྒྲིག་རྒྱ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འབྱུང་། དེ་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་ལོངས་སྒྱུ་དང་བསྐྱེས་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ངོའི་སྒྱུ་དེ་སྤང་བོ་རྩིང་བ་སྒྱུ་ལས་སྒྱུ་དམ་ཆོག་པར་གསལ་བའི་སྒྱུ་བོ་ནས་སྟོང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཞུགས། ལྷ་བྱག་ནས་རྒྱུད་རྒྱས། ཡུལ་སྤང་འཆར། གང་སྤང་སྟོང་པ། སྟོང་བ་བདེ་བ། བདེ་བ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་པོ། །དེ་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་ལས་སྒྱུ་དང་བསྐྱེས་བ་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམ་བའི་མཁུག་མ་ཡིན་ན། རང་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པར་གསལ་བའི་ལྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་འོད་དུ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྒྱུ་མདོག་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ། དེའི་སྤྱགས་ཀར་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་ཞིག་བསམས་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱར་མཆོམས་ནས། འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས། སྟོང་བཅུད་འོད་དུ་ཞུ་རང་ལ་ཐིམ། རང་ཡང་སྟོང་སྟོང་ནས་འོད་དུ་ཞུ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཐིམ་བ་སོགས་སྤར་ལྟར་བྱེད། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འབྱོར་བ་དེ། གཉིད་དུ་འགོ་བར་ཚོམ་བ་ན། ལྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་སྟོང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུ་འོད་དུ་བངས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཞུགས་བ་ལྟར་བྱས་ནས། བསྒྲོམས་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་

ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་བར་འབྱུང་། དེའི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་སྙིང་ཁར་འདུས་པའི་
བདེ་བ་ཡོད་པས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་བསྒོམ། དེ་ནི་གཉིད་ཆོས་སྐྱེ་དང་བསྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བར་ཚོམ་པ་ན། མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྲད་པར་བ་དེ། བྱང་
པོ་རྟིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ནོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་འཕེན་
པའི་སྟོབས་ཀྱི་ལྷང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉར་ཐོབ་ནས་སྤྲིག་རྒྱུའི་བར་
གྱི་ཉགས་རྣམས་འཆར། འདི་ནི་མི་ལམ་ལོངས་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིད་སད་
པར་འདོད་པ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་འོའི་སྐྱེ་དེ་བྱང་པོ་རྟིང་པ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔར་གསལ་
པའི་སྤྱོ་བོ་ནས་སྙིང་ཁར་འབྱུངས། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གཉིད་སད་ཅིང་སྤྲ་བྱག་ནས་རྒྱང་
རྒྱས། ཡུལ་སྤང་འཆར། གང་སྤང་སྟོང་བ། སྟོང་བ་བདེ་བ། བདེ་བ་ནོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་
ཀྱི་རྣམ་འོལ་ཏུ་འཆར་བ་ལ་བསྐྱབ་བོ། །འདི་ལ་ནི་གཉིད་སད་བ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བ་ཞེས་
བྱའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལམ་གོང་མའི་རྟོག་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་འཆི་དགོས་
པ་བྱུང་ན། འཆི་ཁར་ཉེ་བའི་རྒྱ་ཡིག་དེ་ཉིད་སྙིང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུའི་ནང་དུ་བངས། དེ་ལ་སེམས་
འཁྲུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པས་སྤྲིག་རྒྱུ་ནས་འཆི་བ་འོད་
གསལ་གྱི་ཉགས་རྣམས་འཆར། དེའི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་སྙིང་ཁར་འདུས་པའི་དགའ་བ་ཡོད་
པས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་བསྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །
འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བར་ཚོམ་པས། བར་དོའི་ལུས་དེ་ཉིད་བྱང་པོ་རྟིང་པ་ལས་གོ་ས་
ལོགས་སུ་ནོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ལྷང་། དེ་
དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉར་ཐོབ་ནས་སྤྲིག་རྒྱུའི་བར་གྱི་ཉགས་རྣམས་འཆར།
འདི་ལ་ནི་བར་དོ་ལོངས་སྐྱུའི་བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལོངས་སྐྱུ་བ་དེས་སྤྱོ་བ་ལེན་པར་

འདོད་པ་ན། སྐྱགས་སྦྱོད་པའི་བཏེན་ཁུད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ངེས་ཤེས་པའི་པ་མ་གཉིས་
སྦྱལ་སྦྱོར་མ་ཆོག་སེམས་དཔར་གསལ་བའི་མངལ་དུ་བསམ་བཞིན་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་
ནས་ལམ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྐྱགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བུམ་པ་ཅན་དང་། རྩོ་
རྩེའི་བརྒྱས་པའོ།།

དང་པོ་(བུམ་པ་ཅན་ནི། དེ་ལྟར་རྩེས་གཞིག་གི་སྦྱང་རིམ་ལ་བཏེན་ནས་དགའ་བཞི་འབྲེན་
པ་ལ་བྱང་བ་ན། རང་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་གསལ་བའི་སྦྱང་
ཁའི་རྩུ་ཏྲེའི་ནང་དུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྩུ་ཡིག་དཀར་པོ་
ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་ཞིག་བསམ། དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཁྱེད་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ་སྦྱང་རྩུང་རྣམས་
སྦྱོན་མཆོམས་ནས་རྩུ་ཏྲེའི་ནང་བརྒྱུད་དེ་སྦྱང་ཁའི་རྩུ་ཡིག་ལ་ཐིམ། འོག་རྩུང་རྣམས་གསང་
གནས་ནས་རྩུ་ཏྲེའི་ནང་བརྒྱུད་དེ་སྦྱང་ཁའི་རྩུ་ཡིག་ལ་ཐིམ་པར་མོས་པའི་བུམ་པ་ཅན་
བཟུང་བས། རྩུང་དབྱུ་མར་ཁྱེད་པ་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་སྦྱིག་
རྩུ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར། དེའི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་སྦྱང་ཁར་
འདུས་པའི་དགའ་བ་ཡོད་པས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སད་དུས་གྱི་
བསྐྱེད་བ་བསྐྱོར་གསུམ་སྦྱར་བཞིན་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་གཉིད་ལ་འགོ་
ཁར་སྦྱང་ཁའི་རྩུ་ཡིག་ལ་རང་གི་སེམས་ཁྱེད་པ་འཛིན་གྱིས་རྩེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་
གཞག་པས། རྩུང་དབྱུ་མར་ཁྱེད་པ་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་སྦྱིག་
རྩུ་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར། དེའི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་
སྦྱང་ཁར་འདུས་པའི་དགའ་བ་ཡོད་པས། བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
གཉིད་དུས་གྱི་བསྐྱེད་བ་བསྐྱོར་གསུམ་སྦྱར་བཞིན་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལམ་

གོང་མའི་རྫོགས་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་འཆི་དགོས་པར་བྱུང་བ་ན། འཆི་ཁར་སྤྱང་ཁའི་
 རྩྱུ་ཡིག་ལ་རང་གི་སེམས་ཁྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པས།
 རྩྱང་དབུ་མར་ཁྱེད་པའི་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐེམ་པའི་རྫོགས་སུ་སྤྲིན་རྩྱུ་ནས་འཆི་
 བའི་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྫོགས་རྣམས་འཆར། དེའི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་སྤྱང་ཁར་འདུས་
 པའི་དགའ་བ་ཡོད་པས། བདེ་སྤྱང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱོར་
 བསྐྱོར་གསུམ་སྤྱར་བཞིན་བྱེད་དོ།

(གཉིས་པ་)དེ་རྗེས་བཟླས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱང་འོག་གི་རྩྱང་
 རྣམས་སྤྱང་ཁར་སྤྱད་པ་ལ་བྱུང་བ་ན། དེ་རྗེས་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པར་
 གསལ་བའི་སྤྱང་ཁའི་རྩྱུ་རྩྱའི་ནང་དུ་མི་ཞིག་པའི་ཐེག་ལེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྩྱུ་
 ཡིག་དཀར་པོ་ཡུངས་འབྱུ་ཅན་ལ་རང་གི་སེམས་ཁྱེད་པའི་བཞིན་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་
 པར་གཞག་སྟེ་རྩྱང་ནང་དུ་འཇུག་པ་ལྟོ་གྱི་གདངས་དང་། གནས་པ་ལྷུང་འོག་གདངས་དང་།
 བྱེར་ལྷང་བ་རྩྱུ་གི་གདངས་སུ་མོས་ནས་རྩྱང་སྤྲུགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དེ་རྗེས་བཟླས་པ་
 བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྩྱང་དབུ་མར་ཁྱེད་པའི་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐེམ་པའི་རྫོགས་
 སུ་སྤྲིན་རྩྱུ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྫོགས་རྣམས་འཆར། དེའི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་
 སྤྱང་ཁར་འདུས་པའི་དགའ་བ་ཡོད་པས། བདེ་སྤྱང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་སང་
 དུས་ཀྱི་བསྐྱོར་བསྐྱོར་གསུམ་སྤྱར་བཞིན་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལམ་གོང་
 མའི་རྫོགས་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་འཆི་དགོས་པར་བྱུང་བ་ན། འཆི་ཁར་སྤྱང་ཁའི་རྩྱུ་ཡིག་
 ལ་རང་གི་སེམས་ཁྱེད་པའི་བཞིན་དུ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་སྟེ། རྩྱང་སྤྲུགས་དབྱེར་
 མེད་ཀྱི་དེ་རྗེས་བཟླས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྩྱང་དབུ་མར་ཁྱེད་པའི་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་།
 ཐེམ་པའི་རྫོགས་སུ་སྤྲིན་རྩྱུ་ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྫོགས་རྣམས་འཆར།

དེའི་དུས་སུ་བྱང་སེམས་སྟོང་ཁར་འདུས་པའི་དགའ་བ་ཡོད་པས། བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་བསྐྱོམ་
བ་ལ་སོགས་པ་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་སྐྱོར་གསུམ་སྤར་བཞིན་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དེ་ལྟར་རྫོ་རྗེའི་བརྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་
གི་ཅ་མདུད་སྟོད་པོར་སོང་བ་ན། བྱིའི་རྒྱུན་བརྒྱ་ཅན་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་
པའི་ཕྱག་རྒྱ་གང་རུང་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་ངང་ནས། རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་
རིམ་དང་། བུམ་པ་ཅན་དང་། རྫོ་རྗེའི་བརྒྱས་པ་གང་རུང་བུས་པ་བརྟེན་ནས། རྒྱུད་དབྱ་
མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་སྟོག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་
ཀྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར། དགའ་བཞི་སྟོང་བཞིའི་ངོ་བོར་འབྱུང་། འོད་གསལ་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་དུས་དུ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་སྐྱོར་གསུམ་
སྤར་བཞིན་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཉིད་གཉིད་ལ་འགོ་ཁར་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་
རིམ་དང་། བུམ་པ་ཅན་རྫོ་རྗེའི་བརྒྱས་པ་གང་རུང་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུད་དབྱ་
མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་སྟོག་རྒྱ་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་
གསལ་གྱི་བར་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར། དགའ་བཞི་སྟོང་བཞིའི་ངོ་བོར་འབྱུང་། འོད་གསལ་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་
སྐྱོར་གསུམ་སྤར་བཞིན་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་སྟོག་ཅོལ་གྱི་མན་ངག་ལ་མཁས་པའི་
སྟོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོན་པ་རྒྱ་བ་དུག་
གམ་བཙུན་གྱི་བར་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི་དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། དབྱེབས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་རོ།

དང་པོ་(དབྱེབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་)ནི། དེ་ལྟར་བྱུང་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དགོ་སྟོར་རྣམས་བསྐྱུངས་

བའི་མཐར། བྱིའི་རྒྱུ་བྱུག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་རང་ནས། རང་གི་རྗེས་
 གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་དང་། བྱམ་པ་ཅན་དང་། རྫོ་རྗེའི་བསྐྱུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུ་དབྱ་
 མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་སྟེག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་
 བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་དེ་ནི་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུའི་སྐྱུ་
 གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་དཔེན་མཐར་བྱུག་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་ཡིན་ནོ། །འོད་གསལ་
 དེ་ལས་ལྷང་བར་རྩལ་པ་ན། འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྷ་པའི་
 ཉིར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་དེའི་སེམས་ཀྱིས་ལྷན་གཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 བྱུང་པོ་རྟིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་རྫོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ་
 གྱི་སྐྱར་དངོས་གནས་ལ་བཞེངས་པ་དེ་འབྱུང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉིར་
 ཐོབ་ནས་སྟེག་རྒྱུའི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་
 བྱུང་བར་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ལྷས་མཆོན་ནས་སྟོན་པར་གསུངས་ལ། དཔེ་ལྷ་ནི་མི་
 ལམ་གྱི་ལུས་བྱུང་བར་ཅན་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་བརྟན་དང་།
 རྩ་རྩ་དང་། སྐྱུ་མའི་མི་དང་། རྩའི་རྩ་ལྷར་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མི་ལམ་གྱི་ལུས་བྱུང་
 བར་ཅན་དེ་རང་གི་སྐྱུ་བ་གཞི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་བྱུང་པོ་རྟིང་
 པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་དང་། སྐྱར་ཡང་བྱུང་པོ་རྟིང་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། སྐྱུ་
 མའི་སྐྱུ་དེ་རང་གི་སྐྱུ་བ་གཞི་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། བྱུང་པོ་རྟིང་པ་ལས་གོ་
 ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་དང་། སྐྱར་ཡང་བྱུང་པོ་རྟིང་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །མེ་ལོང་ནང་
 གི་རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱུ་དེ་མཆོན་དཔེས་བརྟན་པ་བཞིན་དུ། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་ཡང་མཆོན་
 དཔེས་བརྟན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་འཆར་བའི་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་
 ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། རྩ་སྟོན་གང་ན་ཡོད་པའི་སར་གཟུགས་བརྟན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་

བཞིན་དུ། སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་ཡང་ངོ་མོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་དུ་མར་སྤང་བ་དང་། སྐྱ་མའི་མི་དེ་ཤ་
 རུས་རྫོས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་ཡང་དེས་སྟོང་བ་བཞིན་དུ། སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་ཡང་ཤ་རུས་
 རྫོས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་ཡང་དེས་སྟོང་བ་དང་། རྩ་ལས་རྩ་ལྟར་བཞིན་ཆོས་གཞན་
 གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཐོལ་གྱིས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་ཡང་རང་གི་སྐྱ་བ་གཞི་
 སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུང་སེམས་ཅན་ལས་ཆོས་གཞན་
 གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཐོལ་གྱིས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་ལུས་པ་དེ་སྤྲང་ཡང་
 ལུང་པོ་རྟིང་བ་ལ་ཞུགས་ཏེ་རགས་པའི་སྐྱ་ལ་སྐྱར་བཟུང་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་
 དང་། ལུག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་བསྐྱོམ་
 པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཟླ་བ་དུག་གས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་སྤྱད་པས་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཆོན་མ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་དག་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འབྱུང་ཏུ་ཉེ་བའི་མཆོན་མ་མཐོང་བ་ན། ཕྱིའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ལུག་རྒྱ་
 དང་སྟོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་རང་ནས། རང་གི་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་
 རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐེམ་
 པའི་རྟགས་སུ་སྒྲིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར། དེའི་ཆེ་ལུགས་
 འབྱུང་གི་ཉེར་ཐོབ་འགགས་པ་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་དུ་དག་པ་དང་། ལྟན་སྦྱིས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རང་
 རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པར་སོང་བ་དང་། ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་རོ། །

(གསུམ་པ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི།) དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་འོད་གསལ་

དེ་ལས་ལྷང་བར་ཚུམ་པ་དང་། འོད་གསལ་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྒྱང་
 འོད་ཟེར་ལྷ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། འོད་གསལ་དེའི་སེམས་གིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྒྱུར་དངོས་གནས་ལ་བཞེངས་པ་དེ་བྱུང་། དེ་
 དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྷོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྤྲིག་རྒྱུའི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་།
 དེའི་ཆེ་ལུགས་ལྷོག་གི་ཉེར་ཐོབ་གྲུབ་པ་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགགས་
 པ་དང་། ཉོན་སྤྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་
 དག་བཅོམ་པར་སོང་བ་དང་། ཟུང་འཇུག་པལ་པ་ཐོབ་པ་ལྷ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་། དེ་
 ལྷ་བུའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས། སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་བསྐྱེམ་པས། རྒྱང་
 དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་སྤྲིག་རྒྱུ་ནས་འོད་གསལ་
 གྱི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར། འོད་གསལ་ལྷན་སྤྲིས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྒྱུར་ནས་
 བསྐྱེམ་པར་བྱེད། དེའི་ཆེ་ཟག་མེད་ཀྱི་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྷ་པ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་
 རྒྱུ་མའི་སྒྱུ་དང་། ལུགས་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྒྱུ་དང་ལུགས་གཉིས་རོ་
 བོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྷ་བུའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་ཕྱང་བོ་རྟིང་པ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པའི་ལུས་རྟེན་གང་ཡང་
 རུང་བའི་རྟེན་དེ་ལ་གནས་ཏེ། རགས་པའི་སྒྱུ་ལ་སྒྱུར་བཟུང་སྟེ་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་
 དང་། བཟུང་བཟུང་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་དང་། རི་དྲགས་ཞོར་བ་དང་། ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲ་བ་དུག་གས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱས་
 པས། མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཆོན་མ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་ལྷ་བུའི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས།
 མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཆོན་མ་མཐོང་བ་ན། ཐོ་རེངས་ནས་མཁའ་གཡའ་

དག་པའི་དུས་སུ་ཕྱི་ལོ་རྒྱུ་ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་ངང་ནས། རང་གི་
 རྒྱུ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་བསྟོམ་པས། རྒྱུ་དབྱ་མར་ཁྱུགས་གནས་
 ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་སྟོག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་
 འཆར། དེའི་ཆེ་འོད་གསལ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཤེས་སྟོབ་ཀྱིས་དངོས་གཉིན་བྱེད་ཅིང་།
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས།
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་།
 སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པའི་རིགས་འབྲེལ་མ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་
 བདུན་ལྟན་གྱི་སྐྱར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱུལ་སྐྱུ་བྱེ་བ་ཐེར་འབྱུང་གཅིག་
 ཆར་དུ་སྟོན་པ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བའི་སྟོན་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་ངོ་ཐོར་སངས་
 རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་འབྱུབ་པ་ལ། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་
 ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས།
 དེ་ལ་དབྱེབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་
 ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་བྱངས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས།
 དེ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཡས་བབས་དང་། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་
 བྱངས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཐུང་གསལ་ལ་བརྟེན་པ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
 དགོས། དེ་ལ་ལྷགས་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ཅིང་དབང་དུས་སུ་ཁས་
 གླངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ལམ་
 ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྐྱངས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནི་གདུལ་
 བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དཔལ་རྫོ་རྫེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་
 ཐུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་འདི་ནི་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཚོགས་ལ་ཟིན་ཐུན་དུ་སྦྱལ་བ་ཟིན་གྱིས་སུ་བཏབ་པ་ལས། སྤར་སྤྱན་
ལམ་དུ་པལ་ནས་ཁྱུ་དག་བགྱིས་པའོ། །ཡི་གེ་པ་ནི་དགེ་སློང་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་འདུ་བྱེད་དོ།

ཏྲ་ནག་རུས་ཆེན་སྒྲེག་སྟོན་དར་རིགས་སུ། །བཏུམས་ནས་གསུམ་ལོར་སྤྲ་དབངས་ཐོལ་བྱང་གསུངས། །
གནས་སྟོ་འབྱེད་ཅིང་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཅན། །མཚུངས་མེད་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོར་གསོལ་བ་འདེབས། །

༡༡། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་དང་ཕོའི་ལམ་ལ་

ཕྱི་བ་བའི་ཚུལ་བཞུགས་སོ།།

ལྷ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་བྱག་འཆའ་ལོ། །འདིར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་
 རིམ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ་བཞི། འདུས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆེ་བ་ཅུང་ཟད་བཤད་
 བ། ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱད་འོས་གཟུང་བ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་བྱང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཞིག་
 བརྗོད་བ། ལམ་རིམ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེ་བ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་)ནི། རྒྱུད་འདིའི་མཆོཏ་བརྫོད་པའི་སྐབས་
 ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཐམས་
 ཅད་རྒྱུ་དོན་འདིར་འདུས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་གནད་
 མཐའ་དག་རྒྱུ་དོན་འདིར་འདུས་པ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་བྲང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སྟོན་
 པ་ལ་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་། རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བ་དང་། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་
 བསྤྲུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཨེ་མ་རྟོ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ། །བྲང་ཚུབ་བསྐྱབ་
 པའི་ཐབས་འདི་ཡིན། །རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མར་གྱུར། །གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྲའི་རྒྱུད། །
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། །རྟེན་ན་དོན་ཆེ་བ་དང་།
 རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས། །རྒྱུད་དོན་ལ་སྤུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་
 པ་དང་། ཡི་གེར་འབྲི་བ་དང་། འབྲིར་འཇུག་པ་དང་། ལྟོག་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། རྒྱུད་
 འདི་སྐྱབ་པ་པོས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། སྤྱོད་ཅིང་རེག་པ་དང་། རྒྱུད་དོན་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཅུམ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ། རྟོ་རྟེ་འཆང་དང་འབྲ་བར་བྱག་བྲལ་པའི་ཡུལ་དུ་གསུངས་

ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། གང་གི་ཐུན་བཞིའི་དོན་ཇི་དག་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་། །མི་སྤང་ལ་སོགས་
སྤྲོ་ཆོགས་མཆོག་དང་སྤྲོ་སྐྱབ་ཅིང་། །སྤྲོ་མའི་བྱིན་ལས་འདི་ན་མ་ཞོར་ལམ་ཉོགས་པ། །བྱང་
ཚུབ་དོན་ཇི་འབྲུག་ཏེ་ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྒྱུད་འདི་ཉིད་ལས་
བསྐྱུགས་པར་མ་ཟད། རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང་བསྐྱུགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ། དམར་
ནག་གི་རྒྱུད་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདུས་པ་སྟེ། །མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར། རྒྱུད་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་དེར་མ་ཟད། བྱུག་ཆེན་གྱི་གཞུང་
ལས་ཀྱང་བསྐྱུགས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ། འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་ལས། སངས་རྒྱུ་ཀུན་
གྱི་འདུས་པའི་རྒྱུད། །གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་བ། །གོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་
པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་ཡང་བྱུག་ཆེན་པ་སྤྲོ་བ་ཞེས་དང་། མཆོན་
གཞན་དབལ་བདེ་བའི་མགོན་པོས། དབལ་ལྷན་འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད། །འཇིག་
ཉིན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་གྱར། །སྤྲོ་པོ་ལས་ཀྱང་སྤྲོ་པོའི་མཆོག་ །རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་སྤྲོ་
མའི་སྤྲོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་རྒྱུད་འདི་རྒྱུད་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་
བ་དང་། མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅའ་ཉོག་ཏུ་བསྐྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་སློབ་གསལ་
ལས། ཇི་སྟེད་ཡ་ར་ལ་ཏའི་བར། ཀུམ་ལྷ་མཐའ་ཤ་རྩའི་མཐར། །ད་རྟའི་མཐའ་དང་མ་
མཐར་བཅས། །དེ་དེའི་ཙ་བ་ཡི་གོ་གསུམ། །བྱུག་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ལུང་པོ། །བརྒྱུད་ཁྱི་
བཞི་སྟོང་གསུངས་རྣམས་ཀྱི། །དབལ་ལྷན་འདུས་འདི་སྟོད་ཡིན་ཏེ། །དེ་བས་འདི་ནི་རྒྱུད་
ཀྱི་ཅེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(ཙ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་གཟུང་བ་)ནི། རྒྱུད་འདིའི་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཙ་བཤད་
ཀྱི་རྒྱུད་རིམ་བྱ་སྤྲོ་མ་ན། དེ་ཡང་རྣམས་འཇིག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཙ་རྒྱུད་ལ་གཉིས་དང་། ཙ་བཤད་
རྒྱུད་ལ་བྱུག་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བ་དོན་ཇི་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱིས་

དང་པོར་གསུངས་པའི་ཅ་བའི་རྒྱད་རྒྱས་པ་སྒྲོ་གཉི་ཁྱིའི་ལྷ་སྟོང་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་བསྐྱུས་
པ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་དུག་ཡོད་དེ། རྩོམ་འབྲེང་
བ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ཡེ་ཤེས་རྩོམ་ཀྱན་ལས་བདུས། ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྱུས། ལྷའི་
དབང་པོས་ཁྱུས་པ། རྒྱད་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདི་དུག་འདུས་པའི་རྒྱད་
ཡིན་ནམ་མིན་ཟེར་ན། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱད་ཕྱི་མ་ནི་བཤའ་རྒྱད་ཀྱང་ཡིན་ཅིང་།
དེའི་རྒྱད་ཀྱང་ཡིན་ལ། སྒྲ་མ་རྣམས་འདིའི་བཤའ་རྒྱད་ཡིན་ཀྱང་། འདིའི་རྒྱད་མིན་པའི་
ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(དེའི་དགོངས་འགྲེལ་བྱུང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བཞིན་པ)ནི། དེ་ཡང་འཕགས་ཡུལ་དུ་
དགོངས་འགྲེལ་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། དང་པོར་རྒྱལ་པོ་ཨི་རུ་ལྷ་ཉིས། ལྷའི་ནལ་འབྱོར་
མ་ལ་གནང་། དེས་མངའ་བདག་གི་སྲུ་ཀ་པ་ལ་གནང་ལ། དེས་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏ།
དེས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ལ་གནང་ནས། འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་དགོངས་
པ་བཀའ་བའི་འགྲེལ་ཚུལ་ཞིག་དང་། རྩོམ་པ་འཇམ་དཔལ་དབང་ས་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་
ནས། ལྷ་མོ་ཆེན་པངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཡབ་སྐྱས་ཀྱིས་བཀའ་བ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་
སུ་གྲགས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་པ་ཀྱན་དགའ་སྟོང་པོས་བཀའ་བའི་འགྲེལ་
ཚུལ་དང་། འཁྱིལ་ས་བཀའ་བའི་འགྲེལ་ཚུལ་ཞིག་རྣམས་ཡོད་དོ།

འོ་ན་དེ་རྣམས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་སྒྲམ་ན། དེ་ཡང་དཔལ་མགོན་
འཕགས་པ་ཡབ་སྐྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཡབ་
སྐྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་རིམ་ལྔར་ཡོད་སྟུང་ན། དེ་ལའང་གཉིས་ཡོད་
དེ། འཕགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་
མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ལའང་བཞི་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་

རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ། མདོར་བྱས་དང་། མདོ་བསྟེན་གཉིས། རྫོགས་རིམ་གཙོ་བོར་
 སྟོན་པ་རིམ་ལྔ་ལེན་གཉིས་པར། སྤང་པོ་ཁམས་དང་སྤྱེ་མཆེད་དང་ཞེས་པ། རྣམ་སྤང་
 གི་གསུངས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་དོན་འགྲེལ་པ། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་འགྲེལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡང་དུ་མ་
 ཡོད་དེ། དང་པོར་འཕགས་པ་ལྟས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྤྱིད་
 བསྐྱས་སྟོན་མེ་དང་། བདག་གྱིན་བརྒྱུ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས། དེ་རྗེས་སྤྱིའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱིས་
 མཛད་པའི་བསྤྱིད་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་རྫོགས་རིམ་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་
 པ་དང་། དབང་གི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ལྷུ་པ་དང་། སྟོང་པ་བཞི་སྟོན་པ་
 ལས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད་གསུམ། ལྷ་ཀྱང་བཞེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་
 སྤྱད། དེ་རྗེས་དཔལ་ལྷན་ཆེན་བས་མཛད་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ། འགྲེལ་
 པ་སྟོན་གསལ་དང་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐབ་ཐབས་གཉིས། རྗེ་རྒྱ་རོ་བས་མཛད་པའི་རྒྱུད་
 བྱི་མའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་(ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་)ལ། བསྤྱིད་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་དང་། རྫོགས་
 རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(བསྤྱིད་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་)ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་དུ་བསྤྱིད་རིམ་འགོ་དགོས་པ་
 དང་། བསྤྱིད་རིམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཉིད་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་དུ་བསྤྱིད་རིམ་འགོ་དགོས་པ་)ནི། བོད་སྐད་མ་དག་ན་རེ། སྤྱན་
 མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་
 ཟག་གིས་ནི་བསྤྱིད་རིམ་ལ་མ་བསྐྱབས་པར་རྫོགས་རིམ་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་བསྐྱབས་
 པས་ཆོག་ཉི་བསྤྱིད་རིམ་ནི་སྤྱན་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཚམ་ཡིན་གྱིས། མཆོག་གི་

དངོས་བྱུང་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས་ནི། རྫོགས་རིམ་
ལ་སློབ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་ནི་རྒྱད་སྟེན་བྱེད་དང་།
རྫོགས་རིམ་ནི་གོ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱད་སྟེན་པར་མ་
བྱས་པར་རྫོགས་རིམ་གྱིས་གོ་ལ་བར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རིམ་ལྔ་ལས། བསྐྱེད་པའི་
རིམ་ལ་ལེགས་གནས་ཤིང་། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་ནམས་ལ། །ཐབས་འདི་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་པ་དང་། སྟོན་བསྐྱུས་
སྟོན་མེ་ལས། སེམས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་ནམས། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་
ཕྱིར། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱད་སྟེན་བྱེད་དུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་སྐྱུ་ན། དེའི་ཚུལ་
ཡང་ཡིད་དེ། སྐྱིར་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསྐྱབས་པས་ལྷག་པའི་ལྷས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་
དང་། ལས་སྐྱབ་སོགས་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གོང་ནས་གོང་
དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་པར་བྱེད་ཚུལ་དུ་མ་གསུངས་ཤིང་གཙོ་བོར་ནི་སྐྱང་
གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་ནམ་པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐུན་ཞིང་། འབྲས་བུ་སྐྱ་གསུམ་དང་
ཡང་ནམ་པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ནམས་ཀྱིས་སྐྱང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་
བར་དོ་གསུམ་དངོས་གནས་ལ་སྐྱངས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱ་གསུམ་དངོས་གནས་ལ་འགྱུར་པ་
ལ། སྐྱང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་ནམ་པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མི་མཐུན་ཀྱང་ཡིད་དོ་ཅམ་དུ་
མཐུན་ལ། འབྲས་བུ་སྐྱ་གསུམ་དང་ཡང་ནམ་པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་མི་མཐུན་ཀྱང་ཡིད་དོ་ཅམ་དུ་
མཐུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་ནམས་ཀྱིས་སྐྱང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཡིད་དོ་ཅམ་
དུ་སྐྱངས་ནས། འབྲས་བུ་སྐྱ་གསུམ་ཡིད་དོ་ཅམ་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་རིམ་

གྱི་ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་སློན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན། བསྐྱེད་
 རིམ་ཉིད་ལ་སློབ་ན་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་བསྐྱེད་ཅི་ཙམ་ཞིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་ན། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་
 དེ། འཕགས་ལུགས་ལ་རྒྱས་བསྐྱེད་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལེའུ་བཙུ་གཉིས་པར།
 བསྐྱེད་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་གསུངས་པའི་དོན། སློན་གསལ་གྱིས་སློན་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ས་སློམ་པ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་བར་གྱི་དོ་རྩེ་བཞི་བསྐྱེད་སློམ་ཚུལ་རྒྱས་པ་ཞིག་
 དང་། ལེའུ་བཙུ་གཉིས་པ་ལས། ཡང་ན་དོ་རྩེ་བཞི་དག་གི་། བརྒྱལ་བྱུགས་བརྟན་པས་
 བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བསློམ་པ་ནས་མཁའ་གསང་
 ལ་ཡི་གེ་འགོད་པའི་བར་དོ་རྩེ་བཞི་བསྐྱེད་སློམ་ཚུལ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ནམས་གསུངས་
 པས། དེ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའི། དེ་ལས་གཞན་པའི་སློབ་ཚུལ་གཞན་མ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལས་སློམ་ཚུལ་གཞན་དུ་བྱས་ཀྱང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྒྱུད་སློན་བྱེད་དུ་
 མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་ལ་སློབ་ཚུལ་)ལ་ཡང་། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་དང་།
 མངོན་རྟོགས་དངོས་ལ་སློབ་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་(མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་)ལ། ཐོག་མར་བྱ་བའི་རིམ་པ། མཐུན་རྒྱུན་
 བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྦྲོམ་པ་གཟུང་བ། འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་
 བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་བསློམ་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(ཐོག་མར་བྱ་བའི་རིམ་པ་)ལ་སྦྲོན་འགོ་གཏོར་མ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ། བདག་སྐྱེད་
 གྱི་མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱལས་བྱེད་པའི་ཚུལ། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སློམ་བཟླས་བྱེད་པའི་ཚུལ་
 ལོ།།

དང་པོ་(སྒྲིན་འགྲོ་གཏོར་མ་རི་ལྟར་བའི་ཚུལ་)ནི། དེ་ཡང་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་དམ། སྐད་
 ཅིག་དགོང་བསྐྱེད་བྲ། རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་རྩོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོག་ནས་
 འབྱུང་བའི་མཆོད་གཏོར་རྣམས་ལ། ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པར་མི་རུས་ལ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་རྩོམ་བྱའི་སྤྱི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་
 ཞིག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་རྩོམ་ཞེ་ཞི་ཐབས་
 དང་། འིལ་བྱ་ནི་ཤེས་རབ། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྩོམ་ཞེ་ཞི་བྱིན་རྒྱབས་བྲས་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། རྩོམ་ཞེ་ཞི་ལ་ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་བསལ་ནས། འོག་ནས་རྩོམ་ཞེ་ཞི་ལ་ཐ་མལ་
 རེས་ཀྱིས། རྩོམ་ཞེ་ཞི་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྲན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་
 རང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་མཆོད་གཏོར་ནས་མཆོད་གཏོར་
 ལ་བགེགས་བསང་བ་སོགས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བརྟུང་བ་ཐ་མལ་པས་བགེགས་བསང་བར་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི། བསང་བ། སྤྱང་བ། བསྐྱེད་བ། བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(བསང་བ་)ནི། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དང་དེའི་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྲལས་ཀྱིས་ནང་
 མཆོད་དང་། མཆོད་གཏོར་སོགས་བསང་བར་བྱེད་པས། ཨོ་ཨྲུཾ་བི་སྤྲུལ་གྱི་ཏཱ་ཏྱི་གིས་
 བསང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་། རང་གི་སྤྲལས་ཀ་
 རས་བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ཆོགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲིས་ནས་གཏོར་མ་ལ་གནས་པའི་
 བགེགས་བསང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(སྤྱང་བ་)ནི། ལྷ་ཏཱ་ཏའི་སྤྲལས་དོན་བྲན་པའི་སྒྲིན་སྤང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 རང་མཆོད་དང་། མཆོད་གཏོར་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་བསལ་ནས། རོ་བོ་བདེ་

སྒྲིང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་མཆོད་ཇུས་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(བསྐྱེད་པ་)ནི། སྒྲིང་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བའི་ནང་དུ། སྒྲིང་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་དུ་ཤ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལ། གཤེགས་པ་ལྷ་དང་གཤེགས་མ་ལྷ་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་མཆོམས་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་རིགས་ལྗེའི་ས་བོན་ལས། ཤ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལ་གཤེགས་པ་ལྗེའི་ངོ་བོར་སྤྱོད་པ་བཞི་དང་དབུས་སུ་བསྐྱེད་པར་སྐབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་(བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་བའི་ཚུལ་)ནི། ཨོ་ཨུཾ་ཧྱཱཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་སྤྱངས་རྟོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་པའི་སྒྲིན་ནས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོད་གཏོར་བྱིན་རྒྱབས་བྱས་པའི་འོག་དུ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཧྱུ་སྒྲིན་པོའི་འོད་ཟེར་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་སྒྲིང་བཙུ་ལྷ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཀྲ་གཞན་ས་སྤྱོད་རྣམས་སུ་འཁོད་པ་སྤྱད་ཅིག་བདེ་སྒྲིང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱུག་ནས། འདུས་པའི་ལྷ་ཤེས་རབ་མ་དང་བཅས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་མགྲོན་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་ཐུལ་ནས། འཕྲིན་ལས་བཙུལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་སྐབ་ཐབས་བསྐྱོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་། བསྐྱབ་པ་མཐར་བྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(བདག་སྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱབས་བྱེད་པའི་ཚུལ་)ལ་ཡང་། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དངོས་དང་། དེ་ཉིད་དུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་ཡུལ་གང་ལ་འབུལ་བའོ།

དང་པོ་(བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དངོས་)ནི། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། མཆོད་ཇུས་རྣམས་ཨོ་ཨུཾ་ཧྱཱཾ་གི་རྒྱུན་གྱི་ཉ་གྱིས་བསངས། རྒྱུན་ཉས་སྤྱངས། བདེ་སྒྲིང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་

འོད་གསལ་ལ་དུ་བརྟག་ནས། མཆོད་ཇུས་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་བསལ་ནས། སྤོང་ཐོང་
པ་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བའི་ནང་དུ་ཨི་ཤི་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་ཇུས་རྣམས་ཀྱི་མིང་
ཡིག་དང་པོ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྤོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་མཆོད་ཇུས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཅན། བྱེད་ལས་དབང་པོ་དུག་གི་སྤྱོད་
ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་སྟེར་བར། ཨོ་ཨྲུཿཱྤྱི་གི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་།
ཨུཿཱྤྱི་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་ཇུས་རྣམས་ཀྱི་མིང་ལྷགས་སྟེལ་བའི་སློ་ནས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་
རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པས་ན། རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་དུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་ཡུལ་གང་ལ་འབྱུང་བ་)ནི། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་རྫོགས་
པའི་འོག བསྐྱེད་པ་བྱས་མ་ཐག་པའི་རྗེས་སུ་མི་བསྐྱེད་རྡོ་རྗེའི་ལྷ་ཆོགས་ལ་དབྱུང་བ་ཡིན་
ནོ།

གསུམ་པ་(རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སློམ་བརྒྱས་བྱེད་པའི་ཚུལ་)ནི། རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་བསྐྱེད་
པ་ལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སློམ་བརྒྱས་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་གོགས་སྟེག་
སྒྲིབ་དམ་ཆེག་ཉམས་ཆག་དང་བཅས་པ་དག་ནས། རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་ཅི་འདོད་དུ་
སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་སློམ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ།
སྟུམ་སྟེ་བྱེད་པར་རལ། སྟུམ་གྱི་མཐུག་རྫོགས་པའི་མཐར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཚུལ་རི་ལྟར་སློམ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། བརྒྱ་དཀར་པོ་དང་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
དབྱུས་སུ། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གཅིག་བྱ་སྟེ། རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད། བྱག་མཆན་དུ་རྡོ་རྗེ་དང་བྱིལ་བུ་འཛིན་

བ། རེན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲུམ་པའི་རྒྱལ་བ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྤྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་
 དམིགས་ཏེ་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་བཤམ། ཡང་ན་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་དག་གི་ཕྱག་ལེན་བཞིན། རང་
 གི་སྤྱི་བོར་བརྒྱ་དང་ཞེས་སོགས་ལྟར་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱི་ལ་དམིགས་
 ཏེ་བརྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་གཅིག་ལ། །པད་དཀར་
 རྒྱ་བའི་དབུས་གནས་ཤིང་། །དོན་རྗེ་བྱིལ་བྱ་རྒྱན་སྤྲུམ་པའི། །དོན་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་
 དམིགས་ཤིང་། །ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆོ་ག་བཞིན། །ཉི་ཤུ་ཅུ་ནི་རེ་རེ་བརྒྱས། །ལྷུང་སོགས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྱུར་བས། །འཕེལ་བ་རུ་ནི་མི་འགྱུར་ཞེས། །གྲུབ་པ་མཆོག་ནམས་
 གྱིས་བཤད་པ། །ཐུན་མཆོམས་སུ་ནི་དབྱེད་པར་བྱ། །འབུམ་ཐག་གཅིག་ཏུ་བརྒྱས་གྱུར་
 བ། །ནམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྒྲིམ་བརྒྱས་
 དེ་ལྟར་ཡིན། དེའི་སྤྲུགས་དོན་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། མོ་ནི་སྤྱི་དོན་རྗེའི་
 ས་བོན་དང་། བརྒྱ་ནི་དོན་རྗེ་དང་། སུ་ནི་སེམས་དཔའ། ས་མ་ཡ་ནི་དམ་ཆོག་མ་རུ་སྤྱི་
 ལ་ཡ་ནི་རྗེས་སུ་སྦྱོང་བ་ལ་འཇུག་པས་ན། དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་དམ་ཆོག་རྗེས་སུ་སྦྱོང་
 བ་ཞེས་དང་། བརྒྱ་ནི་དོན་རྗེ་དང་། སུ་ནི་སེམས་དཔའ། ཏུ་ནོ་བ་ཏིལ་ཉེ་བར་མཉོས་པ་
 དང་། མདོར་ན་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉེ་བར་མཉོས་ཞེས་བ་དང་། ཉི་ལྔ་ནི་བརྟན་པ། མེ་
 ནི་བདག་ རྩ་མ་ནི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པས། བདག་ལ་བརྟན་པའི་དངོས་པོར་མཛོད། །
 ཅེས་བ་དང་། སུ་ཏོ་ཏོ་ཞེས་བ་ནི། དགྲེས་བ་ཞེས་བ་དང་། མེ་རྩ་མ་ནི་བཤད་ཐེན་པས།
 བདག་ལ་དགྲེས་པའི་དངོས་པོ། ཨ་རུ་ར་ཏོ་ནི་ཆགས་བ་ཞེས་དང་། མེ་རྩ་མ་ཞེས་བ་
 ཡང་། བདག་ལ་ཆགས་པའི་དངོས་པོ། སུ་པོ་ཏོ་ནི་རྒྱས་བ་མེ་རྩ་མ་ཞེས་བ་ནི་བདག་ལ་
 དགྲེས་པའི་དངོས་པོ། སམ་ནི་ཐམས་ཅད། སི་རྩི་ནི་དངོས་གྲུབ། མེ་ནི་བདག་ བ་ནི་རབ།
 ཡ་རྩི་ནི་སྤྱི་ལ་ཞེས་པས། བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྤྱོད། སམ་ནི་ཐམས་

ཅད། ཀམ་ནི་ལས། སུ་ཙ་ནི་ཡང་། མེ་བདག་ ཅི་ཏྲ་ནི་སེམས། སྤྱི་ནི་དཔལ། ཡི་ཀྱ་རུ་
ནི་མཛོད་ལ་འབྲུག་པས་ན། ལས་ཐམས་ཅད་བདག་གི་སེམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་མཛོད་ཅིག
ཅས་པ་དང་། རྩི་ནི་ཐུགས་དོན་དང་། ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏོ་དང་ལུ་ནི། ཐུགས་དོན་ལ་ལྷོག་
པས་བྱེ་ན། ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོན་པ་ཡིན། ཟླ་ག་ཕ་ན་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་དང་། སམ་ནི་
ཐམས་ཅད། ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། བཟླ་དོན་དེ། མ་བདག་ ཐུམ་ནི་འབྲལ་
བ་མེད་པ་ལ་འབྲུག་པས། བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དེ་
བདག་ལ་འབྲལ་བ་མེད་པར་མཛོད་ཅས་པའོ། །བཟླ་ནི་དོན་དེ། ཟླ་ཕ་ནི་དངོས་པོ། མཉུ་ནི་
ཆེན་པོ། ས་མ་ཡ་ནི་དམ་ཆོག་ སུ་ནི་སེམས་དཔལ། ཞེས་པས་དོན་དེ་ཅན་དངོས་པོ་དམ་
ཆོག་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ། ཞེས་པ་དང་། ཨ་ནི་གསུང་དོན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(མཐུན་ཀྱིན་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྤྲོམ་པ་གཟུང་བ་)ལ། ཆོགས་ཞིང་
སྤྲོམ་འཕེན་པ་དང་། དེ་ལ་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་དང་། དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་བ་དང་། སེམས་
བསྐྱེད་སྤྲོམ་པ་གཟུང་བའོ།

དང་པོ་(ཆོགས་ཞིང་སྤྲོམ་འཕེན་པ་)ནི། མདོར་བྱས་དང་མདོ་བསྐྱེད་གཉིས་ལས། ཆོགས་
ཞིང་ལ་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་
དགོས་ཏེ། དོན་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དོན་སྤྲོམ་མའི་དྲིན་གྱིས་གནང་བ་ཐོབ་
ནས། རང་གི་འདོད་བྱའི་ལྷའི་དུང་དུ། ཨ་ཁྱི་བྱུལ་ཏེ། ཞེས་ཆོགས་ཞིང་ལ་མཆོད་ཡོན་
འབྲུལ་བ་དངོས་སུ་གསུངས་པས། དེ་ཉིད་གྱིས་མཆོད་པ་གཞན་ནམས་ཀྱང་། མཆོན་
རུས་པའི་བྱིར། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྲོམ་པ་གཟུང་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་
ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་དེ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། འཆད་པར་
འགྱུར་བའི་འཛིན་པས་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་

ཐོབ་པར་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྤྱན་འཛེན་པའི་ཚུལ་ནི། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་བའི་
 ཐུགས་ཀར་སྣ་ཚོགས་པར་དང་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་རྩྭ་སྤྱན་པོའི་འོད་ཟེར་
 ཐུགས་ཀྱི་རྩམ་པ་ཅན་གྱིས། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ནས་སྒྲ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 མི་བསྐྱོད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྣ་ཚོགས་སྤྱན་བྲངས། འོད་ཟེར་རང་གི་སྤྱིང་གར་བསྐྱས་
 པར་མོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་རིམ་བྱ་སྒྲམ་ན། དེ་
 ཡང་ངོས་བཟུང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྤྱིར་མཛོན་བཞིན་ལས། སྤྱན་གྲུབ་པ་དག་བསྐྱལ་ནས་
 ནི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱི་རང་ཉིད་གང་དུ་འཁོར་བྱ་
 བའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྤང་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་བྱས་པ་
 དང་། བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་གྱི་ཆོས་སྤྱི་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་བྱས་ནས་གཟུགས་
 སྤྱི་རྩམ་པར་སྤྱན་འཛེན་པ་དང་། གནས་བྱེ་བྲག་པ་འོག་མེན་ནས་སྤྱན་འཛེན་པ་ལྟ་བུ་
 དུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ནི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་གྱི་ཆོས་སྤྱི་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་
 སུ་བྱས་ནས། དེའི་རང་ནས་གཟུགས་སྤྱི་རྩམ་པར་སྤྱན་འཛེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་
 རྗེས་འོད་ཟེར་རང་གི་སྤྱིང་གར་བསྐྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་
 སུ་བསྐྱོམས་སྤྱོབས་གྱིས་རྒྱང་རྩམས་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བསྐྱས་ནས་ཐིམ་
 པའི་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱི་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་)ནི། བཞུགས་སྤྱོད་དོན་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས་གསུངས་པའི།
 ཨོ་སར་ཏ་ཐུག་ཏ་ཨཱྀ་བྱ་ཇ་མེ་ལྷ་ས་སུ་བ་སྤྱར་ཏ་ས་མ་ཡ་ཤི་ཨྲཱྀ་ཧྲཱི། ཞེས་སོགས་གྱིས་
 འབུལ་ཞིང་། དེའི་ཆེད་མིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཨོ་ཞེས་པ་དང་
 དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས། མཆོད་རྗེས་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་

མོ་ནམ་མཁའ་གང་བ་སློབ་དང་། སྐྱེ་ཞེས་སོགས་སྒྲགས་ལྷག་མ་རྣམས་བརྗོད་པ་དང་།
 དུས་མཉམ་དུ་ཆོག་གས་ཞིང་གི་ལྷ་རྣམས་ལ་མཆོད་པས། དེས་སྒྲགས་རྒྱུད་ཟག་པ་མེད་པའི་
 བདེ་བས་ཆོམ་པར་མོས་པ་དང་། རྩོམ་ཞེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ། སྤྱི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་
 རང་གི་སྙིང་གར་ཐེམ་པར་མོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་སྒྲགས་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཨོ་
 གྲིས་སྒྲགས་ཀྱི་འགོ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་ནི་ཐམས་ཅད། ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ། ཨ་རྩོམ་སོགས་ནི་མཆོད་པ་རང་རང་གི་མིང་སྒྲགས་དང་། ལྷ་རྩོམ་མཆོད་པ།
 མེ་ལྷ་ནི་སྤྲིན་དང་། ས་སྤྱ་འཇི་རྒྱ་མཆོད་དང་། སྤྱི་རྩོམ་འཇོ་བ། ས་མ་ཡ་ནི་དམ་ཆོག་གི་
 ཨ་ཞེས་ཤོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་བྱག་འཆལ་བ་)ནི། གང་ཞིག་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་
 དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་དང་སྤྱི་མཆོད་དུག་དང་དབང་པོ་དུག །ཅེས་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཀྱི་ལྷ་ཆོག་སྤྲོད་པ་ལ་བྱག་འཆལ་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གང་ཞིག་གཟུགས་
 དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སྤང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྤང་དང་། ཆོར་སྤང་རྣམ་པར་
 དག་པ་རིན་འབྱུང་། འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་འོད་དཔག་མེད། འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་དག་པ་
 དོན་ཡོད་བྱུང་བ། རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་བསྐྱེད་པ་སྟེ་རིགས་ལྷ། སྤྱི་མཆོད་དུག་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆོད་རྣམ་པར་དག་པ་གཟུགས་རྩོ་རྩེ་མ་ནས། རེག་
 བྱའི་སྤྱི་མཆོད་རྣམ་པར་དག་པ་རེག་བྱ་རྩོ་རྩེ་མ་སྟེ་ལྷ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་མཆོད་རྣམ་པར་དག་
 པ་ཀྱུན་བཟང་དང་དུག དབང་པོ་དུག་ཅེས་པས་མིག་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ས་སྟོང་། ར་
 བའི་དབང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱག་རྩོར། སྤྱི་དབང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་སྟོང་། ལྷའི་
 དབང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་འདྲིལ་ཏེན་དབང་བྱུག ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱི་བ་
 སེལ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱམས་པ་སྟེ་དུག ས་ཚུ་མེ་དང་ཞེས་སོགས་

གྱི་སའི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྲོལ་མ། རྒྱུ་འཇིག་པ་དང་པོའི་ལམ་ལ་སློབ་པ་སྤྲོལ་མ་གྱི་ །མེད་
 ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་གོས་དཀར་མོ། རྒྱུ་གི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་སློབ་པ་སྤྲོལ་མ་སྤྲོལ་
 བཞི། རྣམ་མཁའི་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་འཇམ་དཔལ་ཏེ་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་རྒྱུ་གི་སེམས་རྩོ་
 རྩོ་སྤོ་རྩོ་རྩོ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་སྤང་རྩོགས་རྩོགས་པར་འབྲུ་ཞིང་། ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྟེན་འཁོར་ལོར་ཤར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། ཡང་
 སྐབས་འགར། བྱམས་པ་ཙ་རྒྱུས་དག་པ། ཀྱན་བཟང་ཆེགས་དག་པ། འཇམ་དཔལ་ཡིད་
 དག་པར་གསུངས་པ་དང་། བཤད་མ་ཐག་པ་དང་རྩོ་ལྟར་མི་འགལ་སྤྲོལ་ན། སྤྲོལ་མེད་
 དེ། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྟ་རེ་རེ་ལའང་དག་པ་མི་འབྲུ་བ་དུ་མ་སྤྲོལ་དུ་རུང་བའི་བྱིར། ཡང་
 གཉི་སྤྲོལ་ཅེས་པ་ནི། གཉི་སྤྲོལ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྤྲོལ་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྱོ་བོ་གཤེན་རྩོ་
 གཤེན་དང་ཉེས་པ་ཞེས་པ་དང་རྒྱལ་རྣམ་པར་དག་པ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྱོ་བོ་ཤེས་
 རབ་མཐར་བྱེད། འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པ་འདོད་དཔག་མེད་ཀྱི་
 རིགས་ཀྱི་ཁྱོ་བོ་རྩ་མགྲིན་དང་། རྩོ་རྩོ་རྩོ་མཁའ་པས། རོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བགཏགས་
 མཐར་བྱེད་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཕྱག་འཆའ་ཡུལ་གྱི་ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཡོན་
 ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རིག་པའི་སྤྲོལ་བ་སྤྲོལ། རང་སྤྲོལ་གི་རིག་པ་དང་ལྡན་ཅིག་
 ཏུ་སྤྲོལ་བའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་ཅིག་སྤྲོལ་བའི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་དང་། དུས་རྒྱུ་ཏུ་
 རབ་ཏུ་འབྲེལ་བས་ཆོས་ཅན་རྣམ་པ་སྤྲོལ་ཆོགས་པ་ལྟ་ཅིག་སྤྲོལ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 དགའ་བས་སྤྲོལ་བའི་དངོས་པོར་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྲོ་ནས། སྤང་རྒྱུ་གི་སེམས་རྩོ་
 རྩོ་འཆང་དང་སྤང་རྩོགས་རྩོགས་པར་འབྲུ་ཞིང་། ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
 རྒྱ་ཆེ་བ་ལྟེན་འཁོར་ལོར་ཤར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། ཁྱོ་བོ་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱག་

འཇམ་པ་ཡིན་ལ། བྱག་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཁོ་བོ་དེ་རྣམས་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ་རྟགས་
 ལྷ་མ་ལྟར་བཀོད། སྤྱད་དང་ཞེས་པས་ཁོ་བོ་འདོད་རྒྱལ་དང་། དགའ་དང་ཞེས་པས་ཁོ་
 བོ་དབྱག་སྟོན་ཅན་དང་། རྣམ་པ་ཞེས་པས་ཁོ་བོ་སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་། དེ་བཞིན་མི་འགྱུར་
 ཞེས་པས་མི་གཡོ་བ་དང་། རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཞེས་པས་གཞོད་མཛེས། འབྲས་བུའི་རང་
 བཞིན་ཞེས་པས་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། སྟང་འོག་གི་ཁོ་བོ་གཉིས་
 བྱི། རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཡིན་པས་སེམས་སུ་རྗེས་ཐོགས་
 ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་མཆམས་གྱི་ཁོ་བོ་བཞི་ནི་རིགས་གང་དུ་འདུ་སྟམ་ན། དེའི་
 རྒྱལ་ཡང་ཡོད་དེ། མི་གཡོ་བ་ནི་ཚོངས་པས་ཏེ། གཉི་ཟུག་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྤང་གི་
 རིགས་དང་། སྟང་འོག་གི་ཁོ་བོ་གཉིས་ནི་ཞེ་སྤང་རྣམ་པར་དག་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་
 དང་། དབྱག་སྟོན་ཅན་ནི་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་དང་།
 འདོད་རྒྱལ་ནི་སྟོབ་པ་སྟེ་རྒྱལ་རྣམ་པར་དག་པ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་དང་། སྟོབས་པོ་
 ཆེ་ནི་རྗེ་རྗེ་སྟེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་
 དང་ལྡན་ཏེ། རིག་པའི་སྦྱར་བ་སྟེ། རང་སྤང་གི་རིག་མ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་སྦྱར་
 བའི་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་དང་དུས་རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་
 འབྲེལ་བས་ཆོས་ཅན་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དགའ་
 བས་ཚུལ་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སློ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེ་རྗེ། རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་
 པོ་དང་སྤང་རྟོགས་རྟོགས་པར་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བ་
 ལྟའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་གཞུང་བ་)ལ། སྟོན་པ་བཤགས་ཤིང་དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་བསྟོམས་པའི་སློ་ནས་དགོ་ཅ་སྒྲ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བའི་རྒྱལ་དང་།

སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་ནས་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་
དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བའི་ཚུལ་དང་བཞིའོ།།

དང་པོ་(སྤྲིག་པ་བཤགས་ཤིང་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྟོམས་པའི་སྒྲིམ་པ་དགེ་ཅ་སྟེ་མེད་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་ནི། གང་
ཞིག་ཐོག་མེད་སྤྱིད་པའི་ཚུ་སྟང་དུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་
དེ། བཤགས་བྱའི་ཉེས་པ་གང་ཞིག་དུས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གནས་སྤྱིད་པའི་ཚུ་སྟང་དུ་
ཀུན་སྟོང་མ་རིག་པའི་ཀུན་རྟོག་གིས་བསགས་ཤིང་། རོ་བོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་རྟོག་པ་རྣམས།
བཤགས་ཡུལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱན་སྟངས། སྐྱབས་བཞི་ཆང་བ་སོགས་རྒྱལ་
བས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བསྐྱེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
བྱིར།

གཉིས་པ་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བསྟོམ་པ་ནི། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྫོགས་
སངས་རྒྱས་ཀུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་། གཞན་སོ་སོ་
སྐྱེ་བོ་རྣམས་དགེ་བ་གང་བསགས་པ། དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་དགེ་ཅ་སྟེ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི། དེའི་ཚུལ་ཡང་
ཡོད་དེ། རང་དང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིམས་ནས་སྟོན་མེད་པའི་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་
འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་)ནི། ཡིད་ཀྱི་རོལ་པ་དེ་མེད་སྟེ་

འདས་བསྐྱབས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རོལ་བ་སྟེ། རྣམ་འགྱུར་གཉིས་སྒྲུང་གི་འབྲུལ་བ་བྲི་མ་མེད་ཅིང་།
 ཡར་ངོའི་རྒྱ་བ་དང་འདྲ་བར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་བསྐྱབས་པའི་མཁའ་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་། སྟོང་རྩེ་དམ་པ་དང་། མཐའ་ཡས་པའི་ཐབས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བདག་ཉིད་རང་
 གི་ཡིད་ལ་གནས་པར་གྱུར་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་བའོ།
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་)ནི། རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ངེས་
 གྲོལ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་
 དུས་སུ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་སྒྲུང་རྟོགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་འདྲེན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལམ་བདེན་
 དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དུ་རྩོལ་གཅིག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
 ལ་སློབ་ཀྱི་བྲི་མ་སྒྲུངས་པས། བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འགོག་བདེན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་དམ་
 པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ། སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་)ནི། འཆིང་བ་རྣམས་ལས་
 ཡང་དག་གྲོལ་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ཡང་
 ཡོད་དེ། ས་རང་རང་གི་རྩོས་ལ་གྱི་སྒྲུང་བྱའི་འཆིང་བ་མ་ལུས་པ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་
 པར་གྲོལ་ཞིང་། སྟོང་རྩེ་མཆོག་གིས་བསྐྱབས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཔའ་དང་ལྷན་
 པའི་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་ལ་ཁྱུགས་ཤིང་། བརྒྱལ་ཁྱུགས་དབང་པོས་ཏེ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་སོ་སྟེ་རྣམས་ལས་བརྒྱལ་ཁྱུགས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འཕགས་
 པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ། སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཐུན་མོང་བའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་ནས་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་)ལ། ཐུན་མོང་བའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བ་དང་། ལམ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་(ཐུན་མོང་བའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བ་)ནི། བསམ་དང་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་དག་གྱུར་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། གཞན་དོན་དུ་ལྷག་པར་ཡང་དག་པར་མོས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་དམ་པར་བསྐྱེད་པར་བགྱི་བའི་བསམ་པ་སྟེ། སྒྲིན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་དག་གྱུར་པས་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་སྤྲིབ་པ་ཀུན་མ་ལུས་པའི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་འབྱེན་པར་ཀུས་པའི་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལ་སློ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(ལམ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞོན་པ་གཅིག་པའི་ལམ་གཅིག་ལ་སྟེ་སྤྲོད་སོགས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་དང་། དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་ལམ་རྣམ་པ་བཅུའི་ཚུལ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། ཚུལ་རི་ལྟར་གནས་ན། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ལུས་པའི་ངོ་བོ་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་མོས་པའི་སློབ་ཡང་དག་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་(ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་པ་བཟུང་བའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ། སྒྲིམ་པ་གཟུང་བའི་སྒྲིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྒྲིམ་པ་བཟུང་བ་དངོས། མཇུག་བསྐྱུས་ཏེ་དམ་བཅའ་བཤོ།

དང་པོ་(སྒྲིམ་པ་གཟུང་བའི་སྒྲིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་)ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན། །ཞེས་སྒྲིམ་པ་གཟུང་ལུལ་ལ་སྤྲོད་གསན་པའི་ནས་དགོས་པ་ཅི་བྱེད་སྤྲུལ་ན། སྤྲིབ་པ་པོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། རི་མིང་བྱང་ཆུབ་སྤྲོད་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲ་ན་མེད་པ་དམ་པ་བདག་གི་བསྐྱེད་པར་བགྱི་བ་ཡིན་

ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འབྲུག་པའི་
སྤྱོད་ལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ངེས་པར་བྱས་པ་ངེ་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(སློབ་པ་བཟུང་བ་དངོས་)ལ་ཡང་། རྣམ་སྒྲུང་གི་དམ་ཆེག་དང་། མི་བསྐྱེད་པ།
རིན་འབྲུང་། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཆེག་དང་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་
ལོ།

དང་པོ་(རྣམ་སྒྲུང་གི་དམ་ཆེག་)ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དགོན་མཆོག་
གསུམ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་སྟུན་དུག་ཏུ་སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་
པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན།

གཉིས་པ་(མི་བསྐྱེད་པའི་དམ་ཆེག་)ནི། རྩོམ་པ་དང་བྲུང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འཛིན་
པ་དང་། རང་ཉིད་སྐྱབས་གང་ཡིན་གྱི་ལྟའི་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྒྲིམ་པ་དང་། རྩོམ་
སྒྲིམ་དཔོན་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྲུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པ་རྣམས་སྟུན་དུག་ཏུ་སློབ་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྩོམ་པ་འཛིན་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན།

གསུམ་པ་(རིན་འབྲུང་གི་དམ་ཆེག་)ནི། ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་དང་མི་འཛིགས་
པ་དང་བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་སྟུན་དུག་ཏུ་སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རིན་ཆེན་
རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན།

བཞི་པ་(འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཆེག་)ནི། བྱི་བྱ་སྦྱོང་གཉིས། གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་
དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་རྒྱུད་གཉིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ།
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། མདོར་ན་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་འཛིན་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་

ཐུན་བྱག་ཏུ་སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
སྟོན།

ལྷ་པ་(དོན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཆེག་)ནི། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་དང་སྤྲུལ་རྣམས་ཕྱི་ནང་གསལ་བ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་བྱག་ཏུ་སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(མཐུག་བསྐྱས་ཏེ་དམ་བཅའ་བ་)ལ་གསུམ། ཐུན་མོང་བའི་མཐུག་སྟུང་དང་། ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་མཐུག་སྟུང་དང་། མཐུག་དམ་བཅའ་བའོ།།

དང་པོ་(ཐུན་མོང་བའི་མཐུག་སྟུང་)ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྤྲོ་ན་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་
སྟོན།

གཉིས་པ་(ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཐུག་སྟུང་)ནི། སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་སྟོན།

གསུམ་པ་(མཐུག་དམ་བཅའ་བ་)ནི། མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱལ། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། མ་བསྐྱལ་བ་སྟེ་ཉོན་སྤྱོད་ལས་མ་བསྐྱལ་
བའི་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེ་ལས་སྦྱོལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་སྟེ་ཤེས་སྤྱོད་ལས་
མ་གྲོལ་བའི་ཉན་རང་རྣམས་དེ་ལས་དགྲོལ་བ་དང་། དན་སོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དན་
སོང་གི་སྟུག་བསྐྱལ་ལས་དབྱུགས་མ་བྱིན་པ་རྣམས་དེའི་སྟུག་བསྐྱལ་ལས་དབྱུགས་དབྱུང་
སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོ་ན་འདིར་སྟགས་སྟོམ་བཟུང་བས་སྟགས་སྟོམ་གསར་དུ་སྟེ་བ་ཨེ་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསར་དུ་སྟེ་བ་ལ་ནི། རང་ཉིད་སྟགས་སྟོམ་ལེན་པའི་རྟེན་དུ་བྱུང་ཞིང་།

སྒྲིམ་པ་ལེན་འདོད་བྲག་པོ་ཡོད་པ་དང་། རྫོང་རྫོང་སྒྲིམ་པ་དང་མཆན་ཉིད་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། འདིའི་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་གདབ་པ་སོགས་བྱུང་ཆོས་གསུམ་ལ་ངེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྒྲགས་སྒྲིམ་བརྒྱུད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ལ་སྤར་ཡོད་ཀྱི་སྒྲགས་སྒྲིམ་དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། མི་ཉམས་ཤིང་བརྟན་པ་དང་། མཐར་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲིམ་པའི་ཚུལ་)ལ་བཞི། རྟེན་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པ། བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ། བགགས་ལ་སྤར་དུ་གདབ་པ། ཁོར་ཡུག་ར་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱུང་འཁོར་བསྒྲིམ་པའོ།།

དང་པོ་(རྟེན་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པ་)ནི། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྤྲ་རྩ་ཕའི་སྒྲགས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པར་བསྒྲིམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོར་འཆར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱུང་འཁོར་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་རྟེན་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་མ་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲིམ་པ་དཔོན་ཨ་རུ་ཀ་རས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒྲིམ་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། རྩིབས་རྣམས་ལ་ནི་ཁྲོ་བོ་བརྟུ། ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བརྟུ་ལས་བྱུང་། འགོག་པའི་རྫོང་རྫོང་བསྒྲིམ་བྱ་ཞིང་། མཆོག་ཏུ་བསམ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ། རྫོང་འབར་བའི་སྤྲིན་སྤྲིས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་རང་ནས། སྤྲ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩིབས་བརྟུ་བ་གཡས་སྒྲིར་དུ་མཁྱོགས་པར་འཁོར་བ། རྫོང་འབར་བའི་སྤྲིན་གྱི་འབྲེང་བ་ཕྱོགས་བརྒྱར་འབྲོ་བ་བསྒྲིམ་པ་དང་།

དེ་ཡང་ཀུན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཅིབས་བཅུ་ཞེས་པས་འཁོར་ལོ་དེ་ཁ་དོག་སེར་
པོ་ཅིབས་བཅུ་བ་ཞིག་བསམ་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་སྤྲིན་འཕྲོ་བ་ཞེས་པས། རྡོ་རྗེ་
འབར་བའི་སྤྲིན་གྱི་འབྲང་བ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ་ཞིག་བསམ་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་
མཚུངས་པར་འཁོར། ཞེས་པས། ཁྲོ་བོ་རྣམས་མི་གཡོ་ཞིང་འཁོར་ལོ་འཁོར་བར་བསྒྲུབ་
པར་བསྟན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(བརྟེན་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་)ལ་གཉིས། ལྟ་རྣམས་ཀྱི་གདན་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་།
ལྟ་དངོས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(ལྟ་རྣམས་ཀྱི་གདན་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་)ནི། འཁོར་ལོའི་ལྟ་བུའི་སྤྱབས་སྟོང་གི་སྟེང་
གི་སྟེང་ལོག་གི་བར་སྒྲུབ་དང་། ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་ཅིབས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་སྟེང་གི་
ནམ་མཁའ་ལ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་བད་ཉིད་གདན་རེ་རེ་བསམ་པ་ལོ།

གཉིས་པ་(ལྟ་དངོས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། གཙུག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། དེ་
ཞེ་སྒྲུབ་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད་ནས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(གཙུག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་བསྐྱེད་ཚུལ་)ནི། བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྟ་བུའི་དབྱུགས་
ཀྱི་གདན་ལ། རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ།
རང་འབྲེལ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མས་འཁྱུད་པ་གནས་གསུམ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་
གྱིས་མཆོན་ཞིང་། སེམས་དབང་གསུམ་བཅེགས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་
འཆང་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ་བསྒྲུབ་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡོད་དེ། མདོ་བསྐྱེད་ལས། ལེའུ་བཙུ་ལྟ་
བ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲུབ་མཛད་འོད་འབྱེད་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དབང་རྒྱལ་བོ་ཆེ། །སངས་
རྒྱུ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་འཛིན་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བྲངས་ནས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་

ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། འོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་གང་ལ་འཇུག་
 པའི་གཞི། སྤུལ་སྤྱོད་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་རྩེས་སུ་
 ཞུགས་པའི་སྒྲོ་ནས། ཞེ་སྤང་དོ་རྩེ་སྤྱར་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དབྱུང་བའི་
 མི་བསྐྱོད་པ་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི། དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྤྱོད་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་
 ཕྱག་དྲུག་པ་ལ་རྩེས་སུ་ཞུགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞེ་སྤང་དོ་རྩེར་བསྐྱར་དགོས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་མདོ་བསྟེ་ལས། ལེའུ་དང་པོ་ལས། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། །
 ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་རྩེས་སུ་ཞུགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞེ་སྤང་དོ་རྩེར་
 བསྐྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་དང་སྦྱར་བའི་ཡུམ་
 བཅས་སུ་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། བྱང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲོམས་པར་འཇུག་
 པས་ཡང་དག་པར་འབྱེན་པས་ཏེ། ཡབ་ཡུམ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཁོ་བོ་རྣམས་ལ་མངལ་
 འབྱེན་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་གསུམ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སེམས་དཔའ་
 གསུམ་བཅེགས་སུ་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ལོངས་སྦྱོད་བཞི་དང་ཡང་དག་
 ལྟ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལོངས་སྦྱོད་བཞི་ནི། དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་། ཡེ་
 ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་བྱེད་པར་རྣམས་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འབྲེལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ཞེ་སྤང་དོ་རྩེར་བསྐྱེད་ནས་ཁོ་བོ་རྣམས་སྦྱོ་བའི་ཚུལ་)ནི། དེ་ཞེ་སྤང་དོ་རྩེར་སྤྱར་
 བའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡབ་ཡུམ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཐུགས་ཀའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་
 དཔའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཁོ་བོ་བཅུས་བསྐྱོར་བ་སྦྱུན་བྱངས་པ་ཞལ་ནས་
 ཞུགས་ཐུགས་ཀར་འོད་དུ་ཞུ་བ་དོ་རྩེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་པའི་ཐིག་ལེ་བཅུ་
 གཅིག་ དེ་ལས་སྦྱོར་མེད་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། དེ་ལོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཁོ་བོ་བཅུ་དང་།
 མི་བསྐྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་བྱངས། བཟླ་ཆེན་གྱིས་ཐུགས་

ཀ་ནས་ཕྱིར་བྱུང་། སྤྱི་སློབ་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད། མི་བསྐྱོད་པ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་
 དུ་འབྲེས་པ་རང་གི་མདུན་ན་འདུག་པ། རང་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།
 དང་པོའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཞི་བ་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པ་དེ་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེ་དག་པོའི་
 རྣམ་པ་ཅན། ཁྱོ་བོ་བཙུ་མངལ་དུ་ལྷན་པའི་ཡུམ་རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་དེ་ཁྱོ་བོ་
 བཙུ་མངལ་དུ་ལྷན་པའི་རེག་བྱ་རྗེ་རྗེ་མ་སྤྲོན་མོར་གྱུར་པར་བསམ་པའི་ཕྱིར། རྗེ་རྗེ་འཆང་
 ཞི་བ་དེ་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེ་དག་པོའི་སྐུར་བསྐུར་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོག་ཏུ་
 གཞོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསློལ་བའི་སློན་ནས་བགོགས་རྣམས་འགྲུགས་པ་དང་། བགོགས་ལ་
 སྤར་བྱས་གདབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་འཁོར་གྱི་ཁྱོ་བོ་རྣམས་སློབ་པའི་ཚུལ་
 ཡང་ཡོད་དེ། རེ་རེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀར་བྲངས། ཡ་མཚུ་གྱི་ཏ་སོགས་འབྲིན་སྤྲུགས་
 གྱིས་ཐུགས་ཀ་ནས་སྤྱང་སྟེ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བགོགས་ལ་སྤར་བྱ་གདབ་པ་)ལ་གཞོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསློལ་བའི་སློན་ནས་
 བགོགས་དགྲུག་པ་དང་། བགོགས་བཀྲུག་པ་ལ་སྤར་བྱས་བཏབ་པའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(གཞོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསློལ་བའི་སློན་ནས་བགོགས་དགྲུག་པ་)ནི། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་
 གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་སློན་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་འོག་གི་གཞོད་མཛེས་ལ་བལྟས་
 པས། དེས་སྤུལ་པའི་གཞོད་མཛེས་གཉིས་པ་འོངས་ཏེ། བདག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་
 བཀའ་ཞོད་པ་ལ། ཨོ་སྤྱི་ལྷ་ཞེས་སོགས་སྤྱི་བཞི་པའི་སྤྲུགས་བརྗོད་པའི་སློན་ནས། བགོགས་
 བསྐྱད་ནས་སྤྱར་དུ་བཟུང་ལ་ཁྱག་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསློལ་བར་བསམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་སྤྲུགས་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཨོ་གྱི་ཨ་ཨ་མ་གསུམ་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་
 མཆོན་པ་དང་། དེ་གསུམ་བསྐྱོམས་པས་ཨོ་ཡིག་ཏུ་གྱུར་པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་
 གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་མཆོན་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་གོ་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་

བྱའི་མཆོན་དོན་ཡིད་ལ་བྱན་པའི་སྒོ་ནས་དག་ཏུ་བཅོད་པས་བསོད་ནམས་ལེན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་པས། རྗེ་བྱ་ལེན་པའི་སྒྲགས་ཞེས་བཅོད་དེ། རྒྱུད་རྩི་རྩེ་ཅེ་མོ་ལས། ཨོ་
ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བཅོད། མཆོག་དང་རྗེ་བཀྲེན་དཔལ་དང་གཡང་། །སྤྲལ་བཟང་
རྣམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། །དམ་བཅའ་བ་དང་བག་ཤིས་དོན། །རྗེ་བྱ་ལེན་པའི་སྒྲགས་
ཞེས་བཅོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱི་
རྩེ་ཞེས་པ་བག་གས་རྣམས་ངེས་པར་འདུལ་བ་དང་། བེ་སྤྱི་རྩེ་ཞེས་པ་མ་ལུས་པར་ངེས་
པར་འདུལ་བ་དང་། སྤྱི་གིས་དོན་དེ་གསལ་བ་དང་། གི་རྩེ་ན། བག་གས་རྣམས་བྱངས་
ཤིག་ཅེས་པ་དང་། གི་རྩེ་བ་ཡ་ནི། འཁོར་རྣམས་འཛིན་དུ་ཚུག་ཅིག་པ་དང་། སྤྱི་ནི་དོན་
དེའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བ་དང་། ཨ་ན་ཡ་ཉི་ལྷ་ག་ལྷན་ནི། གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་བག་གས་
རྣམས་བཟུང་ལ་ཁྲག་ཅེས་དང་། བེའུ་རྩ་ཇ་ནི། རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གཞོད་མཛེས་ལ་
དབྱུགས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། སྤྱི་པའི་ནི་བག་གས་རྣམས་གསལ་པའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བར་
བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞོད་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒྲོས་ནས་བག་གས་རྣམས་འགྲུགས་པའི་
ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དང་པོར་སྤྱལ་པའི་གཞོད་མཛེས་དེའི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་རྩི་རྩེ་
རྩི་རྩེ་སྤྱལ་སྤྱུ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བར་གྱུར་ནས། བག་གས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྤྱལ་སྤྱིང་
བཅུའི་སྤྱིང་ག་ནས་སྤྱལ་སྤྱུ་སྤྱུ་བཟུང་། མགྱོན་པ་ནས་ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་བཀྲུག་ལ་
ཁོ་བོ་བཅུ་ལ་གཏད་པས་ཁོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྱི་རིང་པོ་ལས་བྱུ་
པའི་ཁོན་པ་འབྲུབ་ཁུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཅུག་པར་མོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བག་གས་བཀྲུག་པ་ལ་ཕྱར་བྱས་བཅོམ་པའི་ཚུལ་)ནི། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་
གི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་པ་དེས་སྤྱལ་པའི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་པ་གཉིས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས། སྤྱི་ཁོ་བོ་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ལ། སྤྱི་ཁད་ཅི་གཅིག་

བགེགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཆེག་ཅིང་པན་ཚུན་དུ་བྲོས་པར་བསམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཁོར་ལུག་ར་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱང་འཁོར་བསྐྱེམ་པ་)ནི། ཁོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་
ལྷགས་ཀྱི་དོ་རླུང་ར་བ་རྒྱུ་པོ། དེའི་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་རྒྱུའི་ར་བ་དེའི་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་མེའི་ར་བ་དེའི་
ཕྱི་རྒྱལ་དུ་རྒྱང་གི་ར་བ། རྒྱུ་ལས་ལྷགས་ཀྱི་ར་བའི་སྐྱེད་དུ་དོ་རླུང་གྲུར། གྲུར་ཀྱི་འོག་
དུ་དོ་རླུང་སྒྲ་བེ། དེའི་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་མདའི་བ་བ་མེ་རབ་དུ་འབར་བ་འསྐྱོ་བ་བསམ་པ་ཡིན་
ཏེ། དོ་རླུང་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱགས་བརྗོད་དེ། ཁོ་
བོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ལྷགས་དང་། རྒྱ་དང་། མེ་དང་། རྒྱང་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
བསམ་པའོ། །དེའི་སྐྱགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྐྱེད་ཇོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་
འོག་དུ་གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བསྐྱེམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གནས་གསུམ་
དུ་དོ་རླུང་གསུམ་ཀྱི་གོ་ཆ་བཀོད་ནས་བགེགས་རྣམས་བསྐྱང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་མར་བསྐྱང་འཁོར་བསྐྱེམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོག་དུ་སྐྱབ་
ཐབས་དངོས་གཞི་བསྐྱེམ་པ་ལ་སེམས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་གཡེང་བ་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་ནི་བར་
བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་དངོས་ལ། མངོན་རྟོགས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ས་བཤད་པ་
དང་། མངོན་རྟོགས་བསྐྱེམ་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་(མངོན་རྟོགས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ས་བཤད་པ་)ལ་བཞི། བསྐྱེད་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་
ཆེད་ས། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆེད་ས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཀྱི་ཆེད་ས། དེ་ཉིད་ཞེ་དགའའི་
ཆེད་ས་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(བསྐྱེད་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆེད་ས་)ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནི་ཐམས་

ཅད་དུ། །རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱབས། །བསྐྱེན་པའི་ཆོ་ག་དང་པོ་སྟེ། །ཉེ་བར་
སྐྱབ་པ་གཉིས་པ་ཡིན། །སྐྱབ་པ་ཡང་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། །སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཞི་པའོ། །
ཞེས་གསུང་། དེའི་དོན་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་
དེ་ལ་བསྐྱེན་པའི་ཡན་ལག་དངོས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པ་ནས། ལྷག་མོས་ལུས་
ལ་བསྐྱུ་བའི་བར་ནི་དེའི་ཡན་ལག་གསལ། དེའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་དེ་
བསྐྱེན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བསྐྱེན་པའི་ཡན་ལག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེས་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་པའམ།
བསྐྱེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་རང་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
འཁོར་བསྐྱོམ་པ་ནས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་བར་ནི་ཉེར་སྐྱབ་དང་། དེ་སྐྱལ་སྐྱེ་རྗེ་
སེམས་དཔལ་བསྐྱར་ནས་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་བཀོད་པའི་བར་ནི་དེའི་ཡན་ལག་གི་ཁོངས་
སུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །

དང་པོ་དེ་ལ་ཉེར་སྐྱབ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ལ་ཉེ་བའི་ཡུལ་རྒྱང་
སེམས་ཅམ་ལས་བྱུབ་པའི་རྒྱ་མའི་སྐྱེ་འབྱུབ་པ་ལ་ཉེ་བས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སློ་གསུམ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། །སེམས་དཔལ་གསུམ་བཅེགས་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནས།
རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་བར་ནི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། རང་གི་སློ་གསུམ་
རྗེ་རྗེ་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། །སེམས་དཔལ་གསུམ་བཅེགས་སུ་སྐྱབ་པས་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ནས་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་བར་ལ་སྐྱབ་པ་ཆེན་
པོ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་

དང་། ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ན་ནལ་འབྱོར་དངོས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེམ་པ་ནས་
 ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་བར་ནི་དེའི་ཡན་ལག་གསུམ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་ནལ་
 འབྱོར་དང་ས་བོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། བྱུག་མཚན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། སྐྱེ་རྒྱུ་གས་
 པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ནས། དང་པོའི་མགོན་པོ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་བར་ནི་རྗེས་སུ་ནལ་
 འབྱོར་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱེལ་སྐྱེ་རྗེ་མེས་ས་དཔར་བསྐྱེད་པ་ནས། དེ་ལ་ལུས་
 དཀྱིལ་འཁོད་པའི་བར་ནི་ཤིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་དང་། སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནས།
 རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་བར་ནི་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའོ། །དེ་ནས་ས་ཀྱང་དང་པོའི་སྐྱེར་བ་ཙམ་སྤྱད་
 པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བར། ནལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་ནལ་འབྱོར་དང་། །ཤིན་
 ཏུ་ནལ་འབྱོར་ནལ་འབྱོར་ཆེ། །དང་པོའི་སྐྱེར་བ་མདོར་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེམ་པ་ནས། རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་བར་ནི། དང་པོའི་
 སྐྱེར་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོ་བ་དང་།
 སྒོས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་པར་མོས་པའི་བར་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟང་གི་སྤྱ་ཅེར་བྱུག་མཚན་སྤྱ་མོ་བཀོད་པ་ནས། དངོས་བྱུབ་འབྲིང་
 སྐྱབ་པའི་བར་ནི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། མདོན་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱེར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་སྤྱད་
 པའི་ཆེངས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་ཉིད་ཞེ་དབྱ་ཡོད་དེ། མདོན་རྫོགས་སྒྲོན་འགྲོ་ལ་དེ་ཉིད་
 རྒྱག་དང་། དངོས་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་རྒྱག་ ཉེར་སྐྱབ་ལ་བརྩ་
 གསུམ། སྐྱབ་པ་ལ་རྒྱག་ སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཙུག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་རྒྱག་
 ཡོད་དེ། གང་དུ་བསྐྱོམ་པ་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད། ཆོག་མཁན་ཞིང་སྐྱེན་འབྲེན་པ་ནས་སྤྲེལ་པ་
 བརྒྱུད་པའི་བར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད། བསྐྱེད་འཁོར་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་

དེ་ཉིད། ཁོ་ཐོ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། བགཟམས་ལ་ཕུར་བྱ་བཏབ་པའི་དེ་ཉིད། རུ་བ་ལ་
སོགས་པའི་བསྐྱེད་ལའོར་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྣམ་འགྱུར་བཞིའི་ཆེངས་)ལ་ཡང་དུག་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པའི་དེ་
ཉིད། རྩོམ་པའི་ས་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། རྩོམ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། ལྷག་མོས་
ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འགོད་པའི་དེ་ཉིད། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། ལྷག་མོས་དོན་
དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆེངས་)ལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་ཉི་མ་སོགས་
ལ་དམིགས་པས་ལྷང་བའི་དེ་ཉིད། མཐར་ཁྲོ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད། ཁྲོ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་
འཛིན་པ་ཡེ་ཤེས་ཅམ་ལ་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད། ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་
ཉིད། བྱག་མཆན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད། སྐྱེ་རྒྱལ་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད།
དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་རྩོམ་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བའི་དེ་ཉིད། ལུས་རྩོན་གྱི་གཞལ་ཡས་
ཁང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། བྱང་པོ་གཤེགས་པར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། ཁམས་གཤེགས་
མར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། གཞུགས་སོགས་སེམས་མར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། ཡན་ལག་ཁྲོ་
བོར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(དེ་ཉིད་ཞེ་དགྲའི་ཆེངས་བཞིའད་པ་)ལ་དུག་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པའི་དེ་ཉིད།
གསུང་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པའི་དེ་ཉིད། ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པའི་དེ་ཉིད། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་
ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པའི་དེ་ཉིད། ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད། ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའི་དེ་ཉིད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་
དེ། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད། གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི། སེམས་དཔའ་དབྱུང་
བའི། སེམས་མ་དབྱུང་བའི། ཁོ་ཐོ་དབྱུང་བའི། བྱག་མཆན་སྤ་མོ་བསྐྱོམ་པའི། ཐིག་ལེ་

ཕྱ་མོ་བསྐྱེམ་པའི། ཡིད་ཀྱི་བརྒྱས་པའི། དག་གི་བརྒྱས་པའི། གཙེ་བོ་དོན་དམ་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པའི་དེ་ཉིད། གཙེ་བོ་དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ལྷང་བའི་
 དེ་ཉིད། མཆོད་བསྟོད་སོགས་ཀྱི། ཉེ་བར་བསྐྱུ་བའི། ཁ་ཟས་ཀྱི་དེ་ཉིད། བསམ་གཏན་གྱི་
 དེ་ཉིད། ལུས་བརྟན་པ་ཙམ་གྱི། དངོས་གྲུབ་རྒྱུ་དུ་བསྐྱུ་བའི། འབྲིང་སྐྱུ་བའི་དེ་ཉིད་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུ་ཅི་ལུགས་སྤར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དག་
 རིམ་རྒྱུ་མ་དག་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་འདིར་བཀོད་པ་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
 དགོངས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པར་བདག་གི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་བཞེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་པར་
 མ་རྣམས་ལས་དེ་ཉིད་ལྷ་བརྩུང་གཅིག་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུ་འདིར་
 མ་འདུས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ས་བོན་ལས་བྱང་རྒྱུ་བའི་དེ་ཉིད། དུག་མཆོན་ལས་བྱང་
 རྒྱུ་བའི་དེ་ཉིད། སྐྱ་རྩོགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱུ་བའི། གསུམ་ཀ་དོ་རྗེ་འཆང་བསྐྱེད་པའི་དེ་
 ཉིད་ཅེས། གཅིག་དུ་བཅེས་པས་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་གངས་ལེགས་པར་འབྲིག་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ཡང་འབགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །མདོ་བསྐྱེ་ལས། མཐར་ཁྲ་བ་
 ལ་དམིགས་པ་དང་། རྗེ་རྗེ་འཆང་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤགས་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་ནས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ཤིང་། བྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་བ་དང་ཞེས་གསུངས། དེ་དང་མཐུན་པར་རྒྱ་
 རོ་པའི་རྒྱུད་བྱི་མའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་གསུང་རོ། །

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་དངོས་ལ་བསྐྱུ་བ་ཚུལ་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 བཤད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་(དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ་)ལ་བཞི། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུས་ལ་སྒྲིབ་པ། བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུས་ལ་སྒྲིབ་པ་མཛོན་བྱང་ལྔ་ལས་
དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། སྐྱེ་བ་སྤྱུལ་སྤྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུས་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་པོའི་མགོན་
པོ་སྤྱུལ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལོངས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་སྤྱུལ་སྤྱོད་དགོད་ཅིང་སྒྲིབ་གསུམ་གྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལོངས་སྤྱོད་གསུམ་བཅེགས་སྤྱོད་བྱ་བ་བཤད་པ། སྤྱོད་གསུམ་
སྤྱོད་དུ་འབྱུང་བའི་ཐབས་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུས་ལ་སྒྲིབ་པ་ལྔ་ལས་གསུམ། གང་དུ་འཛང་
རྒྱ་བའི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ། དེར་འཛང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བརྟེན་པ་ལྔ་
བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ། རི་ལྟར་འཛང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་གསུམ་དུ་འཇུག་ཚུལ་
བཤད་པ།

དང་པོ་(གང་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱོད་སྤྱུལ་
སྤྱོད་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་ཚུལ། སྤྱོད་བྱེ་མ་ཆགས་
པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་རྟོ་རྟེན་ས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་
བསྐྱེད་ཚུལ།

དང་པོ་(སྤྱོད་སྤྱུལ་སྤྱོད་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་ཚུལ་)ལ་གཉིས།
ཚོས་མཐུན་ལུས་སྤྱོད་སྤྱུལ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྤྱོད་
ཉིད་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(ཚོས་མཐུན་ལུས་སྤྱོད་སྤྱུལ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་)ནི། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དང་པོར་
སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་པ་དང་། དེའི་
ནང་ནས་ཀྱང་ཐོག་མར་དཔྱུལ་བ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདིའི་

དཔལ་བ་ནས་སེམས་ཅན་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། སྐྱེས་པ་ནམས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་དཔལ་བར་འཕྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྗེས་དུད་འགྲོ་བྱིངས་ན་གནས་
 པ་དང་། དེ་རྗེས་ཡི་དྲགས་དང་། དེ་རྗེས་མི་དང་། མི་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་དུད་འགྲོ་
 རྟེན་མཉམ་དུ་སྐྱོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མི་རྟེན་གྱི་དང་དང་པོར་འཛིན་བྱ་སྒྲིང་བ་
 རྟེན་སྐྱོངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། འཛིན་བྱ་སྒྲིང་གི་མི་གཅིག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
 ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས། གྱེ་མ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་
 བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བ་དང་བདེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བསྒྲགས་པས། ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་གནས་རྟེན་སྐྱོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བ་ལང་སྐྱོད་པ་དང་། ལུས་འཕགས་པོ་
 གཉིས་སྐྱོངས། སྒྲ་མི་སྟན་པ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་རྟེན་དུ་མི་
 རུང་བས། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་གང་རུང་དུ་སྐྱེ། དེ་ནས་ལྷ་རྟེན་སྐྱོངས་པ་དང་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་བ་རྟེན་གྱི་དངོས་གཞི་བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་གཅིག་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན། གྱེ་མ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བ་བདེ་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བསྒྲགས་པས། ཐམས་ཅད་གཏན་དང་པོ་བ་རྟེན་གྱི་དངོས་གཞི་བསམ་
 འཕྲོས་ནས་སྐྱོངས་པ་དང་། སྐྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྐྱོངས་ཚུལ་ཡང་བརྟུན་ཀྱི་སེམས་ཅན་
 རྟེན་སྐྱོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཛིག་རྟེན་ལ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱང་མི་འབྱུང་། དེ་ལྟར་
 མ་བྱུང་བས་ཆར་མི་འབབ། དེ་ལྟར་བྱུང་ནས་ཉི་མ་གཅིག་གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
 ཅི་ཤིང་ནགས་ཆལ་རྟེན་སྐྱོངས་ཆོག་པ་དང་། ཉི་མ་གཉིས་པས་ཆུ་ཐོན་རྟེན་སྐྱོངས་པ་
 དང་། ཉི་མ་གསུམ་པས་འབབ་ཆུ་དང་ལྷོང་ཀ་རྟེན་སྐྱོངས་པ་དང་། བཞི་པས་མཆོ་
 མ་རྩོས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་པ་དང་དྲུག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བྱིའི་རྒྱ་མཆོ་རྟེན་
 བསྐྱེད་པ་དང་། ཉི་མ་དྲུག་པའི་བྱིའི་རྒྱ་དང་བདུན་པས་རིའི་རྒྱ་པོ་རི་རབ་འཛིག་ དེ་

ལ་བཏེན་ནས་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་གནས་ནས་བཟུང་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་
 མེད་ཁང་གི་བར་ཆེག་ནས་མཐར་ཐུག་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ནས་མཁའ་སྟོང་པ་འདྲིའི་རྣམ་
 བ་ཅན་དུ་སྟོང་ཆམ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་མེད་པས་བསྟོམ་པ་མེད། །ཅེས་རྟོ་
 རྩེ་འཆང་གི་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆེགས་བཅད་གཅིག་གིས་རྒྱུད་དོན་
 འགྲེལ་ཚུལ། སྟོན་གསལ་ལས། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་མཛད་པ་ལས། འདིར་ཡིག་དོན་
 དང་སྟེ་དོན་གཉིས་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཡིག་དོན་ནི། བཏེན་
 བ་དང་གཡོ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོང་པའི་རིག་པས་དབྱེད་པ་ན་ཅུང་
 ཟད་མ་རྙེད་པ་དེ་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་བསྟོམ་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པར་
 མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོམ་བྱ་སྟོམ་བྱེད་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས། བསྟོམ་པར་
 བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟུང་དུ་བསྟོམ་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ཞེ་ལས། ལམ་ལ་རང་བཞིན་
 ཡོད་ན་ནི། །བསྟོམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་
 པར་བསྟོམ་བྱའི་དངོས་པོ་གཏན་མེད་དང་། བསྟོམ་བྱའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་གཞི་མཐུན་དུ་སྟོམ་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་མེད་དང་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་བདེན་
 པར་གྲུབ་པར་སྟོམ་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲེལ་སྟེང་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་རི་ལྟར་བསྟོམ་སྟུང་ན། དེའི་བསྟོམ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྟོམ་པ་དང་བསྟོམ་པར་བྱ་
 བ་དང་། སྟོམ་པ་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟོམ་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་དང་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་ཚུལ་)ལ། སྤྱི་དོན་ནི། དངོས་
པོ་མེད་པས་བསྒྲོམ་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་
པས་བརྟན་གཡོའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་ན། དེ་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་མོད། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་
ཉིད་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་སྟམ་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་མེད་དེ། སྟོང་ཉིད་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་གསལ་མི་རུང་གི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོག་ཀྱང་
དང་པོ་དེས། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་བརྟན་པ་དང་། བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་བསྒྲོམ་
པ་མིན་ཞེས་པས། བསྒྲོམ་བྱའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཆན་མ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རུང་བ་དང་
ཡོད་སྟམ་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསྐྱེད་
བྱ་སྐྱེད་བྱེད་རུང་བ་དང་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་མཆན་མ་མེད་
པ་སྟོན་པ་དང་། ཆོག་ཀྱང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟོན་
ཅིང་། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པས་བཞག་ཅིང་དང་སེམས་ལ་སྒྲུང་ཅིང་ལས། དོན་
གཞན་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་པའི་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་
པོར་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་པའི་སྟོན་ལམ་དང་། སྟོན་པ་པོའི་གང་ཟག་དང་། སྟོན་པའི་
ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ།

དེས་ན་དོན་བསྟུས་ནས་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པའི་བསྒྲོམ་
པ་དང་། བསྒྲོམ་བྱ་དང་། སྟོན་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་།
སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པའི་བསྒྲོམ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་བསྒྲོམ་བྱའི་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
སྟོ་མཆན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་འབྲས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་

ནམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ནམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྒྲོང་
པ་ཉིད་ལ་སེམས་བཞག་ནས། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲོང་དོར་ཀྱན་རྒྱུ་
པའི་སྒྲོང་བ་ཐམས་ཅད་གཏན་ལེགས་པ་དང་། དེས་དོར་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྒྲོང་ས་ལས་མ་
གཏོས་པར་ཡུལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདག་
ཉིད་དེ་འོ་སྒྲོམ་དུ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཆོས་སྒྲིལ་ང་རྒྱལ་བཞག་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་
ལྟན་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་སྐྱེད་ཚུལ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྒྲོང་ཉིད་
སྐྱེད་ཚུལ་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཆན་ཡོད་དེ། སྒྲོང་བཅུད་སྒྲིལ་ཞིག་པའི་ནམ་མཁའ་སྒྲོང་
སང་གི་ནམ་པ་ཅན་ནི། སྒྲོང་བྱི་མ་ཆགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒྲོང་ཉིད་
དེ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྒྲོང་ཡོད་
བཟན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱུ་གས་པ་དང་། སྒྲོང་བཅུད་ནམས་བདེ་སྒྲོང་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་རྩལ་དུ་འཆར་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་བསྐྱུང་འཁོར་དུ་འགྱུར་བ་
སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྒྲོང་བྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྟོ་རྟེན་ས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་
གདན་བཅས་བསྐྱེད་ཚུལ་)ལ། འོག་གཞི་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
པར་རྟོ་རྟེན་ས་བསྐྱེད་ཚུལ། སྒྲོང་རི་སྒྲིང་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཞལ་
ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(འོག་གཞི་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྟོ་རྟེན་ས་བསྐྱེད་ཚུལ་)ལ་
ཡང་། ཆོས་མཐུན་ཡུལ་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་ཚུལ། དེ་དང་མཐུན་པར་རྟོ་
རྟེན་ས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(ཆོས་མཐུན་ཡུལ་འབྱུང་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆགས་ཚུལ།) དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་རྒྱ་ཁྱོན་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱུའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། གསེར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྒྲིང་བཞིར་རེ་རེ་ལའང་མི་འདྲ་བ་དེ་དེའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། མེའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་འབྱུང་བ་དེ་དག་གི་ནང་ན་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་དང་མཐུན་པར་རྫོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་ཚུལ་)འོ། སྐད་ཅིག་གིས་རྫོ་རྗེའི་སྒྲ་རེ་གྲུང་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོར་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བོད་དུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་དེ་དག་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་དུ་སྐྱེད་སྒྲིབ་པས། དེ་དག་འདིར་མ་བསྒྲོམས་ནས་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་སྒྲོམ་པའི་གནས་སུ་བགོགས་གྱི་བར་ཆད་བསྐྱེད་བ་སོགས་གྱི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་རྫོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པ་ལས། རྣམ་མཁའ་དབྱེད་སྟེང་གྱི་དབྱུས་གནས་པར། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ། སྒྲོན་གསལ་ལས། རྣམ་མཁའ་དབྱེད་སྟེང་གྱི་དབྱུས་གནས་པར། །ཞེས་པ་ནི། ཆོས་འབྱུང་བ་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱུས་སུ་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་རྫོ་རྗེའི་ས་བསྐྱེད་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་འབྱུང་གི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པས། རྫོ་རྗེའི་འཆང་རང་གི་སྟོང་བཅུད་རྣམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་རྟེན་དུ་འཆར་བའི་ཆེད་དང་། སྟོན་བྱུང་ལ་རྒྱུད་གྱི་སྟོན་པས། རྫོ་རྗེ་བཅུན་མོའི་རྣམ་གཞི་དབྱེད་སྟེང་ཅན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་རྒྱུད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབྱུས་སུ་འདུས་པའི་རྒྱུད་གསུངས་པས། སྟོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་འབྲུལ་དང་མཐུན་པར་ཕྱིས་འབྱུང་གཏུལ་བྱས་ཀྱང་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བོན་པོ་ལས་བྱུང་། རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟར། །ཆུ་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི། །
 དེ་ཡི་སྟེང་དུ་གནས་པར་བསམ། །རྩྱུ་གཉིས་ས་བོན་ལོ་ལས་བྱུང་། རྡོ་རྗེ་གཉིས་དང་
 ཡང་དག་ལྟར། །ས་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་གནས་པར་བསམ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱེན་སོགས་ལྟ་མོ་བཞིར་མོས་པ་ལས།
 དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེར་བསམ་པ་ལ་ཡང་མཚོན་དོན་དང་དགོས་
 པ་བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་དེ། འབྱུང་བཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱིས་ནི་བྱུང་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་
 མཉམ་གནས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་བཞི་དང་། སྐྱེན་སོགས་ལྟ་མོ་བཞིས་ནི་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་
 རིགས་བཞི་མཚོན། དེ་ལྟ་བུའི་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་སྐྱེན་སོགས་ལྟ་མོ་བཞི་དང་དབྱེར་མེད་
 དུ་འདྲེས་ནས་མོས་པ་ལས། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེར་བསམ་པ་ནི། ཉན་གཞི་རྒྱུད་བཞི་ལ་རྡོ་རྗེ་
 བཟུངས་པ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ཐབས་ལས་
 རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེ་མཚོན། དེ་ལྟ་བུའི་སྣ་ཚོགས་
 རྡོ་རྗེའི་དབྱུང་སྐྱེན་ཉིན་དང་བཟུངས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམས་པས་ནི། རིམ་པ་བཞི་པའི་
 དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷགས་ལྟོག་ཏུ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་ཉིན་དང་བཟུངས་པའི་
 དགྲིལ་འཁོར་གྲུབ་པ་དེ་མཚོན། དེ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་ལ་ཅེ་དང་ཁ་དོག་ལྟ་ཡོད་པས་ནི་རིམ་
 པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལ་ལྟོག་པས་བྱེ་བས་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང་།
 དེ་འདྲ་བའི་རྡོ་རྗེས་རིམ་གྱི་རྒྱུད་སྐྱེན་བྱེད་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྟེང་གི་རི་གླིང་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་
 གདན་བཅས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟོ་བར་རྩྱུ་དཀར་
 སོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོན་གྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་གྱུ་
 བཞི་པ་སྟོ་བཞི་པ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྡོ་རྗེས་པ་གདན་དང་བཅས་པ་སྐྱུབ་

ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་
 གྱི་དཀར་པོ་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་གཞི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་ཕུང་པོ་ལྡེ་
 ནང་ནས་གཟུགས་ཕུང་གིས་བསྐྱུས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བྱེད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ས་བོན་
 དེ་ཉིད་ནམ་སྤང་གི་ས་བོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རིགས་ལྡེ་ནང་ནས་གཟུགས་ཕུང་
 ནམ་པར་དག་པ་ནམ་སྤང་གི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་)དེར་འཆང་རྒྱ་བའི་བཏེན་པ་ལྟ་བུ་བཤད་པ་ལ། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྡེ་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྡེ་མཛད་པ་དང་། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བའོ།

དང་པོ་(ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྡེ་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་ཚུལ་)ནི། རྒྱུད་ལྡེ་ནམས་ལས་སྐྱེད་ཅིག་གིས་དཀྱོང་
 བསྐྱེད་དང་། ཆོ་ག་གསུམ་སྐྱེད། མདོན་བྱང་ལྡེ་སྐྱེད་སོགས་ལྷ་སྐྱེད་ཚུལ་མང་དུ་བཤད་
 ་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྐྱེད་ཅིག་གིས་དཀྱོང་སྐྱེད་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་
 མའི་ལུས་བྱུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་མའི་དེ་ཡང་
 དབང་པོ་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་ནམས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུབ་པའི་རྩལ་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གདན་སོ་གཅིག་གི་སྤྱོད་དུ་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་
 ཅད་དུས་གཅིག་དུ་དཀྱོང་སྐྱེད་བྱས་ནས། དེ་ནས་སྐྱེ་མདོག་བྱག་མཚན་རྒྱན་ཆ་ལུགས་
 སོགས་རིམ་གྱིས་ཡིད་ངོར་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལོ་ན་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རིགས་དྲུག་པ་དོན་རྗེ་འཆང་ཡུམ་
 རིག་བྱ་དོན་རྗེ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དེ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན། མདོར་བྱས་ལས། དོན་རྗེ་
 སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱང་ནི། །རིག་བྱ་དོན་རྗེ་དང་གནས་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་མ་ཟད་མདོན་བྱང་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྐྱེད་དང་། དེ་སྐུལ་སྐྱེ་
 དོན་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྐྱུར་བའི་སྐུལ་སྐྱེ་ཡང་རིགས་དྲུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལོངས་

སྐྱེད་དང་སྐྱེལ་སྐྱེ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་དང་འབགས་པའི་གཞུང་གིས་རིགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་
 ཐབས་གཙོ་བོར་མི་འཆད་པར་རིགས་དྲུག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། རིགས་དྲུག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་འདིས་ནི་སྤྱད་གཞི་སྤྱེ་གི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱད་
 བའི་ནུས་པ་དང་། རྒྱུགས་རིམ་ཟབ་མོའི་རྒྱུད་སྤྱོད་ཀྱི་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོད་ཅམ་རིགས་ལྷག་
 མ་རྣམས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་དྲུག་པའི་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་འབྱེད་དང་། རིགས་ལྷག་
 མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་འབྱེད་ལ་བྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་འཆི་བ་ཆོས་
 སྐྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་འབྱེད་ལ་བྱད་མེད་ཀྱང་། ཆོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་བར་དོ་ལོངས་
 སྐྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་འབྱེད་བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་
 ཀྱི་ལྟའི་སྐྱེ་བསྐྱེལ་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱེ་བ་སྐྱེལ་སྐྱེར་འབྱེད་པའི་ལམ་འབྱེད་བར་དོར་མའི་
 མངལ་དུ་རགས་པའི་ལུས་བཟུང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱེལ་སྐྱེ་རྒྱུ་
 སེམས་སུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་ལྟའི་སྐྱེ་བསྐྱེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྟའི་མཛད་པ་ནི། རྒྱུད་དང་འབགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་
 ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། སྤྱོད་གསལ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱེལ་པ་
 ཡིན་ཏེ། རང་རྟོ་རྟེ་འཆད་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་རྩི་སྤྱོད་པོའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱའི་
 རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྱག་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ར་
 བ་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཞུགས་པའི་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་ཞུགས་པས།
 ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐྱར་
 བས། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ཏེ། རང་
 རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་མོས་པ་སོགས་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་
 བཞིན་བསྐྱེལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་

ནམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། སློབ་མ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲོ་ནས་
འཇུག་པ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲོང་ནས་ཐོག་བབས་སུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའི་འཇུག་པ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འོག་ནས་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་རྡོ་རྗེ་
ལྷགས་གྱི་འཇུག་པ། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ར་བ་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་
པར་འཇུག་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྟུ་བ་ནི། སྤྲུང་ཡང་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་
འོད་ཟེར་འསྐྱོས། སྤྲུང་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་རང་གི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་
གནས་རྣམས་སུ་བཀོད་ནས་རིམ་པ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ཕྱང་སོགས་
དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྤྲུང་ཡང་ཁ་སྤྱོར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་
བྱས་ལས། སྤྲུང་ཡང་རང་གི་སྤྱོར་བ་ཡིས། །རང་གི་ལུས་ལ་དེ་རྣམས་གཞུག། །ལུས་ཀྱི་
དགྲིལ་འཁོར་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །རིམ་པ་རི་བཞིན་ཡང་དག་བསམ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྟུ་བ་དང་། །ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་གཉིས། །འཕགས་
པའི་གཞུང་ལས་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱོར་ཚུལ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་སྤྱོན་མེད་དེ། ལྷག་
མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི། སྤྱོན་བྱང་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་དགྲིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་
ལ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་རྒྱ་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྟུ་བ་ནི། །ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་
འཇུག་པའི་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རི་ལྟར་འཆང་རྒྱ་པའི་ཚུལ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྟུ་བ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས།
དམ་ཆོག་ཁྱ་སྤྱང་ཆོ་ག་བཞིན། །འབྲས་བྱ་འདོད་པས་བརྟུང་བར་བྱ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཆོགས་བསད་ན། །དངོས་བྱུང་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་

མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཇམ་བུ་གླིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྟན་
 ཞིག་ཤུང་སོགས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འཆི་བའི་ཆོ། རགས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་སྟེ་
 འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྤར་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྟུ་
 བའི་ཆོ་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྟ་རྒྱུ་ལས་འོག་ནས་འཆད་པའི་རིམ་པས། ཤུང་སོགས་དང་
 ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བཅུག་སྟེ་ཤུ་ཅུ་ཉའི་སྤགས་དོན་བྲན་པའི་སློན་སྤྱོད་ཀྱིས་བའི་སྤགས་
 ཆོས་སྐྱེ་དེ་ངོ་སྤྱོད་དུ་བཅུ་ལྟན་རིང་དུ་བཞག་པའི་སློན་སྤྱོད་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟ་བུའི་སློམ་ཚུལ་ལ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེར་འབྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཇམ་བུ་
 གླིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྟན་ཞིག་རགས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་
 འཆི་བའི་རིམ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་འཆི་བ་དེ་སྤྱོད་། རྫོགས་
 རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱང་འཆི་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་གའི་མི་ཤིགས་པའི་
 ཐིག་ལེ་ལ་བསྟུས་ཏེ་ཐིམ་པའི་དཔེ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་
 འདྲའི་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའི་རྒྱུ་སྤྱོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
 གཉིས་སྤང་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་
 རྣམ་པ་མཐུན་པར་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམས་པས། མཐར་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྐྱེ་སྐྱུར་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར།

འོ་ན་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་ན། འཇམ་བུ་གླིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་
 དུག་ལྟན་ཞིག་འཆི་བ་ན། རགས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་
 བསྐྱོམ་ན། དེའི་ཚུལ་རིམ་བུ་སྤྱོད་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་མི་དེ་འཆི་བའི་ཆོ། ཐོག་
 མར་ས་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པའི་ཆོ་གཟུགས་ཤུང་། གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་འོང་ཡེ་ཤེས་ས་ཁམས། ཐིག་
 གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་ཞིང་། དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་

དེ་ནམས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་གཟུགས་ཕྱང་ནམ་པར་དག་པ་ནམ་སྒྲུང་ནས་
སྒྱུན་མ། ས་སྒྲིང་། གཟུགས་དོ་རྗེ་མ། རྣམ་སྒྲུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་
དང་། མི་གཡོ་བ་བྱམས་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་པར་བསམ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། གཟུགས་ཕྱང་རྟོག་དང་མེ་མོང་དང་། །ས་
ཁམས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། །གཟུགས་དང་རྣམ་ལྗང་གྲུར་པ་ཏེ། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་
ཡང་དག་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ། ལྷ་མོ་ལ་ཐེམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ། ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་གཞི་དུས་ཀྱི་མཉམ་
ཉིད་ཡེ་ཤེས། ལྷའི་ཁམས་རྣ་བའི་དབང་པོ་སྒྲིབ་སྒྲེམ་ཆེད་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐེམ་པ་དང་
ཆོས་མཐུན་པར་སྒྱུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་སོགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་
སྒྱུར་བའི་རིན་འབྱུང་། ལྷ་མ་གྱི། །ཕྱག་དོར། སྒྲ་དོ་རྗེ་མ། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་
གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་དང་། འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་ཐེམ་པར་བསམ་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོར་ཕྱང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། །ལྷ་ཁམས་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། །
སྒྲ་དང་རྣམ་ལྗང་གྲུར་པ་སྟེ། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། མེ་རྒྱུད་ལ་ཐེམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འདུའེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ། །གཞི་དུས་
ཀྱི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། ཕྱིན་ཟ་མའི་ཁམས། ལྷའི་དབང་པོ་བྲིབ་སྒྲེམ་ཆེད་རྣམས་
ཅིག་ཅར་དུ་ཐེམ་པ་དེར་མཐུན་པར་སྒྱུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདུའེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སོགས་
དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་འོད་དཔག་མེད། གོས་དཀར་མོ། རྣམ་མཁའི་སྒྲིང་པོ། འི་དོ་
རྗེ་མ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྩ་མགྲིན་དང་། དབྱུག་སྒྲོན་ཅན་གཉིས་རྣམས་
ཅིག་ཅར་དུ་ཐེམ་པར་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདུའེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། །
ཕྱིན་ཟ་སྒྲ་ཡི་དབང་པོ་དང་། །བྲི་དང་རྣམ་ལྗང་གྲུར་པ་སྟེ། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་

ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་པ། རྒྱུད་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ། གཞི་
དུས་ཀྱི་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས། རྒྱུད་ཁམས། ལྷེའི་དབང་པོ། རོའི་སྤྱེ་མཆེད། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ།
རིག་བྱའི་སྤྱེ་མཆེད་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ། སྤྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་
ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་སོགས་དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི། རོན་གྲུབ། སློལ་མ།
འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷན། རོ་རྩོ་རྩོ་མ། ཀྱན་བཟང་། རོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་བགེགས་
མཐར་བྱེད་དང་སྟོབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། འདུ་བྱེད་བྱ་བ་གྲུབ་པ་དང་། །རྒྱུད་ཁམས་སྤྱེ་ཡི་དབང་པོ་དང་། །རོ་དང་རྣམ་ལྟར་
གྱུར་པ་སྟེ། ཁོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་ཀྱན་རྟོག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞེན་པའི་རྒྱུད་སྤང་བ་དང་།
སྤང་བ་མེད་པ། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་
ཀྱན་རྟོག་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཀྱི་ཡིད་དབང་གི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་འཇམ་དཔལ་ཡང་
འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་སྟང་འོག་གི་ཁོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་
བ་དང་། གཞོད་མཛེས་ཀྱང་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་ཞིང་། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པ་
དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཙོ་བོ་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པ་དང་། དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
དུ། ཨོ་ཤུའི་ཉའི་སྤྱུགས་རོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྟང་འོག་ཁོ་བོ་ཤིན་
ཏུ་བཅས། །རང་བཞིན་ཀྱི་ནི་སྤང་བ་ཉིད། །རྣམ་ཤེས་སྤང་པོར་ཞུགས་པ་དེ། །རྣམ་ཤེས་
ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་བ། །ཟུང་ན་འདས་བཅས་ཀྱན་སྟང་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱར་ཡང་བརྗོད་
པ་ཡིན། །ཞེས། ཤུའི་ཉའི་སྤྱུགས་བརྗོད་ནས་བརྟན་པར་བྱེད་པར་བཤད་པའི་བྱིར།
སྤྱུགས་རོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཨ་ནི་བཤད་ཟིན། ཤུའི་ཉའི་སྟང་བ་ཉིད། རྟོན་ནི་ཡེ་ཤེས།

བཟླ་ནི་མི་བྱེད་པ། སྙ་བླ་ཕ་ནི་རང་བཞིན། ཨ་མ་ཀ་ནི་བདག་ཉིད། ཨ་ཉི་ནི་ངོ་ལ་འབྲུག་
བས། མདོར་ན་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་
དེ་ངོ་ཤེས། རྒྱལ་བའི་བྱགས་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེར་བའི་ནལ་འབྱོར་མདོན་བྱང་ལྔ་ལས་དང་པོའི་
མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། མདོན་བྱང་ལྔ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་
དང་། དེ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེར་བའི་ནལ་འབྱོར་དུ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(མདོན་བྱང་ལྔ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་)ནི། མདོན་བྱང་ལྔ་ལས་བསྐྱེད་རྒྱུའི་
མདོན་བྱང་ལྔ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ལས་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་དང་པོའི་
མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་མདོན་བྱང་ལྔ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། རྒྱ་བ་ལས་
བྱང་ཚུབ་པ་དང་། ས་བོན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། བྱག་མཆན་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། སྐྱ་
རྩོགས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་དང་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་དང་། རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་
མོས་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དེ་
ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས། གདན་
དབུས་མའི་དཀྱིལ་དུ་རྒྱ་ཉི་པད་གསུམ་ལ་ཨོྭ་ཨུཾ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་ལ། དེ་ནམས་
དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་བསམ་ཞིང་། དེ་
ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྟོད་བརྟུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་རྒྱ་བ་ལ་ཐིམ་པར་བསམས་
ནས། ཨོྭ་རྣམས་རྩུ་སྙ་རྩ་ཕ་ཨ་མ་ཀོའི་ཉི་ཤེས་བརྩོན་པའི་བར་ནི་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་
ཡིན་པའི་བྱེད། དེའི་སྐགས་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཨོྭ་ནི་བཤད་ཟིན། རྣམས་ནི་ཆོས། རྩུ་ཏུ་ནི་
དབྱིངས་སམ་ཅ་བ། སྙ་བླ་ཕ་ནི་རང་བཞིན། ཨ་མ་ཀོ་ནི་བདག་ཉིད། ཨ་ཉི་ནི་ངོ་ཤེས།

མདོར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུང་བ་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་ཟླ་བར་སྤང་བ་དེ་དངོ་ཞེས་ཟླ་བ་ལ་
 ང་རྒྱལ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོན་བྱང་ཕྱི་མ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཟླ་
 བའི་དབུས་སུ་ཚུ་ལས་ཚུ་བྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཨོ་ཨུའི་གི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་
 བཅེགས་པར་བསམ་པ་ནི་ས་བོན་ལས་བྱང་རྒྱབ་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྟོ་
 རྟོ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་བུའི་སྟེ་བར་ཡི་གེ་གསུམ་བཀོད་ཅིང་། ཨོ་ཨུའི་བཟོ་ཨུ་ཀོ་ཉྟི་ཞེས་
 རྟོ་རྟོ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པའི་བར་ནི་བྱག་མཆན་ལས་བྱང་རྒྱབ་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 སུ་གྱུར་པ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྟེད་པ་ནི་སྐྱོ་རྩོགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱབ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་བར་དོ་ཡོངས་སྐྱར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བཤད་པ་)ནི། མདོན་བྱང་ལྟ་ལས་
 དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྟེད་པའི་ཚུལ་ལ་བར་དོ་ཡོངས་སྐྱར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞི་དུས་
 ལ་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་མང་ལ་སྟེས་ཁམས་དུག་ལྟན་ཞིག་འཆི་བ་འོད་གསལ་མདོན་
 དུ་བྱས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་ལས་བར་དོའི་ལུས་གྲུབ་པ་དང་
 ཆོས་མཐུན་ཞིང་། སྐྱབ་པ་པོ་རང་གིས་བར་དོ་སྦྱང་བར་བྱེད། རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་
 སུ་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
 ཞིང་། དེ་འབྱེད་རྩོགས་རིམ་གྱི་རྩོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱར་དུ་སྟེ་བའི་དགོ་
 ཙུ་སྟེན་བྱེད་དུ་འགྱུར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་སྐྱུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ད་ལྟ་ནས་
 འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་རྒྱལ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་
 དུ་བསྐྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་རྒྱབ་པ་དང་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཆོས་མཐུན། ཟླ་
 ཉི་པད་གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྟོག་དུ་སྤང་

མཆེད་ཐོབ་གསུམ་བཞོན་པའི་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་གྲུབ་པ་ཆོས་མཐུན། དེ་ནམས་དབྱེར་
མེད་དུ་འབྲེས། རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་རྒྱུ་སེམས་དངོས་པོ་གཅིག་
པ་ཆོས་མཐུན། དེ་ནམས་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པ་ལས་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་བསམས་ཏེ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་
རྒྱ་བ་ལ་ཐེམ་པ་དང་རྒྱུ་སེམས་གཉིས་པོ་དེ་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་
ཡིན་པ་ཆོས་མཐུན། དེའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བསམ་པ་དང་བར་དོའི་དག་གཉིས་ཆོས་
མཐུན། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རིགས་ལྔ་འཁོར་བཅས་སྐྱེན་བྲངས་དེ་ལ་ཐེམ་པ་དང་
བར་དོའི་བྱ་བ་ཆོས་མཐུན། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྔ་བ་ལྟེ་བར་ཡི་
གེ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ནི་བར་དོའི་ཡིད་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་
པ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་གྲུབ་པ་དང་བར་དོའི་ལུས་གྲུབ་པ་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ།

མངོན་བྱང་ལྔ་ལས། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོངས་
སྣོད་རྫོགས་སྐྱེད་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། རྒྱ་ཉི་མད་གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་དང་མི་སློབ་པའི་
བྱང་འཇུག་གི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྣང་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་ཆོས་མཐུན། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པ་ལས་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རྫོགས་
པ་དང་། མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་མཐུན།
དེའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བསམ་པ་ཡོངས་སྐྱེད་གསུང་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས་རིགས་ལྔ་འཁོར་བཅས་སྐྱེན་བྲངས་དེ་ལ་བསྐྱེམ་པ་དང་། ཡོངས་སྐྱེད་མཛད་པ་
ཆོས་མཐུན་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྔ་བ་སོགས་དང་ཡོངས་སྐྱེད་
ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་མཐུན། མངོན་བྱང་ལྔ་ལས། དང་པོའི་མགོན་པོ་

གྲུབ་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དོན་གྲུབ་པ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འབྱེད་བའི་ལམ་འབྱེད་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱོད་རྒྱ་
མཐོང་སྐྱ་བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་ཅིང་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་
སྒོ་ནས་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ་བཤད་པ་ལ། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་
སྐྱོད་རྒྱ་མཐོང་སྐྱ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་དང་། དེའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པའི་ཚུལ། སྒོ་
གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ། སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ་བཤད་པ་དང་
བཞི།

དང་པོ་(དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱོད་རྒྱ་མཐོང་སྐྱ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་)ནི། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ།
ཅ་ཅུད་ལུ་དང་པོར། ཟེལ་གཞོན་རྩོམ་ཉིང་འཛིན་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། སྒོན་གསལ་
ལས། སྐྱོད་རྒྱ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱད་མེད་ཀྱི་མཛད་པ་
དེ་སྟོན། སྤར་རྩོན་རྒྱ་བཤད་ན། ཡིག་རྩོན་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལ་བརྟེན་
ནས། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱོད་རྒྱ་མཐོང་སྐྱ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་
སྐྱར་བར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱོད་རྒྱ་མཐོང་སྐྱ་
བསྐྱར་བའི་ཚུལ་འདི་ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འབྱེད་བའི་ལམ་འབྱེད་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞི་དུས་ཀྱི་
ཤིན་ཏུ་སྤར་བའི་སྤར་སེམས་ཅོམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཐ་མལ་པའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་བའི་
བར་དོ་དེ་ཉིད། པ་མའི་ཁུ་ཁག་གི་དབུས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་ཏེ་རགས་པའི་ལུས་བཟུང་
བ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་
ཏེ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་སྐྱོང་བར་བྱེད། རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྐྱ་
མའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་སྤར་གྱི་ཕུང་པོ་ཉིང་པ་ལ་ཁྱགས་ཏེ་རགས་པའི་སྐྱལ་སྐྱོད་བཟུང་བ་དང་ཆོས་
མཐུན། དེ་འདྲའི་རྩོགས་རིམ་གྱི་དགེ་ཅ་སྟོན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་

བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་དེས་དངོས་སུ་སྤང་བའི་སློན་ནས་དག་མ་
 དག་གི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་མི་རྣམས་པས་འདོད་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་
 གདུལ་བྱ་མ་དག་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱར་རགས་པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་བཟུང་
 བས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་དུ་བསྐྱོམ་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱོད་དོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་
 ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱ་ཡིན་ན། དེ་སྤྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཚུལ་རིམ་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་
 ཡང་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་སེམས་ཅན་འདུལ་
 བའི་ཕྱིར་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་པ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་པ་མ་གཉིས་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་
 པ་དང་ཆོས་མཐུན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུབ་པའི་མི་བསྐྱོད་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པར་བྱས་ཞེས་པ་ནི། དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཅ་སྟོང་ཐལ་བ་དུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱབས་སྟོང་གི་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་བྱང་
 སེམས་དཀར་དམར་གྱིས་གང་བ་དང་ཆོས་མཐུན། དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཐག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱང་ཁམས་བདེ་བས་ཆོམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་མི་
 བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ཞེས་པ་ནི། དེ་གཉིས་
 ཀྱི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གཉིས་མངལ་དུ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ལྟ་
 བྱའི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་བཙུག་སྟེ་སྤྱལ་སྤྱོད་དོར་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྐྱར་བ་
 དང་། བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་མའི་མངལ་དུ་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲ་ཁག་གི་དབྱས་སུ་ཉིང་
 མཆོམས་སྤྱར་ཏེ་རགས་པའི་ལུས་བཟུང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པའི་ཚུལ་ལ། ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་

དུ་སློམ་ཚུལ། བརྟེན་པ་ལྟའི་དགྲིལ་འཁོར་སློམ་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་(ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སློམ་ཚུལ་)ནི། སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྲས། མདོ་བསྟེ། རྩོམ་སྐུ་མཉམ་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས། སློན་གསལ་སོགས་ལས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ངས་བར་བསློམ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་བྱང་གི་ནམ་གཞག་འཇིག་པ་ལས། དེ་ལ་ཐོག་མར་སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཆངས་པའི་ཐིག་ནས་ཡང་དག་བཅུམས། །ཟུར་བཞི་པ་ནི་ནམ་པར་དབྱེ། །གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡི། །སྐྱབ་པ་པོ་ཡི་ལུས་དགྲིལ་འཁོར། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་བཤད་རྒྱུ་རྩོམ་པའི་འཕྲུལ་བའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན་ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སློམ་ཚུལ་རིམ་བུ་ཞིན། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བཤད་རྒྱུ་རྩོམ་པའི་འཕྲུལ་བ་ལས། ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསློམ། །སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱིས་ཡང་དག་རྟེན། །ཞེས་པས་ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསློམ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་ནས། ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་དང་གང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་གང་དང་གང་བསློམ་སྟུམ་ན། ཟུར་བཞི་པ་ནི་མདུན་རྒྱུ་དང་། །གཡས་དང་གཡོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་པོ་ལྔ་དང་ཡང་དག་ལྟར། །ནམ་སྒྲུང་དག་པའི་ཁ་དོག་དཔེ། །དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སློམ། །དང་པོའི་སློད་པ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་དེ་དང་དེར་སློམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པས། དེ་ཉིད་རྩོམ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་དགོངས་པ་རིམ་བུ་བཞེན་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་སློམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སློམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྤར་གྱི་ཕྱི་དགྲིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་བསྐྱས་པའི་ལྷུ་དུ་ལུས་དགྲིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་སློམ་པ་ཡིན་ནས། སྤར་

གྱི་ཕྱི་དགྲིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེམས་པ་དེའི་ནང་དུ། ལུས་དགྲིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་ནང་དུ་གྲེ་བཅུག་པའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེམས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་
བསྐྱེམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་གྱི་ཕྱི་དགྲིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་སྤར་བ་ཡིད་ངོར་མ་བསྐྱེས་
པའི་ངང་ནས། ལུས་དགྲིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེམས་པ་ལ་འདུག་པར་བརྟམས་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ། སྤར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རིགས་འབྲས་སྐྱད་ཅིག་སྤར་མས་ཉེར་ལེན་དང་། ལུས་
གྱི་ཆ་དེ་དང་དེས་སྟོན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་
དེའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱུན་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་ལུས་གྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་སྐྱབ་གཞིར་བྱས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གནས་ལ་སྐྱབ་པར་མོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བརྟེན་པ་སྟེ་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱེམ་ཚུལ་)ནི། ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་པ་ཅིམ་གྱིས་ལུས་
དགྲིལ་མཆན་ཉིད་པར་འཛོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དགྲིལ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ནི། སྐྱབ་
པ་པོ་རང་གི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱི་མཆེད་རྣམས་བསྐྱབ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་རྣམས་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ས་བོན་རྣམས་དང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་
པར་ཤར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ལུས་དགྲིལ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ནི། སྤར་མེད་གྱི་རྒྱུད་གཞིར་བྱས་ལ། དཔལ་
འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་ལུས་དགྲིལ་མཆན་
ཉིད་ཆང་བ་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལུགས་ལ་ཕུང་སོགས་བརྟེན་
པ་སྟེ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེམ་ཚུལ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ནས་
ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི། །དབྱེ་བཞེས་པས་རྣམ་སྤང་སོགས། །གཞོད་མཛེས་བར་དུ་ས་
བོན་ནི། །དགོད་པ་ཡང་དགཞེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཕུང་སོགས་
བརྟེན་པའི་སྟེ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེམ་ན། དེ་བསྐྱེམ་པའི་རིམ་པ་རིམ་བྱུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་

ཡོད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ས་བོན་ནི། ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡི་གེ་
ཨོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་གྱི། །སྤྲུགས་ཤེས་པས་ནི་སྤྱི་བོར་དགོད། །ཅེས་
གཟུགས་ཕུང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་སྤྱི་བོར་དགོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱང་ནི། །རྐང་པ་དག་ལ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་གཞོད་
མཛེས་རྒྱལ་པོ་རྐང་པ་གཉིས་ལ་འགོད་པའི་བར། །མདོན་ཏྲོགས་ནས་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་
རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་དེ་རྣམས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། ས་སྤྱིང་ལྟ་བུ་ལ་
མཆོན་ན། སྤྱབ་པ་པོ་རང་གི་མིག་དབང་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཡི་གེ་སྒྲིག་གཉིས་
དང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ས་སྤྱིང་གཉིས། མིག་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་སུ་མེ་ལོང་
ནང་དུ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་
པའི་སྐབས་འདིར་རྩི་རྩེ་མ་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་མདོར་བྱས་དང་། རྩི་རྩེ་འཕྲེང་བ་
ལས་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས། དེ་དག་སྐྱོམ་མི་དགོས་སམ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་ངེས་
པར་སྐྱོམ་དགོས་ཏེ། ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་འདིར། ལུས་ལ་ལྟ་སོ་གཉིས་ངེས་
པར་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མིག་སོགས་སེམས་དཔར་བསྐྱོམ་པ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་སོགས་སེམས་མར་བསྐྱོམ་པ་ཡང་ཤུགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།
ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་འདིར་ལུས་ལ་ལྟ་སོ་གཉིས་ངེས་པར་འགོད་དགོས་ཏེ།
འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་གངས་དེ་སྤྱབ་ན། ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལྟ་སོ་
གཉིས་འགོད་པ་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམས་པའི་རྩེས་
སུ་སྐོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ངེས་པར་འཇུག་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། སྤྱི་

ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་ནས་ནི། །སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། འདི་ལ་གཉིས། །སྒྲུབ་གསུང་ཐུགས་སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ།།

དང་པོ་(སྒྲུབ་གསུང་ཐུགས་སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲུབ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་ལ་ཡང་། བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་སྒྲུན་བྲངས་ཤིང་དེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་།
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ་ད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་(སྒྲུབ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ཡང་། བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་སྒྲུན་བྲངས་ཤིང་དེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
པ་)ནི། དེ་ལ་ཐོག་མར་སྒྲུན་འཕྲུག་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་གི་སྤྱི་བོར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབུས་སུ་ཡི་གེ་ཚི་ཡིག་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་
ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོ་བ་ལས་སྒྲུན་མའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྱོད་ཏེ།
རྣམ་སྒྲུབ་གི་ལྷའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྒྲུན་བྲངས་པའི་དབུས་སུ་བཞུགས་པའི་གཙོ་
བོ་རྣམ་པར་སྒྲུབ་མཛད་རང་གི་བྲག་རྒྱ་སྒྲུན་མ་དང་སྤྱོད་པའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་
པར་མོས་པའི་བྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དཔལ་ལྷན་
སངས་རྒྱས་སྐུ་འཆང་བ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ལས། དང་པོས་གཙོ་བོར་
རྣམ་པར་སྒྲུབ་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། གཉིས་པས་འཁོར་རྣམས་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོགས་བཅད་དེ་དག་གི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། དཔལ་ལྷན་
ནི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གི་ཡེ་ཤེས་སྟེར་བའི་དཔལ་ལྷན་མ་རང་གི་བྲག་རྒྱར་ལྷན་པས་
དཔལ་ལྷན་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གི་སྐུ་དོ་རྗེའི་ངོ་བོ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཆང་
བའི་རྣམ་པར་སྒྲུབ་མཛད་ཁྱེད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོ་རྗེ་
འཆང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་བདག་གི་ལུས་འདི་དང་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་དོ་རྗེའི་སྐུ་སྟེ་སྐུ་

དེ་རྗེས་དོ་བོ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཁྱེད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དོ་རྗེས་རང་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོག་པ་བཅད་བྱི་མའི་དོན། སྤྱགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །ཞེས་པས། འཁོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་བཤད་ཟེན་རྟོ།།

གཉིས་པ་(བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ་ད་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ཚུལ་)ནི། དེའི་འོག་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སློབ་པའི་སྤྱན་མ་དང་། སྤྱན་བྲངས་པའི་རྣམ་སྤང་གི་ལྟའི་ཆོག་པ་རྣམ་མཁའ་གང་བ་རྣམས་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོམས་པར་བཞུགས། མཆོག་དུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ། འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་དོ་བོར་བཞུ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་སྤང་གི་སྒྲི་སྟེ། སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། ལུས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྟེ་བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་སྐུ་དོ་རྗེས་རང་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་མོས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གང་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཆོག་པ་བཅད་གཅིག་གིས་དེ་ཉིད་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་པ་བཅད་དེའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དེས། སྤང་བོ་ལྟ་ཡིས་རབ་བཀང་བས་ཏེ། རྣམ་སྤང་གི་ཆོག་པ་རྣམ་མཁའ་གང་བ་སྤྱལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྤྱབ་པ་པོ་བདག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དོ་རྗེས་དོ་བོ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དེ་དང་འབྲེལ་བར་ཞོག་ཅེས་བརྟན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་དུ་ད་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཞི་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཀ་ལ་བཟོ་སྤྱ་སྤྱ་མ་ཨ་མ་ཀོ་ཉྟོ། །ཞེས་པས་ད་རྒྱལ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱགས་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཞི་ནི་བཤད་ཟེན། སར་ནི་ཐམས་ཅད། ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཀྱ་ཡ་ནི་སྤྱ། བཟོ་ནི་དོ་རྗེ། སྤྱ་སྤྱ་མ་ནི། རང་བཞིན། ཨ་མ་ཀ་ནི་བདག་ཉིད། ཨ་ཉྟོ་ནི་ངོ་ཞེས་པ་དང་། མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དོ་རྗེས་རང་བཞིན་གྱི་བདག་

ཉིད་དེ་ངའོ་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་གསུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ཡང་། སྤར་བཞིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་པོ་སྤྱན་འཛེན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱབ་པ་པོ་རང་གི་སྤྱེ་དབུས་སུ་བརྒྱ་
དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་སྤྱེ་བར། ཡི་གེ་ལྷ་ཉེདམར་པོ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོ་བ་ལས།
གོས་དཀར་མོའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་གང་བ་སློབ་པས། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཆོགས་ནམ་
མཁའ་གང་བ་སྤྱན་བྲངས་པའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་གཙོ་བོ་འོད་དཔག་མེད། རང་གི་
ཕྱག་རྒྱ་གོས་དཀར་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོར་བའི་མདུན་དུ་སྤྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་གནས་པར་
མོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་འོག་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་
གསུང་ལམ་དཔལ་ལྷན་པ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་འདེབས་པའི་བྱིར།
ཆོགས་བཅད་དེའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་ཞེས་དོ་རྗེ་ཆོས་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མཆོན་
ཀྱི་རྣམ་གངས་དང་། གསུང་གི་ཆོག་གི་ལམ་སྤྱེ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་དོ་རྗེའི་
ངོ་བོ་རང་གི་བདག་ཉིད་འཆང་བ་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེར་བའི་དཔལ་
གོས་དཀར་མོ་རང་གི་ཕྱག་རྒྱར་ལྷན་པས་དཔལ་ལྷན་དང་། སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་
གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་སློབ་པའི་སྤྱབ་པ་པོ་བདག་དེང་སྟེ། ད་ལྟ་ཉིད་
དུ་དོ་རྗེ་གསུང་གི་སྤྱེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་དོ་རྗེའི་ངོ་བོ་འོད་དཔག་མེད་པ་བྱེད་ཀྱིས་
སྤྱེའི་སློ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དག་གསུང་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་
མཛོད་ཅིག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོགས་བཅད་ལྷག་མའི་དོན་ནི་སྤར་དང་འབྲེལ། །
གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སློབ་པའི་གོས་དཀར་མོ་
དང་སྤྱན་བྲངས་པའི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྱེའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་ཆགས་
པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བས་སློབས་པར་ཞུགས། མཆོག་དུ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ། །འོད་ཟེར་

འཇིག་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྐྱགས་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཅི་ཏྲ་ཞེས་སེམས་སམ་སྐྱགས་ཞེས་པའི་
དོན་དང་། གཞན་ནམས་བཤད་ཟིན་པས། མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྐྱགས་རྗེ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནམ་བདག་ཉིད་དེ་རང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐྱུ་གསུང་སྐྱགས་སྐྱུ་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། ཨོ་སར་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ཀྲ་
ཡ་ལྷ་ག་ཅི་ཏྲ་བརྩོ་ས་ལྷ་མ་ཨ་ལྷ་ཀོ་ཉྱཱྱ། ཞེས་པའི་སྐྱགས་བརྩོད་པའི་སློན་སྐྱབ་པ་སོ་
བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་སྐྱགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་
མི་བྱེད་པའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་དུ་མོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། དེས་ན་རིགས་
ནི་གསུམ་སོ་ཡི། །སོ་སོ་དག་ཏུ་བྱིན་བརྒྱབས་ནས། །སློང་དང་ལྷན་པས་བསྐྱགས་པ་འདི། །
སྐྱར་ཡང་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ།
སྐྱུ་གསུང་སྐྱགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རིགས་གསུམ་སོ་སྐྱར་སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པར་བྱས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱབ་པ་སོ་སློང་དང་ལྷན་པས། ཨོ་སར་ཞེས་སོགས་གསང་སྐྱགས་
འདི་བརྩོད་པའི་སློན་སྐྱབ། སྐྱར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་སྐྱགས་
ཀྱི་དོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་མོས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ་བཤད་པ་ནི། རང་ཉིད་རྗེ་རྗེ་སེམས་
དཔའ་སྐྱུ་མདོག་སྒྲོན་སོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ཏུ་བསྒྲོམས་པའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་
རྩོགས་པར་བཞོད་ཅིང་སློང་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་འདི་ལ་དམ་ཆེག་སེམས་དཔའ་
ཞེས་བརྩོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དམ་ཆེག་གི་སྐྱད་དོད་ས་སྤྱ་ཡའམ་ས་མ་ཏི་ཞེས་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འགྲོ་ཞིང་འདུ་བ་ལ་ཡང་འདུག་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྤྱེ་
ཡི་དམ་གྱི་སྤྱིའི་འཁོར་འོར་འགྲོ་ཞིང་འདུ་བའི་གནས་ཡིན་པས། དམ་ཆེག་དང་ཅེ་གཅིག་

ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཡུལ་ལ་བསྙད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སེམས་དཔའ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་ཉིད་དམ་ཆེག་སེམས་དཔའ་དོན་རྗེ་འཆང་དུ་བསྐྱོམས་པའི་
 ཐུགས་ཀར་ཆོས་པའི་གདན་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྐྱུ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
 གཉིས་པ་དོན་རྗེ་དང་དེལ་བྱ་འཛིན་པས་རང་འབྲེལ་ཤེས་རབ་མ་དང་ཁ་སྐྱོར་བས་ལུས་
 རྒྱས་པ་ཞིག་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ཡི་སྤྱིང་ཁར་སྤྲ་བ་ཡི། །ཡེ་
 ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས།
 དེའི་སྤྱིང་ཁར་ཆོས་པའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཕྱག་གཉིས་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་
 རང་སྤང་གི་ཤེས་རབ་དང་ཁ་སྐྱོར་བས་ལུས་རྒྱས་པ་ཞིག་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔའ་དེའི་ཐུགས་ཀར་ཆོས་པའི་གདན་ལ་དོན་རྗེ་སྤྱན་པོ་ཅེ་ལྟ་པའི་ལྟོ་བར་རྩྱ་ཡིག་
 སྤྱན་པོ་ཉག་ཏུ་འཆར་བ་མར་མེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་འཛོམས་པའི་དོན་དུ་
 སྤང་བའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། ཉིང་
 འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི། །ཡི་གེ་རྩྱ་ནི་དེ་བྱ་བས་མ། །ཞེས་དང་། དོན་རྗེ་སེམས་
 པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། དེའི་སྤྱིང་ཁར་ཉི་མ་ལ་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩྱ་ཡིག་སྤྱན་པོ་
 ཉག་ཏུ་འཆར་བ་མར་མེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་པ་ཐུན་པ་འཛོམས་པའི་དོན་དུ་སྤང་བའི་
 ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སེམས་དཔའ་གསུམ་
 བཅེགས་སུ་བྱས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ།
 རང་དམ་ཆེག་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་པའི་རལ་པའི་ཅོད་པམ་དོན་རྗེ་འཆང་སྐྱུ་མདོག་དཀར་
 པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་དོན་རྗེ་དེལ་བྱ་འཛིན་པས་རང་འབྲེལ་དོན་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་
 ཐུག་མ་ལ་འབྱུང་པའི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོར་མཆོམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 བདུད་ཅི་འཛགས་པའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་དམ་ཆེག་སེམས་དཔའ། ཡེ་ཤེས་སེམས་

དཔལ། ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔལ། སེམས་དཔལ་གསུམ་ཀའང་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བས་
 ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་སློམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་བསྟེ་ལས། དབུ་རྒྱ་ལ་ནི་བདག་
 པོ་བསམ། །ཞེས་དང་། ཅ་རྒྱུད་ལས། དབུ་རྒྱ་རྩོད་མཛོན་པའི་མཆོག་ །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་འདིར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡན་
 ཆད་དུ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡོད་དེ། རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི། ལྷ་དེ་དང་དེའི་སྐྱེད་ཆོག་རྫོགས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཡན་ཆད་དུ་དང་པོའི་སྦྱར་བ་ལ་ལྷོས་པའི་གཙོ་བོའི་
 ལྷའི་སྐྱེད་ཆོག་མ་རྫོགས་ལ། སེམས་དཔལ་གསུམ་བཅེགས་བྱས་རྗེས་ནས་དང་པོའི་སྦྱར་
 བ་ལ་ལྷོས་པའི་གཙོ་བོའི་སྐྱེད་ཆོག་རྫོགས་པར་བྱུང་བའི་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྦྱལ་སྦྱོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བ་ནས། རིགས་བདག་གིས་
 རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་བར་འདི་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་རམ་མི་སྦྱར་སྦྱར་ན་དེའི་ཚུལ་
 རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྦྱལ་སྦྱོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་
 བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་དེ་ཉིད་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱེད་ཁྱེད་
 གི་དབུས་སུ་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་།
 སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་
 པ་དང་། སྦྱ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། དེ་ལྷ་བྱ་དེ་ལྷར་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ལུས་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། གསུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་།
 དེ་ལྷ་བྱའི་ལུས་ལ་ངག་གི་གནས་བརྒྱད་དང་ཁ་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱང་བྱུང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་
 པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ནི། དེའི་སྤྲ་བ་གཉེན་མའི་ལུས་དེ་ལ་རྒྱང་སེམས་གཉིས་
 ལས། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་བྱུང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་

སེམས་དཔའ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་བཞེན་པར་གྱུར་བའི་སྲོག་འཛིན་གྱི་ཚུང་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་མའི་མངལ་ནས་སྤྱི་རོལ་དུ་བཅས་ཏེ་ཚུ་ལ་སྲོགས་པས་བཟུ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་སྐྱེ་གསུམ་སྐྱར་དུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སྲོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རིག་མ་རི་ལྟར་འདུ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་ནས་མཆོད་པ་དང་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(རིག་མ་རི་ལྟར་འདུ་བའི་ཚུལ་)ནི། རིག་མ་འདུ་བའི་ཚུལ་ཡང་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་ཡན་ཆད་ལ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱས་ནས། ཅ་རྒྱད་ལུ་དང་པོར། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྲག་རྒྱ་འདུ་བས་ཏེ་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བྲས་ལས། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཆེ་བསྐྱེད་ནས། གོ་ཆའི་རིམ་པ་འདི་ཡིས་ནི། །བྲག་རྒྱའི་སྐྱབ་པ་བཅུ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་རིག་མ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུ་བའི་ཚུལ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། མདོ་བསྐྱེད་ལས། མཆོན་དང་ལྷན་པའི་གདོལ་པའི་བྱ་མོ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའམ། ཡང་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་གི་སྤྱིང་ཁ་ནས་སྤྱང་སྤྱེ་མདུན་དུ་བཞག་པར་མོས་ལ། ཞེས་པ་ལྟར། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང་ལྷན་པའི་སྐྱབ་པ་པོས་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སྤྱེ་ཤ་ཅན་དེ་གདོལ་པའི་བྱ་མོ་ལེགས་པར་སྐྱངས་བ་དངོས་སམ། ཡང་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་གི་སྤྱིང་ནས་སྤྱང་སྤྱེ་མདུན་དུ་བཞག་པར་མོས་ལ། བསངས་སྤྱང་སྤྱོད་པའི་ངང་ལས་ཁམས་རྩོལ་ཁྱིལ་གིས་མཆོན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རིག་བྱ་རྩོལ་ཁྱིལ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་ལུས་དགྱིལ་འགོད་ཅིང་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྲོགས་བྲས་ཏེ། སྐྱོམས་

པར་འཇུག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དེའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་ཇི་ལྟར་འགོད་ཅེ་
ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། སྤྱི་བོར་ཨོྲི་རབ་ཏུ་འགོད། །ཞེས་པ་ནས། ཀྱང་
བ་གཉིས་སུ་ས་ཡི་ནི། །ས་འཛིན་ལྟ་མོ་གཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ཕྱག་
རྒྱ་མ་དངོས་ཡིན་ན། ཡབ་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དང་། བསྐྱོམས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་
ཡིན་ན། སྤྱི་བོར་རྣམ་སྤང་འགོད་པ་ནས། ཀྱང་མཐེལ་གཉིས་སུ་ས་འཛིན་ལྟ་མོ་འགོད་
པར་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་ནས་མཆོད་པ་དང་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་ད་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ཚུལ་)ནི།
དེ་ལྟར་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་ནས་རྗེས་ཆགས་དང་། མཆོད་པའི་ད་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ཚུལ་
ཡང་ཡོད་དེ། སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་གིན་
གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། རང་ཉིད་རྣམ་པ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་རང་ནས་རིན་འབྱུང་དུ་ད་རྒྱལ་འཕོས་ཏེ།
ཨོྲི་སྐྱ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་ཨ་ཁུ་རྩ་ག་ཏ་བཟོ་སྤྱོད་ལྷ་མ་ཨ་ཁྱོ་གོ་ཉྱེ། ཞེས་བཞུགས་པའི་སྐོ་ནས་རྗེས་
ཆགས་ཀྱི་ད་རྒྱལ་འཛིན་པ་དང་། རང་ཉིད་རྣམ་པ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་རང་ནས་ཉུ་སྤྱར་སྤངས་
ཏེ་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བྱས་ནས། དག་བཞུགས་པའི་སྐོ་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་པར་སྟེ། དོན་གྲུབ་ཏུ་ད་རྒྱལ་འཕོས་ནས། ཨོྲི་སྐྱ་ཏ་ལྷ་ག་ཏ་སྤྱོད་བཟོ་
སྤྱོད་ལྷ་མ་ཨ་ཁྱོ་གོ་ཉྱེ། ཞེས་བཞུགས་པའི་སྐོ་ནས་མཆོད་པའི་ད་རྒྱལ་འཛིན་པ་ཡིན། སྤྱགས་
ཀྱི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། གཞན་རྣམས་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ལ། ཨ་ཁུ་རྩ་ག་ཏེ་རྗེས་སུ་ཆགས་
པ་དང་། སྤྱོད་པའི་མཆོད་པ་སྟེ། མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
ཆགས་པའི་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནས་བདག་ཉིད་དེ་དཔོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པ་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ནས་བདག་ཉིད་དཔོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་ཏུ་ད་རྒྱལ་འཕོས་པའི་སྐོ་ནས་སྤྱགས་གཉིས་བཞུགས་

པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་བྱང་ལ་སྟོན་པས་ཅ་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཆོ། སྟགས་གཉིས་
 བོ་དེ་རིན་འབྱུང་དང་དོན་བྱུབ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པར་བཤད་ལ། དེ་རྗེས་མཇུག་གི་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། རིན་འབྱུང་དང་དོན་བྱུབ་གཉིས་སུ་ང་རྒྱལ་འཕྲོ་ཉེ་སྟགས་
 གཉིས་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་རྗེས་ཆགས་དང་མཚན་པའི་ང་རྒྱལ་འཕྲོ་དགོས་པའི་ཆེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོར། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་ཉིང་འཕྲོ་གསུངས་པའི་
 ཚུལ་ཀྱིས་རིག་མ་འདུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལམ་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
 རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གིས་སྐྱེ་གསུམ་སྐྱར་དུ་འབྱུབ་པ་དེ་ཡང་། རིག་མ་དང་མཉམ་
 པར་སྐྱར་བ་ལ་རག་ལུས་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རག་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་
 བུའི་གང་ཟག་གིས་ཆེ་འདིར་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དེ། རིམ་པ་གསུམ་
 པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་སྐྱབ་པ་ལ་རག་ལུས། དེ་ཡང་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་འབྲེན་པ་ལ་རག་
 ལུས་ཤིང་། དེ་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་སྐྱར་བ་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིག་མ་
 འདུ་བྱ་བའི་ཚུལ་འདི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་
 སྐྱེ་གསུམ་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱས་དེས་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱབ་
 པ་དེའི་ཆོ། བྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་སྟོས་ཏེ་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་
 བྱེད་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚན་གི་ཉིང་འཕྲོ་བཤད་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་ལ་
 དོགས་པ་དབྱུང་བའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚན་གི་ལྟ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། སྟོན་བཅུན་
 ཀྱི་སྟོན་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། སྐར་བཤད་པ་ལྟར་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་

ནས། ལྷན་ཅིག་སྤྲོས་པའི་བདེ་བས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཆོས་སྤྲོ་བའི་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་གྱི་ཐིག་ལེ་ཡུམ་གྱི་བརྒྱུར་པ་བ་དེ་ཉིད་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་གཅིག་གཞལ་
 ཡས་ཁང་གདན་བཅས་སུ་གྱུར་བ་དང་། ཆ་གཅིག་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་ཡོངས་སུ་
 གྱུར་བ་ལས་ཨོྲཱ་ཧྱཱ་ཧྱཱ་ལོ་གོ་གསུམ་སྤྲོལ་བའི་ས་བོན་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་ཡོངས་
 སུ་གྱུར་བ་ལས་རྩོམ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་མཆོད་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར་བར་བསྐྱེད་པ་ནི་
 བསྐྱེད་པའི་སྒོ་དང་། དེ་རྣམས་རྩོམ་ལས་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀར་བྲངས་ཏེ། བརྗེ་གྱི་
 ཞེས་སོགས་འབྲིན་ཐུགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་དབྱུང་བའི་སྒོ་དང་། སྤྲུལ་པས་ནས་
 མཁའ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པར་གྱུར་ཏེ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲིའི་
 མཛད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་སྤྲོད་པར་མཛད་པ་སོགས་ནི་སྒོས་
 གྱི་མཛད་པའི་སྒོ་དང་། སྤྲུལ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་དང་། རང་གི་ཡེ་
 ཤེས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་འབྲེས་པའི་སྒོ་དང་། རང་གི་རིགས་བདག་ལ་
 ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒོ་དང་། གཞལ་
 ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གདན་ལ་འཁོད་པ་ནི་གནས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དཀྱིལ་
 འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་སྤྲོ་བའི་ཆེ་རང་ཉིད་སྤྲུལ་སྤྲོ་རྩོམ་སེམས་དཔལ་ལ་
 ཡུམ་གྱི་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་རང་ནས། ཡུམ་གྱི་བརྒྱུར་ཆོག་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་
 ཐེན་པའི་རྩོམ་སུ། ཐོག་མར་མི་བསྐྱོད་པ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་བྲངས། མཐའ་ཡས་པའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲོ་རྩོམ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱིར་དབྱུང་བར་བྱའོ་སྤྲུལ་
 པའི་ཀུན་སྤྲོད་དང་ལྷན་པས། བརྗེ་གྱི་ཞེས་པའི་བྲིན་ཐུགས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་རང་གིས་
 ཐུགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་དབྱུང་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྲུལ་པས་ནས་མཁའ་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པར་
 བྱས། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་སོགས་སྤྲོ་སྤྲོས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད། སྤྲུལ་པ་རྣམས་གཅིག་

ཏུ་འདུས་པས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར། རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་དབྱེར་
མེད་དུ་འབྲེས་པ་ལ། རང་གི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་དབང་
བསྐྱུར། རང་གི་མདུན་དུ་འདུག་པ་ལ། རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པ་ངོ་སྤྲོམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག་
པ་དེ་ཉིད་སྤྱལ་སྤྱོད་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱུགས་ཀར་ཞུགས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས།
སྤར་གྱི་ཆེ་བ་ཉི་གདན་ལ་ཐིམ་པ་དེའི་སྤེང་དུ་སྤྱལ་སྤྱོད་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་ཞི་བ་དེ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཞེ་སྤར་རྗེ་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱག་པོའི་སྤྱར་གྱུར་པར་གསལ་བའི་
ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་ངང་ནས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ལྟག་མ་ནམས་སྟོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། ཞེ་སྤར་རྗེ་རྗེ་ཉིང་འཛིན་གནས། །དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྟོ་བར་
མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དོགས་པ་དབྱད་པ་ལ། ལྷ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་དང་། ལྷའི་
ཞལ་གངས་སོགས་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་དང་། ལྷ་གངས་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་གསུམ།

དང་པོ་(ལྷ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་)ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། རྒྱུད་འདིར་
ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་འཆིང་བ་མེད་ན། རི་ལྗར་ན་བྲག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་སྟོ་ནས་
དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
དེའི་དོན་མདོ་བསྟེ་ལས་ཀྱང་། བྲག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
ཅེས་བྱ་བའི་ཉིང་འཛིན་གཉིས་པའོ། །ཞེས་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་རྣམས་བྲག་
རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་སྟོ་ནས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་
འདིར་བྲག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་སྟོ་ནས་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་འཆིང་
བ་མ་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེ་ན། དེའི་སྟོ་ན་མེད་དེ། རྒྱུད་འདིར་དེ་ལྗར་ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་
མ་བཤད་ཀྱང་། དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྲག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་

ལེགས་པར་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་རང་རང་གི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་
གོ་རྣམས་ནི་གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རྫོ་རྫོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་མཆན་རྣམས་སྤྲུགས་
དམ་ཆེག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་ལྷའི་ཞལ་གངས་སོགས་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་ནི།) དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་གངས་འགོད་པ་
ལ། རྫོ་རྫོ་སློབ་དཔོན་སྣ་ཆོགས་པ་ཞིག་གི་གཞུང་འཛིག་ཉེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དབང་
གིས། ཁ་ཅིག་གིས་ལྷ་བཙུ་གསུམ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ལྷ་བཙུ་དགུ་དང་། ཁ་ཅིག་ལྷ་ཉི་
ཤུ་ཅུ་འདོད་པ་སོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལྷ་གངས་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་ནི། དེ་ལྟར་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་དང་།
ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་གཉིས།

དང་པོ་(དེ་ལྟར་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་)ནི། དེ་ཡང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་
ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་མི་རུས་ཤིང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་དགོས་
ལ། དེ་ལྟར་ངེས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆད་མའི་ཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅན་གྱི་གཏན་
ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཆོགས་ནི། འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐྱབས་ཀྱི་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལ་ཆོས་ཅན།
ལྷ་སོ་གཉིས་དགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་གངས་ཆང་བར་
འགོད་པའི་ཉེན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལུས་དཀྱིལ་
ཀྱི་ལྷ་འགོད་པའི་ཉེན་གཞིར་གྱུར་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བཞིན་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་(ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་)ནི། བཤད་རྒྱུད་རྫོ་རྫོ་འཕྲེང་བ་ལས། རྫོ་རྫོ་སློབ་དཔོན་

ལུས་འདི་ལ། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ནི་རིམ་བཞིན་གནས། ཞེས་མཐུན་དཔེ་བསྐྱབས་བ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཞེས་བྱས་པ་ལོ།

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་འཛིན་བཤད་པ་ལ། ཟུན་དངོས་གཞི་དང་། དེ་
དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་འབྱུང་གཉིས།

དང་པོ་(སྐུན་དངོས་གཞི་)ལ། སྤ་མོའི་རྣལ་འབྱོར། བསྐྱུས་པའི་རྣལ་འབྱོར། ལྷ་བ་སྐྱུས་
བསྐྱུས་པའི་ངོ་བོར་བཞེངས་པ། དེ་ལ་བསྟོད་ནས་མཆོད་ཅིང་བདུད་ཅི་མུང་པའི་ཚུལ། ཉེ་
བར་བསྐྱུས་པ་དང་ལྷའོ།།

དང་པོ་(སྤྱི་མཐོང་ལྟར་)ནི། སྤར་བཤད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 དང་། འདིར་བཤད་པའི་སྤྱི་མཐོང་ལྟར་འབྱོར་བཟུངས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་འབྲས་བུ་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་མཛད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་
 ཡིན་ཏེ། རང་དོན་སྐུ་གསུམ་བརྟེན་ཁའི་སངས་རྒྱལ་དེས་སྐུའི་མཛད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 སྐུལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་དགྲིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་ཉིང་འཛིན་དེ་སྐྱོམ་པར་བྱེད། དེའི་གསུང་གི་མཛད་པ་གཤུལ་བྱ་རྣམས་ལ་
 ཆོས་བསྟན་ནས་སྤྱིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བཟུངས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་དེ་སྐྱོམ་པར་བྱེད། དེའི་ཐུགས་གྱི་མཛད་པ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ལ་
 མཉམ་པར་འཛིག་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྤྱི་མཐོང་ལྟར་དེ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྲས་ལས། ལྷ་ནི་སུམ་ཅུ་གཉིས་རང་བཞིན། །དགྲིལ་འཁོར་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་ནི། །འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་གནས་བྲས་ཏེ། །དེ་ནས་སྤྱི་མཐོང་ལྟར་
 འབྱོར་བརྩམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཕྱ་མོའི་ནལ་འབྱོར་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་དེ། སྟེང་གི་སྣ་ཅེར་ཕྱག་མཆན་ཕྱ་མོར་
 སེམས་གཏད་དེ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་དང་། འོག་གི་སྣ་ཅེར་ཐིག་ལེ་ཕྱ་མོ་ལ་སེམས་གཏད་
 དེ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེ་ཡང་ཡོད་དེ། སྟེང་གི་སྣ་ཅེར་ཉི་
 གདན་སྐན་མ་བྱེད་གཤགས་ཅམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཕྱག་མཆན་རྩོམ་རྩོམ་ཅེ་ཅེ་ཕྱ་བ་ཡུངས་དཀར་
 སྐྱོམ་པོའི་ཆད་ཅམ་པ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྟ་འཕྲོ་བ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞག་པའི་སྟོ་
 བས་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་རྟེན་ཅིང་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བསྐྱོམས་
 ལ། རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་རྟེན་ནས་ཕྱག་མཆན་གྱི་རྩོམ་རྩོམ་དེ་ཉིད་གཅིག་ལས་གཉིས་དང་།
 གཉིས་ལས་བཞི་དང་། དེ་ལས་བརྒྱ་སྟེང་སོགས་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བར་སྐྱོས་ཏེ། མཐར་
 ཐུན་འཛོག་པ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ཅ་བའི་ཕྱག་མཆན་རྩོམ་རྩོམ་གཅིག་ཕྱེད་ལ་བསྐྱུས་ཏེ། དེ་
 ཡང་སྟེང་གི་སྣ་ཅེར་ནས་ཨ་ཕ་རྩུ་ཉིའི་ལམ་ནས་ཞུགས། སྟེང་གར་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་
 རྩུ་ཡིག་ལ་ཐིམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ལོབས་པའི་མཐར་ཐུག་ཕྱག་མཆན་
 རྩོམ་རྩོམ་དེ་ཉིད་ལྟེང་སྐྱར་བསྐྱུར་ཏེ། ཡང་ལྟེང་སྐྱར་གཅིག་ལས་གཉིས་སོགས་ནམ་མཁའ་གང་
 བསྐྱོས་ལ་མཐར་ཐུན་འཛོག་པ་ན་ལྟེང་སྐྱར་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅ་བའི་ལྟེང་སྐྱར་གཅིག་ཕྱེད་ལ་
 བསྐྱུས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟེང་གི་སྣ་ཅེར་ནས་ཨ་ཕ་རྩུ་ཉིའི་ལམ་ནས་ཞུགས་སྟེང་གར་ཉིང་འཛིན་
 སེམས་དཔའ་རྩུ་ཡིག་ལ་ཐིམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་བསྐྱུ་ཡང་ཅ་བའི་ཕྱག་མཆན་གྱི་དམིགས་རྟེན་ལ་སེམས་བརྟན་ཞིང་
 རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་རྟེན་ནས་བྱའི་དེ་མ་རྟེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། རིན་ཆེན་
 བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྟོ། །བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྟོ། །ཞེས་གསུང་ལ། སྟོན་
 གསལ་ལས། རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་རྟེན་པ་ལ་བཞད་ཅིང་། འདིར་བསྐྱེད་རིམ་པའི་
 ནལ་འབྱོར་པས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་བསྐྱུབ་པ་དེ་ཕྱ་མོའི་ནལ་འབྱོར་ལ་

བརྟེན་ནས་བྱེད་ལ། ཐོག་མ་ནས་སློབ་སྦྱོར་སོགས་ལ་བསྐྱབས་ནས། སེམས་ཅེ་གཅིག་
པའི་ཞི་གནས་འགྲུབ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་འོག་གི་སྒྲ་ཅེར་ཐིག་ལེ་སྤ་མོ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་སློབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡབ་
ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་དོ་རྗེ་བྱག་པའི་ནང་དུ། རོ་བོ་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིན་པ་ལ་ནམ་པ་
ཐིག་ལེ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ཆེ་ཆུང་ཡུངས་དཀར་སྟོམ་པའི་ཆད་ཅམ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོ་
བ་ལ་སེམས་གཏད་ནས། དེའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྣ་ཆད་བར་བཀོད་ཅིང་། དེ་ལ་
སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞག་པའི་སྟོན་སྟོམ་པ་སོགས་དང་། སློབ་སྦྱོར་ནམས་སྤར་བྱག་
མཆན་གྱི་སྐབས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནལ་འབྱོར་ལ་ཡང་། ལྷའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་བསྐྱེད་པའི་ནལ་འབྱོར་
ནི་དོ་རྗེའི་བསྐྱེད་པ་དང་། དག་གི་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ།

དེ་ཡང་དང་པོ་(ལྷའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་བསྐྱེད་པའི་ནལ་འབྱོར་ནི་དོ་རྗེའི་བསྐྱེད་པ་)ནི། དེའི་ཚུལ་
ཡང་ཡོད་དེ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། སྟོང་མོ་བཟའི་མི་བསྐྱེད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རང་ཉིད་ལྷའི་ནལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་རང་ནས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷའི་རང་བཞིན་
ཤེས་ཤིང་ཅི་བདེར་འོངས་སྟོན་བཞིན་པའི་རང་ནས། མཆུ་དང་ལྷེ་མི་འགྲུལ་ཞིང་སྤྲ་སྤངས་
པའི་སྟོན་སྟོམ་། ཨོ་ལྷ་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་ཡིད་གྱི་བསྐྱེད་པ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(དག་གི་བསྐྱེད་པ་)ལ་ཡང་བཞི་ཡོད་དེ། དམ་ཆོག་གི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁྱིམ་གས་
གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁྱོ་བོའི་བསྐྱེད་པ་དང་། གོང་བུའི་བསྐྱེད་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

(དང་པོ་)དམ་ཆོག་གི་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྟོང་པོ་དང་ཉེ་སྟོང་གི་བསྐྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོར་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷ་རང་རང་གི་སྤྱུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་སྤྱུགས་འབྲེང་གིས་བསྐྱོར་

བ་ལས་སྒྲིབ་ཆོག་སྒྲིབ་ཏེ། རྒྱུ་ཕྱིར་རྒྱ་བ་དང་མཉམ་དུ་སྒྲིབ་བྱ་ག་གཡས་བ་ནས་འཛོམ་
སྒྲིབ་ས་བརྒྱུད་གཤེགས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་རྒྱུར་འདུས། སྒྲར་ཡང་རང་གི་སྒྲིབ་བྱ་ག་
གཡོན་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྒྲིབ་གར་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེམ་བར་བསྒྲོམ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་དམ་ཆོག་གི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དམ་ཆོག་གི་སྐད་དོད་
ས་སྒྲིབ་ལ་ཞེས་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྒྲིབ་པོ་དང་ཉེ་སྒྲིབ་གི་སྒྲིབ་ས་དེ་དག་བསྐྱེད་པ་ལས་མི་
འདའ་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། སྒྲིབ་པོ་དང་ཉེ་སྒྲིབ་ཡང་ངོས་གཟུང་དུ་ཡོད་དེ། ཨོ་
ལྷ་ཉུ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྒྱུར་བའི། ཨོ་ལྷ་བརྗོད་རྒྱུ་ཉུ་ཉུ་ཞེས་སོགས་ནི་སྒྲིབ་པོ་དང་།
ཡི་གེ་གསུམ་དང་མ་སྒྱུར་བའི་བརྗོད་རྒྱུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ནི་ཉེ་སྒྲིབ་
ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཁྱོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་བ་ནས་བཤད་པ་ལྟར། རང་
ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་རང་ནས། ཡུམ་བཞི་ཁོ་བོ་
བརྒྱའི་འཕྲེང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཐོག་མར་རང་གི་
ཞལ་ནས་སྒྲིབ་དབྱེབས་བརྒྱུད་དོ་རྗེའི་ལམ་ནས་བྱིར་འཛོམ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཞུགས་ཡུམ་
གྱི་སྒྲིབ་དབྱེབས་བརྒྱུད་ཞལ་ནས་འཛོམ་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་
དམིགས་ཏེ་བསྒྲོམ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ཁོ་བོའི་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཁོ་བོ་བརྒྱའི་འཕྲེང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལ་བྱ་བ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འཕྲེང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་འོད་ཟེར་དག་ཅིང་རྒྱབ་པ་ལ་འབར་ཞིང་འབྲིས་
བ་དང་བཅས་པ་རང་གི་ཞལ་དུ་ཞུགས། དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་ཞལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་འཁོར་བ་ལ་
དམིགས་ནས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དག་པོས་བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་གོང་བུའི་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷ་རང་རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཆེ་གདན་དང་
 ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི་མཐར་ཐུགས་འབྲེང་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་
 ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་དྲུ་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་སློབ་ཐུ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྤངས་ཏེ་བསྐྱེད་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཁྱུ་བ་སྐྱེས་བསྐྱེད་པའི་འོད་བཞེང་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཁྱུ་བ་ནི། སངས་
 རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཞིང་དུ་གདུལ་བུའི་འགྲོ་དོན་རྫོགས་པར་མཛད་ནས་ཐུང་ན་
 ལས་འདས་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་འོད་
 གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཁྱུ་བའི་ཐ་སྙད་བྱས་ནས། སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཡུམ་
 ཡབ་ལ་ཐེམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐར་མྱ་དེ་ཡང་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་པའི་བར་བསྐྱོམས་
 ལ། རྒྱུ་ཉི་ཐུགས་དོན་བྱུང་བའི་སྟོན་པ་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་
 ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཆས་སྐྱུ་དེ་ངོ་སྟོན་དུ་ང་
 རྒྱལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོད་གསལ་དུ་ཁྱུ་གསལ་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱེས་བསྐྱེད་དེ་འོད་
 གསལ་ལས་རྗེ་ལྷ་ར་བཞེང་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྐྱུ་མ་དང་། གོས་དཀར་མོ་དང་། ལྷ་
 མ་གྲི་དང་། དམ་ཆོག་སྟོལ་མ་སྟེ་ལྷ་མོ་བཞི་གཙོ་བོ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་
 ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་འདོད་པས་ཀྱུ་ནས་བསྐྱེད་ཏེ། སེམས་ཅན་ཁམས་ན་གནས་ཀྱི་
 དབང་ཐུག་ཁྱིད་ནི་དོ་རྗེའི་ཐུགས། །ཞེས་སོགས་སྟོན་པ་བཞི་དུག་ཐུན་གྱི་སྐྱུ་དབངས་སྟོན་
 པས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བཞེངས་པར་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 བར་མོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོད་གསལ་ནས་བཞེང་པ་ལ་ལྷ་མོ་བཞིས་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་
 ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷ་མོ་བཞི་ཆད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་འབྲས་དུས་སུ་སངས་

ཀླུ་སྐྱེས་ཆོས་སྐྱེའི་དང་ནས་ཆད་མེད་བཞིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་གཟུགས་སྐྱེའི་
 རོ་བོར་བཞེངས་པ་རྣམས་མཐུན་ཞིང་། སྤྱོད་བྱུང་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྫོང་མེའི་འཆང་འོད་
 གསལ་དུ་ཞུ་བ་ལས་ལྷ་མོ་བཞིས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེད་བྱུངས་ཀྱི་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པའི་རྣམས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྗེས་འཇུག་
 གདུལ་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོར་འོད་གསལ་དུ་ཞུ་བ་དང་། དེ་རྗེས་སྐྱེས་བསྐྱེད་ཀྱི་འོད་གསལ་
 དེ་ལས་བཞེངས་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་པོར་རིམ་གྱི་
 སྐྱབས་སུ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་འཆི་རིམ་རིམ་ལྟར་བཞིན་དུ། དེ་འབྲའི་འོད་
 གསལ་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་དགོས་པ་དང་། ལུགས་སྟོན་ཏུ་དག་མ་དག་གི་སྦྱུ་མའི་
 སྦྱུ་འབྲུབ་པའི་དགོ་ཅ་སྟོན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འབྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །
 ལྷ་མོ་བཞིས་འོད་གསལ་ལས་བཞེང་པར་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་བཅད་བཞི་པོ་དཔེ་དོན་
 ཡང་ཡོད་དེ། གཙོ་བོ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་
 ཏེ། ཆོག་རྒྱུ་ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྫོང་མེའི་འཆང་ལ་རིགས་བཞི་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 བསྟོད་པ་སྤྱོད་དུ་བཏང་སྟེ་བོས་ནས། ཆོག་རྒྱུ་ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་འོད་གསལ་
 ལས་རྫོང་མེའི་སྐྱེད་བཞེངས་ཏེ། རྫོང་མེའི་སྐྱེད་པས་ཆོ་སྟོན་སྦྱུལ་བའི་སྟོན་ནས་བདག་ཅག་
 གསོན་པར་མཆིས་བཞེད་ན། བདག་ཅག་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 ཡེ་ཤེས་སྦྱུལ་ཞིག་ཅས་པའི་དོན་ནོ།།

བཞི་པ་བསྟོད་ཅིང་མཆོད་ནས་བདུད་ཅི་ཐུང་བ་ནི། དེ་ཡང་ཐོག་མར་བསྟོད་པ་ནི།
 མི་བསྟོད་རྫོང་མེའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཞེས་སོགས་སྟོན་ཀྱིས་གཙོ་བོ་རྫོང་མེའི་འཆང་ལ་རིགས་ལྷ་དང་

འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་བསྟོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་མི་བསྟོད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་བསྟོད་པ་སྟོ་ག་དང་པོས་སྟོན་ཅིང་། དེའི་དོན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་གཡོ་བས་ན་མི་བསྟོད་པ་དང་། མཚན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བྱེད་པས་ན་རྟོ་རྟེ་དང་། དོན་དམ་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆེ་དང་། རྟོ་རྟེ་ནི་རིགས་ལྗེའི་བདག་ཉིད་དང་། དབྱིངས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཟླ་ཏུ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཟླ་རའི་རྒྱུན་སྐྱར་བས་འཛིན་པ་ལ་ཡང་འབྲུག་པས་ན། རིགས་ལྗེའི་ངོ་བོ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་དང་། མཁས་པ་ཆེ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པས་ན་དེ་ལྟར་རོ། །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟོ་རྟེ་གསུམ་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་རྟོ་རྟེ་གསུམ་མཆོག་དང་། དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར། སྐྱའི་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ། དེ་ལྟ་བུའི་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་གསང་བའི་དེའོན་ཉིད་དང་། གསང་བའི་དབྱངས་ཀྱི་སློན་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོག་པར་བྱེད་པས་ན་གསང་བའི་དབྱངས་དང་། ཐུག་འཆལ་ཞེས་པ་ནི་འདུད་པའི་དོན་ནོ། །

རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་བསྟོད་པ་ནི། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དག་པ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་སྟོ་ག་གཅིག་གིས་སྟོན་ལ། ཆོག་པ་བཅད་དེའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་ཤེས་བྱའི་དགྲིལ་འཁོར་མ་ལུས་པར་གསལ་བར་མཛད་པས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དང་། སྐྱེ་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་བྱི་མ་དག་པས་དག་པ་ཆེ་དང་། རྟོ་རྟེ་ནི་རིགས་ལྗེའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཞི་བ་ནི་རིགས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་རིགས་ཐུག་པ་ཡིན་པས་ཞི་བ་དང་། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་བརྟེན་པས་དགའ་བ་ཆེ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་དང་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་མཆོག་གི་དོན་སྟོན་པའི་རྟོ་རྟེ་ཞེས་འབོད་པ་ནི། རང་བཞིན་འོད་གསལ་

མཆོག་གི་མཆོག །སྟོན་པ་དོན་ཤེས་པའི་དོན་དང་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་པ་ནི་འདུད་པའི་དོན་
ནོ།།

འཇིག་འབྱུང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་བསྟོད་པ་ནི། འཇིག་ཆེན་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་ཟུམ་
ཅེས་སོགས་སློལ་གཅིག་གིས་སྟོན་ལ། ཆོག་ས་བཅད་དེའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ་འཇིག་པོ་ཆེའི་
རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་འཇིག་ཆེན་རྒྱལ་པོ་དང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་
པས་རབ་ཏུ་ཟུམ་པ་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་མཆོན་
པ་ལ་སློབ་གཉིས་ཀྱི་བྱི་མ་མེད་པས། རྗོད་ཤིང་མཁའ་འབྲུལ་བྱི་མ་མེད། །ཅེས་པའི་དོན་དང་།
རང་བཞིན་རྣམས་རབ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སློ་བུར་གྱི་བྱི་མས་གོས་པ་མེད་པའི་སློ་བུར་
རྣམས་དག་གི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པས། རང་བཞིན་དག་པས་གོས་པ་མེད། ཅེས་
པའི་དོན་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོད་ཤིང་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱག་
འཆའ་ལོ་ནི་འདུད་པའོ།།

འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་བསྟོད་པ་ནི། རྗོད་དཔག་མེད་རྒྱལ་
པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ལོ་ལོ་ལོ་གཅིག་གིས་སྟོན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་གསུང་རྗོད་ཤིང་རིགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྗོད་དཔག་མེད་རྒྱལ་པོ་ཆེ། ཞེས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་
གིས་མི་བསྟོད་པའི་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗོད་ཤིང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྗོད་ཤིང་
བོ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཇིག་པས་ན། མི་རྟོག་ནམ་མཁའ་རྗོད་ཤིང་འཇིག་། །ཞེས་པ་དང་།
ཆགས་སོགས་མ་ཕྱས་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་
པའི་གསུང་རྗོད་འགོད་པ་ནི། འདོད་ཆགས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་བརྟེན། རྗོད་གསུང་ལ་ཞེས་
པའི་དོན་དང་། ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཟེན་ཏོ།།

དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་བསྟོད་པ་ནི། དོན་ཡོད་རྗོད་སོགས་སློལ་གཅིག་

གིས་སྟོན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ནི། དོན་ཡོད་དོན་མེད་ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུད་པའི་གནས་
 ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་། ཞེས་སོགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ལས་ཐམས་
 ཅད་དེས་འབྱུང་བར་བྱེད་པས། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་མཛད་པ་ཞེས་དང་། དོན་
 དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་དང་དེ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་
 སྐྱར་གྱུར་པ་ན། ལས་བྱུང་ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་མེད་ཐམས་དཔལ་ལ་བོས་
 བས། དུག་འཆལ་ཞེས་པ་ནི་འདུད་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་མཆོད་ཅིང་བདུད་ཅི་སྤང་
 བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ།
 རང་མཆོད་དང་གསང་བ་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་རྟེན་གྱི་མཆོད་པ་སོགས་
 ཀྱིས་མཆོད་དེ་བདུད་ཅི་སྤང་བ་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་མཆོམས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་། ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ལུས་རྒྱས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་ནི། མདོར་བྱས་ལས། ཅ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར། ལྷེ་རྒྱུང་བའི་བདུད་ཅི་དབབ་པ་
 སོགས་ཡིན་ལ། ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་བའི་ངང་ནས་
 ཁ་ཟས་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། རང་གི་མགྱིན་པ་ཟངས་དུང་དམར་པོའི་
 དབྱིབས་ལྟ་བུའི་ནང་དུ། བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྷེ་བར་དོན་མེད་པ་སྟོན་དུ་ཅི་
 ལྷ་པའི་རྒྱ་དབྱུས་མའི་ལྷེ་བར་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་སྒྲ་ཆོགས་པ་འཕྲོ་བར་བསམ།
 དེས་རང་གི་མགྱིན་པ་སྤངས། དེའི་འོད་ཟེར་ཟས་ལ་སོགས་པས་ཁ་ཟས་ཀྱང་སྤངས་ལ། རང་གི་
 སྟོང་གར་ལྷ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་གསལ་བཏབ་ལ། ལག་པ་

གཉིས་དག་གཟར་སྒྲགས་གཟར་དང་། ཁ་ཐབ་ཁུང་དང་། ཁ་ཐས་སྒྲིག་རྒྱས་སྤྱོད་ཏེ།
སྤྱིང་གའི་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་སྤྱིན་སྒྲིག་གི་ཚུལ་དུ་སྤུལ་བས་མཉེས་ཤིང་ཆོས་ནས།
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འབར་བར་བསྒྲོམ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཁ་ཐས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དད་ཐས་དང་དགོར་ཐས་སོགས་
ཀྱི་ཁ་ཐས་ལ་བརྟེན་བའི་ཉེས་པས་མི་གོས་ཤིང་ཆོགས་འཁོར་དུ་གྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་ལོངས་
སྤྱད་བས་རང་བཞིན་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྫོགས་པའི་དགོས་པ་
ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བ་ནི། སྤྱིགས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་གཞུག་གི་ནོར་བུ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱན་
ཀྱི་གསུང་ངག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། དགེ་སློང་རྩ་བ་རྣམས་ཟིན་བྲིས་སྤྱོད་དེ་ཞུས་དག་
བར་སྤུལ་བའི་གནས་ནི། སྤྱིགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམས་པར་རྒྱལ་བའི་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
སྤྱངས་ཀྱི་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོར་སྤྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག །མཆོལ། །

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞིལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་
 ལྷང་། །ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་
 བདུད་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་
 སྒོ་མོ་སྒྲོང་ཐག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འབྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །དེས་ལེགས་ནོར་བུའི་
 མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །ཅེས་བ་འདི་ཡང་དེད་དུས་ཡིད་སྟུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུམས་པའི་སྒྲོམ་སྒྲོམ་གྱིས་
 སྒྲོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལུན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྒར་བ་ལྟར་
 འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམ་ཉེས་པར་བྱས། །ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་དུལ་ཐག་གི་མཚོན་ཆ་སོགས་
 གཤུག་པའི་གཞོད་འཆེ་བྱ་གྲུའི་སྒྲོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀྱན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱུད་ཆོགས་
 མཚོ་ལྟར་བཛོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། །བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སྒྲར་ཡང་
 ལྷར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་
 རྒྱས་སུ་འཕེལ་སྤང་དང་། །འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་ཤུག་སེལ་འདི་
 རིང་ལུགས་སྒོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕེལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། །ནང་བསྟན་གྲུབ་
 མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྒྲུར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྐྱེད་སྒྲོན་
 ཆོག་ཏུ། །ཤུག་འདི་སྒྲོང་ཆོས་སྒྲུབ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྒྲུར་བཤོ། །

༥ རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གསང་ཆེན་དཔལ་ལྷན་སྤང་རྒྱུད་གྲ་ཆང་
 འདིའི་མདོ་སྤྱུགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་གཅེས་འཛིན་སྤང་། །གྲ་ཆང་ནས་ཡུལ་
 བའི་གསུང་རབ་མང་དུ་པར་སྐྱུན་གྱི་ལས་ལ་གཞིལ་སྐབས་མ་ཕྱི་ཁུངས་བཙུན་ནམས་

ལ་ཞིབ་བསྐྱར་ལེགས་པར་བྱས་ཐོག་ཁྱེད་ཀྱི་ཉན་ཉན་བཞིས་ཏེ། དཔེ་གཟུགས་དང་དེབ་
 གཟུགས་ཅི་རིགས་སུ་པར་སྒྲན་རྒྱ་ཆེར་བཞིས་པའི་དགེ་ཅས། འགྲོ་བའི་སྤྱད་ཀྱི་ཉན་ཉན་
 ཞི་བའི་སྒྲན་མཆོག་གཅིག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱར་བ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ལྟན་གནས་
 ཐོག་ སྤྱིད་པའི་མིག་གཅིག་ལྟོང་ས་ལྟོས་མཁོན་ལྟོས་དབང་སྐྱེ་ཐེང་བཅུ་བཞི་པ་
 ཆེན་པོས་དབྱུས་རིས་མེད་བསྐྱར་འཛིན་ཀྱི་སྐྱེས་ལྟ་དམ་པ་རྣམས་སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་པད་བཏན་
 ཅིང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གཙོས་པས་མཛད་འཕྲིན་ཉི་ཐེར་ས་སྟེང་ཡོངས་ལ་བྱུང་
 བ། པར་འདེབས་ཀྱི་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གཞིལ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་
 ཉན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ། འདིར་རྒྱ་ཆེར་པར་དུ་བཏབ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་
 འབྱུང་རེ་རེས་ཀྱང་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ། མདོར་ན་རྒྱལ་བསྐྱར་དར་ཞིང་འགྲོ་ཀྱན་བདེ་
 བའི་རྒྱུར་རྒྱུར་ཅིག་ཅེས་དཔལ་ལྷན་སྤྱད་རྒྱུད་པའི་མཁན་ལྷ་འདུས་མང་ནས་སྒྲོན་པའི་
 མཆོམས་སྒྲུར་བཅས་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

